

ဇွန်ပန်းဖြူစာအုပ်တိုက်
စာအုပ်အမှတ်(၃)

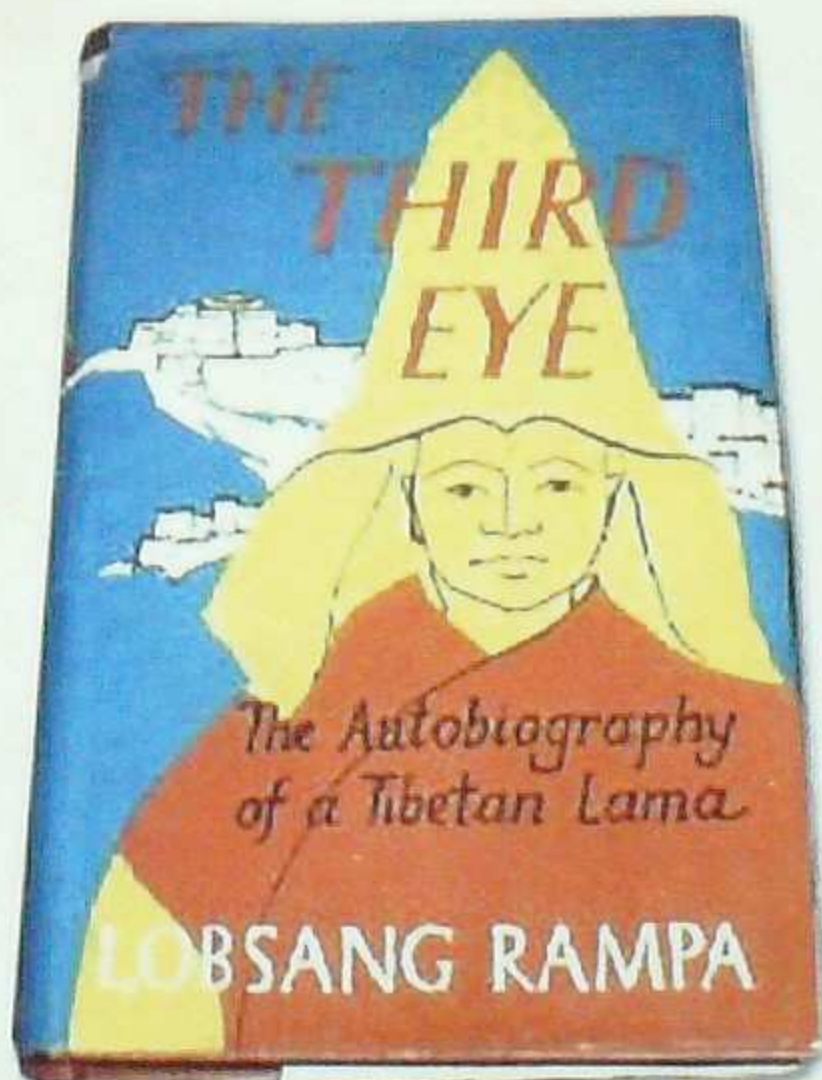
ဒုတိယအကြိမ်
တတိယမျက်လုံး

T. LOBSANG RAMPA
THE THIRD EYE ကို

သန်းထွန်း

M.A., B.L., Ph.D., D.Lit. (London)

မြန်မာပြန်တယ်

၉၂၂

၅၈

ငွန်ပန်းဖြူစာအုပ်တိုက်
စာအုပ်အမှတ် (၃)

ရစ်ပ တီလော့ခ်ဆန်
- ၃၁၈၆၆၅

စာရေးသူ
= တီလော့ခ်ဆန်
ရစ်ပ
= ရစ်ပ တီ
လော့ခ်ဆန်

တတိယမျက်လုံး

**T. LOBSANG RAMPA;
THE THIRD EYE**

ကို

သန်းထွန်း

M.A., B.L., Ph.D., D.Lit. (London)

မြန်မာပြန်တယ်

ဒုတိယအကြိမ်
နိုဝင်ဘာ ၂၀၁၂

ပုံနှိပ်ခြင်း
ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀

ထုတ်ဝေခြင်း
ပထမအကြိမ်၊ မန္တလေး၊ ဖန်မီးအိမ်စာအုပ်တိုက်၊ ၁၉၆၆
ဒုတိယအကြိမ်၊ ရန်ကုန်၊ ဇွန်ပန်းဖြူစာအုပ်တိုက်၊ ဒီဇင်ဘာ ၂၀၁၂၊
အုပ်ရေ ၅၀၀

ထုတ်ဝေသူ
ဦးသစ်လွင်
ဂန်ဂေါ်မြိုင်စာပေ (၀၉၄၈)
အမှတ် ၁၁၃၊ ရွှေပြည်သာလမ်း၊ (၆) ရပ်ကွက်၊
သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ပုံနှိပ်သူ
ဦးဝင်းကျော်ထွန်း၊ မုံရွေးပုံနှိပ်တိုက် (၀၇၉၅၈)
အမှတ် ၁၄၀၊ ၄၅-လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖြန့်ချိရေး
Plastic Rainbow Book Publication
အမှတ် ၂၂၃၊ ပထမထပ် (ဝဲ)၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း(အလယ်)
ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ဖုန်း ၀၉၅၁၉၃၁၀၆

တန်ဖိုး - ၂၀၀၀ ကျပ်

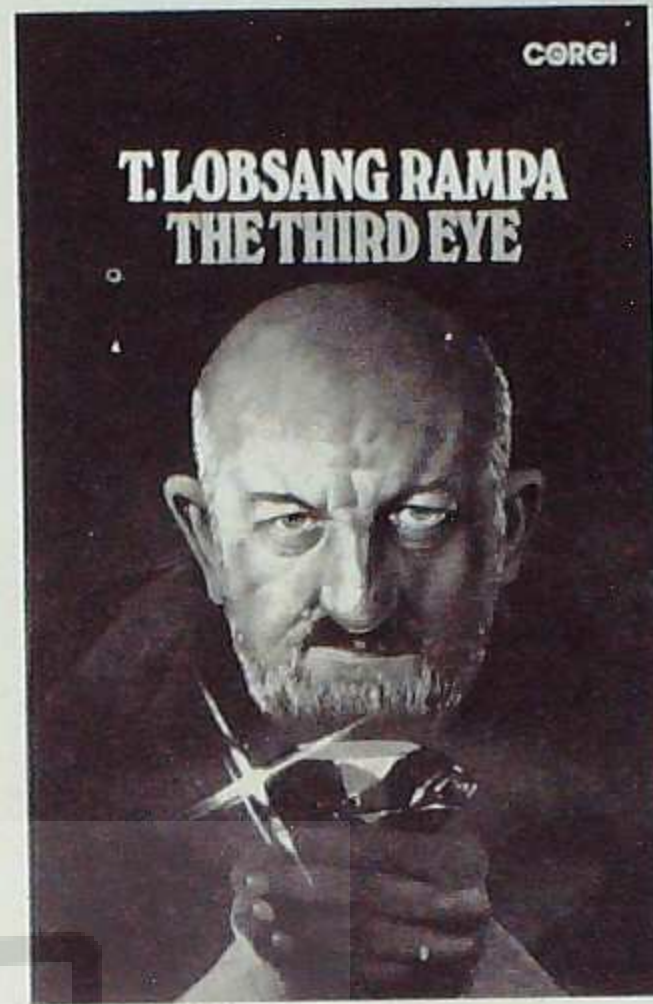
၉၂၂

မြန်မာပြန် သန်းထွန်း M.A.,B.L.,Ph.D.,D.Lit.(London)
တတိယမျက်လုံး၊ T. Lobsang Rampa; *THE THIRD EYE* ကို
သန်းထွန်း၊ M.A.,B.L.,Ph.D.,D.Lit.(London) မြန်မာပြန်သည်။
ရန်ကုန်၊ ဂန်ဂေါ်မြိုင်စာပေ၊ ၂၀၁၂။
၁၀၊ ၂၁၀ စာ ၊ ၁၃. ၁ x ၂၁. ၄ စင်တီ။
(၁) တတိယမျက်လုံး၊

မာတိကာ

- တိဗက်ဆိုတာ ရွှေပေါတယ်
- ထုတ်ဝေသူအမှာ
- စာရေးသူအမှာ
- ပုံနှိပ်သူကိုတော့ ချမ်းသာပေးပါ
- ၁။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် မိဘအိမ်မှာနေစဉ် ၁
- ၂။ ကလေးဘဝ ကုန်ဆုံးချိန် ၂၁
- ၃။ အိမ်မှာနေရတဲ့ နောက်ဆုံးရက် ၃၃
- ၄။ ကျောင်းတော်အဝင်မုခ် ၄၁
- ၅။ ဆေးလဘဝ ၅၃
- ၆။ လားမားကျောင်းတော်မှာ နေရပုံ ၆၅
- ၇။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဖွင့်ပေးပုံ ၇၃
- ၈။ ပေါတလ ၈၁
- ၉။ အရိုင်းနှင်းဆီခြံတန်းမှာ ၉၃
- ၁၀။ တိဗက်ယုံကြည်သူများ ၁၀၇
- ၁၁။ ဩပု ၁၂၅
- ၁၂။ ဆေးဘက်ဝင်သစ်ရွက်နဲ့ စွန် ၁၃၃
- ၁၃။ အိမ်ကို ပထမဆုံး ပြန်သွားရပုံ ၁၅၅
- ၁၄။ တတိယမျက်လုံး အသုံးချပုံ ၁၆၃
- ၁၅။ ယေတီတို့နေရာ မြောက်ဘက်လျှို့ဝှက်ခခန်း ၁၇၅
- ၁၆။ လားမားဘဝ ၁၈၅
- ၁၇။ နောက်ဆုံး ဂိုဏ်းအပ်ပွဲ ၂၀၁
- ၁၈။ တိဗက်ကို နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ် ၂၀၇

တိဗက်ဆိုတာ ရွှေ ပေါတယ်

တိဗက်ဆိုတာ ရွှေပေါတယ်။ ငတ်နေတဲ့လူတွေလည်း မနည်းဘူး။ အလိမ်အကောက် ပရိယာယ်တွေစုံတဲ့ နေရာ ရှိသလို၊ ငိုးငိုးစင်းစင်းသမားလည်း အများကြီးပဲ။ လောကီပညာထွန်းကားလို့ ဈာန် အဘိညာဉ် ရတယ် ဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ လူတစ်ယောက်ကို မြင်ရုံနဲ့ ဒီလူဟာ လူလိမ်ပဲ၊ လူကောင်းပဲ၊ ဘာရောဂါသည်လဲ၊ အခု မဖြစ်သေးပေမယ့် ဒီလူမှာ တော်တော်ကြာရင် ဘာရောဂါဝင်ပြီ၊ မချိမဆန့် ဖြစ်တော့မယ်လို့ မြင်ရုံနဲ့ ချက်ချင်းပြောနိုင်တဲ့ သမားတော်တွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီလို အမြင်ပေါက်တဲ့လူကို တတိယမျက်လုံး ရှိတယ် လို့ ခေါ်တယ်။ လော့စ်ဆန်ရမ်ပ ဟာ တတိယမျက်လုံး ရှိတဲ့လူပေါ့။ ဒီမျက်လုံးကို နဖူးမှာခွဲပြီး ဖွင့်ပေးရသတဲ့။ ခုနစ်နှစ်သားက၊ နေပြီ ဆက်ပေါ်ရိလားမားကျောင်းတိုက် မှာ စာသင်ရပုံ၊ အကြားအမြင်ရအောင် ကျင့်ပုံ၊ ဈာန်ပုံပုံ၊ လူစီးစွန်လွတ်ပုံ၊ ဝေဟင်ခရီးသွားပုံ၊ ဒါလောက်ပြည့်စုံတဲ့ တိဗက်အကြောင်းစာအုပ် မပေါ်ဖူးသေးပါ။

ထုတ်ဝေသူအမှာ

တိဗက် လာမားဘုန်းကြီးတစ်ပါးရဲ့ ကိုယ်ရေးရာဇဝင်ဖြစ်တယ်။ သိပ်ဆန်းတယ်ထင်လို့ ပုံနှိပ်ပါတယ်။ ဒီစာမူကို ပုံမနှိပ်ရခင်က တိဗက်အကြောင်း၊ စိတ်ပညာအကြောင်း၊ နားလည်တယ်လို့ ကျော်ကြားသူနှစ်ဆယ်လောက်ကို ဖတ်ခိုင်းကြည့်တယ်။ မဟုတ်တာတွေလို့ မှတ်ချက်ချသလို သိပ်ဟုတ်တယ်လို့လည်း ပြောသူလည်း မနည်းဘူး။ ဘယ်လိုမှ မဆုံးဖြတ်တတ်တော့ပါ။ နောက်ဆုံး (၁) ကိုယ်တိုင်လည်း တိဗက် အမျိုးကောင်းသားဖြစ်တယ်။ (၂) ကိုယ်တိုင်ကျင့်လို့ ပေါက်မြောက်တယ်လို့လည်း ဆိုတယ်။ ဒီလူ့စကားနဲ့ ကြားဖူး ဖတ်ဖူးရုံ ရှိတယ်လို့ သာမညလောက် သိတဲ့လူနဲ့ ယှဉ်ကြည့်ရင် ကိုယ်တိုင်ဆိုတဲ့ လူပြောတာကို တိုက်ရိုက်ကြားရရင် အကျိုးတစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်း ရှိမှာပဲထင်ပြီး ဝေဖန်တဲ့ လူတွေ ဘာပြောပြော၊ အများဖတ်ကြရအောင် ပုံနှိပ်လိုက်တယ်။

လော့ဗ်ဆန်ရမ်ပါဟာ ချုံကင်းတက္ကသိုလ်က ဆေးဆရာဝန် ဒီဂရီရတဲ့လက်မှတ် ပြနိုင်တယ်။ ဒီလက်မှတ်ထဲမှာ သူဟာ လာဆာမြို့ ပေါတလကျောင်းတိုက်က လားမားလို့ ရေးထားတာတွေတယ်။ စကားပြောကြည့်တော့ လူသာမန်ထက် အံ့ဩလောက်အောင် ပိုတဲ့ အသိဉာဏ် ဗဟုသုတ ရှိတာမှန်တယ်။ သူ့အကြောင်းကို ပြောတာတွေမှာ တချို့ကိုချန်ပြောတယ်။ ဒါတော့ သူတို့နိုင်ငံ သူတို့ပညာရပ်တွေက မပြောရလို့ ကန့်သတ်ထားလို့ ဖြစ်မယ်။ ဥပမာ၊ အမျိုးဆက်ကို ပြောတော့ သူ့အဖေနာမည်တို့ ရာထူးတို့ အတိအကျမပါဘူး။

တခြားတိုင်းပြည်က ဓလေ့စံနမူနာနဲ့ ချိန်ထိုးရင်၊ တခြား အယူဝါဒ ထုံးစံနဲ့ စစ်ရင်၊ သူပြောတာထဲမှာ ငြင်းစရာတွေ ပေါမယ်။ ဒါပေမဲ့ နက်နဲတဲ့ ပညာသဘောကို ခဏဖယ်ထားပါ။ တိဗက်မှာ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို ဘယ်လိုကြီးပြင်းအောင် ကျွေးမွေးပြီး ဘယ်ပညာမျိုး ပေးတယ်ဆိုတာတော့ ကောင်းကောင်းသိရလို့ ဒီစာအုပ်ဟာ ဖတ်သင့်တာပဲဆိုပြီး ပုံနှိပ်တာပါ။ ပြောပြတဲ့လူကလည်း အပြောကောင်းဆိုတာ တွေ့ပါလိမ့်မယ်။

စာရေးသူအမှာ

ကျွန်တော်ဟာ အနောက်တိုင်းမှာ ရောက်နေတဲ့ တိဗက်အမျိုးသား တစ်ယောက်ပါပဲ။ ကျွန်တော့လိုလူ နည်းပါတယ်။ ဒီစာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်လိုရေးတယ်၊ သဒ္ဒါအမှား၊ ရေးထုံးအလွဲတွေ တွေ့မယ်၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ကျကျနန မသင်ဖူးပါဘူး။ ဂျပန်စစ်သုံးပန်းဘဝက ကျွန်တော်က အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန် အမျိုးသမီးတွေကို ဆေးကုရတယ်။ သူတို့က ဆရာပဲ။ စာအုပ်ရေးတော့ အစမ်းရေးလိုက် ပြင်လိုက် ဆိုတဲ့မူနဲ့ ရေးရတာပေါ့။

တိဗက်နိုင်ငံမှာ နိုင်ငံရေး အခက်အခဲတွေ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် နာမည်မှန်တွေ မထည့်နိုင်ပါဘူး။ ကျွန်တော့ဆန္ဒက တိဗက်ရဲ့ ဆန်းကြယ်တဲ့ အကြောင်းတွေကို အပြင်ကမ္ဘာက အမှန်အတိုင်းသိကြဖို့ပဲ ရည်ရွယ်တယ်။

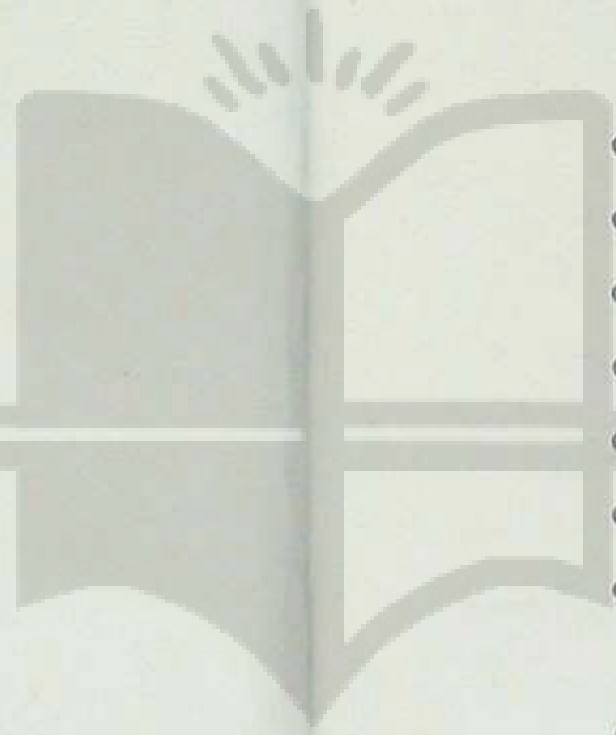
တချို့အချက်ကို ကျွန်တော် ပြောသလို၊ ခင်ဗျား ယုံမယ် မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျား သဘောပဲ။ လောကဓာတ်ပညာမှာ အသစ်ရှာတဲ့ ပညာရှင်က မယုံကြဘူး။ နောက်ကျတော့ ပြောတဲ့အတိုင်းဖြစ်တဲ့ သာဓကတွေ ရာဇဝင်မှာ ပြည့်လို့ ဒီလိုပါပဲလို့ ကျွန်တော် ဖြေမယ်။

ပုံနှိပ်သူကိုတော့ ချမ်းသာပေးပါ

တတိယမျက်လုံးဆိုတဲ့စာအုပ် ပေါ်လာပြီးကတည်းက အမေးအမြန်း စာတွေ နေ့စဉ်ပဲ အဆမတန်ရတယ်။ ဂရုစိုက်ပြီး ဖြေကြားပါတယ်။ အခု မဖြေလိုတော့ပါ။ မဖြေတော့ဘူးလို့ပဲ ယတိပြတ် ပြောလိုက်ပါတယ်။ ပုံနှိပ်သူတွေဆီကိုလည်း မရေးပါနဲ့၊ သူတို့က စာအုပ်ရောင်းမယ်။ စာရေးဆရာဆီကို စာပို့ပေးတဲ့အလုပ်ကို သူတို့မလုပ်နိုင်ပါ။ ဒီတော့ စာအုပ်ကိုတော့ ဝယ်ဖတ်ရတယ်လို့ သိတယ်။ အကြံဉာဏ်တောင်းတဲ့ စာ၊ မေးခွန်းမေးတဲ့ စာ မှာတော့၊ အလိုအလျောက် အဖြေပြန်လာ မှာပဲ မျှော်လင့်တယ်။ စာ... ကို မညီးမည၊ ပြန်ဖြေနိုင်သေးတယ်။ စာတွေ သောင်းကျော်လာရင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။ ဒီဒဏ်ကို မခံနိုင်တော့လို့ စာမပြန်နိုင်ဘူးပြောတာ။

ဩစတြေးရှားက လူတစ်ယောက်က အကြံတောင်းတယ်။ သိပ်ပြီး အရေးကြီးတယ်။ သံကြိုးရိုက်ပြီး ပြန်ဖြေတယ်။ ကျေးဇူးတင်ကြောင်း စာတောင်ပြန်မရဘူး။

အမေရိကန်က လူတစ်ယောက်က အရှေ့တိုင်း စိတ်ပညာ အကြောင်း သူ့ ပီအိတ်ချ်ဒီဘွဲ့အတွက် ကျမ်းရေးရမယ်။ ကျွန်တော်က သူ့အတွက် ကျမ်းရေးပေးလိုက်စမ်းလို့ အမိန့်ပေးတယ်။

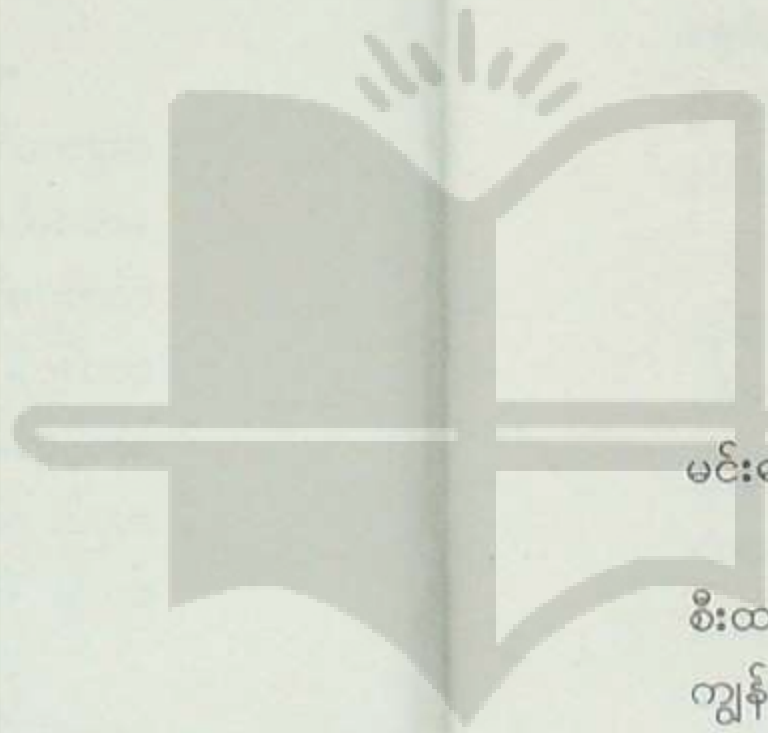

အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်က မောက်မောက်မာမာ စာတစ်စောင် ရေးတယ်။ ကျနော်ဟာ ပြောတဲ့အတိုင်း ဘယ်သူဘယ်ဝါဆိုတာ ယုံလောက်အောင် စာရွက်စာတန်းပြရမယ်။ ကျနော့်ကျောင်းထွက်လက်မှတ်၊ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်၊ ပြည်ဝင်ခွင့်လက်မှတ်ကို စစ်ဆေးလိုတယ်တဲ့။ အဲဒါတွေကို မြင်ရပြီး လူလိမ်မဟုတ်ကြောင်း သူတကယ် ယုံတဲ့အခါကြမှ သူ့ကို လောက်ပညာသင်ပေးရမယ်တဲ့။ သင်တော့လည်း လခမယူရဘူးတဲ့။ ဒီစာကို ကျနော်ပြန်မိရင်လဲ သူဖတ်ချင်တဲ့ စာမျိုး ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။

နောက်တစ်ယောက်က သူအိပ်နေတုန်း သူ့ကုတင်ဘေး အရောက် ဝေဟင်ခရီးနဲ့ လာခဲ့စမ်းပါတဲ့။

အင်မတန်ကြီးကျယ်တဲ့ စိတ်ပညာပြဿနာမျိုး တင်ပြသူလည်း ရှိပါတယ်။ ဒါမျိုးမေးတာကိုတော့ ဖြေနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အများက ကြက်မွေးမြူနည်း၊ လင်နိုင်ဆေး၊ အဲဒါလို တိုလီမိုလီ ဖြစ်လာတယ်။ သူတို့ရေးချင်လို့ ရေးတာ၊ စာမပြန်တော့လည်း စိတ်ဆိုးတယ်။

(၁)

ငယ်ငယ်အရွယ် မိဘအိမ်မှာနေစဉ်

“ဟေးဟေး၊ လေးနှစ်သားတဲ့ကွ၊ မြင်းပေါ်မှာ ငြိမ်အောင် မထိုင်နိုင်ဘူး။
မင်းတော့လား၊ ဘယ်တော့မှ စွန်မယ့်ကောင် မဟုတ်ဘူး”

ဒီလိုပြောရင်း တွံတွေး ပစ်ခနဲထွေးပြီး တဇု အဘိုးအိုဟာ၊ ကျွန်တော်
စီးထားတဲ့ မြင်းပုရဲ့တင်ကို အားပါးတရ ရိုက်လွှတ်လိုက်တယ်။ မြင်း လန့်လေ
ကျွန်တော် ဒုက္ခရောက်လေပါပဲ။

ရွှေရောင်ဝင်းတဲ့ ပေါတလငှာနီရဲ့ ကုန်းမိုး ချွန်းမိုးတွေဟာ နေရောင်
တောက်တောက်မှာ ဝင်းဝင်းထိန်နေတယ်။ နဂါးရာဇ်ကျောင်း ရေကန်သာက
အပြာရောင် ရေဟာလည်း တောဘဲတွေကြောင့် လှိုင်းငယ်များ ထ၊နေတယ်။
ခပ်လှမ်းလှမ်းက ကျောက်လမ်းတစ်လျှောက်မှာ၊ လာဆာက ထွက်လာတဲ့ ယက်
ဝန်တင်နွားတွေ အသွားနှေးလို့၊ အော်ဟစ် မောင်းနေသံကိုလည်း ကြားရတယ်။
အနားမှာတော့ တူရိယာဆက် ရဟန်းတွေ လေ့ကျင့်တဲ့ ကြေးခရာသံပါ။ ရင်တုန်
လောက်အောင် မြည်နေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်မှာ၊ ဒီလိုနေ့စဉ် ဗာဟီရ အသေးအဖွဲ့တွေအတွက်
အချိန်ကုန် မခံနိုင်ဘူး။ လောလောဆယ် မြင်းပေါ်က လိမ့်မကျအောင် အများကြီး
ကြိုးစားနေရလို့ပေါ့။ နက်ကိမ်လို့ခေါ်တဲ့ ကျွန်တော့်မြင်းကလည်း ခပ်ကတ်ကတ်
ပဲ။ သူ့အပေါ်က တက်ခွပြီး စီးနေတဲ့လူကို နည်းနည်းမျှ မလို၊ ခွာချထားခဲ့ပြီး
လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် မြက်စားနေချင်တယ်။ ဖုန်ထဲမှာ လူးကန်နေချင်တယ်ပေါ့။

တဇ အဘိုးအိုကတော့ စကားနည်းပြီး စည်းကမ်းတကြီးနဲ့ တစ်ဖက်သား ကို နည်းနည်းမျှ မညှာဘဲ ခိုင်းတတ်တဲ့ လူကြီးပဲ။ တစ်သက်လုံး ခပ်ကြမ်းကြမ်း နေလာခဲ့တယ်။ လေးနှစ်ရွယ် လူမမယ်ကို ထိန်းရတယ်။ မြင်းစီး သင်ပေးရတယ်။ ဒါမျိုးကိုလုပ်ဖို့ သူ့အဖွဲ့ဆုံးဖြစ်မှာပါပဲ။ ခမ်နယ်သား အစစ်ပေါ့။ လူလုံးလူဖန် ကြီးမားထွားကျွင်း သန်စွမ်းလို့ သူတို့နယ်သားတွေကို အမှုထမ်းရွေးလေ့ ရှိတယ်။ အရပ်က ခုနစ်ပေလောက်မြင့်မယ်။ အရပ်နဲ့ ညီအောင်လည်း ကိုယ်လုံးကြီးတယ်။ ဝမ်းကပ်ထူထူ အကျိပ်ပွပွနဲ့ဆိုတော့ တကယ်ကြီးတာထက် အဆ၊ဆပိုပြီး ကြီးနေ မယ်ပေါ့။ သူတို့ရဲ့ဇာတိနယ်ဟာ တိဗက်အရှေ့ပိုင်းက ဖြစ်တယ်။ ဒီနယ်သား တွေဟာ ဒီလိုပဲ မြင့်မားသန်စွမ်းတယ်။ လားမားကျောင်းတွေမှာ သူတို့ကို တမင် ရွေးပြီး ဘုန်းကြီးရဲ့(အစောင့်အထိန်း) ခန့်လေ့ရှိတယ်။ သူတို့ဝတ်ရုံမှာ ပခုံးနေရာ က ဝမ်းကပ်ထူထူ တင်ထားပြန်တော့ ပိုပြီးကြီးတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ နို့ပြီး မျက်နှာ မှာ အမည်းဆိုးထားပြန်တော့ ကြောက်စရာကြီးပါပဲ။ တောင်ငွေရှည်က သူတို့ စွဲကိုင်တဲ့ လက်နက်ပေါ့။ ဒါနဲ့များ အရိုက်ခံရတဲ့လူဟာ မသက်မသာ ခံရမယ်။ ရိုက်ပစ်လိုက်ဖို့လည်း တယ်ပြီး လက်နှေးတဲ့လူတွေ မဟုတ်ဘူး။

အရင်က တဇ အဘိုးအိုလည်း ဘုန်းကြီးရဲ့ အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့တယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေ ၁၉၀၄ ခု တုန်းက၊ တိဗက်ကို ကျူးကျော်စော်ကားဖူးတယ်။ ယန်းဂ်ဟာ့စဘင်း ဝိုင်းမှူးကြီး ကွပ်ကဲပြီး ချီလာတဲ့စစ်တပ်က၊ အမြောက်တွေ ပစ်လွှတ်ပြီး လူအများကြီး သတ်လိုက်တယ်။ ဒီလိုလုပ်မှ တိဗက်နဲ့သူတို့ ဆက် ဆံရေး ပြေပြစ်မယ်လို့ ယူဆတယ်နဲ့ တူတယ်။ ဒီတုန်းက ကာကွယ်ရေးတပ်သား တွေထဲမှာ တဇအဘိုးအိုလည်း ပါတယ်လေ။ သူတင်ပါးသား နည်းနည်း ပဲ့သွား တာကြောင့်၊ သူ့ဘယ်ခြေတစ်ဖက် မသန်တော့ဘူး။ ဒီတော့ လက်နက်ကိုင် အမှုထမ်းဘဝက လျော့ကျပြီး၊ မင်းသားငယ်ရဲ့အထိန်းအယ ဖြစ်လာရရှာတယ်။ သူ ကလေးထိန်းအလုပ်ကို မုန်းမှာပါပဲ။

တိဗက်အစိုးရအဖွဲ့မှာ ကျွန်တော့်အဖေက အရေးပါတဲ့ လူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အမေမျိုးက ဆိုရင် တိဗက်နိုင်ငံရဲ့ ထိပ်တန်း ဆယ်အိမ် ထောင်မှာပါတဲ့ အမျိုးပေါ့။ ဒီတော့ ကျွန်တော့်မိဘများဟာ ဩဇာရှိတယ်။ ပြည်ရေးပြည်ရာမှာ သူတို့ ပါတယ်။ နောက် စကားကြုံရင် တိဗက်အစိုးရ အုပ်ချုပ် ပုံကို ပြောပါဦးမယ်။

အဖေကလည်း အလုံးအထည်ကြီးတဲ့ လူတစ်ယောက်ပါ။ သူ့အရပ်က ခြောက်ပေလောက် မြင့်မယ်။ အားအင်သန်စွမ်းတယ်လို့ ကျော်ကြားဖူးတယ်လေ။ ငယ်ငယ်ကဆိုရင် မြင်းတစ်ကောင်ကို မြေက မ၊သွားအောင် ချီနိုင်တယ်။ စောစောက ကျွန်တော်ပြောတဲ့ ခမ်နမ်သား လူသန်တစ်ယောက်ကို အနိုင်သတ်

ခဲ့ဖူးတယ်။

တိဗက်နိုင်ငံသား အများဟာ ဆံပင်နက်ပြီး မျက်လုံးညိုတယ်။ အဖေက သူများနဲ့ မတူဘူး။ ဆံပင်ညိုပြီး မျက်လုံးက မီးခိုရောင်သန်းတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ကျွန်တော့်အမြင်နဲ့ ဒေါသဖြစ်စရာမဟုတ်ဘဲ ဒေါသကြီးနေတတ်တာကိုလည်း တွေ့ရတယ်။

အဖေနဲ့လည်း ရင်းရင်းနှီးနှီး မနေရပါ။ နေ့စဉ် မြင်တွေ့နေရတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ တိဗက်နိုင်ငံနဲ့အဝန်း ဒုက္ခတွေ့တဲ့အခါ အဖေတို့ အနားမရရှာဘူး။ အင်္ဂလိပ်က ၁၉၀၄ ခု မှာ ဝင်တိုက်တော့၊ ဒလိုင်လားမားခေါ်တဲ့ ရဟန်းမင်းဟာ မောင်ဂိုလျားကို ပြေးဝင်ခိုအောင်းရတယ်။ ဒီအခါမှာ အဖေတို့က ကိုယ်စား နိုင်ငံ တော်ကို ထိန်းသိမ်းအုပ်ချုပ်ရတယ်။ ဒလိုင်လားမားဟာ ဒီတုန်းက ပီကင်းကို လည်း ရောက်တယ်။ နောက် ၁၉၀၉ ခုမှာ နေပြည်တော်ကို ပြန်လာတယ်။ တရုတ်ကလည်း အင်္ဂလိပ်ကို အားကျပြီး၊ ၁၉၁၀ ခုနှစ်မှာ လာဆာကို တိုက်ပြန် တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ဒလိုင်လားမားဟာ အိန္ဒိယကိုဝင်ပြီး တိမ်းရှောင်နေရတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံတွင်းမှာ သူပုန်ထတဲ့ ၁၉၁၁ ခုရောက်တော့မှ တရုတ်ဟာ ကျွန်တော် တို့ဆီက တပ်ခေါက်ပြီး ပြန်ကြတယ်။

ဒလိုင်လားမားဟာ လာဆာနေပြည်တော်ကို ၁၉၁၂ ခုနှစ်မှာ ပြန်ရောက် တယ်။ ရဟန်းမင်း မရှိခိုက်မှာ အုပ်ချုပ်ရေးကို အဖေတို့ကပဲ ဆောင်ရွက်နေရ တော့ ပင်ပန်းတယ်။ အမေက အဖေဟာ အရင်က ခုလို စိတ်မတိုပါဘူးတဲ့။ သား၊သမီးနဲ့ အေးအေးလူလူနေရဖို့ အချိန်မရနိုင်ဘူး။ ဖခင်ရဲ့အယုအယဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ မသိဖူးဘူးပေါ့။ အဖေကလည်း အထူးသဖြင့် ကျွန်တော့်ကို ကြည့် မရဘူး။ ဒီတော့ အဖေ ပြောလေ့ရှိတဲ့အတိုင်း ကောင်းချင်ကောင်း၊ မကောင်းချင်နေ တဇအဘိုးအို ပြုချင်သလို ပြုပေတော့လို့ လက်လွှတ်ထားတယ်။

မြင်းစီးညံ့တာကို တဇက နည်းနည်းမျှ ခွင့်မလွှတ်ဘူး။ တိဗက်မှာ အထက် တန်းလွှာက သားသမီးတွေဟာ၊ လမ်းမလျှောက်တတ်ခင်က မြင်းစီးသင်ပေးထား တယ်။ ဘီးနဲ့ ယာဉ်ရထား မရှိတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်တော့၊ မြင်းစီးကျွမ်းကျင်ဖို့ သိပ်လို တယ်။ ဘယ်ခရီးပဲဖြစ်ဖြစ် ခြေလျင်နဲ့ မြင်းစီး၊ ဒီနှစ်မျိုးပဲ သွားလို့ရတယ်။ ဒီတော့ တိဗက်သူကောင်းတွေဟာ နေ့ရှိသမျှ မြင်းစီးကျင့်ရတယ်။ ကဆုန်ချနေတဲ့မြင်း ပေါ်က သစ်သားကုန်းနှီးငယ်ပေါ်မှာ မတ်တတ်ရပ်နိုင်တယ်။ မြင်းစီးရင်း သေနတ်ပစ်တယ်။ လေးမြားလည်း သုံးတတ်တယ်။ အုပ်လိုက် မြင်းစီးလာ ရင်းက ခုန်ကူးပြီး မြင်း လဲလှယ်စီးနိုင်တယ်။ ကျွန်တော်က လေးနှစ်သား ဖြစ် ပေမယ့်၊ မြင်းကုန်းနှီးပေါ်မှာ မြဲမြဲမထိုင်နိုင်သေးဘူး။ စိတ်ပျက်တဲ့လူကို အဆိုးမဆိုသာ ပေဘူးပေါ့။

ကျွန်တော့မြင်း နက်ကိမ်ဟာ အမွေးဖွားဖွား၊ အမြီးရှည်ရှည်၊ ခေါင်းလျား ရှည်သော်လည်း အသိဉာဏ်ထက်မြက်တယ်။ ကုန်းနီးပေါ်က လူညံ့ကို ကျွမ်းထိုး မှောက်ခုန်ကျဆင်းအောင် နည်းမျိုးစုံတတ်တယ်။ ရှေ့ကိုသွက်သွက်ပြေးပြီး ခေါင်း အင်္ဂုလိန်မှာ ချက်ချင်းရပ်တယ်။ သူ့ခေါင်းပေါ်က လွင့်ထွက်ပြီး ကျွမ်း တစ်ပတ် လည်ပြီးမှ ကျွန်တော် မြေမှာ ဖုတ်ဖုတ်ကျတယ်။ ပြီးတော့မှ ငါ ဘာမှ မသိရပါ လားကွယ်ဆိုတဲ့ အကြည့်မျိုးနဲ့ ကျွန်တော့်ကို ကြည့်လေ့ရှိတယ်။

တိဗက်နိုင်ငံသားဟာ မြင်းကို အရမ်းနှင်ပြီး စီးလေ့မရှိဘူး။ လေ့ကျင့်ခန်း လိုတဲ့အခါမှာ ကဆုန်စိုင်းတယ်။ မှန်မှန်သွားရင်လည်း မြန်လှပြီလို့ ယူဆတယ်။

တိဗက်ဟာ သာသနာ့နိုင်ငံ ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာရှိတဲ့ တခြားနိုင်ငံ တွေလို 'တိုးတက်' လိုစိတ် မရှိကြဘူး။ တရားနဲ့ဆန်းစစ်ပြီး လူ့လောဘကို ချိုးနှိမ်ရန် ပဲ အာသီသရှိတယ်။ နိုင်ငံတွင်းရှိ ပညာရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေက၊ တို့နိုင်ငံရဲ့ သယံဇာတ ကြွယ်ဝပုံကို အနောက်တိုင်းသားတွေ မျက်စိကျနေပြီလို့ သိတာ ကြာပါပြီ။ သူတို့ ဝင်လာရင် ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုဟာလည်း ပြုလဲပျက်စီးမယ်လို့ တစ်ထစ်ချ တွက် ပြီးသားပါပဲ။

ကျွန်တော်က လာဆာဇာတိပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့နည်းနဲ့ ခေတ်မီပြီး အထက်တန်းကျတဲ့ လင်ခေါ်ရပ်မှာနေတယ်။ လာဆာမြို့တော်ကို ပတ်တဲ့ လမ်းမကြီးဟာ ကျွန်တော်တို့အရပ်ကို ဖြတ်သွားတယ်။ ထောင်ထပ်ရဲ့အရိပ် ခိုရ တဲ့အရပ်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဘုရားဖူးတွေဟာ ဒီအရပ်က ဖြတ်ပြီး သုံးရစ်ဝိုင်းတဲ့ လမ်းအတိုင်း တက်လေ့ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ နှစ်ထပ်တိုက်ဟာ အဲဒီလမ်းကို မျက်နှာပြုပြီး ဆောက်ထားတယ်။ အားလုံးအိမ်တွေဟာ နှစ်ထပ်ထက် မပိုရဘူး။ ဒလိုင်းလားမားကိုယ်တော်မြတ်ကို အထက်စီး မဖူးရစေလိုလို့ ဒီလို ကန့်သတ်ရ တယ်။ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ်သာ ကိုယ်တော်မြတ်က သဘင်ပွဲ စီရင်ခင်းကျင်းပြီး ထွက်တော်မူတာကြောင့်၊ အိမ်တိုင်းလိုလိုမှာပဲ အိမ်ရဲ့အမိုးပြန်ပေါ်မှာ ယာယီ သစ်သားတဲ ထိုးထားလေ့ရှိကြတယ်။ အနည်းဆုံး တစ်ဆယ့်တစ်လ သုံးရတာ ပေါ့။

ကျွန်တော်တို့အိမ်က ကျောက်အုတ်နဲ့ ဆောက်ထားတယ်။ ဘိုးစဉ် ဘောင်ဆက် နေခဲ့တဲ့အိမ်ပါပဲ။ အိမ်က လေးထောင့်အလယ်မှာ မြေကွက်လပ် ရှိတယ်။ အိမ်လယ်မှာ ပန်းခြံကြီးကြီး ရှိတယ်ဆိုပါတော့။ အိမ်မှာ သုံးဖို့လိုတဲ့မြင်း စတဲ့ သတ္တဝါတွေက မြေပြင်အထပ်မှာပဲ ထားတယ်။ လူတွေက အပေါ်ထပ်မှာ ပေါ့။ အထက်၊ အောက်ဆင်းဖို့ ကျောက်လှေကားထစ်တွေရှိလို့ အတော်ပဲ ဟန်ကျ တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လည်းဆိုတော့ အခြားအိမ်တွေမှာ သစ်သားလှေကား စောက် စောက် ထားရင်ထား၊ သို့မဟုတ် သစ်တန်တန် တိုင်လုံးမှာ ကြိုးဖုတွေ တပ်ထား

တာကို နင်းပြီးတက်ရတယ်။ တက်ကျင့်မရှိရင် ခြေသလုံး ပွန်းပဲ့ကုန်မယ်ပေါ့။ ယက်နွားနို့နဲ့လုပ်တဲ့ ထောပတ်ပါတဲ့ စားစရာတွေကို စားလေ့ရှိကြတော့၊ လက်မှာ ထောပတ်ပေပေနဲ့ အဲဒီတိုင်ကို ဖက်ဆင်းကြ၊ တက်ကြမို့ ပြောင်ချောနေတယ်။ သတိမရှိရင် အမြန်ဆုံး မြေပြင်ကိုရောက်သွားမယ်ပေါ့။

တရုတ်တွေ ၁၉၁၀ ခုနှစ်ကလာပြီး တိုက်တဲ့အခါ၊ ကျွန်တော်တို့အိမ်ဟာ တစ်ပိုင်းပျက်သွားတယ်။ အတွင်းနံရံလည်း ပြုတယ်။ ပြင်တဲ့အခါ အဖေက လေးထပ်တိုက် လုပ်လိုက်တယ်။ ဒလိုင်းလားမား ကြွချီမြလမ်းပေါ်ကို တိုက်ရိုက် မိုးမနေလို့၊ လေးထပ်လုပ်တာကို ကန့်ကွက်မယ့်သူ မရှိပါ။

ဗဟိုအဝင်တံခါးမကြီးကဖြင့် ခေတ်အဆက်ဆက် ကျပ်ခိုးနဲ့မည်းပြီး နေ တော့တယ်။ တရုတ် လူလွန်တွေဟာ ဒီတံခါးယက်မကို ချိုးမရတော့ နံရံကိုဖြုတ်ပြီး အိမ်ထဲဝင်တယ်။ အဝင်ဝနားမှာ ဘဏ္ဍာထိန်းရဲ့ရုံးခန်း ရှိတယ်။ ဝင်သူထွက်သူ အားလုံးကို သူမြင်နိုင်တယ်။ အိမ်မှုကိစ္စလုပ်သူများကို သူက စိမ့်တယ်။ အလုပ် သွင်း၊ အလုပ်ဖြုတ် သူမှာ အာဏာရတယ်။ နိုင်နင်းအောင်လည်း ထိန်းသိမ်းနိုင် တယ်။ ညနေ နေဝင်ချိန်မှာ လားမားကျောင်းတော်တွေက တံပိုးမှုတ်ပြီဆိုရင်၊ အိမ်ဝမှာ တစ်နပ်စာတောင်းစားတဲ့ သူတောင်းစားတွေ ရောက်လာလေ့ရှိတယ်။ နိုင်ငံခေါင်းဆောင် သူကောင်းတွေဟာ နယ်ပယ်အတွင်းမှာရှိတဲ့ သူဆင်းရဲတွေကို အစားအစာပေးဝေမြဲ ဖြစ်လို့ပါပဲ။ ဒီလို တောင်းရအောင် လာတဲ့အထဲမှာ တစ်ခါ တရံ သံကြိုးတွဲလောင်းပါတဲ့ ထောင်ကျ အကျဉ်းသမားများလည်း ပါတယ်။ တိဗက်မှာ ထောင်များများ မရှိပါဘူး။ ထောင်ကျတွေဟာ ကိုယ့်အစာကို တောင်း စားရတယ်။

ထောင်ကျကိုလည်း ရှုတ်ချလေ့မရှိဘူးလေ။ သူတို့ခမျာ ကံမကောင်းလို့ အပြစ်ခံရတယ်။ သူသူ ငါငါ အပြစ်နဲ့ မကင်းကြပါဘူး။ သူတို့က အမိခံရလို့ အခု လို ဒုက္ခရောက်ရတာမို့ ညာညာတာတာပဲ ဆက်ဆံကြတယ်။

ဘဏ္ဍာထိန်းအခန်းနဲ့ကပ်လျက် ညာဘက်မှာ အိမ်နေဘုန်းကြီး နှစ်ပါးရဲ့ အခန်းတွေလည်း ရှိတယ်။ အိမ်သားတွေကိုယ်စား ဘုရားဝတ်ပြုဖို့နဲ့ အိမ်သားတွေ ဘာလုပ်လုပ် ဘေးကင်းအောင် ကောင်းချီပေးရဖို့၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းက ရဟန်း နှစ်ပါးကို အလှည့်ကျ လွှတ်ပေးထားရတယ်။ သူတို့က အိမ်မှာ အမြဲရှိနေရတယ်။ နည်းနည်း ရာထူးအဆင့်ငယ်သွားရင် အိမ်နေရဟန်း တစ်ပါးပဲ ရတယ်။ ဘာ လုပ်လုပ် သူတို့ဆီမှာ အခါတောင်းရတယ်။ အကြံဉာဏ်ယူရတယ်။ သူတို့က ဆုတောင်းဆုယူ ပြုပေးတယ်။ သုံးနှစ်ကြာရင် ရဟန်းလောင်းဟာ သက်ဆိုင် ရာကျောင်းကို ပြန်ကြွသွားပြီး ရဟန်းသစ် အစားလာတယ်။

အိမ် လေးဖက်မှာ၊ တစ်ဖက်ကို ဘုရားရှိခိုးခန်းတစ်ခုစီ ရှိတယ်။ သစ်သား

ပန်းပုလက်ရာအပြည့်နဲ့ ဘုရားစင်မှာ မီးမပြတ်ပူဇော်ရတယ်။ သောက်တော်ရေ ချမ်း ခုနစ်ခွက်ကို နေ့စဉ် ကြိမ်ဖန်များစွာ ဆေးကြောပြီး ရေသစ်ဖြည့်ရတယ်။ သုံးတော် သောက်တော်ရေမို့ အထူးသန့်စင်ဖို့လိုပါတယ်။ အိမ်က ဘုန်းကြီးတွေ ဟာ အိမ်သားနဲ့မခြား စားသောက်ရတယ်။ ကောင်းကောင်းစားရမှ ကောင်းကောင်း ဆုတောင်းနိုင်မယ်။ ပြီးတော့ ဒီအိမ်မှာ ဝပြောသာယာရှိပါတယ်လို့ သူတို့က ဘုရားတွေကို လျှောက်ထားနိုင်မယ်။

ဘဏ္ဍာထိန်းရဲ့ ဘယ်ဘက်မှာတော့ ဥပဒေတိုင်ပင်ခံရဲ့အခန်း ရှိတယ်။ အိမ်တွင်းကိစ္စ မှန်သမျှကို ဥပဒေဘက်က သူက အကြံဉာဏ်ပေးရတယ်။ တရား ဥပဒေကို ကျွန်တော်တို့လူမျိုးဟာ အများကြီးလေးစားတယ်။ အဖေလိုလူက ဥပဒေကို ရှိသေတဲ့နေရာမှာ စံပြုဖြစ်ရမယ်ပေါ့။

အစ်ကို ပါလဇောရယ်၊ အစ်မ ယသောဓရာရယ်၊ ကျွန်တော်ပါ မွေးချင်း သုံးယောက်ကတော့၊ လမ်းနဲ့အဝေးဆုံးအိမ်တန်း တစ်ဖက်မှာ နေရတယ်။ ကျွန်တော် တို့အဆောင်ရဲ့ ဘယ်ဘက်မှာ ဘုရားခန်းရှိတယ်။ ညာဘက်မှာတော့ ကျောင်း စာသင်ခန်းရှိတယ်။ အစေခံရဲ့ သားမြေးများလည်း ဒီအခန်းကိုလာပြီး စာသင် ကြရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သင်ခန်းစာတွေဟာ အမျိုးအမည်လည်း များတယ်။ အတောမသတ်နိုင်အောင်လည်း သင်ရတယ်။ သင်လို့ပဲ မဆုံးနိုင်သလောက်ပဲ။ အစ်ကို ပါလဇောက ဒီဘဝ ဒီခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ကြာကြာမနေရရှာ။ အစကတည်းက အားနည်းတယ်ဆိုတော့ မိဘက ခပ်ကြမ်းကြမ်းထားတဲ့အခါ မြန်မြန်သေသွား တာပေါ့။ အသက် ခုနစ်နှစ်မပြည့်ခင်ဘဲ ကျောင်းတော်များနိုင်ငံကို ပြန်သွားရှာ တယ်။ ယသော်က ခြောက်နှစ်ရှိပြီ။ ကျွန်တော်က အဲဒီတုန်းက လေးနှစ်သားပါ။ သူ့အလောင်းကို လာသယ်သွားကြပုံကို မြင်ယောင်ပါသေးတယ်။ စဏ္ဍာလတွေက သူ့ကိုယ်ခန္ဓာကို အပိုင်းပိုင်းဖြတ်ပြီး ထုံးစံအတိုင်း ကျီးငှက်ကျွေးကြရတယ်။

အိမ်ထောင်မှာ အခု ကျွန်တော်ဟာ အမွေခံသားကြီး ဖြစ်လာလို့ အရင်က ထက်ပိုပြီး ပညာသင်ရတယ်။ အမွေခံသားနဲ့ထိုက်တန်အောင် ပညာရှိဖို့လိုမယ်။ မြင်းစီးပညာမှာတော့ မျှော်လင့်ချက်မရှိပါဘူး။ အဖေကလည်း စည်းကမ်းကြီးတယ်။ ပြီးတော့ ကျောင်းတော်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ မင်းသားကြီးတစ်ပါးမို့ သူ့သားကို စံပြုဖြစ် အောင် ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကွပ်ညှပ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ မင်းသားငယ်ဟာ ဂုဏ်အဆင့်အတန်းမြင့်လေ ကြီးစားရလေပဲ။ အချို့ သူ့ကောင်းများကတော့ ကလေးဟာ ကလေးပဲ။ ကလေးနဲ့ တန်သလောက်ပဲ ခိုင်းရမယ်လို့ လျှော့ပေါ့ပါတယ်။ အဖေက ဒီစာရင်းထဲမှာ မပါဘူး။ အဖေက သူ့ဆင်းရဲ သားသမီးဟာ ဘဝတစ်လျှောက်မှာ ဆင်းရဲမှာမို့ ငယ်တုန်းကို ညာတာထောက်ထား ယုယသင့်တယ်။ လူချမ်းသာရဲ့ သား၊သမီး

ကတော့ စီးပွားဥစ္စာအမွေခံ ဖြစ်တဲ့အတွက်၊ ငယ်ငယ်က နွံနာမှာ ကြီးတော့ သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ ညာတာစိတ် ကိုယ်ချင်းစာစိတ် ရှိနိုင်မယ်လို့ ယူဆတယ်။ အစိုးရရဲ့ဝါဒကလည်း ဒီအတိုင်းပါပဲ။ ဒီလိုဆိုတော့ ချည့်ချည့်နဲ့နဲ့ ကလေးဟာ သေတာပါပဲ။ မသေတဲ့ ကလေးကတော့ ပစ်တိုင်းထောင်ဖြစ်လာမယ်။ လောကမှာ ဘယ်လောက် အခြေအနေဆိုးနဲ့ပဲတွေ့တွေ့၊ သူကတော့ အလေ့အကျင့်ရပြီးမို့ သေမှာ တယ်ပြီး မစိုးရိမ်ရတော့ဘူး။

တဇက အောက်ထပ် အဝင်ဝန်းမှာ နေတယ်။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ဘုန်းကြီးရဲ့ အဖြစ်နဲ့ အမှုထမ်းခဲ့လို့၊ လူသူအများနဲ့ ဆက်ဆံခဲ့ရတယ်။ အခုမှ လူနဲ့ သူနဲ့ ဝေးပြီးတော့ နေတတ်မယ်မဟုတ်ဘူး။ သူ့နေရာနဲ့ မြင်းစောင်းနဲ့လည်း နီးတယ်။ အဖေမြင်းတွေနဲ့ အိမ်ကိစ္စလုပ်ရတဲ့ တခြားသတ္တဝါတွေ အားလုံးလည်း သူပတ် လည်မှာပဲ ရှိတယ်။ မြင်းထိန်းတွေက တဇကို မုန်းတယ်။ သူက စင်ပြီး စီမံလေ့ရှိတာ ကို၊ သူတို့တွေက မကြိုက်ပါ။ အဖေ အပြင်ထွက်ရင် ယူနီဖောင်းဝတ်စစ်သည် ခြောက်ယောက်က အစောင့်လိုက်ရတယ်။ အဲဒီစစ်သည်တွေဝတ်တဲ့ ယူနီဖောင်းကို တဇက စစ်ဆေးပြီး ဝေဖန်တယ်။ အားလုံး အပြစ်ပြောစရာမရှိအောင် ပြင်ဆင် ပေးတယ်။ အဲဒါမျိုးကိုလည်း စစ်သည်တွေက မနှစ်သက်လှပါ။

ဒီစစ်သည် ခြောက်ဦးဟာ မြင်းပေါ်မှာအသင့်နေပြီးမှ နံရံနဲ့ကပ်ပြီး တန်းစီ တယ်။ အဖေက သူ့မြင်းပေါ်တက်ရင်၊တက်ချင်း၊ သူတို့က မြင်းနဲ့တကွ ရှေ့သို့ ပြေးထွက်လာပြီး အဖေအပါးမှာ ရံကြတယ်။ ကုန်လှောင်ခန်း ပြတင်းပေါက်က လှမ်းဆွဲရင် စစ်သည်တစ်ယောက်ကို မိနိုင်ကြောင်း ကျွန်တော် တစ်နေ့ တွေ့ရှိတာ နဲ့၊ တစ်နေ့တော့ အဖေမထွက်လာမီ ပြင်ဆင်နေကြတုန်း ကျွန်တော်က စစ်သည် တစ်ဦးရဲ့ သားရေခါးပတ်ကို ပြတင်းပေါက်ကနေပြီး အမှတ်မထင် သံချိတ်နဲ့ချိတ် ထားလိုက်တယ်။ အဖေကို ထွက်ကြိုကြတဲ့အခါ စစ်သည် ငါးဦးသာ တွေ့ရတယ်။ မကောင်းဆိုးဝါး ဆွဲထားပါပြီဟု အော်ဟစ်ရင်း၊ မြင်းပေါ်က လိမ့်ကျတဲ့ စစ်သည် တော်နှင့်တကွ ဘယ်သူမျှ မမြင်ခင်၊ ကျွန်တော်က ချိတ်ကို သိမ်းလိုက်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော့်အဖို့ 'နေတုတ် လည်း မြင်းပေါ်မှာ ကောင်းကောင်း မထိုင်နိုင်ပါဘူး'လို့ အဲဒီစစ်သည်ကိုပါ ကျွန်တော်နဲ့ တစ်တန်းစားတည်းထည့်ပြီး ပြောခွင့်ရလို့ ကျွန်တော် သိပ်ကျေနပ်မိတယ်။

တစ်နေ့တာရဲ့တာဝန်ဟာ သိပ်ပြီး ကြီးလေးတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အသက် နဲ့မလိုက်အောင် တစ်နေ့တစ်နေ့ကို တစ်ဆယ့်ရှစ်နာရီ အလုပ်လုပ်ရတယ်။ နေ ထွက်အောင်အိပ်ရင် သူရဲ ဖမ်းစားတတ်တယ်ဆိုတဲ့ တိဗက်အယူတစ်မျိုးလည်း ရှိပါတယ်။ နို့စို့အရွယ်ကလေးငယ်ကိုတောင် နေထွက်ရင် နှိုးထားရတယ်။ လူမမာ ကိုလည်း ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက စောင့်ပြီး နှိုးနေရတယ်။ သေခါနီးဆဲဆဲ လူကိုတောင်

နွဲ့ထားမှ နောင်ဘဝအတွက် သွားလမ်း၊ လာလမ်း မှန်မယ်လို့ ယုံတယ်။

ကျောင်းမှာ တိဗက်နဲ့ တရုတ် ဘာသာနှစ်မျိုး သင်ရတယ်။ တိဗက်စကားမှာ အရပ်သုံးနဲ့ အယဉ်သုံးရယ်လို့ နှစ်မျိုးရှိပြန်တယ်။ အစေခံနဲ့ ရာထူးနိမ့်သူကို အရပ် သုံးစကား ပြောရမယ်။ ရာထူးအဆင့်တူသူနဲ့ မြင့်သူကို အယဉ်သုံး ပြောရမယ် ပေါ့။ အထက်တန်းပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ မြင်းကိုတောင် အယဉ်သုံးနဲ့ ပြောဆိုရတယ်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်က ကြောင်ကို အစေခံက “အသရေတော်ရှိတဲ့ ကြောင်မင်းက ဒီနို့ညှို့ကို သည်းခံပြီး သောက်တော်မူလှည့်ပါ” လို့ ပြောရတယ်။ အသရေတော် ရှိတဲ့ ကြောင်မင်းကတော့ ဗိုက်ဆာမှပဲ သောက်တာပါပဲ။

စာသင်ခန်းကတော့ အများကြီးကျယ်ဝန်းပါတယ်။ တစ်ခါက ဒီအခန်းမှာ ဧည့်သည်ရဟန်းများ တည်းခိုဖူးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆောက်အဦသစ် ပြီးက တည်းက၊ ဒီအခန်းဟာ စာသင်ခန်းဖြစ်လာပါတယ်။ ကျောင်းသား ခြောက်ဆယ် ကျော် ရှိတယ်။ တစ်တောင်လောက်မြင့်တဲ့ ခုံဘေးမှာ ကျွန်တော်တို့က တင်ပျဉ် ခွေ ထိုင်ကြတယ်။ ဆရာကို နောက်ခိုင်းထိုင်ရတာကတော့ ထုံးစံပါပဲ။ ဒါမှ သူက ကျွန်တော်တို့ကို နောက်က ကျွန်တော်တို့မသိဘဲ စောင့်ကြည့်နိုင်မယ်။ ကျွန်တော် တို့ကလည်း ဆရာကြည့်မကြည့် မသိနိုင်တော့။ အနေအထိုင် အပြုအမူကို အမြဲ တမ်း မမှားရအောင် သတိထားမယ်ဆိုတဲ့ သဘောပါပဲ။ တိဗက်မှာ လက်လုပ် စက္ကူသာ ရတယ်။ ဈေးကြီးတယ်။ နေ့စဉ်လေ့ကျင့်ခန်းနဲ့ မဖြစ်ဘူး။ ဒီတော့ တောင်ဆုပ်လောက်ရှိတဲ့ ကျောက်သင်ပုန်းကိုသုံးရတယ်။ ကျောက်တံက လာဆာ အထက် ပေတစ်သောင်း နှစ်ထောင်မြင့်တဲ့ တစုလတောင်ကရတယ်။ လာဆာ ကပဲ ပင်လယ်ပြင်ထက် ပေ တစ်သောင်းနှစ်ထောင်မြင့်ပြီး ဖြစ်နေပြီဆိုတာကို သတိမူပါ။ ကျွန်တော်က ကျောက်တံကို နီကြင်ကြင်အရောင်မှ ကြိုက်တယ်။ အစ်မ ယသော်က ခရမ်းရောင်ရှိတဲ့ကျောက်ပျော့ကို ရွေးလေ့ရှိတယ်။ ကျောက်တံ ကလည်း အနီ၊ အဝါ၊ အပြာ၊ အစိမ်း ရောင်စုံ ရနိုင်ပါတယ်။ ကျောက်ထဲမှာ သတ္တုဗီဇပါရာကိုလိုက်ပြီး အရောင်ကွဲပြားတယ် ထင်တယ်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကျောက်တံကို ကျွန်တော်တို့ကလေးတွေဟာ မက်မောကြပါတယ်။

ကျွန်တော်က ဂဏန်းညှို့တယ်။ ‘ရဟန်းအပါး ခုနစ်ရာရှစ်ဆယ့် သုံးပါးသည် တစ်ပါးလျှင် စမ္မိလက်ဖက်ရည် တစ်နေ့ ငါးဆယ့်နှစ်ခွက်သောက်ရာ၊ တစ်ခွက် လျှင် တစ်ပိုင်၏ ရှစ်ချိုးငါးချိုး ဝင်မည်ဆိုလျှင်၊ ထိုရဟန်းအားလုံးအဖို့ တစ် သီတင်းသောက်ရန် စမ္မိလက်ဖက်ရည် ဘယ်မျှကုန်မည်နည်း’ဟု မေးရင်၊ အစ်မ ယသော်အဖို့ အဖြေပေးရန် မခက်ပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘာမျှ ဖြေတတ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။

ပန်းပုသင်ခန်းစာကျတော့ ကျွန်တော် ဗိုလ်ပါပဲ။ ဒီပညာကို နှစ်သက်

တယ်။ အသင့်အတင့် ထူးခြားကောင်းမွန်အောင်လည်း ကျွန်တော် လုပ်တတ် တယ်။ တိဗက်မှာ စာပုံနှိပ်တယ်ဆိုတာ စာတစ်မျက်နှာလုံးကို သစ်သားပြားမှာ ထွင်းရတယ်။ ဒီလိုထွင်းတတ်ရင် အလွန်မှပဲ အဖိုးတန်ပညာ တတ်တယ်လို့ ယူဆတယ်။ ဒီပညာအတွက် လေကျင့်ဖို့ သစ်သားဟာ မလွယ်ဘူး။ အိန္ဒိယက တင်သွင်းရတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့က ကန့်ကူဆံ့ပြားကို ထွင်းတယ်။ တစ်ခါ တရံ မကောင်းတော့တဲ့ဒိန်ခဲကို သုံးတယ်။

ဥပဒေသင်ခန်းစာကိုတော့ တစ်သက်မှာ မမေ့နိုင်ပါ။ ကျောင်းစာသင် ခန်းကို ဝင်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ရွတ်ရတဲ့ဥပဒေကတော့ . . .

“အကောင်းကို အကောင်းနဲ့ တုံ့ပြန်ရာ၏။
သိမ်မွေ့သူကို ရန်မမူရ။
ကျမ်းစာကိုဖတ်၍ သဘောအနက်ကို နားလည်ပါ။
အိမ်နီးချင်းကို ကူညီရသည်။
လူချမ်းသာကို ကိုယ်ချင်းစာတရားနှင့် မျှတမှုသဘောကို နားလည်စေရန်
ဥပဒေသည် မညာ။
သူဆင်းရဲကိုမူ ငဲ့ညှာသောအားဖြင့် ဥပဒေလျှော့ပေါ့သည်။
ကြွေးကို ချက်ချင်းဆပ်စေ။”

လို့ ဖြစ်ပါတယ်။

အခန်းက ပြန်ထွက်ခါနီးမှာလည်း ဒီဥပဒေကို ရွတ်ရတယ်။ တံခွန်လွှား တွေမှာ ဒီဥပဒေကိုရေးပြီး အခန်းပတ်လည်မှာ ချိတ်ဆွဲထားသေးတယ်။ ဘယ် နည်းနဲ့ ဒါကို မေ့မလဲ။

ဒါပေမဲ့ အမြဲ စာသင် စာရေး ချည်းပဲ လုပ်ကြတယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ပြင်းပြင်းထန်ထန် စာသင်ရသလိုပဲ အားပါးတရ ကစားကြတယ်။ ကစားနည်း တွေက ရာသီဥတု မတန်တဆပြင်းထန်တဲ့ တိဗက်နဲ့လိုက်အောင်၊ အကြမ်းအတမ်း ခံနိုင်အောင် ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ တီထွင်ထားတဲ့ ကစားနည်းတွေပဲ။ နွေအခါ မွန်းတည့် ချိန်မှာ အပူရှိန်ဟာ ဖာရင်ဟိုက် ရှစ်ဆယ့်ငါး ဒီဂရီအထိ တက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီညမှာပဲ ရေခဲတဲ့အောက် ဒီဂရီ လေးဆယ်အထိ ဆင်းသွားမယ်။ ဆောင်း အခါမှာတော့ အဲဒါထက်အများကြီး ပိုပြီး အေးတာပေါ့။

လေးအတတ်ဟာ ကြွက်သားတွေကို သန်မာစေတယ်။ လေးကို ကုလား ပြည်က တင်သွင်းယူရတဲ့ အသားတစ်မျိုးနဲ့ လုပ်တယ်။ တိဗက်နိုင်ငံထွက် အသား တစ်မျိုးနဲ့တော့ ဒူးလေးကို လုပ်နိုင်တယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေဆိုတော့ သူ့အသက်ကို မသတ်ရဘူး။ အစေခံ တစ်ယောက်က ကြိုးနဲ့ဆွဲပြီး ငှက်ရုပ်လေးတွေကို မြှုပ် လိုက် ဖေါ်လိုက် လုပ်ပေးတယ်။ ဘယ်အကောင် ပေါ်လာမယ်လို့ ကြိုပြီး မသိနိုင်။

အဲ့ဒါကို မှန်အောင် ပစ်ကြရတယ်။ အချို့များဆိုရင် မြင်းပြေးနေတုန်းမှာပဲ၊ မြင်းပေါ်က နေပြီး ထိအောင် ပစ်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မြင်းပေါ်မှာ ကြာကြာနေနိုင်တယ်မရှိလို့ မစွန့်ဘူး။ အလျားခုန်လည်း မဆိုးပါဘူး။ တစ်ဆယ့် ငါးပေ လောက်ရှည်တဲ့ဝါးနဲ့ အရှိန်ရအောင်ပြေးပြီးမှ ထောက်ခုန်တယ်။ ဒီနေရာ မှာ မြင်းစီးကောင်းတဲ့လူက ခြေမသန်လို့ မစွန့်ဘူး။ ကျွန်တော်ကတော့ ခြေလျင် သမားမို့ ကောင်းကောင်းခုန်နိုင်တယ်။ စမ်းချောင်းကို ခုန်ကူးရတဲ့အခါ ကျွန်တော့ နောက်က တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် ရေထဲကျသွားတယ်။ ကျေနပ် အားရစရာ ကောင်းတယ်။

ကုလားမခြေထောက်နဲ့ လမ်းလျှောက်ရတာလည်း ပျော်စရာပါပဲ။ အရပ်မြင့်မြင့် ဘီလူးကြီးတွေဖြစ်အောင် အဝတ်ကလည်း ဝတ်ရသေးတယ်။ ပြီးတော့ တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် လဲအောင် ထိုးသတ်ရတယ်။ လဲသူ အရှုံး ပေါ့။ ခြေတံရှည်ကို ဆိုင်မှာပြေးဝယ်လို့ ရတာမျိုးမဟုတ်ပါ။ ကိုယ့်ဘာသာ လုပ်ယူရတယ်။ ပထမ ဘဏ္ဍာထိန်းကို ချော့ရတယ်။ သစ်ရွားတော့ မလွယ်ဘူး။ အမြစ် အဖု အနာအဆာကင်းမှလည်း လုပ်လို့ရတယ်။ အဲဒီသစ်တံမှာ ခြေနင်းတံ တပ်ရတယ်။

မိန်းကလေးတွေက ကြက်တောင်ရိုက်နည်းဆံဆံ ကစားနည်းတစ်မျိုး ကစားကြတယ်။ သစ်သားစ ငယ်ငယ်ကလေးတစ်ခုမှာ အပေါက်များ ဖောက်ပြီး ကြက်မွေးတပ်ထားတယ်။ အဲဒီသစ်သားငယ်ကို မြေမှာမကျအောင် ခြေနဲ့ အကြာ ကြီးခတ်ရတယ်။ လက်နဲ့ကိုင်တာကို ခွင့်မပြုဘူး။ တချို့ ဆယ်မိနစ်လောက် ကြာအောင် ခတ်နေနိုင်တယ်။

တိဗက် တစ်နိုင်ငံလုံး စိတ်ပါဝင်စားတဲ့ ကစားနည်းတစ်မျိုးကတော့ စွန်လွတ်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ အထူးသဖြင့် လာဆာနေပြည်တော်မှာရှိတဲ့ ဦးခရိုင်မှာ စွန်လွတ်ခြင်းအလေ့ များတယ်။ တိဗက်အမျိုးသား ကစားနည်းလို့ ခေါ်နိုင်တယ်။ ရာသီကိုလိုက်ပြီး ကစားရတယ်။ အမြဲ မကစားနိုင်ပါ။ တောင်ပေါ်မှာ စွန်လွတ် ရင် မိုးကြီးသည်ထန်စွာ ရွာတတ်တယ်လို့ အယုံရှိတယ်။ စွန်ကို မိုးနတ်သားက မကြိုက်ဘူးလို့ ယုံတယ်။ ဒါကြောင့် မိုးမရွာနိုင်တဲ့ နွေဦးမှာမှ စွန်လွတ်ရတယ်။ တောင်ပေါ်မှာ မအော်သင့်တဲ့အခါမှာ အော်မိရင် မိုးရေကို အများကြီးငုံထားရ တဲ့ မိုးတိမ်တွေကို အသံလှိုင်းရိုက်ခတ်မိပြီးတော့ မလိုတဲ့နေရာမှာ မိုးရွာချတတ် တယ်လို့ ဆိုတယ်။ အခုလို ဆောင်းဦးပေါက်ရဲ့ ပထမနေ့မှာဆိုရင် စွန်အရှည်ကြီး လုပ်ပြီးတော့ ပေါတလအမိုးပေါ်ကနေ လွတ်နိုင်တယ်။ မိနစ်ပိုင်းအတွင်းမှာပဲ အရွယ်အစားစား ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုး အရောင်အဆင်းအထွေထွေနဲ့ လာဆာမြို့ ပေါ်မှာ စွန်တွေ ပျံဝဲလာတယ်။

ကျွန်တော် စွန်လွတ် အလွန်ဝါသနာပါတယ်။ ဘယ်တော့မဆို စွန်လွတ် ချိန်မှာ ကျွန်တော့စွန်ဟာ ပထမဆုံး ကောင်းကင်ရောက်ရမှ ကျေနပ်တယ်။ စွန်ကိုလုပ်တော့ ဝါးဘောင်ခံပြီး ပိုးစကပ်လေ့ရှိတယ်။ စွန်လုပ်တဲ့နေရာမှာတော့ အကောင်းဆုံးပစ္စည်းကို ရလွယ်တယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ အိမ်တိုင်းကပဲ အပြိုင် အဆိုင်လုပ်ချင်ကြတော့ လူကြီးတွေကပါ ပါဝင်လာကြပြီး ကောင်းပေဆိုတဲ့ပစ္စည်း ကို ထုတ်ပေးကြလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ သေတ္တာပုံစွန် ကိုတော့ များသောအားဖြင့် နဂါးခေါင်းလို တန်ဆာဆင်ပြီး အတောင်တွေ အမြီးရှည်တွေ တပ်ပေးလေ့ရှိတယ်။

အပြိုင်လွတ်တဲ့စွန်ကို ကြီးဖြစ်ပစ်ရန် စစ်ပွဲလည်းလုပ်တယ်။ စွန်ကြီးမှာ မှန်စာတိုက်တယ်လို့ ခေါ်ပါတယ်။ ကော်နဲ့ မှန်ကွဲမှန်စတွေကို ကြီးမှာ သုတ်ပေး ထားတယ်။ သူများကြီးနဲ့ ချိတ်မိတဲ့အခါ ကိုယ့်ကြီးကို ဆွဲတင်းလိုက်ရင် သူများကြီး ကို တိုက်စား ဖြတ်လိုက်နိုင်တယ်။

တစ်ခါတရံ ညဘက် ခိုးထွက်ပြီး သေတ္တာစွန်ထဲမှာ ထောပတ်မီးခွက် ထွန်းပြီး လွတ်တယ်။ နဂါးကြီးက မျက်လုံးနီနီ၊ ကိုယ်က အလင်းရောင်စုံ ထွက်လို့ သိပ်ကြည့်ကောင်းတယ်။ လော့ဒ်အောင်နယ်က ဝန်တင်ယက်နွားအုပ် လာတဲ့ အခါများမှာ ဒီလိုအဆန်းတကြယ်ဖြစ်အောင် စွန်လွတ်ပြနိုင်ဖို့ ကြိုးစားလေ့ ရှိကြပါတယ်။ ကလေးဘဝတုန်းကတော့ တောရပ်နယ်ပယ်က လူတွေဟာ ဒီနဂါးစွန်ကို တို့လုပ်တာ သိမှာမဟုတ်ဘူး။ တကယ့် နဂါးအကောင်လို့ထင်ပြီး ကြောက်မှာပဲနဲ့ စိတ်ကူးယဉ်မိတယ်။

နောက်တစ်နည်းက စွန်ထဲမှာ ခရုအခွံ သုံးခုကို အသေအချာ ချိန်ဆပြီး ထည့်လိုက်ရင် ကောင်းကင်ရောက်တဲ့အခါ ကြောက်စရာတွန်သံကြီး ပေါ်လာ တယ်။ ညဘက် မီးစားတဲ့နဂါးက တွန်မြည်လို့နေတာကို မြင်ရ ကြားရရင်၊ တောက လာတဲ့ကုန်သည်တွေ သိပ်ကြောက်မယ်လို့ ထင်မိတယ်။ ဒီလူတွေဟာ တို့စွန်က သူတို့ခေါင်းပေါ်က ဖြတ်သွားတဲ့အခါ အိပ်ရာလိပ်ထဲ ပုဝင်ပြီး ခိုက်ခိုက် တုန်အောင် ကြောက်ကြမယ်လို့ စိတ်ထဲတွေးပြီး ကျေနပ်စိတ်နဲ့ ကျောထဲက စိမ့်ဝင်လာမိတယ်။

အဲဒီအခါတုန်းကတော့ ရှေ့ဘာဖြစ်မယ်ဆိုတာ မသိသေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ နောင်အခါ ကျွန်တော် ဒီစွန် အကြီးစားမျိုးထဲမှာ ဝင်လိုက်ပြီး ကောင်းကင်ကို ပျံတက်ကြည့်တော့၊ ငယ်ငယ်က တတ်တဲ့ စွန်ပညာဟာ အဖိုးတန်လာကြောင်း တွေ့ရတယ်။ အခု ငယ်ငယ်မှာတော့ အလွန်စိတ်လှုပ်ရှား ကျေနပ်ရတဲ့ ကစား နည်းပါပဲ။ အသက်ဘေးအန္တရာယ် ရောက်နိုင်တဲ့ ကစားနည်းတစ်ခု ရှိသေး တယ်။ စွန်ကို မတန်တဆ ကြီးကြီးဖြစ်အောင်လုပ်၊ ချောက်နားမှာမြှောင်ပြီး စွန်ကို ချထားခဲ့တယ်။ စွန်ကြီးကို ခါးမှာချည်တယ်။ ပြီးတော့ မြင်းပေါ်တက်ပြီး

ခုန်းစိုင်းပြေးရင်၊ စွန်ကြီးဟာ ခုန်တက်ပါသွားပြီး အထက်လေ တကယ်မိရင်၊ မြင်းပေါ်ကလူကို မြေနဲ့ ဆယ်ပေလောက် ကွာသွားအောင် တုပ်ဆွဲလိုက်တယ်။ ပြီးမှ ဖြည်းဖြည်းကလေး မြေပေါ်ကို ကျလာတယ်။ ပျော်စရာကောင်းတာတော့ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြောက်စရာကောင်းတာက မြင်းခြေနင်းကွင်းထဲက ခြေထောက် ထုတ်ယူလို့ မရရင် အရှိန်နဲ့ဆွဲတဲ့ ဆန်ကျင်ဘက် အားနှစ်ခုကြားက ထက်ပိုင်း ပြတ်မတတ် အဆွဲခံရမယ်။ မသေပေမယ့် မသက်မသာခံရတဲ့ကလေးများ ရှိတယ်။ မြင်းစီးညှဲတဲ့ ကျွန်တော့လိုလူကတော့ မြင်းပေါ်က အလွယ်နဲ့လွင့်သွားနိုင်တယ်။ ကျွန်တော်က ဒီနေရာမှာ သူများထက်ပိုပြီး မိုက်သေးတယ်။ စွန်တက်စမှာ ကြီးကို ဆောင့်ဆွဲရင် ပို တက်တယ်။ ဆက်ဆွဲတိုင်း ပိုပိုတက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သမားရိုးကျထက် စက္ကန့်ပေါင်းများစွာ လေထဲမှာ ပိုနေရတယ်။

တစ်ခါတော့ အဆွဲလွန်သွားတာနဲ့ လယ်သမားတစ်ယောက်ရဲ့ အိမ်ခေါင်မိုးပေါ် သွားကျပြီး၊ စွန်နောက်ကို အဲဒီအမိုးပေါ်ကပဲ ဒရွတ်တိုက်ပြီး ပါသွားပြန်တော့၊ လယ်သမားကြီး ဆောင်းတွင်း မီးအတွက်စုထားတဲ့ မီးလောင်စာတွေကို အမိုးပေါ်က တွန်းကန်ပြီးချသလို ဖြစ်သွားတယ်။ အမိုးပေါက်ပြီး အိမ်တွင်းလူတွေ ပေကျံကုန်တယ်။ မီးလောင်စာဆိုတာ ယက်နွားချေးကို အပြားလုပ်ပြီး နေလှန်းထားတဲ့အပြားတွေပါပဲ။

တစ်အိမ်လုံး ဆူဆူညည်ည အောဟစ်ကြပါတယ်။ အမိုးပေါက်က ထွက်ကျလာတဲ့ ကျွန်တော့ကိုလည်း အိမ်ရှင်ကြီးက ဖုတ်ခါပေးပါတယ်။ သူ ထုထောင်းလို့ အားရတော့၊ အဖေဆီကို ဆွဲခေါ် သွားပြန်တယ်။ နောက်တစ်ကြိမ် အယုအယ ခံရပြန်တယ်။ အဲဒီညတော့ ကျွန်တော် ဝမ်းလျားမှောက်ပြီး အိပ်ရပါတယ်။

နောက်တစ်နေ့တော့ အိမ်က တိရစ္ဆာန်တွေ ထားတဲ့ဇောင်းကိုသွား၊ ယက်နွားချေးကိုသယ်၊ မနေ့ကပျက်စီးသွားတဲ့အိမ် အရောက်သယ်၊ အမိုးပေါ်တင်ပေးဆိုတဲ့အလုပ်ကို လုပ်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်က အဲဒီတုန်းက ခြောက်နှစ်သားပဲ ရှိသေးတော့၊ ဒီအလုပ်ဟာ မသက်သာလှဘူး။ သို့သော် ကျွန်တော် မပါ၊ ကျန်သူအားလုံး ကျေနပ်ကြပါတယ်။ ရွယ်တူသူငယ်ချင်းတွေအတွက် ရယ်စရာပျက်လုံးကောင်း ရတယ်။ အမိုးပျက်တဲ့အိမ်က ပိုပိုသာသာ အလျော်ရတယ်။ အဖေအတွက်လည်း ငါက မတရားဘူးဆိုရင် သားအရင်းတောင် အပြစ်ပေးတာကလို့ ပြောစရာ ရသွားတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ နောက်တစ်ည ဆက်ပြီး မှောက်အိပ်ရသေးတယ်။

ရက်စက်လွန်းတယ်လို့ ထင်စရာရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိဗက်ဟာ အားအင်ချည့်နဲ့တဲ့ကလေးတွေအတွက် မဟုတ်ဘူးလို့ နားလည်ထားကြရပါမယ်။ လာဆာမြို့တော်ဟာ၊ ပင်လယ်ပြင်ထက် ပေပေါင်း တစ်သောင်းနှစ်ထောင် မြင့်တယ်။

အပူအအေး ကွာလွန်းတဲ့ဥတု ရှိတယ်။ ဆိုလိုတာက ညဘက် ရေခဲတာထက် အများကြီး ပိုအေးပေမယ့်၊ နေ့လယ်ကျတော့ ချွေးပြန်အောင် ပူပြန်ရော။ အခြားနယ်တွေက လာဆာနယ်တွေထက်တောင် ပိုမြင့်သေးတယ်။ ဒီတော့ ဥတုရာသီလည်း ပိုဆိုးတယ်။ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ ကလေးတွေကို အကြမ်းခံနိုင်အောင် ကျင့်ပေးဖို့ လိုတယ်။

အလွန်မြင့်တဲ့ဒေသတွေမှာဆိုရင် မွေးစကလေးကို စိမ့်စမ်းမှာ သွားပြီး နှစ်ကြည့်တယ်။ အဲဒီမှာ မသေမှ၊ သက်ဆိုးရှည်တယ်။ တစ်သောင်း ခုနစ်ထောင် အမြင့်မှာ လူစုလူဝေးနဲ့၊ အဲဒီလို ကလေး ရေနှစ်ရအောင်သွားတာ၊ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ဖူးပါတယ်။ စမ်းချောင်းရဲ့ကမ်းပါးမှာ၊ အဖွားက မွေးစကလေးငယ်ကို ချီထားမယ်၊ ဆွေမျိုးတစ်စုက ရံလို့နေတယ်၊ ကလေးကိုယ်က အဝတ်အားလုံး ခွာလိုက်ပြီး၊ အဖွားလုပ်သူက ကလေးနှာခေါင်း၊ ပါးစပ်ပဲ ဖော်ပြီး၊ ရေမှာ ကိုယ်လုံးမြုပ်အောင် နှစ်ရတယ်။ အေးလွန်းလို့ ကလေးဟာ ပထမ နီရောင် တက်လာရာက ပြာသွားတယ်။ မငိုနိုင်တော့ဘူး၊ သေပြီလို့တောင် ထင်ရတယ်။ အဖွားကတော့ ကလေးများစွာကို ဒီအတိုင်း လုပ်ပေးဖူးတဲ့ပုံစံပဲ။ ကလေးကို ပြန်ဖော်ပြီး၊ ရေခြောက်အောင် အဝတ်နဲ့ သုတ်ပြီးမှ အဝတ်အစား ပြန်ဝတ်ပေးတယ်။ ကလေး မသေလို့ရှိရင် ဘုရားတွေကို အသက်ရှည်ခွင့်ပေးတယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ သေသွားရင်လည်း လူ့လောကရဲ့ဒုက္ခများကို ကင်းလွတ်သွားရှာတယ်လို့ပဲ ယူဆတယ်။ သူ့ကို အသက်ညှာဆုံးနည်းနဲ့ ပြုစုလိုက်တယ်လို့ပဲ ထင်ကြတယ်။ ဆေးဝါး၊ သမား ဆိုတာတွေ ပြည့်စုံတဲ့နိုင်ငံ မဟုတ်တော့၊ ရောဂါထူတဲ့ ကလေးကို အခြားနည်း ပြုစုစရာ မရှိပါ။

အစ်ကိုသေဆုံးပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော့ကို အရင်ကထက် ပိုပြီး ပညာသင်ပေးတယ်လို့ ပြောခဲ့ပါပြီ။ အခု ခုနစ်နှစ်သား ရှိလာတဲ့အခါ နက္ခတ် ဗေဒင်ဆရာတွေကို အိမ်မှာပင့်ပြီး၊ ကျွန်တော့အတွက် ရာသက်ပန်အလုပ် ရွေးချယ်ပွဲ လုပ်ရပါတော့မယ်။ တိဗက်မှာတော့ ယက်နွားဝယ်တာက အစ၊ လူတစ်ဦးရဲ့အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းအလုပ် ရွေးတဲ့အထိ၊ နက္ခတ်ဗေဒင်ကိုပဲ အားကိုးတယ်။ ကျွန်တော် ခုနစ်နှစ်ပြည့်တဲ့ မွေးနေ့မှာလည်း၊ သူ့ကောင်းများ နိုင်ငံဝန်ထမ်းအရာရှိကြီးများ ပါဝင်တဲ့ မိတဆွေသင်္ဂဟတွေဖိတ်ပြီး၊ နက္ခတ်ဗေဒင်အလိုကျ ကျွန်တော့ အသက်မွေးအလုပ် ရွေးပွဲကြီးလုပ်ရန် အမေ ပြင်ဆင်နေပါပြီ။

အမေက ဝဝကြီး၊ မျက်နှာဝိုင်းဝိုင်း၊ ဆံပင်မည်းမည်း၊ ခေါင်းပေါ်မှာ သစ်သားဘောင် အတွင်းခံပြီး၊ ဆံပင်ကိုဖြန့်လို့ အလှအပဆင်လေ့ရှိတယ်။ ဒီလို လုပ်တာဟာ တိဗက်အမျိုးသမီးများရဲ့ထုံးစံလည်း ဖြစ်တယ်။ သစ်သားဘောင်ဟာ သစ်စေးသရိုးနီကိုင်းပြီး ကျောက်စိလို အလွန်လှပတယ်။ အဲဒီဘောင်မှာ ဆီ

ရွဲရွဲလူးထားတဲ့ဆံပင်ကို ဖြန့်တင်ထားတော့ သိပ်ကြည့်ကောင်းတာပေါ့။
 တိဗက်အမျိုးသမီးများဟာ အရောင်တောက်တောက်ပပ ကြိုက်တယ်။
 သူတို့အဝတ်မှာ အဝါ၊အစိမ်း၊အနီ စုံအောင်ပါတယ်။ အဝတ်ပေါ်က အကြမ်း
 ခံဖို့ အဝတ်စ၊တစ်စ လွှမ်းထားသေးတယ်။ အဲဒီအဝတ်စ၊ကလည်း မူရင်းအဝတ်နဲ့
 ဟပ်မိတဲ့အရောင် ကန့်လန့်စင်းဖြစ်မယ်။ ရာထူးဂုဏ်အဆင့်ကိုလိုက်ပြီး အကြီး
 အသေးခွဲတဲ့ နားတောင်းကို ဘယ်ဘက်နားမှာ ပန်တယ်။ အမေက နိုင်ငံမှာ အကြီး
 မြတ်ဆုံးမိသားစု တစ်စုအပါအဝင်မို့၊ နားတောင်းဟာ ခြောက်လက်မကျော် ရှည်
 တယ်။

ယောက်ျားမိန်းမ တန်းတူအခွင့်အရေးရှိတယ်လို့ ယုံကြည်ကြပါတယ်။
 ဒါပေမဲ့ အိမ်မှုကိစ္စမှာတော့ မိန်းမသာလျှင် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တယ်လို့ အမေ
 ယုံကြည်တယ်။ ယုံတဲ့အတိုင်းလည်း ကျင့်သုံးတယ်။ သူ့ဆန္ဒကို အားလုံး လိုက်
 လျော့ရတယ်။

ကျွန်တော့မွေးနေ့ပွဲအတွက် တစ်အိမ်လုံး အလုပ်များနေကြတယ်။
 ဒီလိုအစီအမံမျိုးမှာ အမေဟာ ကောင်းကောင်း စိတ်ပါတယ်။ နိုင်နင်းတယ်။
 ကြွလာတဲ့ပရိသတ် အံ့ဩသွားရမယ့်အစီအစဉ်တွေ၊ အိမ်နီးချင်းတွေ ထွက်ငေး
 ရမယ့် အစီအစဉ်တွေကို အမေ တွေးတောကြံဆမယ်။ အမေက အိန္ဒိယနိုင်ငံ
 တရုတ်နိုင်ငံတွေကို လှည့်လယ်ဖူးတော့၊ အဆန်းတကြယ်တွေ စိမ့်နိုင်ပါတယ်။

ပွဲအတွက်ရက် သေချာတဲ့အခါ၊ ဘုန်းကြီးစာရေးက လက်လုပ် အကောင်း
 စားစက္ကူပေါ်မှာ၊ ဖိတ်စာကို တခမ်းတနားရေးပါတယ်။ ဖိတ်စာစက္ကူတစ်ရွက်ဟာ
 နှစ်ပေရှည်ပြီး တစ်ပေကျယ်ပါတယ်။ ဖိတ်စာမှာ အဖေအရိုးအဆက်တံဆိပ်နဲ့
 အမေအရိုးအဆက်တံဆိပ် ခပ်နှိပ်တယ်။ အမေက တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ ထိပ်တန်း
 မိသားစု ဆယ်စု ရှိတဲ့အထဲက ဆိုတော့၊ သူ့တံဆိပ် မပါရင် မဖြစ်ဘူးပေါ့။ ပြီးတော့
 အဖေရော အမေပါ နှစ်ယောက်စလုံးနဲ့ဆိုင်တဲ့ တံဆိပ်ကလည်း ရှိသေးတယ်။
 အစုစု တံဆိပ် သုံးခု ခပ်နှိပ်ရတယ်။ အင်မတန်မှ ခန့်ညားတဲ့ ဖိတ်စာကြီးတွေ
 ပါပဲ။ ဒီလို အစီအမံတွေအားလုံးဟာ ငါ့အတွက် လုပ်နေကြရပါကလားလို့
 သတိရတိုင်း ကြောက်ပြီး ကြက်သီးထမိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အမှန်ကတော့ မိဘတွေ
 ဟာ၊ သူတို့ဂုဏ်အဆင့်ကိုလိုက်ပြီး ခန့်ညားအောင် အားထုတ်နေတာ ဖြစ်တယ်။
 ကျွန်တော့အတွက်က သာမညကိစ္စ၊ သူတို့ကြွားဖို့က ပဓာနဆိုတာ နောက်မှ
 ကျွန်တော် သဘောပေါက်တယ်။ ဟိုတုန်းကတော့ ဒီလို နားမလည်ဘူး။ ငါ့အတွက်
 ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်တွေ လုပ်နေတာပဲလို့ထင်ပြီး သွေးလန့်နေမိတယ်။

ဖိတ်စာပို့မယ့်လူကို အထူးငှားရတယ်။ ပို့သူဟာ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်
 မြင်းကို စီးရတယ်။ ဖိတ်စာကို လှပတဲ့တုတ်တံမှာ ညှပ်ပြီး၊ လူမြင်အောင်

ဝင့်ဝါပြီး ယူသွားတယ်။ အဲဒီတုတ်တံမှာ ကျွန်တော်တို့အမျိုးဆက်ရဲ့ တံဆိပ်
 အမှတ်အသားရယ်၊ ဆုတောင်းစာတံခွန်တွေရယ် ဝေဝေဆာအောင် တန်ဆာဆင်
 ထားတယ်။ ဖိတ်စာတိုင်းကို မြင်းစီးလူနဲ့ပို့ရမှာမို့၊ ခြံဝင်းထဲမှာ မြင်းတပ်ခင်းသလို
 ဆူဆူညံညံဖြစ်နေတယ်။ အစေအပါးတွေက အော်ဟစ်ပြီး ပြောကြ၊ မြင်းတွေက
 ဟီ၊ ခွေးတွေက ဟောင်ပေါ့။ တိဗက်ဘီယာသောက်ထားတဲ့ မြင်းစီးဆက်သား
 တွေက တံခါးမကြီးအဖွင့်မှာ ပြိုင်တူအော်ဟစ်ပြီး၊ မြင်းစိုင်း ထွက်ခွါသွားကြတယ်။

တိဗက်မှာ မြင်းစီးဆက်သားဟာ၊ သူ သယ်ယူလာတဲ့စာ အပြင်၊ နှုတ်နဲ့
 မှာလိုက်တဲ့သတင်းကိုလည်း ယူသွားရတယ်။ ရှေးတုန်းက ဆက်သားဆီက စာကို
 လူဆိုးတွေက လုဖတ်ပြီး၊ စာပါအတိုင်းသွားတော့ ဖိတ်ကြားတဲ့အိမ်က အဟုတ်
 ထင်ပြီး တံခါးဖွင့်ပေးတဲ့အတွက်၊ တစ်အိမ်လုံး ခါးပြအတိုက်ခံရဖူးတယ်။ အဲဒီတော့
 ဖိတ်စာမှာ အမှားရေးပြီး လူဆိုးတွေကို ထောင်ဖမ်းရတယ်။ အဲဒီက စပြီး၊ ဖိတ်စာ
 ထဲမှာ ရက်ချိန်းအမှားကိုရေးပြီး၊ ပါးစပ်နဲ့ အမှန်ကိုပြောရတဲ့ထုံးစံ ဖြစ်လာပါ
 တယ်။ အခုထိ စာနဲ့ရေးတဲ့သတင်းနဲ့ ပါးစပ်ပြောတဲ့သတင်း လွဲနေရင်၊ ပါးစပ်ပြော
 ကို အမှန်ယူရတယ်။

အိမ်တွင်းမှာလည်း အုတ်အုတ်သည်းသည်း ဖြစ်နေတယ်။ နံရံတွေကို
 ရေဆေး၊ ဆေးပြန်သုတ်၊ ကြမ်းတိုက်၊ အရောင်တင်၊ ချော်လဲမှာစိုးရလို့ လမ်းလျှောက်
 ရတာတောင် ခက်တယ်။ သစ်သားပန်းပုနဲ့ ဗဟိုဘုရားစင်ကို ပြန်ပြီး ယွန်းသုတ်၊
 ထောပတ်မီးခွက်အသစ်လဲ၊ တချို့မီးခွက်က ရွှေအစစ် ငွေအစစ်နဲ့လုပ်ထားတယ်။
 အရောင်တင်ထားလို့ ငွေမှန်း၊ ရွှေမှန်း ရုတ်တရက်တောင် ခွဲမရဘူး။ အမေနဲ့
 ဘဏ္ဍာထိန်းဟာ နေရာတကာကိုရောက်ပြီး အားလုံးကို ဝေဖန်တာပဲ။ ဒါ ပြန်လုပ်
 ဦး၊ ဟိုဟာ ဒီနားရွှေ့ခဲ့၊ ဒါမှ ပိုလှတယ် ဆိုတာမျိုးတွေပေါ့။ အစေခံတွေ အတွက်
 တော့ သေလုအောင် ပင်ပန်းတဲ့အခါပါပဲ။ အခုထိ အစေခံ ငါးဆယ် မနားအောင်
 လုပ်နေရတယ်။ နောက်ထပ်လည်း ငှားထားသေးတယ်။ ဝင်းထဲက မြေပြင်ကို
 လည်း တိုက်ရ ဆေးရတယ်။ ကျောက်ခင်းထားတဲ့နေရာက ကျောက်ဟာလည်း၊
 အခုမှ အသစ်သယ်ယူလာပြီး ခင်းထားတဲ့ပုံ ပေါ်အောင် သစ်လွင်နေတယ်။
 ကျောက်ပြားတစ်ပြားနဲ့ တစ်ပြား အကြားတွေမှာလည်း အရောင်ခြယ်ထားတယ်။
 ဝတ္ထုပစ္စည်းအားလုံး တောက်ပြောင်ပြီးတော့ အစေခံတွေကို အသန့်စင်ဆုံး၊ အလှ
 အပဆုံးအဝတ် ဝတ်စေပြီး တန်းစီခိုင်းတယ်။ အမေကိုယ်တိုင် စစ်ဆေးပြီး
 လိုတာကို ပြုပြင်ပေးပြန်တယ်။

မီးဖိုထဲမှာဖြင့် အလုပ်အပင်ပန်းဆုံးပဲလို့ ထင်တယ်။ လူအများကြီးစားဖို့
 အစားအသောက်ကို ပြင်ဆင်နေလို့ပါပဲ။ တိဗက်ကဖြင့် သဘာဝရေခဲသေတ္တာ
 ခေါ်လောက်တယ်။ အစားအသောက်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီး ထားနိုင်တယ်။ မပုပ်

မသိုးဘူး။ ရာသီဥတုက လွန်လွန်မင်းမင်းအေးတယ်၊ ခြောက်သွေ့တယ်၊ အပူရှိန် တက်လာပေမယ့်လည်း၊ ခြောက်သွေ့တဲ့အတွက် မပုပ်မသိုးနိုင်ဘူး။ အသားကို တစ်နှစ်လောက် ထားလို့ရတယ်။ ကောက်ပဲသီးနှံကိုတော့ နှစ်ပေါင်း ရာ၊ထောင် ထားနိုင်ပါတယ်။

ဗုဒ္ဓဝါဒီတွေဟာ သူ့အသက်ကို မသတ်ရဘူး။ ဒီတော့ သူ့အလိုအလျောက် တောင်ကမ်းပါးက လိမ့်ကျပြီး ကျွဲ၊နွား တွေ သေတဲ့အခါမှာ ဒီအသားကို သိုလှောင် ထားပြီး စားကြရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စဖိုကုန်လှောင်ခန်းမှာ၊ အဲဒီအသားမျိုး အမြဲပြည့်နေအောင် ရှိပါတယ်။ သားသတ် အမဲသည်တွေ ရှိတော့ ရှိတယ်။ သူတို့ ကို မဆက်ဆံကောင်းတဲ့အမျိုးလို့ သတ်မှတ်ပြီးတော့ အယူသည်းတဲ့မိသားစု တွေက အဆက်အဆံမလုပ်ပါဘူး။

ဧည့်သည်ကို အမေက ရှားပေ အဖိုးတန်ပေ ဆိုတဲ့အစားကို ကျွေးလိုတယ်။ အဲဒီတော့ လေပွင့်ယိုကိုကျွေးမယ်လို့ စီစဉ်ထားတယ်။ ရက်ပေါင်းများစွာကပဲ ကြိုတင်ပြီးတော့ အစေခံတွေဟာ ဟိမဝန္တာတောင်ခြေက ကောင်းပေဆိုတဲ့အပွင့် တွေကို ရှာခူးရတယ်။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ လေပွင့်တွေဟာ အလွန်ကြီးမားတဲ့ အထိ သန်စွမ်းတယ်။ အမျိုးအစားမှာလည်း အရောင်အမျိုးမျိုး အနံ့အမျိုးမျိုးရှိ တယ်။ အပွင့်သိပ်ရင့်တာလည်း မကြိုက်ဘူး။ အရင့် အလောတော်ကို အသေအချာ ရွေးပြီး နူး၊ စင်စင်ဆေး၊ ကျိုးကြေမသွားစေရအောင် ဂရုပြုကိုင်တွယ်ရတယ်။ အကြေ အမွှကို ပယ်ရတယ်။ ပြီးတော့ ဖန်ဘူးထဲမှာ ပန်းကို ရေနဲ့ပျားရည် ရောထည့်ပြီး စိမ်ရတယ်။ လေလုံပိတ်ရသေးတယ်။ ဖန်ဘူးကို နေထုတ်လှန်း ရတာကတော့ ရက်ပေါင်းများစွာ ကြာတယ်။ အိုးကို လှည့်ပေးရသေးတယ်။ ဒါမှ အပွင့်တိုင်း နေရောင်ကို ညီတူရမယ်။ နေရောင်ကြောင့် သိပ်မရင့်သေးတဲ့အပွင့်ဟာ ကားပွင့် လာပြီး အချိုရည်စိမ့်ဝင်တယ်။ တချို့က မစားမီ သုံးလေးရက် ကြိုပြီး ဖန်ဘူးကို ဖွင့်တယ်။ နည်းနည်း လေသလပ်ခံတော့ ကြွပ်တယ်။ တချို့ကတော့ ပွင့်ချပ် ပေါ်မှာ နှင်းကျထားသလိုဖြစ်အောင် သကြားရည်ကျပြီး လောင်းပေးတယ်။ အဖေ က ဒီယိုဟာ ငွေကုန်များလှတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ “ဒီအပွင့်တွေအတွက် ကုန်တဲ့ငွေနဲ့ ဝယ်ယူရင် သားနဲ့ယက်နွားမ ဆယ်ကောင်ရသဟေ့”လို့ ပြောနေတယ်။ အမေက “အသာနေစမ်းပါ။ ဒါမှ ဝိုင်းပုံအလယ်မှာ မျက်နှာပန်းလှမယ်၊ ကျွန်မနဲ့ဆိုင်တဲ့ ကိစ္စကို၊ ရှင် ဝင်မရှုပ်စမ်းပါနဲ့”လို့ ပြန်ပြောပါတယ်။

ကောင်းကောင်းစားဖို့ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ငါးမန်းတောင်ပါပဲ။ တရုတ်နိုင်ငံကို မှာယူပြီး ဟင်းချိုချက်ရတယ်။ ကမ္ဘာမှာ အချို့ဆုံး အကောင်းဆုံး ဟင်းမျိုး ဖြစ်တယ်လို့ ပြောကြပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မကြိုက်ဘူး။ မလွဲ မရှောင်သာမှ အတင်းမိချရတယ်။ နံတယ်၊ အဲဒီ ပုပ်အယ်အယ်အနံ့ကိုမှ ကြိုက်

တယ်ဆိုတဲ့လူတွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။

ကျွန်တော့အကြိုက်ကတော့ တရုတ်နိုင်ငံက လာတဲ့ မျှစ်ချပ်ပါပဲ။ အမျိုးမျိုး ဟင်းချက်လို့ ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီအတိုင်း ဆားတို့စားရတာကို ပိုကြိုက်တယ်။ အဖျားအနုပိုင်းက ပိုကောင်းတယ်။ ဒီတော့ ဟင်းမချက်ရခင် အဖျား ပိုင်းတွေ ပျောက်သွားတတ်တာပေါ့။ ထမင်းချက်က ခိပ်မိဟန်တော့ရှိတယ်။ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် မမိပါဘူး။ သူကလည်း အဖျားလေးတွေကိုမှ ကြိုက်တဲ့လူ ဆိုတော့၊ သူ့ထက်ဦးတဲ့လူ ရှိလို့ သူ့ကို သနားဖို့ပဲ ကောင်းနေပါတော့တယ်။

တိဗက်မှာ ထမင်းချက်ဟာ ယောက်ျားများ ဖြစ်တယ်။ မိန်းမတွေဟာ စမ္မိလက်ဖက်ရည်ကို အချိုးကျအောင် မဖျော်တတ်ဘူးလို့ အထင်သေးတယ်။ သူတို့က ဘာမဆို လက်မှန်းလက်ဆလုပ်တော့ အချိုးမကျဖြစ်ရတယ်။ ယောက်ျား တွေက အပင်ပန်းခံပြီး စနစ်မှန်အောင် လုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် ထမင်းချက်ကောင်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ အမျိုးသမီးတွေဟာ ဖုန်သုတ်၊ ကြမ်းတိုက်၊ အတင်းအဖျင်းပြော၊ အိမ်မှုကိစ္စ အသေးအဖွဲ့လုပ်။ ဒါလောက်ပဲ အသုံးဝင်မယ်။ စမ္မိဖျော်ဖို့ မဖြစ်ပါ။

တိဗက်အမျိုးသားတို့အတွက် စမ္မိဟာ ပင်ရင်းအစာ ဖြစ်တယ်လို့ဆိုရမယ်။ တချို့လူတွေဟာ မွေးတဲ့နေ့က သေတဲ့အထိ စမ္မိနဲ့လက်ဖက်ကိုပဲ စားသွားတယ်။ စမ္မိလုပ်နည်းကို ပြောပြပါမယ်။ မုယော(ဘာလီ)ဆံကို အရောင်ညှိပြီး ကြွပ် အောင် ပထမလှော်ရတယ်။ ပြီးတော့ အခွံချွတ်ပြီး ပြန်လှော်၊ အမှုန့်လုပ်၊ အဲဒီ အမှုန့်ကို ထောပတ်နဲ့ဖျော်တဲ့ လက်ဖက်ရည်ပူထဲမှာ ထည့်မွှေ၊ ခပ်ထပ်ထပ်ဖြစ် လာတော့ ဆား၊ လက်ချားနဲ့ ထောပတ်ကို လိုသလိုဖြည့်။ အဲဒါမှာ အပြားလေးတွေ လုပ်ထားပြီး စားတာပါပဲ။ တချို့က အလှအပ အရုပ်ကလေးတွေ လုပ်ထားသေး တယ်။ အရသာကတော့ အမြဲစားချင်စရာ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ဩဇာ ဓာတ်တော့ အပြည့်ပါမယ်ပေါ့။ ကုန်းမြင့်မြေပြန့် ဘယ်အခြေအနေမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် သူ တစ်ခုတည်းနဲ့ အသက်ရှင်နိုင်တယ်။

စမ္မိလုပ်သူတွေရှိသလို ထောပတ်လုပ်သူတွေလည်း မအားရဘူး။ ကျွန်တော် တို့ ထောပတ်လုပ်နည်းဟာ သန့်ရှင်းလို့ နည်းကျတယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။ ဆိတ်ရေကို အမွှေး အတွင်းထားပြီး အိတ်ချုပ်ရတယ်။ နို့အပြည့်ထည့်ပြီး မဖိတ် မယိုအောင် စည်းနှောင်မယ်။ အဲဒီအိတ်ကို မ၊လိုက်၊ ဆောင့်ချလိုက် လုပ်နေ တာ၊ ကြာရင် ထောပတ်ဖြစ်လာတယ်။ တစ်တောင်လောက်ရှိတဲ့ ကျောက်တုံး စွန်းတွေ စီထားတဲ့ကြမ်းပြင်မှာ ဆောင့်ချလိုက်၊ မ၊ယူလိုက် ဆောင့်ချလိုက် လုပ် ရတယ်။ အစေခံ ဆယ်ယောက်လောက်ဟာ နာရီပေါင်းများစွာ မ၊လိုက်၊ ပစ်ချ လိုက် လုပ်နေတာဟာ ကြည့်ရတာတော့ ပျင်းစရာပါပဲ။ ပင့်သက်ရှူပြီး မ၊တယ်၊ ရုတ်ခနဲ ဆောင့်ချတယ်။ အဲဒီလိုအချမှာ အချမတတ်ရင်ပဲဖြစ်ဖြစ် အားလွန်ရင်

ပဲဖြစ်ဖြစ် အိတ်ကွဲထွက်သွားတတ်လို့ ကျွမ်းကျင်ဖို့လိုပြန်တယ်။ လူသန် တစ်ယောက်ဟာ သူများထက် တစ်ဆယ့်မြန်အောင် မ,လိုက်၊ ချလိုက် လုပ်နိုင်တယ်။ အဲဒါကို ဘေးက သရော်တဲ့အနေနဲ့ “ဟေ့ . . . တိမောင်၊ မင်း နှေးလာပြီ၊ အိုမင်းတဲ့ သဘောပေါ့ကွယ်” လို့ ပြောတော့၊ စိတ်ဆိုးပြီး ခပ်ကြမ်းကြမ်းဆွဲ မ,လိုက်ပြီး၊ ပစ်ချမလို့ လုပ်စဉ်မှာပဲ အိတ်နှုတ်ခမ်းပြတ်ပြီး၊ တစ်ဆယ့်နှစ်ဂါလံကျော် တစ်ဆယ့်ငါးဂါလံ လောက်ရှိတဲ့ ရွှေရောင်ထောပတ်ရေကဲ့တွေဟာ၊ သူ့တစ်ကိုယ်လုံး ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာပါ အနှံ့အပြားဖိတ်ကုန်တယ်။

အမေ ပြေးဝင်လာတယ်။ အမေ စကား ဘာမျှ မပြောနိုင်ဘဲ နှုတ်ဆိတ်နေတာကို ကျွန်တော် ဒီတစ်ခါပဲ မြင်ဖူးတယ်။ နှမြောလို့ပဲလား၊ ဒေါသပဲလား မပြောတတ်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ကြာကြာကြီး ကြောင်မနေပါ။ ပျက်စီးသွားတဲ့အိတ်နဲ့ပဲ တိမောင်ကို အားရပါးရရိုက်တော့၊ သူ့ခမျာ ထောပတ်အိုင်ထဲမှာ ချော်လဲရသေးတယ်။

တိမောင်လိုလူပျက်ကြောင့် ထောပတ်ပျက်နိုင်တယ်။ အိတ်ကို အချ မတတ်ရင်၊ ဆိတ်မွေးတွေ ကျွတ်ထွက်ပြီး ထောပတ်ထဲမှာ ရောကုန်နိုင်တယ်။ အမွေးအပင် နှစ်ဆယ်၊ အစိတ် နုတ်ပြီး ထောပတ်စားရတာကို အပြစ်ဆိုလေ့ မရှိကြပေမယ့်၊ တစ်ချိန်လုံး အမွေးနုတ်နေရတာကိုတော့ မကြိုက်ကြပေဘူးပေါ့။ ဒီလို အမွေးများသွားရင် မီးထွန်းဖို့ပဲသုံးတယ်။ ဒါမှ မဟုတ်လည်း၊ သူတောင်းစားကို ပေးပစ်တယ်။ သူတောင်းစားကတော့ အမွေးထူတဲ့ထောပတ်ကို မီးနဲ့ အရည်ကျိုပြီး စစ်ပစ်လိုက်ပါတယ်။ ဟင်းချက်တာမှာလည်း ဟင်းစပ်လွဲသွားရင် သူတောင်းစားပဲ ရပြန်တယ်။ ပြီးတော့ ငါတို့ အကောင်းစားတယ်လို့ ဝေးနီးသိအောင် ကြွားချင်ရင်၊ တကယ်ကောင်းအောင် ချက်ပြီး၊ ဟင်းစပ်မှားလို့ဆိုပြီး သူတောင်းစားတွေကို ဝေပစ်တယ်။ အဲဒီတော့ ခပ်မြက်မြက်စားလိုက်ရတဲ့ သူတောင်းစားက အရပ်ကိုလည်ပြီး၊ ဒီအိမ်က မစားချင်လို့ ပစ်တဲ့အစားဟာ သူများအိမ်က အကောင်းထားပြီးစားတဲ့ အစားထက်တောင်၊ ပိုပြီး အရသာရှိသေးတယ်လို့ ကြွားတော့တာပဲပေါ့။ ဒီတော့ မခံချင်တဲ့ အိမ်နီးနားချင်းတွေက အကောင်းချက်ပြီး သူတို့ကို စွန့်ပြန်တယ်။ ဒီနည်းနဲ့ သူတို့တစ်တွေ အားလုံး အမြဲ ဝဖြိုးနေတာပဲ။ တိဗက် သူတောင်းစားအကြောင်း အများကြီး ပြောစရာရှိတယ်။ စောစောက ပြောတဲ့ ပရိယာယ်မျိုးကိုသုံးပြီး ဘယ်တော့မှ မဝတ်ဘူး။ အရှေ့နိုင်ငံတွေမှာ တောင်းစားရတာ ဂုဏ်မငယ်ပါဘူး။ အများအသိအမှတ်ပြုထားတဲ့ အသက်မွေးပုံတစ်မျိုးဆိုပါတော့။ တခြားနိုင်ငံတွေမှာ ဆေးရုံ၊ လူအိုရုံ၊ ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့တွေအတွက် သဒ္ဓါကြေးခံသလိုပေါ့။ သူတောင်းစားမှာလည်း လိုက်နာတဲ့ဥပဒေ ရှိတယ်။ တစ်နေရာက အလှူပစ္စည်းရဖူးရင် ဒီနေရာကို ထပ်ခါတလဲလဲ ရက်ဆက်

မလာဘူး။ အချိန်တောတော်ကြာမှ တစ်ပတ်ပြန်လာတယ်။ ဒီတော့ အနှောင့်အယှက်လည်း သိပ်မဖြစ်ဘူးပေါ့။

အိမ်မှာ သီတင်းသုံးနေတဲ့ ဘုန်းကြီး နှစ်ပါးဟာလည်း လာမယ့်ပွဲအတွက် အလုပ်များတယ်။ စဖိုသိုလှောင်ခန်းမှာ ဟင်းချက်မယ့် အမဲ အသေကောင်တိုင်းကို ကိုင်ပြီး၊ ထိုအကောင်အတွက် ဆုတောင်းရတယ်။ မတော်တဆ ဒဏ်ရာရပြီး သေပေမယ့် သူ့အသားကိုစားမိရင် သူ့အတွက် ဆုတောင်းပေးပါဆိုတဲ့ ဥပဒေကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအကောင်ဟာ သူ့အသားကို အစားခံရတဲ့အတွက် အကျိုးကျေးဇူးခံရပါစေ၊ အခုဘဝထက်မြင့်တဲ့ဘဝကို ရောက်ပါစေပေါ့။ တချို့ လားမားကျောင်းတော်များမှာ တစ်သက်လုံး တိရစ္ဆာန်တွေအတွက်ပဲ ဆုတောင်းနေတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေ ရှိတယ်။ ခရီးထွက်မယ့်မြင်းအတွက်လည်း ကျွန်တော်တို့အိမ်က ဘုန်းကြီး နှစ်ပါးက ဆုတောင်းရတယ်။ လမ်းမှာ ဒုက္ခမတွေ့အောင်၊ အပင်ပန်းခံနိုင်အောင်ပေါ့။ တစ်ဆက်တည်း မြင်းအကြောင်းကို ဆက်ပြီးပြောပါရစေ။ ကျွန်တော်တို့ မြင်းကို တစ်နေ့ခိုင်းပြီး၊ တစ်နေ့ အနားပေးမြဲပါပဲ။ ဘယ်တော့မှ ဆက်ပြီး နှစ်ရက်မခိုင်းဘူး။ နွားတွေလည်း ဒီအချိုးပါပဲ။ အဲဒါကိုလည်း တိရစ္ဆာန်တွေက သိတယ်။ တစ်နေ့ စီးပြီးသားမြင်းကို နောက်တစ်နေ့စီးဖို့ ကောက်ရင် တစ်လှမ်းမှ မလှမ်းဘူး။ ကုန်းနီးကိုပြန်ဖြုတ်မှ လည်ဆံဖွားဖွား လှုပ်အောင်ခါပြီး မတရားလုပ်လို့ ဘယ်ရမလဲလို့ပြောသလို လုပ်ပြီး၊ လှည့်ထွက်သွားတယ်။ လားက ပိုဆိုးတယ်။ အလုပ်မလုပ်ရမယ့်နေ့မှာ ဝန်သွားတင်ရင် မြေမှာလူးပြီး လှဲပစ်လိုက်တယ်။

အိမ်မှာ ကြောင် သုံးကောင် ရှိတယ်။ သူတို့လည်း အလုပ်တာဝန်ကို မပြတ်ဆောင်ရွက်ကြတယ်။ တစ်ကောင်က မြင်းစောင်းကို ကြွက်မလာအောင် ထိန်းတယ်။ တစ်ကောင်ကတော့ စဖိုမှာနေတယ်။ အင်္ဂလိပ်ကျူးကျော်တဲ့အခါ တုန်းက မွေးတဲ့သားအုပ်မှာ သူတစ်ကောင်တည်းရှင်လို့ သူ့ကို ယန်းဟာ့စ်ဘင်း လို့ခေါ်ကြတယ်။ တတိယအကောင်ကတော့ အိမ်သူအိမ်သားနဲ့ အတူနေတယ်။ သား ခဏခဏမွေးတယ်။ သားငယ်ကို နို့မတိုက်ရတဲ့အခါများမှာ အမေသွားရာ နောက်က လိုက်တယ်။ သူကတော့ အကောင်သေးတယ်၊ အမွေး မည်းတယ်။ တိဗက်မှာ တိရစ္ဆာန်ကို အလှမွေးတယ်လို့ ထုံးစံမဟုတ်ဘူး။ အစေခံသဘောမျိုးလည်း မွေးတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို သီးခြားအိမ်သားတစ်ဦးအနေနဲ့ ထားတယ်။ သူ့မှာ အလုပ်တာဝန်ရှိသလို ရသင့်ရထိုက်တဲ့အခွင့်အရေး ရရမယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒအရ သတ္တဝါတိုင်းဟာ တစ်ဘဝပြီးတစ်ဘဝ အဆင့်ဆင့် မြင့်တက်လာမယ်လို့ ယူတယ်။

ကျွန်တော်တို့ဖိတ်ကြားချက်ကို မကြာမီ ပြန်ကြားကြပါတယ်။ မြင်းစီးဆက်သားများ ရောက်လာတိုင်း၊ စေခိုင်းလိုက်တဲ့အရှင်ရဲ့ ဂုဏ်ထူးအလိုက် ဆက်သား

ကို လက်ခံရတယ်။ ဆက်သားဟာ ပြန်စာကိုပေးပြီး နှုတ်နဲ့အမှာစကားကို ပြောရတယ်။ ပြီးတော့ ရမ္မာအိမ်တော်အရောက် မနေမနားလာခဲ့ရလို့ အားအင် ပြတ်ပြီး လဲရပါတယ်ဟု သရုပ်ပေါ်အောင်၊ မြေမှာ ဒူးညွတ်ကျပြီး လှဲချရပါတယ်။ ဒီတော့ အစေအပါးတွေဝိုင်းလာပြီး အမောဆိုသွားရှာတယ်။ သနားပါတယ်ပြောပြီး စုတ်သက်ကြရတယ်။ တကယ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ သူ ဒီမရောက်ခင် လမ်းမှာ အကြာကြီးထိုင်နေတာ ကျွန်တော်မြင်ပြီးပါပြီ။ အဝန်းရောက်မှ အတင်းပြေး ဝင်လာတာပါလို့ ကျွန်တော်က မဆင်မခြင်ဝင်ပြောမိတယ်။ ဒီလို ထုံးစံကို အရွဲ့ တိုက်မိလို့ ကျွန်တော် ခံစားရတဲ့ဝေဒနာကိုတော့ ပြည်ဖုံးကား ချလိုက်ရင် ကောင်းမယ်။

ပွဲသဘင်နေ့ကို နောက်ဆုံး ရောက်လာပါပြီ။ ကျွန်တော်ရဲ့ တစ်သက်တာ လုပ်ဆောင်ရမယ့် အသက်မွေးတာဝန်ကို ကျွန်တော့သဘောတူချက် မပါဘဲ နက္ခတ်ဆရာတွေက ရွေးပေးကြတော့မှာမို့ ကျွန်တော် ရင်လေးနေတယ်။ မနက် ရောင်ခြည်ဦးမှာပဲ အစေခံတစ်ယောက် ခပ်သုတ်သုတ် ကျွန်တော့အခန်း ဝင်လာပြီး၊ “ဟေ့... အင်္ဂါသား လော့ဗ်ဆန်းရမ္မာ ထလကွ၊ ပျင်းလိုက်တဲ့အကောင်၊ မနက် လေးနာရီ ရှိနေပြီ၊ လုပ်စရာတွေ များတယ်၊ ထ၊ထ လို့ အော်ဟစ်ပြီး နှိုးပါတယ်။ စောင်ကို တွန်းဖယ်ပြီးတော့ မတ်မတ်ရပ်လိုက်တယ်။ ငါ့ဘဝရဲ့ ခရီးလမ်းစ ရောက်တဲ့နေ့ပါလားလို့ တွေးမိတယ်။

တိဗက်အလေ့က နာမည် နှစ်မျိုး ပေးရတယ်။ မွေးနံကို ရှေ့ကထည့်ပြီးမှ အမိ အဖ ရွေးပေးတဲ့အမည်ကို ခေါ်ကြတယ်။ လားမားကျောင်းကို ရောက်သွား တော့ ဘုန်းကြီးနာမည်ဆိုပြီး သီးခြားမှည့်ပြန်တယ်။ ကျွန်တော့အတွက် နောက် ထပ် နာမည်တိုးဦးမယ်လား၊ မကြာခင် သိပါတော့မယ်။ အဲဒီ ခုနစ်နှစ်သား အရွယ်က ကျွန်တော်တို့အရပ်နဲ့ မိုင် လေးဆယ်ကွာမှာရှိတဲ့ တဆန်ဂပေါမြစ်ရိုး မှာ ကျွန်တော်က လှေထိုးသမားဖြစ်ချင်တယ်။ သစ်သားဧရာမှာ ယက်နွားရေ ကပ်ထားတဲ့လှေကို ထိုးတဲ့လူက အောက်တန်းစား မဟုတ်သေးပါဘူး။ ပိုက်ဆံ ယူပြီး စွန်လွတ်ပေးတဲ့လူ ဖြစ်ချင်တယ်။ မျက်လုံးပြူးပြူးနဲ့စွန်ကြီးတွေ လုပ်ပြီး လွတ်ပြချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ နက္ခတ်ဆရာ ပြောတဲ့အလုပ်ကိုသာ ကျွန်တော် လုပ်ရမှာပါ။ လွတ်လမ်း မမြင်၊ ခုထက် စောစောနိုးရင် ပြတင်းပေါက်က ဆင်းပြီး ထွက်ပြေးနိုင်သေးတယ်။ အခုတော့ အဖေက အခေါ်လွှတ်တဲ့လူတောင် လာနေပြီ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်က ရမ္မာမိုးမဟုတ်လား၊ အရိုးအဆက်တာဝန်ကိုလည်း ထမ်းရ ဦးမယ်ပေါ့။ နက္ခတ်ဆရာဘုန်းကြီးက စွန်လွတ်သမားဖြစ်စေလို့ ပြောပါစေတော့။

(၂)

ကလေးဘဝကုန်ဆုံးချိန်

“အမလေး ယုလဂျေ ဖြည်းဖြည်းလုပ်ပါ။ ကျွန်တော့ခေါင်းမွေးတွေ အကုန် ပြုတ်ပြီး ဘုန်းကြီးခေါင်းဖြစ်တော့မယ်”လို့ ကျွန်တော်က ကန့်ကွက်ပေမယ့် “အင်္ဂါသား လော့ဗ်ဆန်းရဲ့ ငြိမ်ငြိမ်ခံစမ်း ကျစ်ဆံမြီးမကောင်းရင် မယ်တော်ကြီး က ငါ့ သတ်မှာ”လို့ ပြောပြီး ဆံပင်ကို တင်းတင်းဆွဲမြဲ ဆွဲတာပဲ။ ဟုတ်ပါပြီ၊ ဒါပေမဲ့ ဒီလောက်ကြမ်းတမ်းလို့တော့ ဘယ်ခံနိုင်ပါ့မလဲ။ လည်လိမ်နေပြီ။ ကျိုးရ ချည်ရဲ့။ ဒီလိုပြောပေမယ့်လည်း မညှာပါ။ ကျွန်တော်က ကြမ်းပေါ်ထိုင်လို့ အစေ ခံလူကြီးက ခေါင်းကို ဖီးလိမ်းပြုပြင်ရတယ်။ ခေါင်းက ဆံပင်ဟာ မာကျော တောက်ပြောင်ဖို့ လိုတယ်။ လပြည့်နေ့ ရေကန်မှာ အရောင်လက်သလို လက်မှ စံချိန်မီမယ်။

အမေကတော့ လေပွေ့ဝှေ့သလို တစ်နေရာက တစ်နေရာကိုကူးပြီး စစ် ဆေးနေရတယ်။ တစ်ချိန်တည်း အမေတွေ အများကြီးရှိသလိုပဲ။ ဘယ် ကြည့် ကြည့် အမေကိုမြင်နိုင်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာထားချက်၊ နောက်ဆုံးမွမ်းမံချက်၊ အဲဒါတွေ သူ့အလုပ်ပေါ့။ ပြောကြ ဆိုကြသံတွေလည်း ဆူလို့။ ကျွန်တော့ထက် နှစ်နှစ်သာကြီးတဲ့ ယသော်က၊ အသက် လေးဆယ်ရွယ် မိန်းမကြီးလိုပဲ ဩဇာပေး နေတယ်။ အဖေက အဆူအညံ့ရဲ့ဒဏ်ကို လွတ်အောင် အခန်းပိတ်နေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း သူ့လိုနေချင်ပါရဲ့။

အမေရဲ့အလိုက (ဘာကြောင့်ရယ်လို့တော့ မသိရဘူး) ကျွန်တော်တို့ အားလုံးဟာ ရှေးဦးစွာ ဇောကန်ဆိုတဲ့ လာဆာကျောင်းတော်ကို သွားရမယ်တဲ့။ ဘာသာရေးနဲ့စပ်ဆိုင်လို့ ဆိတ်ဆိတ်ငြိမ်ငြိမ်စိတ်တန်းပြီး သွားရမယ်။ တိဗက်အချိန်ဆိုတာ အလျော့ အလွန်ရနိုင်တယ်။ မနက်စောစောဟောဆိုပေမယ့် ဆယ်နာရီမှပဲ မောင်းသံပေးပြီး တန်းစီဖြစ်တယ်။ အဖေ၊ အမေ၊ ယသော် လူကြီး ငါးဦးနဲ့ မကြည်မသာတဲ့ကျွန်တော်၊ အားလုံး မြင်းစီးရတယ်။ လင်ခေါ်လမ်းကိုဖြတ်ပြီး ပေါတလ တောင်ခြေကျတော့ ဘယ်ဘက်ချိုးတယ်။ ပေါတလဆိုတာ တောင်နဲ့ အတူ မြင့်တက်သွားတဲ့ အိမ်ကြီးပါပဲ။ ပေ လေးရာ မြင့်တယ်။ ပေ ထောင့်နှစ်ရာ ရှည်တယ်။ ရှောရွာကိုဖြတ် ကျိကျလွင်ပြင်အတိုင်းသွားလို့ နာရီဝက်ကြာမှ ဇောကန်ကျောင်းတော်ရှေ့ ရောက်ပါတယ်။ ကျောင်းတော်ဝန်းကျင်မှာ ဘုရားဖူးတွေ အတွက် အိမ်ငယ် ဆိုင်ငယ် ဈေးတန်းငယ်များ အစီအရိရှိပါတယ်။ ဒီကျောင်းတော်ကို ဘုရားဖူး မပြတ်ရောက်နေတာ၊ အနှစ် တစ်ထောင့်သုံးရာ ရှိပါပြီ။ ကျောက်သားကြမ်းပြင်ဟာ နင်းသွားတဲ့လူ များလွန်းလို့ ချိုင့်တွေဖြစ်နေတယ်။ အတွင်းစင်္ကြံမှာ ဘုရားဖူးလာသူဟာ အင်မတန် ရှိသေလေးစားသမှုပြုပြီး၊ ဘုရားဝတ်ပြုစာတွေရေးထားတဲ့ ရဟတ်ကိုလှည့်ရင်း လျှောက်သွားကြရတယ်။ ပါးစပ်ကလည်း 'ဥုံ မနိပဒ္ဒေဟုံ' လို့ ရွတ်တယ်။

နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျပ်ခိုးစွဲလို့ မည်းနေတဲ့ ထုပ်၊ရောက်၊ပေါင်းကွပ်တွေ ပေါ်မှာ အမိုးအုပ်အုပ်ရှိတယ်။ တောင်ကမ်းပါးယံမှာ နွေအခါ မြူတွေဆိုင်းနေသလိုပဲ အမွှေးတိုင်ခိုးတွေ ဝေနေတယ်။ နံရံမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ဂိုဏ်းဆိုင်ရာ ရွှေဘုရားရုပ်၊ နတ်ရုပ်တွေ အစီအရိရှိတယ်။ ရုပ်ပွားတွေကို သံတိုင် သံဇကာ ဝိုင်းထားရတယ်။ ရှိသေမြတ်နိုးပါတယ်ဆိုပေမယ့် လက်ဆော့တဲ့လူတွေကိုတော့ ဟန်တားပေးရဦးမယ်ဆိုတဲ့ သဘောပေါ့။ ထင်ရှားကျော်ကြားတဲ့ရုပ်တုများ ဆိုရင် ကြည်ညိုသူအလီလီက ရွှေငွေကျောက်သံပတ္တမြားတွေကို ထပ်ခါ ထပ်ခါ လျှူတာနဲ့ ရုပ်လုံးကွယ်ပျောက်ပြီး၊ ရတနာအစုအပုံကြီး ဖြစ်နေပါပြီ။ ရွှေသား အတိနဲ့လုပ်တဲ့ ဖယောင်းတိုင်ခုံတွေပေါ်မှာ မီးမပြတ်ပူဇော်ပြီးရှိတယ်။ ကုန်ခဲ့တဲ့ အနှစ်တစ်ထောင့်သုံးရာမှာ တစ်ခါမျှ မီးမငြိမ်းသေးဘူးလို့ ဆိုတယ်။ နောက်ဘက် အမှောင်ခပ်ကျကျက ခေါင်းလောင်းသံ၊မောင်းသံ၊ ခရသင်း ဖြည်းဖြည်း မှုတ်သံများ ထွက်ပေါ်နေတယ်။ အရိုးအစဉ်လုပ်လေ့ရှိတဲ့အတိုင်း စင်္ကြံကိုပတ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ တစ်ပတ်လျှောက်ကြရတယ်။

ဒီလို ပူဇော်သမှုပြုပြီးတော့ အမိုးပြားပေါ်ကို တက်ကြရပြန်တယ်။ ဒီအပေါ်ကို အထူးခွင့်ပြုချက်ရမှ တက်ရတယ်။ အဖေက ဂေါပကအဖွဲ့ဝင်လူကြီးဖြစ်လို့ အခွင့်ရပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်များ အကြောင်းကို မှတ်သားသင့်ပါတယ်။ စနစ်များလို့ တမင်ပြောလိုက်ပါတယ်။ နိုင်ငံအဖွဲ့နဲ့ နောက်ဆုံးအယူခံရာ ဖြစ်တဲ့ ကျောင်းတော်မှာ၊ တစ်ဦးတည်းဖြစ်တဲ့ အကြီးအကဲကတော့ ဒလိုင်လားမားပါပဲ။ နိုင်ငံသား ဘယ်သူမဆို ကိုယ်တော်မြတ်ထံကို အသနားခံလွှာ ပို့ဆက်နိုင်တယ်။ မှန်ကန်တဲ့အသနားခံလွှာဖြစ်ရင် ဒလိုင်လားမားက တရားနည်းလမ်းအတိုင်း ပြင်ဆင်ပေးမြဲပါပဲ။ ရှေးပညာအသိဉာဏ်တွေ တိမ်ကောမသွားအောင် ကျွန်တော်တို့လိုလူ နည်းနည်းကိုရွေးပြီး၊ ရှေးပညာကိုလည်း သင်ပေးထားတယ်။

ဒလိုင်လားမားရဲ့ လက်အောက်မှာ အတိုင်ပင်ခံကောင်စီ နှစ်ခု ရှိတယ်။ ဒါကြောင့် စောစောက အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်များလို့ တမင်ပြောခဲ့တာပါပဲ။ ပထမအဖွဲ့က သာသနာရေးကောင်စီ ဖြစ်တယ်။ အဖွဲ့ဝင် လေးဦး ရှိတယ်။ လားမား အဆင့်ရှိတဲ့ ဆရာတော်တွေပေါ့။ လားမားကျောင်းတော် သီလရှင်အမျိုးသမီး ကျောင်းတော်တွေကို အတွင်းတော်ကြီးလက်အောက်ကနေပြီး တာဝန်ခံအုပ်ချုပ်ရတယ်။ သာသနာရေးကိစ္စမှန်သမျှ သူတို့နဲ့ ဆိုင်တယ်။

နောက်တစ်ခုက အမတ်ကောင်စီဖြစ်တယ်။ သူ့မှာလည်း အဖွဲ့ဝင် လေးဦး ပါတယ်။ ရဟန်း တစ်ပါး၊ လူဝတ်ကြောင် သုံးဦးပေါ့။ သူတို့က တစ်နိုင်ငံလုံး ကိစ္စကို တာဝန်ယူရတယ်။ ပြီးတော့ သာသနာ့အဖွဲ့အစည်းနဲ့ မြို့ပြပြည်ရွာ တိုင်း နိုင်ငံ အဖွဲ့အစည်းကို ပေါင်းကူးပေးရတဲ့အဖွဲ့လည်း ဖြစ်တယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်လို့ခေါ်ရမယ့် အရာရှိကြီး နှစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူတို့က သာသနာကောင်စီနဲ့ အမတ်ကောင်စီကို ကြားက တွဲဖက်ပေးရတဲ့ လူတွေပေါ့။ ပြဿနာပေါ်ရင် သူတို့အယူအဆကို ဒလိုင်လားမားထံကို တင်ပြကြရတယ်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဆိုတာကိုတော့ ခေါ်ယူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလွှတ်တော်ကို တက်ခွင့်ရသူများက အရေးပါအရာရောက်တဲ့ သူကောင်းများ၊ လာဆာက လားမားကျောင်းတော်များရဲ့ ကိုယ်စားလှယ် ငါးဆယ်ပါပဲ။ တစ်နိုင်ငံလုံး ချောက်ချားစေမယ့်အရေး၊ ဥပမာ ၁၉၀၄ ခုနှစ်က အင်္ဂလိပ်နှောင့်ယှက်လို့ ဒလိုင်လားမားကိုယ်တော်မြတ် မောင်ဂိုလျကိုခိုဝင်ရတဲ့ အရေးမျိုးမှာ၊ ဒီလွှတ်တော်ကို ခေါ်ယူရတယ်။ အနောက်တိုင်းသားတွေကတော့ သူရဲဘော်နည်းလို့ အတွင်းတော်ကြီးဘုရား ထွက်ပြေးတယ်လို့ဆိုမယ်။ စစ်တုရင်ကစားတဲ့အခါ မင်းကျရင် ပွဲပြီးတယ်။ ဒလိုင်လားမားဆိုတာ မင်းပဲပေါ့။ မင်းကို လုံခြုံရာပို့ပြီးရင် စစ်တိုက်ဖို့ မလိုပါဘူး။ နိုင်ငံ မနာဘူးပေါ့။ သတ္တိကြောင်တယ်လို့ ပြောသူတွေသာ ကိုယ့်စကားကို ကိုယ်မဆင်ခြင်လို့ ပြောတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ကို နယ်ခေါင်းဆောင်အားလုံးလည်း တက်နိုင်ပါတယ်။ ဒီလိုဆိုရင် အဖွဲ့ဝင် လေးရာလောက် ဖြစ်လာမယ်ပေါ့။ နယ်ကြီး ငါးနယ်

ခွဲထားပါတယ်။ လာဆာကို နေပြည်တော်လို့ခေါ်ပြီး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါ ထည့်လို့ ဥတဆန်နယ်လို့ခေါ်ပါတယ်။ နောက် နေပြည်တော်အနီးမှာပဲ ရှိဂတ်ဆေနယ် ရှိတယ်။ ဂါတောက်နယ်က အနောက်တိဗက်ကို ခေါ်တယ်။ ချန်နယ်က မြောက်၊ ခမ်က အရှေ့၊ လျောဒဇောင်က တောင်နယ်များ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒလိုင်းလားမားဟာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် ကောင်စီရော လွှတ်တော်ပါ မကူရဘဲနဲ့ နိုင်ငံဝန်ကို ပိုပြီး ထမ်းဆောင်လာခဲ့လို့၊ ဒီလိုကောင်းတဲ့အုပ်ချုပ်ရေးမျိုး တစ်ချမျှ မကြုံဖူးသေးဘူး လို့ ဆိုရမယ်။

ကျောင်းတော်ရဲ့အမိုးပေါ်က မြင်ရတဲ့ရှုခင်းဟာ၊ အထူး လွန်ကဲကောင်း မွန်လှတယ်။ အရှေ့ဘက်မှာ လာဆာလွင်ပြင်၊ သီးမျိုးပွင့်မျိုး အစုံနဲ့ စိမ်းလန်း စိုပြည်လှတယ်။ အပင်၊အရွက်တွေ ကြားက ရေရောင်လက်တာကိုလည်း မြင်ရ တယ်။ လာဆာကွင်းက မြစ်ငယ်တွေဟာ မိုင်လေးဆယ်ကွာမှာရှိတဲ့ တဆန်ပေါမြစ် အရောက် စီးဆင်းနေကြတယ်။ မြောက်နဲ့တောင်ဘက်တွေမှာတော့ ကျွန်တော် တို့ကို ဝိုင်းဝန်းထားတဲ့ တောင်ရိုးကြီးပါပဲ။ ကမ္ဘာ့ရန်အပေါင်းက ကာကွယ်ပေး ထား သလိုပဲပေါ့ တောင်ရံရဲ့အောက်ပိုင်းမှာ လားမားကျောင်းတော်တွေ အပြည့် နီးနီးရှိတယ်။ အမြင့်ဘက်ရောက်တော့ ရသေ့သင်္ခမ်းငယ်လေးတွေ ရှိတယ်။ ကျောက်စွန်းတွေမှာ ပြုတ်လှတည်းတည်း ဆွဲနေကြသလိုပဲ မြင်ရတယ်။ အဲဒီ တောင်ရိုးကနေပြီး အနောက်ဘက်ကို ပေါတလနဲ့ ဆက်ပေါ်ရိဆိုတဲ့ တောင်စွန်း ကြီး နှစ်စွယ် ထိုးထွက်သွားတယ်။ ဆက်ပေါ်ရိတောင်မှာ ဆေးသမားကျောင်းတော် ရှိတယ်။ တောင်များအကြား အနောက်တံခါးမုခ်ကိုလည်း နံနက် နေအေးအေးမှာ တောက်တောက်ပပမြင်ရတယ်။ တောင်တန်းမှာ မျက်စိတဆုံး တင်နေတဲ့ နှင်းဖြူဖြူ ကြောင့်၊ မိုးကောင်းကင်က ခရမ်းရောင်ဟာ ပိုပြီးရင့်တယ်။ကြည့်ကောင်းတယ်။ ခေါင်းပေါ်တည့်တည့်မှာတော့ တိမ်တိုက်ဟာ ပါးပါးသွဲ့သွဲ့မျောနေတယ်။ မြို့တွင်း ကိုဝိုင်းကြည့်ရင် ကောင်စီခန်းမဟာ ကျောင်းတော်ရဲ့ မြောက်ဘက်တံတိုင်းကို မေးတင်နေသလိုမြင်ရတယ်။ ရွှေတိုက်ကိုလည်း အနားမှာပဲ ကပ်ပြီးမြင်နိုင်တယ်။ ကုန်သည်ဈေးတန်း ဝိုင်းလို့နေတယ်။ ဘာမဆို လိုတာဝယ်လို့ရတဲ့ ဈေးတန်းပါပဲ။ အရှေ့ယွန်းယွန်းမှာတော့ သီလရှင်ချောင်၊ ပြီးတော့ လူသေကို ဖျက်ဆီးသုတ် သင်သူများရဲ့နေရာ။

ကျောင်းတော်ဝင်းအတွင်းမှာ လူသံဆိတ်တယ်လို့ မရှိဘူး။ ဗုဒ္ဓဝါဒီတို့ရဲ့ ကြည်ညိုလေးမြတ်စရာ အကောင်းဆုံး တစ်နေရာဖြစ်တယ်။ ရပ်ဝေးရပ်နီး ဘုရားဖူး များဟာ ပူဇော်ဖွယ်ပစ္စည်းမျိုးစုံနဲ့ ရောက်လာကြတယ်။ သားသတ်လက်ထဲက ဝယ်ပြီး ဘေးမဲ့လွတ်ဖို့ တိရစ္ဆာန်များလည်း ပါလာတတ်တယ်။ ဘေးမဲ့ပေးတဲ့ အထုံဟာ သိပ်ပြီးအဖိုးတန်တယ်။

မြင်နေမကျဖြစ်ပေမယ့် မရိုးနိုင်တဲ့ အဲဒီရှုခင်းထဲကပဲ ရဟန်းတော်များ စာရွတ်သံကို ကြားရဦးမယ်။ သံသြ သံမှန် သံကြောင် စုံလို့ပဲ။ စည်တီးသံ တံပိုး မှုတ်သံလည်းပါတယ်။ ကြည်ညိုစိတ်မှာ လွင့်ပါးပြီး ပီတိသံကိုလည်း ကြားရမယ်။

ဘုန်းကြီးတွေက ကိစ္စမျိုးစုံနဲ့ သွားလာနေကြတယ်။ တချို့ သင်္ကန်းက အဝါ၊ တချို့ သင်္ကန်းက ခရမ်းရောင်၊ အနီရဲ့ရဲသင်္ကန်းကို ပိုမြင်ရတယ်။ သာမန် ဘုန်းကြီးရဲ့သင်္ကန်းရောင်ဟာ အနီပါပဲ။ ရွှေရောင်သင်္ကန်းကို ပေါတလကျောင်း ရဟန်းက ဝတ်တယ်။ သာမဏေက အဖြူဝတ်ရတယ်။ ဘုန်းကြီးရဲက နီညိုရင့် ဝတ်တယ်။ ဆင်တူတာ တစ်ခုကတော့ သင်္ကန်းတွေဟာ ဖာထေးထားတဲ့ချုပ်ရိုး တွေ များများပါရတယ်။ ဒါကတော့ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ဝတ်ရုံကို တုထားတာ ပါပဲ။ ချုပ်ရိုးများတာက ထုံးစံပေါ့။ အနှစ် တစ်ထောင့်နှစ်ရာရှိတဲ့ နေဆာလားမား ကျောင်း ဘုန်းကြီးတွေက၊ သာပြီး နည်းမှန်တယ်။ ဝတ်ရုံမှာပါတဲ့ ဖျင်စက မူရင်းဝတ်ရုံထက် အရောင်ဖျော့တယ်။

ဘုန်းကြီးဝတ်ရုံအနီဟာ အသွေးအမျိုးမျိုးရှိပေမယ်။ သိုးမွေးကို အရောင် ဆိုးပုံ မတူသလို ကွဲပြားတာဖြစ်တယ်။ နီညိုရောင်က စပြီး သစ်လွင်တဲ့ အနီရဲရဲ အထိ အနီအတန်းအစားထဲမှာ ပါတယ်။ ပေါတလကျောင်း ရဟန်းအရာရှိတွေ က အနီဝတ်ရုံပေါ်က လက်မပါတဲ့ ရွှေရောင်အပေါ်ဝတ် ပါလေ့ရှိတယ်။ တိဗက်မှာ ရွှေရောင်ကို အမြတ်ဆုံးအရောင်လို့ ယူကြတယ်။ ရွှေဟာ အညီမတက်ဘူး၊ စင်ကြယ်တယ်။ ဒလိုင်းလားမားလည်း ရွှေရောင်သင်္ကန်း ဝတ်ရုံတယ်။ ဒလိုင်း လားမား အပါးတော်မြရဟန်းတွေဟာ အနီသင်္ကန်းပေါ်မှာ ရွှေရောင်သင်္ကန်း ထပ်ပြီး ဝတ်ရုံခွင့်ရပါတယ်။

ဇောကန်ကျောင်းတော်ရဲ့ အမိုးပေါ်က စီးကြည့်နေရင်၊ ဒီလို ရွှေအပေါ်ရုံ နဲ့ ကိုယ်တော်များများ မြင်ရမယ်။ တောင်ထွတ်အရာရှိမျိုး ကိုယ်တော် တစ်ပါး တလေသာ မြင်နိုင်ပါတယ်။ ကျောင်းတော်ရဲ့ အမိုးကုန်းပေါ်မှာ ဆုတောင်း တံခွန်များ လေမှာလူးလွန်းနေတာကို မော့ကြည့်နိုင်ပါသေးတယ်။ ပန်းချီဆရာက စုတ်တံမှာ အဖြူဆေး တင်ပြီး၊ ကားချပ်ပေါ်မှာ ခပ်ပေါ့ပေါ့ ဟိုတစ်စတို့၊ ဒီတစ်စတို့ တို့ထားသလို တိမ်လွှာပါးပါးကလေးတွေကို ခရမ်းရောင်ကောင်းကင်မှာ အနှံ့ မြင်ရတယ်။ အားလုံး ရှုမျှော်ခင်းမှာ မိန်းမောနေကြတုန်း အမေက စပြီး အချိန် မဖြုန်းနဲ့ဟေ့၊ အစေအပါးတွေ ဘာလုပ်နေကြမလဲ မသိဘူး၊ ပြန်ကြဦးမှ ဖြစ်မယ် လို့ ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒါ အမိန့်ပဲ။ အားလုံး မြင်းပေါ်ပြန်ဘက်ပြီး အိမ်ပြန်ခဲ့ ရတယ်။ ကျွန်တော့အဖို့ စိတ်မောစရာပဲ။ အမေအဖို့ ဂုဏ်ယူစရာပွဲကတော့ အိမ်မှာစောင့်နေလေရဲ့။

အိမ်ရောက်တယ်ဆိုရင် အမေဟာ အားလုံး နေထားတကျ ရှိ၊မရှိ၊

နောက်ဆုံး စစ်ဆေးတဲ့သဘောနဲ့ စစ်ဆေးရပြန်တယ်။ ပြီးတော့ ရှေ့မှာ ပင်ပန်း ရမယ့်တာဝန်အတွက် အားဖြည့်တဲ့အနေနဲ့ အစား စားကြရတယ်။ ဒီလိုပွဲမျိုးမှာ ကြိုပြီး မစားထားရင် ဧည့်သည် ဝသလောက်၊ အိမ်သား ငတ်တတ်တယ်ဆိုတာ ကြိုပြီးတွက်ပြီးသားပါ။ ဧည့်သည်တွေရောက်လာရင် ကျွန်တော်တို့စားဖို့ အချိန်ရ တော့မှာမဟုတ်လို့ အခုလို အရင်စားထားသင့်တယ်။

တူရိယာအမျိုးမျိုးကို သယ်ယူသံတွေနဲ့အတူ တီးဝိုင်းဘုန်းကြီးတွေ ရောက် လာပါပြီ။ သူတို့ကို ဥယျာဉ်ထဲမှာ နေရာချထားရတယ်။ သူတို့လက်နက်က တော့ နဲ့ ပြော တံပိုး၊ စည်၊ မောင်း တို့ ဖြစ်တယ်။ ခွက်ခွင်းကို လည်မှာ ဆွဲထား ကြတယ်။ အတီးအမှုတ်မှာ စိတ်ပါထက်သန်လေအောင်၊ အရင်ဆုံး သူတို့ကို ဘီယာနဲ့ ဖြေဖျော်ရတယ်။ တူရိယာတွေကို အသံစမ်းနေတာကဖြင့် နာရီဝက် ထက်မနည်း ကြာမယ်ထင်တယ်။ ဆူညံနေတာပါပဲ ခင်ဗျာ။

ဧည့်သည် ပထမသုတ် ရောက်လာတာမြင်ရင်ပဲ ရုတ်ရုတ်သဲသဲ ဖြစ်သွား တယ်။ တံခွန်တွေလွှားပြီး လက်နက်ကိုင်လူတွေနဲ့ မြင်းတပ် တစ်တပ် ဝင်လာ တယ်။ တံခါးမကိုဖွင့်ပြီး ဝင်ပေါက် တစ်ဖက်တစ်ချက်မှာ အစေအပါးတွေက တန်းစီပြီး ခရီးဦးကြိုပြုရတယ်။ ဘဏ္ဍာထိန်းက တပည့် နှစ်ယောက်နဲ့ ပိုးပဝါ တွေ လက်မှာတင်ပြီး၊ ဧည့်သည်ကို ပဝါကမ်းရတယ်။ အဲဒါ တိဗက်ရဲ့ ဧည့်ကြို တဲ့ထုံးစံ ပါပဲ။ ပဝါ ရှစ်မျိုး ရှိရမယ်။ ရောက်လာသူရဲ့ဂုဏ်အလိုက် ပဝါကမ်းရ တယ်လေ။ မှားကမ်းရင် ရန်စတယ်၊ စော်ကားတယ်လို့ယူဆမယ်။ ဒလိုင်းလားမား ကိုယ်တော်မြတ်ဆိုရင် အမြင့်ဆုံးအဆင့်ပဝါကိုသာ ပေးကမ်း ယူတယ်။ အဲဒီလို ပဝါကို 'ခတ'ခေါ်ပါတယ်။ ပေးပုံကတော့ လာသူနဲ့ ကြိုသူ အဆင့်တူရင် ကြိုသူ က ကိုယ်ကိုခပ်ရို့ရို့ နောက်မှာထားပြီး၊ လက်စုံကို ရှေ့တန်းထုတ်ပြီး ခေါင်းကို နည်းနည်းညွတ်ရတယ်။ ပြီးမှ ယူသူရဲ့လက်ကောက်ဝတ်ပေါ်မှာ ပဝါကို တင်ရ တယ်။ ယူသူက လက်ကောက်ဝတ်ပေါ်က ပဝါကို ခေါင်းညွတ်ပြီးမှ ယူပြီးတော့ ပဝါရဲ့အမျိုးအစား ကောင်းပုံကို ချီးမွမ်းပြီး၊ အတူပါတဲ့အစေခံကို ပေးလိုက်ရ တယ်။ လာသူက ဂုဏ်ကြီးရင် ကြိုသူက ပုဆစ်တုပ်ပြီးတော့ လျှာထုတ်ပြီးမှ ပဝါကို လာသူရဲ့ခြေရင်းမှာ ထားရတယ်။ လျှာထုတ်တာက အနောက်နိုင်ငံမှာ ဦးထုပ်ကိုကြွပြီး အလေးပြုတာနဲ့ တစ်သဘောတည်းဖြစ်တယ်။ ဒီလိုအခါမှာ လာသူကလည်း ပဝါတစ်ပိုင်ထုတ်ပြီး ကြိုသူရဲ့လည်မှာ တင်ပေးရတယ်။ တိဗက် မှာတော့ ဘာပေးပေး ဘာယူယူ ပဝါတစ်ပိုင်ကတော့ ရပါတယ်။ ပဝါရောင်က တော့ အဖြူပါပဲ။ အစိုးရက အဝါသုံးတယ်။ ဒလိုင်းလားမားကိုယ်တော်မြတ်က အထူးကျေနပ် နှစ်သက်တာကို ပြလိုရင်၊ ဝင်ရောက်ဖူးမြော်သူရဲ့လည်မှာ ပဝါကို တင်တဲ့အခါ ပဝါမှာ အထုံး သုံးထုံးပါတဲ့ ပိုးကြီးနီတစ်မျှင် ချည်ပြီး ပါလာတယ်။

ပြီးတော့ လက်ဝါးကို အပြင်ဖွင့်ပြထားမယ်။ ဒီလိုဆိုရင် အထူးဂုဏ်ပြုတယ်လို့ နားလည်ရမယ်။ တိဗက်အမျိုးသားတွေက လူတစ်ကိုယ်ရဲ့ ကိုယ်ရေးရာဝင်ဟာ လက်ဖဝါးမှာ အကုန်ရေးပြီးရှိတယ်လို့ ယုံတယ်။ ဒီတော့ လက်ဖဝါးကို ပြတယ် ဆိုရင်၊ မိတ်ဆွေအဖြစ်နဲ့ အများကြီး အားကိုးယုံကြည်တယ်လို့ ပြောရာ ရောက် တယ်။ နောင်အခါ ကျွန်တော့ကို ဒီပုံစံအတိုင်း ကိုယ်တော်မြတ်က ဂုဏ်ပြုဖူးပါ တယ်။

ကျွန်တော်တို့အိမ်က ဘဏ္ဍာထိန်းဟာ အဝင်ဝမှာ လက်ဝဲ၊လက်ယာ တပည့် တစ်ယောက်စီ ထားပြီး ရပ်နေရတယ်။ အသစ်ရောက်လာသူကို ဦးညွတ် ပြီး နှုတ်ဆက်ရတယ်။ ကမ်းပေးတဲ့ ခတကိုယူပြီး ဘယ်ဘက်က တပည့်လက်ထဲ ထည့်တယ်။ ညာဘက်က တပည့်က ဂုဏ်အလိုက်ရွေးပြီး ပေးတဲ့ခတကို သတ်မှတ် ထားတဲ့နည်းနဲ့ ပြန်ပေးရတယ်။ ဒီပဝါတွေကို အဖန်ဖန် ပြန်သုံးလို့လည်း ရပါတယ်။

ဘဏ္ဍာထိန်းနဲ့တပည့်တွေကတော့ အလွန် အလုပ်များနေရှာပါပြီ။ ဧည့် ပရိသတ်လည်း အစုလိုက် ပြုပြီးရောက်လာတတ်တယ်။ အနီးဝန်းကျင်က လူ တွေ၊ လာဆာတစ်မြို့တည်းနေတဲ့လူတွေ၊ နယ်ကလူတွေ၊ အားလုံးပဲ လင်ခေါ် လမ်းမအတိုင်း မြင်းတခွပ်ခွပ်စီးလာကြပြီးမှ ပေါတလတောင်ရိပ် ခိုတဲ့ ကျွန်တော် တို့ ကိုယ်ပိုင်အိမ်လမ်းကို ချိုးဝင်လာရတယ်။

အမျိုးသမီးတွေက မြင်းစီးလာတဲ့အခါမှာ လမ်းမှာ သဲ၊ဖုန် ရဲ့ဒဏ်ကို ခံနိုင်အောင် သားရေမျက်နှာဖုံး တပ်လာလေ့ရှိတယ်။ မျက်နှာဖုံးတပ်ဆင်သူရဲ့ ရုပ် မပေါ်အောင် ခပ်ကြမ်းကြမ်းမျက်နှာဖုံးပေါ်မှာ ဆေးရေးခြယ်ပြီး ထားတတ် တယ်။ ခရီးလမ်းဆုံးရောက်ရင် မျက်နှာဖုံးကို ခွာရတယ်။ ယက်နွားရေ အပေါ်ရုံ ကိုလည်း ချွတ်ရတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မျက်နှာဖုံးက အရုပ်ကိုစောင့်ပြီး ကြည့် ရတာကို သဘောကျတယ်။ မျက်နှာဖုံးတပ်ဆင်တဲ့ အဒေါ်ကြီးများဟာ သူတို့ အိုမင်းပြီး အရုပ်ဆိုးလေ၊ သူတို့သုံးတဲ့ မျက်နှာဖုံးက အရုပ်ဟာ နုပျို လှပလေပဲ။

အိမ်ထဲမှာတော့ ဧည့်သည်တွေကို ဧည့်ခံနေတာ ဆူညံနေတော့တယ်။ ပစ္စည်းသိုလှောင်ခန်းထဲက မှီအုံးတွေ၊ဖုံတွေကို ထုတ်ယူလို့ မဆုံးနိုင်ဘူး။ တိဗက်မှာ ကုလားထိုင် မသုံးပါ။ နှစ်ပေခွဲ ပတ်လည်ရှိပြီး၊ ကိုးလက်မ လောက် ထူတဲ့ ဖုံပေါ်မှာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်လေ့ရှိတယ်။ ညအိပ်တော့ အဲဒီလိုဖုံတွေကို ဆက်ပြီး ခင်းအိပ်တယ်။ ကုလားထိုင်၊ ခုတင်ထက် ပိုပြီးကောင်းတယ်လို့ ထင်လို့ ပေါ့။

ရောက်လာတဲ့ဧည့်သည်ကို စားသောက်ခန်းလို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ အခန်း ကျယ်ကြီးထဲကို ခေါ် သွားပြီး၊ ပထမဆုံး ထောပတ်ပါတဲ့လက်ဖက်ရည် တိုက်တယ်။

အချို့ပွဲလည်း ရှိတယ်။ တကယ့်စားသောက်ပွဲ မစမီ အဆာပြေ လိုရာကိုယူပြီး စားနိုင်တယ်။ နိုင်ငံရဲ့မျက်နှာဖုံး ရှေ့တန်းမိသားစုထဲက အမျိုးသမီး လေးဆယ် လောက် ရောက်လာတယ်။ အမျိုးသမီးအစေခံတို့ရဲ့ပြုံး လာကြတယ်။ တချို့ကို အမေက ဧည့်ခံစကားပြောနေတုန်းမှာ၊ တချို့က အိမ်အနံ့ လျှောက်ကြည့်ပြီး အိမ်ထောင်ပရိဘောဂတွေကို ကြည့်ပြီး တန်ဖိုးခန့်မှန်းကြတယ်။ တစ်အိမ်လုံး အမျိုးသမီးပုံစံအမျိုးမျိုး၊ အရွယ်အမျိုးမျိုး၊ အသက်အမျိုးမျိုး ပြည့်သွားတာပဲ။ မသွားလေတန် ထင်ရတဲ့နေရာလည်း သူတို့ဝင်တယ်။ မြင်မြင်ရာလူကိုဖမ်းပြီး ဒါ ဘယ်လောက်တန်လဲ၊ ဘယ်က ရလဲနဲ့ မေးသေးတယ်။ အချုပ်မှာတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရှိတဲ့ မိန်းမများ လုပ်လေ့လုပ်ထရုံပုံမျိုးထက် မပိုပါဘူး။ အဝတ် သစ်များနဲ့ အစ်မ ယသော်ကလည်း လမ်းသလားရတယ်။ ဆံပင်ကို သူ့အယူ အဆအတိုင်း ခေတ်အဆန်ဆုံး ဖြီးထားတယ်။ ကျွန်တော့မျက်စိထဲမှာတော့ အကြည့်တန်ဆုံးပုံ ပါပဲ။ ကျွန်တော်က မိန်းမတွေကို အစကတည်းက မျက်မှန်း ကျိုးတယ်။ ကနေ့တော့ ထူးရောပဲ။

အမျိုးသမီးတစ်စားက ပိုဆိုးတယ်။ သူတို့က အထက်တန်းစားတွေ ဆို တော့၊ အဝတ်အထည် ပေါတယ်၊ လက်ဝတ်ရတနာ များတယ်ဆိုတာကို၊ ဒီလိုပွဲမှာ ပြရမှ ကျေနပ်တယ်။ ဒီတော့ အဝတ်အမျိုးမျိုး တန်ဆာပစ္စည်း ယူလာတယ်။ အဝတ်လဲတဲ့အခါ ကူညီရတဲ့ အခိုင်းမိန်းခလေးတွေလည်း ပါလာတယ်။ ကျွန်တော် တို့အိမ်ပေါ်မှာ အဲဒီနေ့က တချို့မိန်းမဟာ အဝတ်တန်ဆာအစုံကို ခြောက်ခါ ထက်မနည်း လဲဝတ်သွားတယ်။ အမေ့အဝတ်တွေကိုလည်း ထုတ်ပြခိုင်းတယ်။

အမျိုးသားပိုင်းကတော့ ဥယျာဉ်ထဲမှာ နေရာချထားတဲ့ တူရိယာ အဖြေ အဖျော်ကို ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားတယ်။ ရယ်ရအောင်ဆိုပြီး ကျွမ်းဘားတွေလည်း ကပြတယ်။ လူ သုံးယောက်က တစ်ဆယ့်ငါးပေရှိတဲ့တိုင်ကို ထောင်ပြီး ကိုင်ထား တယ်။ နောက်တစ်ယောက်က တိုင်ထိပ်တက်ပြီး ကင်းမြီးကောက်ထောင်တယ်။ အဲဒီလိုလုပ်တုန်း တိုင်ကို လှဲပစ်လိုက်ကြတော့ အပေါ်က လူက တစ်ပတ်ကျွမ်းနဲ့ ကြောင်ကျ မြေပေါ်ကိုကျတယ်။ ကောင်ကလေးတွေက ဒါကိုကြည့်ပြီး ချက်ချင်း ချောင်တစ်ချောင်မှာ သွားပြီး အတုခိုးလုပ်ကြတယ်။ ဇက်ခိုင်လို့ လည်မကျိုးပေမယ့် လက်သီးဆုပ်လောက် အဖုတွေတော့ မြင်လိုက်ရတာပေါ့။

အမေက အမျိုးသမီးအချို့ကို ဖြေဖျော်ပွဲကြည့်ဖို့နဲ့ တူရိယာ နားထောင်ဖို့ ခေါ်လာတယ်။ တူရိယာကလည်း မြင်လာတယ်။ တီးမှုတ်သူတွေဟာ ဘီယာတန်ခိုး နဲ့ မြူးလာကြတော့ ပိုပြီးတီးမှုတ်ကြတာပေါ့။

အခုပွဲအတွက် အမေက အထူးပဲ ဝတ်စားဆင်ပြင်ပြီး ထားပါတယ်။ ယက်သားမွေးထဘီ အနီရင့် ဇော်ဂျီရောင်ရယ်၊ စီးတဲ့ ဘွတ်ဖိနပ်က ဖြူဆွတ်

နေတဲ့ တိဗက်ကတ္တီပါနဲ့လုပ်ပြီး ကြက်သွေးနီခုံတပ်လို့ ကြိုးပန်းလှလှတွေလည်း တပ်ဆင်ထားတယ်။ အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီက အဖေဝတ်တဲ့ ဘုန်းကြီးဝတ်ရုံပုံမျိုး ချုပ်လို့ ဝါနီရောင်။ တကယ်ကတော့ ကျွန်တော် ဆေးပညာတတ်တဲ့အခါ မြင် နေကျဖြစ်တဲ့ ပတ်တီးပေါ်က အိုင်အိုင်ဒင်း အစွန်းကွက်ရောင်ပေါ့။ ပိုးသားအစစ် အတွင်းခံလည်း ပါရသေးတယ်။ ဘုန်းကြီးများ အဆင့်အတန်းအလိုက် ဝတ်တဲ့ အဝတ်မျိုးကို တုထားတဲ့အဝတ်တွေပါပဲ။ ညာပခုံးမှာတင်ထားတဲ့ ပိုးဘရိုကိတ် ပဝါဟာ ဘယ်ဘက်ကို သိုင်းကျလာပြီး၊ ခါးမှာ ရွှေပြားဝိုင်းဝိုင်းကြီးနဲ့ ဖိတွယ် ထားသေးတယ်။ ပဝါအပေါ်ပိုင်းက အနီရဲရဲ၊ ခါးနားရောက်တော့ လိမ္မော်ဝါ အပျော့၊ အောက်ဘက်ကျတော့ အဝါလွင်လွင် ဖြစ်သွားတယ်။ လည်မှာတော့ အမြဲဝတ်ထားတတ်တဲ့ ရွှေကြိုးနဲ့ လက်ဖွဲ့ဘူး သုံးဘူး ရှိတယ်။ အဖေနဲ့ လက်ထပ် တုန်းက ရတဲ့ မင်္ဂလာပစ္စည်းတွေပဲလို့ ပြောတယ်။ ဘူးတစ်ခုက သူ့မိဘဆီက ရတယ်၊ တစ်ခုက ယောက္ခမဆီက ရတယ်၊ ကျန် တစ်ခုကတော့ ထူးတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ဒလိုင်းလားမားကိုယ်တော်တိုင် လက်ဖွဲ့လိုက်တဲ့ဘူး ဖြစ်တယ်။ ကျန် လက်ဝတ်ရတနာတွေကတော့ ဘူးသီးနေတယ်၊ ဂုဏ်အဆင့်အလိုက် ဝတ်ကြရတာ ထုံးစံဖြစ်တယ်။ လင် ရာထူးတိုးတိုင်း ထပ်ထပ်ပြီး ဝယ်ပေးရမြဲပေါ့။

အမေ့မှာ ဆံပင်ကို ရက်အတော်ကြာကပဲ ကြိုပြီး ဖြီးထားရရှာတယ်။ ကျစ်ဆံမြီး အားလုံး တစ်ရာ့ရှစ်ချောင်းပြည့်အောင် ထိုးထားရတယ်။ တိဗက်မှာ တစ်ရာ့ရှစ်ဂဏန်းဟာ မင်္ဂလာပဲ။ ကိုယ်ပိုင်ဆံပင်နဲ့ တစ်ရာ့ရှစ်ချောင်း ပြည့် အောင် လုပ်လို့ရရင် အထူးမင်္ဂလာနဲ့ပြည့်စုံတယ်။ အဲဒီဆံကျစ်တွေကို သစ် သားဘောင်ပေါ်မှာ တင်ထားလေ့ရှိတယ်။ ဘောင်ကို သရိုးနီကိုင်ပြီး ခေါင်းမှာ ဦးထုပ်စွပ်သလို စွပ်ထားပါတယ်။ အဲဒီတန်းပေါ်က ဆံကျစ်ကို ပန်းကုံးသီတွေ အကွက်ဖော်ပြီး ချထားသလို ချရတယ်။ ညာနားတစ်ဖက်မှာဆွဲတဲ့ ခရုပုံအပွင့် တွေက များလွန်းလို့ ကြိုးနီနဲ့သိုင်းထားရသေးတယ်။ နားပန်းတွေက ခါးလောက် အထိ တွဲလောင်းကျလာတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ခေါင်းကို ဘယ်ဘက်လှည့်နိုင် ပါလိမ့်မလဲလို့ ကျွန်တော်ဖြင့် တအံ့တဩကြည့်နေမိတယ်။

လူတွေက ဥယျာဉ်ထဲမှာလျှောက်ပြီး အိမ်ရဲ့ခန်းနားပုံကို ချီမွမ်းတယ်။ ဟိုလူ၊ဒီလူ အတင်းပြောတယ်။ အမျိုးသမီးတွေက အတင်းပြောတဲ့နေရာမှာ သာ တယ်။ “ဒေါ်ရင်ကတော်တို့အိမ်မှာ ကျောက်သားနဲ့ ကြမ်းကို အသစ်ခင်းတယ် တော့၊ ဖိတ်ဖိတ်တောက်လို့၊ ရကရှုကတော်အိမ်ကို ဝင်ထွက်နေတဲ့ လားမား ရဟန်းငယ်အကြောင်း ကြားပြီးပြီ၊ ဟုတ်စ” အဲဒီလို အပြောမျိုးတွေပေါ့။ ဒါပေမဲ့ လူတိုင်းရဲ့အာရုံကတော့ အဲဒီနေ့မှာ အရေးပါဆုံးလုပ်ငန်း စ၊မှာကိုစောင့်ရင်း ပေါက်ကရ ပြောဆိုနေကြရတာပါ။ နက္ခတ်ဘုန်းကြီးတွေက ကျွန်တော့အတွက်

ဘာပြောမလဲဆိုတာ သိချင်ကြပြီလေ။ ကျွန်တော့ရဲ့နောင်ရေးက သူတို့လက်ထဲမှာ ရှိတယ်။

ညနေစောင်းတော့ ဧည့်သည်တွေလည်း ညောင်းလာပြီပေါ့။ အပြော အဆို အသွား အလာ နှေးလာတယ်။ စားလို့သောက်လို့လည်း ဝအံ့ပြီး အိပ်ငိုက်လာ တယ်။ ဒါပေမဲ့ ချပေးသမျှတော့ အကုန်စားကြတာပါပဲ။ နောက်ထပ် ချလာရင် လည်း ကုန်ဦးမှာပဲပေါ့။ ဖျော်ဖြေသူတွေလည်း ပန်းလာပြီ။ ဘိယာများများ ထပ်တောင်းနေကြတယ်။ သူတို့ ဆူညံလွန်းလို့ ငှက်တွေလည်း လန့်ယုံကြတယ်။ ကြောင်တွေလည်း လန့်ပြေးတယ်။ ခွေးတွေလည်း မဟောင်နိုင်တော့ဘူး။

နေရာအနှံ့မှာ မီးခိုး အလုံးလိုက် အဆုပ်လိုက် ထွက်နေတဲ့ အမွှေးတိုင် ခွက်ကြီးတွေ ရှိသေးတယ်။ အမွှေးတိုင်ခွက်တိုင်းမှာ အဖွားအိုတွေက စောင့်နေ တယ်။ အမွှေးတိုင် အသစ်၊အသစ်လိုတိုင်း လဲတယ်။ ဘုရားဝတ်ပြုတဲ့ ဆုတောင်း စက်ရဟတ်ကို မပြတ်လှည့်ရင်း ပူဇော်ကြရတယ်။

အဖေကတော့ သူ့ဥယျာဉ်တွင်းက ပန်းပင်တွေအတွက် ဇောချွေး ပြန်နေ ရှာတယ်။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က ရှားပါးတဲ့မျိုးတွေယူပြီး စိုက်ထားတော့ စိုးရိမ်မယ် ဆိုလည်း စိုးရိမ်မှာပါပဲ။ ဧည့်သည်တွေ ပန်းဖူး ပန်းပွင့်ကို ကိုင်ကြည့်တိုင်း သူက သက်ပြင်းချနေတယ်။ အပင်ငယ်လေးတွေကို သူ ပိုပြီးစိုးရိမ်တာပေါ့။ အပင်ကြီး တွေကတော့ တံခွန် ကုက္ကား ဆွဲရတယ်။ ဆုတောင်းစာရွက်တွေ ဆွဲရတယ်။

ဟိမဝန္တာမှာ နေ့ကွယ်သွားပါပြီ။ လားမားကျောင်းတွေက တစ်နေ့ ကုန် ဆုံးပြီလို့ အချက်ပေးတဲ့ တံပိုးသံကို ကြားရပြီ။ ထောင်ပေါင်းများစွာရှိတဲ့ ထောပတ် မီးခွက်တွေကို ထွန်းညှိစ ပြုပါပြီ။ အချို့မီးခွက်ကို သစ်ပင်က၊ တချို့ကို အိမ်တိုင် အိမ်မိုးက ဆွဲချထားပါတယ်။ ရေကန်ထဲမှာလည်း မီးခွက်တွေ မျှောထားပါတယ်။ ကြာဖက်တွေပေါ်မှာ ငြိနေတဲ့မီးခွက်တွေလည်း ရှိတယ်။ ဆွမ်းဘဲတွေကို အနှောင့် အယှက်ပေးတဲ့ မီးခွက်လည်း ရှိတယ်။

မောင်းသံပြင်းပြင်း ကြားရပြီးနောက်၊ ဥယျာဉ်ထဲက မဏ္ဍပ်ကို လူတွေ တန်းစီပြီး သွားရတယ်။ အလယ်မှာ စင်မြင့်နဲ့ ဖုံ လေးခု ချထားတယ်။ ပန်းပွား တပ် တုတ် လေးချောင်းထမ်းတဲ့ အစေခံ လေးယောက်က ရှေ့ဆောင်တယ်။ နောက် လေးယောက်က ငွေတံပိုးမှုတ်တယ်။ သူတို့နောက်က အဖေနဲ့ အမေ၊ ပြီးတော့ နေချွန်ကျောင်းတော်က ဝါရင့်ရဟန်းအိုကြီး နှစ်ပါး၊ အဖေ အမေနဲ့ မထေရ် နှစ်ပါးက စင်မြင့်မှာ တက်ထိုင်ကြတယ်။ သူတို့ နှစ်ပါးကပဲ ဗေဒင်ဟောမယ်။ ကြိုပြီးတော့ ရက်ပေါင်းများစွာကပဲ တွက်ချက်ထားကြတယ်။ တြင်း နဝင်း အုတ် ကသစ် ဆိုတာ တွေပေါ့။ အချိန်အတော်ကြာ တွက်ချက် မေးမြန်း ညှိနှိုင်းခဲ့ကြရတယ်။ ဗေဒင် အကြောင်းကို နောက်အခန်းမှာ ပြောပါမယ်။

သူတို့မှာ ဇယားတွေ၊မှတ်စုတွေ ပါလာတယ်။ တပည့် နှစ်ယောက်က သယ်ခဲ့ပါတယ်။ ပထမ သူတို့ ယှဉ်ပြီးရပ်လိုက်တယ်၊ တရုတ်ဘရိုက်ကိတ်အဝါ ပတ် ထားတဲ့ ဆင်စွယ်ကြီးနှစ်ချောင်း ထောင်ထားသလို မြင်နေရတယ်။ ဦးထုပ်ရှည် ကြီးတွေဆောင်းထားလို့ ခေါင်းမှာလေးပြီး ဇက်တိုဝင်နေတယ်လို့လည်း ထင်ရ တယ်။

လူအများက အောက်ကြမ်းပြင်မှာ ဖုံတွေခင်းပြီး ထိုင်ကြတယ်။ အားလုံး ငြိမ်ပြီး နားစွင့်နေကြပါတယ်။ “လူ့နတ်၊ဗြဟ္မာ၊သတ္တဝါအားလုံး ကြားနာစေ”လို့ အသံစူးစူးနဲ့ ခေါင်းဆောင်မထေရ်က စလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ တစ်နာရီလောက် ရွတ်ဖတ်ကြတယ်။ နောက် ဆယ်မိနစ်နားပြီး ထပ်ရွတ်ဖတ်ကြပြန်တယ်။ ရှေ့ရေး ဟောတဲ့အကွက် ရောက်တိုင်း၊ ပရိသတ်က ‘ဟလေဟလေ’ လို့ အံ့ဩသံပေးကြ တယ်။

ဟောကိန်းကတော့ ခုနစ်နှစ်သားသူငယ်ကို လာမားကျောင်း ပို့ရမယ်။ အပင်ပန်းခံနိုင်ရည်ရှိ၊မရှိ စမ်းသပ်ပြီးမှ ဆေးပညာသင်ပေးရမယ်။ ဆေးဘုန်းကြီး ဖြစ်အောင် သင်ကြားစေ။ ဒုက္ခများစွာတွေ့မယ်၊ မိဘရပ်ဌာန်နဲ့ နိုင်ငံကိုပါ စွန့် သွားရမယ်၊ လူမျိုးခြားတွေနဲ့ နေရမယ်၊ ပစည်းဥစ္စာအားလုံး ပိုင်ဆိုင်သမျှ ဆုံးရှုံး ပြီးမှ ပြန်စုဆောင်းရမယ်။ နောက်ဆုံး မျှော်မှန်းချက်အားလုံး အောင်မြင်မယ်။

လူတွေ ထပြန်ကြပါပြီ။ ရပ်ဝေးမိတ်ဆွေတွေကတော့ ညအိပ်ရမယ်ပေါ့။ ပြန်သူများအတွက် မီးရှူး မီးတိုင် လုပ်ပေးရတယ်။ မြင်းခွာသံ လူသံ ခွေးသံတွေ ပေါ်လာပြန်ပြီး၊ တံခါးမကြီးကိုဖွင့်သံလည်း ကြားရတယ်။ နောက်ဆုံး အသံဗလံ တွေ ဝေးပြီး ငြိမ်သွားပါတော့တယ်။

(၃)

အိမ်မှာနေတဲ့ နောက်ဆုံးရက်

ပွဲပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်တို့အိမ်မှာတော့ အလုပ်ဆက်များတုန်းပါပဲ။ လက်ဖက်ရည်ကိုလည်း ဆက်ပြီးပေးရတုန်း၊ စားစရာလည်း ပါတယ်ပေါ့။ ည အိပ်ဧည့်သည်တွေကို အိပ်ရာပေးရလို့ ကျွန်တော်ရဲ့အိပ်ရာတောင် ပျောက်သွားတယ်။ စိတ်ပျက်ပျက်နဲ့ ဝင်းထဲလျှောက်ပြီး ကျောက်ခဲက၊အစ ဟိုကန် ဒီကန်နဲ့ နေမိတယ်။ ဘယ်သူကမှ ကျွန်တော့ကို အရေးမစိုက်ကြဘူး။ ဧည့်သည်တွေက စားလို့ ဝ၊ကြပြီ။ အိပ်ဖို့ပဲ ကျန်တော့တယ်။ အစေခံတွေက မောပြီး စိတ်တိုကြ လှရောမယ်။ မြင်းတွေကမှ နားလည်မှုရှိဦးမယ်။ မြင်းစောင်းမှာ သူတို့နဲ့ပဲ အိပ်တာ ကောင်းမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။

မြင်းစောင်းမှာ နွေးတယ်၊ မြင်းစာကလည်း နူးညံ့တယ်၊ ဒါတောင် ချက်ချင်း အိပ်မပျော်ဘူး။ တစ်မှေးလောက် ပျော်ပြန်တော့ မြင်းတစ်ကောင်က မြင်းစာ ဆွဲစားလို့ နိုးရပြန်တယ်။ အိမ်ဘက်ကလည်း တစ်ခါ၊တစ်ခါ ဆူဆူညံညံ ကြားရသေးတယ်။ နောက်တော့ အားလုံး ဆိတ်ငြိမ်သွားတယ်။ မီးရောင်တွေလည်း ပျောက်သွားပြီ။ ဆီးနှင်းဖုံးတဲ့ တောင်ထွတ်၊နေ က၊ ရောင်ပြန်ဟပ်တဲ့ လရောင် အေးအေးပဲ ရှိတယ်။ မနက်ကျတော့ “ဟေ့ . . . အင်္ဂါသား လော့ဗ်ဆန် ဖယ်ပေးဦးဟ . . . ၊ မြင်းထုတ်ရမယ်” လို့ ပြောပြီး၊ မြင်းထိန်းတစ်ယောက် ခပ်ကြမ်းကြမ်း လှုပ်နှိုးတာနဲ့ ထ၊ခွဲပြီး စားစရာရှာဖို့ အိမ်ဘက်ကိုသွားတယ်။ ညအိပ်ဧည့်သည်တွေ ပြန်ကြဖို့ ပြင်ဆင်နေတဲ့ ကြားထဲက အမေက လိုက်ပြီး နှုတ်ဆက်နေတယ်။

အဖေကလည်း အိမ်ထဲနဲ့အိမ်ပြင်မှာ ပြုပြင်ဖို့ အကြံထုတ်နေတယ်။ သူ့မိတ်ဆွေ တစ်ယောက်ကို အိန္ဒိယက မှန်တွေမှာယူပြီး၊ မှန်ပြတင်းတပ်မယ်လို့ ပြောသံကြား ခဲ့ရတယ်။ မှန်ကို တိဗက်မှာ မလုပ်ပါဘူး။ အိန္ဒိယက အရောက် သယ်ယူမယ် ဆိုရင် သိပ်ပြီး ပိုက်ဆံကုန်မယ်လေ။ တိဗက်မှာတော့ ပြတင်းတံခါးမှာ ဖရောင်း စက္ကူ တပ်လေ့ရှိပါတယ်။ အလင်းရောင်ရမယ်။ ထုတ်ချင်းခတ် မမြင်ရတာ တစ်ခု ပဲပေါ့။ မညံ့ပါဘူး။ စက္ကူအပြင်က သစ်သားအကာ လိုသေးတာပဲ။ ဖောက်ထွင်း မယ့်သူခိုးကို မကြောက်ရပေမယ့်၊ လေမုန်တိုင်းမှာ သဲလုံး၊ခဲလုံး အရိုက်ခံနိုင်ဖို့က အရေးကြီးတယ်။ လေထန်တဲ့လ တွေမှာ ခရီးသွားလို့တောင် မဖြစ်ဘူး။ လေထဲမှာ ပါလာတဲ့ ခဲလုံးဟာ အသားပွန်းပဲ့သွားအောင်တောင် တတ်နိုင်တယ်။ လာဆာ နေပြည်တော်သားတွေဟာ တောင်ထွတ်ဘက်က ညှို့လာရင်၊ အကာအကွယ်ရှိ ရာကို အတင်းဝင်ပြေးဖို့ နားလည်နေကြပါတယ်။ မုန်တိုင်းကို လူမပြောနဲ့၊ ခွေး၊ နွား၊ မြင်း တွေတောင် ပြေးပုန်းရမယ်လို့ သိတယ်။ ကြောင်ကတော့ မုန်တိုင်းကို ဂရုစိုက်ဟန် မတူပါ။

ညော်သည် စဲတော့၊ အဖေက ကျွန်တော့ကိုခေါ်ပါတယ်။ မင်းလိုသမ္မု ဈေးမှာ သွားဝယ်၊ ဘာလိုမယ်ဆိုတာ တဇုသိတယ်လို့ ခိုင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် လည်း သိတာပါပဲ။ သစ်သားနဲ့လုပ်တဲ့ စမ္မိထည့် သပိတ်ရယ်၊ ခွက်တစ်ခုရယ်၊ ပုတီးရယ်၊ ဒါပါပဲ။ ခွက်ဆိုတာက ခွက်ခြေ၊ ခွက်လုံးနဲ့ အဖုံး သုံးမျိုး ပါရတယ်။ ငွေသားနဲ့ လုပ်ပါတယ်။ ပုတီးက သစ်သားလုံးကလေးတွေ ပြောင်နေတယ်။ အလုံး တစ်ရာရှစ်လုံး စေ့ရမယ်။ မင်္ဂလာရှိတဲ့ တစ်ရာရှစ်ဂဏန်းပေါ့၊ ဘုန်းကြီးမှတ်ရန် တရားလည်း တစ်ရာရှစ်ပါးရှိပါတယ်။

တဇုက မြင်းနဲ့ ကျွန်တော်က စီးမြဲ မြင်းပုကလေးနဲ့ ဈေးဝယ်ထွက်ကြ တယ်။ ဝင်းအပြင်ရောက်တော့ ညာဘက်လိုက်၊ ပေါ့တလ အလွန်မှာ ဂွေလမ်း ကို ထားခဲ့ပြီး၊ တစ်ခါ ညာဘက်ချိုးလိုက်ရင် ဈေးကွက်ကိုရောက်ပါတယ်။ မြို့ကို ဒီတစ်ခါပဲ ရောက်ဖူးတဲ့လူလို ကျွန်တော်က ငေးလိုက်တယ်။ နောင်တစ်ကြိမ် ယပ်မမြင်ရတော့ဘူးလို့ စိတ်ထဲမှာ ထင်မိသလိုပဲ။ နယ်ကရောက်လာတဲ့ ကုန်သည် တွေနဲ့ ဈေးမှာလူရွပ်နေတယ်။ တချို့က တရုတ်နိုင်ငံဖြစ် လက်ဖက်ခြောက် ယူခဲ့တယ်။ တချို့က ကုလားနိုင်ငံဖြစ်အထည် ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ပရိက္ခရာဆိုင်ကိုပဲ သွားရမယ်။ တဇုကတော့ ရှေးက သိကျွမ်းဖူးသူတွေကို နှုတ် ဆက်ရလို့ မအားသလောက်ပါပဲ။

ကျွန်တော့အဖို့ အနီရဲရဲဝတ်စုံတစ်ခုက စ,ဝယ်တယ်။ အနေတော် မဝယ်ဘူး၊ ကြီးကြီးဝယ်မယ်၊ ရှေ့မှာ ကြီးထွားလာမှာကြောင့် ရယ်လို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီဝတ်ရုံမျိုးဟာ ဝတ်ပြီးတဲ့အခါ ခါးမှာ ကြီးစည်းရတယ်။ ပြီးတော့

ကိုယ်ခန္ဓာနဲ့အဝတ်ကြား အပေါ်ပိုင်းမှာ ကိုယ်ပိုင်ဆိုင်သမျှပစ္စည်းတွေကို ထိုးသိပ် ထည့်လိုက်ရင် သယ်ရတာ တာဝန်ငြိမ်းတယ်။ တခြားယောက်ျားတွေလည်း ဒီလိုပဲ လုပ်ကြတယ်။ ထုံးစံပါပဲ။ ဘုန်းကြီးဆိုရင် ခုနလို ဝတ်ရုံထဲမှာ စမ္မိသပိတ်၊ ခွက်၊ ဓား၊ လက်ဖွဲ့၊ ပုတီး၊ ဘာလီလှော်နဲ့ စမ္မိတွေ ထည့်ယူလေ့ရှိတယ်။ တကယ်တော့ လောကမှာ သူပိုင်သမျှ အကုန်ထည့်သယ်ပြီး သွားလာနေတာပဲပေါ့။

ကျွန်တော် ဝယ်လိုတဲ့အတိုင်း တဇုက ခွင့်မပေးဘူး၊ ဝယ်ရမယ့်ပစ္စည်းက နည်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကောင်းဆုံး အဖိုးတန်ဆုံးကို ကျွန်တော်ရွေးယူခွင့်မရ။ သာမဏေဆောင် အငယ်အညံ့တွေပဲ ယူရမယ်တဲ့။ ဝယ်လိုက်တဲ့စာရင်းအရ ဆိုရင် ယက်နွားရေလွှာဖိနပ်၊ ဘာလီလှော်ထည့်ဖို့ သားရေအိတ်ငယ်၊ စမ္မိသစ်သား သပိတ်၊ သစ်သားခွက်(အလာတုန်းက မှန်းထားတဲ့ငွေခွက် မရ)နဲ့ ဓားတစ်ချောင်း ပါတယ်။ ပြီးတော့ သစ်သားပုတီး အရိုင်းတစ်ကုံး ရသေးတယ်။ ပုတီးစေ့တွေ တောက်ပြောင်လာအောင် ကိုယ်တိုင် ပွတ်တိုက်ယူရမယ်တဲ့။ အဖေဟာ ကုဋေကုဋာ ကြွယ်ဝတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံး သူပိုင်မြေတွေ လက်ညှိုးထိုး မလွဲလှဘူး။ ရွှေငွေ ကျောက်သံပတ္တမြား ဆိုတာတွေလည်း အများကြီးရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဖေအဖေကို မရသေးခင်၊ သာမဏေဘဝကျင့်ရစဉ် ကျွန်တော်ဟာ သူဆင်းရဲလို့ နေရမယ်ပေါ့။

ဈေးလမ်းတစ်လျှောက် ခုံညားထည်ဝါတဲ့ နှစ်ထပ်တိုက်ကြီးတွေကို မေ့ ကြည့်မိတယ်။ ဆိုင်တွေထဲက ရောင်းဖို့ ခင်းကျင်းပြသထားတဲ့ အလှအပ အဖိုးတန် ပစ္စည်းတွေကို တစ်ပြန်ကြည့်မိတယ်။ ကုန်သည်တွေ ရောင်းကုန်ကို ကြော်ငြာ နေပုံ၊ ဝယ်သူက ဈေးဆစ်တာကို စိတ်ရှည်ရှည်ဖြေကြားနေပုံ၊ အားလုံး ကြည့် ကောင်းတယ်၊ ကြားကောင်းတယ်။ ဒါမျိုးတွေကို ကနေ့သာ မဟုတ်၊ အမြဲကြည့်ရ ကြားရသူတွေဟာ တယ် ကံကောင်းပါကလားလို့ အားကျမိတယ်။

ခွေးလေခွေးလွင့်တွေလည်း ရှိတယ်။ မြင်းတွေ နွားတွေလည်း လူတွေနဲ့ ရောနှောသွားလာနေကြ၊ အော်ကြ မြည်ကြပေါ့။ အိမ်ခန်းပြတင်းတံခါးနောက် မှာ ဘာတွေလုပ်နေကြမလဲ၊ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က ရောက်လာတဲ့ ပစ္စည်းအဆန်း တကြယ်တွေကို သိုလှောင်ထားမယ်ပေါ့။ အဝင်၊အထွက် တံခါးတွေကသာ စကား ပြောတတ်မယ်ဆိုရင်၊ သူတို့ကို ဖြတ်ဝင်၊ဖြတ်ထွက်တဲ့ ပစ္စည်းလူသူအမှုကိစ္စ တွေကို ပြောခိုင်းပြီး၊ နားထောင်ရရင် သိပ်ကောင်းမယ်လို့ ထင်မိတယ်။

ဈေးကွက်တစ်ခုလုံးကို ရင်းနှီးတဲ့ မိတ်ဆွေဟောင်း တစ်ယောက်ကို ခွဲခွာ ရခါနီး ကြည့်သလို ကြည့်နေမိတယ်။ နောင် ပြန်တွေ့ရတော့မယ် မထင်မိဘူး လေ။ တကယ်တော့ မကြာခဏသာ မဟုတ်တယ် တွေ့ရပါသေးတယ်။ အဲဒါကို ဟိုတုန်းကတော့ ကြိုပြီးမမြင်သာဘူးပေါ့။ ဒီနေရာမှာ လုပ်ချင်တာ၊ ဝယ်ချင်တာကို အခု ငါ မလုပ်ရ မဝယ်ရပါကလားလို့ နှမြောနေမိတာပါပဲ။ ကျွန်တော့အတွေး

ကို ခပ်ကြမ်းကြမ်း နှောင့်ယှက်လိုက်သူကတော့ ကျွန်တော့နားရွက်ကို လိမ်ဆွဲရင်း အော်လိုက်တဲ့ တဇုပေါ့။ “ဟေ့... အင်္ဂါသား လော့ဗ်ဆန်၊ နင် မတ်တတ် သေ နေသလား။ သွားစမ်း ခေတ်ကာလ ကလေးတွေဟာ ဘာလေးတွေ ဖြစ်ကြမလဲ မသိဘူး။ တို့ ဒီအရွယ်က ဒီလိုငေးတေးဝိုင်တိုင် မဟုတ်ဘူးဟဲ့” လို့ သူက ဆူသေး တယ်။ နားရွက်ပြတ်ပြီး သူ့လက်ထဲ ပါမသွားချင်ရင် ကျွန်တော်က သူ့နောက်ကို မြန်မြန်လိုက်ရမယ် မဟုတ်လား။ လမ်းမှာလည်း ဒီခေတ် ကလေးတွေဟာ အပျင်း အဖျင်း အထုံအထိုင်း အလေအလွင့်ဆိုတာမျိုးတွေ စုံအောင် ရေရွတ်လာသေးတယ်။ လင်ခေါ်လမ်းကို ချိုးဝင်တော့ လေပြင်းတိုက်နေပြီ။ ဒီတော့ သူ့ကိုယ်လုံးကြီး ရှေ့က ကာနေလို့ ကျွန်တော် နောက်က ခိုလိုက်ရတာ ဟန်ကျတယ်။ ဒီလိုလည်း တစ်မျိုး ကျေးဇူးရှိဦးမှပေါ့။

အိမ်ရောက်တော့ ဝယ်ခဲ့တဲ့ပစ္စည်းတွေကို အမေက စစ်ဆေးပါတယ်။ သူက တဇု-ရွေးချယ်ပုံကိုထောက်ခံတော့ ကျွန်တော့စိတ်ထဲမှာ ဝမ်းနည်းမိတယ်။ ဒီလောက် အညံ့အဖျင်းတွေ မပေးလိုက်ပါနဲ့ဟယ်လို့ ပြင်လေမလားလို့ ကျွန်တော့ မျှော်လင့်ချက်ဟာလည်း ပျက်သွားရှာပြီ။ ငွေခွက်ကို ရနိုင်ခွင့်မရှိ၊ လာဆာဈေး မှာပဲ ပွတ်စင်တင်ပြီးလုပ်တဲ့ သစ်သားခွက်ပဲ အတည်ဖြစ်သွားပြီ။

အိမ်မှာ နောက်ဆုံးနေရတဲ့ရက်ပိုင်း ဖြစ်တယ်လို့ မသက်သာပါ။ အမေနဲ့ သူ့ မိတ်ဆွေတွေအိမ် သွားပြီး နှုတ်ဆက်ကန်တော့ရတယ်။ အမေကတော့ အိမ်လည်ပြီး စကားဖောရတာကို ကျေနပ်လို့...။ ကျွန်တော်က ဘေးက ထိုင်ပြီး သိပ်ပျင်းနေမိတယ်။ ရဟန်းကျောင်းရဲ့တာဝန်ကို မထမ်းရခင် ကျွန်တော် ကတော့ လယ်ကွင်းထဲမှာ ဆော့နေချင်သေးသပေါ့။ စွန်လွတ်လိုက်ချင်သေးတယ်။ တန်းခုန်ချင်သေးတယ်။ မြားပစ်ချင်သေးတယ်။ ဒါကို နားမလည်သူတွေက ပိုးဖုံ ပေါ်မှာထိုင်ပြီး ဘာတစ်ခုမှ ကိုယ်တိုင်လုပ်ဖော်မရဘဲ၊ စိတ်ဆန္ဒရှိသလောက် အစေခံကို စေခိုင်းနေတဲ့ အမယ်ကြီးတွေဆီကို လှည့်သွားနေရတယ်။

အဖေကလည်း ဒရေဗုန်လားမားကျောင်းကို သွားတော့၊ ကျွန်တော့ကို ခေါ်သွားတယ်။ ကမ္ဘာမှာ အကြီးဆုံးကျောင်းလို့ ဆိုတယ်။ ရဟန်း တစ်သောင်း နေတယ်။ တောင်နံရံမှာ အဆင့်ဆင့်မြင့်တက်သွားတဲ့ အဆောင်ဆောင်အခန်းခန်း ရှိတယ်။ ကျောင်းတော် တစ်ခုတည်းနဲ့ မြို့ကြီးတစ်မြို့လောက် ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီး တွေရဲ့ စားသောက်ရေးကိုလည်း အပြင်အပ အကူအညီ မပါဘဲ ထောက်ပံ့နိုင် တယ်။ ဒရေဗုန်ဆိုတဲ့အမည်ဟာ ဆန်ပုံကြီးလို့ အဓိပ္ပာယ်ရမယ်။ အဝေးကနေ ကြည့်ရင်လည်း ကျင်းခေါင်မိုးအဆင့်ဆင့်ဟာ ဆန်ပုံနဲ့ တကယ်ပဲ တူပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တန်ဆောင်းပြာသာဒ်ဆိုတာတွေကို ကျွန်တော်က အဲဒီအချိန်က မကြည့် ချင်ပါဘူး။ အချိန်ရစဉ်ခိုက် ပျော်ပျော်လေး နေချင်တာတစ်ခုပဲ သိတယ်။

ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်၊ လက်ထောက်ဆရာတော်တွေနဲ့ အဖေ အလုပ် ကိစ္စဆောင်ရွက်နေတုန်း၊ ကျွန်တော်က ခြေဦးတည့်ရာ လျှောက်လည်တယ်။ ကိုရင် ကလေးတွေ ပင်ပန်းပုံကိုမြင်တော့ ငါလည်း နက်ဖြန် သဘက် ကိုရင်ဖြစ်တော့ မယ်ဆိုတဲ့အသိနဲ့ ဒူးတုန်မိတယ်။ ဆန်ပုံကြီးက အမှန်ကတော့ လားမားကျောင်း ခုနစ်ကျောင်းကို တစ်ကျောင်းတည်း ပေါင်းထားတာ။ ဂိုဏ်း ခုနစ်ဂိုဏ်း၊ ပညာ သင်ကျောင်း ခုနစ်ကျောင်း ရှိပါတယ်။ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လွန်းလို့ တစ်ဦး တစ် ယောက်တည်းက အုပ်ချုပ်တယ်လို့ မဆိုသာဘူး။ ကျောင်းအုပ်ဆရာတော် တစ်ဆယ့်လေးပါး ထားရတယ်။ စည်းကမ်းတော့ သိပ်ကြီးတယ်။ အဖေက ဒီ ကျောင်းကို သွားမယ် လုပ်တုန်းက “နေစာလွင်ပြင်ကို အပျော်ခရီး သွားမယ်” လို့ ပြောပြီး ခေါ်ခဲ့ပေမယ့်၊ ကျွန်တော်က ပြန်ရတော့မယ်ဆိုမှ ပျော်ပါတယ်။ ဒါထက် ပျော်တာက ကျွန်တော် သာမဏေဝတ်ပြီး နေရမယ့်ကျောင်းဟာ၊ ဒရေဗုန်ကျောင်း လည်း မဟုတ်ဘူး။ လာဆာနဲ့ မြောက်ဘက် သုံးမိုင်ကွာမှာရှိတဲ့ ဆေရကျောင်းလည်း မဟုတ်ဘူးလို့သိရတာ အပျော်ဆုံးပါပဲ။

သီတင်း တစ်ပတ် ကုန်ဆုံးသွားပါပြီ။ ကျွန်တော့စွန်များကို ယူသွားကြ ပြီ။ ကျွန်တော့လေးနဲ့မြားတွေကိုလည်း ချိုးပစ်ကြတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ကလေးငယ် မဟုတ်တော့ဘူးဆိုတဲ့ အထိမ်းအမှတ်ပဲတဲ့။ ကျွန်တော့အသည်းလည်း ကွဲတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူကမှ ဒါကို သတိမထား အရေးမစိုက်ကြဘူး။

ညကျတော့ အဖေက ခေါ်ပြန်တယ်။ သူ့အခန်းဟာ သိပ်လှအောင် တန် ဆာဆင်ထားတဲ့အခန်း ဖြစ်တယ်။ နံရံမှာလည်း အဖိုးတန် ရှေးကျမ်းများကို စီထား တယ်။ အလယ် ဘုရားစင်အနားမှာ သူက ထိုင်နေပြီး၊ သူ့အနားမှာ ကျွန်တော်က ပုဆစ်တုပ် ထိုင်ရတယ်။ ဘိုးဘွားအစဉ်အဆက် ရေးမှတ်တဲ့စာအုပ်ကြီး ဖွင့်ပွဲစပြီ။ အလျား သုံးပေ၊ အနံ တစ်ပေ ရှိတဲ့ အဲဒီစာအုပ်ကြီးထဲမှာ ရှေးနှစ်ပေါင်း ရာထောင် များစွာက စပြီး၊ ကျွန်တော်တို့မျိုးဆက်အကြောင်းတွေ ရေးထားတယ်။ ကျွန်တော် တို့အဆက်အနွယ်ကို ဘယ်သူက စတယ်၊ ဘယ်လိုဝန် ထမ်းတဲ့အတွက် ဘယ် ရာထူးနဲ့ ဘယ်ဘွဲ့အမည်အရည် ရတယ်၊ စုံလို့ပေါ့။ သူ့ကောင်းမျိုးဖြစ်ပုံ အနွယ် စဉ် ရာဇဝံသ၊ မဟာဝံသ ခေါ်ရင် ရပါတယ်။ စာရွက်တွေဟာ နှစ်တွေ ကြာနေ ပြီမို့ ဝါနေတယ်။ ကျွန်တော့ကို ပဋိသန္ဓေနေစဉ် မွေးဖွားစဉ်အခါကလည်း၊ ဒီစာအုပ် ကိုဖွင့်ပြီး ရေးမှတ်ခဲ့ပါပြီ။ အခု ကျွန်တော့အတွက် ဒုတိယအကြိမ် ဖွင့်ရပြန်တယ်။ ကျွန်တော့ဘဝခရီးကို နက္ခတ် ဗေဒင် အလို ဘယ်လိုရှိတယ်ဆိုတာ တွက်ကြည့်ဖို့ ဒီစာအုပ်ထဲက မွေးနေ့ မွေးရက်ကို ယူရတယ်တဲ့။ အခု လူအဖြစ်ကိုစွန့်ပြီး မနက်ဖြန် ရဟန်းသာမဏေ ဖြစ်တော့မှာမို့၊ ဒီစာအုပ်ထဲမှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် လက်မှတ် ထိုးခဲ့ရမယ်လို့ ဆိုတယ်။

ပန်းပုလက်ရာကောင်းကျမ်းဖုံးကို ပိတ်၊ ရွှေချိပ်ကိုနှိပ်ပြီး ပိတ်လိုက်ပါပြီ။ စာအုပ်ကြီးကိုလုပ်တဲ့ စာရွက်ကတော့ ကျောက်ပန်းသားနဲ့လုပ်တယ်လို့ သိရတယ်။ စာအုပ်ဟာ လေးလွန်းလို့ အားကောင်းတဲ့ အဖေတောင် ကြိုးစားပြီး သယ်ရပုံ ရတယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင် ထားမြဲ ရွှေသေတ္တာထဲ ပြန်ထည့်တယ်။ ရွှေသေတ္တာကို တစ်ခါ ဘုရားစင်အောက်က ကျောက်သေတ္တာထဲ ထည့်ပြန်တယ်။ ပြီးတော့ ငွေမီးခွက်မှာ ချိပ်ကို မီးပြုပြီး သေတ္တာအဖုံးမှာ သူ့တံဆိပ်နဲ့ ချိပ်ပိတ်လိုက်တယ်။

ဖုံပေါ်မှာ သက်သာအောင် ပြန်ထိုင်လိုက်ပြီးတော့ မောင်းကလေးကို ထု လိုက်တယ်။ အစေခံက ထောပတ်ခပ်ထားတဲ့လက်ဖက်ရည် ပို့လာတယ်။ အချိန် တော်တော်ကြာမှ အဖေက ကျွန်တော့ကို ခရစ်ယာန်ဓမ္မဟောင်းမှာပါတဲ့ ရေကြီး လွှမ်းမိုးချိန်ထက် အများကြီး ရှေးကျတုန်းက စပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတဲ့ တိဗက်ရာဇဝင်ကို ပြောပြတယ်။ ရှေးက တိဗက်မှာ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီးရှိသတဲ့။ မြေအနေအထား လေ့လာကြည့်ရင်လည်း အဲဒါ မှန်ကြောင်းသိမယ်တဲ့။ ခရုကနုကမာ ဆိုတာတွေ တွေ့နေရသားပဲ။ ကျောက်လက်နက်၊ ကြေးလက်နက် ဆိုတာတွေလည်း ရမယ်။ ဂူတွေထဲမှာလည်း ရှိတယ်။ အဖေက သူ့စုထားတဲ့ ရှေးပစ္စည်းအချို့ကိုပြပြီး ပြော နေတာပေါ့။ ပြောရင်း သူ့မျက်နှာထားဟာ တစ်မျိုးဖြစ်လာတယ်။

“အထက်တန်းစား သားသမီးကိုနှိမ်၊ အောက်တန်းစား သားသမီးကိုမြှောက် ဆိုတဲ့ဥပဒေ ရှိတယ်။ ဒီတော့ မင်းကို လားမားကျောင်းမှာနေခွင့်ရဖို့ မလွယ်ဘူး။ မင်းကို ခပ်ကြမ်းကြမ်းစစ်ဆေးကြမယ်။ ဘာပဲခိုင်းခိုင်း မလွဲမသွေဖြစ်အောင် လုပ် ရမယ်။ အမိန့်ကို လိုက်နာရမယ်။” သူ့နောက်ဆုံးစကားက “အဖေတစ်ယောက် အနေနဲ့ သားအပေါ်မှာ ရက်စက်တယ်လို့ ထင်ချင်ထင်၊ ငါ့အတွက် အရေးကြီးတာ က တို့အမျိုးရဲ့ဂုဏ် မညှိုးဖို့ပဲ။ မင်းကို ကျောင်းဝင်ခွင့် လွယ်လွယ်ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဝင်ခွင့်ရမှ ဖြစ်မယ်။ မရလည်း အိမ်မပြန်ခွဲနဲ့၊ အခုအချိန်က စပြီး တို့အိမ်နဲ့ မင်းနဲ့ ဘာမျှမဆိုင်တော့ဘူး...” ဒီစကားကြောင့် ကျွန်တော် ညအိပ်လို့ မပျော်နိုင်ပါ။

ညနေ စောစောကပဲ၊ အစ်မ ယသော်ကို နှုတ်ဆက်ထားပါတယ်။ အတူ ကစားဖော်ဖြစ်လို့ သူ့လည်း စိတ်မကောင်းဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော် ခုနစ်နှစ်၊ သူက ကိုးနှစ်၊ အမေ့ကိုတော့ ရှာလို့တောင် မတွေ့ဘူး။ စောစောကြီး အိပ်ရာဝင်သွား လို့ နှုတ်ဆက်ခွင့်တောင် မရပါ။ နောက်ဆုံးအိပ်ရမယ့် ကျွန်တော့အခန်းမှာ အိပ်ရာကိုပြင်ဆင်ပြီး အိပ်ပေမယ့် အိပ်မရပါ။ အဖေပြောတဲ့စကားကို ကြား ယောင်တယ်။ သားသမီးတွေကို အဖေ မချစ်ဘူး။ ကိုယ့်အိမ်ကိုလည်း အပြီးစွန့် ရမယ်။ လမင်းဟာ ကောင်းကင်ပြင်မှာ မြင့်တက်လာပြီ။ ညငှက်တစ်ကောင် ပျံသန်းသွားသံကို ကြားရတယ်။ ဆုတောင်းစာတံခွန်များ လေမှာ လှုပ်ရှားသံကို

လည်း ကြားရတယ်။ အိပ်ပျော်လို့ တယ် ကြာမယ်မထင်ပါ။ ရောင်ခြည်ပေါ်လို့ လာနှိုးကြပြီ။ စမ္မိနဲ့ ထောပတ်လက်ဖက်ရည် တစ်ခွက် ရတယ်။ တဇ ဝင်လာပြီး နှုတ်ဆက်တယ်လေ။ ကျွန်တော်နဲ့ခွဲခွာရလို့ နတ်သိကြားတွေကို သူ ကျေးဇူးတင် သတဲ့။ ဒါပေမဲ့ သူ သင်လိုက်တဲ့ သင်ခန်းစာတွေကို မမေ့နဲ့၊ သူတော့ မြင်းတွေ ကိုပဲ ထိန်းတော့မယ် ဆိုပဲ။

ဟိုတုန်းကတော့ ဒီလို ပစ်ပစ်ခါခါလုပ်ကြတာကို နည်းနည်းမှ မကြိုက်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါ နည်းကောင်းလို့ ဆိုရမယ်။ ခွဲရမှာ ခက်လှသကွာဆိုပြီး ငိုနေကြရင်၊ သာပြီး စိတ်ဒုက္ခ ရောက်ကြဦးမယ်ပေါ့။ အမေ့ကိုသာ အဲဒီအချိန်က တွေ့ရရင် မသွားပါရစေနဲ့လို့ ပြောမိမယ်။ နောက်မှ အဖေအမိန့်နဲ့ အားလုံးပဲ ရှောင်နေကြ ရတာလို့ သိရတယ်။ သူ့အလိုက စည်းကမ်းတကျ အကြမ်းလေ့ကျင့်ခန်း ပေးရမယ်။ ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် ဆုံးမထားရမယ်တဲ့။

စားစရာကို စားပြီးတဲ့နောက်၊ စမ္မိသပိတ်နဲ့ခွက်ကို ဝတ်ရုံထဲ ဖွင့်ထည့်၊ ဝတ်ရုံအပိုကိုလိပ်၊ ကတ္တီပါဖိနပ် အပိုတစ်ရုံကို အလိပ်မှာချည်၊ ပြီးတော့ ထွက်ခဲ့ တယ်။ အစေခံတစ်ယောက်က ဖြည်းဖြည်းဖျေခင်းလို့ အမိန့်ပေးတာ ခံခဲ့ရသေး တယ်။ ပထမ ရောင်နီဦး၊ ပြီးတော့ အမှောင်၊ ပြီးမှ စင်စင်လင်းတဲ့မနက်ထုံးစံမှာ စင်စင်မလင်းခင်ကပဲ ကျွန်တော် လမ်းမပေါ်ရောက်နေပါပြီ။ အိမ်ထွက်ကို ပြန်ကြည့်ပါ။ အသည်းနာစိတ် ကြောက်စိတ် အပြည့်နဲ့ တစ်ယောက်တည်းရယ်

...။

ကျောင်းတော် အဝင်မှတ်

တိဗက်ဆေးပညာကျောင်းဖြစ်တဲ့ ဆက်ပေါရိ လားမားကျောင်းကိုသွားတဲ့ လမ်းကတော့ ဖြောင့်ဖြူနေပါတယ်။ သင်ကြားပို့ချ လေ့ကျင့်ပေးပုံကတော့ ခက်ခဲ ပြင်းထန်တယ်။ ကျောင်းကိုရောက်အောင် အိမ်က ရောင်ခြည်ဦးကတည်းက ထွက် ခဲ့ပြီး မိုင်အများကြီး လမ်းလျှောက်ခဲ့ရတယ်။ ကျောင်းပေါက်ကျတော့ ဆေးပညာ သင်လိုတဲ့ နောက်နှစ်ယောက်ကိုတွေ့တယ်။ အချင်းချင်း အပြန်အလှန် စစ်ဆေး သလို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်ကြတယ်။ တစ်ဦးထက်တစ်ဦး ဘာမျှ ထူးခြားတာ မတွေ့ဘူး။ ကံတူအကျိုးပေး ဖြစ်ကြရမှာမို့ မိတ်ဆွေဖြစ်ကြရင် ကောင်းမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။

မရဲတရဲ တံခါးကို သွားခေါက်ကြတယ်။ ဘာသံမျှ မကြားဘူး။ ခဲတစ်လုံး ကောက်ပြီး ထုပြန်တယ်။ ဒီတော့မှ သစ်ပင်ငယ်ငယ်လောက် ကြီးတဲ့ တုတ်ကြီး တစ်ချောင်းနဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ပေါက်လာတယ်။ “ဟဲ့ မင်စာလေးတွေ ဘာလဲ” တဲ့။ “နင်တို့လို ကောင်ငယ်လေးတွေကို တံခါးဖွင့်ဖွင့်ကြည့်ဖို့တာဝန် တစ်ခုတည်း ငါ့မှာရှိတယ်ထင်သလား” လို့ ဆိုပြန်တယ်။ “တပည့်တော်တို့ ရဟန်းခံလိုပါတယ် ဘုရား” လို့ပြောတော့ သူက သရော်တယ်။ “ဘုန်းကြီးလောင်းနဲ့မတူဘူး။ မျောက် တွေနဲ့သာတူတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုရင်ထိန်းဆိုင်ရာ ဆရာတော်ကို ပြောလိုက်မယ်။ နင်တို့ ငြိမ်ငြိမ်ထိုင်နေ” လို့ပြောပြီး၊ တံခါးကို ဝုန်းခနဲပြန်ပိတ်သွားတယ်။ အနား တိုးသွားမိတဲ့ သူငယ်ဟာ ပက်လက်လန်ပြီး လဲကျန်ရစ်ပါတယ်။ ရပ်စောင့်ရတာ ကြာတော့ ထိုင်ကြရတယ်။ အခြားသူတွေတော့ ဝင်ကြထွက်ကြပါပဲ။ စားစရာအနံ့ တွေလည်း ရတယ်။ ဝမ်းဟာနေကြလို့ သွားရေကျမိတယ်။ စပိုနဲ့နီးရက်နဲ့ မစားရ ပါကလား။

တံခါးကို ပြင်းပြင်းတွန်းဖွင့်လိုက်ပြီး အရပ်ရှည်ရှည် ကိုယ်ထည်ပိန်ပိန်နဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက “ဘာလိုချင်သလဲဟေ့” လို့ မေးပြန်တယ်။ ရဟန်းခံချင်ပါတယ် ဘုရားလို့ ဖြေတော့၊ မြတ်စွာဘုရား ကယ်တော်မူပါ။ ဘယ်လိုသတ္တဝါမျိုးတွေ ရောက်လာပါလိမ့်လို့ ပါးစပ်က ပြောပေမယ့်၊ လက်ဟန်နဲ့တော့ အတွင်းဝင်ခိုင်း ပါတယ်။ အမျိုးအရိုးနဲ့တကွ ဘာစိတ်ကူးနဲ့ လာသလဲလို့ အသေးစိတ်မေးတယ်။ ဖြေတာတွေကို သိပ်ပြီးကျေနပ်ဟန် မရှိပါ။ နွားထိန်းတစ်ယောက်ရဲ့သားကိုတော့ မင်းကို ထပ်စစ်ဦးမယ်၊ အောင်ရင် ဆက်နေဖို့ပေါ့။ အတွင်းသွားလို့ အမိန့်ပေးလိုက် တယ်။ သားသတ်တစ်ဦးရဲ့သားကိုတော့ မြည်တွန်တောက်တီးပြီး၊ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ မအပ်စပ်ဘူး၊ သွားပေတော့လို့ ခြိမ်းခြောက်ပြီးနှင်လိုက်တယ်။ သူလည်း လန့်ဖျပ် ပြီး ဖုံတထောင်းထောင်းထအောင် ပြေးပါတယ်။

ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ကျန်ပါတော့တယ်။ ကနေ့ ခုနစ်နှစ် ပြည့်တဲ့ ကျွန်တော့်မှာ ဘာတစ်ခုမျှအားကိုးမရှိပါ။ ဘုန်းကြီးလှမ်းကြည့်လိုက်ရင်ပဲ ကျွန်တော် ဟာ ကြောက်လွန်းလို့ မြေမှာပုဝင်သွားတယ်ထင်မိတယ်။ “ကဲ... မင်းကကော၊ လောကီကိုစွန့်လာတဲ့မင်းသား ဟုတ်စ။ တကယ်ပဲ လောကနှောင်ကြိုး ပြတ်၊ မပြတ် ကြည့်ရဦးမယ်၊ ဒီမှာ စည်းစိမ်နဲ့နေရတာမျိုး မဟုတ်ဘူးကွ၊ နောက်ကို ခြေလှမ်း လေးဆယ်ဆုတ်၊ တရားအားထုတ်တဲ့အခါထိုင်ပုံမျိုး သမာဓိထိုင် ထိုင်စမ်း၊ ငါ့အမိန့်မရမချင်း မထနဲ့၊ မျက်တောင်တောင် မခတ်ရဘူး။ ကြားလား”။ ဒါပဲ ပြောပြီး လှည့်ဝင်သွားပါတယ်။ အမိန့်အတိုင်း ကိုယ့်ပစ္စည်းလေးတွေသိမ်းပြီး၊ အလှမ်း လေးဆယ် ရှိမယ့်နေရာကိုမှန်းပြီး ဒူးထောက်သွားတယ်။ ပြီးတော့ သမာဓိထိုင် ထိုင်နေလိုက်ပါတယ်။ တစ်နေ့လုံး ထိုင်နေရတယ်။ မလှုပ်ဝံ့ဘူး၊ လေပွေထပြီး ဖုန်တွေ လူကိုပတ်သွားလည်း မထဝံ့ဘူး။ လက်ဖဝါး နှစ်ဖက်ပေါ်မှာ ဖုန်တွေ တင်ကျန်ရစ်လည်း မခါချဝံ့ဘူး၊ နေဝင်လာတော့ မချိမဆန့်ဆာနေတယ်။ ရေငတ် လွန်းလို့ လျှာကပ်နေတယ်။ အရုဏ်တက်ကစပြီး အခု နေဝင်တဲ့အထိ ဘာမျှ မစားမသောက်ရသေးပါ။ ဖြတ်သွားတဲ့ ဘယ်ဘုန်းကြီးကမှ ဂရုစိုက်ပြီး ကျွန်တော့် ကိုမကြည့်ဘူး။ ခွေးလေ ခွေးလွင့်တွေကတော့ လာပြီးနမ်းကြည့်တယ်။ ရွယ်တူ ကလေးတွေ ရောက်လာပြန်တယ်။ တစ်ယောက်က ခဲတစ်လုံးနဲ့ပေါက်လို့ ထိပ်ကို မှန်တယ်။ သွေးစို့ကျန်ရစ်ပါတယ်။ မအော်ဝံ့ မလှုပ်ဝံ့ ငုတ်တုတ်ခဲလိုက်ရပါတယ်။ ဒီစမ်းသပ်ပွဲမှာရှုံးလို့ ကျောင်းက လက်မခံရင်၊ အိမ်ကလည်း ပြန်လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ သိထားတော့၊ စမ်းသပ်ပွဲကိုပဲ အအောင်ကြရတော့မယ်။ မလှုပ်ဘဲ အနေကြာတော့ ကြွက်သားတွေကို ခဲလာတယ်။ ကျဉ်လာတယ်။

နေရောင် လုံးလုံးပျောက်ပြီးတော့ ကြယ်ရောင်ပေါ်လာပြန်တယ်။ ကျောင်းထဲမှာ ထောပတ်မီးခွက် အရာအထောင် ထွန်းညှိထားပြီလို့ သိပါတယ်။

လေအေး ဝှေ့ရမ်း တိုက်ခတ်နေတော့ သစ်ရွက်ခြောက်တွေ လွင့်သံဟာ တစ်မျိုးပဲ၊ ညတိတ်ဆိတ်နေတုန်းမို့ အားငယ်စရာ သိပ်ကောင်းတယ်။

ကျွန်တော် နည်းနည်းမှ မလှုပ်ဝံ့တာကတော့ ကြောက်လို့ရယ်၊ လှုပ်လို့ မရတော့လို့ရယ်၊ အဲဒါကြောင့်ပဲ တော်တော်မိုးချုပ်မှ တရှုပ်ရှုပ်နဲ့ ဖိနပ်ကို တရွတ် တိုက်ပြီး၊ ဘုန်းကြီးအိုကြီးတစ်ပါး ရောက်လာတယ်။ အိုလွန်းလို့ လက်တွေ ခြေတွေ တုန်နေတယ်။ သူယူလာတဲ့ လက်ဖက်ရည်ခွက်ဟာ သူ့လက်တုန်လို့ နည်းနည်း ဖိတ်လာတယ်။ ကျန်တစ်ဖက်မှာတော့ စမ္မာခွက်ငယ် ပါသေးတယ်။ ကျွန်တော့်ကို လှမ်းပေးပါတယ်။ ချက်ချင်း မယူဝံ့ပါ။ “လူကလေး ယူကွဲ့၊ ညဘက်မှာ မင်းကို လှုပ်ရှားခွင့်ပြုပါတယ်၊ ယူလေ” လို့ ဆိုတော့မှ၊ သူပေးတဲ့ လက်ဖက်ရည်ကို သောက်၊ သူယူလာတဲ့စမ္မာကို ကျွန်တော့်ခွက်ထဲ ပြောင်းထည့်ယူပါတယ်။ “ကဲ... ကဲ... အိပ်ပေတော့။ ဒါပေမဲ့ ရောင်ခြည်ပေါ်ရင် ပြန်ပြီး ခုလိုပဲထိုင်နော်၊ မင်းက နှိပ်စက်တယ်လို့ အခုနေ ထင်မယ်၊ ဒါက စမ်းတာကွဲ့၊ အဲဒါ ရှုံးရင်၊ မင်း ကျောင်းထဲကိုမဝင်ရဘူး။ ပညာလည်းမရဘူးပေါ့” လို့ ပြောတယ်။ ပြီးတော့ သူ့ခွက်တွေသိမ်းပြီး ပြန်သွားပါတယ်။ မတ်မတ်ရပ်လိုက်ပြီး အညောင်းဆန်တယ်၊ လှဲပြီး စမ္မာစားတယ်။ ပြီးတော့ သက်န်းအပိုတစ်ထည်ကို ခေါင်းအုံးပြီး မြေမှာပဲ အိပ်လိုက်ပါတယ်။

အခု ခုနစ်နှစ်သားအထိ နေလာတာလည်း သက်သက်သာသာ နေခဲ့ရတာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဖေက သိပ်ပြီးစည်းကမ်းကြီးတယ်။ ရက်ရက်စက်စက် စည်းကမ်း ကြီးတယ်။ ဒါပေမဲ့ အိမ်က ခွဲလာခဲ့တဲ့နေ့မှာပဲ မြေပြင်မှာထိုင်၊ အဖော်မရှိ၊ မစား မသောက်ရ၊ မလှုပ်ရ၊ အခု မြေပြင်မှာပဲ အိပ်ရတယ်။ မနက်ဖြန် ဘယ်လို ဒုက္ခနဲ့ တွေ့ရဦးမလဲပဲ။ တစ်ဘဝလုံး ဘာတွေခံစားရမလဲ၊ တွေ့ကြုံရမလဲ၊ တွေးပြီး လန့်တယ်။ နှင်းပိတ်လာတဲ့ ညမှောင်မည်းမည်းမှာ တစ်ယောက်တည်းရယ်။

အိပ်ပျော်လို့မှ တယ်မကြာဘူး၊ တံပိုးမှုတ်သံ ကြားတယ်။ မျက်လုံးကို ဇွတ် ဖွင့်ပြီးကြည့်တော့၊ အလင်းရောင် သန်းနေတာကို တွေ့ရတယ်။ မနက်စောစော တကယ် နေမထွက်ခင်မှာ၊ တကယ် နေထွက်ပြီးတဲ့အရပ်က အရောင်ဟပ်လာ တယ်။ ပြီးတော့ ပြန်မှောင်ပြီးမှ တကယ်လင်းတယ်။ ပထမလင်းတာကို အရုဏ် အတုလို့ပဲ ခေါ်ကြပါစို့။ အဲဒီ အရုဏ်အတုချိန်ကစပြီး၊ ကျွန်တော်လည်း သမာဓိ ထိုင် ထိုင်နေပြန်တယ်။ တဖြည်းဖြည်း လားမားကျောင်းတော်ဟာ အသက်ဝင်ပြီး အသံဗလံ ထွက်လာတယ်။ ပထမ ငြိမ်နေရာက နည်းနည်း ပင့်သက်ရှူသံမျိုး ပေါ်လာတယ်။ ပြီးမှ ပျားအုံလို ဆူလာတယ်။ တံပိုးမှုတ်ကြတယ်၊ ခရုသင်းသံ လည်း ကြားတယ်။ ကျေးငှက်သံလည်း ရောပါလာတယ်။ ပြတင်းတံခါးတွေဟာ စောစောကတော့ မျက်လုံးကိုကော်ထုတ်ထားတဲ့ လူခေါင်းခွဲက မျက်လုံးပေါက်နဲ့

တူတယ်။ ခုမှ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့ ကတုံးပြောင်ပြောင်တွေကို သူတို့ ပြတင်းနားက ဖြတ်သွားတဲ့အခါတိုင်း မြင်ရပါတယ်။

နေမြင့်လာတော့ ကျွန်တော်လည်း ညောင်းပြီး တောင့်လာတယ်။ မလှုပ် ဝံ့ပါ။ အိပ်မငိုက်ဝံ့ပါ။ မင်းကို ကျောင်းက လက်မခံလည်း အိမ်က ပြန်လက်ခံမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ အဖေက အသေအချာပြောပြီးမဟုတ်လား။ ဘုန်းကြီးတော တစ်အုပ် ပြီး တစ်အုပ် ထွက်ကြ၊ဝင်ကြ၊ ကလေးတွေ လာကြ၊သွားကြ။ တချို့က တမင်ပဲ ကျွန်တော်ရှိတဲ့ဘက်ကို ခဲတွေ့ဖုန်တွေ လွင့်အောင် မြေကို ကန်သွားကြတယ်။ သရော် ပြောင်လှောင်သွားကြတယ်။ ဘာမျှ ပြန်မပြော၊ပြန်မလုပ်တော့လည်း ဆက်ပြီးစဖို့ ပျင်းကုန်ကြတယ်ပေါ့။ သစ်ငုတ်ကို ရန်ဖက်လို့ ပျင်းစရာသာ ကောင်း တော့တယ်။ ညနေစောင်း၊ မှောင်မီးထွန်းချိန်ရောက် လထွက်ကလည်း နွေးလိုက် တာ။

ငါ ဒီနေရာမှာ ရှိနေတာကို မေ့ကြပြီလားလို့တောင် စိုးရိမ်မိတယ်။ တစ်မျိုး စမ်းပြန်ပြီထင်တယ်။ ဆာလွန်းလို့ ဝေဒနာတစ်မျိုး ခံရတယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ မေ့မျောသွားသလိုပဲ။ တရှုပ်ရှုပ်အသံကြားတော့၊ မနေ့က လာတဲ့ ရဟန်းအိုကြီးပဲ ထင်တယ်။ မဟုတ်ပါ။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ပစ္စည်းတစ်ခုကို တိုက်ဆွဲလာသံသာ ဖြစ်တယ်။ ငိုချင်တာတောင် မိသွားရင် မိန်းမဆန်တယ် ထင်သွားမှာစိုးလို့ မငိုတော့ ပါ။

နောက် အကြာကြီးကိုကြာမှာ ရဟန်းအိုကြီး ပေါက်လာပါတယ်။ “ငါ့သား အစားအသောက် ယူဦးကွဲ့၊ နောက်တစ်ရက် ကျန်သေးတယ်။ စိတ်ကို တင်းထား၊ နောက်ဆုံးအချိန် ရောက်မှ ရှုံးတာမျိုး မဖြစ်စေနဲ့လို့ သတိပေးသွားပါတယ်။ မနေ့ညက အတိုင်းပါပဲ။ မတရားဘူး ပြင်းထန်လွန်းတယ်။ ဒီလိုပဲ ထင်မိတယ်။ ဘယ်ဂိုဏ်းမှာမှ ဘုန်းကြီးမဖြစ်ချင်တော့ပါ။ ဒါပေမဲ့ နောက်လှည့်ပြီး ပြန်စရာလမ်း မရှိတဲ့ တောင်တက်ဝန်တင်လားလို့ပဲ၊ လမ်းမှာလဲ သေနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လှည့် ပြန်လို့မရ၊ တောင်ကိုတော့ဖြင့် ကျော်ရမယ်။ အဲဒါနဲ့ပဲ အိပ်ပျော်သွားပါတယ်။

တတိယနေ့မှာ သမာဓိထိုင်မြဲ တစ်ချက်တစ်ချက် အားပြတ်ပြီး သတိလစ် တယ် ထင်မိတယ်။ မူးနောက်နောက် ဖြစ်နေတယ်။ အနီ အဝါ ရောင်စုံ ကွင်းခနဲ ကွက်ခနဲ မြင်ပြီး၊ ကျောင်းတွေ ချာချာလယ်လည်နေတယ်။ တောင်၊ တော၊ ဘုန်းကြီးရယ်လို့ တယ်ပြီးခွဲမရဘူး။ ဘုန်းကြီးအိုကြီး သတိပေးသလို ပန်းဝင်ခါနီး မှ ပြုလဲနေဦးမယ်ဆိုပြီး စိတ်တင်းပါတယ်။ ထိုင်ထားတဲ့ မြေပြင်ဟာလည်း ဓား သွားတွေ ထောင်ထားတဲ့အတိုင်း ထိုးဆွနေတယ်လို့ ထင်မိတယ်။ ကြက်ဥတွေ ပေါ်မှာ ဝပ်နေရတဲ့ ကြက်မဟာ၊ ငါ့ထက်ကြာအောင် ဝပ်ရရှာတယ်လို့တော့ တွေးမိပါတယ်။

နေမင်းဟာ ခရီးသွားများ ရပ်လေသလား။ နေ့တာက ချက်ချင်းပဲ ပိုရှည် လာသလား၊ ဒါပေမဲ့ နောက်ဆုံးတော့ နေဝင်သွားပါပြီ။ ကနေ့ညဖြင့် ဒီနေရာမှာ ငါသေမှာပါပဲ။ ရဟန်းကြီးပြောသလို ပန်းဝင်မှာမှ ငါရှုံးပြီ။ အဲဒီလိုတွေးတုန်း ကိုရင်ထိန်းဆရာတော် ကြွလာပါတယ်။ “ဟေ့ သူငယ် လာကွဲ့”လို့ ခေါ်တဲ့အခါ ကျွန်တော် ထလိုက်တော့ မှောက်ရက်လဲမလို ဖြစ်သွားတယ်။ သူက ဖေးမဖို့ အဝေးကြီး။ “မင်းနားချင်သေး နောက်တစ်ည ဒီမှာပဲ အိပ်ရစ်အုံး၊ ငါ မစောင့် နိုင်ဘူး” ပြောလိုက်တယ်။ ချက်ချင်း ကိုယ်ကိုမတ်ပြီး၊ သူ့ဆီကို သွားပါတယ်။ “ဝင်လေ၊ ညဝတ်ကျောင်း လိုက်တက်ပြီး ဘုရားရှိခိုး၊ မနက် ငါ့ဆီလာ” အဲဒီလို ပြောသွားပါတယ်။

ကျောင်းထဲမှာတော့ နွေးလို့၊ မီးညှိထားတဲ့ အမွှေးနံ့သာတိုင်ရဲ့ အနံ့က လည်း သင်းလို့၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်ခြင်းအာရုံက ဆွဲဆောင်ပြီး၊ အစားရှိရာ ဘက်ကို လိုက်မိတယ်။ အများနည်းတူ စမ္မာနဲ့ လက်ဖက်ရည် ယူလိုက်တယ်။ ဘုန်းကြီးတွေက နောက်က ကျွန်တော့်ကျစ်ဆံမြီးကို ဆွဲပေမယ့်လည်း အစားကို လက်လွှတ်မခံ။

အစာဝင်သွားတော့ တော်တော့ကို အားရှိသွားတယ်။ အတွင်း ကျောင်း ဆောင်ဘက်ကို သူများတွေ သွားသလို လိုက်သွားတယ်။ ဘုရား ဝတ်တက်နေတုန်း မှာပဲ၊ နောက်နားက တိုင်လုံးကြီးကြီးနောက်မှာ ကွယ်ပြီး၊ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းလေးတွေ ပါတဲ့အထုပ်ကို ခေါင်းအုံးပြီးအိပ်လိုက်တယ်။

အုံးခနဲ တစ်ချက်ချလိုက်တယ်။ ခေါင်းကွဲပြီလို့ ထင်ရတယ်။ “လူသစ်ဟေ့၊ မင်းသားတဲ့၊ ဝိုင်းဆုံးမရအောင်”လို့ ပြောသံလည်း ကြားတယ်။ ကိုရင်တစ်ပါးက ခေါင်းအောက်က အထုပ်ကို ဆွဲတယ်။ တစ်ပါးက ဖိနပ်ကိုဆွဲချွတ်တယ်။ စမ္မာပြုပြ အတုံးလိုက် မျက်နှာကို လာမှန်တယ်။ တကယ်ပဲ ဝိုင်းပြီး ကန်ကြ၊ထိုးကြ။ တစ်မျိုး စမ်းပြန်ပြီထင်လို့ ခံမသတ်ပါ။ ဥပဒေအမှတ် တစ်ဆယ့်ခြောက်အလိုက နှိပ်စက် ခြင်းကို သည်းခံရမယ်လို့ ဆိုတယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီကြားထဲမှာ “ဟဲ့ အဲဒါ ဘာဖြစ်ကြတာလဲ”လို့ မေးသံနဲ့အတူ “အနိုင်ကျင့်ကြတာဘုရား”လို့ ကြောက်ကြောက် ရွံ့ရွံ့နဲ့ တိုးတိုးပြောသံ ကြားရတယ်။ ကိုရင်ထိန်းဆရာတော်က ကျွန်တော့်ကို ကျစ်ဆံမြီးက ဆွဲထူလိုက်ပြီး၊ “ငပျော့ငည့် နောင်တစ်ခေတ် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်မယ့် လူလားကွ၊ ကဲဟယ်၊ကဲဟယ်”ဆိုပြီး၊ ဘယ်ပြန်ညာပြန် ရိုက်ပါတော့တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုတောင် “ရန်မကာကွယ်တတ် အဖျင်း”လို့လည်း ဆိုပါတယ်။ တဇု အဘိုးအိုက “ငါသင်ထားတာတွေ မမေ့နဲ့”လို့ မှာလိုက်တာကို သတိရတယ်။ ချက်ချင်းပဲ အားတက်ပြီး၊ တဇုသင်တဲ့ သိုင်းကွက်တစ်ခုကိုစမ်းမိတယ်။ နည်းနည်း လက်လွန်သွားတယ်။ ကိုရင်ထိန်းဆရာတော်လည်း အမှတ်တမဲ့မို့ထင်ပုံ၊ ကျွန်တော့်

ခေါင်းပေါ်က ကျော်ပြီး၊ ကြမ်းမှာ ပစ်ကျသွားရှာတယ်။ အရှိုနဲ့နဲ့လည်း ကြမ်းပြင်မှာ လျှော့တိုက်သွားပြီး၊ ကျောင်းတိုင်နဲ့ခေါင်း ခုံးခနဲဝင်ဆောင့်မှ ရပ်သွားတယ်။ ငါ့ အတွက်တော့ သေဒဏ်ပဲလို့ တွေးပြီး၊ လက်ဖျား၊ ခြေဖျား အေးတက်လာတယ်။ မလှုပ်ဝံ့ဘူး။ အကျယ်ကြီးအော်ဟစ်ပြီး ဆရာတော် ခုန်ထတယ်။ နှာခေါင်းကလည်း သွေးတွေစီးထွက်လို့။ သူ့အော်သံက အားရပါးရ ရယ်တဲ့အသံပါပဲ။ “မဆိုးဘူးဟာ၊ ဒီကောင် စွန့်မယ်။ အေးလေ ကြည့်ရသေးတာ ပေါ့” လို့ပြောပြီးတော့ တစ်ဆယ့် လေးနှစ်သား အရပ်ရှည်ရှည်နဲ့ ပုံဆိုးဆိုး အကောင်လေးကို “ဟေ့ ငဝမ်း၊ မင်း ဒီကျောင်းမှာ ဝိုင်းဆိုကွ၊ နွားကျောင်းသမားသားနဲ့ မင်းသား သတ်တဲ့အခါ ဘယ် သူ နိုင်မလဲ ကြည့်မယ်တဲ့”။

ဘုန်းကြီးရဲ့ လူထွက် တဇုအဘိုးအိုကို၊ ဒီတစ်ခါ ပထမဆုံး ကျေးဇူးတင်မိ တယ်။ သူငယ်ငယ်က ခမ်းပြည်နယ်မှာ သိုင်းသမား နပန်းသမား အကျော်အမော် ပေါ့။ သူတတ်သမျှအားလုံး ကျွန်တော့်ကို သင်လိုက်တယ်လို့ဆိုပါတယ်။ အရွယ် ရောက်ပြီး လူတန်းစေ့ ကြီးထွားသန်မာတဲ့လူကြီးတွေနဲ့ ထိုးသတ်ပြီး လေ့ကျင့်ရ တယ်။ ဒီပညာက၊ ခွန်အားတို့၊ အသက်တို့ ထည့်ပြီးတွက်ရတဲ့ပညာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတော့၊ ကျွန်တော် အများကြီး ကျွမ်းကျင်ထားပါတယ်။ ကျွန်တော့်နောင်ရေး ဟာ အခုသတ်မယ့်ပွဲပေါ်မှာ တည်တယ်လို့သိရတော့ ကျေနပ်ဝမ်းသာမိတယ်။

ငဝမ်းဆိုတဲ့ကောင်က တောင့်တောင့်တင်းတင်းနဲ့ အားကောင်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ လှုပ်ရှားပုံကတော့ မညက်ညောဘူး။ ခွန်အားကို အရင်းမူလထားတဲ့ အရိုင်းသတ်မှာတော့ စွန့်မယ့်ပုံ ပါပဲ။ လူချင်းအတင်းပြေးပူးပြီး ချုပ်နှောင် ချိုးလိမ်ရမယ်လို့ သူနားလည်ထားတယ်။ တဇုကြီးရဲ့ ရက်ရက်စက်စက် ခိုင်းစေ သင်ကြားခဲ့တဲ့ကျေးဇူးကြောင့်၊ ဒါမျိုးကို နည်းနည်းမှ မကြောက်ရပါ။ ပြေးဝင်လာ တဲ့ ငဝမ်းကို လွတ်ရုံကလေး ပွတ်ရှောင်လိုက်ပြီး၊ လက်ကို နည်းနည်းလေး လိမ် ပေးလိုက်တယ်။ ခြေလွတ်လက်လွတ် ကျွမ်းပြန်ပြီး ကြမ်းမှာ ခေါင်းနဲ့ကျတယ်။ ဒါပေမဲ့ ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ ထလာပြီး၊ ကျွန်တော့်ကို ခုန်အုပ်တယ်။ ကျွန်တော်က နဲ့နဲ့ထိုင်ချလိုက်ပြီး၊ သူ ကျော်အသွားမှာ သူ့ခြေတစ်ဖက်ကို လိမ်ပေးလိုက်တယ်။ ကိုယ်လုံး လည်ပြီး ကြမ်းမှာ ဘယ်ပခုံးနဲ့ကျတယ်။ မမှတ်သေးဘူး။ သေသေချာချာ ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်ပြီး ပတ်လျှောက်တယ်။ ပြီးမှ ဖြုန်းခနဲ အမွှေးတိုင်စိုက်တဲ့ ခွက်ကြီးကို ကြိုးကနေ ကိုင်ပြီးဝှေ့တယ်။ စိတ်ထဲမှာတော့ သိပ်အားကိုးရတဲ့ လက်နက်ရပြီလို့ သူထင်မယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်သုံးတဲ့အခါ အင်မတန်နွေးကွေး လေးလံတဲ့ လက်နက်မျိုးဆိုတော့၊ ရှောင်ရတာ သိပ်လွယ်တယ်။ သူလက်ဆန့်ပြီး ဝှေ့နေတဲ့အောက်က လျှိုဝင်ပြီး၊ တဇု ခဏခဏ ပြထားတဲ့အတိုင်း လည်ပင်းရင်းကို လက်ညှိုးတစ်ချောင်းနဲ့ ထိုးလိုက်တယ်။ တောင်ပြိုသလို ကြမ်းမှာပုံကျသွားပြီး

လက်ထဲက ခွက်ကြီးက ပွဲကြည့်ပရိသတ်ဘက်ကို လွတ်ထွက်သွားတာပေါ့။

ငဝမ်းဟာ နာရီဝက်လောက် သတိမရဘူး။ ကျွန်တော် လုပ်လိုက်တဲ့ အထူး (နှိပ်ကွက်)ကို၊ တစ်ခါတစ်ခါ ကိုယ်ခန္ဓာထဲက စိတ်ကိုခွဲပြီး ခရီးလွတ်လိုက်တဲ့အခါ သုံးတတ်ပါတယ်။

ကိုရင်ထိန်းဆရာတော်က ကျွန်တော့်ကျောကို တစ်ချက်ပုတ်တယ်။ ကျေနပ် နှစ်သက်တဲ့သဘောနဲ့ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် ရှေ့ဟပ်ထိုးလဲမတတ် ခံလိုက်ရ တယ်။ “မင်း လူစွမ်းကောင်းဘဲ”ဟေ့လို့ ခိုးမွမ်းတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ပွဲရ သူရဲကောင်းမို့ ရဲရဲဝံ့နဲ့ “ဆုအဖြစ် တစ်ခုခုတော့ကျွေးပါ”လို့ တောင်းတယ်။ “ကြိုက် သလောက်စား အဝစား၊ မင်းက အခု ဒီအလေအလွင့်ကောင်လေးတွေရဲ့ဆရာ ဖြစ်သွားပြီ၊ စားပြီးတော့ သူတို့ကို ငါ့ဆီလိုက်ပို့လို့ခိုင်း ကြားလား”။

စားပြီးလို့ ကိုရင်ထိန်းဆရာတော်ဆီကို သွားတဲ့အခါ “ထိုင်ဟေ့ ထိုင်၊ သိုင်းပညာမှာ မင်းတော်သလို စာပေပညာမှာ တော်မတော် ကြည့်ကြစို့၊ ပညာ စမ်းမဟေ့”လို့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ကြေညာပါတယ်။ ရေးဖြေ၊ နှုတ်ဖြေ မေးခွန်းတွေ အများကြီးမေးတယ်။ မျက်နှာချင်းဆိုင် ဖုံပေါ်မှာ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် ထိုင်လိုက်ကြတာ ခြောက်နာရီလောက် ကြာတယ်။ ပြီးတော့ သိုင်းပညာတုန်းက လိုပဲ ကျေနပ်ကြောင်း ဖွင့်ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ယက်နွားသားရေ နယ် အညံ့လို့ ရှုံ့တွပျော့အိနေပါပြီ။ ဆရာတော်က မတ်တပ်ရပ်လိုက်ပြီး “ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ဆီကို သွားကြမယ်၊ လူသစ်ကို ထိပ်ဆုံး အရောက်ပို့ပေး တာက လုပ်မြဲကိစ္စ မမှတ်နဲ့ကွ၊ အထူးမကြံ့စဘူးတဲ့ဂုဏ်ပဲ။ ဘာကြောင့် ဒီလိုလုပ် တယ်ဆိုတာတော့ မင်းသိရမှာပါ၊ လိုက်ခဲ့”။

စကြိုလမ်းကျယ်ကြီးတွေကို လျှောက်ခဲ့ရတယ်။ သာသနာရေး ရုံးခန်းတွေ ကို ဖြတ်၊ အတွင်း ဘုရားဝတ်ဆောင်ကို ဖြတ်၊ စာသင်ခန်းတွေ ဖြတ်သွားကြ တယ်။ အထပ်အဆင့်ဆင့် တက်လေ စကြိုလမ်းဟာ ကွေ့ကောက်လာလေပဲ။ ဘုရားဆောင်ကြီးကိုလည်း တွေ့ခဲ့တယ်။ ဆေးဘက်ဝင်တဲ့ သစ်ရွက်သစ်ခေါက် သစ်မြစ်များ စုဆောင်းသိုလှောင်ခန်းတွေလဲ မနည်းဘူး။ လှေခါးအဆင့်ဆင့် လွန်မြောက်ပြီး နောက်ဆုံး အမိုးပြန်ကို ရောက်တဲ့အခါမှာ အဲဒီအမိုးပြန်ပေါ်မှာ ဆောက်ထားတဲ့ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ဘုရားရဲ့ သီးသန့်အဆောင်(မ်) တွေ့ရ တယ်။ ရွှေတံခါးရွက်ရှိတဲ့ တံခါးမကြီးကဝင်၊ ရွှေသားအစစ် ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို လွန်မှ ဆေးပညာတံဆိပ် အမှတ်အသား ရေးဆွဲထားတဲ့မှတ်တိုင်၊ မှတ်တိုင်ကို ကွေ့ဝင်တော့ ဆရာတော်ရဲ့ ကျက်သရေဆောင်ပါပဲ။ ကျွန်တော့်ကို ညီညွတ်ပြီး ငါလုပ်သလို လုပ်နော်လို့ ပြောရင်း၊ “အင်္ဂါသား လော့စ်ဆန်လူစုပါဘုရား”လို့ တစ်ဆက်တည်း လျှောက်ထားလိုက်ပါတယ်။ ကိုရင်ထိန်းဆရာဟာ ဦး သုံးကြိမ်

ညွတ်ပြီး ကြမ်းမှာ ပြားပြားဝပ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း သတ်မှတ်ထားတဲ့ အမူအရာပုံစံ ချွတ်ယွင်းမှာစိုးလို့ ဂရုစိုက်လိုက်ရတာ အသက်တောင် ဝအောင် မရှုမိဘူး။ မလှုပ်မရှက်ထိုင်နေတဲ့ ဆရာတော်ကြီးက “ထိုင်”လို့ အမိန့်ပေးမှ ဖုံးပေါ်မှာ တိဗက်ပုံစံအတိုင်း တင်ယူငြိမ်းစေပြီးထိုင်ကြတယ်။

အချိန်အကြာကြီး ဆရာတော်က ကျွန်တော့်ကို စကားမပြောဘဲ စိုက်ကြည့် နေတယ်။ “အင်္ဂါသား လော့ဗ်ဆန်ရမ္မာ မင်းအကြောင်းကို ငါအကုန်သိပြီးပြီ။” ဆိုလိုတာက ကြံပြီး အဟောတွက်ထားတဲ့အတိုင်း သိတယ်လို့ဆိုလိုတယ်။ မင်းမှာ သည်းခံနိုင်ရည် ရှိမရှိ စမ်းသပ်ပုံဟာ ကြမ်းတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုလုပ်ရမယ့် အကြောင်း ရှိတယ်။ နောင် နှစ်အတော်ကြာတဲ့အခါ ဘာကြောင့်လို့ဆိုတာ မင်းကိုယ်တိုင် သိလာမယ်။ အထက်တန်းကျတဲ့ တာဝန်၊ အထူးနက်နဲတဲ့ အသိ ပညာဆိုတာတွေဟာ လူတစ်ထောင်မှာ တစ်ယောက်လောက်ပဲ လုပ်ရတယ်၊ သိရတယ်၊ ပေါက်မြောက်တယ်။ ကျန်လူတွေက ရေစုံမျောပြီး တစ်နေ့တာအတွက် ကျရောက်တဲ့တာဝန်ပဲ စောင့်လုပ်တာမျိုးပေါ့။ အလုပ်ကြမ်းသမားတွေက ဆုတောင်းရဟတ်ကို လှည့်ရမယ်။ ဘာကြောင့် လှည့်ရတယ်ဆိုတာ သူ့သိချင်မှ သိမယ်။ သိလိုစိတ်လည်း မရှိဘူးပေါ့။ ဒီလိုမျိုးတွေဟာ ပေါ်ပါတယ်၊ တကယ် လိုတာက တို့နိုင်ငံကို နောင်အခါ တိုင်းတစ်ပါးကလာပြီး အုပ်ချုပ်တဲ့အခါ၊ တို့ရဲ့ အဖိုးတန် ပညာအမွေအနှစ်တွေဟာ တိမ်ကောသွားမယ်။ ဒီအခါကျတော့ တစ်ယောက်ကောင်း နှစ်ယောက်ကောင်း လူအနည်းငယ်က ဆရာစဉ်ဆက် အဲဒီပညာတွေကို ထိန်းသွားကြရမယ်။ မင်းကို တို့က အခု အထူးဝိသေသထားပြီး ပညာပေးမယ်၊ အကျင့် ကျင့်ခိုင်းမယ်၊ တခြား လားမားဘုန်းကြီး တစ်ပါးဟာ တစ်သက်လုံးလုပ်လို့မှ မရနိုင်တဲ့ပညာဉာဏ်မျိုးကို၊ တို့က မင်းမှာ နှစ်နည်းနည်းနဲ့ ပေါက်မြောက်သွားအောင် လုပ်ပေးလိုက်မယ်။ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်ကတော့ ပင်ပန်းကြမ်းတမ်းမယ်။ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ အထူးနွမ်းနယ်မယ်။ အမြင်အကြားရ ဖို့ လုပ်ရတာ သိပ်ပင်ပန်းတယ်။ ပြီးတော့ ဝေဟင်ခရီးသွားဖို့ စိတ် သိပ်ခိုင်ရမယ်” အဲဒီလို ဆက်ပြောသွားတယ်။

ပြောသမျှ နားလည်အောင် စိုက်ပြီးထောင်မိတယ်။ ကျွန်တော် လုပ်ရမယ့် အလုပ်ဟာ သိပ်ခက်ခဲပါလားလို့ တွေးမိတယ်။ ဒါလောက် လုပ်လိုစိတ် မရှိရိုး အမှန်ပါ။ “တို့ကျောင်းမှာတော့ ဆေးပညာနဲ့ နက္ခတ်ပညာ သင်မယ်။ တို့က ပေးနိုင်သလောက် အစွမ်းကုန် ပညာပေးလိုက်မယ်။ လျှို့ဝှက်တဲ့ပညာတွေလည်း ပါမယ်။ မင်း ဘာတွေသင်ရမယ်ဆိုတာ အသေးစိတ်စီမံပြီးသား ဖြစ်တယ်။ မင်း အခု ခုနစ်နှစ်သားလေးပဲ ရှိပေမယ့်၊ ငါက မင်းကို အရွယ်ရောက်ပြီး လူကြီး တစ်ယောက်ကို ပြောသလို ပြောနေတယ်။ မင်းကို ဒီလို အငယ်ကလေးကတည်းက

အဆင့်မြင့်မြင့် ပညာပေးခဲ့တယ် မဟုတ်လား။” စကားဆုံးတဲ့အခါ ခေါင်းညွတ် လိုက်ပါတယ်။ ကိုရင်ထိန်းဆရာတော်နဲ့ ကျွန်တော်တို့လည်း အရိပ်အခြေ နားလည် တဲ့အတိုင်း၊ ဦးညွတ်ပြီး ထွက်ခဲ့ကြတယ်။ ကိုရင်ထိန်းဆရာတော်အခန်းကို ပြန် ရောက်တော့မှပဲ၊ ဆရာတော်က စပြီး စကားပြောပြန်တယ်။ “မင်းလုပ်ရမယ့် အလုပ်က အမြဲ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကြိုးစားလုပ်ရမယ့်အလုပ်တွေကွ၊ တို့လည်း အတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီမယ်ပေါ့ကွာ၊ အခု မင်းကို ခေါင်းတုံးရိတ်ကြစို့”တဲ့။ တိဗက် မှာ ရဟန်းသာမဏေဖြစ်ရင် ခေါင်းမှာ ဆံပင်မျှင်အစုကလေး တစ်စုချန်ပြီး ကတုံး တုံးရတယ်။ နောက် ရဟန်းအမည်ပေးတဲ့အခါ အဲဒီအမျှင်စုကိုပါ ပယ်ရတယ်။ နောက်မှ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ဒီအကြောင်းပြောပါဦးမယ်။

ဆရာတော်က လမ်းကွေ့ကွေ့ ကောက်ကောက်တွေက ခေါ်သွားလို့ ကတုံးရိတ်တဲ့အခန်းကို ရောက်ပါတယ်။ ကြမ်းမှာထိုင်ခိုင်းပြီး “တမ်ကျော့ ဒီသူငယ် ကို ကတုံးတုံးကွယ်၊ အားလုံးအပြောင်တုံးဟေ့၊ သူ့ကို ရဟန်းနာမည် ချက်ချင်း ပေးမှာကွ”လို့ ပြောဆိုအမိန့်ပေးပါတယ်။ တမ်ကျော့က ကျွန်တော့် ကျစ်ဆံမြီးကို ဆွဲမြောက်လိုက်ပြီး၊ “လှလိုက်တဲ့ကျစ်ဆံလေး၊ ဒါကိုဖြတ်ရမှာ လက်ထဲ အရသာ တွေ့တာ”လို့ ပြောပြီး၊ အိမ်မှာတော့ သစ်ပင်ဖြတ်တဲ့ ကပ်ကျေးမျိုးကြီး ကောက် ကိုင်ပြီး “ဟေ့ တိရေ၊ လာစမ်းကွ ဒီကျစ်ဆံမြီးကို မြောက်ကိုင်ပေးစမ်း”လို့ တပည့် ကို အကူအညီခေါ်တယ်။ တပည့်ဆိုတဲ့ကောင်က ဆံပင်ကိုဆွဲလိုက်တာ ကျွန်တော် မြောက်ပါသွားမတတ်ပဲ။ တမ်ကျော့က လျှာဖျားလေးထုတ်ပြီး ဟန်ပန် ကြီးကြီးနဲ့ ဆံပင်ကိုဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ ဒါ အစပဲ ရှိပါသေးတယ်၊ တပည့်က ရေနွေးယူလာတော့ ခေါင်းပေါ်က လောင်းချတယ်။ ကျွန်တော်က ထခုန်မိတော့၊ “ပူလေ ရိတ်ရတာ သက်သာလေပဲကွ့”လို့ ပြောတယ်။ ပြီးတော့ အိမ်များမှာ ကြမ်းတိုက်တဲ့ ဓားသွားနဲ့တူတဲ့ သုံးဖက်သွား ဓားတစ်စင်းနဲ့ စရိတ်ပါတယ်။ တမေ့ ကြီးကြာမှ လက်စသတ်တယ်။

ဆရာတော်နဲ့ အခန်းပြန်ရောက်တော့၊ ဆရာတော်က စာအုပ်ကြီး တစ်အုပ် ထုတ်ယူလိုက်တယ်။ “ကဲ မင်းရဲ့ဘုန်းကြီးအမည်က၊ ဘယ်လိုခေါ်ရပါ၊ အေး၊ ယဇမိဂဒမာလာလုလို့ ခေါ်မယ်ကွယ်”လို့ အမည်မှည့်လိုက်ပါတယ်။ ဒီစာအုပ် မှာတော့ အင်္ဂါသား လော့ဗ်ဆန်ရမ္မာလို့ပဲ ဆက်ရေးပါမယ်။ ဒါမှ ဖတ်တဲ့လူ အမှတ်ရ သက်သာမယ်။

ငါဟာ အခုမှ ဥပြီးတဲ့ ကြက်ဥလေးလိုပါပဲလားလို့ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်နေ တုန်းပဲ၊ စာသင်ခန်းကို ခေါ်သွားပြန်တယ်။ အိမ်မှာ စာပေကောင်းကောင်း သင်ခဲ့တဲ့အခြေခံ ရှိတယ်ဆိုပြီး၊ တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်သားတွေ တက်တဲ့အတန်းမှာ ထားပစ်ခဲ့တယ်။ လူကြီးတွေကြားထဲမှာ ကလေးငယ် ရောက်သွားတာပါပဲ။

ဝမ်းကို ဘယ်လို လုပ်လိုက်တယ် ဆိုတဲ့သတင်းကို ကြားပြီးကြလို့၊ အင်မတန် မိုက်တဲ့အကောင် တစ်ကောင်ကလွဲပြီး ဘယ်သူမှ လာမစော်ကားပါ။ သူက ကျိန်းစပ်နေတဲ့ ထိပ်ပြောင်ပြောင်ကို လာချတာပေါ့။ သူ့တတောင်ဆစ်ကို ကျွန်တော့် လက်ညှိုးနဲ့ ထိုးရုံပါပဲ၊ အော်ပြေးတယ်။ တုန့်ပြည်ရဲ့ နည်းတစ်နည်းပေါ့။ နောက် တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်အတွင်းမှာတွေ့တဲ့ သိုင်းဆရာတွေက၊ တုန့်ပြည်ရဲ့ ဂုဏ်သတင်းကို ပြောပြကြသေးတယ်။ သိုင်းပါရဂူတစ်ယောက်အနေနဲ့ သူတို့အားလုံး တုန့်ပြည်ကိုသိကြတယ်။ အတန်းဆရာက လူမိုက်ကို ကျွန်တော်ရဲ့ ဆုံးမနည်း ကြိုက်လွန်းလို့ အားပါးတရရယ်ပြီး အတန်းကို ခါတိုင်းထက် စောဖြုတ်လိုက်ပါတယ်။

ညဦး ရှစ်နာခွဲပါပြီ။ ကိုးနာရီ တစ်ဆယ့်ငါးမိနစ်မှာ ဘုရားဝတ်ပြုကြရမှာ မို့ အချိန် လေးဆယ့်ငါးမိနစ် အားပါးသေးတယ်။ အဲဒါကြောင့် ကျေနပ်ရသော်လည်း အရာမရောက်ပါ။ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်းကိုမှ ရွေးပြီး လားမား တစ်ပါးက ခေါ်လို့ လိုက်ရတယ်။ တူရိယာသင်တန်းခမ်းကို ရောက်တော့၊ ကျွန်တော့်လိုပဲ လူသစ်ကျောင်းသားငယ် နှစ်ဆယ်ကျော်တွေ့တယ်။ စည်၊ ခရုသင်းနဲ့ ငွေ့နဲ့ ဆရာသုံးဦးက တူရိယာအသင့်။ “မင်းအသံကိုစမ်းမယ် ဆိုစမ်း” လို့ ခိုင်းတယ်။ လူတိုင်းရတဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို သူတို့က တီးပေးတယ်။ နားထောင်တဲ့ ဆရာတော်က ပထမ မျက်နှာကိုပင့်တယ်။ နောက် တစ်မျက်နှာလုံးရှုပြီး “ရပ်ဟေ့၊ နတ် သိကြားတောင် ဒီအသံကြားရင် တွန့်လိမ်သွားမယ်။ ကောင်းကောင်းပြန်ဆိုစမ်း” လို့ ခိုင်းပြန်တယ်။ “ငါ့အသက် ငါးဆယ်ငါးနှစ်မှာ ဒါလောက် စည်းဝါး လွတ်တဲ့ဆိုပုံမျိုး မကြားမိဖူးသေးဘူး။ မင်းကို သီချင်းဆိုတဲ့အဖွဲ့မှာ ထည့်လို့မဖြစ်ဘူး။ မင်းကို သူများ သီချင်းဆိုတုန်း၊ တခြားဟာခိုင်းရမယ်” လို့ပြောပြီး ပြန်လွှတ်လိုက်ပါတယ်။

နည်းနည်း အနားယူဖို့ အချိန်ရသေးတယ်။ ပြီးတော့ တံပိုးသံကြားတော့ ဝတ်တက်ဖို့ စုရုံးရပါတယ်။ ဝတ်တက်တာလည်း အချိန် သိပ်ကြာပါတယ်။ အိပ်ပျော်မတတ်ပဲ၊ ပြီးတော့ ဆာလိုက်တာလည်း လွန်ရော။ ဝမ်းဟာနေလို့ ကံကောင်းတယ်။ ဝိုက်ပြည့်နေရင် အိပ်ပျော်သွားမှာ အမှန်ပဲပေါ့။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ကျွန်တော့်ကို ကုပ်ကဆွဲမြှောက်ပြီး သူ့အနားမှာ ထိုင်ခိုင်းတယ်။ “ငါ ထိုင်သလိုထိုင်၊ ဒါပေမဲ့ ငါ သီချင်းဆိုတော့၊ မင်း လိုက်မဆိုနဲ့နော်” လို့ ရယ်ပြီးပြောပါတယ်။

ဝတ်တက်ပြီးတော့ အသံတွေရပ်တဲ့အခါ ကျွန်တော် လန့်သွားတယ်။ အမှန်ကတော့ အိပ်ငိုက်ပြီး သတိလစ်သွားတယ် ထင်ပါတယ်။ ခုန ဘုန်းကြီးက ကျွန်တော့်ကို ချီမယူခဲ့ပြီး၊ ကျွန်တော်တို့နေရမယ့်အခန်းမှာ ချပေးတယ်။ စားစရာ ဟင်းရွက်ပြုတ်၊ စမ္မာနဲ့ လက်ဖက်ရည်လည်း ယူခဲ့သေးတယ်။ “စားပြီး အိပ်ကွဲ့၊ မင်းအိပ်ဖို့နေရာ ငါ ရှာပေးဦးမယ်။ ဒီတစ်ညတော့ မနက် ငါးနာရီအထိ အိပ်နိုင်

တယ်။ နိုးတော့ ငါ့ဆီလာ” တဲ့။ ကျွန်တော့်ကို ဒီလိုကြင်နာမယ့်လူဟာ လောကမှာ တကယ်ရှားတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အိပ်ပျော်သွားပါတယ်။ နောက်တစ်နေ့ ချိန်းဆိုတဲ့အတိုင်း မနက်ငါးနာရီမှာ ကိုရင်တစ်ယောက်က လာနှိုးတယ်။ ကျွန်တော့်ကို တွေ့တွေ့ချင်း ခင်မင်သွားတဲ့ သူငယ်ချင်းပဲ ဆိုကြပါစို့။ အခန်းကျယ်ကြီးထဲမှာ ကျွန်တော် ဖုံသုံးခုတွဲပြီး အိပ်နေမိတယ်ဆိုတာ သိရတယ်။ လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် ကိုယ်တော်ကြီးက မနက်ငါးနာရီမှာ သူနှိုးပြီး လွတ်ပါကွယ်လို့ မှာခဲ့လို့ကွဟု သူက ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း အမြန်ထပြန် အများလုပ်သလို ဖုံတွေကို နံရံနားသွားပြီး ထပ်ထားလိုက်တယ်။ “သူများတွေ သွားကုန်ကြပြီ တို့လည်း မနက်စောစော အစာကို မြန်မြန်စားပြီး၊ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ဆီကို ငါ လိုက်ပို့မယ်” လို့ သူက ခေါ်သွားတယ်။ ဒီကျောင်းမှာ နေချင်တယ်၊ မနေချင်ဘူးဆိုတာ ထက်၊ နေစဉ်ခိုက် မြန်မြန်အသားကျဖို့ လိုတယ်။

မနက်စာ စားခိုက်မှာ စာတော်ဖတ်ဟာ ဗုဒ္ဓကျမ်းတစ်ကျမ်းဖြစ်တဲ့ ကန်ကျ(အတွဲ တစ်ရာ့တစ်ဆယ့်နှစ်တွဲ)ထဲက စာပိုဒ်တွေကို ဖတ်နေတယ်။ ကျွန်တော် ငေးနေတာကို မြင်တယ်ထင်ပါရဲ့။ “ဟေ့ လူသစ်ကလေး ငါ နောက်ဆုံး ဘာပြောလိုက်သလဲ မြန်မြန်ဖြေ” လို့ လှမ်းမေးတယ်။ “ဟိုကောင်လေး ဂရုစိုက်နားမထောင်ဘူး ငါဖမ်းလိုက်ဦးမယ်လို့ ပြောပါတယ်” လို့ ခပ်သွက်သွက်ဖြေတော့ အားလုံး ဝိုင်းရယ်ကြတယ်။ စာတော်ဖတ်လည်း မရယ်ဘဲ မနေနိုင်ဘူးပေါ့။ အဲဒါနဲ့ အရိုက်ခံရမယ့်ဒဏ်က လွတ်ရတယ်။ “ငါမေးတာက ကျမ်းစာအုပ်ထဲက ဘယ် စာပိုဒ်လို့ မေးတာ၊ ဒီတစ်ခါ ရှိစေ” လို့ ခွင့်လွှတ်လိုက်တယ်။

အစားစားတဲ့အခါတိုင်း စာတော်ဖတ်က စာတင်ခုံမှာရပ်ပြီး ကျမ်းစာများကို ဖတ်နေတယ်။ စကားပြောခွင့်မရှိ၊ အစားအစာကိုလည်း တွေးပြီး၊ အရသာခံစားခွင့်မရှိ၊ သတိပညာနဲ့ယှဉ်ပြီး စားရမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ ကြမ်းမှာ ဖုံနဲ့ထိုင်ပြီး တစ်တောင်လောက်မြင့်တဲ့ စားပွဲပေါ်က အစာကို ယူစားရတယ်။ စားသောက်တဲ့ အခါမှာလဲ ပျိုးပျိုးပျပ်ပျပ် မမြည်ရဘူး၊ စားပွဲမှာ လက် ထောက်မထားရပါ။

ဆက်ပေါ်ရိကျောင်းတော်ရဲ့ စည်းကမ်းကို သံမဏိဥပဒေလို့ ခေါ်ရမယ်။ ဆက်ပေါ်ရိရဲ့ အနက်ကလဲ သံတောင် ဖြစ်တယ်။ လားမားကျောင်းတိုင်းမှာ သတ်မှတ်ထားတဲ့ နေ့စဉ်လုပ်ငန်းရယ်လို့ ရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးဟာ အလုပ်ကြီးစားရင်လည်း ဖြစ်တယ်၊ အပျင်းထူချင်လည်း ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြီးပွားချင်ရင် ကြီးစားရမယ်ပေါ့။ ကြီးစားမှ လားမားဖြစ်နိုင်တယ်။ လားမားရဲ့အနက်က ဘုန်းမြတ်ကြီးလို့ ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတိုင်း လားမားမဖြစ်နိုင်ပါဘူး။ အခု ကျွန်တော် နေတဲ့ကျောင်းမှာတော့ အပျင်းထူတဲ့လူနဲ့ မဖြစ်ပါ။ တင်းတဲ့စည်းကမ်းကလည်း အတင်းလွန်တယ်လို့တောင် ပြောရင် ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ထူးချွန်ရမယ်။

ကိုယ်လိုက်စားတဲ့ ပညာမှာ တဖက်ကမ်းခတ် သဘောမျိုးရှိရမယ်။ ရှေ့ဆောင်
 လမ်းပြဖြစ်ရမယ်။ ဒီလို မှန်းထားရင် စည်းကမ်းနဲ့ အလေ့အကျင့်မှာလည်း
 အခေါင်အဖျား ဖြစ်ကြရပါမယ်။ ကိုရင်ချင်းတူပေမယ့် တခြားကိုရင်တွေလို
 ကျွန်တော်တို့ အဝတ်ဖြူ မဝတ်ရဘူး။ ဘုန်းကြီးများလိုပဲ ဝတ်ရုံအနီ ဝတ်ရပါတယ်။
 ကျောင်းမှာ ကျောင်းဝတ် အမှုကြီးငယ်ဆောင်ရွက်တဲ့ ဘုန်းကြီးအစေအပါးတွေ
 လည်း ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဘဝင်မြင့်အောင် အလှည့်ကျ အလုပ်
 ကြမ်း လုပ်ကြရပါတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်တိုင် စံနမူနာဖြစ်ရမယ်။ ကောင်းတာကို
 သာ လုပ်ပါ။ တစ်ပါးသူကို ဥပါဒ်မပြုနဲ့၊ ဒါဟာ ဗုဒ္ဓရဲ့ဆုံးမချက်အချုပ်ပဲ ဆိုတာကို
 ကျွန်တော်တို့ မေ့လို့မဖြစ်ပါ။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် လားမားဆမ်ပလ
 ဟာလည်း အဖေလိုပဲ စည်းကမ်းကြီးတယ်။ ပြောစကားကို မလွဲမသွေ လိုက်နာမှ
 ကြိုက်တယ်။ သူက “စာရေး၊စာဖတ် ဆိုတာ အရည်သွေးအားလုံးကို ဝင်ယူရတဲ့
 အဝင်တံခါးပဲကွဲ့”လို့ မကြာခဏပြောပါတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အရေး၊
 အဖတ်ကို အများဆုံး လုပ်ကြရတော့တာပေါ့။

(၅)

ဆေလ ဘဝ

ဆက်ပေါရိမှာ တစ်နေ့တာရဲ့ အလုပ်ကို ညဉ့်သန်းခေါင်က စ၊ရတယ်။
 သန်းခေါင်ယံ တပိုးမှုတ်သံကို ကြားရင် အိပ်ရာဖုံးပေါ်က ထပြီး ဝတ်ရုံကို စမ်း
 ဝတ်ရတယ်။ အိပ်တဲ့အခါ ကိုယ်လုံးတီးအိပ်ရတာကိုး။ တိဗက်မှာ ရှက်ကြောက်
 ခြင်း အတုအယောင်မရှိဘူး ခင်ဗျ။ ဝတ်ရုံဝတ်ပြီးတော့ ကိုယ့်ပစ္စည်းကို ဝတ်ရုံ
 ရှေ့က၊ဟပြီး တစ်ခုပြီး တစ်ခု ထိုးထည့်လိုက်တယ်။ နောက် မီးမိုက်မိုက်လင်းနေ
 တဲ့ စင်္ကြံကလျှောက်ပြီး၊ ဘုရားဝတ်ပြုဖို့ သွားရတယ်။ စိတ်ထဲမှာတော့ ငယ်စဉ်
 အခါမို့ တယ်ပြီးမကြည်သာလှတာ အမှန်ပါ။ စိတ်အေးအေးနဲ့ နားနေတာဟာ၊
 စိတ်ဆိုးပြီး တရားထိုင်တာထက် မြတ်တယ်ဆိုတာ ကြားဖူးနေတော့၊ အိပ်နေရတာ
 စိတ်ကြည်သာတာပေါ့။ သန်းခေါင်ကြီးထပြီး ဟန်လုပ်ရတာ စိတ်အတိုသားပေါ့
 လေ။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူကမှ အခုလို ဘာကြောင့် ထရတယ်လို့ ကျေနပ်အောင်
 လည်း ရှင်းမပြဘူး။ အများနည်းတူ ထလိုက်ရတာပါပဲ။ အမှောင်ထုကို ဖြိုခွင်း
 နေတဲ့ ထောပတ်မီးရောင်ဟာ အမွှေးတိုင်က အခိုးတွေကြောင့်၊ တယ်ပြီး မကြည်
 လင်ဘူး။ မှိတ်တုတ်မှိတ်တုတ် လှုပ်ရှားနေတဲ့ အလင်းရောင်မှာ၊ ဆင်းတုတော်
 တွေရဲ့ အရိပ်တွေဟာ အသက်ဝိညာဉ်ရှိသလိုပဲ။ ကျွန်တော်တို့ ရွတ်ဖတ်သံတွေ
 နဲ့အတူ လှုပ်ရှားလာတယ်လို့ ထင်မိတယ်။

ဘုန်းကြီးကိုရင် အရာ၊အထောင်ဟာ ကြမ်းမှာ တင်ပျဉ်ခွေပြီး တန်းစီ ထိုင်ကြရတယ်။ အခန်းအလျားလိုက် တန်းတဲ့အခါ၊ တစ်တန်းနဲ့တစ်တန်း မျက်နှာ ချင်းဆိုင်ရတယ်။ ပထမအတန်းနဲ့ ဒုတိယအတန်းက မျက်နှာချင်းဆိုင်၊ ဒုတိယနဲ့ တတိယက ကျောခိုင်း၊ ဒီလိုထိုင်ပြီး စာရွတ်တဲ့အခါ အသံအနိမ့်အမြင့် အတင် အချ ရွတ်ရတယ်။ အရှေ့တိုင်းမှာ အသံဟာ သတ္တိတစ်မျိုး သက်ရောက်တယ်လို့ ယုံကြည်လို့ပဲပေါ့။ အသံထွက် အတွဲအပေါင်းညီညွတ်ရင် တန်ခိုးရှိတယ်။ ကန်ဂျူ ကျမ်းထွက် စာတွေကို ရွတ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဝတ်ရုံအနီနဲ့ ရွှေရောင်ဝတ် ကလေး လူကြီးတွေဟာ၊ အသံကိုလိုက်ပြီး ကိုယ်ကိုယ်မိန်းနဲ့ နေတာရယ်၊ ငွေခေါင်းလောင်း သံ၊ ဗုံသံတွေရယ်၊ အားလုံးပေါင်းလိုက်ရင် ကြည်ညိုသဒ္ဓါ အထူးပွားစရာ ဖြစ်ပါ တယ်။ အမွှေးတိုင်က အခိုးတွေဟာ၊ ရုပ်တုတော်တွေကို လိမ်ပတ်တက်နေ တုန်းမှာ ကိုယ်တော်အရှင်မြတ်တွေက ကျွန်တော်တို့ကို စိုက်ကြည့်နေတယ်လို့ ထင်မိလာတယ်။

ဝတ်ပြုချိန် တစ်နာရီကြာတယ်။ ပြီးတော့ မနက် လေးနာရီအထိ ပြန်အိပ် နိုင်သေးတယ်။ လေးနာရီ ဆယ့်ငါးမိနစ်မှာ နောက်တစ်ခါ ဝတ်ပြုကြပြန်တယ်။ ငါးနာရီကျတော့ နံနက်စာ စမှာနဲ့ ထောပတ်လက်ဖက်ရည် ရပါတယ်။ အဲဒီလို အစာစားနေတုန်း စာတော်ဖတ်က ကျမ်းစာဖတ်တယ်။ အကြပ်ဆရာတော်က စည်းဖောက်တဲ့လူ ရှိမရှိ စောင့်ကြည့်တယ်။ ယနေ့အတွက် လုပ်ဖွယ် အထူးရှိရင်၊ ဒါမှမဟုတ် သတင်းစကား အထူးပြောစရာရှိရင်၊ အဲဒီ ဆွမ်းစားဆောင်မှာပဲ တာဝန်ပေးတယ်၊ ပြောတယ်။ အဝေးအလံသွားပြီး တာဝန်ထမ်းရမယ်ဆိုရင်လည်း ဘယ်အချိန်သွား၊ဘယ်အချိန်ပြန်၊ ဒီအတွင်း ဘုရားဝတ်ပြုရာကို မလာဘဲ နေနိုင် တယ်လို့ အပြီးအပြတ်ပြောလိုက်တယ်။

မနက်ခြောက်နာရီဆိုရင် စာသင်ခန်းမှာ သင်ခန်းစာတွေ စပြီးပို့ချတယ်။ သာသနာရေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရင်း စာသင်ဆိုတာက၊ တိဗက်အမျိုးသားတွေ လိုက်နာရမယ့် ဒုတိယဥပဒေဖြစ်ပါတယ်။ ဟိုအခါ ငယ်စဉ်တုန်းက ပဉ္စမဥပဒေ မှာ ကြီးသူကိုရိုသေ၊ အမျိုးမြတ်သူကို လေးစားလို့ ဆိုပါရက်နဲ့၊ အဲဒီဥပဒေကိုတော့ ဘာပြုလို့ အသေအချာ မလိုက်နာသလဲလို့ မေးချင်စိတ်ရှိခဲ့ပါတယ်။ အခု အတွေ့ အကြုံကတော့ အမျိုးမြတ်တာဟာပဲ ရှက်စရာလိုဖြစ်နေပါတယ်။ လက်တွေ့မှာ ကျွန်တော် မင်းသားဖြစ်လို့၊ ပိုပြီး စည်းကမ်းကို ရိုသေနေရတယ်။ သူများထက် လည်း ပိုပြီး အညှင်းခံရတယ်။ အမျိုးထက် အကျင့်က ပိုပြီး အရာရောက်တယ်လို့ ဟိုအခါတုန်းက နားမလည်ပါ။

မနက် ကိုးနာရီ ကျပြန်တော့၊ ဘုရားဝတ်တက်ဖို့၊ စာသင်ချိန်မှာ မိနစ် လေးဆယ် ရပ်နားရပြန်တယ်။ အဲဒီလို နည်းနည်းကလေး နားရချိန်ကို လူတိုင်း

တောင့်တမိတယ်။ နောက်တစ်ချိန် စာသင်ချိန်ကတော့ ဆယ်နာရီမတ်တင်းက မွန်းလွဲ တစ်နာရီအထိဖြစ်တယ်။ ခက်ခဲတဲ့ ဘာသာရပ်မျိုးကို ဒီအချိန်မှာ သင်တယ်။ သင်ပြီးတော့ ချက်ချင်း အစာမစားရသေးဘူး။ နာရီဝက် ဘုရားဝတ်ပြု ပြီးမှ ထောပတ်လက်ဖက်ရည်နဲ့ စမ္မာစားရတယ်။ စားပြီး အလုပ်ကြမ်း တစ်နာရီ လုပ်ခိုင်းတယ်။ ကိုယ်ခန္ဓာအတွက် လေ့ကျင့်ခန်းလည်း ရမယ်၊ မာန်မာန ကို ချိုးနှိမ်ရာလည်း ရောက်တယ်တဲ့။ အညစ်ပတ်ဆုံးဆိုတဲ့အလုပ်မျိုးကို သန့်ရှင်း ဆေးကြောဖို့တာဝန်ဟာ ကျွန်တော်ပဲ လုပ်ဖို့ မကြာမကြာ တာဝန်ကျပါတယ်။

သုံးနာရီကျတော့ တစ်နာရီကြာအောင် အတင်းအနားယူခိုင်းတယ်။ အဲဒီ တစ်နာရီအတွင်းမှာ စကားပြောခွင့် လှုပ်ရှားသွားလာခွင့် မရှိ၊ လှဲနေရတယ်။ ဘယ်သူမှ ဒီအချိန်ကို မကြိုက်ဘူး။ ပျော်အောင်အိပ်ဖို့လည်း အချိန်တိုလွန်းတယ်။ ဘာမျှမလုပ်ဘဲ နေရအောင်ကလည်း အချိန်များလွန်းတယ်။ ကိုယ်ကြိုက်ရာ လုပ် ခွင့်ပေးရင် ဒါထက်အကျိုးရှိမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ လေးနာရီရောက်တော့ စာ သင်ချိန် ပြန်စတယ်။ လူအများ မနှစ်သက်ဆုံး အပိုင်းပေါ့။ အစုစု ငါးနာရီ စာသင် ရတယ်။ ဒီအတွင်းမှာ စာသင်ပျက်ကွက်ရင်ဖြစ်ဖြစ် စာသင်ခန်းထဲက ထွက်ရမယ့် ကိစ္စ ပေါ်ရင်ပဲဖြစ်ဖြစ် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဒဏ်ခံရမယ်။ ဆရာတွေကလည်း ကြိမ် ကိုင်ထားပြီး လက်လျင်တယ်။ တော်ရုံကိစ္စနဲ့လည်း ရိုက်တာပဲ။ ပြန်ရောက်ရင် အရိုက်ခံရမယ်ဆိုတာသိရက်နဲ့ အပြင်ခဏ ထွက်ပါရစေဆိုတဲ့ ကိုရင်ဟာ၊ သိပ်ကို အရေးကြီးလို့ ဖြစ်မှာပဲလေလို့ မညှာကြဘူး။

နောက်ဆုံး ကိုးနာရီမှာ အလုပ်တာဝန် အားလုံးရပ်စဲလိုက်ပြီး အစာစား ကြရတယ်။ အစားဆိုတာက ထုံးစံဖြစ်တဲ့ ထောပတ်၊ လက်ဖက်ရည်နဲ့ စမ္မာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆိုတာက အင်မတန် ရခဲတယ်။ ရတယ်ဆိုရင်လည်း မုန်လာဥတစ်စိတ်ဖြစ်ဖြစ်၊ ပဲနည်းနည်းဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒါလောက်ပဲရမယ်။ ပေးတော့ လည်း အစိမ်းအတိုင်း ပေးတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆာနေတော့ တယ်အရသာရှိတယ်လို့ ထင်မိတယ်။ မမေ့နိုင်လောက်အောင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါ ကြုံဖူးတာက သစ်ချသီး ချဉ်ရေစိမ်ကို၊ ကျွန်တော် ရှစ်နှစ်သားလောက်က စားရဖူးတယ်။ ကျွန်တော် သိပ် ကြိုက်တဲ့အသီးပေါ့။ အိမ်မှာတုန်းကတော့ မကြာခဏ စားရဖူးတယ်ပေါ့။ အခုလည်း အစားလောဘာမသတ်နိုင်လို့ “ကိုရင်တစ်ပါးကို ငါ့ဝတ်ရုံတစ်ထည် အပိုရှိနေတာ ကိုယူပြီး မင်းရတဲ့ သစ်ချသီးအချဉ်ရေစိမ်ကို ငါ့ပေးပါ”လို့ လဲမိတယ်။ စည်းကမ်း ထိန်းဆရာတော် ကြားတော့၊ ခေါ်ယူပြီး ပရိသတ်အလယ်မှာ ကိုယ့်အပြစ်ကို ကိုယ် ဝန်ခံခိုင်းတယ်။ ဒဏ်အနေနဲ့ အစားအသောက် လုံးဝမပေးဘဲ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီ ထားတယ်။ အဖိုးတန်ဝတ်ရုံကို ဘာမျှ တန်ဖိုးမရှိလှတဲ့အစားနဲ့ လဲနိုင်တယ် ဆိုရင်၊ ဒီဝတ်ရုံကို တကယ်မလိုဘဲ ယူထားတာ ဖြစ်တယ်လို့ဆိုပြီး၊ ဝတ်ရုံကိုလည်း

သိမ်းသွားတယ်။

ကိုးနာရီခွဲမှာ ဖုံတွေဆက်ပြီး အိပ်ကြတယ်။ ဘယ်သူမှ နောက်ကျအိပ်တယ် လို့ မရှိပါ။ တစ်နေ့လုံး ပင်ပန်းထားတော့ ဒါထက်စောစောကပဲ အိပ်ချင်လှပြီ။ နောက်ပြီး သန်းခေါင်အချိန် ပြန်ထရမှာလည်း ပျင်းတာပဲပေါ့။ အစပထမတော့ အဖော်တစ်ယောက်၊ နှစ်ယောက်နဲ့ ချောင်ခိုပြီး ခိုးအိပ်မိတယ်။ နောက်တော့လည်း အသားကျသွားလို့ ဥပဒေအတိုင်းပဲ လိုက်နာပါတယ်။

ဟိုနေ့ မနက်က ခြောက်နာရီလောက်မှ ကျွန်တော့်ကိုလာနှိုးတဲ့ ကိုရင်နဲ့ပဲ လားမားမိန်ကျဒေါင်ဒင်ဆီကို သွားကြတယ်။ တံခါး မခေါက်ရခင်မှာပဲ သူက “ဝင်ခဲ့ ဟေ့”လို့ အခန်းတွင်းက ဆီးပြောလိုက်တယ်။ သူ့အခန်းဟာ အလွန်သာယာတယ်။ နံရံဆေးရေးပန်းချီတွေလည်း ရှိတယ်။ ပိုးသားမှာရေးပြီး ချိတ်ဆွဲထားတာလည်း ရှိတယ်။ စားပွဲနိမ့်နိမ့်လေးတွေပေါ်မှာ ပန်းပုလက်ရာ ဘုရားတို့၊ နတ်မင်း-နတ် မိဖုရားတို့ရဲ့ ရွှေငွေပယင်း၊ ကျောက်စိမ်း၊ မဟူရာ ရုပ်တုတွေလည်း ရှိတယ်။ ဓမ္မ စက်ဝိုင်းကြီး တစ်ခုလည်း မျက်နှာကြက်ကနေပြီး ဆွဲချထားသေးတယ်။ လားမား ဆရာတော်ဟာ ဖုံကြီးပေါ်မှာ ပရူင်ကာသနထိုင်နည်း ထိုင်နေပါတယ်။ အနားက ခုံငယ်ကလေးပေါ်မှာတော့ ကျမ်းစာအုပ်တွေ တင်ထားပြီး၊ ကျွန်တော်တို့ ဝင်သွားတဲ့အခါမှာ စာဖတ်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။

“ဒီမှာ ထိုင်ကွဲ့ လော့ဗ်ဆန်၊ မင်းနဲ့ဆွေးနွေးစရာတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပထမဆုံး လူငယ်လူရွယ်ကို မေးမြဲစကားက စ၊ မယ်ပေါ့ကွယ်။ မင်း စားသောက်ပြီးခဲ့ပလား” တဲ့။ “ပြီးခဲ့ပြီ” လို့ဖြေတော့မှ၊ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီး က “မင်း ငါနဲ့တွဲဖက်ပြီး ပညာသင်ရမယ်လို့ အမိန့်ချထားတယ်။ မင်း အရင့်အရင် ဘဝတွေက ဘယ်သူဖြစ်ခဲ့သလဲလို့ တို့လေ့လာကြည့်ပြီးပြီ။ ဘဝအဆက်ဆက် ကောင်းတယ်၊ ဟိုဘဝတွေတုန်းက မင်းမှာ ထူးချွန်တဲ့တန်ခိုးသတ္တိ၊ စွာန်၊ အဘိဉာဏ် ဆိုတာတွေ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါတွေကို ပြန်ပြီးနိုးဖို့ တို့တာဝန်ပေါ့။ ရက်တိုတိုနဲ့ တခြားလားမားတွေ တစ်သက်လုံးလုပ်မှသိမယ့် အသိဉာဏ်ကို၊ ပေါက်မြောက် အောင် ကြိုးစားရလိမ့်မယ်” လို့ ဆိုပြန်တယ်။ စကားပြောကို ခဏ ရပ်ပြီးတော့၊ ကျွန်တော့်ကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်နေပြန်တယ်။ ထိုးဖောက်ပြီး မြင်တတ်တဲ့ မျက်လုံး အစုံမျိုးရဲ့ ကြည့်ဟန်ပဲ။ “ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် ကိုယ်လုပ်လိုတာကို ကိုယ့်ဘာသာ ရွေးလုပ်ခွင့်ရှိပါတယ်။ မင်းသာ လမ်းမှန်ကိုရွေးမယ်ဆိုရင် ပထမ အနှစ် လေးဆယ် မှာ သိပ်ပင်ပန်းမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘဝကူးတော့ သိပ်ကောင်းမယ်ပေါ့။ သာကောင့် သာယာနေရတဲ့ လမ်းမှာကိုလိုက်ရင်ဖြင့်၊ မင်းမှာ ဘာမှ တိုးတက်မှာမဟုတ်ဘူး။ အဲဒီတော့ လမ်းနှစ်သွယ်မှာ မင်း ဘယ်လမ်းလိုက်မလဲ” လို့မေးပြီး၊ ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်နေပြန်တယ်။

“အဖေက လားမားကျောင်းမှာ မနေရင်လည်း မင်းအဖို့ အိမ်ပြန်လမ်းမရှိဘူး

လို့၊ တင်းတင်းမာမာ ပြောလိုက်ပါတယ်ဘုရား” လို့ ဖြေလိုက်ပါတယ်။ ဆက်ပြီး “ဒါကြောင့် အိမ်သူတို့ရဲ့ ဘဝစည်းစိမ်ကို မရတဲ့အတူတူတော့၊ ခြိုးခြံတဲ့အကျင့် ကိုပဲ နှစ်သက်ရမယ်လို့ ထင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လမ်းမှန်ကို ပြပေးမယ့်ဆရာ ရှိမှ ဖြစ်မှာပါဘုရား” လို့ ဆက်လျှောက်ထားလိုက်တယ်။ ပြီးပြီးတော့ “မင်းက မေ့လွယ် သကိုးကွဲ့၊ မင်းရဲ့ အရင်ဘဝကို တို့ ရှာလို့ရတယ်၊ ကြည့်ပြီးပြီ။ မင်းက အေးအေး နေချင်ပါတယ်ဆိုရင်၊ ဘဝဟောင်းက ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ ဘဝအသစ် အဖြစ်နဲ့ နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ လာမားကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဖြစ်ပြီး၊ ခြွေရံ သင်းပင်းနဲ့ နေရမှာပါ။ မင်းအဖေက ဒီလိုဖြစ်လည်း ကျေနပ်ပါရဲ့” လို့ ပြောပြန် တယ်။

သူပြောပုံကိုထောက်ပြီး မေးခွန်းတစ်ခု မေးလိုစိတ် ဖြစ်လာတာနဲ့ “ဒီလို ဆရာတော်အဖြစ် နေလိုက်ရင် ဆုံးရှုံးတယ်လို့ အရှင်ဘုရားက ယူဆမယ်လား ဘုရား” လို့ မေးမိတယ်။ “အေး၊ ငါ့အသိ၊ ငါ့အမြင်နဲ့တော့ ဒီလိုသက်သာမှုနဲ့ နေတာ ကို ဆုံးရှုံးတယ်၊ နှစ်နာတယ်လို့ ခေါ်မယ်” တဲ့။ “လမ်းမှန်ကို ဘယ်သူပြပေးပါ မလဲ ဘုရား” လို့ ဆက်မေးပြန်တော့၊ “ငါက မင်းကို လမ်းမှန်ရောက်အောင် ပို့ပေးရမယ့် လမ်းပြပေါ့ကွဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဆုံးဖြတ်တာကတော့ မင်းကိုယ်တိုင် ဆုံးဖြတ် ရမယ်။ ငါက ဝင်ပြီး ဒါလုပ် ဟိုဟာလုပ်လို့ မပြောပိုင်ဘူး” လို့ ဆိုတယ်။ ကျွန်တော်က သူ့ကိုပြန်ပြီး စိုက်ကြည့်နေမိတယ်။ ကျေနပ်စိတ်ဝင်လာတယ်။ ဆရာတော်ဟာ မျက်လုံးတောက်ပနေတဲ့ လူထွားကြီးဖြစ်တယ်။

မျက်နှာက ပွင့်လင်းတယ်၊ နဖူးကျယ်တယ်၊ သူ့ကို ကြည့်ညှိလေးစားစိတ် အလိုလိုပေါက်လာတယ်။ ခုနစ်နှစ်သားပဲ ရှိသေးပေမယ့် ဘဝအတွေ့အကြုံ များခဲ့လို့၊ လူကဲခတ် မညံ့ပါဘူး။ သူ့ကို အားကိုးလောက်တယ်လို့ ယုံကြည်ပြီး တော့၊ “ဒီလိုဆိုရင် ဆရာတော်ရဲ့ တပည့်ရင်းအနေနဲ့ လမ်းမှန်ကိုပဲ ရွေးပါတယ် ဘုရား၊ ဒါပေမဲ့ သိပ်ပင်ပန်းတာမျိုးတော့ တကယ်လန့်မိပါတယ်” လို့ ပြောတော့၊ သူက နှစ်သက်တဲ့ရယ်ပုံမျိုး ရယ်တယ်။ “လော့ဗ်ဆန် မင်းသိရမှာက ဘယ်သူမှ အလုပ်ကြမ်းကို မနှစ်သက်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ စိတ်ထဲက အမှန်တွေပုံကို ရိုးရိုးသားသား ဖွင့်ဝန်ခံနိုင်တဲ့သတ္တိ လူတိုင်းမှာ မရှိဘူး” လို့ပြောပြီး၊ သူဖတ်မြဲစာကို ဆက်ဖတ် နေတယ်။ ပြီးမှ “ဒီဗုဒ္ဓကျရအောင်တော့ မင်းနဖူးကို ခွဲရမယ်။ ပြီးတော့ စိတ် ညှိနည်းနဲ့ မင်းကို အမြန်ဆုံး ပညာသင်ပေးမယ်။ စိတ်တန်ခိုးမှာ အထက်တန်း ရောက်စေမယ်။ ဆေးပညာမှာလည်း ပါရဂူဖြစ်ရမယ်။” ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ တော့ တယ်ပြီး ဝမ်းမသာလှဘူး။ အခုပဲ အသက် ခုနစ်နှစ်မှာ စွန်လွတ်တဲ့ကစားပုံ မျိုးကို နည်းနည်းလောက်ပဲ ကစားခဲ့ရပြီး၊ အမြဲသဖြင့် ပညာရေးကိုသာ ပင်ပင် ပန်းပန်း လုပ်ခဲ့ရဖူးပြီ။ ဆရာတော်က ကျွန်တော် ဘယ်လိုစိတ်ကူးနေတယ်

ဆိုတာ သိပုံရတယ်။ “ဒီလိုပေါ့ကွယ်၊ လူငယ်အနေနဲ့တော့ နည်းနည်းတွန့်သလို ရှိမယ်။ နောက်တော့ မင်းနှစ်သက်တဲ့ စွန့်လွှတ်ပွဲလာမယ်။ တကယ် ပွဲကြီး ပွဲကောင်းကွဲ့၊ လူလိုက်စီးရတဲ့ စွန့်လွှတ်ပွဲကို မင်းပါဝင်ရမယ်၊ ဒါပေမဲ့ ပညာပေး အလုပ်က အရင်စ၊ရမယ်၊ ဘာတွေ သင်ကြားရမယ်ဆိုတာ အသေးစိတ် အစီအစဉ် လုပ်ရမယ်”။ စာရွက်တွေ ဆက်ပြီးလှန်လှောနေရာက “အလုပ် စ၊ဆို မြန်မှ ကောင်းမယ်၊ မနက် ကိုးနာရီက နေ့လယ်တစ်နာရီအထိ သင်မယ်၊ ငါ့ဆီကို နေ့တိုင်း ကိုးနာရီ အရောက်လာ၊ မင်း အဲဒီအချိန်မှာ သူများလိုသွားပြီး ဝတ်တက်မနေနဲ့ တော့။ ဘယ်လောက် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းမလဲဆိုတာ၊ မင်း လက်တွေ့သိရ တော့မယ် ဆိုပါတော့။ မနက်ဖြန်ကစပြီး လာပေတော့။ မင်းအဖေ အမေဆီကို ဘာမှာမလဲ၊ ငါ သူတို့နဲ့ ကနေ့ တွေ့ဖို့ရှိတယ်၊ မင်းရဲ့ဆံပင် ဖြတ်ထားတာ ပေး လိုက်မလား”လို့ ဆက်မေးပါတယ်။

ကျွန်တော်ဖြင့် ဘာပြောရမယ်တောင် မသိအောင် အံ့ဩနေမိတယ်။ ကိုရင်ဝတ်တဲ့ ကလေးတိုင်းဟာ ဖြတ်ပစ်လိုက်တဲ့ ကျစ်ဆံမြီးကို မိဘက အမှတ်တရ သိမ်းထားဖို့ ပို့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုရင်ကလေးတစ်ပါးကိုလွှတ်ပြီး ပို့မြဲပါ။ အခုတော့ လားမားဆရာတော် မိန့်ကျာဒေါင်ဒုဒ်လို့ ကြီးကျယ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ကိုယ်တိုင်ပို့ပေးမယ် ဆိုတာ အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ထွက်နေတယ်။ ကျွန်တော့ကို သူ့ရဲ့ အန္တဝါသိကအဖြစ် လက်ခံတယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ တိဗက်တစ်ခွင်မှာ အလွန်ပညာကြီးတဲ့ ဆရာတော် တစ်ပါးဖြစ်တယ်လို့ ကျော်ကြားတဲ့ ဆရာတော်ရဲ့တပည့် ဖြစ်ရမှာပေါ့။ ဒီဆရာမျိုး ဆီမှာ တပည့်ခံရရင် ငါ့အဖို့အကောင်းဆုံးပဲလို့ နားလည်ပါတယ်။

အဲဒီနေ့ မနက်က စာသင်ခန်းပြန်ရောက်တော့ စိတ်မပါတော့ဘူး။ စိတ် က လေနေလို့ပါပဲ။ အတန်းဆရာကလည်း ကောင်ငယ်ကလေး တစ်ကောင်ကို ရိုက်ရတဲ့အရသာကို ကောင်းကောင်း ခံလိုက်ရသေးတာပေါ့။

ဆရာများဟာ တယ်ရက်စက်တယ်၊ ဒါပေမဲ့ ဒီလို ဆိုဆုံးမပြီးသင်ကြားပေး ပေလို့၊ ငါတို့ ပညာတတ်တာလို့လည်း နားလည်ပါတယ်။ ငါဟာ လူဝင်စားလို့ ဆရာတော်က ပြောလိုက်ပေမယ့်၊ ဘာကို ထပ်သင်ရဦးမလဲလို့လည်း ငါမမှတ်မိ ပါလားလို့ တွေးတောနေမိတယ်။ တိဗက်မှာ လူဝင်စားဆိုတာကို တကယ်ယုံ ကြည်ကြတယ်။ ပြီးတော့ ဘဝရင့်သန်လာပြီဆိုရင်၊ ဘုံအဆင့်ဆင့်တက်သွား ချင်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါမှမဟုတ်လဲ လူပြန်ပြန်ဖြစ်ပြီး ပညာတိုးတိုးသင်ချင်လည်း ရတယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ တစ်ဘဝထက် တစ်ဘဝ လူသတ္တဝါတွေကို ပိုပိုပြီး ကယ်မနိုင်မယ်လို့လည်း ယုံတယ်။ တချို့ပညာရှင်တွေဟာ ဒီဘဝမှာ ငါ ဒီတာဝန် ကို ထမ်းဆောင်မယ်လို့ မှန်းထားသော်လည်း တာဝန်မပြီးဆုံးခင် သေသွားရ တယ်။ ဒီလိုအခါမှာ တာဝန်ပြီးစီးအောင် နောက်တစ်ဘဝ လူပြန်ဖြစ်ချင်ရင်

ရတယ်လို့လည်း ယုံတယ်။ ဒီလို နောက်ထပ် တစ်ဘဝပြန်လာရင် လူသတ္တဝါ အများအတွက် တကယ်အကျိုးရှိရမယ်ပေါ့။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ အရင့်အရင် ဘဝတွေကို ပြန်ပြီးတွေးတော ဖော်ပြပြောဆိုနိုင်တယ်။ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါပဲလို့ ညွှန်ကြားနိုင်တယ်၊ နိမိတ်လက္ခဏာလည်း ရတယ်။ ဒီလိုလူမျိုးလို ဘဝရှင်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဘဝရှင်တစ်ယောက်ပါပဲ။ ဒီလိုဘဝရှင်ကို ငယ်ငယ် ကစပြီး အလွန်ပြင်းထန်တဲ့ စည်းကမ်းတွေနဲ့ ပညာသင်ပေးတယ်။ အကျင့် ကျင့်ခိုင်းတယ်။ နောင် ကြီးပြင်းလာပြီဆိုတော့၊ လူအများက ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ကို သိပ်ကြည်ညိုကြတယ်။ ကျနော့်ကိုလည်း အတင်းပညာပေးကြမယ်တဲ့၊ ဟိုတုန်းက တော့ ဘာကြောင့် အတင်းပညာပေးရသလဲလို့ သဘောမပေါက်ဘူး။

ကျောကို တဘုံးဘုံး အချခံရတော့မှ ကျွန်တော်လည်း အတွေးနယ်ခဲ့နေတာ က လန့်ဖျပ်ပြီး၊ ငါ စာသင်ခန်းထဲမှာပါလားလို့ သတိရတယ်။ “လူမိုက်၊ နင့်ကို မကောင်းဆိုးဝါး ဝင်နေသလား။ ဘုရားဝတ်ပြုချိန်နဲ့နီးလို့ နင် သက်သာတော့တယ်” လို့ ဆရာဘုန်းကြီးက ကြိမ်းလိုက်တယ်။ ပြောပြောဆိုဆို တစ်ချက် အားပါးတရ ရိုက်လိုက်ပါသေးတယ်။ ကျနော့်အနားက ကိုရင်က၊ “ဟေ့ . . . ညနေ မီးဖိုထဲမှာ တို့ အလုပ်တာဝန်ကျတယ်၊ မင်းမေ့မသွားနဲ့ဦး”လို့ သတိပေးပါတယ်။ အလုပ် လည်းလုပ်ရင်း ဆာတဲ့အခါစားဖို့ စမ္မာလည်း အိတ်နဲ့ထည့်ပြီး ခိုးခွင့်ရပါလိမ့်မယ် ကွဲ့လို့လည်း မျှော်လင့်ချက်ထားကြတယ်။ မီးဖိုအလုပ်ဟာ ပင်ပန်းတယ်၊ မီးဖိုထဲ မှာ အမြဲအလုပ်လုပ်ရသူတွေက၊ ကျွန်တော်တို့ကို သူတို့ကျွန်ပိုင်တွေလိုပဲ သဘောထားပြီး၊ သူတို့မလုပ်ချင်တဲ့ အလုပ်တွေကို ရွေးပြီးခိုင်းလေ့ရှိတယ်။ မီးဖို မှာ နှစ်နာရီတိတိလုပ်ပြီး၊ စာသင်ခန်းကို ပြန်လာရတဲ့အတွက် ဒီလိုနေ့မျိုးမှာ အချိန်အား လုံးဝမရပါ။ တစ်ခါတရံ မီးဖိုက အလုပ်မပြီးလို့ ထွက်ချိန်မှာ ချက်ချင်း မထွက်ရဘူး။ ဒီအခါမျိုးမှာ အတန်းဆရာက ကြိမ်လုံးအသင့်ကိုင်ထားပြီး အတန်း ထဲ ဝင်လိုက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ဖိရိုက်ပါတယ်။ ဖြေရှင်းခွင့်မရပါ။

မီးဖိုမှာ ပထမဆုံး ကျွန်တော် တာဝန်ကျတာဟာ နောက်ဆုံး တာဝန်ရယ် လို့ ဖြစ်သွားပါတယ်။ ကျွန်တော် မသွားချင်၊ သွားချင်နဲ့ မီးဖိုကိုဝင်တယ်။ စဖိုဘုန်းကြီးက ဆီးပြီး မာန်တာပါပဲ။ ပြီးတော့ ဆယ်ယောက်ရွေးပြီး မီးအထိုး ခိုင်းတယ်။ အဲဒီဆယ်ယောက်မှာ ကျွန်တော်ပါတယ်။ မြေအောက်ကျင်းထဲ ဆင်း ပြီး မီးထိုးရတော့ သိပ်ကိုပူတာပဲ။ ယက်နွားချေးကို အပြားလုပ်ပြီး နေလှမ်းထားတာ မီးစာအဖြစ်နဲ့ သုံးပါတယ်။ သံချောင်းနဲ့ မီးထိုးရပါတယ်။ ကျွန်တော့်အဖော်တွေ က တစ်ဆယ့်ခုနစ်နှစ်၊ ကျနော်က ခုနစ်နှစ်။ ဒီတော့ အကြီးကောင်တွေလို နိုင်နိုင်နင်းနင်း မလုပ်တတ်ဘူး။ သံချောင်းကို မရင်း စဖိုမျိုးခြေထောက်ကို ဝင်တိုက် မိပြီး ချော်လဲပါတယ်။ သူက ဟိန်းဟေ့ဟေ့ပြီး၊ ကျွန်တော့်လည်တုပ်က ဆွဲပြီး

ပစ်လိုက်ပါတယ်။ သိပ်ပြင်းထန်တဲ့ဝေဒနာလည်း ရတယ်။ အသားမီးလောင်နဲ့ လည်း ရတယ်။ တကယ်ကတော့ သူပစ်လိုက်လို့ မီးဖိုထဲက ထိုးထွက်နေတဲ့ သံချွန် နီရဲရဲပေါ်မှာ ကျွန်တော် လဲသွားလို့ ဘယ်ဘက်ခြေထောက်ကို မီးအကြီးအကျယ် လောင်မှန်း နောက်မှ သိရတယ်။ အရိုးခိုက်အောင် လောင်တယ်။ ကျွန်တော့်မှာ အခုအထိ အဲဒီဒဏ်ရာကြီး ခြေထောက်မှာ ရှိနေပါသေးတယ်။ တစ်ခါ၊တစ်ခါ အနာပြန်ထ၊ပါတယ်။ ဂျပန်စစ်သုံးပန်းဖြစ်တော့ အဲဒီအနာရွတ်ကို ဂျပန်က မှတ် ထားပါတယ်။

ဇူးဇူးဝါးဝါးအော်သံတွေကြောင့် ဘုန်းကြီးတွေ ပြေးလာကြတယ်။ ကျွန်တော့် ကိုပွေ့ချိုပြီး အပြင်ထုတ်သွားကြတယ်။ တစ်ကိုယ်လုံးမှာလည်း ဟိုတစ်ကွက် ဒီတစ်ကွက် ပြာပူလောင် ခံရသေးတယ်။ လားမားတစ်ယောက်ဆီကို သယ်သွား ကြတယ်။ အဲဒီလားမားက သူကိုယ်တိုင် ဆေးကုပေးပါတယ်။ သံချောင်းက အဟောင်း အဆွေးဖြစ်နေတော့၊ သံစတွေ အနာထဲပါလာပြီး၊ မီးလောင်ရာအပြင် အဆိပ်အတောက် ဖြစ်သွားသေးတယ်။ ဇာဂနာနဲ့ ဆွဲနှုတ်ယူပြီးမှ ဆေးထည့် ပေးပါတယ်။ တိဗက်ဆေးကုနည်းအတိုင်း သစ်မြစ်တွေနဲ့ပေါင်းပြီး ကြပ်စီးပေးတယ်။ သစ်ဆီတွေလူးပေးတော့ မီးပူတာ သက်သာသွားတယ်။ ခြေထောက်က နာလွန်း လို့ ခြေတစ်ချောင်းတော့ ပြန်ကောင်းတော့မယ် မဟုတ်ဘူးလို့ဘဲ ထင်မိတယ်။ ဆေးထည့်ပြီး အခန်းငယ်တစ်ခုမှာ ကျွန်တော့်ကို သိပ်ထားပါတယ်။ ဘုန်းကြီးအိုကြီး တစ်ပါးလာပြီး ဆုတောင်းစာများ ရွတ်ပေးတယ်။ ဒီလို ရွတ်ဖတ်ပေးလို့ စိတ်ထဲ မှာ သက်သာမှုရတယ်။ အကုသိုလ်ကြောင့် ဒီလို ဒဏ်ခံရတယ်။ နောက် ကောင်း ကောင်းနေမယ်လို့လည်း တရားရတယ်။ ငရဲခန်းအရုပ်ကားကို သွားပြီး အမှတ်ရ နေမိတယ်။

ဘုန်းကြီးဆိုသူတွေဟာ ဒီလိုပဲ ရက်စက်ရိုင်းပြသလားလို့ ထင်စရာရှိတယ်။ မဟုတ်ပါ။ မီးဖိုအလုပ်သမားဟာ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာမို့ သူ့ကို ဘုန်းကြီးစာရင်း သွင်းထားတယ်။ စင်စစ်တော့ သူတို့ဟာ သာသနာရေးနဲ့ တိုက်ရိုက် မသက်ဆိုင် ဘူး။ သာသနာရေးဘုန်းကြီးတွေရဲ့ အလုပ်အကျွေးများသာ ဖြစ်ပါတယ်။ သိုးထိန်းတစ်ယောက်ဟာ လူ့ဘဝမှာ ဆင်းရဲလွန်းလို့ အထူးသဖြင့် ရေခဲတဲ့ အောက် ဒီဂရီ ၄၀ လောက် လျော့ဆင်းသွားတဲ့ ရာသီဥတုမျိုးမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း အလုပ်ကမှ စားရေး၊နေရေး သက်သာသေးတယ်ဆိုပြီး၊ ရောက်လာတဲ့လူမျိုး တွေပါပဲ။ လူ့လောကကိုစွန့်ပြီး တောထွက်တဲ့သဘော လုံးဝ မပါဘူး။ အဲဒီလိုလူ တွေကို ဘုန်းကြီးနာမည်ခံစေပြီး၊ အလုပ်ကြမ်းလုပ်ခိုင်းထားလို့ ဘုန်းကြီးဖြစ်နေ တယ်။ ဘုန်းကြီးလို့ပဲ ခေါ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်မျိုးနဲ့တစ်မျိုး ကွဲအောင် အခေါ် တွေရှိပါတယ်။ ဥပမာ- ကိုရင်ကျောင်းသားကို ဆေလ၊ ပဉ္စင်းကို ကြပ္ပ လို့ ခေါ်တယ်။

ကျောင်းတွေမှာ ကြပ္ပဦးရေ အများဆုံးပေါ့။ ပြီးတော့မှ လားမားဆရာတော်တွေ ရယ်လို့ ရှိပါတယ်။ နိုင်ငံခြားက လူတွေက တိဗက်မှာရှိသမျှ ဘုန်းကြီးကို ဒီနာမည်နဲ့ပဲ ခေါ်တယ်ထင်ကြတယ်။ မဟုတ်ဘူး။ ဥပမာ-ကြပ္ပဟာ တပ်သား ဆိုရင် လားမားဟာ ဗိုလ်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီတော့တစ်ခါ မေးစရာရှိပါတယ်။ တပ်သားဦးရေနဲ့ ဗိုလ်ဦးရေ ဘယ်သင်းက များသလဲလို့။ လားမားဟာ ပါဠိလို ဂုရုအဆင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဆရာပေါ့။ ပညာ တစ်ခုခုမှာ ထူးချွန်ရမယ်။ ဒါမှ ဆရာ ဖြစ်မယ်။ ဒါကြောင့် မြင်ကရာ ဆရာကြီးပဲ မဖြစ်နိုင်ပါလို့ပဲ အထက်က အမေး ကို ဖြေရပါမယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က၊ ကျွန်တော့်ဂုရု၊ ကျွန်တော်က သူ့အန္တောသိကတပည့် ဖြစ်လာပါတယ်။ ကျွန်တော့်အဆင့်ကတော့ ဆေလ ဆိုတဲ့ ကိုရင်ဘဝပါပဲ။ လားမားတွေရဲ့ အထက်မှာ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ရှိတယ်။ တာဝန်က ပညာရေးထက်၊ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်နဲ့ ပိုပြီးဆိုင်တယ်။ ဆိုလိုတာက လားမားကျောင်းတိုက် အုပ်ချုပ်ရေး၊ စည်းကမ်းသေဝပ်ရေး၊ အဲဒါတွေက သူ့တာဝန်။ အချို့ဆရာတော်ဟာ လားမားကျောင်းပေါင်းများစွာကို အုပ်ချုပ်ရလို့ တစ်ကျောင်း ပြီးတစ်ကျောင်း ခရီးလှည့်ရသေးတယ်။ တစ်ခါတရံမှာ လားမားအဖြစ်နဲ့ပဲ နေတဲ့ ဆရာတော်တွေ ရှိသေးတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးကို စိတ်မဝင်စားလို့ ကျောင်းထိုင် မလုပ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူ့အလုပ်ကိုကြည့်ပြီး သူဟာ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် အဆင့်အတန်း မြင့်တယ်လို့ အသိအမှတ်ပြုခံရတာလည်း ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော့်လို 'ဘဝရှင်'ဟာ လုပ်လိုရင် အသက် တစ်ဆယ့်လေးနှစ်မှာ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော် ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အရည်အချင်းစစ်စစ်မေးပွဲကိုတော့ အောင်ရဦးမယ်ပေါ့။ စည်းကမ်းဥပဒေကို ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် တိတိကျကျ လိုက်နာရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရက်စက်ခြင်း၊ မတရားလုပ်ခြင်း၊ ဘက်လိုက်ခြင်း မရှိပါဘူး။ ဘုန်းကြီးအမည် ခံပေမယ့် သာသနာရေး မလုပ်တာကို သက်သေပြဖို့ ဘုန်းကြီးရဲ ဆိုတာ ရှိသေး တယ်။ သူတို့က ကျောင်းတော်တွေကို စောင့်တယ်။ စည်းကမ်းရိုသေကြရဲ့လား လို့ ကြည့်တယ်။ ဘုရားပွဲကို ထိန်းတယ်။ အပြစ်ပေးစရာရှိလည်း ပေးရတယ်။ သူတို့ကတော့ မီးဖိုဘုန်းကြီးလို့ပဲ ကြမ်းတမ်းရိုင်းပြတဲ့အခါလည်း ရှိပါတယ်။ ဥယျာဉ်ရေလောင်းတဲ့ အလုပ်သမား ဆိုးတာကို အိမ်ရှင်ကို အပြစ်တင်လို့ မရ သလိုပဲ၊ အစေခံဘုန်းကြီးဆိုလို့ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကို အပြစ်တင်ထိုက်ပါ။ ပြီးတော့လည်း ဘုရားအလုပ်အကျွေးဖြစ်တဲ့လူမို့ အမြဲနူးညံ့မယ်လို့လည်း အဲဒီ အမှုထမ်းကို မယုံသာဘူး။

လားမားကျောင်းတော်မှာ အကျဉ်းထောင်ဆိုတာလည်း ရှိတယ်။ ဆိုးဝါးတဲ့ လူကို ဆိုးဝါးတဲ့နေရာမှာ လုပ်ပေးထားဘယ် ဆိုပါတော့။ ထောင်သားတစ်ယောက် မမာလို့ ဆေးကုလွှတ်တာနဲ့၊ ထောင်ကို တစ်ခါပဲ ရောက်ဖူးတယ်။ တစ်နေ့

ကျောင်းတော်က အပြင်ထွက်ခါနီး လာခေါ်တာနဲ့ လိုက်ရတယ်။ ကျောင်းတော်ရဲ့ နောက်ဘက်ခြံထဲမှာ သုံးပေမြင့်တဲ့ ကျောက်ကတုတ် အဝိုင်းတွေကို မြင်ရမယ်။ အင်မတန် ထုထည်ကြီးတဲ့ ကျောက်တွေနဲ့ လုပ်တယ်။ ထိပ်မှာ အပေါက်ရှိပြီး အပေါက်ကိုလည်း လူပေါင်လုံးလောက်ရှိတဲ့ ကျောက်ခဲတွေစီပြီး ပိတ်တယ်။ အပေါက်က ကိုးပေလောက်ကျယ်မယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့ လေးယောက်က အလယ် ကျောက်တံကိုမပြီး ဘေးမှာချတယ်။ ရဲတစ်ယောက်က တွင်းထဲလက်နှိုက်ပြီး တစ်နေရာမှာချိတ်ထားတဲ့ နွားရေကြိုးကိုယူပြီး ဆွဲတင်လိုက်တယ်။ ကြိုးအဖျားမှာ ကွင်းပါတယ်။ “ဆေးဆရာတော်ဘုရား ဒီကွင်းမှာခြေနင်းထားပါ။ တပည့်တော်တို့ မြေအောက်တွင်းထဲကို လျှောချပေးပါမယ်” လို့ ပြောတဲ့အတိုင်း၊ ကြိုးကွင်းကို ခြေနင်းပြီး ကြိုးကို လက်တစ်ဖက်က ကိုင်၊ နောက်တစ်ဖက်က မီးရှူးတိုင်ကို ကိုင်ရတယ်။ မြေအောက်ကို ပေ နှစ်ဆယ့်ငါးသုံးဆယ် ဆင်းရတယ်။ ရေစိမ့်နေ တာကို မီးရောင်မှာမြင်နိုင်တယ်။ လူတစ်ယောက် နံရံမှာမိုပြီးခွေနေတယ်။ တစ်ချက် ကြည့်နဲ့ပဲ သေလေပြီလို့ သိရပါတယ်။ သူ့မှာ ကိုယ်က ဖြာထွက်နေတဲ့ရောင်ခြည် မရှိတော့ဘူး။ အသက်မရှိလို့ပေါ့။ သူ့အတွက် ကောင်းရာသုဂတိ လားပါစေလို့ ဆုတောင်းစာ ရွတ်ပါတယ်။ ပြူးကြောင်နေတဲ့ မျက်လုံးကိုလည်း ပိတ်ပေးခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ ကြိုးကိုလှုပ်လိုက်တဲ့အတွက် ဘုန်းကြီးရဲ့ တွေက ကျွန်တော့်ကို တွင်းပေါ် ပြန်ဆွဲတင်ပေးကြတယ်။ သူ့အလောင်းကိုဖြတ်ပြီး ဝက်စာကျွေးဖို့ပဲ ကျန်တော့ တယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်မှုလဲလို့ မေးကြည့်တော့ သူတောင်းစားပါ။ ကျောင်းတော်ကို အစာတောင်းလာတယ်၊ ကျောင်းတော်မှာပဲ ညအိပ်တယ်၊ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီး တစ်ပါးကိုသတ်ပြီး ပစ္စည်းလုတယ်။ ထွက်ပြေးတာကို လိုက်ဖမ်းပြီး၊ ဒီအကျဉ်းထဲ ထည့်ထားတာလို့ ဆိုပါတယ်။

မီးဖိုထဲမှာ ပထမတာဝန် သွားပြီးထမ်းနေတဲ့နေ့မှပဲ ဒဏ်ရာအကြီးအကျယ် ရပုံကို ပြောရင်းက၊ လမ်းလွဲလာလိုက်တာ အတော်ကြာသွားပြီ၊ အဲဒီအကြောင်း ပြန်ကောက်ကြဦးစို့။

မီးလောင်နာကို သစ်မြစ်အဆီတွေ လိမ်းလိုက်တော့ အေးသွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ မကြာခင် ပြန်ပူလာတယ်။ ခြေထောက်ဟာလည်း သိပ်ပြီး ပူလောင်လာတယ်။ ပေါက်ကွဲထွက်သွားမလားလို့ ထင်ရတယ်။ မီးစနဲ့ ဆက်ပြီး အမြိုက်ခဲနေရသေး တယ်လို့ပဲ ထင်မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သတိရတစ်ချက်၊မရတစ်ချက် ဖြစ်နေပါတယ်။ ဝမ်းလျားမှောက်ပြီး နေရတယ်။ အနည်းငယ်လှုပ်ရှားသံကြားပြီး ကြင်နာယုယတဲ့ စကားသံကို ကြားရတယ်။ လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ပါပဲ။ “ဘယ်လိုဖြစ်ရတာလဲ ကွယ်၊ အိပ်အိပ်” ကျောသပ်ပြီး အမိန့်ပေးနေတယ်။ ဒီနောက် တကယ်ပဲ အိပ်ပျော် သွားပါတယ်။

နေရောင်ခြည် နုနုကလေးဟာ ကျွန်တော့်မျက်နှာပေါ်မှာ ကျနေတယ်။ မျက်လုံးကို ဖွင့်ကြည့်မိတယ်။ စိတ်ထဲမှာ ဝတ်တက်ဖို့အချိန်ပါလားလို့ သတိရပြီး နောက်ကျနေမှာစိုးလို့ ခုန်ထတယ်။ ဒီတော့မှ ဒဏ်ရာက နာလွန်းလို့ ပြန်လဲကျ သွားတယ်။ အေးဆေးတဲ့အသံနဲ့ “လော့ဗ်ဆန်၊ ငြိမ်ငြိမ်နေလေကွယ်၊ ဒီကနေ့ မင်းနားရမယ့်နေ့ကွဲ့” လို့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ပြောနေပါတယ်။ သူ့အခန်း ထဲမှာ ကျွန်တော်က အိပ်လို့၊ သူက ဘေးမှာထိုင်လို့၊ ကိုရင်နဲ့ ဆရာတော် တစ်ခန်း တည်း မအပ်စပ်ဘူးလို့ ကျွန်တော့်အတွေးကို သူသိတယ်။ “တစ်ယောက် ဝေဒနာ ရောက်တဲ့အခါ တစ်ယောက်က ပြုစုရမယ် မဟုတ်လားကွဲ့၊ မင်းနဲ့ ငါနဲ့ဟာ ဘဝများစွာ အတူတူကျင်လည်ခဲ့ရတာကို မင်းမေ့ပြီလား။ ငါတော့ မမေ့ဘူး၊ အရင်ဘဝက တို့နှစ်ယောက် သိပ်ပြီးခင်တယ်။ အခု မင်းအနားယူရမယ်၊ မင်း ခြေထောက်ဝေဒနာအတွက် အားမငယ်နဲ့ ငါ့တာဝန်ထား” လို့ ပြောပါတယ်။

တရားတော်ကို ပြန်စဉ်းစားမိတယ်။ ဘဝသံသရာမှာ-
 ရက်ရောသူအဖို့ ပြည့်စုံခြင်းဟာ လစ်ဟင်းတယ်လို့ မရှိဘူး။ မရက်
 ရောသူမှာသာ ခိုကိုးရာမဲ့ ဖြစ်တတ်တယ်။
 တန်ခိုးအာဏာရှိသူဟာ တောင်းရမ်းသူအပေါ်မှာ ရက်ရောပါ။
 ဘဝများစွာ ကျင်လည်ခဲ့ရတာကို ပြန်ကြည့်စေချင်တယ်။
 စီးပွားချမ်းသာဆိုတာလည်း လှည်းဘီးလိုပဲ လည်နေတယ်။
 ဒီတစ်ခါ ဒီလူ ရပေမယ့်၊ နောက်တစ်ခါ ဟိုလူ ရတတ်တယ်။
 ကနေ့ သူတောင်းစားဟာ၊ မနက်ဖြန် မင်းသား ဖြစ်နိုင်တယ်။
 ဒီလိုပဲ မင်းသားလည်း သူတောင်းစား ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။

အဲဒီအခါမှပဲ ကျွန်တော့်ဆရာဟာ လူကောင်းတစ်ယောက်ပါလားလို့ သိလာ တယ်။ သူ့ဆုံးမဩဝါဒကို ငါကြိုးစားလိုက်နာမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်အကြောင်းကို သူဟာ ကျွန်တော်သိတာထက်ပိုပြီး သိတယ်လို့လည်း ယုံမှတ်လိုက်တယ်။ အကောင်းဆုံး စံပြတပည့် ဖြစ်ရမယ်လို့လည်း သန့်ဋ္ဌာန် ပြုလိုက်ပါတယ်။ တို့နှစ်ယောက်ဟာ ဘဝသံသရာရေစက် အလွန်နီးပါလားလို့ လည်း စိတ်ထဲမှာ အလိုလိုသိနေပါတယ်။ နီးစပ်အောင်လည်း ဖြစ်လာတာကို တွေးပြီး ကံအကျိုးပေးကို အံ့ဩမိပါတယ်။

မျက်နှာကိုငဲ့ပြီး ပြတင်းပေါက်ကို ကြည့်လိုက်တယ်။ အိပ်ရာဖုံကို စားပွဲကြီး ပေါ်မှာ စီထားတဲ့အတွက်၊ ပြတင်းပေါက်ကနေပြီး အပြင်ကိုမြင်ရတယ်။ ကြမ်းက လေးပေအမြင့်မှာ နေရတော့၊ ငယ်ငယ်က ငှက်သိုက်ထဲက ငှက်ကလေးနေပုံမျိုး နေချင်တာ၊ အခု နေရပြီလို့တွေးမိတယ်။ အဝေးကိုလည်း လှမ်းမျှော်ကြည့်ရ တယ်။ လာဆာမြို့တော် ကျယ်ပြန့်သွားပုံကို နေရောင်အောက်မှာ မြင်ရတယ်။

အိမ်တွေဟာ ဝေးလေ သေးသေးကလေး မြင်ရလေပေါ့။ အရောင် ခြယ်လှယ်ထား တာကလည်း ရောင်စုံပါပဲ။ ကြည်မြစ်ဟာလည်း ကောက်ကွေ စီးဆင်းနေတယ်။ မြစ်ကမ်းမှာတော့ အစိမ်းထက်စိမ်းတဲ့ မြက်ခင်းသစ်တောတွေ ရှိနေပါတယ်။ တောင်တွေကတော့ ခရမ်းရောင်သန်းနေတယ်။ တောင်ထိပ်မှာ အရောင်တလက် လက်နဲ့ ရေခဲ ဖုံးနေပါတယ်။ တချို့တောင်ထွတ်မှာ လားမားကျောင်းတော်ရဲ့ ရွှေရောင်အမိုးတွေလည်း ချွန်းထွက်နေတယ်။ ဘယ်ဘက်မှာ တောင်ယေပမာ မြင့်တက်နေတဲ့ ပေါတလကျောင်းတော်ပါပဲ။ ညာဘက်က သစ်တောထဲမှာလည်း ကျောင်းခေါင်မိုးလေးတွေ စွန်းထွက်နေတာ မြင်ရပါသေးတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ တိဗက်နိုင်ငံရဲ့ ဗျာဒိတ်ယူဆရာတော် နေပါတယ်။ အဲဒီဆရာတော်က ရုပ်လောကနဲ့ ဝိညာဉ်လောကကို ဆက်စပ်ပေးနေသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းရှေ့ မှာတော့ ဘုန်းကြီးမျိုးစုံဟာ အလုပ်မျိုးစုံနဲ့ သွားလာနေကြတယ်။ အညိုသင်္ကန်းနဲ့ ဘုန်းကြီးတွေက အစေအပါးတွေပေါ့။ အဖြူဝတ်က ကိုရင်တွေ၊ အနီရဲ့ရဲသင်္ကန်း၊ ခရမ်းရောင်သင်္ကန်း ရုံသူတွေက အဆင့်မြင့်တယ်။ ရွှေရောင် အပေါ်ဝတ် ပါရင်၊ အုပ်ချုပ်ရေးဘက်က ရာထူးကြီးတယ်လို့ သိရတယ်။ အချို့က မြင်းစီးထားတယ်။ မြင်းပုကလေးတွေလည်း စီးသူရှိတယ်။ လူသာမန်က မြင်း အရောင်အမျိုးမျိုး စီးပေမယ့်၊ ဘုန်းကြီးက မြင်းအဖြူကိုသာ စီးတယ်။ စကားဆက်ပြီး လျှောက် ပြောမိပေမယ့်၊ အခု ကျွန်တော်နဲ့ အဆိုင်ဆုံးကိစ္စက အမြန်နေကောင်းဖို့ပါပဲ။

သုံးရက်ကြာတော့ အနည်းအပါး ထပြီးသွားနိုင်ပြီ။ ခြေတစ်ဖက်က တောင့်ပြီး တရွတ်ဆွဲနေတယ်။ သိပ်လည်းနာတယ်။ သွေးပြည်လည်း အများကြီး ထွက်တယ်။ ဂျိုင်းထောက်တစ်ခု လုပ်ပေးထားပါတယ်။ အဲဒါနဲ့ သွားရတာ တောင်ပံတစ်ဖက်ကျိုးတဲ့ ငှက်ငယ်လိုပါပဲ။ တစ်ကိုယ်လုံးမှာ ပြာပူလောင်လို့ ပေါက်တဲ့ အဖုအပိမ့်တွေလည်း ရှိသေးရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ခြေထောက်က ဒဏ်ရာ လောက် မနာဘူး။ ထိုင်လို့ အခုထိ မရသေးဘူး။ ဝမ်းလျားမှောက်၊ ဘေးစောင်း အိပ်၊ ဒါပဲရတယ်။ ဘုရားဝတ်တက်ဖို့၊ စာသင်ခန်းသွားဖို့ မဖြစ်နိုင်။ ဒီတော့ အိပ်လျက်ပဲ လမ်းညွှန်ဆရာ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ကျွန်တော့်ကို ပညာ သင်တယ်။ ကျွန်တော် တတ်ထားသမျှကိုလည်း ပြန်လှန်စစ်ဆေးပြီးတော့ ကျေနပ်ပုံရတယ်။ “မင်း နှစ်နည်းနည်းမှာ ဒီလောက်သိနေတာ ပါရမီခေါ်တယ်။ အရင့်အရင့်ဘဝက သိပြီးသားတွေမို့၊ အခုဘဝမှာ ကြားခါ၊မြင်ခါနဲ့ ချက်ချင်း ပြန်သတိရတယ်လို့ ယူဆရမယ်” တဲ့။

(၆)

လားမားကျောင်းတော်မှာ နေရပုံ

သီတင်းနှစ်ပတ် ကြာသွားတော့ မီးလောင်တဲ့ဒဏ်ရာဟာ ပျောက်သ လောက် ဖြစ်သွားပြီ။ ခြေထောက်ကတော့ နာသေးတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အများ နည်းတူ သွားလာနေချင်ပြီ။ ခွင့်တောင်းကြည့်တော့ ရပါတယ်။ ပြီးတော့ စာသင် ခန်းမှာ သက်သာသလို ထိုင်ဖို့၊ လှဲနေဖို့ အခွင့်လည်း ပေးပါတယ်။ တိဗက်လူမျိုး ဟာ တင်ပျဉ်ခွေပြီး ထိုင်ပါတယ်။ ပရောင်ကာသနပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ ကြာပွင့်ထိုင်နည်းလို့ ခေါ်လေ့ရှိတယ်။ အခု ခြေနာနေတော့ ကြာပွင့်ထိုင်နည်း ကိုတော့ ထိုင်လို့ မရနိုင်ပါ။

ကျွန်တော် နေ့စဉ်လုပ်ငန်းဝတ္တရားကို ပြန်ပြီးလုပ်တဲ့နေ့မှာပဲ မီးဖိုတာဝန် ကျပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ကျောက်သင်ပုန်းနဲ့ လှော်ပြီးတဲ့ မုယောဆန်အိတ် အရေအတွက်ကို စောင့်မှတ်ရတယ်။ လှော်နည်းက အခိုးထွက်အောင် ပူနေတဲ့ ကျောက်သားကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ မုယောဆန်ကို ဖြန့်ရတယ်။ ကြမ်းအောက်မှာ ကျွန်တော့်ခြေကိုလောင်တဲ့ မီးဖိုကြီးရှိတယ်။ မုယောဆန်ကို အပြန်ညီအောင် ဖြန့်ပေးရတယ်။ ပြီးတော့ အခန်းတံခါးကိုလည်း ပိတ်ထားရတယ်။ လှော်ပြီးသား မုယောဆန်ကို တခြားအခန်းမှာ ကြိတ်ရတယ်။ ထိပ်ဝအကျယ် ရှစ်ပေလောက် ရှိတဲ့၊ ကတော့ပုံ ကျောက်ခွက်ကြီးထဲမှာ ကျောက်ခွက်အပြည့်လောက်နီးနီး ကြီးတဲ့ ကျောက်ကျည်ပွေကြီး ရှိတယ်။ တန်ပေါင်းများစွာလေးတယ်။ အဲဒီကျောက်ကျည် ပွေမှာ လှည်းဘီးက ဒေါက်တွေလို ဒလက်တွေ အများကြီးတပ်ထားတယ်။ အဲဒီ ဒလက်တွေကနေပြီး ဘုန်းကြီးရော ကိုရင်ပါ လူတွေအများကြီး ဝိုင်းပြီး လှည့်ပေးရင် ကျောက်ဆုံထဲက မုယောဆန်ဟာ အမှုန်ဖြစ်တယ်ပေါ့။ ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ် လှည့် နေတုန်း စာရွတ်ကြတယ်။ ညီတူ သီချင်းဆိုကြတယ်။ ဒီနေရာမှာ သီချင်းဆိုကြ တော့ ကျွန်တော်လည်း ဝင်ဆိုပါတယ်။ အမိန့်မခံရပါ။ ကျောက်ကျည်ပွေဟာ စပြီး လည်လို့ အရှိန်ရရင် သိပ်မလေးသလိုပဲ၊ ဒါပေမဲ့ စလည်အောင် မနည်း

ကြိုးစားကြရတယ်။ ဒီတော့ လည်နေတုန်း အရှိန်မရပ်သွားအောင် ဂရုပြုရသေးတယ်။ ခွက်အောက်က ကြိတ်ပြီးသားအမှုန့် ကျလာအောင် အပေါက်လုပ်ပေးထားတယ်။ အပေါ်က လှော်ပြီးသားဆန်ကို မပြတ်ထည့်ပေးနေရတယ်။ ကြိတ်ပြီးသားကို ပြန်ယူသွားပြီး၊ ကျောက်ပူပေါ်တင်ပြီး တစ်ကြိမ်လှော်ရသေးတယ်။ အဲဒီအလှော်မှုန့်ဟာ စမ္မာလုပ်ရာမှာ အရင်းခံပစ္စည်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဒီလှော်ပြီးသား စမ္မာမှုန့်အရိုင်းကို ခုနစ်ရက်စာလောက်ထုပ်ပြီး လူနဲ့အတူ အမြဲယူထားလေ့ရှိတယ်။ အစာစားချိန်မှာ ခွက်ထဲကို သားရေအိတ်နဲ့ ထည့်ထားတယ်။ အဲဒီအမှုန့်နည်းနည်းလောင်းထည့် ပြီးတော့ ထောပတ်လက်ဖက်ရည်ကို ထည့်လက်ညှိုးနဲ့မွှေတော့ ခပ်ထပ်ထပ်အခဲ ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါကို စားကြတာပေါ့။

နောက်တစ်နေ့ လက်ဖက်ရည်ဖျော်တဲ့နေရာမှာ ကူညီရပြန်တယ်။ မီးဖိုအခန်း တစ်ခန်းမှာ၊ ရေဂါလန် တစ်ရာငါးဆယ်ဝင်တဲ့ အိုးကြီးရှိတယ်။ အိုးကြီးဟာ သဲနုနုနဲ့ တိုက်ထားလို့ အသစ်လိုပဲ အရောင်တောက်နေတယ်။ မနက်စောစောမှာ အိုးထဲကို ရေတစ်ဝက်ထည့်ပြီး ကြိုရတယ်။ ဆူပြီဆိုရင် လက်ဖက်တုံးအခဲကို ခြေထည့်ရတယ်။ လက်ဖက်တုံးဆိုတာက တရုတ်နဲ့ကုလားနိုင်ငံတွေက ဝယ်ပြီး ယူလာရတယ်။ တစ်ခု တစ်ခုကို တစ်ဆယ့်လေး၊ ငါး၊ ခြောက်ပေါင်လောက် လေးတဲ့ အုတ်ခဲပြားလိုဖြစ်နေတဲ့ လက်ဖက်ရွက်အခဲပါပဲ။ အိုးထဲကို လက်ဖက်ခဲ ခတ်ပြီးရင်၊ ဆားတုံးကြီးတစ်တုံး ထပ်ခပ်ပါတယ်။ ဆော်ဒါမှုန့်လည်း ထည့်ရမယ်။ အဲဒါတွေခပ်ပြီး တစ်ကြိမ်ဆူပွက်လာအောင်စောင့်ပြီးမှ ထောပတ် ကောင်းကောင်း သန့်သန့်ကို ထည့်ရပြန်တယ်။ ပြီးတော့ နာရီပေါင်းများစွာကြာအောင် ကျိုချက်နေရသေးတယ်။ အဟာရဓာတ်ဘက်ကနေ ပြောရင် အဲဒီလက်ဖက်ရည်နဲ့ စမ္မာဟာ တခြားဘာမျှ မစားဘဲ၊ လူတစ်ယောက် အသက်ရှင်နေနိုင်တယ်။ အဲဒီလို လက်ဖက်ရည်ကျိုတဲ့ အိုးကြီးမျိုးတွေကို တစ်အိုးပြီးတစ်အိုးကျိုနေရတယ်။ ဒါမှ တစ်အိုးကုန်ရင် နောက်တစ်အိုး အသင့်ရှိမယ်။ အမြဲဆူနေတဲ့ လက်ဖက်ရည်ကို အခါခပ်သိမ်းရအောင် မီးမပြတ်ထိုးထားရမယ်။ အဲဒီတော့ မီးစောင့်ထိုးရတဲ့ တာဝန်ဟာ အရေးအကြီးဆုံးပဲပေါ့။ မီးစာအဖြစ်သုံးတာက သစ်သားထင်း မဟုတ်ပါ။ အပြားလုပ်ထားတဲ့ ယက်နွားချေးခြောက်တွေပါပဲ။ လိုသလောက် ရနိုင်တယ်။ မီးထဲထည့်လိုက်တဲ့အခါ သိပ်နံတာပဲ။ အဲဒီ မီးခိုးသင့်နေတဲ့ နေရာတိုင်းဟာ မည်းသွားတယ်။ လူ့အသားလည်း မခံနိုင်ဘူး။

ဒီအလုပ်ကြမ်းတွေကို ကျွန်တော်တို့ ပါဝင်ရတာက လူလိုလို၊ လုပ်သားနည်းလို မဟုတ်ပါ။ အဆင့်အတန်း မခွဲဘူးဆိုတာ ထင်ရှားစေလိုလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးအတွက်လည်း ဒီလိုရောနှောပြီး အလုပ်လုပ်ရတာ ကောင်းတယ်။ မကြာခင် သွေးရင်းသားရင်းလို ခင်မင်သွားပါတယ်။ တိဗက်မှာ ကြီးသူကို

ငယ်သူက ဝေဖန်နိုင်တဲ့ ရက်တစ်ရက် သတ်မှတ်ထားတယ်။ အဲဒီရက်မှာ ရာထူးအဆင့်ဂုဏ်ဆိုတာတွေ အားလုံးပယ်ဖျောက်ပြီး၊ အုပ်ချုပ်သူများရဲ့ ချို့ယွင်းချက်ကို အားမနာတမ်း ဝေဖန်ခွင့်ပေးတယ်။ ဒီလိုပြောလို့ လူငယ်ကို အရေးမယူ၊ အပြစ်မပေး။ ဝေဖန်ချက်မှန်ရင် မတရားမှုကို ချက်ချင်းဖြေရှင်းပေးပါတယ်။ အဲဒီနည်းနဲ့ ရာထူးကြောင့် မတရားလုပ်တာမျိုး မဖြစ်ရအောင် ကာကွယ်ပြီး ပေးပါတယ်။

စာသင်ခန်းမှာ ရယူနိုင်တဲ့ ပညာဟာလည်း အများကြီးပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့က တန်းစီပြီး ကြမ်းပြင်မှာထိုင်ရတယ်။ ဆရာက စာသင်တဲ့အခါ၊ နံရံကပ်သင်ပုန်းကြီးမှာ စာရေးပြတဲ့အခါ၊ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့တည့်တည့်မှာ နေရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ သင်ခန်းစာလုပ်နေတုန်းမှာတော့ သူက ကျွန်တော်တို့ နောက်က လမ်းလျှောက်နေတယ်။ အဲဒီတော့ မခိုမကပ် အလုပ်လုပ်ရတယ်။ ညာနေရင် သူက နောက်က မြင်ပြီးသားပဲ။ ချက်ချင်း ကြိမ်ဒဏ်ခံရမယ်ပေါ့။ သင့်ရာနေရာကို လှမ်းရိုက်လိုက်မှာပဲ။

ဂဏန်း အများကြီး တွက်ရတယ်။ နက္ခတ်ဗေဒပညာမှာ ဂဏန်းသန်ဖို့ လိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့နက္ခတ်ဗေဒက သာမညတွက်ချက်ပြီး အသင့်အတင့် ရောင်ရမ်းတဲ့ပြောပုံမျိုး မဟုတ်ဘူး။ စနစ်တကျ ကိန်းချထားပါတယ်။ ဆေးကုရာမှာလည်း နက္ခတ်ဗေဒကိုသုံးတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် နက္ခတ်ဗေဒ ကောင်းကောင်းတတ်အောင် သင်ယူရတာပါပဲ။ လူတစ်ဦးကို နက္ခတ်အလိုအတိုင်း ဆေးဝါးအစားအစာ ပေးတာဟာ၊ အရင်ပျောက်ဖူးတဲ့ဆေးကို မှတ်ပြီး အရမ်းတိုက်တာထက် ထိရောက်ပါတယ်။ နံရံတွေမှာလည်း နက္ခတ်အသွားအလာ မြေပုံဇယားတွေရယ်၊ ဆေးမြစ်တွေရဲ့ တန်ခိုးသတ္တိတွေရယ် ရေးထားပါတယ်။ ဆေးမြစ်အရုပ်ကားတွေကို ခုနစ်ရက်တစ်ပတ် လဲတယ်။ ဒါမှ ကျောင်းသားတိုင်း ဆေးမြစ်စုံအောင် မြင်ဖူးမယ်။ ပြီးတော့ လက်တွေ့သင်ခန်းစာအနေနဲ့ တောတောင်ကို ကျောင်းသားတွေ ကိုယ်တိုင်လိုက်ပြီး ဆေးမြစ်စုရတယ်။ ဒါပေမဲ့ စာတွေ့သင်ခန်းစာကို ကောင်းကောင်းပေးပြီးမှ အမှန်အကန် စုဆောင်းတတ်ပြီလို့ ယုံမှာ၊ ဆေးမြစ်ရှာ လိုက်ရပါတယ်။ ဆောင်းဦးပေါက်မှာ ဆေးမြစ်ရှာခရီး ထွက်တာကို လူတိုင်းပဲ လိုက်ချင်ပါတယ်။ တစ်ချိန်လုံး စာသင်နေရတာ ငြီးငွေ့လွန်းလို့ပါပဲ။ တစ်ခါ၊ တစ်ခါ သုံးလခရီးကြာတယ်။ သွားရတဲ့နေရာကတော့ ဆီးနှင်းဖုံးတဲ့ ပေနှစ်သောင်းကျော် တောင်ရိုးတွေပေါ့။ နှင်း မဖုံးတဲ့နေရာလွတ်မှာ သစ်ပင်စိမ်းစိမ်း ရှိပါတယ်။ ရေပူစမ်းလည်း ရှိတယ်။ ဒီလိုနေရာမျိုးက ဆေးဘက်ဝင်တဲ့အပင်မျိုး များတယ်။ အဲဒီလို ခရီးထွက်တဲ့အခါရတဲ့ ပညာဗဟုသုတများကို တခြားဘယ်မှာမှ မရနိုင်ဘူး။ ကိုက်ငါးဆယ်အတွင်းမှာ ဆီးနှင်းခဲတဲ့နေရာ ရှိသလို ဖာရင်ဟိုက်ဒီဂရီ တစ်ရာကျော် ပူတဲ့နေရာလည်း ရှိမယ်။ ဒီနေရာမျိုးကို

လည်း ကျွန်တော်တို့လို ဘုန်းကြီးကလွဲပြီး ဘယ်သူမှ မရောက်ဖူးသေးဘူး။ သာသနာရေးနဲ့ဆိုင်တဲ့ သင်ကြားမှုကလည်း များပြား ပြင်းထန်တယ်လို့ ဆိုရပါမယ်။ မဇ္ဈိမပဋိပဋ္ဌာဆိုတဲ့လမ်းစဉ်နဲ့ နည်းဥပဒေကို မနက်တိုင်း ရွတ်ရ တယ်။ ဥပဒေကတော့-

- (၁) နိုင်ငံနဲ့ ကျောင်းတော်ရဲ့ ခေါင်းဆောင်များအပေါ်တွင် ယုံကြည်စိတ် ထားပါ။
- (၂) သာသနာ့ဝေယျာဝစ္စကိုလုပ်ရင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပညာဆည်းပူး ပါ။
- (၃) မိဘကို လေးစားပါ။
- (၄) အကျင့်သိက္ခာကောင်းမြတ်သူကို ရိုသေပါ။
- (၅) သက်ကြီးရွယ်ရင့်နဲ့ အမျိုးအရိုးကြီးသူကို လေးစားပါ။
- (၆) နိုင်ငံအမှုကို ဆောင်ရွက်ပါ။
- (၇) နေရာတကာ ရိုးသားပါ။ သစ္စာရှိပါ။
- (၈) မိတ်ဆွေသားချင်းကို အလေးဂရုပြုပါ။
- (၉) အစားအစာနဲ့ စီးပွားဥစ္စာကို သင့်တင့်လျောက်ပတ်အောင် အသုံး ချပါ။
- (၁၀) လူကောင်းသူကောင်း စံနမူနာကို လိုက်နာကျင့်သုံးပါ။
- (၁၁) ကျေးဇူးတရားကို သိပါ။ သူတကာကြင်နာသလို ကိုယ်တပြန်ပြီး ကြင်နာပါ။

- (၁၂) နေရာတကာမှာ တရားမျှတစိတ်ထားပါ။
- (၁၃) မနာလိုဝန်တိုစိတ် ကင်းလွတ်ပါ။
- (၁၄) အတင်းအဖြင်း မပြောရ။
- (၁၅) ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးစလုံး ထိန်းပါ။ မည်သူ့ကိုမျှ ရန်မလုပ်ရ။
- (၁၆) မာန်မာနကို ချိုးနှိမ်၍ စိတ်ဒုက္ခကိုယ်ဒုက္ခတို့ကို သည်းခံ။

လူတိုင်း ဒီဥပဒေတွေကို လိုက်နာရင် ဘယ်တော့မှ မညီမညွတ် ခိုက်ရန် ဒေါသ မဖြစ်နိုင်လို့ ဆုံးမပါတယ်။ ကျွန်တော်နေ့နေတဲ့ ကျောင်းတော်ဟာ သာသနာ့ အဆုံးအမနည်းကျ ကောင်းမွန်တယ်လို့ ကျော်ကြားပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေဟာ နာမည်ကျော်လို့ နေဖူးချင်တာနဲ့ ခဏလာနေပြီး၊ စည်းကမ်းကြီးလွန်းလို့ ပြန်ပြေး ကြတာ မကြာခဏတွေ့ရပါတယ်။ သူတို့က လူညံ့တွေပါ။ ကျွန်တော်တို့က လူရည်ချွန်လို့ အထင်ရောက်ပါတယ်။ တခြားကျောင်းတွေမှာ ညဘက် ဘုရားဝတ် တက်ရတဲ့အလေ့ မရှိပါ။ မိုးချုပ် မိုးလင်း အိပ်နိုင်တယ်။ ဇရာဒုလ္လဘတွေ အတိုင်းပဲ လို့ ကျနော်တို့က ယူဆတယ်။ သန်းခေါင်မှာ ဝတ်ပြုဖို့ မထချင်တာတော့ မှန်တယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒီဝတ်ကိုဖြုတ်လိုက်၍ အများတကာလိုပဲ ဟောပြောသွားမှာတော့ တကယ် စိုးရိမ်တယ်။ ဒီတော့ ကျောင်းရောက်စ ပထမနှစ်ဟာ အပင်ပန်းဆုံးပါပဲ။ အဲဒီ တစ်နှစ် မှာလည်း လူပျော့လူပျင်းဟာ ဒဏ်မခံနိုင်လို့ ထွက်ပြေးတာပဲ ဆိုတော့၊ လူကောင်းလူညံ့စိစစ်ပြီး သန့်ထုတ်တဲ့အခါပဲလို့လည်း ဆိုနိုင်တယ်။ အကြမ်းအခဲ နိုင်ဆုံး၊ ဇွဲအရှိဆုံးလူတွေပဲ ဆီးနှင်းဖုံးတဲ့တောင်ရိုးမှာ ဆေးမြစ်ရှာ ထွက်တော့ ပါတယ်။ အဲဒီနေရာကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ ဆက်ပေါ်ရိက္ခာငါးကပဲ သွားတယ်။ တခြား ဘယ်ကျောင်းကမှ မသွားဘူး။ မသင့်တော်သူကို ပယ်ထုတ်တဲ့ အခါမှာလည်း ခေါင်းဆောင်လုပ်သူတွေဟာ ဘယ်သူမှ မနစ်နာရအောင် လုပ်ပါတယ်။ ပထမ နှစ်မှာ အနားယူခြင်း၊ အပန်းဖြေခြင်း၊ ပျော်ရွှင်မြူးတူးခြင်း၊ လုံးဝ မရှိစေရအောင် နေရတယ်။ နီးနေတဲ့ တစ်နေ့တာမှာ စာသင် အလုပ်လုပ် ဆိုတဲ့ ကိစ္စနစ်မျိုးပဲ ရှိတယ်။

ကျွန်တော်တို့လည်း အခြေခံပညာမှာ ကျေးဇူးတင်စရာ အကောင်းဆုံး ပညာကတော့ အလွတ်ရအောင် ကျက်မှတ်နည်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တိတိကျကျ ဟာ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းလေ့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆေးဘုန်းကြီးဖြစ်မယ့် ကျွန်တော် တို့ကတော့ အရာအထောင်ရှိတဲ့ ဆေးပင်ဆေးမြစ်ရဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ကိုလည်း သိရ မယ်။ ဩဇာတန်ခိုးကိုလည်း မှတ်ရတယ်။ တစ်မျိုးထက်ပိုတဲ့ ပေါင်းစပ်စော်နည်း တို့လည်း သိရတယ်။ နက္ခတ်များအကြောင်းလည်း ကျွမ်းကျင်ရမယ်။ တရား ကျမ်းစာများကိုလည်း အလွတ်ပြန်နိုင်ရမယ်။ ဒီတော့ ပိုပြီး မှတ်ဉာဏ်ကောင်းဖို့ ကိုးစားရမယ်။ ဒါမို့ ကျွန်တော်တို့အဖို့ စာကျက်နည်းရယ်လို့ နှစ်ပေါင်း ဆောင် ဆောင်ကပဲ ပိုစိတ်စစ်ခဲ့ လုပ်ထားတာ ရှိပါတယ်။ ဥပမာ-ကျွန်တော်တို့ဟာ မှတ်စုအညွှန်း၊ အိမ်ဆွဲအရာများကြီးနဲ့ ဝိရိအပြည့်ထားတဲ့အခန်းထဲကို ရောက် နေတယ်ဆိုပါကတော့ အိမ်ဆွဲတိုင်းကိုလည်း အမျိုးအမည်ပြည့်စုံအောင် အမည်ကပ် ထားမယ်။ အိမ်ဆွဲကျွမ်းကျင်ပြီး အခန်းအလယ်ကနေပြီး ကြည့်ရင် ကောင်းကောင်း မြင်ရမယ်။ ဒီကော့ အချက်တစ်ခုကို ရလိက်ရင် ဒီအချက်ကို ဘယ်အရထဲမှာ ထားမလဲလို့ မသမ ခဲ့ကြသရွယ်။ ငြိမ့် ဆိုင်ရာအံ့ဆွဲကို ဆွဲဖွင့်ပြီး ဒီအချက်ကို ရေးအညွှန်းမယ်။ အညွှန်းလိုက်တဲ့အချက်ကို ကောင်းကောင်း စိတ်ထဲမှာ ဖွဲ့မြဲ ထင် မြင်အောင် ခုတ်ရမယ်။ ငြိမ့်တော့ အညွှန်းလိုက်တဲ့ အံ့ဆွဲနေရာကိုလည်း မှတ်မိ ရမယ်။ အဲဒီ အလေ့အကျင့်ကို လုပ်ရင် သိပ်မကြာခင် ပေါက်မြောက်ပါတယ်။ အချက်တစ်ခုကို လိုချင်ရင် အခန်းထဲပဲ လိုရာအံ့ဆွဲကိုဖွင့်၊ လိုချင်တဲ့အချက်နဲ့ သူနဲ့ဝတ်ထက်တဲ့ အချက်အလယ်ပုတ် ရမယ်။

မှတ်ဉာဏ်ကောင်းရမယ်လို့လည်း အရာတော်တွေက မကြာခဏ သတိ ပေးနေပါတယ်။ အလေ့အကျင့်လည်း လုပ်ပေးတယ်။ အလေ့အကျင့်ဆိုတာက

ဖြုန်းခနဲ မေးခွန်းမေးလိုက်ရင် အဖြေကို ချက်ချင်းပါးစပ်က အလွတ်ပြောရတယ်။ မေးပုံက ဟိုတစ်ကွက် ဒီတစ်ကွက် မေးပါတယ်။ ဒါမှ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မဆက်စပ်ဘဲ လိုသလို ဖော်ထုတ်တဲ့အလေ့ ရမယ်။ အလေ့အလာနည်းမယ် ထင်တဲ့အပိုင်းကို လည်း မေးတတ်တယ်။ မေ့တယ်ဆိုရင် ခံရမယ့်ဒဏ်ကတော့ မသက်သာဘူး။ နောင် မမေ့အောင် ကောင်းကောင်းအရိုက်ခံရတာပါပဲ။ အဖြေကိုလည်း အကြာကြီးတွေးချိန် မပေးပါ။ ဆရာက “ဟေ့ကောင်... ကန်ဂျူကျမ်းက အတွဲ ခုနစ် စာမျက်နှာ တစ်ဆယ့်ရှစ်၊ စာကြောင်းရေ ငါးမှာ ဘာရေးထားသလဲ၊ အံ့ဆွဲဖွင့်ပြီး ဆိုလိုက်စမ်း” လို့ ခိုင်းမယ်။ ဆယ်စက္ကန့်အတွင်း အဖြေမပေးနိုင်ရင် ဒဏ်ခံရမယ်။ မဖြေတတ်ဘဲ ဖြီးရင်၊ ဒဏ်ဟာ ပိုဆိုးမယ်။ မှတ်စုစာအုပ်ရယ်လို့ ကျွန်တော် တို့မှာ မရှိဘူး။ စာအုပ်ဆိုတာလည်း တစ်ဆယ့် ရှစ်လက်မ ရှည်တယ်။ သုံးပေ ကျယ်တယ်။ စာရွက်တွေကိုတွဲပြီး ကြိုးသီမထားဘူး။ သစ်သားပြားကြီး နှစ်ချပ်နဲ့ ညှပ်ပြီး ကြိုးချည်ထားတယ်။ ဒီတော့ စာအုပ်ထက် မှတ်ဉာဏ်ကိုပိုပြီး အသုံးချရတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ကျွန်တော်လည်း မှတ်ဉာဏ် ကောင်းလာတော့တာပဲ။ နောင်အခါ သိပ်ပြီး ကျေးဇူးရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။

ပထမ တစ်ဆယ့်နှစ်လမှာ ကျောင်းဝင်းထဲက အပြင်ကို ထွက်သွားခွင့် မရပါ။ ထွက်မိရင် ပြန်ဝင်လာခွင့် မရ။ ဒီဥပဒေမျိုး ဆက်ပေါ်ရိကလွဲပြီး ဘယ်မှာမှ မရှိဘူး။ တကယ်တော့ ထွက်သွားပြီးရင် ပြန်မလာမယ့်လူက များလို့ ထွက်ခွင့်မပေးဘူးလို့လည်း ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ထွက်ပြေးသွားစရာ ခိုအောင်းစရာရှိရင် ထွက်ပြေးပါရဲ့။ တစ်နှစ်ကြာတော့လည်း အချိုးကျသွားတယ်။ နေကျင့်ရသွားတယ် ဆိုရမယ်။

အဲဒီ ပထမနှစ်မှာပဲ အလုပ်ကောင်းကောင်းခိုင်းပြီး၊ ဆက်မလိုက်နိုင်မယ့် လူကို ချန်ချန်ထားခဲ့တယ်။ ကစားမြူးတူးခြင်းကို နည်းနည်းမှ ခွင့်မပေးဘူး။ ဒီတော့ ကစားလိုတယ်ဆိုတဲ့ဆန္ဒနဲ့ ဘယ်လို ကစားရပါ့မလဲ ဆိုတဲ့အသိဟာလည်း တုံးသွားတယ်။ လုပ်ရသမျှ လေ့ကျင့်ခန်းကတော့ အကြမ်းခံနိုင်ဖို့ကို ရည်ရွယ်တယ်။ နောင်အခါ လက်တွေ့အသုံးကျမယ့်ကိစ္စအတွက် ကျင့်ရတယ်။ ဒီလေ့ကျင့်ခန်းတွေထဲမှာ သစ်သားခြေတံရှည်တပ်ပြီး လမ်းလျှောက်တာ ပါတယ်။ ကိုယ့်အရပ်ထက်မြင့်တဲ့ တုတ် နှစ်ချောင်းပေါ်မှာရပ်ပြီး လမ်းလျှောက်ရတယ်။ တဖြည်းဖြည်း တုတ်ကို ပိုမြင့်လိုက်လာတာ၊ နောက်ဆုံး ဆယ်ပေအမြင့်တုတ်နဲ့ လျှောက်တတ်လာတယ်။ အဖေးအကူအတွက် တတိယတုတ်ချောင်း သုံးခွင့်မရှိဘူး။ ဒီတော့ ငြိမ်ပြီးရပ်နေလို့ မရသေးပါဘူး။ တစ်နေရာတည်းမှာ နေချင်ရင် ဘယ်ခြေကြွလိုက် ညာခြေကြွလိုက်နဲ့ အချိန်မှတ် လုပ်နေရတယ်။ သွက်လက် လျင်မြန်မှ ပြုလဲ မသွားမယ်။ အဲဒီခြေတံရှည်တပ်ပြီး အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ အားပြိုင်ရတယ်။

တစ်ဖွဲ့မှာ လူ ၁၀ ဦးပါတယ်။ မျက်နှာချင်းဆိုင် ကိုက်သုံးဆယ်ခွာပြီး နှစ်တန်းစီပြီး ရပ်နေရာက၊ အချက်ပေးလိုက်ရင် တစ်ဖွဲ့က တစ်ဖွဲ့ကိုပြေးပြီး ထိုးသတ်ရတယ်။ ပါးစပ်ကလည်း အော်ဟစ်ရတယ်။ ကျွန်တော်က အတန်းထဲမှာ အသက် အငယ်ဆုံး ဆိုတော့ လူလည်း အသေးဆုံးပေါ့။ အဲဒါဟာ အခု ခြေတံရှည်တိုက်ပွဲမှာ သိပ်ကံကောင်းတယ်။ ရန်သူကိုအရှောင်ရလည်း လွယ်တယ်။ သူတို့ကို ခြေထောက်က တွန်းလှဲရတာလည်း လွယ်တယ်။ မြင်းစီးတိုက်ပွဲမှာတော့ ကျွန်တော် ညံ့တယ်။ ဒါပေမဲ့လည်း ခံနိုင်ရည်တော့ ရှိပါတယ်။

ခြေတံရှည်ရဲ့ အကျိုးကျေးဇူးကတော့ ချောင်းကူးတဲ့အခါ သိပ်ဟန်တယ်။ ခပ်ဖြည်းဖြည်း စမ်းကူးသွားရင် ရေတိမ်တဲ့နေရာကိုရောက်အောင် သွားနေဖို့ မလိုဘူးပေါ့။ ကောင်းကောင်း မှတ်မိပါသေးတယ်။ တစ်ခါက ကျွန်တော် ချောင်းတစ်ချောင်းကို ခြေတံရှည်နဲ့ဆင်းကူးတယ်။ ချောင်းရိုးဟာ အင်မတန် နက်တယ်။ စ၊ဆင်းကတည်းက ခြေတံရှည်ပေါ်က ကျွန်တော့်ဒူးအထိ မြုပ်တယ်။ ဒီလို ကူးနေတုန်း လူတစ်ယောက် ရောက်လာပြီးတော့ ကျွန်တော့်လို အကောင်ငယ်ကလေးရဲ့ ခါးပဲ ရှိမယ်။ ဒီနေရာ တိမ်မှာပဲဆိုပြီး ဆင်းလိုက်ပါတယ်။ စုံးစုံးမြုပ်သွားပြီး ပြန်ပေါ်လာတော့ ချောင်းကမ်းပါးကို အတင်းတွယ်တက်ရင်း၊ သူ ပြောဆိုနေတဲ့ စကားလုံးတွေက ဒီမှာ ပြန်ပြောလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့။ ကျွန်တော်လည်း တစ်ဖက်ကမ်းကို အမြန်ဆုံးတက်ပြီး လှည့်တောင်မကြည့်ဝံ့ဘူး။ တစ်ခါတည်း ခြေတံရှည်နဲ့ သုတ်ခြေတင်ရတယ်။

ခြေတံရှည်ရဲ့ ရန်သူကတော့ တိဗက်မှာ မပြတ်တမ်း တဝီဝီတိုက်နေတဲ့ လေပဲ။ ခြံဝင်းထဲမှာ ခြေတံရှည်နဲ့သွားရင် အမှတ်တမဲ့ အကာအကွယ်လွတ်တဲ့ ခြံပြင်ကို ထွက်မိရင်၊ ဝတ်ရုံတွေ လေထဲမှာလွင့်ပြီး မထိန်းနိုင် မသိမ်းနိုင်နဲ့ လဲတော့တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒဏ်ရာအကြီးအကျယ် ရတယ်လို့တော့မရှိပါ။ သိုင်းသင်တန်းက ရတဲ့အလေ့အကျင့်ကြောင့် ကြောင်ကျကျနိုင်တယ်။ အနည်းအပါး ပွန်းပဲ့သွားတာကတော့ မမှုလောက်ပါ။ ဒါပေမဲ့ နောက်ပြန်လဲတဲ့ လူများတော့ ခြေကျိုး လက်ကျိုး ဖြစ်တတ်ပါတယ်။

ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ဟာ ခြေတံရှည်နဲ့ လမ်းလျှောက်ရင်း ရှေ့ကျွမ်းတစ်ပတ် ထိုးနိုင်တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ခြေတံရှည်ကိုလွတ်ပြီး တစ်ချက်ခုန် ခုန်နိုင်တယ်။ တစ်ခါပဲ ပြန်အကျမှာ ခြေနင်းတန်းကျိုးပြီး မြေပြင် အရောက် ကျသွားတယ်။

ရှစ်နှစ်သားပြည့်မယ့်နေ့နား ရောက်တော့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က မွေးနေ့တစ်ရက်လွန်မှာ ဒီဗွစကျအတွက်ခွဲစိတ်ဖို့ အခါရတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်က ခွဲစိတ်ရမှာကို မစိုးရိမ်ပါ။ ဆရာတစ်ယောက်လုံး အနားမှာရှိမယ်

ဆိုတာ သိပြီးပါပဲ။ ဆရာက ဒီဗုဒ္ဓကျွန်ုပ်ရင် လူတစ်ယောက်ကို သူ့သဘာဝအတိုင်း မြင်မယ်တဲ့၊ အပြင်က ဟန်ဆောင် ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း အတွင်းစိတ် ကောက်ကျစ်ရင်လည်း မြင်မယ်။ ဘယ်စကားဟာ အတိအကျမှန်တယ် ဆိုတာလည်း၊ ပြောတဲ့လူကိုမြင်ရင် သိမယ်။ သဘောကတော့ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဒီခန္ဓာကိုယ်အပြင် အထက်ကိုယ်ဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ ညအိပ်ပျော်တဲ့အခါ သေတဲ့အခါ စိတ်ပါ အထက်ကိုယ်ဆီ ပြန်ရောက်တယ်။ လူကို အခုပေးထားတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အညံ့စားဖြစ်တယ်။ ဒါမှလည်း လူဟာ သင်ခန်းစာရပြီး တိုးတက် မယ်။ အိပ်တဲ့အခါတော့ ခုထက်မြင့်တဲ့ အနေအထားကို ပြန်ရောက်တယ်။ လှဲပြီး နားတဲ့အခါ အိပ်ပျော်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်၊ စိတ်ဟာ ခန္ဓာကိုယ်က ခွာပြီး သွားတယ်။ ဒါပေမဲ့ စိတ်နဲ့ခန္ဓာ တစ်ခါတည်း ပြတ်စဲမသွားအောင် ငွေကြိုးနဲ့ ဆိုင်းထားတယ်။ အဲဒီငွေကြိုးဟာ သေတော့ ပြတ်သွားတယ်။ အိပ်မက်ဆိုတာ စိတ်တစ်ခုတည်း (ခန္ဓာမပါဘဲ) လှုပ်ရှားတွေ့ကြုံတဲ့သဘော ပဲပေါ့။ စိတ် ပြန်ရောက်လာပြီး၊ လူဟာ အိပ်ရာကနိုးရင် နည်းနည်းတုန်လှုပ်သွားတာကြောင့် အိပ်မက်ကို ထင်ထင်ရှားရှား မမှတ်မိဘဲ ဖြစ်လေ့ရှိတယ်။ အလေ့အကျင့်ရှိတဲ့ လူကတော့ အိပ်မက်ကို ကောင်း ကောင်းမှတ်မိနိုင်တယ်။ နောက်တစ်နေရာမှာ ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ နဲ့ယှဉ်ပြီး အသေးစိတ် ပြောပါဦးမယ်။

ကိုယ်ခန္ဓာမှာ သိုင်းဖွဲ့နေတဲ့ရောင်ခြည်ကို မြင်တတ်အောင် ပညာသင် ပေးလို့ရပါတယ်။ ကိုယ်ရောင်ဆိုတာ ခန္ဓာအတွင်းမှာ ထွန်းတောက်နေတဲ့ အသက် အင်အားက ရောင်ပြန်ဟပ်တာပါပဲ။ ကောင်းကင်က လျှပ်ပျက်တဲ့ လျှပ်စစ် တစ်မျိုး နဲ့တူပါတယ်။ အနောက်နိုင်ငံများမှာ အခုအခါ ဦးနှောက်ရဲ့လျှပ်စစ်လှိုင်းကို အတိ အကျ တိုင်းထွာမှတ်သားတတ်တဲ့ပညာ တတ်ပြီမဟုတ်လား။ အခု ကျွန်တော် ပြောတဲ့ ကိုယ်ရောင်ကို နှာခေါင်းရဲ့တဲ့လူဟာ၊ အခု နောက်ထပ်ပြောတဲ့ ဦးနှောက် ရဲ့လျှပ်စစ်လှိုင်းကို မမေ့သင့်ဘူး။ ပြီးတော့ နေလုံးကြီးရဲ့ ပတ်လည်မှာရှိနေတဲ့ နေအိမ်ဖွဲ့ပုံကိုလည်း မမေ့သင့်ဘူး။ နေလုံးက မိုင်သန်းပေါင်းများစွာ ကွာတဲ့ အထိ အခိုးအလျှံထွက်နေမြဲ ဖြစ်တယ်။ အဲဒါကို သာမန်အခါမှာ မမြင်ရပေမယ့်၊ နေကြတ်တဲ့အခါ အခိုးအလျှံကို နေရဲ့ဝန်းကျင်မှာ မြင်ရပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြောတာ ယုံချင်ယုံ မယုံချင်နေပေါ့။ ယုံတဲ့လူ မရှိလို့၊ နေဝန်းကျင်က အလျှံဟာ ပျောက်မသွားဘူး၊ ရှိနေမှာပဲ။ ဒီသဘောအတိုင်း လူ့ကိုယ်ရောင်လည်း ရှိနေမယ်။ ဒီဗုဒ္ဓကျွန်ုပ်ကို ဖွင့်ပေးမယ်ဆိုတာ အဲဒီ လူ့ကိုယ်ရောင်ကို မြင်နိုင်စွမ်းတဲ့သတ္တိ ရအောင်လုပ်ပေးခြင်းကို ဆိုလိုတယ်။

(၇)

ဒီဗုဒ္ဓကျွန်ုပ် ဖွင့်ပေးပုံ

ကျွန်တော့်မွေးနေ့ကို ရောက်လာပါပြီ။ အဲဒီတစ်နေ့တော့ စာသင်ခန်းကို လည်း မသွားရ၊ ဘုရားဝတ်လည်း လိုက်မတက်ရ၊ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ပေး ထားပါတယ်။ မနက်စောစောကပဲ လားမားဒိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒိက “မင်း ဒီနေ့ လွတ် လွတ်လပ်လပ် ပျော်ပျော်နေဟေ့၊ ညနေမိုးချုပ်မှ ငါတို့ မင်း လာခေါ်မယ်”လို့ ပြောထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ နေရောင်အောက်မှာ လှဲပြီး ပျင်းနေရတာ အရသာ ရှိလှတယ်။ ကျွန်တော်ရှိတဲ့နေရာရဲ့အောက်ဘက်မှာ ပေါတလကျောင်း ခေါင်မိုး တွေကို နေရောင်ထဲမှ တောက်ပြောင်နေပုံဟာလည်း တယ်ကြည့်ကောင်းတယ်။ ကျွန်တော့် နောက်ဘက်မှာ ရတနာဥယျာဉ်လို့ခေါ်တဲ့ နောဗုလိင်အတွင်းက ရေကန်ပြာလှဲလှဲကိုလည်း မြင်ရတယ်။ သားရေလှေငယ်စီးပြီး မျှောနေချင်စိတ် ပေါက်မိတယ်။ တောင်ဘက်မှာတော့ ကုန်သည်တွေ ကျိကျူ ကူးတို့ ကူးနေကြ တယ်။ တစ်နေ့တာကလည်း ကုန်လွယ်လိုက်တာ။ တစ်နေ့တလေရတဲ့ ရက်အား ကလေးကို နှမြောမိတယ်။

နေဝင်လို့ မှောင်တဲ့အခါ ကျွန်တော့်ကို ခွဲစိတ်ဖို့သတ်မှတ်ထားတဲ့ အခန်း ငယ်ထဲကို ဝင်နေလိုက်တယ်။ အခန်းပြင်က သတ္တလပ်ခြေနင်းကို ဖြည်းဖြည်း သာသာ နင်းလာတဲ့အသံကို ကြားရပြီးတဲ့အခါ အခန်းထဲကို ရာထူးအဆင့်မြင့်တဲ့ လားမားဘုန်းကြီး သုံးပါး ဝင်လာပါတယ်။ သစ်ရွက်ပေါင်းကြပ်ထုပ် နဖူးမှာတင်ပြီး ကျပ်ကျပ်ကြီး စည်းနှောင်ပေးပြီး ပြန်ကြွသွားကြတယ်။ သူတို့ နောက်တစ်ကြိမ်

ပြန်လာပြန်တယ်။ ဆရာတော် သုံးပါးမှာ တစ်ပါးကတော့၊ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် ပေါ့။ ဒီတစ်ခါတော့ ကြပ်ထုပ်ကိုခွာပြီး နဖူးကို စင်ကြယ်သွားအောင် သုတ်ပေး တယ်။ တော်တော်သန်စွမ်းပုံရတဲ့ လားမားက ကျွန်တော့်နောက်က ကပ်ထိုင်ပြီး ခေါင်းကို သူ့ဒူးနှစ်လုံးနဲ့ ညှပ်ထားတယ်။ နောက်တစ်ပါးက သေတ္တာငယ်ကိုဖွင့်ပြီး ပြောင်နေတဲ့ သံမဏိကိရိယာတစ်ခု ထုတ်ယူတယ်။ လက်ပွတ်စူးပုံ ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ထိပ်တံအလုံးနေရာမှာ သူက ပစောက်ပုံဖြစ်နေတယ်။ ပစောက်ပုံမှာ ခွေးသွားစိပ် တွေလား ပါတယ်။ အဲဒီလက်နက်ကို အတန်ကြာ ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးမှာ မီးခွက် မီးမှာ မြှိုက်လိုက်တယ်။ လားမားဒိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ကျွန်တော့်လက်ကို အသာ အသာဆွဲယူပြီး၊ “နာမယ်ကွဲ့နော်၊ စိတ်ညှိုးပြီး ဒီကိစ္စမျိုးကို မလုပ်ရဘူး။ မင်းဟာ သတိ ကောင်းကောင်းရနေတုန်း လုပ်ရမယ်။ ဒီတော့ မင်းအောင့်ခံပေါ့။ မလှုပ် မရှားဖို့လည်း အရေးကြီးတယ်။ သိပ်မကြာစေရပါဘူး” လို့ သတိပေးစကား၊ အား ပေးစကားပြောလိုက်တယ်။ အခြား လက်နက်ကိရိယာတွေ စီပြီး ချနေတာလည်း မြင်ရပါတယ်။ သစ်ရွက်ရေ ဆေးပုလင်းကလေးတွေလည်း ပါတယ်။ ကျွန်တော် လည်း စိတ်ထဲမှာ ဘာပုံဖြစ်ဖြစ် တင်းခံမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

လက်နက်ကိရိယာပြင်တဲ့ ဆရာတော်က “အားလုံး အသင့်ပဲ၊ နေလည်း ဝင်ပြီးပြီ၊ စ.ကြစို့” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ စောစောက ပြောတဲ့ ကိရိယာကို နဖူးအလယ်မှာ ဖိကပ်လိုက်ပြီး၊ လက်တံကို ဘယ်ညာလှည့်ပါတယ်။ အထိုးအဆွ ခံရတဲ့ဝေဒနာကို ခဏလောက်တော့ ခံရတယ်။ ကြာလွန်းလို့ အချိန်နာရီဟာ မရွေ့လျားဘဲ ရပ်များသွားလေသလားလို့ ထင်မိတယ်။ အရေခွံကိုဖောက်၊ အသားကိုစားပြီး၊ အဲဒီကိရိယာဟာ ဦးရေခွံအထိ ဆင်းသွားတယ်။ သိပ်နာလှ တယ်လို့ မတွေ့ပါ။ အရိုးနဲ့ထိလိုက်တော့ လှုပ်သွားတယ်။ အပေါ်ရိုးအခွံကို ထွင်းစား နိုင်လောက်အောင် ပိုပြီးဖိပေးနေတာကိုလည်း သတိထားမိတယ်။ စူးရှ ပြင်းပြတဲ့နာပုံမျိုးကို မခံစားရပါ။ ထုံထုံကျင်ကျင် နာပုံမျိုးပေါ့။ လားမား မိန်ဂျာ ဒေါင်ဒုဒ် ကြည့်နေတာကြောင့်၊ ကျွန်တော်ကလည်း နည်းနည်းမှ မလှုပ်မိအောင် စိတ်ကို တင်းထားပါတယ်။ တပည့် သတ္တိကြောင်ရင် ဆရာ နာမည်ပျက်မှာ စိုးလို့ပါပဲ။ အသေခံမယ်၊ မလှုပ်ဘူး မအော်ဘူးလို့ စိတ်မှာရှိတယ်။ သူကလည်း ကျွန်တော့်ကို ယုံတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကိုအားကိုးတယ်။ သူ စောင့်ကြည့် မယ်ပြောတဲ့အတိုင်း ကြည့်နေရှာတယ်။ သူ့နှုတ်ခမ်း စေ့ထားပုံက၊ သူပါ လိုက်ပြီး စိတ်တင်းထားတယ်ဆိုတာ သိရတယ်။ ဂျစ်ခနဲမြည်သံကလေး ပေါ်လာပြီးတော့ အရိုးပေါက်သွားပြီ။ ဖောက်ထွင်းနေသူကလည်း ချက်ချင်းရပ်လိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်မှာတော့ စောစောက ကိရိယာကို မြဲမြဲကိုင်ထားလျက်ပဲ။ လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က သူ့ကို သစ်စတစ်ခု လှမ်းပေးပြန်တယ်။ အဲဒီသစ်စက ဆေးစိမ်

မီးပေးလုပ်ထားလို့ သံမဏိချောင်းအတိုင်း မာနေတယ်။ အဲဒီအစကို သံချောင်းရဲ့ ပစောက်ချိုင့်ထဲထည့်ပြီး၊ နဖူးပေါက်ကို ဝင်သွားအောင် လျှောသွင်းလိုက်တယ်။ အဲဒီဆရာတော်က ပြီးတော့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်လည်း ရှေ့ လာရပ်နိုင်အောင် နည်းနည်း နေရာဖယ်ပေးလိုက်တယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ခေါင်းညိတ်ပြ တဲ့အခါ သစ်စကို ပိုပြီးဝင်အောင် သတိကြီးကြီးနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ဖိသွင်းနေပါ တယ်။ ရုတ်ခြည်းပဲ မျက်စိ နှစ်လုံးကြားမှာရှိတဲ့ နှာခေါင်းရိုးရဲ့ အရင်းမှလာပြီး စူးရှတဲ့ဝေဒနာ ပေါ်တယ်။ ဝေဒနာလျော့သွားပြန်တော့ အရင်က တစ်ခါမှ မရဖူးတဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့ရနံ့တစ်မျိုးကို ရတယ်။ အဲဒါလည်း ခဏပဲ၊ ပြီးတော့ စိတ်ထဲမှာ ကျွန်တော့်ကို ပြန်ပြီးတွန်းအားရှိတဲ့ ကန့်လန့်ကာတစ်ခုဘက်ကို တွန်းပို့နေတယ် ထင်လာတယ်။ ပြီးတော့ မျက်လုံးထဲမှာ မီးဝင်းဝင်းတောက်သွား တယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ရဲ့ “ရပ်” လို့ဆိုတဲ့ အမိန့်သံကိုလည်း ကြားလိုက် မိတယ်။ မီးအား ကောင်းလို့ မီးညွှန်ဖြူနေတဲ့မီးနဲ့ ထိုးမြှိုက်လိုက်သလို အဆမတန် နာတယ်။ အနာလျော့သွားတော့ အရောင်မျိုးစုံ ရဟတ်လည်သလို မြင်ရတယ်။ အဖြူခိုးတွေ လုံးထွေး ထွက်နေတယ်လို့လည်း မြင်မိတယ်။ သံချောင်းကိရိယာကို အများကြီးသတိထားပြီး ဆွဲနှုတ်နေပါပြီ။ သစ်သားစ.ဟာ မူလထည့်ထားတဲ့ အပေါက်မှာပဲစွပ်ပြီး သီတင်းနှစ်ပတ်ကျော်၊ သုံးပတ် နေရမယ်။ သူ့ကို ဖယ်မထုတ် မချင်း ဒီအခန်းငယ်ထဲမှာပဲ မှောင်ချပြီး ကျွန်တော် နေနေရမယ်တဲ့။ အခု ဆရာတော် သုံးပါးကလွဲလို့ အခြားဘယ်သူမှလည်း ဝင်မတွေ့ရဘူး။ သူတို့က တော့ အမြဲလိုပဲ အပါးကထိုင်ပြီး သွန်သင်နေကြမယ်။ သစ်စ.မကျွတ်မချင်း မသေရုံပဲ စားရသောက်ရမယ်။ အဲဒီသစ်စကို မလှုပ်ရှားရအောင် ဖွဲ့စည်းချည် နှောင်ကြတယ်။ ပြီးတော့ “လော့ဗ်ဆန် မင်းဟာ အခု တို့နဲ့ တစ်ဂိုဏ်းတည်း ဖြစ်သွားပြီ။ အခုကစပြီး တစ်သက်လုံး လူတွေကို သူတို့ဘယ်လိုပဲ ဟန်လုပ်လုပ် သူတို့ရဲ့ ပကတိစိတ်ထားအတိုင်း မင်း မြင်မယ်ကွဲ့” လို့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ပြောလိုက်တယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရွှေအဆင်းနဲ့တူတဲ့ ကိုယ်ရောင်ပတ်နေတာကို မြင်ရတာတော့ ပထမဆုံးကြုံရတဲ့ အံ့ဩဖွယ်ပါပဲ။ နောင်မှ သိရတာကတော့ ဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သူတို့ရဲ့ စင်ကြယ်မြင့်မြတ်တဲ့ဘဝ အနေအထိုင်ကြောင့် ကိုယ် ရောင်ဟာ ရွှေအဆင်းနဲ့တူတယ်။ လူသာမန်တွေကျတော့ ဒီအရောင်မျိုး မထွက် ဘူး ဆိုပါတော့။

လားမားတို့ရဲ့ ကျွမ်းကျင်မှုကြောင့် ကျွန်တော့်မှာ အခုမှ အသစ်စက်စက် ပေါ်လာတဲ့ အသိအာရုံကြောင့် အတွင်းအကျဆုံးကိုယ်ရောင်အပြင်၊ လူမှာ အထပ်ထပ်ရုံနေတဲ့ အခြားအရောင်တွေလည်း ရှိသေးတယ်လို့ မြင်ရပါတယ်။ အတန်ကြာ အလေ့အကျင့်ရတဲ့အခါမှာ လူတစ်ဦးရဲ့ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကို

သူ့ကိုယ်ရောင်အရှိန်အလင်းနဲ့ အရောင်အမျိုးအစားကိုလိုက်ပြီး ပြောနိုင်လာတယ်။ နောက်ပြီး စကားပြောတဲ့အခါ အမှန်ကို ရိုးရိုးပြောနေတာ၊ လိမ်ပြောနေတာလို့ အရောင်အလင်းအမှန် အပြောင်းအလဲအရ သိနိုင်ပြန်တယ်။ ဒီဗွစက္ကနဲ့ လူကိုကြည့်တာအပြင် သလင်းကျောက်လုံးကိုကြည့်ပြီး အမြင်အကြားရှိအောင် သင်ပေးလိုက်ကြသေးတယ်။ အဲဒီတုန်းက ဆရာတော်တွေ အပ်လိုက်တဲ့ သလင်းကျောက်လုံးဟာ ကျွန်တော့်မှာ ခုအထိ ရှိပါသေးတယ်။ သလင်းကျောက်တုံးကို သုံးတဲ့ အလေ့အကျင့်လည်း ကောင်းကောင်းရခဲ့ပါတယ်။ သလင်းကျောက်လုံးကို ကြည့်တဲ့နေရာမှာ၊ မှော်ပညာဆိုတာမျိုး လုံးဝ မပါဘူး။ သလင်းကျောက်တုံးဆိုတာလည်း လောကဓာတ်ပညာမှာ ရိုးရိုးမျက်စိနဲ့ မမြင်ရတဲ့ ပစ္စည်းဝတ္ထုကို သဘာဝဥပဒေကိုပဲ ဆီလျော်အောင် အသုံးချလိုက်ရင် မြင်လာနိုင်တဲ့ မှန်ဘီလူးမှန်ပြောင်းဆိုတာတွေနဲ့ အတန်းအစားတူပါတယ်။ သလင်းကျောက်လုံးဟာ လူတစ်ဦးရဲ့အတွင်းစိတ်ကို ဖောက်မြင်ရအောင်၊ ပြီးတော့ မြင်ရချက်ကို စွဲမြဲမှတ်သားမိအောင် ဒီဗွစက္ကကို ပြတ်သားအောင်ချိန်ပေးတဲ့ ကိရိယာတစ်မျိုးပါပဲ။ ကိုယ်ကြည့်တဲ့ အရာဝတ္ထုကို ပြတ်ပြတ်သားသားမြင်ရအောင် မှန်ဘီလူးကို အဝေးအနီးလှည့်ပေးပုံ ချိန်ပေးပုံနဲ့လည်း တူပါတယ်။ သလင်းကျောက်လုံးကို သုံးတဲ့ လူဟာ သူနဲ့သူ့ကျောက်လုံးနဲ့ဟာ ဓာတ်သားချင်း ညီညွတ်ရမယ်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သလင်းကျောက်လုံး မသုံးဘူး။ သူနဲ့ ကျောက်ဖြူလုံးက ပိုပြီးသင့်တော်တယ်။ တချို့က ဖန်လုံးနဲ့ ပိုပြီးသင့်တော်တယ်။ တချို့က ရေခွက်ငယ်၊ အချို့က အမည်းခွက်တွေကို ပြောင်းလဲအသုံးချတာလည်း ရှိပါတယ်။ ဘာပစ္စည်းကိုပဲသုံးသုံး၊ နည်းစနစ်ကတော့ အားလုံးတူပါတယ်။

ပထမသီတင်းပတ်မှာ အခန်းငယ်ကို လုံးဝမှောင်ချထားတယ်။ ဒုတိယသီတင်းပတ်ကျတော့ အလင်းရောင်မှိန်မှိန် သွင်းပေးပြီး၊ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုပြီးလင်းလာအောင် ပြုပြင်ပေးတယ်။ တစ်ဆယ့်ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့မှာမှ ကောင်းကောင်းလင်းတယ်။ ဒီတော့ ဆရာတော် သုံးပါးစလုံး ဆုံလာပြီး သစ်စကို ဆွဲနှုတ်တယ်။ နှုတ်ရတာ လွယ်ပါတယ်။ နှုတ်ကြတော့မယ့်နေ့ မရောက်ခင် ညက၊ သစ်ရွက်ရေတစ်မျိုးနဲ့ နဖူးကိုလူးထားတယ်။ နောက်တစ်နေ့ကျတော့ ဆရာတော် သုံးပါးလာပြီး၊ တစ်ပါးက အရင်ကအတိုင်း ကျွန်တော့်ခေါင်းကို ဒူးနှစ်လုံးနဲ့ညှပ်ပြီး ထိုင်တယ်။ ဟိုတုန်းက ထွင်းဖောက်တဲ့ဆရာက ကိရိယာ တစ်မျိုးနဲ့ သစ်စအစွန်း ထွက်နေတာကို ညှပ်တယ်။ ပြီးတော့ ရုတ်တရက် ဆတ်ခနဲ ဆွဲနှုတ်လိုက်တယ်။ ပြီးရော။ အပေါက်ကျဉ်းကျဉ်းကလေး ဖြစ်သွားတဲ့နေရာမှာ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က သစ်ဆေးပြားငယ်ထားပြီး သစ်စကို ကျွန်တော့်ပြတယ်။ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ စိုက်ဝင်ဆဲမှာ သစ်စငယ်ဟာ ပြောင်နက်နေ

အောင် မည်းသွားပါတယ်။ ထွင်းဖောက်ပေးတဲ့ ဆရာတော်ကပဲ အဲဒီသစ်စကို ယူပြီး၊ အခြား အမွှေးနံ့သာတုံးတွေနဲ့ရောပြီး ကြေးဝါမီးလင်းဖိုပေါ် တင်လိုက်တယ်။ အမွှေးအခိုးတွေ မျက်နှာကြက်အရောက် လူးလွန်တက်သွားတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော့် ကနဦးဂိုဏ်းသွင်းပွဲ ပြီးဆုံးပါတယ်။ အဲဒီညက ကျွန်တော့်ခေါင်းဟာ ချာလယ် လယ်နေတယ်လို့ ထင်နေတယ်။ ဒီလို့ပဲ အိပ်ပျော်သွားပါတယ်။ တဇုအဘိုးအိုကို အခုနေ ကြည့်ချင်တယ်။ အဖေ၊အမေကိုလည်း ကြည့်ချင်တယ်။ အခုချက်ချင်း မလုပ်နိုင်သေးပါဘူးလေ။

မနက်လင်းတော့ လားမားဆရာတော်တွေ ရောက်လာပြီး၊ ကျွန်တော့်ကို အသေအချာစစ်ဆေးတယ်။ အခြားလူတွေနဲ့ရောနှောပြီး အပြင်ကို ထွက်နေနိုင်ပါပြီတဲ့။ ဒါပေမဲ့ ပညာပေးတဲ့အပိုင်းကို အပြင်းအထန်လုပ်ရမှာမို့ တစ်နေ့မှာ နေ့ထက်ဝက်ကို လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ဆီ သွားနေရမယ်လို့ အမိန့်ပေးပါတယ်။ ကျန် နေ့ထက်ဝယ်ကိုတော့ စာသင်ခန်းရယ် ဘုရားဝတ်တက်ခန်း ရယ်ပေါ့။ အဲဒီနေရာတွေမှာ ပညာသစ်ရဖို့ မရှိသော်လည်း၊ လူအများနဲ့ ရောနှောဆက်ဆံမိတဲ့အတွက်၊ မျှတတဲ့အမြင်ကို ရနိုင်မယ်လို့ဆိုပါတယ်။ နောက် နည်းနည်းကြာရင် ကျွန်တော့်စိတ်ကိုညှိပြီးတော့ ပညာပေးဦးမယ်တဲ့။ အခု လောလောဆယ်ကတော့ အစားဝဝ စားချင်စိတ်ပဲ ကျွန်တော့်မှာ ပြင်းပြင်းပြပြရှိတယ်။ တစ်ဆယ့်ရှစ်ရက်လုံးလုံး ဝဝမစားရတာ အခုမှ အတိုးနဲ့ဖိစားမယ်လို့ မှန်းထားတယ်။ ဒါကြောင့် အပြေးအလွှား အခန်းတွင်းက ထွက်လာခဲ့တယ်။ လူတစ်ယောက်နဲ့ ရင်ဆိုင်တွေ့တယ်။ သူ့ကိုယ်က အပြာရောင်မီးခိုးတွေ ထွက်ပြီး၊ အနီရဲရဲမီးပွားတွေ ပန်းထွက်နေတယ်။ ကျွန်တော်လည်း လန့်ပြီး တစ်ချက်အော်မိတယ်။ အခန်းထဲကိုလည်း ပြန်ပြီးပြေးဝင်လိုက်တယ်။ စင်္ကြံမှာ လူတစ်ယောက် မီးလောင်နေတယ်လို့ ဆရာများကို သတင်းပို့ရင်ပဲ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် ကိုယ်တိုင် မြန်မြန်ထွက်ကြည့်ပြီးတော့ ပြီးပြီး ပြန်ဝင်လာတယ်။ လော့စ်ဆန် “မင်းတွေ့ခဲ့တဲ့လူဟာ စိတ်ဆိုးနေတဲ့ ကြမ်းတိုက်တဲ့လူပါကွ။ သူ့ကိုယ်ရောင်ဟာ မီးခိုးရောင် အပြာကွဲ့၊ စိတ်ဆိုးတဲ့အခါမို့ အနီမီးပွားတွေထွက်နေတယ်။ မင်း စားချင်တဲ့ အစားအစာကို အေးအေးသာ သွားရှာစားပါကွ”လို့ ပြောလိုက်တယ်။

တစ်သက်လုံး သိလာတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကို တွေ့တော့လည်း တစ်မျိုးပဲ၊ သိတယ်ဆိုပေမယ့် သူတို့မှာရှိတဲ့စိတ်ဓာတ်ကို အရင်က မသိဘူးပေါ့။ အခု အရင်မသိတာကိုသိရလို့ အကြောင်းထူးသလို တွေ့တယ်။ တချို့က ကျွန်တော့်ကို တကယ်ချစ်တယ်။ တချို့က မနာလိုဖြစ်တယ်။ တချို့က ဘာမျှ အရေးမစိုက်ဘူး။ ကျွန်တော်အောင်မြင်ရင်လည်း မနာလိုမဖြစ်ဘူး။ မအောင်မြင်ရင်လည်း ဝမ်းမနည်းဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ကိုယ်ရောင်မြင်လို့ စိတ်ထားသိရတာအပြင် အသေးစိတ် အရောင်

ကိုခွဲပြီး နားလည်အောင် ဆက်ပြီး သင်တန်းတက်ရဦးမယ်။ လမ်းညွှန်ဆရာတော်နဲ့ ကျွန်တော်ဟာ အထပ်ခိုး အခန်းငယ်ကလေးမှာ အတူထိုင်ကြပြီး၊ တံခါးမကြီးက ဝင်လာတဲ့လူတွေကို ကြည့်တယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က၊စပြီး “ဟေ့ အခု ဝင်လာတဲ့လူမှာ နှလုံးသားအထက်က လှုပ်နေတဲ့ ရောင်ခြည်မျှင်ကလေးကို မြင်ရဲ့လား။ ဒီလို အမှောင်နည်းနည်းခံပြီး လှုပ်နေတာဟာ သူခံစားနေရတဲ့ အဆုတ်ရောဂါကြောင့် ဖြစ်တယ်” လို့ ပြောပြတယ်။ ကုန်သည်တစ်ဦးကတော့ ကိုယ်ရောင်ဟာ နေရာရွေ့လိုက် အမည်းကွက် ဝင်ပေါ်လိုက် ဖြစ်နေတယ်။ ဘုန်းကြီးကို အရင်တစ်ကြိမ်က ညာပြီး ကုန်ရောင်းခဲ့ဖူးသလို၊ ခုတစ်ကြိမ်လည်း ညာလို့ရလိမ့်ဦးမယ် ထင်လာတယ်ကွဲ့လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ ဘုန်းကြီး အိုကြီးကတော့ အမှန်ပဲ၊ သီလစင်ကြယ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျမ်းစာအုပ်ကိုသာ ဖတ်တယ်။ ကိုယ်ပိုင် ထိုးထွင်းပြီး ဝေဖန်ပိုင်းခြားနိုင်တဲ့အသိတရား မရှိသေးဘူး။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ သူ့ရောင်ခြည်စက် အဝါမှာ အရောင် ကွက်တိကွက်ကြားဖြစ်နေတယ်။ ဒီလို တစ်နေ့လုံး ထိုင်ပြောတယ်။ ထိုင်တာကလည်း နေ့ပေါင်းများစွာပါပဲ။ ရောဂါ ဝေဒနာခံစားရသူကို ကိုယ်ရောင်နဲ့ဆုံးဖြတ်ရတာ အလွန်လွယ်တယ်။ ခန္ဓာကိုယ် ရဲ့ရောဂါဖြစ်ဖြစ် စိတ်ရဲ့ရောဂါဖြစ်ဖြစ်ပါပဲ။ တစ်ညနေတော့ လားမားမိန်ဂျာ ဒေါင်ဒုဒ်က “ဒီဗွစကျကို မင်း အသုံးမချချင်တဲ့အခါ ပိတ်ထားဖို့ နည်းပေးရဦး မယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ မင်းဟာ အခါခပ်သိမ်း ချွတ်ယွင်းချက်ကို သိနေချင်မှာ မဟုတ်ဘူးကွဲ့” လို့ ဆိုတယ်။ “သိပ်ပြီး ငြီးငွေ့လာမယ်၊ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ အလေ့ အကျင့်ရအောင် ပကတိမျက်စိကို သုံးသလိုပဲ သူ့ကို သုံးပါ” လို့ ပြောတယ်။

ဟိုရှေးရှေးတုန်းက လူတိုင်း ကျား၊မ မရွေး ဒီဗွစကျရှိတယ်လို့ ကြားဖူးတယ်။ နတ်တွေဟာလည်း လူတွေနဲ့လာပြီး ရောနှောလေ့ရှိတယ်တဲ့။ ဒီတော့ အဲဒီ နတ် တွေကို သုတ်သင်ပစ်ဖို့ လူတွေက အကြံထုတ်သတဲ့။ သူတို့ တစ်ချက်မှားတာက လူတွေမြင်တာထက်၊ နတ်က ပိုမြင်မယ်ဆိုတာ သတိမထားမိကြဘူး။ အဲဒီလို မကောင်းကြံမိတဲ့အတွက် လူတွေမှာ နတ်မျက်စိ ကွယ်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူအနည်း ငယ်တော့ မွေးကတည်းက နတ်မျက်စိရနိုင်တဲ့အရည်အချင်း ပါလာတယ်။ အဲဒီလို လူကို သင့်တော်တဲ့ဆေးဝါးနဲ့ မျက်စိကိုဖွင့်ပေးရင် အကြားအမြင်ပေါက်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဒီလိုထူးတဲ့ပညာစွမ်းကို ရတဲ့လူဟာ ကိုယ့်ပညာကို လေးလေး စားစား အသုံးချရမယ်။ အလွဲသုံးစား မလုပ်ရဘူး။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်က တစ်နေ့ ကျွန်တော့်ကိုခေါ်ပါတယ်။ “ငါ့သား အခု မင်းမှာ လူတကာ မရနိုင်တဲ့ အစွမ်း ရှိပြီ၊ ကိုယ်ကျိုးမပါဘဲ ကောင်းသောအမှုတွင်သာ ဒီအစွမ်းကို သုံးပါ။ မင်းဟာ သူတစ်ပါးနိုင်ငံတွေရောက်ရင် အထူးအဆန်း မျက်လှည့်ပြတာမျိုး မြင် ချင်ပါတယ်ဆိုပြီး မင်းကို ပညာပြုခိုင်းလိမ့်မယ်။ ဒီလို ပွဲကြည့်သက်သက်ကို

ဘာမျှ မပြုလေနဲ့။ မင်း ချမ်းသာဖို့၊ လာဘ်ရွှင်ဖို့ ပေးလိုက်တဲ့ပညာ မဟုတ်ဘူး။ အတိဒုက္ခရောက်သူကို ကယ်ဆယ်ဖို့သာ ဖြစ်တယ်။ မင်းမြင်သော်လည်း မြင်တိုင်း မပြောနဲ့၊ တစ်ပါးသူ နစ်နာမယ့်ကိစ္စ၊ သို့မဟုတ် သူ့ကိုယ်တိုင်မှာ သိပ်ပြီး နစ်မွန်း သွားမယ့်ကိစ္စကိုသာ ဝင်ပြီးဟန့်တားပါ။ နို့မို့ရင် ဘာမပြောတဲ့ သူတို့စိတ်ကြိုက် အတိုင်း သွားလာနေထိုင်ပါစေ။ အသင့်အတင့်မှားတာကို မမြင်ဟန်ဘဲ ဆောင် နေပါ။ လူမမာကို ကူညီပါ။ ဒါပေမဲ့ လူတစ်ယောက်ကို သူ နှစ်သက်တာအားလုံး ပြောင်းပြန်ဖြစ်သွားအောင် မလုပ်ပေးသင့်ဘူး” လို့ ဆုံးမပါတယ်။ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်ဟာ ပညာစွမ်းကြီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တယ်။ ဒလိင်းလားမားရဲ့ လက်စွဲ သမားတော်ပေါ့။ အဲဒီလို ခေါ်တွေ့တဲ့အခါမှာပဲ မင်းကို ဒလိင်းလားမား ကိုယ် တော်မြတ်က မကြာမီ ခေါ်တွေ့လိမ့်မယ်လို့ ပြောလိုက်ပါသေးတယ်။ အဲဒီအခါ ပေါတလကို အထူးဧည့်သည်အဖြစ်နဲ့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ပါ ကျွန်တော်တို့ သွားရမယ်။

(၈)

ပေါတလ

တနင်္လာနေ့တစ်နေ့ရဲ့ မနက်မှာ လားမားမိန်ကျဒေါင်ဒုဒိက ကျွန်တော်တို့ ပေါတလကို အလယ်သွားရမယ့်ရက်ကို ကန့်သတ်ပြီးပြီလို့ ပြောပါတယ်။ လာမယ့် စနေနေ့ကို သွားရမယ်တဲ့။ ကိုယ်တော်မြတ်ရှေ့မှောက်ကို ရောက်တဲ့အခါ မင်းရဲ့ အမူအရာ အပြောအဆို မှန်ကန်ဖို့လိုတယ်။ ဒါကိုပဲ အခုရတဲ့ရက်ပိုင်းမှာ ကျင့်ရမယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စာသင်ခန်းလုပ်တဲ့ နေရာနားမှာ ဘယ်သူမှ မသုံးတော့တဲ့ ဘုရားခန်းတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီကိုသွားပြီး ကိုယ်တော်မြတ်ရှေ့မှာ ဝင်ပုံ၊ ထိုင်ပုံ၊ ပြောပုံတွေကို ကျင့်ရတယ်။ “မင်းက ငါလုပ်ပုံကို အရင်ကြည့်၊ ပြီးတော့ ကိုယ်တိုင်လုပ်ကြည့်၊ ပထမ အခန်းထဲကိုဝင်သွားတဲ့အခါ ဒီလို မျက်လွှာချပြီး ဝင်၊ ဒလိုင်းလားမားက ဟိုမှာထိုင်မယ်၊ မင်းက သူ့အနားကို ငါးပေကွာအထိ လာခဲ့၊ ဒူးထောက်ထိုင်တဲ့အခါ ရိုသေသမ္မုအနေနဲ့ လျှာကို အပြင်ကို တန်းတန်း ထုတ်ထား။ လက်နှစ်ဖက်ကို ဒီလိုထားပြီး ဦးခေါင်းကိုညွတ်၊ သုံးကြိမ်ညွတ်ရမယ်။ ပြီးတော့ ဦးညွတ်ထားမြဲ ဒူးထောက်ထားမြဲမှာပဲ၊ ပိုးပဝါကို ကိုယ်တော်မြတ်ရဲ့ ခြေတော်အစုံမှာ ဒီလို ဖြတ်ပြီး တင်လိုက်၊ ကိုယ်ကို နည်းနည်း ပြန်မတ်တဲ့အခါ ကိုယ်တော်ကြီးက မင်းရဲ့လည်မှာ ပဝါတစ်ပိုင် ပြန်တင်ပေးမယ်။ စိတ်ထဲက တစ်ဆယ် အထိရေ၊ ဒါမှ အချိန်ကိုက်မယ်၊ သိပ်မြန်မြန်ကြီး မလှုပ်ရှားရဘူး။ တစ်ဆယ်စေ့ချိန်လောက်ရောက်မှ နေရာကထ၊ နောက်ပြန်လျှောက်၊ ဖုံလွတ် တစ်ခုမှာ ဝင်ထိုင်။ တစ်ခု မှာဦးမယ်ကွဲ့၊ မင်း နောက်ပြန်မလျှောက်မီ နည်းနည်း

အခန်းအခြေအနေကို အမှတ်မထင် ကြည့်ထားရမယ်။ သိပ်ထင်ထင်ရှားရှား လည်း မကြည့်သင့်ဘူး။ ဖုံကို ခလုတ်တိုက်ပြီး ချော်လဲတာမျိုး မဖြစ်သင့်ဘူး။ ရိုင်းတဲ့အမူအကျင့် ဖြစ်သွားတာ နောက်ထား၊ ခေါင်းကွဲလို့ ဆေးကုနေဦးမယ်။”

ဆရာတော်ကတော့ အလေ့အကျင့် ကောင်းကောင်းရပြီးမို့ အသားကျနေပြီ၊ ကျွန်တော်လုပ်ကြည့်ဖို့ပဲ ကျန် တော့တယ်။ အခန်းပြင်ကိုထွက်၊ ဆရာတော်က လက်ခုပ်တီးပြီး အချက်ပေးတော့ အခန်းထဲကို ဝင်လိုက်ပါတယ်။ “ရပ်ဦးဟေ့ မင်း ပြေးပွဲဝင်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ နှေးနှေး လျှောက်ရတယ်။ ဒီလိုလုပ်ကွယ် ပါးစပ်က တိုးတိုး ဥုံ မနိပဒွေဟုံ လို့ စာရွတ်ပြီးလှမ်း၊ ဂါထာတစ်လုံး တစ်လှမ်း၊ နှေးနှေးပေါ့။ ဒီလိုမှ သိက္ခာ သမာဓိနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ရဟန်းငယ်ဖြစ်မယ်။ ခုတော့ တဆန်ပေါလွင်ပြင်က ပြိုင်မြင်းကျနေတာပဲ။” အဲဒါနဲ့ ပြန်ထွက်ပြီးမှ ဖြည်းဖြည်း တစ်လှမ်းချင်း ဝင်လာပြန်တယ်။ ဒူးထောက်ပြီးတော့ လျှာထုတ်ပါတယ်။ ဦးသုံးကြိမ်ညွတ်တဲ့အခါမှ အင်မတန် အချိုးကျတယ်လို့ ထင်မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပဝါကို လှမ်းပြီး မတင်မိဘူး။ ဒီတော့ ပြန်ထွက်ပြန်လုပ်ပေါ့။ နောက်တစ်ခါ လုပ်တော့မှ ပဝါတင်၊ မတ်မတ် ရပ်၊ နောက်ပြန်လှမ်းပြီး ဖုံပေါ်မှာ ကြာပွင့်ထိုင် ထိုင်ဖြစ်ပါတယ်။

“ကဲ ဒီတော့ နောက်တစ်ဆင့် တက်ကြစို့၊ မင်းရဲ့ သစ်သား ရေသောက် ခွက်ကို ဘယ်ဘက်အကျိုးမှာဝှက်ပြီး ကိုင်ထားပါ။ မင်းထိုင်ပြီး မကြာခင်ဘဲ လက်ဖက်ရည်လာပေးလိမ့်မယ်၊ လက်မောင်းမှာကပ်ပြီး ခွက်က ဒီလိုနေမယ်။ အကျင့်ရှိရင် ခွက်ဟာ နေရာမှန်မှာ မြဲမြဲနေမယ်။ ကဲ လုပ်ကြည့်ရအောင်” လို့ ဆိုပြန်တယ်။ နောက်ပြီး ကိုယ့်အခန်းမှာလည်း မနက်တိုင်းလုပ်ရတယ်။ အဲဒါနဲ့ ခွက်ကိုင်နည်းကိုလည်း ကောင်းကောင်း အကျင့်ရသွားတယ်။ ပထမတော့ ရှေ့ကို ဦးညွတ်လိုက်ရင် ခွက်ကပြုတ်ပြီး၊ ကြမ်းမှာ အသံကျယ်ကျယ်မြည်ပြီး ကျသွား တတ်တယ်။ နောက်မှ မကျအောင်ထိန်းနည်း ရတော့တယ်။ သောကြာနေ့ ရောက်တော့ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ရှေ့ဝင်ပြီး ကိုယ်တော်မြတ်ရှေ့တော်မှောက် ဝင်ဟန် လေ့ကျင့်ခန်း တတ်ကျွမ်းပြီးဆိုတာ လုပ်ပြရတယ်။ သူက နောင်တော် မိန့်ကျာဒေါင်ဒုဒ်တပည့် ပီသပါပေတယ်လို့ ချီးမွမ်းလိုက်တယ်။

နောက်တစ်နေ့ စနေနေ့မှာ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ပေါတလသွားဖို့ တောင်အောက်ကို ဆင်းခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လားမားကျောင်းဟာ ပေါတလ အဖွဲ့ဝင်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ တောင်ကုန်းတစ်ခုမှာ သတ်သတ်ဆောက်ထားလို့ တစ်ကွဲ ကွဲနေတယ်ပေါ့။ ဆေးကျောင်းတော် (ဆေးကောလိပ်) လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ဟာ ဒလိုင်လားမားရဲ့ လက်စွဲဆရာဝန် ပါပဲ။ ဒလိုင်လားမားကို ဝေဒနာရှိမှ ကုရတယ်ဆိုရင် တယ်မဆိုးပါဘူး။ ခုတော့

ဒလိုင်လားမား အမြဲနေကောင်းအောင် စောင့်ရှောက်ရရှာတယ်။ အဲဒါက သိပ် တာဝန်ကြီးပါတယ်။ ကိုယ်တော်မြတ် ဝေဒနာတစ်စုံတစ်ခုဖြစ်ရင် ဆရာဝန် ပေါ့လျော့လို့ပဲလို့ ယူဆတယ်။ ဒီလိုဆိုတော့ တာဝန်ခံပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ ကိုယ်တော် မြတ်ဆီကို အမြဲဝင်ထွက်နေရတယ်လို့လည်း မထင်လိုက်ပါနဲ့၊ သူ နေမကောင်း လို့ အခေါ်လွှတ်မှ သွားရတာဖြစ်တယ်။

အဲဒီ စနေနေ့ကတော့ ကျွန်တော့်မှာလည်း ရှေ့တော်မှောက် ဝင်ရမှာမို့ ရင်ဖိုနေတာနဲ့ ဆေးဆရာရဲ့ပြဿနာကို စဉ်းစားမနေနိုင်ပါဘူး။ တောင်ခြေ ရောက်တော့ ဘုရားဖူးတွေ၊ ခရီးလှည့်ရောဂါထဲတဲ့လူတွေ ကြားထဲကဖြတ်ပြီး ပေါတလဘက်ကို လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီလူတွေဟာ အတွင်းတော်ကြီးလို့ ကျွန်တော် တို့က ခေါ်တဲ့ ဒလိုင်လားမားနေရာအရပ်ကို ရောက်ဖူးချင်တယ်။ အခွင့်ရရင် လူကိုယ်တိုင်ကို တွေ့ဖူးချင်တယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က လာခဲ့ကြရတာ ဖြစ်တယ်။ တိုက်ရိုက်မတွေ့ရတောင် ခပ်လှမ်းလှမ်းက မြင်ခဲ့ရရင်ပဲ ဒီလို တော တောင် ကန္တာရကိုဖြတ်ပြီး အဲဒီအခက်လာရကျိုးနပ်ပြီလို့ ယူဆသူတွေ ဖြစ်ပါ တယ်။ တချို့ဘုရားဖူးခရီးသည်ဆိုရင် ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာကို ဖူးရအောင်ဆိုပြီး ခြေလျင် လပေါင်းများစွာ လာခဲ့ရရှာတယ်။ လမ်းသွားလမ်းလာထဲမှာ ကျေးတောသား တောင်သူလယ်သမားတွေလည်း ရှိတယ်။ နယ်ပဒေသရာဇ်လည်း ပါမယ်။ နွားထိန်း၊ ကုန်သည်တွေအပြင် လာဆာကို ဆေးကုလာတဲ့ လူမမာလည်း တွေ့ ရမယ်ပေါ့။ ပေါတလတောင်ကိုပတ်တဲ့ ခြောက်မိုင်လမ်းမကြီးမှာ လူအပြည့်ပါပဲ။ တချို့က ကြည်ညိုလေးစားတယ် ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ လေးဖက်တွားပြီး သွားနေတယ်။ တချို့ကတော့ မတ်မတ်ကနေပြီး ရှေ့ကို အလျားထိုးမှောက်ပြီးတော့ ရှေ့ကို တွားတက်ပြီး မတ်မတ်ပြန်ထ၊ ထပ်မှောက်၊ အဲသလို သွားရှာတယ်။ ရိုသေသမှု သဘောပေါ့။ လူမမာတွေကတော့ အတွဲ တွဲလို့ အထောက် ထောက်လို့ အမျိုးစုံ ပါပဲ။ ဈေးသည်လည်း အနှံ့အပြားတွေ့ရမယ်။ မီးလင်းဖိုကို အထမ်းနဲ့ထမ်းပြီး ထောပတ်လက်ဖက်ရည်ပူပူလည်း ရောင်းတယ်။ စားစရာမျိုးစုံလည်း ရမယ်။ ဘဝရှင်တစ်ဦးဦးရဲ့ မေတ္တာပွားထားတဲ့ လက်ဖွဲ့များကိုလည်း ရောင်းကြသေး တယ်။ လူအလူဖျင်းတွေကိုလှည့်စားဖို့ ပုံနှိပ်ဗေဒင်ဟောစာတမ်းတွေကို အဘိုးအို တွေက အော်ရောင်းနေတယ်။ အပြောကောင်းတဲ့ သွက်သွက်လက်လက် လူ တွေက ပွဲကျအောင် ဟောပြောပြီးတော့ ပေါတလပြန် အထိမ်းအမှတ် လက် ဆောင်အဖြစ် ယူသွားပါလို့ ဆုတောင်းရဟတ်တွေ ရောင်းကြတယ်။ လက်ရေးလှ သမားတွေကလည်း ပိုက်ဆံနည်းနည်းပေးလိုက်ရင် “ယခု မည်သူမည်ဝါသည် လာဆာ၏ တန်ခိုးကြီးဘုရားများ ကျောင်းများသို့ အစစ်အမှန်ရောက်သူ ဖြစ် သည်” လို့ သက်သေခံစာ ရေးပေးပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အဖို့တော့ ဒါတွေ

မလိုပါ။ ပေါတလရောက်ဖို့ပဲ လိုပါတယ်။

ဒလိုင်လားမားကိုယ်တော်မြတ် အမြဲနေတဲ့ ခန်းမဆောင်ဟာ ကျောင်းတော်ရဲ့ အမြင့်ဆုံးအထပ်မှာရှိတယ်။ ဘယ်သူမှ ကိုယ်တော်မြတ်ထက် မြင့်တဲ့ နေရာမှာ မနေရဘူး။ အဆောက်အအုံရဲ့ အပြင်ကနေပြီး အင်မတန် ကြီးမားကျယ်ပြန့်တဲ့ ကျောက်လှေကားကြီးဟာ စံကျောင်းတော်အရောက် မြင့်တက်သွားတယ်။ စောင်းတန်းလှေကား ဆိုပေမယ့်လည်း လမ်းမကျယ်ကြီး ခေါ်ရင်လည်း ရပါတယ်။ ရာထူးကြီးတဲ့အရာရှိများဟာ ဒီလှေကားလမ်းကို မြင်းစီးရင်း တက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ တက်သွားတော့ ဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်အများကို လမ်းမှာ တွေ့သွားတယ်။ လှေကားက တက်လို့ အတော်ခရီးပေါက်တဲ့အခါ လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ရပ်ပြီး လက်ညှိုးညွှန်ရင်း၊ “ဟိုမှာ ဝင်းထဲ အစေခံတွေ အလုပ် ရှုပ်တဲ့အိမ်ကြီးဟာ မင်းနေခဲ့တဲ့အိမ်လေ” လို့ ပြတယ်။ ကျွန်တော် လှမ်းကြည့်ပြီး စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာပုံကိုတော့ မပြောပါရစေနဲ့တော့။ အမေက ခြွေရံသင်းပင်းနဲ့ အိမ်က ထွက်လာပါတယ်။ တစ်လည်း ပါတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ပေါ်လာတဲ့စိတ်ကို မပြောဘဲထားတာ ပိုကောင်းတယ်။

တောင်ငယ်တစ်လုံးပေါ်မှာ ပေါတလဟာ သီးသန့်မြို့ငယ်ကလေးပါပဲ။ မြို့တစ်မြို့ရဲ့ အင်္ဂါရပ် အစုံရှိတယ်။ ဒီမှာပဲ တိဗက်တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ မြို့ပြ ပြည်ရွာ အုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ သာသနာ့အုပ်ချုပ်ရေး နှစ်မျိုးစလုံးကို စီမံခန့်ခွဲပါတယ်။ နိုင်ငံရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာမှာ အသဲနှလုံးနေရာလို့ဆိုရင် ဖြစ်တယ်။ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အတွေးအခေါ်ရဲ့တည်ရာ၊ လူမျိုးရေးမျှော်လင့်ချက်အစုံရဲ့ ဗဟိုဌာနဆိုရင်လည်း ရတယ်။ နိုင်ငံဘဏ္ဍာဖြစ်တဲ့ ရွှေတုံး ရွှေခဲတွေ၊ အဖိုးထိုက်ကျောက်မျက်ရတနာအိတ်တွေ၊ ရှေးဟောင်းပစ္စည်းအဖိုးတန်တွေကို စုပြီးသိုလှောင်ထားတဲ့ ရွှေတိုက်လည်း ရှိတယ်။ အခုလက်ရှိ အဆောက်အဦတွေကလည်း အနှစ်သုံးရာငါးဆယ် ကျော် တွေပေါ့။ သူတို့ကို ယခင်တိုက်တွေ နေရာမှာပဲ ထပ်ဆောက်ထားပါတယ်။ ရှေးတုန်းက တောင်ထိပ်မှာ ခံတပ်ရှိဖူးတယ်။ ဒီတောင်ဟာ အစက မီးတောင်၊ ဒီတော့ အလယ်အခေါင်းဖြစ်နေတယ်။ ဂူပေါက်တွေလည်း ဖြာထွက်နေတယ်။ ဂူပေါက်တစ်ခုက လိုက်သွားရင် ရေကန်ကြီးတစ်ခုကို ရောက်တယ်။ အဲဒီ အလယ်ခေါင်း ရှိတယ်လို့ သိသူပဲ အလွန်ရှားတယ်။ ရောက်ဖူးသူဆိုတာက ပိုရှားမယ်။ အထူးအခွင့်အရေး ရှိတဲ့လူကိုပဲ အဝင်ခံတယ်။

အခုမနက် နေရောင်မှာ ကျွန်တော်တို့ တောင်ထိပ်ဆီကို တက်ကြရတာ ပေါ့။ ဘယ်နေရာမှာ မဆို ဘယ်ရောက်ရောက် ဆုတောင်းရဟတ်သံကို ကြားနေရတယ်။ တိဗက်တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ဒီရဟတ်တစ်မျိုးပဲ သုံးတယ်။ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ ဘီးရောက်လာရင် စစ်မက်အင်္ဂါ ထူပြောမယ်လို့ ရှေးစကားရှိလို့ပါပဲ။

ဘီးတပ်တဲ့ ယာဉ်ရထားတွေဟာ လူသတ်စက်ယန္တရားနဲ့ တစ်စပ်တည်း ဖြစ်တယ်လို့ဆိုလိုတယ်။ နောက်ဆုံးတောင်ထိပ်ကို ရောက်တော့ ဘီးလူးတမျှ ကြီးမားတဲ့ အစောင့်တွေက ရွှေတံခါးကြီးကို အသင့်ဖွင့်ပေးတယ်။ ဘယ်သူဘယ်ဝါရယ်လို့ စစ်ဆေးဖို့ မလိုဘူး။ သူတို့အားလုံး လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကို သိကြတယ်။ အဝင်မုခ်ကဆက်ပြီး တစ်ဆင့်တက်မှ အခု ဒလိုင်လားမားရဲ့ စံကျောင်းတော်နဲ့ ယခင်ယခင် ဒလိုင်လားမားရဲ့ အလောင်းဂူတွေရှိရာကို ရောက်တယ်။ အဝင်ဝမှာ နီညိုရောင် သားမွေးကန့်လန့်ကာကြီး ရှိတယ်။ အဲဒါလည်း ကျွန်တော်တို့ မရောက်ခင်ကပဲ ဖွင့်ပေးထားကြတယ်။ အဝင်ဝမှာ အစိမ်းရောင် ကြွေနဂါးကြီး နှစ်ကောင်ရှိတဲ့ ခန်းမကြီးထဲကို ရောက်တယ်။ နံရံတွေမှာ အင်မတန်လှပပြီး အဖိုးထိုက်တဲ့ ရုပ်စုံထိုးအဝတ်ကားကြီး ချိတ်ဆွဲထားတယ်။ နိပါတ်တော်ကား၊ ရှေးသမိုင်းသရုပ်ဖော်ကား စုံလို့ပါပဲ။ ခုံနိမ့်နိမ့်တွေပေါ်မှာ ရုပ်တုအမျိုးမျိုး တင်ထားတယ်။ ရှေးပစ္စည်းဆုတောင်းတဲ့လူတွေဆိုရင် သိပ်ကြိုက်မှာပဲပေါ့။ နတ်မင်းမိဖုရား အစုံပါတယ်။ သီးသန့်ခန်းဆီးနဲ့ စင်ပေါ်မှာ သူကောင်းစာရင်းစာအုပ်ကြီး ရှိတယ်။ ဒီစာအုပ်ထဲမှာ ကျွန်တော့်တို့ မျိုးရိုးစာရင်းလည်း အမှန်ပါမယ်။ ဖွင့်ပြီးတောင် ကြည့်ချင်စိတ်ရှိတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ ရောက်နေတဲ့နေရာက ကြီးကျယ်လွန်းလို့ ငါဟာ ဘာမျှမဟုတ်တဲ့ အညကြပဲဆိုပြီး အားငယ်စိတ်ကို ငါ့နာမည်လည်း ဒီစာအုပ်ထဲ ပါသားပဲလို့ ကိုယ်တိုင်မြင်ရပြီး အားတင်းချင်လို့ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ဖက်က အားရှိစရာရှိပါသေးတယ်။ အသက် ရှစ်နှစ်သာရှိတဲ့ ငါ့ကို တိုင်းနိုင်ငံမှာ အကြီးမြင့်ဆုံးဆိုတဲ့လူက ခေါ်တွေ့တာဟာ ထူးကဲတာပဲ မဟုတ်လား။ မဖြစ်စဖူး ထူးကဲတဲ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုလို့ ဆိုနိုင်တယ်။ ဒီလို ဂုဏ်ပြုခံရတာဟာ ခိုင်းစရာ အပြုခက်ခဲတဲ့ ကိစ္စနောက်ခံက ရှိနေလို့ပဲ ဆိုပြီး ကြောက်စရာလည်း ကောင်းတာပေါ့။

နီနီရဲ့ရဲဝတ်ရုံမှာ ရွှေရောင်အပေါ်ဝတ် ထပ်ထားတဲ့ လားမားဆရာတော် တစ်ပါးက လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်နဲ့ လာပြီး စကားပြောနေတယ်။ ကျွန်တော့် ဆရာကို မသိတဲ့လူ မရှိသလောက်ပဲ။ ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာက ဒီသူငယ်နဲ့ တစ်ဦးချင်းတွေ့ပြီး မေးမြန်းလိုစိတ်ရှိတယ်လို့ ပြောသံကိုလည်း ကြားပါတယ်။ ကျွန်တော့်ဆရာတော်က ကျွန်တော့်ဘက်ကို လှည့်ကြည့်ပြီး “လော့ဗ်ဆန် မင်း အထဲဝင်ပေတော့၊ တို့ ခုနစ်ရက်လုံးလုံး လေ့ကျင့်ခန်းကို ကနေ့ ထပ်လုပ်ရတယ်လို့ပဲ စိတ်ထဲမှာ မှတ်ထားကွဲ့၊ ကဲသွားပေတော့” လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်ဆရာကိုယ်တိုင် ကျွန်တော့်ကို ပခုံးဖက်ပြီး တံခါးအရောက် လိုက်ပို့တယ်။ “ဘာမျှ စိုးရိမ်စိတ် မထားနဲ့ ဝင်ကွဲ့” လို့ တိုးတိုးပြောပြီး၊ နောက်ကျောကို နည်းနည်းတွန်းပို့သေးတယ်။ တံခါးက ဝင်လိုက်ရင် အခန်းရှည်ကြီးတစ်ဖက်

အဆုံးမှာ အတွင်းတော်ကြီးလို့ ကျွန်တော်တို့ ခေါ်တဲ့ တစ်ဆယ့်သုံးကြိမ်မြောက် ဒလိုင်းလားမား ထိုင်နေတာကို ဖူးမြင်ရပါတယ်။

ဆန္ဒရှင်ရောင် ပိုးဖုံပေါ်မှာ ထိုင်တော်မူတယ်။ သာမန် လားမားတစ်ပါး ဝတ်သလိုပဲ ဝတ်ထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခေါင်းပေါ်မှာတော့ ဦးထုပ်အဝါရှည် ကြီးကို ဆောင်းထားတယ်။ ဦးထုပ်က ကျနေတဲ့ အမြိတ်တွေဟာ ပခုံးနှစ်ဖက် စွန်းကို ထိနေတယ်။ ဖတ်လက်စ စာအုပ်ကို အောက်ချလိုက်တာကို မြင်လိုက် ရတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဦးညွတ်ပြီး အခန်းကို လျှောက်ဝင်သွားလိုက်တာ ကိုယ်တော်မြတ်အနီး ငါးပေကွာအထိ ရောက်ပါတယ်။ အဲဒီတော့မှ ဒူးထောက် လိုက်ပြီး သုံးကြိမ်ဦးညွတ်လိုက်ပြန်တယ်။ အခန်းထဲမဝင်ရမီကပဲ လားမားမိန်ဂျာ ဒေါင်ဒုဒ်က ပိုးပဝါ လက်ထဲထည့်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီပဝါကို အတွင်းတော်ကြီး ခြေရင်းမှာ ပုံထားလိုက်ပါတယ်။ ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာကလည်း ရှေ့ကိုကိုင်ပြီး ကျွန်တော့် လက်ကောက်ဝတ်ပေါ်မှာ ပဝါတစ်ပိုင် တင်လိုက်တယ်။ ထုံးစံက လည်ကုပ်ပေါ်ကို တင်ရမှာပါ။ အခက်ဆုံးအပိုင်းကို ရောက်ပြီဆိုပြီး အားငယ် သလို ဖြစ်သွားတယ်။ နောက်ပြန်သွားပြီး အနီးဆုံးဖုံပေါ်မှာ ထိုင်ရမယ်။ အနီး ဆုံးရယ်လို့လည်း မရှိပါဘူး။ သတိထားမိသလောက် အားလုံး အခန်းနံရံမှာကပ် ပြီးထားတဲ့ ဖုံတွေပဲ ရှိတယ်။ ဒလိုင်းလားမားကပဲ စပြီး ဖုံတွေဟာ ဒီကနေပြီး တယ်ဝေးပါသကွာ။ ဒီတော့ နောက်ပြန်သွားမနေပါနဲ့၊ လှည့်သွားယူပြီး ဒီနား လာထိုင်ပါ။ စကားအေးအေး ပြောရအောင်လို့ ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။ ပြောတဲ့အတိုင်း သွားယူပြီး ပြန်လာတော့ “ငါ့ရှေ့တည့်တည့်မှာ ချစမ်း၊ အဲဒီမှာပဲထိုင်”လို့ မိန့် တော်မူပြန်တယ်။ ထိုင်ပြီးတော့ “မင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထူးခြားတဲ့ သတင်းစကား တွေ ငါကြားပြီးပြီကွဲ့၊ မင်းဟာ ငယ်ငယ်ကပဲ အကြားအမြင်ရနေတယ်။ အဲဒီ သတ္တိကို ပိုပြီး ကြီးမားသန်စွမ်းအောင် ဒီဗွစကျကိုလည်း ဖွင့်ပေးပြီးပြီ မဟုတ် လား။ မင်းအရင်ဘဝမှတ်တမ်းလည်း ငါ့ဆီမှာရှိတယ်။ မင်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ နက္ခတ်ဗေဒဒင်အဟောလည်း ငါ ရပြီးပြီ။ အစတော့ မင်းဟာ ဒုက္ခအပေါင်း ရင်ဆိုင်ရမယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆုံးမှာ အောင်မြင်ဖို့ပဲ ရှိတယ်။ အခုနေ မင်းတစ်ခါမျှ မကြားဖူးတဲ့ ကမ္ဘာပတ်လုံး နိုင်ငံခြားနေရာ အတော်များများကို မင်းရောက်မယ်။ မင်း အခုနေစိတ်ကူးတဲ့ တစ်ခါမျှမတွေးခေါ်ဖူးတဲ့ သေကြေပျက်စီးကြပုံ၊ ရက်စက် ကြပုံတွေကိုလည်း မင်းတွေ့ကြုံရမယ်။ သွားရမယ့်ခရီးက ကြမ်းတယ်၊ ဝေး တယ်။ အဆုံးမှာမှ အောင်မြင်မယ်လို့ အဟောရှိသကွ”လို့ အဆုံးသတ်လိုက် တယ်။ ဒါတွေဘာပြုလို့ ပြောနေပါလိမ့်မလဲ၊ အားလုံး ကျွန်တော် ခုနစ်နှစ်သား ကတည်းက သိပြီးသားတွေပဲလို့ စိတ်က အောက်မေ့မိတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ တိဗက်မှာပဲ ဆေးပညာနဲ့ အခွဲအစိတ်ပညာကို လေ့လာပြီးတဲ့အခါ တရုတ်

နိုင်ငံကိုသွားပြီး ဒီပညာတွေကိုပဲ ထပ်ပြီးလေ့လာရဦးမယ်။ အဲဒါတွေကို အတွင်းတော်ကြီးက ဆက်ပြောရင်း၊ သတိပေးစကား ပါလာပြန်တယ်။ ဘယ် ရောက်ရောက် မင်းမှာရှိတဲ့ တန်ခိုးသတ္တိထူးတွေကို ဝင့်ကြားတဲ့အနေနဲ့ ထုတ် မပြန်၊ မာန်မာနကို ချိုးနှိမ်ထားတာ အကောင်းဆုံးပဲပေါ့တဲ့။ ငါလည်း တရုတ် ကုလားနိုင်ငံတွေ ရောက်ဖူးပြီ။ အဲဒီနိုင်ငံတွေမှာ အမှန်တရားကြီးတွေအကြောင်း ဆွေးနွေးနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အနောက်တိုင်းကလူတွေလည်း တွေ့ပါတယ်။ သူတို့ လောကမှာ တန်ဖိုးထားတဲ့ကိစ္စတွေဟာ ငါတို့ဆီက တန်ဖိုးထားပုံမျိုးနဲ့ မတူတာကို မင်းနားလည်ထားရမယ်။ သူတို့က ရောင်းဝယ်ရေးနဲ့ ရွှေကိုသာ မြတ်တယ်ထင် နေကြတာကလားကွဲ့။ သူတို့ရဲ့ သိပ္ပံပညာရုဏ်းတွေက ဝိညာဉ်ဆိုတာ ဘယ်မလဲ၊ ပြစမ်းပါ။ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် သိချင်တယ်။ ချိန်တွယ်ကြည့်နိုင်မလား။ အက်စစ် အလောင်းခံသလား ဆိုတာမျိုး မေးလာမယ်။ ကလပ်ဖွဲ့စည်းပုံကို ပြောစမ်းပါ။ ဓာတ်တုံ့ပြန်ပုံက ဘယ်လိုလဲပေါ့ကွယ်၊ အဲဒီလို မယုံကြည်ဘူးဆိုတာကို အခြေခံ ပြီး စူးစမ်းကတည်းက ယုံကြည်နိုင်လောက်တဲ့ သက်သေ အထောက်အထားနဲ့ ဝေးသထက်ဝေးတယ်လို့ သူတို့မသိရှာဘူး။ တို့များ လက်ဖက်ရည်တော့ သောက် ကြဦးစို့ရဲ့”လို့ စကားစသတ်လိုက်တယ်။

ခပ်သာသာကလေးပဲ မောင်းထုလိုက်တဲ့အခါ ဝင်လာတဲ့လားမားကို လက်ဖက်ရည်ယူခဲ့ဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ လက်ဖက်ရည်နဲ့အတူတူ ကုလား ပြည်က လာတဲ့ စားကောင်းသောက်ဖွယ်တွေလည်း ယူလာတယ်။ စားသောက် ရင်းပဲ အတွင်းတော်ကြီးက ဆက်ပြီး တရုတ် ကုလားအကြောင်းတွေ ပြောပြန် တယ်။ တကယ်ပဲ ကြိုးစားပြီး စာသင်စေလိုကြောင်းကိုလည်း ပြောပါတယ်။ အကောင်းဆုံးဆရာကို သူရှာပေးမယ်လို့လည်း ပြောတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဒီနေရာမှာ နားထောင်နေရုံသက်သက် မနေနိုင်တော့ပါ။ “ကျွန်တော့် အခုဆရာ ဖြစ်တဲ့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ထက် တတ်စွမ်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော့မယ် မထင်ပါ ဘုရား”လို့ ပြောလိုက်တော့ ဒလိုင်းလားမားက ကျွန်တော့်ကို ပထမကြည့်တယ်။ ပြီးတော့ ခေါင်းနောက်လှန်ပြီး အားပါးတရ ရယ်တယ်။ အရင့်အရင့်က သူ့ကို ဒီလိုတုံ့ပြန်ပြောဆိုတဲ့လူ မပေါ်ဖူးသေးတာလည်း ဖြစ်မယ်။ ယုတ်စွအဆုံး ဒီလို ရှစ်နှစ်သားသူငယ်က ပြန်ပြောတာကိုတော့ တွေ့ဖူးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလို ပြန်ပြောတာကိုတော့ ကျေနပ်ပုံရတယ်။ “မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် အတော်ဆုံးလို့ မင်း ထင်တယ်ပေါ့။ မင်းထင်တဲ့အတိုင်း ငါ့ကို အသေးစိတ်ပြောစမ်းပါဦး”လို့ ပြော လိုက်တယ်။ “အရှင် ကိုယ်တော်တိုင် ဘုရားတပည့်တော်မှာ အကြားအမြင် သတ္တိထူး ရှိတယ်လို့ ပြောပြီးပါပြီ။ ဒီပညာမျက်စိနဲ့ပဲ တပည့်တော် တွေဖူးသမျှ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ ဆရာတော်ဟာ အချွန်ဆုံးပါဘုရား”လို့ လျှောက်လိုက်ပြန်တယ်။

ဒလိုင်လားမားဟာ ကျေကျေနပ်နပ်ရယ်မောပြီး မောင်း တစ်ချက် ထုပြန်တယ်။
“မိန်ဂျာကို ဝင်ခဲ့ဖို့ ပြောပါကွယ်”လို့ မိန်တော်မူလိုက်တယ်။

လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် ဝင်လာတဲ့အခါ ထုံးစံအတိုင်း ကန်တော့ပြီးတော့
“မိန်ဂျာလည်း ဖုံသွားယူပြီး ဒီမှာထိုင်ပါ။ တပည့်လုပ်တဲ့လူက ဆရာအရည်
အသွေးကို တယ်ပြီးအမွမ်းတင်တယ်။ ကျုပ်နဲ့ တစ်သဘောတည်း ချွင်းချက်မရှိ
တိုက်ဆိုင်ပါတယ်ဗျား”လို့ ပြောပါတယ်။ ဆရာက ကျွန်တော်နဲ့ကပ်ပြီး ထိုင်ပါ
တယ်။ ဒလိုင်လားမားက ဆက်ပြီး “လော့ဗ်ဆန်ရမ်ပ ရဲ့ပညာရေးကို ဆရာက
လုံးဝတာဝန်ယူထားလေတော့ ကြိုက်သလိုသာစီစဉ်ပါ။ အမိန့်ပေးစာလိုတဲ့အခါ
တော့ ကျုပ်ဆီကို အကြောင်းကြားပေါ့ ဟုတ်လား။ သူ့ကိုလည်း မကြာခဏ
တွေ့လိုတယ်။ အခေါ်လွှတ်မယ်ပေါ့”လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုတော့
“မင်း ရွေးတာ မှန်သကဲ့၊ မင်းဆရာဟာ ငါ့အရင်ဘဝက မိတ်ဆွေပါပဲ။ လောကီ
ပညာပါရဂူဖြစ်တယ်”လို့ ပြောပါတယ်။ ပြီးတော့ စကားအနည်းငယ် ဆက်ပြော
နေကြပြီး ပြန်ခွင့်တောင်း ဦးညွတ်ပြီး အခန်းထဲက ထွက်ခဲ့ကြတယ်။ လားမား
မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ဟာ ဖွင့်မပြောပေမယ့် ကျွန်တော့်အတွက် ကျေနပ်ဂုဏ်ယူတယ်
ဆိုတာ သိသာပါတယ်။ “တို့ ဒီမှာ တစ်ရက်၊နှစ်ရက်ဆိုသလို ဆက်နေပြီး
အရောက်အပေါက်နည်းတဲ့ နေရာတွေကို ဝင်ကြည့်ရအောင်၊ ဟိုဘက် အနိမ့်ပိုင်း
မှာဆိုရင် အနှစ်နှစ်ရာကျော် ဘယ်သူမှ မဝင်ဘဲထားတဲ့ အခန်းမျိုးတောင်
ရှိတယ်။ အဲဒီအခန်းတွေ ဝင်ဖူးရင် တိဗက်သမိုင်းကို မင်းပိုပြီး သိလာမယ်”လို့
ပြောပါတယ်။

ဒလိုင်လားမားအပါးမှာ လားမားထက် အဆင့်ငယ်တဲ့ဘုန်းကြီး မရှိပါ။ အဲဒီ
အစောင့်လားမားတစ်ပါးက လာပြီး ကျွန်တော်တို့ဟာ ကျောင်းတော်ရဲ့ အမြင့်ဆုံး
အထပ်မှာ တစ်ယောက် တစ်ခန်း သီးသန့်တည်းခိုခွင့်ရတယ်လို့ အကြောင်းကြား
လာပါတယ်။ ပြီးတော့ ဆိုင်ရာအခန်းကို လိုက်ပြပါတယ်။ အခန်းပြတင်းက
လာဆာမြို့ တစ်မြို့လုံးကို ကောင်းကောင်းမြင်ရတယ်။ ကွင်းပြင်ကိုလည်း ကျော်
မြင်ရတယ်။ သိပ်ပြီး ကျေနပ်နေမိတယ်။ “ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာက ဆရာတို့ကို တံခါး
မရှိ၊မားမရှိ ဝင်ထွက်သွားလာစေဖို့ အခွင့်ပြုထားပြီးဖြစ်ပါတယ်”လို့ ပြောသွား
သေးတယ်။

လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ကျွန်တော့်ကို လှည့်ပြီး ခဏအနားနေလိုက်ဦး
လို့ ပြောပါတယ်။ ဘယ်ဘက်ခြေ နာတာ သိပ်ပြီး အကင်းမသေ သေးဘူး။ နာတာနဲ့၊
ထော့နဲ့၊ထော့နဲ့ လမ်းလျှောက်နေရတယ်။ ခြေတစ်ဖက်ကျိုးများ ဖြစ်သွားတော့
မလားလို့တောင် တစ်ခါက စိုးရိမ်လိုက်ရသေးတယ်။ တစ်နာရီလောက် ကျွန်တော်
နားလိုက်တယ်။ နားပြီးချိန်နဲ့ကိုက်ပြီး ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် လက်ဖက်ရည်နဲ့

စားစရာယူလာတယ်။ “ဝမ်းဗိုက်ဖြည့်ကြဦးစို့ရဲ့၊ ဒီကျောင်းမှာ အစားကောင်း
ရမယ်။ ဒီတော့ ကြုံကြိုက်တုန်း စားသာစားပေါ့ကွယ်”လို့လည်း ပြောပါတယ်။
ဒါမျိုးမှာ ကျွန်တော့်ကို နောက်ထပ်တိုက်တွန်းဖို့ မလိုပါ။ စားပြီးကျတော့ ဆရာ
တော်က အမိုးပြားရဲ့တစ်ဖက်စွန်းက အခန်းကို ခေါ်သွားပါတယ်။ အဲဒီအခန်းမှာ
ဆီစိမ်စက္ကူတံခါး မဟုတ်ဘူး။ အပိတ်တော့ရှိပါရဲ့ ထုတ်ချင်းပေါက် ဘာမျှမရှိ
သလို မြင်ရလို့ သိပ်အံ့ဩမိတယ်။ လက်နဲ့ ဖြည်းဖြည်းစမ်းကြည့်တော့ ရေခဲလိုပဲ
သိပ်အေးတယ်။ ချောတောတောလည်း နေတယ်။ အဲဒီတော့မှ ဉာဏ်အလင်းရ
တယ်။ မှန်ပေကိုးလို့ အပြားအချပ်နဲ့မှန်ကို ကျွန်တော် အရင်က မမြင်ဖူးပါ။ မှန်စာ
ကိုတော့ စွန်ကြိုးမှာ ကော်နဲ့တိုက်ဖူးပါတယ်။ အဲဒီမှန်စာကို ဟိုဘက် ဒီဘက်
မမြင်ရတဲ့ မှန်အထူကြီးကို ထောင်းထုလုပ်ရပါတယ်။ အရောင်လည်း ရှိတယ်။
အခု မှန်က,တော့ ရေလိုပဲ ကြည်နေတယ်။

ဒါလောက်နဲ့ အံ့စရာ လက်စမသတ်ပါ။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က
ပြတင်းတံခါးကိုဆွဲဖွင့်ပြီး ကြေးပိုက်တစ်ခုကို ကောက်ယူလိုက်တယ်။ တံပိုးက
သာရေးအုပ်ထားတဲ့ပိုက်နဲ့ တူတယ်။ အဲဒီပိုက်လုံးကို ဆွဲဆန့်တဲ့အခါ ပိုက်တစ်ခုထဲ
နောက်တစ်ခု၊ နောက်တစ်ခု ဆက်ဆက်ထွက်လာတာ လေးဆက်တိတိပါပဲ။
ကျွန်တော့်မျက်နှာက အံ့ဩပုံကို မြင်တော့ ပြုံးတယ်။ ပိုက်ရှည်ရှည် ဖြစ်သွားတော့
တစ်ဖက်ဖျားကို ပြတင်းဘောင်မှာတင်ပြီး၊ ကျန်တစ်ဖက်ဖျားမှာ မျက်လုံးအပ်ပြီး
ကြည့်တယ်။ တူရိယာတစ်မျိုးကို တီးမှုတ်ဖို့ပြင်တာပဲလို့ ကျွန်တော် တွေးမိတယ်။
ဒါပေမဲ့ ပါးစပ်နဲ့ မမှုတ်တာကတော့ ဆန်းတယ်လို့ ထင်မိသားပါပဲ။ ပိုက်လုံးကို
ဟိုလှည့်သည်လှည့် လုပ်သေးတယ်။ ဒီအဝမှာ မင်း ညာမျက်လုံးကို အပ်ကြည့်၊
ဘယ်ဘက်ကိုမှိတ်ထားလို့ ခိုင်းတယ်။ အံ့ဩလွန်းလို့ မေ့ပြီးလဲသွားမတတ်ပဲ။ လူ
တစ်ယောက် မြင်းစီးပြီး ပိုက်လုံးထဲဝင်လာတယ်လို့ ထင်မိတယ်။ ဘေးကိုခုန်လိုက်
ပြီး ရှောင်မိတယ်။ အခန်းထဲမှာ ဆရာတော်နဲ့ကျွန်တော်ပဲ ရှိတယ်ပေါ့။ ဆရာ
တော် ကဖြင့် အားပါးတရ ရယ်နေတယ်လေ။ ကျွန်တော့်ကို မှော်ပညာနဲ့ လှည့်
စားတယ်လို့ပဲ ထင်တယ်။ ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာက ဆရာကို လောကီပညာပါရဂူလို့
ပြောလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တပည့်အရင်းကိုတော့ ဒီလို မကြည်စားသင့်ပါဘူးလို့
လျှောက်တော့၊ သူက ဆက်ရယ်ပြီး “ပြန်ကြည့်ပါဦး”လို့ ခိုင်းတယ်။ ကျွန်တော်
လည်း မရဲတရဲနဲ့ ကြည့်ပြန်တယ်။ ဆရာတော်က ပိုက်လုံးကို နည်းနည်းလှည့်
ပေးလို့၊ တခြားတစ်နေရာကို မြင်ရပြန်တယ်။ မှန်ပြောင်းဆိုတာ ဒါပဲပေါ့။ အရင်က
တစ်ခါမျှ မမြင်ဖူးခဲ့သေးဘူး။ မြင်းစီးတဲ့လူ ပြေးတက်လာလို့ ကျွန်တော့်မှာ တုန်
လှုပ်မိတာကိုလည်း အခုအထိ မမေ့သေးဘူး။ အခုအခါ အရှေ့တိုင်း လောကီ
ပညာနဲ့ပတ်သက်ပြီး အနောက်တိုင်းသား တစ်ယောက်ယောက်က မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့

ပြောတိုင်း၊ မှန်ပြောင်းကို ကျွန်တော် မြင်စ၊က တကယ်မဖြစ်နိုင်ဘူး မျက်လှည့်ပဲ ဖြစ်မယ်လို့ ထင်မိတာကို သွားသွားသတိရတယ်။ ဒလိုင်းလားမား ကိုယ်တော်မြတ် အိန္ဒိယက ပြန်ကြွလာတုန်းက၊ မှန်ပြောင်းတွေ အများကြီးပါလာတယ်။ ကိုယ် တော်မြတ်ပါ တောင်ထိပ် စံကျောင်းတော်က ပတ်ဝန်းကျင်ကို မှန်ပြောင်းနဲ့ မကြာခဏ ကြည့်လေ့ရှိတယ်တဲ့။ ဒီမှာနေတုန်းမှာပဲ ကျွန်တော့်ကိုယ် ကျွန်တော် မှန်ထဲမှာ မြင်ဖူးတယ်။ ဘယ်လို တစ္ဆေမှင်စာကလေးလည်း လို့တောင် ထင်မိတယ်။ ဖြူဖပ် ဖြူရော်နဲ့ ကလေး၊ကလေးတစ်ယောက်မှာ နဖူးအလယ်တဲ့တဲ့က အနာရွတ် အနီ ကြီးနဲ့ နှာခေါင်းကလည်း ကြီးတယ်။ ကိုယ့်ပုံကို ရေထဲမှာတော့ မြင်ဖူးပါရဲ့။ အခုလောက် မထင်ရှားလှဘူးပေါ့။ ဒီနောက် မှန်ကြည့်ဖို့ စိတ်ပျက်သွားပါတယ်။

တိဗက်မှာ မှန်ရိုးရိုး၊ မှန်ပြောင်းနဲ့ ကြည့်မှန်တောင် မရှိဘူး။ တယ် နောက် တန်းကျပါကလားလို့ စာဖတ်သူထင်လိမ့်မယ်။ တကယ်ကတော့လည်း လူတိုင်း အတွက် ဒါတွေ မလိုလို့ မရှိတာပါပဲ။ ဘီးတပ်ယာဉ်ရထား မရှိသလိုပေါ့။ အလျင် အမြန်သွားတာကိုပဲ ယဉ်ကျေးမှုခေါ်မလား။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးမှာ အပြိုင် အဆိုင် နင်လားငါလား ပြေးလွှားနေရရင် စိတ်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းမှာ ပေါ့သွားမှာပေါ့ လို့ ကျွန်တော်တို့ နားလည်ထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ရုပ်ဝတ္ထုကတော့ မှန်မှန်ပဲ လှုပ်ရှားတယ်။ ဒါမှ လျှို့ဝှက်နက်နဲတဲ့ပညာတွေ တိုးပွား ပေါက်မြောက်မယ်။ နှစ်ပေါင်း ထောင်ပေါင်းများစွာကပဲ ကျွန်တော်တို့ တိဗက်နိုင်ငံသားတွေဟာ ဒီဗွစကျဆိုတဲ့ အကြားအမြင်ပညာတို့၊ မနောအာရုံနဲ့ အပြန်အလှန် ပြောဆိုတဲ့ ပညာတို့၊ စိတ်ပညာဆိုင်ရာ တခြားလုပ်ငန်း လုပ်ရပ်တွေကို ကောင်းကောင်း တတ်ကျွမ်းခဲ့ပါတယ်။ လားမားဆရာတော် တစ်ပါးဟာ သူလုပ်လိုတဲ့ ဆန္ဒသာ ရှိရင် နှင်းခဲပေါ်မှာ ကိုယ်လုံးတီးနေနိုင်တယ်။ စိတ်တန်ခိုးနဲ့ပဲ နှင်းတွေ အရည် ပျော်ကျအောင် လုပ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မြင်သူတကာ ရင်သပ်ရှုမော အံ့ဩသွား အောင် အဖြေအဖျော်လုပ်ပြမယ်တော့ မဟုတ်ဘူး။ တချို့ ဆရာတော်ဟာ လောကီပညာ ပေါက်မြောက်တာကြောင့် ဝေဟင်ခရီးက ဈာန်ပျံကြွနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အစွမ်းပြတဲ့သဘော၊ ပွဲကြည့်ပရိသတ် ကျေနပ်ပါစေတော့ဆိုတဲ့ သဘော မျိုးတော့ လုပ်ပြပါလို့ တောင်းပန်လို့ရမယ် မဟုတ်ဘူး။ တိဗက်မှာ ဆရာ စဉ် ဆက်ဟာ တပည့်လုပ်သူဟာ ဒီလိုဆောင့်ကြားကြား မဖြစ်မှ ဒီပညာကိုပေးမယ်၊ တပည့်ကိုစိတ်ချရမှ စောစောကပြောသလို ထူးခြားတဲ့ တန်ခိုးသတ္တိရအောင် လုပ်ပေးမယ်ပေါ့။ အကျင့်စာရိတ္တခိုင်လုံတဲ့ တပည့်များသာ လောကီအသိဉာဏ် ပေါက်မြောက်အောင် ကူညီသွန်သင်တယ်။ ဘယ်ပညာမှ မျက်လှည့်မဟုတ်ဘူး။ သဘာဝဥပဒေကို အသေအချာ နားလည်သဘောပေါက်ပြီး ကိုယ်လိုသလို အသုံးချတတ်ခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။

တိဗက်မှာပဲ လူနှစ်မျိုး ရှိပြန်တယ်။ တစ်စုက အပေါင်းအဖော်များနဲ့ အတူတွဲဖက်နေရင်း ပညာပေါက်မြောက်နိုင်တယ်။ တစ်စုက ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာ တစ်ယောက်တည်းနေမှ ပေါက်မြောက်အောင်မြင်နိုင်တယ်။ အဲဒီလို ဆိတ်ကွယ် ငြိမ်သက်ရာကို လိုလားသူအတွက် လားမားကျောင်းတော်တွေရဲ့ အစွန်အဖျားမှာ ရသေ့သင်ခမ်းတွေ ရှိပါတယ်။ ဂူအောင်းနိုင်တယ်။ ဂူတွေမှာ နံရံဟာ အနည်းဆုံး ခြောက်ပေလောက်ရှိမယ်။ ဒါမှ အပြင်က ဘာသံမှ အထဲကိုဖောက် မဝင်နိုင် မယ်ပေါ့။ လူတစ်ယောက်ဟာ မိမိဆန္ဒအတိုင်း ဘယ်သူကမျှ မတိုက်တွန်းဘဲ ဂူအောင်းချင်တယ်ဆိုရင် သူ့ကို ဂူထဲမှာထည့်ပြီး နံရံကို အသေပိတ်လိုက်တယ်။ အထဲမှာ အလင်းရောင် လုံးဝမရှိ၊ အိမ်ထောင်ပရိဘောဂ လုံးဝမရှိ၊ တစ်နေ့ တစ်ကြိမ်သာ စားစရာကို အလင်းရောင်မဝင်နိုင်တဲ့ တံခါးရွက်က ထိုးသွင်းပေး မယ်။ အဲဒီအပေါက်က ခွက်ငယ်ပဲ သွင်းလို့ရတယ်။ အသံတောင် မဝင်နိုင်လို့ အတွင်းလူနဲ့ အပြင်လူ စကားပြောလို့ မရနိုင်ဘူး။ ဒီအထဲဝင်နေတဲ့ ရသေ့ဟာ သုံးနှစ် သုံးလ သုံးရက်နေရတယ်။ တစ်ယောက်တည်း ဘဝသံသရာရဲ့ဖြစ်စဉ်ကို သဘောပေါက်အောင် တွေးတောပြီး အားထုတ်ရတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်အားဖြင့် ဒီဂူထဲက သူ့ဘယ်လိုမှ ထွက်လာလို့ မရပါဘူး။ ဘာအကြောင်းကြောင့်မှလည်း အပြင်ကလူက တံခါးကိုချိုးဖျက်ပြီး ဖွင့်မပေးဘူး။ ဂူထဲမှာ နှစ်စေ့လို့ ထွက်ရခါနီး တစ်လလောက်အလိုမှာမှ အမိုးကနေပြီး အလင်းရောင်မှိန်မှိန်ကလေး ဝင်သာ အောင် အပေါက်ကလေး ဖောက်ပေးတယ်။ လုံးဝ အမှောင်ထဲမှာနေတဲ့ မျက်လုံး ဟာ လင်းလင်းကြီးထဲကို ချက်ချင်းထွက်လိုက်ရင် ကန်းသွားမှာစိုးရတယ်။ ဒီတော့ အလင်းနည်းနည်းစီ ပိုပိုပြီးရအောင် အပေါက်ကို တစ်နေ့ နည်းနည်း၊ တစ်နေ့ နည်းနည်း ချဲ့ပေးရပါတယ်။ နှစ်စေ့လို့ အပြင်ကို ထွက်လာသူတွေထဲမှာ ဂူထဲမှာ နေချင်တယ်ဆိုပြီး ပြန်ဝင်သွားသူတွေလည်း ရှိပါတယ်။ အထဲမှာ ဘာမျှမလုပ်ရ တဲ့ဘဝလို့ ထင်ကြမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုရုပ်ခန္ဓာကို ချုပ်ထားတော့ စိတ်တန်ခိုး ဟာ ပိုပြီးအားကောင်းလာမယ်။ စိတ်ကိုလွတ်ပြီး ပတ်လိုရင် စကြဝဠာအနန္တကို ပတ်နိုင်တယ်။ အတွေးစိတ်ကူးရဲ့ အကူအညီနဲ့ အရာများစွာကို ကြံဆနိုင်တယ်။ အတွေးဆိုတာလည်း လှုပ်ရှားမှုလှိုင်းတစ်မျိုး ပဲလို့ ကျွန်တော်တို့ နားလည်တယ်။ ရုပ်ဝတ္ထုက လှုပ်ရှားမှုအားကို အစိုင်အခဲ လုပ်ထားတာသာ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ အတွေးကို စေခိုင်းနိုင်မယ်။ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အစိုင်အခဲဖြစ်အောင် ခိုင်းနိုင်မယ် ဆိုရင် စိတ်နဲ့ပဲ ဝတ္ထုတစ်ခုကို လှုပ်ရှားစေနိုင်ပါတယ်။ အတွေးကိုလည်း နောက် တစ်မျိုး ထိန်းသိမ်းစေနိုင်မယ်ဆိုရင် မနောနဲ့ မေးမြန်းပြောခြင်း ပြုနိုင်တယ်။ ကွာလှမ်းတဲ့နေရာမှာ နေသူကိုပဲ အမှုကိစ္စတစ်ခု ပြုရလေအောင်၊ ဒီက မနောနဲ့ စေခိုင်းနိုင်တယ်။ အဲဒီလိုဆိုရင် နှင်းမှောင်ဖုံးပိတ်လို့ ဘာမှမမြင်ရတဲ့ လေယာဉ်ပျံ

ကွင်းမှာ လေယာဉ်ပျံ ဆင်းဝံ့အောင်၊ ဝိုင်ယာလက်နဲ့ အမောင်းသမားကို ကွင်း
စောင့်က လမ်းပြပေးတဲ့ လောကမှာ နေကြတဲ့လူသားတွေဟာ၊ အခုပြောတာကို
ဘာ မယုံနိုင်စရာရှိသလဲ။ မယုံသင်္ကာစိတ်မပါဘဲ အနည်းငယ်လေ့ကျင့်လိုက်
ရင်၊ မကြာခဏ ပျက်တတ်တဲ့စက်အစား၊ မနောကိုသုံးပြီး အဝေးကိုလှမ်းပြီး
ပြောကြ၊ဆိုကြနိုင်ပါတယ်။

ကျွန်တော့်အဖို့တော့ လောကီဈာန်ရဖို့ ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာ မခိုအောင်းရပါ။
ကျွန်တော်ရတဲ့ အခွင့်အရေးမျိုးကိုလည်း ရသေ့လုပ်မယ့်သူတွေ မရနိုင်ပါ။
ကျွန်တော့်ကို ရည်ရွယ်ချက်တစ်မျိုးနဲ့ ပညာပေးခဲ့လို့ပါပဲ။ ပြီးတော့ ဒလိုင်
လာမား ကိုယ်တော်တိုင် အမိန့်ထားတဲ့အတိုင်း လုပ်ပေးကြရပါတယ်။ ခုနပြောတဲ့
တန်ခိုးတွေ ကျွန်တော့်မှာ ရလာအောင် အခြားနည်းနဲ့ သင်ပေးကြတယ်။ အချို့
အစိတ်အပိုင်းကို စိတ်ညှို့နဲ့သင်တာလည်း ပါတယ်။ စိတ်ညှို့နဲ့ သင်နည်းကို
တော့ အခုရေးတဲ့စာအုပ်မျိုးမှာ အသေးစိတ်ဖော်ပြလို့ မရနိုင်ပါ။ အချုပ်ကိုပဲ
ပြောရရင် ရသေ့တစ်ပါး တစ်သက်လုံး အားထုတ်လို့ ပေါက်မြောက်တာထက်
ကျွန်တော်က အချိန်နည်းနည်းမှာ ပိုပြီး ပေါက်မြောက်တယ်။ အခု ပေါတလကို
လာရတာဟာ လေ့ကျင့်ခန်းရဲ့ပထမပိုင်းနဲ့လည်း ပတ်သက်ပါတယ်။

အခုလောလောဆယ်တော့ မှန်ပြောင်းကို စိတ်အဝင်စားဆုံးပေါ့။ ကြည့်
လို့ကို မဝနိုင်ဘူး။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က မှန်ပြောင်းရဲ့သဘောကို အသေး
စိတ်ရှင်းပြတော့ သဘာဝဥပဒေကို အသုံးပြုတာပဲ၊ မျက်လှည့်ပညာ၊ မှော်ပညာ
မပါဘူးဆိုတာ ရှင်းသွားတယ်။

ဘာမဆို ဒီလိုပဲ အကြောင်းအကျိုးဆက်သွယ်ပြီး ရှင်းပြပါတယ်။ ဒီတော့
ဒါ မှော်ပညာပဲလို့ လွယ်လွယ်ပြောလို့ မရနိုင်ပါ။ တစ်ခါတော့ လုံးဝမှောင်နေတဲ့
အခန်းတစ်ခန်းကို လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ကျနော့်ကို ခေါ်သွားတယ်။ မင်း
ဒီနားကရပ်ပြီး နံရံဖြူဖြူကို ကြည့်နေစမ်းလို့လည်း ခိုင်းတယ်။ ပြီးတော့ ထောပတ်
မီးတိုင်ကို မှုတ်လိုက်ပြီး၊ ပြတင်းပေါက်က တရုတ်ကပ်တွေကို တစ်မျိုးတစ်မည်
ပြုပြင်ပါတယ်။ ချက်ချင်းပဲ လူတွေ၊ နွားတွေ၊ မြင်းတွေဟာ ဇောက်ထိုးသွားလာ
နေပုံကို နံရံမှာလာထင်တယ်။ အရုပ်တွေဟာ နည်းနည်းလှုပ်သွားပြီး ဇောက်ထိုး
မဟုတ်တော့ဘဲ တည့်တည့်ထင်လာပြန်တယ်။ အလင်းရောင်ခြည်ကို ကွေးညွတ်
ပေးခြင်းအကြောင်းကို ဆက်ရှင်းပြပေးမယ့် ချက်ချင်းသဘောမပေါက်ဘူး။ အလင်း
ရောင်ကို ဘယ်လိုမှ ကွေးကောက်အောင် လုပ်နိုင်မယ်မထင်လို့သာ သံသယ
ဖြစ်နေတယ်။ နောက်ဆုံး အခန်းတစ်ခန်းက ဆွဲထုတ်လာတဲ့ အပိတ်၊အဖွင့် ပစ္စည်း
ကိရိယာတွေနဲ့ မီးအိမ်နဲ့ လုပ်ပြတော့မှ၊ အလင်းရောင်ကို ကွေးနိုင်ကြောင်း
သဘောပေါက်ပါတယ်။

ပေါတလက ပစ္စည်းသိုလှောင်ခန်းတွေမှာ၊ အံ့ဩဖွယ်ကောင်းတဲ့ ရုပ်တု
တွေ၊ ရှေးစာအုပ်တွေ၊ ဇာတ်နိပါတ်အရုပ်ကားတွေ ပြည့်နေတာပဲ။ ဒါတွေကို
အနောက်နိုင်ငံသား တစ်ဦးတလေပဲ မြင်ဖူးပါတယ်။ သူတို့ကတော့ အရှက်
မရှိတဲ့ ထော်လော်ကန်လန်အရုပ်တွေလို့ မှတ်ချက်ချပါတယ်။ အဖို့အမပုံစံ
မျိုးစုံ ဖက်တွဲထားတဲ့အရုပ်တွေ ပါလို့ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ တိဗက်အယူအဆမှာ
ညစ်ညမ်းတဲ့သဘော လုံးဝမပါဘူး။ ကိုယ်လုံးတီးအရုပ်နှစ်ခု ပေါင်းဖက်ထားတာ
ဟာ အသိနဲ့ အနေမှန်ပေါင်းစပ်ခြင်းရဲ့ နှစ်သက်ချမ်းမြေ့ဖွယ်အရသာကို ရည်
ညွှန်းတယ်။ အမှန်ကိုဝန်ခံရရင် လက်ဝါးကပ်တိုင်မှာ အနှိပ်စက်ခံနေရတဲ့ လူ
တစ်ဦးကို ခရစ်ယာန်တွေ အလေးအမြတ်ပြုတာကို၊ စပြီး မြင်ရတုန်းက ကျွန်တော်
သိပ်ပြီး တုန်လှုပ်ချောက်ချားမိဖူးပါတယ်။ စင်စစ်တော့ သူများခလေ့ကို ကိုယ့်
ခလေ့နဲ့ မှတ်ကျောက်တင်တာဟာ မှားပါတယ်။

ဒလိုင်လာမားဆီကို ခေတ်အဆက်ဆက်က နိုင်ငံများစွာကပဲ လက်
ဆောင်အဖြစ် ပို့လိုက်တဲ့ ပစ္စည်းတွေကို ပေါတလမှာ တွေ့ရမယ်။ တစ်ခုတလေမျှ
မပျောက်ပျက်ဘူး ဆိုရလောက်အောင်ပဲ စေ့စေ့စပ်စပ် သိမ်းထားခဲ့ပါတယ်။
ကျွန်တော်က အဲဒီပစ္စည်းတွေကို လှန်ကြည့်ပြီး ဘယ်ပစ္စည်းကို ဘာ ရည်
ရွယ်ချက်နဲ့ ပို့ပါလိမ့်မလဲလို့ မူလပစ္စည်းကိုကိုင်ပြီး ပို့လိုက်တဲ့လူရဲ့စိတ်ဓာတ်ကို
ကျွန်တော့်ပညာနဲ့ ဖော်ထုတ်ကြည့်ရတာ သိပ်ပျော်စရာကောင်းတယ်။ ရည်ရွယ်
ချက်ကို အစ၊ဖော်ထုတ်တဲ့ပညာအတွက် သင်ခန်းစာကောင်းကောင်း ရတယ်။
ပစ္စည်းတစ်ခုကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော့်အယူအဆကို အရင်ပြောရတယ်။ ပြီးတဲ့
နောက် ကျွန်တော့်ဆရာက မှတ်တမ်းစာအုပ်ထဲကနေပြီး ဒီပစ္စည်းကို ဘယ်သူ
ပို့တယ်။ ဘယ်ရက်ကပို့တယ်။ နောက်ရာဇဝင်မှာ ဘယ်လိုဖြစ်တယ်လို့ ရှင်းပြ
ပါတယ်။ ဆရာက မင်းပြောတာ ဟုတ်တယ်။ ဒီမှာ ဒီလိုပါတယ်လို့ ခဏခဏ
ပြောသံကြားရတော့ ကျွန်တော် သိပ်အားတက်တယ်။

ပေါတလက မပြန်ခင်၊ ကျွန်တော်တို့ မြေအောက်လိုက်ဂူထဲကို တစ်ကြိမ်
သွားကြည့်ပါတယ်။ ဒီတစ်ခါ ဂူတစ်ခုကိုပဲ ကြည့်ပေါ့။ နောင်တော့ တခြားဂူ
တွေကို ကြည့်ရမယ်လို့လည်း ပြောတယ်။ မီးရှူးတိုင်ကိုင်ပြီး စိတ်ထဲမှ မသုံးနိုင်
တော့ဘူးလို့ထင်ရတဲ့ လှေကားထစ်တွေက ဆင်းခဲ့ရတယ်။ ကျောက်သားလို
ချောနေအောင် ထွင်းထားတဲ့လှေကားပါပဲ။ ဥမင်ကတော့ ရှေးပဝေသဏီကပဲ
မီးတောင်ပေါက်လို့ ပေါ်ပေါက်နေတာလို့ ပြောပါတယ်။ နံရံတွေမှာ ထူးဆန်းတဲ့
ပုံတွေ အရုပ်ကားတွေ ရေးဆွဲထားတာလည်း တွေ့ရတယ်။ အဲဒီ သွားလမ်းဆုံး
ရင် မိုင်ပေါင်းများစွာရှည်တဲ့ ရေကန်ရှိတယ်လို့ သိရလို့၊ ရေကန်ကို ရောက်ချင်
စိတ်က ပိုများပါတယ်။ နောက်ဆုံး ဥမင်တစ်ခုကို ဝင်လိုက်တော့ ဥမင်ဟာ

ဝင်လေ၊ကျယ်လေ ကျယ်အားပါတယ်။ နောက်ဆုံးမီးရှူးတိုင်က အလင်းရောင်ဟာ ဂူနံရံနဲ့အမိုးထိအောင် မရောက်တဲ့နေရာကို ရောက်ကြပါတယ်။ အဲဒီက ကိုက်တစ်ရာလောက် သွားမိတော့ ဘယ်လိုရေမျိုးနဲ့မှမတူတဲ့ ရေကန်အစပ်ကို ရောက်တယ်။ ရေဟာငြိမ်ပြီး မည်းနေတယ်။ မည်းလွန်းလို့ မမြင်ရပါ။ ရေကန်မဟုတ်ဘဲ အဆုံးအစမရှိတဲ့ကျင်းတစ်ခုကို မြင်ရသလိုထင်မိတယ်။ ရေမျက်နှာပြင်မှာ လှိုင်းဂယက်ရယ်လို့ တစ်ရေးတစ်ကြောင်းမှမရှိ၊ ဘာသံမှလည်း မကြားရ၊ ကျွန်တော်တို့ရပ်နေတဲ့ ကျောက်ဟာလည်း အမည်းပဲ၊ မီးရောင်ဟာ ကျောက်ပေါ်မှာဟပ်ပြီး တလက်လက်ဖြစ်နေတယ်။ တစ်ဖက်နံရံမှာလည်း အရောင်ဟပ်တာကို မြင်ရတယ်။ အဲဒီနေရာကိုသွားကြည့်တော့ နံရံမှာ ရွှေပြားကြီး ကပ်နေတာကိုတွေ့တယ်။ ရွှေပြားဟာ ကျွန်တော့ဒူးကနေပြီး လည်ပင်းအထိ ကျယ်တယ်။ အရှည်က တစ်ဆယ့်ငါးပေကျော် ပေနှစ်ဆယ်လောက် ရှိမယ်။ အပူပြင်းထန်လို့ အတွင်းထဲက ပျော်ကျလာပြီးတဲ့နောက် ခဲသွားတဲ့လက္ခဏာရှိတယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကစပြီး ဒီရေကန်ဟာ မိုင်လေးဆယ်ဝေးတဲ့ ဆန်ပေါမြစ်ကို ပေါက်တယ်။ ရှေးရှေးတုန်းက စွန့်စားတတ်တဲ့ဘုန်းကြီးတွေဟာ ဖောင်လုပ်ပြီး လှော်သွားဖူးတယ်။ ဖောင်ပေါ်မှာ မီးရှူးတွေအများကြီး ယူသွားတယ်။ သွားရင်း သွားရင်း နံရံနဲ့အမိုးကို မမြင်ရတဲ့နေရာကို ရောက်သွားပြန်တယ်။ ဒီတော့ ဘယ်ဖက်ကို ဦးတိုက်သွားရမယ်ရယ်လို့ သူတို့မသိတော့ဘူး။

ကျွန်တော်ကလည်း မျက်စိထဲပေါ်အောင် မှန်းကြည့်ပြီး၊ သေသေချာချာ နားထောင်နေမိတယ်။ ဆက်ပြောတာကတော့ အဲဒီဘုန်းကြီးတွေ လမ်းမှားကြပါရောတဲ့။ ရုတ်တရက် လေတိုက်လိုက်တော့ ဖောင်ဟာ ယိမ်းယိုင်ပြီး မီးရှူးတိုင်တွေလည်း မီးငြိမ်းသွားတယ်။ မှောင်ထဲမှာ ဖောင်ဟာ ဆက်ပြီးလှုပ်နေတော့ ရေသူရဲနှောင့်ယှက်တယ်လို့ ထင်ကြတာပေါ့။ ဖောင်ဟာ ချာလည်လည်ပြန်တယ်။ အားလုံး မူးဝေလာကြရော၊ သူတို့ဟာ လိမ့်မကျအောင် ဖောင်မှာ တုပ်နှောင်ထားတဲ့ ကြီးတွေကို အတင်းတွယ်ထားကြရတာတယ်။ ဖောင်ကို လှိုင်းကျော်လို့ အားလုံးလည်းစိမ့်ကုန်တယ်။ ဖောင်ဟာ တစ်ယောက်ယောက်က အားနဲ့ဆွဲလိုက်လို့ အမြန်ကြီးပါသွားသလိုပဲ ရွှေလျားပြန်တယ်။ အဲဒီလို မျောပါသွားတာ ဘယ်လောက်ကြာတယ်လို့တောင် မမှတ်မိဘူးတဲ့။ မြေမှာ မကြုံဖူးတဲ့ အမှောင်ထုကလည်း ဖုံးနေတယ်။ ခြစ်မိသံ တိုက်မိသံတွေလည်း ကြားတယ်။ နောက်ဆုံး အုံးကနဲ တိုက်သံနဲ့အတူ သူတို့ ဖောင်ပေါ်က လွင့်စင်ပြီး ကျတယ်။ အဲဒီမှာပဲ ရေနစ်သေဆုံးသူလည်းရှိရဲ့၊ အသက်ရှင်သူတချို့ဟာ ရေထဲမှာပဲ ချာလည်လိုက်ပြီး ပါသွားရင်း၊ အလင်းရောင်နည်းနည်းမြင်တယ်။ ပြီးတော့ တော်တော်ပြင်းပြင်း လိမ်မှုတ်လိုက်တာကို ခံရတယ်။ အဲဒီတော့မှ နေရောင် ကောင်းကောင်း လင်းတဲ့

နေရာကို ရောက်တော့တယ်။
 ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးပဲ ကမ်းကိုတက်နိုင်တယ်။ ဒါတောင် စုတ်ပြတ်ပွန်းပဲ့ပြီး ရေမွန်းနေလို့ သေမတတ် မြော့မြော့ပဲပေါ့။ ကျန် သုံးပါးတော့ အစအနမျှ မမြင်ရဘူးတဲ့။ နာရီပေါင်းများစွာလဲပြီး သတိမေ့နေကြတယ်ပေါ့။ နောက်ဆုံး တစ်ပါးဟာ သတိရလို့ သူ့ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ၊ အံ့ဩပြီး ပြန်မေ့မြော့သွားမတတ် ဖြစ်ရသေးတယ်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ပေါတလကို တွေ့နေရတယ်။ သူတို့ရောက်တဲ့နေရာက မြက်ခင်းစိမ်းစိမ်းနဲ့ ယက်နွားတွေ မြက်စားနေတယ်။ ပထမတော့ သူတို့သေပြီးမှ တိဗက်အများယုံကြည်တဲ့ ကောင်းကင်ဘုံက နေပြီး မြင်တာတွေထင်ပါရဲ့လို့တောင် ထင်မိသေးတယ်။ ခြေသံကြားပြီး နွားထိန်းတစ်ယောက်က လာကြည့်တာကိုတွေ့မှ လူ့ပြည်ပါကလားလို့ ယုံတော့တယ်။ သူက ဖောင်ပျက်ကိုမြင်လို့ အကျန်အကြွင်းကောက်သိမ်းဖို့ လာတာဆိုပဲ။ ဘုန်းကြီး နှစ်ပါးမှာ အဝတ်က၊ဗလာမို့ သူတို့ဘုန်းကြီးတွေ ဖြစ်တယ်လို့ မနည်းပြောယူရတယ်။ ဒီတော့မှ အဲဒီနွားထိန်းက ပေါတလကို လာပြီး အကြောင်းကြားပေးလို့ ထမ်းစင်နဲ့သွားပြီး သူတို့ကို သယ်ရတယ်။ ဒီနောက် အဲဒီရေကန်ကို စူးစမ်းမယ့်သူ မပေါ်တော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ တို့ အခုကိုင်ထားတဲ့ မီးရောင်လွန်တဲ့ နေရာမှာတော့ ကျွန်းတွေ ရှိတယ်လို့ သိရတယ်။ ဒီကျွန်းတချို့ကိုတော့ သွားပြီး ရှာဖွေစုံစမ်းပြီးပါပြီ။ မင်းကို နောက်တစ်မျိုး ဂိုဏ်းသွင်းပြီးတဲ့အခါ သိရမယ်ကွဲ့လို့ စေ့စုံအောင် ဆရာတော်က ပြောပါတယ်။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဖောင်နဲ့ ခရီးထွက်စမ်းချင်လာတယ်။ ဆရာတော်က ကျွန်တော့်မျက်နှာ အနေအထားကိုမြင်တော့ ရယ်ပြီး “အရှာအဖွေခရီးထွက်ရရင် ကောင်းမှာအမှန်ပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာပြုလို့ ရုပ်အဆင်းရဲခဲမလဲ။ စိတ်တန်ခိုးနဲ့ ဝေဟင်ခရီးသွားကြည့်ရင် တွေ့ရမယ့်ဟာကိုလို့ ပြောလိုက်တယ်။ မင်းနောက်တစ်နှစ်၊ နှစ်နှစ်ဆိုရင် အခုပြောတဲ့ ဝေဟင်ခရီးကို၊ စိတ်နဲ့ သွားနိုင်တော့မယ်ကွဲ့။ ဒီတော့ ငါလည်း မင်းနဲ့ပါမှာပေါ့ကွယ်။ ဒီအတောအတွင်းတော့ မင်းရော ငါပါ။ ကျင့်စရာ သင်စရာတွေ ရှိသေးသကွဲ့”လို့ နိဂုံးသတ်လိုက်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မီးရှူးတိုင်တွေဟာ အဆီခမ်းတော့မယ်။ မီးတောက်လျော့လာပြီ။ မကြာခင် အလင်းမပါဘဲ။ ဟိုစမ်းဒီစမ်း ဖြစ်တော့မယ်လို့ ပူပန်မိတယ်။ မီးရှူးအပိုမပါတာ ငါ့ရဲ့မိုက်ပစ်ပေါ့လို့ တွေးနေတုန်းရှိသေးတယ်။ ဆရာတော်က ခပ်လှမ်းလှမ်းက နံရံဆီကို အရောက်သွားပြီး၊ ပစ္စည်းတစ်ခုကို ရှာနေပါတယ်။ ပြီးတော့ အခေါင်းပေါက်တစ်ခုထဲက မီးရှူးတိုင်တွေ ဆွဲထုတ်လိုက်ပါတယ်။ သေလုဆဲဆဲမီးတိုင်နဲ့ အသစ်ထွန်းလိုက်ပါတယ်။

“မီးရှူးတိုင်အပိုကို တို့ ဒီနေရာမှာ ထားရတယ်။ ဒါမှ အပြန်လမ်းအတွက်

ရမယ်ပေါ့။ ကဲ သွားကြစို့”တဲ့။

ပြန်တက်လာကြတော့ ပင်ပန်းတာနဲ့ ခဏနားရသေးတယ်။ အဲဒီလို နားတုန်း၊ နံရံက အရုပ်တွေကိုကြည့်ရတယ်။ လူတွေဟာ ဘီလူးတမျှကြီး ကြမ်း တယ်။ ပြီးတော့ သဘောအဓိပ္ပာယ်နဲ့ အသုံးကို နားမလည်နိုင်တဲ့ စက်ကိရိယာ တွေလည်း တွေ့တယ်။ ဆရာတော်ကတော့ ဘာမျှ အံ့ဩတဲ့လက္ခဏာ မပြဘူး။ နောက် အခေါက်ခေါက်လာရရင် ဒါတွေရဲ့သဘောကို ပိုပြီး သိရမယ်လို့ ကျွန်တော် မျှော်လင့်တယ်ပေါ့။ ဒီလို ဆန်းကြယ်တာကိုမြင်ပြီးရင်၊ အသေအချာ နားလည် အောင် စူးစမ်းချင်တဲ့စိတ် ကျွန်တော့်မှာ ပြင်းပြလှတယ်။ အန္တရာယ်များချင် များပါစေ၊ ခုတောင် မရအရ စူးစမ်းချင်လာတယ်။ နောင် နှစ်ပေါင်းများစွာ စောင့်ရမယ်ဆိုတာကို တယ်ပြီး မနှစ်သက်ပါ။ ဆရာတော်က “ဟေ့... မင်းက အဘိုးကြီးအိုလို တိုးတိုး၊ တိုးတိုး ပြောမနေနဲ့ကွ၊ နေရောင်မြင်ရတဲ့အထိ နည်းနည်း အပေါ်တက်ရဦးမယ်။ အမိုးပေါ်တက်ပြီး မှန်ပြောင်းနဲ့ကြည့်ရင် ဘုန်းကြီးတွေ ရေထဲက တက်တဲ့နေရာကို မြင်ရမယ်”လို့ အပေါ်တက်ဖြစ်အောင် မက်လုံးပြပြီး ပြောနေပါတယ်။

သူပြောတဲ့အတိုင်း မှန်ပြောင်းနဲ့ကြည့်ရင်း၊ အဲဒီနေရာကို သွားချင်စိတ် ဖြစ်ပြန်တယ်။ “ကြည့်စရာများများ မရှိပါဘူးကွယ်၊ အခု မှန်ပြောင်းနဲ့ မြင်သ လောက်ထက် မပိုလှပါဘူး”တဲ့။ ထင်ရှားတဲ့အချက်ကတော့ ကန်ရေနဲ့ မြစ်ရေဟာ မြေအောက်မှာ ဆုံရမယ်။ ဒါကြောင့် ဝဲကြီးဖြစ်နေတယ်ပေါ့။ အဲဒီနေရာမှာ အရင် ဒလိုင်လားမားအမိန့်နဲ့ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်စိုက်ထားတဲ့ သစ်ပင်တွေ တော့ ရှိလေရဲ့။

(၉)

အရိုင်းနှင့်ဆီခြံတန်းမှာ

နောက်တစ်နေ့ ဆက်ပေါ်ရိကိုပြန်ဖို့၊ ခပ်အေးအေးပဲ စီစဉ်ကြပါတယ်။ ပေါတလကို အနားယူဖို့လာသလို ဖြစ်နေလို့၊ ဒီက မြန်မြန်ကြီး ပြန်မသွားချင် ပါ။ မပြန်ရမီ မှန်ပြောင်းနဲ့ တစ်ခါ ကြည့်ချင်သေးတာနဲ့ ခေါင်မိုးတက်ခဲ့ပါတယ်။ ဆက်ပေါ်ရိအမိုးပေါ်မှာ ကိုရင်ငယ်တစ်ပါးဟာ အိပ်ပြီး စာဖတ်နေတာ မြင်ရ တယ်။ အဲဒီလိုနေရင်းက ခဲလုံးငယ်ငယ်တွေနဲ့ အောက်က ဘုန်းကြီးကတုံးပြောင် တွေကို ပစ်လိုက်သေးတယ်။ ငုံ့ကြည့်ပြီး ပစ်လိုက်၊ မော့ကြည့်တဲ့ဘုန်းကြီး မမြင် အောင် ပုန်းလိုက်နဲ့ သူ့မျက်နှာမှာ ကျေနပ်နေပုံကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ငါလည်း ဒါမျိုးလုပ်ဖူးတယ်။ ဒလိုင်လားမားလည်း မှန်ပြောင်းသုံးတယ်။ ဆက်စပ်လိုက်ရင် ငါ ဆော့တာကို ကိုယ်တော်မြတ် မြင်ဖူးမှာပဲဆိုပြီး၊ စိတ်ထဲမှာ မသက်မသာ ဖြစ်မိတယ်။ နောင်ဆိုရင် ပေါတလဘက်က အမိုးမှာ မထိုင်တော့ဘူးလို့ ဆုံးဖြတ် လိုက်ပါတယ်။

သွားကြဖို့ အချိန်ရောက်ပြီ။ ဧည့်ခံတဲ့ လားမားကို ခဏတာ နေထိုင်ရေး ကောင်းမွန်သာယာအောင် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေတယ်လို့ ကျေးဇူးတင်စကား လည်း ပြောရဦးမယ်။ ဒလိုင်လားမားရဲ့အပါးတော်မြဲ ဘဏ္ဍာထိန်းကို ပိုပြီး ကျေးဇူးတင်ရမယ်။ သူကမှ ကုလားပြည်က စားစရာကျွေးနိုင်တာ မဟုတ်လားလို့၊ ပြန်ခါနီး နှုတ်ဆက်တော့တောင် စားစရာတွေ ပေးလိုက်သေးတယ်။ ကျွန်တော် ကလည်း ထုတ်စားဖို့ လက်မနှေးပါ။ အဲဒီလို ဝမ်းတောင့်ပြီးမှ သံတောင်ကြီးက

ဆင်းခဲ့ကြပါတယ်။ ဆင်းလို့ ခရီးတစ်ဝက်ရောက်ရင် အော်သံခေါ်သံတွေ ကြားရ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးအချို့က ကျွန်တော်တို့နောက်ကို လက်ညှိုးထိုးပြနေကြတယ်။ ဒါနဲ့ ရပ်ပြီးလှည့်အကြည့်မှာ အသက်ရှူမှားလောက်အောင် အပြေးဆင်းလိုက် လာတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး ရောက်လာတယ်။ အဲဒီဘုန်းကြီးနဲ့ ဆရာတော် ပြန် လိုက်သွားရတယ်။ စောင့်ရစ်လို့လည်း မှာသွားတယ်။ ဒါနဲ့ ဘာမှ လုပ်စရာမရှိ တော့ ရှုမျှော်ခင်းကိုကြည့်ရင်း လူအဖြစ်နဲ့နေခဲ့တဲ့ အဖေ၊အမေ အိမ်ကြီးကို ကြည့်မိပါတယ်။ ကြည့်တယ်ဆိုရင်ပဲ တွန့်သွားမိတယ်။ အဖေဟာ မြင်းစီးပြီး ကျွန်တော့်ဘက်ကို လာနေတယ်။ နှစ်ယောက်သား တစ်ဦးကိုတစ်ဦး မြင်နေကြ တာပေါ့။ အဖေက ကျွန်တော့်ကို ချက်ချင်း မမှတ်မိဘူးပေါ့။ မှတ်မိတဲ့အခါကျ တော့ နည်းနည်း မျက်နှာပျက်သွားသလိုပဲ။ ကျွန်တော့်အနားရောက်တော့ မမြင်ချင်ပြုပြီး ဆက်စီးသွားတယ်။ နောက်က “အဖေ” လို့ တစ်ခွန်းခေါ်မိတယ်။ မထူးဘူး၊ မရပ်ဘူး၊ သွားမြဲပဲ။ ကျွန်တော့်ရင်ထဲမှာ နာကြည်းစိတ်ပေါက်လာတယ်။ တစ်ကိုယ်လုံး ဆတ်ဆတ်တုန်ပြီး မျက်လုံးတွေပူလာတယ်။ ပေါတလလို နေရာမှာမှ လာပြီး လူတွေရှေ့မှာ အရှက်ကွဲမခံဘူးဆိုပြီး စိတ်ကိုတင်းလိုက်ရပါတယ်။ ကိုယ်ကိုပြန်ပြီး မတ်မတ်ထားလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ လာဆာကို ဆက်ပြီး ငေးနေ လိုက်ပါတယ်။

နာရီဝက်လောက်ရှိတော့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ဟာ မြင်းတစ်ကောင် စီးလို့ နောက်တစ်ကောင်ဆွဲလို့ ပေါ်လာပါတယ်။

“မြင်းပေါ် တက်ကွယ်။ ဆေရကို အမြန်သွားရမယ်။ ဟိုမှာ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော် ဒဏ်ရာရလို့ ဆေးကုရမယ်” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

မြင်းကုန်းနီးမှာ ဆေးအိတ်လည်းပါတယ်။ လင်ခေါ်လမ်းမအတိုင်း ဒုန်းစိုင်း ခဲ့ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့အိမ်ကို ဖြတ်သွားရတာပေါ့။ လမ်းမှာ လူတွေ၊ သူတောင်းစား တွေက ရှုပေးပါတယ်။ တယ်မကြာဘူး ဆေရလားမားကျောင်းတော်ကို ရောက်သွား တယ်။ ဘုန်းကြီးတွေက ကြိုဆိုနေပါတယ်။ မြင်းတွေပေါ်က ခုန်ဆင်းပြီး ဆေးအိတ် ကိုယ်စီနဲ့ လဲနေတဲ့အဘိုးအိုဆီ ပြေးခဲ့ကြပါတယ်။

မျက်နှာဟာ ခဲပုပ်လို့ပဲ မည်းလို့၊ အသက်ထွက်လုနီးနီး ဖြစ်နေပြီ။ လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ရေနွေးတောင်းတယ်။ ရတော့ သစ်ရွက်ဆေးအချို့ကို ရေနွေးထဲ ထည့်တယ်။ အဲဒီဆေးကို ကျွန်တော်က မွှေပေးနေတုန်းမှာ ဆရာတော်က ဒဏ်ရာ ကိုစစ်ဆေးပါတယ်။ ချော်လဲလို့ ဦးခေါင်းခွဲကွဲသွားတယ်။ အရိုးတစ်စဟာ ဦးနှောက် ကို ဝင်စူးနေတယ်။ ဆေးရည်အေးသွားတဲ့အခါ အဲဒီအရည်နဲ့ အဘိုးအိုရဲ့ဦးခေါင်း ကို သုတ်လိမ်းပြီး ဒီရေနဲ့ပဲ သွေးတွေကို စင်အောင်ဆေးပါတယ်။ ကျွန်တော့်ဆရာက ဒီရေနဲ့ပဲ သူ့လက်ကို ဆေးတယ်။ ပြီးတော့ ဓားတစ်ချောင်းထုတ်ပြီး အရိုးစူးတဲ့

နေရာမှာ ပစောက်ပုံ ဝိုက်လှီးပါတယ်။ အရိုးထိအောင် နက်တယ်။ စောစောက ဆေးရည်ကြောင့် သွေးအများကြီး မထွက်ပါ။ ဆေးရည်ထပ်ဆွတ်ပြီး အသားဖတ် ကို လှန်ပစ်လိုက်တယ်။ အရိုးကွဲပြီး နိမ့်ဝင်နေတဲ့နေရာကို အသေအချာ စစ်ဆေး ပါတယ်။ ပြီးတော့ ဆရာတော်က ပစ္စည်းကိရိယာအတော်များများကို ဆေးရည်မှာ စိမ်လိုက်တယ်။ ထိပ်ပြားပြား ခွေးသွားစိပ်ပါတဲ့ ငွေချောင်းနှစ်ချောင်းကို ပထမ ကောက်ယူပြီး သတိကောင်းကောင်းကြီးထားပြီး ငွေချောင်းတစ်ချောင်းကို ကွဲကြောင်း အောက် ထိုးသွင်းတယ်။ ပြီးတော့ ခေါင်းခွဲအနိမ့်ပိုင်းကို ဖြည်းဖြည်းကလေးဆွဲယူ မြှင့်တင်လိုက်ပါတယ်။ ထုံးစံထက်ပိုအောင် မြင့်တယ်။ အဲဒီနောက် ပြန် နိမ့်ကျ မသွားအောင် ကျန်တစ်ချောင်းကို အောက်က ခံလိုက်တယ်။ “အင်တုံ ဒီဘက်ပို့ဟေ့” လို့ ပို့ပေးတော့၊ ငွေနဲ့လုပ်တဲ့ ကြိုဂုံပုံ သပ်ကလေး သေးသေးတစ်ခုကို ယူတယ်။ ကွဲကြောင်းမှာသွင်းလိုက်ပြီး အရိုးနှစ်ဖက်ကို အပြေးညီအောင် ပြုပြင်ပေးနေပါ တယ်။ ငွေစက ဘာမျှ ဒုက္ခပေးမှာမဟုတ်ဘူး။ ဆေးရည် ထပ်လူးပြန်တယ်။ စောစောက ခွာထားတဲ့ အသားမွှေးကို ပြန်အုပ်တယ်။ ရေနွေးနဲ့ ပြုတ်ထားတဲ့ မြင်းမြီးနဲ့ ချုပ်လိုက်တယ်။ ဆေးရွက်ကြိတ်နဲ့ အနာနေရာကို အုံ့လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ပြုတ်ထားတဲ့အဝတ်စနဲ့ မြဲအောင် ချည်နှောင်လိုက်ပါတယ်။

အဘိုးအိုမှာ သိပ်နာကျင်တဲ့ဝေဒနာက ကင်းလွတ်ပြီမို့ မျက်နှာမှာ သွေး ရောင် ပြန်ရောက်လာတယ်။ ဖုံတွေခုပြီး သူ့ကို ထူပေးတယ်။ သိပ်ပြီး မတ်မတ်ကြီး မထူပါ။ ကျွန်တော်က ပစ္စည်းကိရိယာတွေကို ဆေးရည်နဲ့ပဲဆေးပြီး အဝတ်နဲ့ ခြောက်အောင် သုတ်၊ အိတ်ထဲပြန်ထည့်၊ လက်ဆေးလုပ်နေတုန်း အဘိုးအိုဟာ မျက်လုံးဖွင့်ကြည့်ပြီး လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကို ပြုံးကြည့်တယ်။

“မင်းပဲ ငါ့ကိုကယ်နိုင်မှာဆိုတာ သိလို့ တောင်ထွတ်ကို အခေါ်လွှတ်ရတယ်။ ဒီဘဝလုပ်ရမယ့် ငါ့တာဝန် မပြီးသေးဘူးကွ။ ငါ မသေအားသေးဘူး” လို့ပြောပါ တယ်။ အဘိုးအိုကို ဆရာဟာ အတော်ကြာ စိုက်ကြည့်နေပြီး “စိတ်ချပါ။ မသေ သေးပါဘူး။ ရက်အတော်ကြာတော့ အနေဆိုးမယ်။ ခေါင်းကိုက်မယ်။ အဲဒါ ပျောက်ရင် ထုံးစံအတိုင်း နေ့စဉ်အလုပ်ကို လုပ်နိုင်မှာပါ။ သုံးလေးရက်လောက် အနားမှာ လူစောင့်အမြဲထား၊ ပြားပြားလှန်ပြီး မအိပ်ရဘူး။ အဲဒီရက်လွန်တော့ စိုးရိမ်ဖို့ မရှိတော့ပါဘူး” လို့ မှာကြားပါတယ်။

ကျွန်တော်က ပြတင်းပေါက်ကိုသွားပြီး အပြင်ကိုကြည့်နေမိတယ်။ တခြား လားမားကျောင်းတော်ရဲ့ အခြေအနေကိုလည်း စူးစမ်းသင့်တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒီလိုနေတုန်း ကျွန်တော့်ဆရာ အနားလာပြီး “မင်းက အကူအညီ ကောင်း ကောင်း ရတယ်။ တို့နှစ်ယောက် တွဲမိပါတယ်ကွယ်” ဆိုလာတယ်။ “ဒီကျောင်းမှာ လှည့်ကြည့်ရအောင်ဟေ့။ တို့ကျောင်းနဲ့ မတူလှဘူး” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အဘိုးအိုကို စောင့်ကြည့်ရန် လားမားတစ်ပါးကို ခေါ်ပြီးအပ်တယ်။ ဘာတွေ လုပ်ပေးရမယ်ဆိုတာလည်း ပြောခဲ့တယ်။ ပြီးတော့ စင်္ကြံတစ်လျှောက် လျှောက် ခဲ့ကြတယ်။ ဆက်ပေါရိမှာလို အထားအသို မသန့်ရှင်းပါ။ စည်းကမ်းလည်း မကြီး ပါ။ ယှဉ်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဘုရားခန်းတွေကိုတောင် တယ်ပြီး ဂရုစိုက် ရှင်းလင်း ထားတာ မတွေ့ဘူး။ အမွှေးတိုင်ကလည်း သိပ်မမွှေးဘူး။ နံတယ်လို့တောင် ထင် မိတယ်။ ဝင်းထဲမှာ ကလေးတွေ အုပ်စုအလိုက် ဆော့နေကြတယ်။ ဆက်ပေါရိ မှာဆိုရင် ကိုရင်တွေဟာ အလုပ်နဲ့လက်နဲ့ ပြတ်ရတယ်မရှိဘူး မဟုတ်လား။ ဆု တောင်းရဟတ်တွေကိုလည်း မပြတ်လည်အောင် လှည့်ဖော်မရ၊ ဘုန်းကြီးအိုကြီး တစ်ပါး၊ နှစ်ပါးပဲ ရဟတ်လှည့်နေတယ်။ နေရာတကာ စည်းကမ်းတကျ လုပ်ကြ ကိုင်ကြတာကို ထုံးစံပဲလို့ အရင်က မှတ်တာ။ အခုမှ မဟုတ်မှန်း သိရတော့တယ်။ ကဲ... လော့ဗ်ဆန် ဒီလိုနေရာမျိုးမှာလာပြီး သက်သက်သာသာ နေမလားလို့ မေးပါတယ်။ “နေချင်ဖို့ အဝေးကြီး။ အမူအကျင့်အားလုံး ရှင်းတယ်လို့ ထင်မိ ပါတယ်ဘုရား” လို့ ဖြေတော့၊ ရယ်ပြီး “အစုစုဘုန်းကြီး ဒီမှာ ခုနစ်ထောင် နေတယ် ကွယ်။ အားလုံးပဲ မင်း အရိုင်းစာရင်းထဲ ပါရောလား” လို့ ထပ်မေးပြန်တယ်။ “ငါးခွဲမ တစ်ကောင်နဲ့ တစ်လှေလုံးပုပ်တဲ့ အချိုးပါကွာ” လို့ သူ့ဘာသာသူ ဖြေပြန်တယ်။ “ဟုတ်တယ်ပဲ ထားပါတော့ ဘုရား။ သူတို့က ဒီနေရာကို နှင်းဆီခြံတန်းလို့ခေါ် ပေမယ့် တပည့်တော်ဖြင့် ဒီလိုမခေါ်ချင်ဘူး” လို့ ပြောမိတယ်။

“မင်းတစ်ယောက်တည်း ဒီနေရာလာပြီး စည်းကမ်းနည်းလမ်း ချချင်နေ တယ် ဟုတ်စ” လို့ ပြုံးရင်း မေးပြန်တယ်။ စင်စစ်တော့ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းမှာ သာ စည်းကမ်းကြီးတာ။ ဒီနေရာမျိုးကျတော့ ဘယ်ဘုန်းကြီးဖြစ်ဖြစ် ပျင်းချင်ရင် အပျင်းထူခွင့် ရနေပါတယ်။ ဆေရခေါ်တဲ့ အရိုင်းနှင်းဆီရိုးဟာ ပေါတလနဲ့ သုံး မိုင်ပဲ ဝေးတယ်။ ပြီးတော့ ထိပ်တန်းကျောင်းတော် သုံးခုမှာ တစ်ခုအပါအဝင် ဖြစ် တယ်။ ခြေဆန်က ရဟန်းတစ်သောင်းကျော်နဲ့ အကြီးဆုံး။ ဆေရက ခုနစ်ရာ ငါးဆယ်နဲ့ ဒုတိယလိုက်တယ်။ ခြောက်ထောင်ရှိတဲ့ ဂန်ဒင်က တတိယဖြစ်တယ်။ ကျောင်းတိုက် တစ်တိုက်ဟာ မြို့တစ်မြို့ပါပဲ။ ကျောင်းတိုက်ထဲမှာပဲ လမ်းအသွယ် သွယ်၊ ကျောင်းအဆောင်ဆောင်၊ ဝတ်ကျောင်းအဆူဆူ၊ စာသင်တိုက် အခန်း ခန်းပေါ့။ လမ်းတွေမှာ ခမ်နယ်သားဘုန်းကြီးရဲ တွေက စောင့်ကြပ်နေရတယ်။ ဆက်ပေါရိကျောင်းတိုက်နဲ့ စာလိုက်ရင် ငယ်ပါတယ်။ အသုံးဝင်ပုံကတော့ မငယ် ဘူး။ ဆေးကျောင်းအနေနဲ့ အရာရောက်တဲ့အပြင် အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီမှာလည်း ကိုယ်စားလှယ် ပါတယ်။

ဆက်ပေါရိမှာ သိုင်းသင်ပေးပါတယ်။ သိုင်းလို့လွယ်လွယ် ခေါ်နေပေမယ့် တိဗက်လိုတော့ ဒီပညာကို ‘ဆုန်ဂကြျကျောမ်ပတူဒေပေါလေလပေါ’ လို့ ခေါ်တယ်။

အတိအကျဘာသာပြန်ဖို့ခက်တယ်။ ဒီလိုပဲ ‘အမေရေဇ’ ကိုလည်း ဘာသာမပြန် တတ်ဘူး။ သိုင်းဆိုတာမျိုးက ကျွန်တော်တို့ပညာနဲ့ စာလိုက်ရင် သူငယ်တန်းလောက် ပဲ ရှိပါတယ်။ လားမားကျောင်းတော်တိုင်းမှာ ဒီပညာကို သင်ပေးပါဘူး။ ဆက်ပေါရိ မှာ သင်တယ်ဆိုတာကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းနိုင်အောင်လည်း တစ်မျိုး၊ ဆေးကုရာမှာ ဝေဒနာရှင်ကို အလွယ်နဲ့မေ့သွားအောင် လုပ်ဖို့လိုတာလည်း တစ်မျိုး၊ ကြမ်းတမ်းတဲ့ နေရာဒေသတွေကို ခရီးသွားတဲ့အခါလည်း အခုအခံရအောင်လည်း တစ်မျိုးဆိုပြီး သင်ပေးတာပါပဲ။ ဆေးလားမားအဖြစ်နဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ခရီးဝေးဝေး လဲလဲ သွားရတတ်တယ်။

တဇုအဘိုးအိုဟာ ဒီပညာမှာ ပါရဂူတစ်ယောက်ပါပဲ။ သူတတ်သလောက် မချွင်းမချန် ကျွန်တော့်ကို သင်လိုက်ပါတယ်။ သူက ဘာလုပ်လုပ် စေ့စပ်တယ်။ သူ သင်ရရင် အကောင်းဆုံးတတ်ရမယ်လို့ အာရုံထားတယ်။ အများစုကတော့ အရှောင်အတိမ်း အချိုးအလွဲလောက်ပဲ တတ်ကြပါတယ်။ အဲဒါလောက်ကို ကျွန်တော်က လေးနှစ်သားကပဲ တတ်ပြီးပါပြီ။ ဒီအတတ်ကို ကိုယ်ခံကောင်းဖို့နဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းသိမ်းနိုင်ဖို့ပဲ သုံးသင့်တယ်။ စီးပွားဖြစ် လည်ပြီး နပန်းသတ်ဖို့ မသုံးသင့်ဘူးလို့ ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်ထားတယ်။ လူသန်ဟာ နူးညံ့ရမယ်၊ လူညံ့က ကြွားဝါ ဟိန်းဟောက်လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်။

ဆေးကုရာမှာ အရိုးကျိုးတဲ့လူကို အရိုးပြန်ဆက်တဲ့အခါ သွားနာတဲ့လူကို သွားနုတ်ပေးတဲ့အခါ ဝေဒနာရှင်ကို သတိမေ့သွားအောင် ဒီပညာကို သုံးပါတယ်။ အနာအကျင့်မရှိ၊ စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဖွယ်လည်း မရှိ။ လူတစ်ယောက်ကို သူ ဘာမျှ မသိလိုက်ဘဲနဲ့ သတိမေ့အောင် လုပ်လိုက်ပြီးတော့ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်းဖြစ်ဖြစ်၊ နာရီများစွာကြာမှဖြစ်ဖြစ် ပြန်ပြီးသတိရအောင် လုပ်ပေးတဲ့အခါ မူးနောက်နောက် ရီဝေဝေမဖြစ်၊ ပကတိအကောင်းအတိုင်း သတိရလာတယ်။ ဆန်းကြယ်တာ တစ်ခုက စကားပြောရက် ဝါကျမဆုံးခင် သတိမေ့သွားရင် ကြားထဲမှာ အချိန် ဘယ်လောက်ခြားခြား၊ သတိရတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဝါကျဆုံးအောင် ဆက်ပြော တယ်။ ဒီလို အထက်တန်းကျလှတဲ့ပညာမျိုးနဲ့ ချက်ချင်း အိပ်ညှို့ပညာကို အကျင့် စာရိတ္တ အင်မတန် ခိုင်ခံ့ကောင်းမွန်တယ်လို့ စိတ်ချရသူကိုသာ သင်ပေးပါတယ်။ အဲဒါတောင်မှ ဒီပညာနဲ့မဟုတ်တာ မလုပ်နိုင်အောင် အတားအဆီးတွေ ထည့် ပေးလိုက်သေးတယ်။

တိဗက်မှာ လားမားကျောင်းတော်ဆိုရုံနဲ့ အဲဒီမှာ သာသနာကို ကိုင်းရှိုင်းသူ များသာ နေတယ်လို့မမှတ်ယူရဘူး။ ကျောင်းတော်တစ်ခုဟာ မြို့ကလေးတစ်မြို့ လိုပဲ၊ လိုတာ အကုန်ရတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုပေါ့။ ရှေးရိုးအကကို ကြည့်ဖို့ ဇာတ်ရုံလည်း ရှိတယ်။ ဖြေဖျော်ဖို့ တူရိယာသမားတွေလည်း အသင့်ရှိတယ်။

တကယ်ဆိုတော့ တော်ပေဆိုတဲ့ပညာသည်ကို ကျောင်းတော်မှာသာ တွေ့ရမယ်။ ငွေရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးအတွက် ဇိမ်ခံပစ္စည်းက၊ အစ စားစရာနဲ့ ကျမ်းစာအုပ်တွေ ဝယ်ဖို့လည်း ဆိုင်ရှိတယ်။ ငွေပိုကို စုလိုရင် ဘဏ်သဘောမျိုး အပ်ငွေလက်ခံတဲ့ဌာန ရှိသေးတယ်။ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှာ ဥပဒေကို လွန်ကျူးသူရှိမြဲပေါ့။ ကျောင်းတော် များမှာ ဥပဒေလွန်ကျူးသူကို ဘုန်းကြီးရဲက ဖမ်းရတယ်။ ရုံးတင်ပြီး တရားမျှတ အောင် စစ်ဆေးပါတယ်။ အပြစ်ရှိရင် လားမားကျောင်းတော်ရဲ့ ထောင်ထဲမှာပဲ အချုပ်ခံရမယ်။ စာသင်သားရဲ့ ဉာဏ်အဆင့်အတန်းကိုလိုက်ပြီး ကျောင်းအမျိုးမျိုး လည်း ရှိတယ်။ ဉာဏ်ထက်သူကို အကူအညီကောင်းကောင်း ပေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆက်ပေါ်ရိက လွဲလို့ တခြားကျောင်းတိုက်တွေမှာ ပျင်းတဲ့သူဟာ တစ်သက်လုံး ဘာမျှမလုပ်ဘဲ ပျင်းနေလည်း ရတာပါပဲ။ လူတစ်ယောက်က အခြားလူ တစ် ယောက်ကို အတင်းအကျပ် ဘာမျှနှိုးဆော်ပြီး လုပ်ခိုင်းနေဖို့ မလိုဘူးလို့ အများ ကပဲ ယူဆတယ်။ ဒီဘဝ အလုပ်၊ မလုပ်ရင် နောင်ဘဝကျ လုပ်ရမှာပေါ့။ ဆက်ပေါ်ရိ မှာတော့ ဒီလို အလျော့မပေးပါ။ အလုပ်မလုပ်တဲ့လူကို တော်သင့်ရာ တစ်ချောင် ချောင်ကို သွားပေတော့လို့ နှင်လိုက်တယ်။

မနာမကျန်းဖြစ်မယ်ဆိုရင်တော့ ကောင်းကောင်းပြုစုတယ်။ ကျောင်းတိုက် မှာ သူနာဆောင်ရှိတယ်။ ဆေးပညာ၊ အခွဲအစိတ်ပညာ အနည်းဆုံး အခြေခံရှိသူ တွေက ပြုစုပါတယ်။ ပြင်းထန်တဲ့ဝေဒနာကိုတော့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်တို့လို ထူးချွန်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပင့်ပြီးကုပေးတယ်။ အနောက်နိုင်ငံမှာ တချို့လူတွေက ယောက်ျားဆိုရင် နှလုံးဟာ ဘယ်ဘက်၊ မိန်းမဆိုရင် ညာဘက်မှာရှိတယ်လို့ ခင်ဗျား တို့ တိဗက်ဆေးဆရာတွေ ယုံတယ်ဆိုလို့ မေးရင် ရယ်ချင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ လူသေရင် ခွဲစိတ်ဖြတ်တောက်ပြီး ငှက်စာကျွေးတဲ့အလေ့က ရှိလေတော့၊ လူရဲ့ အတွင်းအင်္ဂါ အနေအထားတွေကို အမြဲမြင်ဖူးနေကျ ပါတယ်။ ဒီလိုအမှားမျိုးကို ဘယ်မှားမလဲ။ လူပျိုနာစွဲကပ်ပြီး ရွံစရာကောင်းတဲ့ တိဗက်အမျိုးသားလို့ သူတို့က ပြောနေရင်လည်း ပြုံးမိတယ်။ ဒီလူမျိုးဟာ အင်္ဂလန်၊ အမေရိကန်မှာရှိတဲ့ လူ မသိ အောင် အလကားကုပေးမယ်ဆိုတဲ့ ဆေးခန်းမျိုးကို မရောက်ဖူးလို့ပဲ ဖြစ်မယ်။ ညစ်ပတ်ပေကျံနေတယ်ဆိုရင်လည်း အမျိုးသမီးက အသုံးချလို့ ပိုကောင်းအောင် ပါးနီဆိုးတယ်။ နေရာမလွဲနိုင်အောင် နှုတ်ခမ်းနီဆိုးမယ်။ တောက်ပြောင်အောင် ဆံပင် အရောင်တစ်မျိုးဖြစ်အောင် ဆေးဆိုးမယ်။ မျက်တောင်မွေးလည်း နုတ်မယ်။ လက်သည်းလည်း ဆိုးမယ်။ ဒီလိုနည်းပဲ ညစ်ပတ်ပေကျံနေတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျောင်းတိုက်မှာနေကြပုံကို ဆက်ကြဦးစို့။ မကြာခဏ ကျောင်းတိုက်ကို ရောင်းဝယ်ရေးအတွက် ကုန်သည်ဧည့်သည်၊ ခရီးသွား ဘုန်းကြီးဧည့်သည် ရောက်တယ်။ ကျောင်းတိုက်ဧည့်ဂေဟာမှာ တည်းရမယ်။ တည်းခိုခ ပေးရ

တယ်။ ဘုန်းကြီးဆိုတိုင်း လူလွတ်ယောက်ျားလို့ မမှတ်ပါနဲ့။ တချို့က တစ်ကိုယ် တည်းသန့်စင်ခြင်းဟာ မှန်ကန်တဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံကို ရလွယ်ဖို့ ခက်တယ်လို့ ယူဆတယ်။ အဲဒီလိုယူဆရင် ဦးထုပ်နီဆောင်းတဲ့ ဘုန်းကြီးကို ဝင်ရတယ်။ မယားယူခွင့်ရမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကိုဏ်းက လူနည်းစုဖြစ်ပါတယ်။ မယားမယူရတဲ့ ဦးထုပ်ဝါကိုဏ်းက အများစုဖြစ်တယ်။ သာသနာရေးမှာလည်း ဦးထုပ်ဝါက၊ သာ ရှေ့ဆောင်ရှေ့ရွက် အုပ်ချုပ်စီမံခွင့် ရတယ်။ မယားနေခွင့်ရတဲ့ ကျောင်းတိုက် တွေမှာ ဘုန်းကြီးရော မယ်သီလပါ ရှိတယ်ပေါ့။ ဆက်ဆံရေးပြေပြစ်ပြီး ယောက်ျား ချည်းပဲရှိတဲ့ ကျောင်းတိုက်မှာထက် ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထား သိမ်မွေ့တယ်။

တချို့ကျောင်းတိုက်များမှာ ပုံနှိပ်စက်ရှိတယ်။ ကျမ်းပြုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အပြင် မှာ ပုံနှိပ်တဲ့လူ ရှာဖို့ မလိုဘူး။ စက္ကူကလည်း လက်ဖြစ်ပဲပေါ့။ စက္ကူလုပ်ငန်းက တော့ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်တတ်တယ်။ စက္ကူလုပ်ရာမှာသုံးတဲ့ သစ်ခေါက် တစ်မျိုးက အဆိပ်ရှိတယ်။ ဒီတော့ တိဗက်စာအုပ်ကို ပိုးမစားဘူးဆိုတဲ့ ကောင်း ကျိုး ရှိသလို ဒီစက္ကူမျိုးလုပ်ရတဲ့ ဘုန်းကြီးဟာ မကြာခဏ ခေါင်းခဲတဲ့ဝေဒနာကို အပြင်းအပြ ခံစားရရှာတယ်။ ပုံနှိပ်ဖို့စာလုံးတွေဟာ ခဲစာလုံးမဟုတ်ဘူး။ သစ်သားပြားမှာ စာအုပ် တစ်မျက်နှာလုံးအတွက် ရေးပြီးထွင်းရတယ်။ တစ်ခါတရံ အဲဒီ သစ်သားဘလောက်ပြားဟာ အလျား သုံးပေ၊ အနံ တစ်လက်မခွဲ ရှိပြီး အသေးစိတ် ထွင်းထုရာမှာ အင်မတန်လက်ဝင်တယ်။ အမှား တစ်ခုတလေ ပါ သွားရင် တစ်ပြားလုံး ပစ်ရတယ်။ တိဗက်စာအုပ်က အလျားတို အနံစောက်တဲ့ အနောက်တိုင်းစာအုပ်နဲ့ မတူဘူး။ သူတို့က အလျားရှည်ပြီး အနံတိုတယ်။ ပြီးတော့ အနှောင့်က ပေါင်းပြီး ချုပ်မထားဘူး။ အားလုံးမချုပ်ဘဲ ထားပြီး သစ်သား ကြမ်းနှစ်ချပ်နဲ့ညှပ်ပြီးမှ အပေါ်က ကြိုးစည်းထားတယ်။ ကျမ်းနှစ်ပြားကို ပန်းပု လှလှထုပြီး တန်ဆာဆင်တယ်။ ပုံနှိပ်တဲ့အခါ သစ်သားဘလောက်ပြားကြီးကို လှန်ပြီးချထားရတယ်။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ဒလိမ့်တုံးနဲ့ မင် ညီအောင် လှိမ့်ပေး တယ်။ နောက်တစ်ပါးက စက္ကူကိုယူပြီး အပေါ်ကဖုံးတယ်။ နောက်တစ်ပါးက နောက် ဒလိမ့်တုံးတစ်ခုနဲ့ စက္ကူပေါ်က ဖိတဲ့သဘော လှိမ့်ရပြန်တယ်။ နောက် တစ်ပါးက စက္ကူကိုခွာယူပြီး လက်ထောက်ကို လှမ်းပေးတယ်။ လက်ထောက်က တစ်နေရာသွားပြီး မင် ခြောက်တဲ့အထိ ဖြန့်ထားပါတယ်။ အစွန်းအကွက် မရှိစေရ စွန်းကွက်ခဲရင် လူငယ်တွေသုံးဖို့ တစ်ခါတည်း ချပေးလိုက်တယ်။ ဆက်ပေါ်ရိမှာ အလျား ခြောက်ပေ၊ အနံ လေးပေ အထိ ကြီးတဲ့သစ်သားပြားကို ထွင်းရတယ်။ အဲဒီအပြားပေါ်မှာ လူရဲ့ပုံနဲ့ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းအရုပ်တွေ ပါတယ်။ အဲဒီ အပြား ကြီးနဲ့ နှိပ်လို့ရတဲ့ပုံကို နံရံမှာချိတ်ဆွဲတယ်။ အရုပ်တွေမှာ ဆေးဆိုးဖို့လိုရင် ကျွန်တော်တို့ စာသင်သားတွေကပဲ ဆိုးပေးရတယ်။ အဲဒီလို နက္ခတ်တာရာပုံ

တွေကို လုပ်ပါတယ်။ ဇာတာကိုတော့ နှစ်ပေပတ်လည်ကွက်မှာ ရေးထည့်တယ်။ အမှန်ကတော့ ဇာတာဆိုတာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ မွေးတဲ့အချိန်မှာရှိတဲ့ ကောင်းကင် မြေပုံပါပဲ။ မြေပုံရေးထည့်ဖို့ အခြေခံစက္ကူမှာ အသေအချာ တွက်ယူလို့ရတဲ့အဖြေ ကို ရေးသွင်းတာပဲပေါ့။

နှင်းဆီခြံတန်းအမည်တွင်တဲ့ လားမားကျောင်းတော်ကို မယှဉ်သာအောင် ကောင်းတဲ့ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းနဲ့ ယှဉ်ကြည့်ပြီးတဲ့နောက်၊ ဝေဒနာရှင်အဘိုးအိုကို ပြန်ပြီးကြည့်ရသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ထားရစ်ခဲ့တဲ့ နှစ်နာရီအတွင်းမှာ အတော့် ကို ဝေဒနာသက်သာနေပါတယ်။ အခြေအနေ တိုးတက်လာတယ်။ ဧည့်ဝတ် စကား ပြောနိုင်လာတယ်။ ကြည့်ရတာ ကျွန်တော့်ဆရာ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် ကို ဒီဆရာတော်ကြီးက သိပ်ခင်မင်လေးစားပုံရတယ်။ “တပည့်တော်တို့ပြန်မယ် ဘုရား၊ ဒီသစ်ရွက်ဆေးမှုန့်ကို ယူထားလိုက်ပါ။ လူနာစောင့်ကို ဘယ်လို ဖျော်ပြီး တိုက်ရမယ်ဆိုတာ အသေအချာမှာခဲ့ပါမယ်” လို့ဆိုပြီး၊ ဆေးအိတ်ထဲက သားရေ အိတ်ငယ်သုံးခု ဆွဲထုတ်ပါတယ်။ အဘိုးအိုအတွက် အသက်ဆက်ဆေးတွေပေါ့။

မုခ်ဝမှာ သိပ်လန်းဆန်းတဲ့ မြင်းနှစ်ကောင်ကို အသင့်လုပ်ထားတယ်။ ကောင်းကောင်းအိပ် ကောင်းကောင်းစားပြီး အနားရပြီးတဲ့အတွက် လန်းဆန်းလွန်း လို့ မြင်းတွေဟာ ရွှနေတယ်။ ချက်ချင်း ကဆုန်ချ ပြေးချင်ကြပြီ။ အဲဒါမျိုးကို ကျွန်တော် မနှစ်သက်ဘူး၊ မုန်းတယ်။ ဆရာတော်ကို ကျေးဇူးတင်ရမှာက တိရစ္ဆာန် ကို ဆရာတော်ဟာ ဘယ်တော့မှ ပင်ပန်းအောင် မခိုင်းဘူး။ မြင်းကောင်းပေမယ့် ဖြည်းဖြည်းပဲ သွားစေတယ်။ နှင်းဆီခြံတန်းက လင်ခေါ်လမ်းကို ဘယ်လိုပဲ ဖြတ်လမ်း သွားသွား၊ အနည်းဆုံး ကိုက်သုံးထောင့်ခုနစ်ရာ သွားရတယ်။ ကျွန်တော့်အိမ်ရှေ့ က ဖြတ်လိုစိတ် မရှိပါ။ ဆရာတော်က သိပုံပဲ။ “တို့ အရင် မလိုပါဘူးကွယ်။ နည်းနည်း ပိုဝေးပေမယ့် ဈေးဆိုင်တန်းကပဲ သွားမယ်” လို့ ပြောပါတယ်။

တရုတ်ကုန်သည်တွေ ကုန်နဲ့ဈေးကို လူအများနှစ်သက်ပြီး ဝယ်ချင်အောင် ကြော်ငြာနေပုံက နားထောင်ချင်စရာ ကောင်းလှတယ်။ ကျွန်တော်ဖြင့် နားထောင် လို့ မငြီးဘူး။ ဆိုင်တန်းရှိတဲ့ လမ်းရဲ့တစ်ဖက်မှာ ကျောရတန်ခေါ်တဲ့ အတ္တသရုပ်ပြ စေတီတစ်ဆူရှိတယ်။ အနားမှာ ရွှေရောင်ပြောင်ပြောင်နဲ့ ဘုရားဝတ်ကျောင်း ရှိတယ်။ ရွှေဒေဂေါမပ၊က ဘုန်းကြီးတွေဟာ အဲဒီဝတ်ကျောင်းကို သွားနေတယ်။ ဆက်ပြီး နည်းနည်း မြင်းစီးသွားလိုက်တော့၊ ဇောကန်အရိပ်ကို သူထက်ငါ ခိုမယ် ဆိုနေသလိုပဲ။ ဇောကန်ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့အိမ်စုကို ရောက်တယ်။ ဒီနေရာကို ငါ အရင်တစ်ခေါက် ရောက်တုန်းက ငါဟာ လူလွတ်၊ ကျဉ်းကျပ်တဲ့ရဟန်း မဟုတ် သေးဘူး။ အခုအဖြစ်ဟာ အိပ်မက်လိုပဲ။ အိပ်မက်တကယ်ဖြစ်ပြီး အိပ်မက်ပျက် သွားအောင် နိုးလိုက်စမ်းပါဟယ်လို့ တွေးမိတယ်။ ဆက်သွားပြီး ညာကိုချိုးတော့

လိပ်တံတားကို ရောက်တယ်။ ဆရာတော်က “မင်းက ခုအထိ ဘုန်းကြီးမလုပ် ချင်ဘူး ဟုတ်စ” လို့ ရုတ်ခြည်းမေးလိုက်တယ်။ အဖြေကို မစောင့်ပါ။ “ဒီဘဝဟာ မြတ်တယ်လို့ မင်းလည်း သိတယ်။ ဒီ သီတင်းပတ်ကုန်ရင် တစ်နှစ်၊တစ်ခေါက် သွားမြဲ ဆေးဝါးအရှာ တောင်ပေါ်ကို ထွက်ကြရတော့မယ်။ ဒီတစ်ခါ မင်း မလိုက်နဲ့ကွယ်။ ငါနဲ့နေပြီး စာသင်ရစ်။ မင်း အသက် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်ပြည့်ရင် ကြပ်ဖဘုန်းကြီးအဆင့်တက်ဖို့ စာမေးပွဲဖြေနိုင်အောင်ပေါ့ကွယ်။ သိပ်ရှားတဲ့ ဆေးဖက်ဝင် သစ်ရွက်တချို့ကို ရှာရအောင်တော့၊ ငါတို့ နှစ်ယောက် အထူးစီစဉ်ပြီး သွားဖို့ ငါ စိတ်ကူးထားပါတယ်”။ ပြောရင်း ရှောရွာဆုံးကို ရောက်တယ်။ ဒီက၊ စပြီး လာဆာချိုင့်ရဲ့ အနောက်မုခ်ဖြစ်တဲ့ ပါဂေါကလိင်ကို ရောက်ပါတယ်။ သူတောင်းစားတစ်ယောက်က နံရံနားကို တိုးကပ်လိုက်ပြီး “တပည့်တော်ကို မကု ပါနဲ့တော့ ဘုန်းဘုန်းရယ်။ ဝေဒနာပျောက်ရင် တောင်းမစားရမှာ စိုးလို့ပါ” လို့ လျှောက်တယ်။ “ဒီကောင်မျိုးတွေကြောင့် နိုင်ငံခြားသားက တို့ကို အထင်သေး တာကွယ်။ တရုတ်၊ကုလား နိုင်ငံတွေကို ငါ ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာနဲ့ ပါသွားတုန်းက လာဆာရဲ့ သူတောင်းစားအကြောင်းတွေကို ကဲ့ရဲ့ပြောဆိုတာ အမြဲကြားရတယ်။ ဒီကောင်တွေ တချို့ တကယ်ချမ်းသာတယ်ကွယ်” လို့လည်း ပြောပါတယ်။ “သိုက် တဘောင်အလိုအရ သံ-ကျားနှစ်(၁၉၅၀)ရောက်လို့ တို့ပြည်ကို ရန်သူ သိမ်း သွားပြီးရင် သူတောင်းစားကိုဖမ်းပြီး အလုပ်ခိုင်းမှာပဲ။ တို့ကတော့ ဒီနိုင်ငံမှာ အဲဒီအခါ ရှိမှာမဟုတ်ဘူး။ မင်းက နိုင်ငံခြားမှာရှိမယ်။ ငါကတော့ ကောင်းကင်ဘုံ ကို ပြန်မယ်” လို့လည်း ဆက်ပြောပါတယ်။

အလွန်လေးစား ကြည်ညိုချစ်ခင်တဲ့ဆရာနဲ့ ခွဲရမယ်။ ဆရာကလည်း ဘဝနတ်ထံပျံလွန်မယ်ဆိုတဲ့ စကားသံကြောင့် ကျွန်တော် သိပ်ဝမ်းနည်းမိတယ်။ လူ့ဘဝဟာ ခဏပဲ။ အစစ်အဆေး ခံရတဲ့နေရာပဲ။ မတည်မြဲဘူးဆိုတာတော့ သိပါတယ်။ အဲဒီကံကြမ္မာကို ဟိုတုန်းကတော့ တုန်လှုပ်တယ်။ အခု မတုန်လှုပ်ပါ။

လင်ခေါ်လမ်းကို ဘယ်ဘက်က ချိုးဝင်လိုက်ပါတယ်။ ကုန်လင်ကို ဖြတ် ကျော်ပြီးတော့ ဘယ်ဘက်ကိုချိုးရင်၊ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းတိုက်ရှိတဲ့ သံတောင် အတက်လမ်းကို ရောက်တယ်။ တောင်နံရံတစ်လျှောက်မှာ ဆေးခြယ်ထားတဲ့ ကျောက်ရုပ်တုတွေကို ဘယ်တော့မှ ကြည့်မဝဘူး။ ဘုရားရုပ်၊ နတ်ရုပ်တွေ ကျောက်ကမ်းပါးအပြည့် ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ နေမြင့်လှပြီ။ ရပ်နေဖို့ အချိန်မကျန် တော့ပါ။ ဆက်ပြီး တောင်ပေါ်ကိုတက်ခဲ့တုန်း ဆေးသစ်ရွက် အရှာထွက်မယ့်ပါတီ အကြောင်းကို တွေးမိပြန်တယ်။ ဆက်ပေါ်ရိက နှစ်တိုင်းသွားတက်ရှာရတဲ့သစ်ရွက် ကို၊ အခြောက်လှန်းပြီး လေလုံအောင်ထုပ်တယ်။ ဆေးမျိုးစုံကို ဒီတောင်တွေမှာ လိုသလိုရအောင် သဘာဝက ပေးထားတယ်။ ဒီတောင်မျိုးကို ရောက်ဖူးသူ

နည်းတယ်။ တွေ့ရတဲ့ ဗဟုသုတကတော့ ပြောမဆုံးဘူး။ အခုထွက်မယ့်ခရီးကို မလိုက်ရပေမယ့် လာမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်နဲ့ သွားရဦးမယ်ဆိုတော့ သာလို့တောင် ကောင်းသေးတယ်။ နက္ခတ် ဗေဒင်အရ လာမယ့်စာမေးပွဲကို တစ်ကြိမ်တည်းနဲ့ အောင်မယ်လို့ သိရပေမယ့်၊ စာတော့ ကြိုးစားရလိမ့်မယ်။ ဗေဒင်ဆိုတာလည်း လူရဲ့ကြိုးစားမှုနဲ့ တွဲနေတာပါပဲ။ လူက ငယ်တယ်၊ အပြိုင်ကြရတော့ တစ်ဆယ့် ရှစ်နှစ်သားတွေနဲ့ ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့ ကိုယ်က ပိုကြိုးစားရမယ်ပေါ့။

(၁၀)

တိဗက်ယုံကြည်မှုများ

ဥုံ မ နိ ပ ခွ ဟုံ

တိဗက်မှာ လူရယ်လို့ လာဖြစ်သူအတွက် ဘဝစည်းကမ်းတွေကို အသင့် အတင့်ပြည့်စုံအောင် တင်ပြချင်ပါတယ်။ တိဗက်နိုင်ငံသားတို့ရဲ့ ယုံကြည်ကိုးကွယ် တဲ့ဘာသာဟာ ဗုဒ္ဓဝါဒတစ်မျိုး ဖြစ်တယ်။ တခြား ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေနဲ့တော့ လုံးဝ မတူဘူး။ ခြားနားတယ်။ ဒါကြောင့် ဗုဒ္ဓဝါဒတစ်မျိုးလို့ သုံးလိုက်ပါတယ်။ တိဗက်အခေါ်အဝေါ်ကိုတော့ အတိအကျဘာသာပြန်ပြီး ပြောဖို့ခက်တယ်။ လို လည်း မလိုပါဘူး။ ဒီတော့ ကျွန်တော်တို့ယုံကြည်မှုကို အလွယ်ဆုံး သာသနာ လို့ပဲ နာမည်တပ်လိုက်မယ်။ ဒီသာသနာကို သက်ဝင်ယုံကြည်တဲ့လူကို ဂိုဏ်းဝင် လို့ ခေါ်မယ်။ တခြားယုံကြည်မှုဘက်က လူအားလုံးဟာ ဂိုဏ်းပြင်တွေပါပဲ။ အနောက်နိုင်ငံမှာတော့ ကျွန်တော်တို့သာသနာကို လားမားဝါဒလို့ ခေါ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ မတူတာကတော့ ကျွန်တော်တို့က ဒီဘဝကိုအခြေခံပြီး နောက် ဘဝအတွက် မျှော်လင့်ချက်ထားပြီး ကျင့်တဲ့သဘောရှိတယ်။

ပညာရှင်တွေက ကျွန်တော်တို့သာသနာကို ချောက်ချားသွားအောင် ဝေဖန်ကြပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ပညာရှင်ဆိုပေမယ့်၊ ငါယုံတာကမှ အမှန်ဆိုတဲ့ အစွဲနဲ့ လာပြီး သူတစ်ပါးယုံတာ အမှားလို့ ဝေဖန်ပုံဖြစ်ကြတယ်။ ဒီချောက်ကမ်းပါး က ကျော်ပြီးကြည့်နိုင်တဲ့အစွမ်း မရှိကြရှာဘူး။ သူတို့လုပ်နည်းလုပ်ဟန်နဲ့ ကွာတာ တစ်ခုတည်းကြောင့် စေတနာဘက်သား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေရယ်လို့ လွယ်လွယ်ကလေး ခေါ်ပစ်လိုက်ကြတယ်။ အမှန်က သူတို့ဟာ ကျွန်တော်တို့သာသနာကို ကိုယ်တွေ့ ကြုံတွေ့လေ့လာပြီးမှ ရေးသားဝေဖန်ပုံမျိုး မဟုတ်ပါ။ တစ်ဆင့်စကား ဈေးစကား နဲ့မှတ်ချက်ချပြီး တစ်ဖက်သတ်အနိုင်ယူခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။ အချို့ကတော့ တိဗက် ကိုလာပြီး ရက်နည်းနည်း သွားမေးစမ်းတယ်။ တချို့ အလေ့အလာကို အနည်း အပါးဝင်လုပ်ကြည့်ပြီး ကျွန်တော်တို့အထဲက အတော်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဟာ တစ်သက် လုံး လုပ်လို့မှ ကောင်းကောင်း မထင်မြင်တာမျိုးကို၊ သူတို့က ခေတ္တခဏနဲ့ ရေးနိုင် ပြောနိုင် ဝေဖန်ဖြည့်စွက်နိုင်တဲ့ ဉာဏ်အလင်း ရသွားကြပြီလို့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် အောင်လက်မှတ် ပေးသူတွေပါပဲ။

ဗုဒ္ဓဝါဒီတစ်ဦး၊ ဒါမှမဟုတ်လည်း ဟိန္ဒူဝါဒီတစ်ဦးဟာ ခရစ်ယာန် သမ္မာ ကျမ်းကို တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီ လှန်လှောကြည့်ပြီး ခရစ်ယာန်ဝါဒရဲ့ နက်နဲသိမ်မွေ့ တဲ့ အကြောင်းအချက်တို့ကို သူကပဲ ရှင်းလင်းပြောပြပြီး မှတ်ချက်ချမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုပြောမလဲ။ စောစောက ဝေဖန်တယ်ဆိုတဲ့ ပညာရှင်တွေထဲက ဘယ်သူ မျှ ငယ်က၊စပြီး လားမားကျောင်းတိုက် တစ်ခုမှာနေခဲ့ပြီး၊ ဘုန်းကြီးဘဝနဲ့ သာ သနာ့ကျမ်းအစောင်စောင်ကို သင်ကြားတတ်မြောက်တယ်လို့ မရှိဖူးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့က ဒီကျမ်းတွေကို လျှို့ဝှက်ထားပါတယ်။ ဘာပြုလို့ လျှို့ဝှက်ရသလဲ ဆိုတော့၊ အောင်ပွဲကို ဖြတ်လမ်းက လိုက်ချင်သူတွေကို အားမပေးသင့်လို့ ယူဆလို့ ဖြစ်တယ်။ စိတ်သက်သာရာရအောင် ဒုက္ခအချို့ကို ပြေငြိမ်းအောင် ပူဇော်ပသ ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ညှို့ဓာတ်နဲ့ ကုစားခြင်းဆိုတာမျိုးတော့ သူတို့ကိုယ်တိုင်က အားကိုး လိုပါတယ်ဆိုရင် ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါမျိုးကတော့ အတွင်းအဖြစ်မှန် မဟုတ်ဘူးပေါ့။ အပက်စွဲ၊ ကလေးဆန်တဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လှည့်စားခြင်းလို့ပဲ ကျွန်တော်တို့က သဘောထားတယ်။ လူတချို့ကတော့ မကောင်းမှုကို ထပ်တလဲလဲလုပ်ပြီး တစ်စုံစီမံ တုန်လှုပ်လာခါမှ နီးရာကျောင်းသွားပြီး လျှို့ဝှက်တန်းရာ နည်းနည်းတင်ဆက်လို့ အရောင်းအဝယ် လာဘ်ပေးလာဘ်ယူသဘောနဲ့ ဘုရားတွေ၊နတ်တွေက ခွင့် လွှတ်အောင် ချော့ရင်ရတယ်လို့ထင်တယ်။ တစ်နည်းတော့ စိတ်သက်သာစရာ ရဖို့ လွယ်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ ချက်ချင်း ပြုသမျှအကုသိုလ် ကုန်မယ်။ ဒီတော့ နောက်ထပ် မကောင်းမှုကို လုပ်အားရှိသွားပြန်တာပေါ့။ အချုပ်အခြာ တန်ခိုးရှင်တစ်ဦး ရှိတယ်။ သူက ခွင့်လွှတ်ပေးမယ်။ ဒီတန်ခိုးရှင်ကို ဘုရားလို့ပဲ

ခေါ်ခေါ် ဘယ်လိုခေါ်ခေါ်၊ သူ့ကို အားကိုးရင် ပြီးတယ်။
 ဗုဒ္ဓဝါဒကို ယထာဘူတကျအောင် လေ့လာထားတဲ့ တိဗက်အမျိုးသားဟာ သနားသက်ညှာပါ။ အခွင့်အရေးပေးပါလို့ ဘယ်တော့မှ ဆုတောင်းရိုးထုံးစံ မရှိ။ တရားမျှတတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကိုပဲ ရမယ်လို့ တွက်ပြီးသားဖြစ်တယ်။ ထိပ်ဆုံးက တန်ခိုးရှင်ပဲရှိတယ် ဆိုပါတော့၊ တရားမျှတမှုကို သူလည်း လွဲဖယ်လို့ မရဘူး။ ဒီလိုဆိုရင် သူ့ကိုတော့ အပြစ်က ခွင့်လွှတ်တယ်။ ငါ့ကိုတော့ မညှာဘူး ဆိုတာ မျိုးကို အဲဒီတန်ခိုးရှင်လည်း လုပ်လို့ရမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း သက်ညှာပါ။ ဆုတောင်းပြည့်ရင် ရွှေလျှပ်မယ်လို့ ကတိပေးရင်း ဆုတောင်းတယ် ဆိုပါတော့၊ ဈေးအကောင်းဆုံး ပေးနိုင်သူကို ဆုအကောင်းဆုံး ပေးမယ့်သဘောမို့ ဘုရားသခင်ဟာ ငွေပြတ်တာနဲ့ လာဘ်ယူတယ်လို့ ပြောရမလို့ ဖြစ်သွားပါတယ်။
 လူလူချင်း ဆက်ဆံတဲ့အခါ ကြင်နာမှုပါသင့်တယ် မဟုတ်လား။ လက် တွေ့ကျတော့ ပါတာတွေ ရခဲပါတယ်။ ခေါင်ချုပ်ကပုဂ္ဂိုလ် ဆိုတာမျိုးဟာ တရား မျှတမှုကိုသာ ထင်ရှားပြနိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရုပ်အားဖြင့် ပျက်စီးကြပေ မယ့်၊ နာမ်အားဖြင့် မပျက်စီးပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဆုတောင်းဖြစ်တဲ့ ဥုံ မနိပဒ္ဓေဟုံ ကို လွယ်လွယ်ဘာသာပြန်နေတာက ကြာရတနာကို ရှိခိုးပါ၏လို့ ဖြစ်တယ်။ သဘောထားကို ကျွန်တော်တို့ နားလည်နေတာကတော့၊ လူ့အထက်ဘဝကို ရှိခိုးပါ၏လို့ ဆိုမယ်။ သေခြင်းဟူ၍ မရှိပါ။ တစ်နေကုန်လို့ အဝတ်လဲသလိုပဲ၊ လူဟာ အိပ်ရင် နာမ်ဟာ ရုပ်ကိုစွန့်ခွာလိုက်တယ်။ အဝတ်တစ်စုံကို နွမ်းရိတဲ့ အခါ လုံးဝစွန့်မယ်။ ဒီလိုပဲ ရုပ် နွမ်းယိတဲ့အခါ စုတ်ပြတ်တဲ့အခါ နာမ်က ရုပ်ကို စွန့်လိုက်တာပါပဲ။ သေတယ်ဆိုတာ တစ်ခါပြန်မွေးဖွဲ့ဖြစ်တယ်လို့ပဲ ကျွန်တော်တို့ နားလည်တယ်။ ရုပ်ချုပ်ငြိမ်းပေမယ့် နာမ်ကတော့ ထာဝရတည်နေမယ်လို့ ယုံတယ်။ ရုပ်ဆိုတာက အဝတ်တန်ဆာသဘောပဲ ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ရုပ်ကို သိပ်ပြီး အရေးမထားကြပါဘူး။ နာမ်ပဲ အရေးကြီးတယ်။ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်သူ ဟာ သူတောင်းစားရုပ်နဲ့ လာချင်လာမယ်၊ တစ်ဖက်မှာ ဆင်းရဲလို့ မကောင်းမှု ပြုခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲနဲ့၊ မကောင်းမှုပြုနေတာကို ဘယ်လိုပြောသင့်မလဲ။
 ဘဝရဟတ်ဆိုတာ ကမ္ဘာလောကတစ်ခုမှာ သတ္တဝါတစ်မျိုးဖြစ်၊ ပြီးတော့ နာမ်ဘဝပြန်၊ ပြီးတော့ နောက်တစ်နေရာမှာ နောက်တစ်မျိုးဖြစ်၊ အဲဒါကို ခေါ်တာ ပါပဲ။ အခုဘဝမှာ လူတစ်ယောက်ဟာ ဒုက္ခဆင်းရဲ အများကြီးတွေ့မယ် ဆိုပါ တော့၊ အရင့်အရင့်ဘဝတွေက မကောင်းလို့ ဝဋ်ကြွေးခံရတယ်လို့ မဆိုနိုင်ဘူး။ ဒီလို ဒုက္ခခံလိုက်ရင် အချို့ကိစ္စကို အတိုဆုံး သဘောပေါက် နားလည်သွားမယ်။ တစ်ဆင့်ပြောထက် လက်တွေ့က ပိုပြီးထင်မြင်လွယ်တယ်လို့ ဆိုတယ်မဟုတ် လား။ အခု ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေသူဟာ ဘဝအနေနဲ့ ကျန်နေတဲ့အပိုင်း

အတွက် လူလာပြီး ဖြစ်ရသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ငယ်ငယ်မှာသေတဲ့လူတိုင်းလည်း အရင်ဘဝက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေခဲ့သူတွေလို့ မယူနိုင်ဘူး။ ဘဝရဟတ် ကိုတော့ မင်း၊ သူဌေး၊ ဆင်းရဲသား၊ အသားဖြူ၊ အသားမည်း၊ ဘယ်သူမှ မလွတ်နိုင် ဘူးဆိုတာကို နားလည်ရမယ်။ ရဟတ်လို့ လွယ်လွယ်ခေါ်တာက သဘောပေါက် အောင်လို့ပါ။ တိဗက်အမျိုးသားအယူအဆကို စာတစ်ပိုဒ်၊ နှစ်ပိုဒ်နဲ့တော့ စုံ အောင်ပြောလို့ မရပေဘူး။ တိဗက်တရားကျမ်းစာဖြစ်တဲ့ ကန်ဂျူရ်ထဲမှာ အဲဒီ ဘဝအယူအဆကို အုပ်ရေ တစ်ရာကျော် ရေးထားတယ်။ အဲဒါတောင် ပြောစရာ မစုံသေးဘူး။ ချောင်ကျတဲ့ လားမားကျောင်းတိုက်တွေမှာ သက်ဆိုင်သူသာ ဖတ် ခွင့်ရတဲ့ကျမ်းတွေ အများကြီးရှိသေးတယ်။

အရှေ့တိုင်းသားတွေအဖို့ သဘာဝထက် မပိုတဲ့ လောကီပညာအမျိုးမျိုးကို ရှေးအနှစ် ရာ၊ ထောင်တွေကပဲ သိမြင် တတ်မြောက်နေခဲ့ပါတယ်။ ဒီတွေ့ရှိထားတဲ့ တန်ခိုးသတ္တိတွေကို ချိန်ခွင်နဲ့ချိန်ကြည့်မယ်၊ အက်ဆစ်လောင်းကြည့်မယ်၊ ဟုတ်၊ မဟုတ်၊ မှန်၊ မမှန်သိချင်လို့ စမ်းမယ်ဆိုတာမျိုးတွေကို အရှေ့တိုင်းသားတွေက မလုပ်ပါဘူး။ သူတို့ဟာ သဘာဝကဖော်ထုတ်ပြီး ရထားတဲ့တန်ခိုးကို ပိုပြီး ကြီး ထွားအောင်သာ ကြံဆတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဒီဗုဒ္ဓကျွန်ုပ်တို့ ဘယ်လိုဖော်ထုတ်ရ မယ် ဆိုတဲ့ စက်ကိရိယာကို သိပ်ပြီးဂရုမစိုက်ပါ။ သူ့ကို အသုံးချပုံကိုသာ အရေး စိုက်တယ်။ တချို့လူက အလုံးစုံကိုမြင်နိုင်တယ်လို့ ပြောလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် မယုံဘူးလို့ဆိုမယ်။ ဘာနဲ့အလားတူသလဲဆိုတော့ မွေးကတည်းက အကန်းမွေး တဲ့လူဟာ 'အလင်းရောင်ဆိုတာ ငါမယုံ'လို့ တစ်ခါတည်း ပိတ်ပြောသလို နေပါ တယ်။ ဒီလူမျိုးက ကိုယ်မှာရှိတဲ့ သာမန်မျက်လုံးနဲ့ အဝေးကြီးက ကိစ္စကို ဘယ်လို လုပ်ပြီး မြင်နိုင်ပါမလဲလို့ဆိုမယ်။

လူမှာ ကိုယ်ရောင်ဆိုတာ ရှိတယ်။ တစ်ကိုယ်လုံးကို အရောင်တစ်ခုဟာ ရစ်ပတ်နေတယ်။ အလေ့အလာရှိတဲ့လူဟာ လူရဲ့ ဒီကိုယ်ရောင်ကိုမြင်ရင် ဒီလူရဲ့ ကျန်းမာရေးကိုလည်း သိမယ်။ သူ့ဂုဏ်သိက္ခာကိုလည်း သိမယ်၊ သူ့ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထားကိုလည်း သိမယ်။ အတွင်းသက်နေ အင်အားလို့ပဲ ခေါ်ခေါ်၊ အတ္တလို့ပဲ ခေါ်ခေါ်၊ နာမ်လို့ပဲခေါ်ခေါ် လူအသက်ရှင်ရတဲ့အင်အားက အရောင်ရှိတယ်။ အဲဒီအရောင်ဟာ လူရဲ့ခန္ဓာကိုယ်က ရောင်ပြန်ဟပ်ပြီး ထွက်နေတယ်။ ခေါင်းမှာ ပိုင်းပြီး လင်းနေတာလည်း ဒီအရောင်ပဲ။ ခန္ဓာကိုယ်ထဲမှာ နာမ်မရှိရင် ဒီအရောင် ကို မမြင်နိုင်တော့ဘူးပေါ့။ နာမ်ဟာ ခန္ဓာနဲ့ခွဲခွာပြီးနောက် ခန္ဓာတစ်ခု မရခင်ကို လူအများက သူတို့အဖို့ အလွယ်ဆုံးစကားနဲ့ တစ္ဆေလို့ခေါ်ကြတယ် မဟုတ်လား။ တစ္ဆေဟာ ကိုယ်ခန္ဓာက ကင်းကွာခဲ့တော့၊ ပထမ နည်းနည်း ကြောင်တောင် တောင် ဖြစ်မှာပဲပေါ့။ ဘာတွေဖြစ်နေတယ်လို့လည်း ရုတ်တရက် သဘောပေါက်မှာ

မဟုတ်ဘူး။ ဒါကြောင့် လားမားတွေဟာ သေမယ့်လူအနီးကိုသွားပြီး ရှေ့မှာ ကြုံတွေ့ရမယ့် အတွေ့အကြုံကို လမ်းညွှန်ပေးဖို့လိုတယ် မဟုတ်လား။ ဒီလို ညွှန်ကြားချက် မရရင်၊ အရင်အစွဲနဲ့ နာမ်ဟာ ကမ္ဘာမြေပြင်ကို စွန့်မသွားဘဲ မဆိုင်ရာမှာ မှီခိုကပ်ရှာနေတတ်တယ်။ အဲဒီလို မစွဲသင့်တာ မစွဲအောင် ဘုန်းကြီး တွေရဲ့တာဝန် ဖြစ်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ဟာ မကြာခဏ တစ္ဆေလမ်းညွှန်ပွဲ လုပ်လေ့ရှိတယ်။ တိဗက် သားတွေဟာ သေရဖို့ မကြောက်ပါဘူး။ ပြီးတော့ သတိထားပြီး ထိန်းသိမ်းစရာ လိုက်နာစရာ အချက်အလက်တွေကို ထိန်းသိမ်းလိုက်နာမယ်ဆိုရင်၊ ဘဝတစ်ခုက တစ်ခုကို ကူးရတာ အခက်အခဲမရှိနိုင်လို့ ယူဆတယ်။ ဒီပွဲကို ဘုရားကျောင်းမှာ ဘုန်းကြီးအပါး သုံးရာလောက်နဲ့ လုပ်ပါတယ်။ ကျောင်းတော်ရဲ့ ခန်းမအလယ်မှာ မနောနဲ့ ပြောဆိုနိုင်စွမ်းတဲ့ ဘုန်းကြီးငါးပါးက မျက်နှာချင်းဆိုင် ဝိုင်းပြီး ထိုင်ပါ တယ်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်က ခေါင်းဆောင်ပြီး ဂါထာတွေ ရွတ်ဆိုနေတုန်း မှာ အဲဒီဘုန်းကြီး ငါးပါးက ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ နာမ်တွေကိုရှာပြီး မနောချင်း မေးမြန်းပြောဆိုနေမယ်။ ရွတ်ဆိုနေတဲ့ဂါထာကို အဓိပ္ပာယ်ပြန်နိုင်ဖို့ ခက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အကြမ်းဆုံးပြောရရင် ဒီအတိုင်းပါပဲ။

နယ်ကြားမှာ လမ်းပြမရှိဘဲ လည်နေရင်၊ ခု တို့ရဲ့နာမ်က ပြောသံကို နားထောင်ကြပေတော့။ သေသူ ရှင်သူဆိုတာ အတူတူ နေမရနိုင်။ သေ ပြီးတဲ့လူရဲ့မျက်နှာကို ဘယ်လိုမြင်နိုင်ပါမလဲ။ သူ့အသံကော ဘယ်လိုကြား ရမလဲ။ မျက်စိလည်နေတဲ့ တစ္ဆေကို လမ်းညွှန်ပေးမယ်။ ဒီကိုလာခဲ့၊ လာ နိုင်အောင် တို့က ပထမ အမွှေးတိုင် တစ်တိုင် ထွန်းတယ်။

မျက်စိလည်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှန်ရင် တို့နာမ်က လွင့်တဲ့အသံကို နား ထောင်ကြစမ်း။ ဒီလောကဟာ မျှော်မှန်းရော်ရမ်းတဲ့ လောကပဲ။ ဘဝဆို တာလည်း အိပ်မက်လိုပဲ။ မွေးတဲ့လူဟာ သေရမြဲပဲ။ ဗုဒ္ဓလမ်းစဉ် တစ်ခု တည်းသာ ထာဝရတည်မြဲတဲ့ဘဝကို ပေးနိုင်တယ်။ မျက်စိလည်နေတဲ့ တစ္ဆေကို လမ်းညွှန်ပေးမယ်။ ဒီကိုလာခဲ့။ လာနိုင်အောင် တို့က သုံးခု မြောက် အမွှေးတိုင် တစ်တိုင် ထွန်းတယ်။

တောတောင်ရေမြေကို အစိုးရခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း တို့နာမ်က လွင့်တဲ့အသံကို နားထောင်ကြစမ်း။ မင်းတို့ စိုးမိုးတယ်ဆိုတာလည်း ခဏပဲ။ လက်အောက်ခံတွေရဲ့ ညည်းညူသံကတော့ မစဲဘူး။ သူတို့ သက်ပြင်းချတဲ့လေနဲ့ပဲ သစ်ပင်တွေက သစ်ရွက်တွေ လှုပ်နေတယ်။ မြေ ပြင်မှာလည်း သွေးချောင်းစီးတယ်။ မင်း အာဏာရှင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့တစ္ဆေကို လမ်းပြပေးမယ်။ ဒီကိုလာခဲ့။ လာနိုင်အောင် တို့က လေးခုမြောက် အမွှေး

တိုင် တစ်တိုင်ကို ထွန်းတယ်။

သူများနယ်ပယ်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး ဒဏ်ရာရလို့ သေတဲ့ စစ်သား၊ စစ်ဗိုလ်တွေလည်း တို့နာမ်က လွင့်တဲ့အသံကို နားထောင်ကြစမ်း။ မင်းတို့စစ်တပ် အခု ဘယ်မလဲ။ ရှိသေးလား။ ကမ္ဘာမြေပြင်အနှံ့ ညည်းညူနေပြီ။ စစ်မြေပြင်မှာလည်း မြက်သစ်ပင်တွေ ပေါက်နေပါပြီ။ စစ်ဗိုလ်စစ်သားတစ်တွေကို လမ်းပြပေးမယ်။ ဒီကိုလာခဲ့။ လာနိုင်အောင် တို့က ငါးခုမြောက် အမွှေးတိုင် တစ်တိုင်ကို ထွန်းတယ်။

စာတွေရေး၊ ကားတွေဆွဲခဲ့တဲ့ စာရေးပညာရှင်တွေ၊ ပန်းချီဆရာတွေလည်း တို့နာမ်ကလွင့်တဲ့ အသံကို နားထောင်ကြစမ်း။ မင်းတို့ဟာ မင်တွေအများကြီးသုံးပြီး မျက်စိမဲ့တဲ့အထိ ရေးခဲ့တယ်။ အချည်းနီးပဲ။ မင်းတို့ကို ဘယ်သူမှ သတိမရကြတော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ မင်းတို့ရဲ့နာမ်ကတော့ ဆက်နေရဦးမယ်။ ပညာရှင်နဲ့ ပန်းချီတစ်တွေကို လမ်းပြပေးမယ်။ ဒီကိုလာခဲ့။ လာနိုင်အောင် တို့က ခြောက်ခုမြောက် အမွှေးတိုင် တစ်တိုင်ကို ထွန်းတယ်။

နွေဦးပေါက် နံနက်ခင်းနဲ့ နှိုင်းယှဉ်နိုင်လောက်အောင် ချောတဲ့အပျိုတွေ၊ အမျိုးမြတ်တဲ့အပျိုတွေ၊ တို့နာမ်က လွင့်တဲ့အသံကို နားထောင်ကြစမ်း။ အခုတော့ ချစ်တဲ့လူက ပွေ့ဖက်တာကို ခံရတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆုံးသတ်မှာ အသည်းကွဲရော မဟုတ်လား။ နွေဦးပေါက် နွေရာသီကုန်ရင် ဆောင်းဦးပေါက် ဆောင်းရာသီ ရောက်လာရမယ်။ သစ်ရွက်တွေ ကြွေမယ်။ ဒီလိုပဲ လှတာတွေပျောက်ပြီး အရိုးစုပဲကျန်မယ်။ အလှမယ်နဲ့ ဂုဏ်ကြီးသူတွေရဲ့တစ္ဆေတွေကို ဒီကမ္ဘာလောကရဲ့ နှောင်ကြီးပြတ်ပြီး သွားရအောင် နည်းလမ်းပြပေးမယ်။ ဒီကိုလာခဲ့။ လာနိုင်အောင် တို့က ခုနစ်ခုမြောက် အမွှေးတိုင်တစ်တိုင် ထွန်းတယ်။

သူခိုး၊ ဓားပြ၊ သူတောင်းစားနဲ့ ပြစ်မှုအမျိုးစုံ ကျူးလွန်သူတွေဟာ သေပြီးရင် ခိုကိုးရာကင်းမဲ့နေမယ်။ တို့ လမ်းပြပေးမယ်။ လာခဲ့။ လာနိုင်အောင် တို့က ရှစ်ခုမြောက် အမွှေးတိုင်တစ်တိုင် ထွန်းတယ်။

ပြည့်တန်ဆာ ညအမျိုးသမီးတစ်တွေလည်း တို့နာမ်က လွင့်တဲ့ အသံကို နားထောင်ကြစမ်း။ မကောင်းမှုတွေ လုပ်ခဲ့လို့ အခုအခါ ခိုကိုးရာမဲ့နေပြီ မဟုတ်လား။ လောကကို တွယ်တာနေတဲ့ နှောင်ကြီးကို ဖြတ်ပေးမယ်။ တို့ဆီကိုလာခဲ့။ လမ်းပြပေးမယ်။ လာနိုင်အောင် တို့က ကိုးခုမြောက် အမွှေးတိုင်တစ်တိုင် ထွန်းတယ်။

အမွှေးတိုင်ကထွက်တဲ့ အခိုးတွေနဲ့ မှောင်နေတဲ့အခန်းကြီးထဲမှာ ထောပတ်

မီးခွက်ရောင်တွေကလည်း လှုပ်ရှားနေတော့၊ နံရံမှာထင်တဲ့ ရွှေရုပ်တုနောက်က အရုပ်တွေဟာလည်း ကခုန်နေတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ မနောနဲ့ပြောတတ်တဲ့ ဘုန်းကြီးတွေက တစ္ဆေတွေနဲ့ ဆက်သွယ်နိုင်အောင် သမာဓိယူနေလို့ အားလုံး ကျဉ်းကြပ်လာတယ်လို့ ထင်မိတယ်။

တန်းစီပြီး မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်နေတဲ့ ဝတ်ရုံအနီဝတ် ဘုန်းကြီးတွေက သေဆုံးသူများဆိုင်ရာစာတွေ ရွတ်နေကြတယ်။ အထင်အရှား မတွေ့ရတဲ့ စည်တိုသံ ကိုလည်း နှလုံးသားလှုပ်တဲ့စည်းချက်နဲ့ တီးသံကို ကြားရတယ်။ ကျောင်းတော်ရဲ့ တခြားနေရာတွေကလည်း လှုပ်ရှားသံတွေကိုကြားရတယ်။ ရွတ်ဆိုသံဟာလည်း နှေးလာတယ်။ စည်သံဟာလည်း လေးလာတယ်။ နောက် တိတ်ဆိတ်သွားတယ်။ အသံတိတ်ပေမယ့် အခေါ်ခံရသူတွေ ရောက်လာမှာပေါ့လို့ စိတ်ထဲက သိနေပါတယ်။ မနောအာရုံ မရသူတောင် ဒါကိုသိတယ်။ မနောနဲ့ပြောဆိုနေတာ အတန်ကြာတော့ လမ်းညွှန်ကြားချက်အတိုင်း သူတို့တွေ ပြန်ထွက်သွားကြပြီဆိုတာ သိရတယ်။

အဖန်တလဲလဲ ပြန်ပြန်မွှေးဖွားရတယ်လို့ နားလည်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကမ္ဘာတစ်ခုတည်းမှာ ပြန်မွှေးတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကမ္ဘာတွေ သန်းပေါင်းများစွာ ရှိပါတယ်။ အဲဒီကမ္ဘာတွေမှာ နေသူတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားတွေနဲ့ ရုပ်ဆင်းသဏ္ဍာန်အားလုံး တူကြမယ်မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ကျွန်တော်တို့တွေထက် စွမ်းပကား ပိုတာလည်းရှိမယ်။ ကျွန်တော်တို့က စဉ်ဆက်မိုးပြီး ပြောင်းလဲလာတဲ့ သတ္တဝါတွေမှာ လူဟာ အမြင့်ဆုံးအဆင့်ကို ရောက်ခဲ့ပြီလို့ မယုံဘူး။ တခြားနေရာတွေမှာ လူထက်မြင့်တဲ့ အဆင့်ရှိဦးမယ်။ အနုမြူပုံးကိုတော့ အဲဒီလူထက်မြင့်တဲ့အဆင့်က ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မသုံးပါဘူး။ ကောင်းကင်သွားယာဉ် အမျိုးမျိုးရဲ့မှတ်တမ်းကို တိဗက်မှာ ကျွန်တော် တွေဖူးပါတယ်။ နတ်ယာဉ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒိက ပြောဖူးတာကတော့ အဲဒီယာဉ်ကို စီးသွားနေသူ(နတ်တွေဆိုပါတော့)တွေဟာ လူလောကကို စောင့်ကြည့်နေတယ်လို့ မနောနဲ့ မေးကြည့်လို့ ရတယ်တဲ့။ ဥပမာ-တိရစ္ဆာန်ရုံက တိရစ္ဆာန်တွေကို လူက ထိန်းသိမ်းပြီး ကြည့်နေသလိုပါပဲတဲ့။

ဈာန်ပျံတဲ့အကြောင်းကို စာနဲ့ပေနေရေးပြီးသား အများရှိပါတယ်။ ဈာန်ပျံတာကို ကျွန်တော် မြင်ဖူးပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်နိုင်ဖို့ အကျင့်အများကြီး လိုတယ်။ ဒါထက်လွယ်တဲ့စနစ်တစ်ခု ရှိနေတော့ ဈာန်ပျံနိုင်တဲ့အထိ အပင်ပန်းခံဖို့ လိုမယ်မထင်ပါဘူး။ အဲဒီလွယ်တဲ့စနစ်ကတော့ နာမ်ကို ဝေဟင်ခရီးလွတ်ခြင်းဆိုတဲ့စနစ်ပါပဲ။ ဒီပညာကို လားမားဘုန်းကြီးအများ တတ်ပါတယ်။ နည်းနည်းကျင့်ရင် ဘယ်သူမဆို လုပ်နိုင်ပါတယ်။

နိုးကြားနေတဲ့အချိန်မှာတော့ ရုပ်နဲ့နာမ်ဟာ တွဲနေတယ်။ တွဲနေတာကို အကျင့်ရရင် ခွဲထားနိုင်တယ်။ အိပ်တဲ့အခါ ရုပ်က နားတယ်။ နာမ်က နာမ် လောကကို ပြန်တယ်။ ဘာနဲ့ အလားတူသလဲဆိုတော့ ကလေးငယ်ဟာ တစ်နေ့ ကုန် ကျောင်းတက်ပြီး ကျောင်းဆင်းတော့ အိမ်ပြန်သလိုပါပဲ။ ရုပ်နဲ့နာမ်ကို ငွေကြိုးငယ်နဲ့ တွဲထားတယ်။ ကြိုးကိုဆန့်ပြီး ရှည်ချင်သလောက် ရှည်နိုင်တယ်။ သေတဲ့အခါမှ အဲဒီကြိုး ပြတ်သွားမယ်။ အမေ့ဝမ်းက ကျွတ်တဲ့ သားရဲ့ချက်ကြိုး ကို အမေ့အဆက်ပြတ်အောင် ဖြတ်လိုက်ရသလိုပါပဲ။ ကလေးမွေးတယ်ဆိုတာ အမေ့ဝမ်းမှာနေတဲ့ဘဝ သေဆုံးတာပဲပေါ့။ လူသေရင် နာမ်ဟာ နာမ်လောကမှာ ပြန်မွေးတာပါပဲ။ စောစောက ပြောတဲ့ ငွေကြိုးမပြတ်သေးရင် ရုပ်နဲ့နာမ်ဟာ တွဲနေပေမယ့် အိပ်တဲ့အခါ နာမ်က ထွက်သွားတယ်။ ကျင့်ထားတဲ့လူအဖို့တော့ နာမ်ကိုခွဲပြီး လွှတ်ချင်တဲ့အချိန်မှာ လွှတ်လို့ရတယ်။ နာမ်က လှည့်လည်လို့ မြင်တွေ့လာတာဟာ ငွေကြိုးက တစ်ဆင့် အိပ်ပျော်ရစ်တဲ့လူဆီကို ရောက်တယ်။ အိပ်မက်ဖြစ်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အလေ့အကျင့်လုပ်မထားရင် ဟန်ကျပန်ကျ မှတ် မိတာမျိုး မဟုတ်တော့ဘူး။ ပြီးတော့ ကိုယ့်ဘဝအတွေ့အကြုံနဲ့ ဟပ်ပြီး ပြုပြင်မယ်၊ ထုတ်နုတ်မယ်၊ တိုးချဲ့မယ်။ ဒီတော့ ပယောက်ပရက်လည်း ဖြစ်တဲ့အခါလည်း ဖြစ်ကုန်ရော။ နာမ်က မြင်ခဲ့တွေ့ခဲ့တဲ့အတိုင်း ရုပ်က သိတော့မှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ နာမ်လောကမှာ အချိန်ဟာ ပဓာနမဟုတ်ပါဘူး။ အချိန်ကာလ အပိုင်းအခြားဟာ ရုပ်လောကမှာသာ အရေးပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ ခရီးဝေးဝေး နာမ်ကို လွှတ်လိုက် ရင် ချက်ချင်း ရောက်သွားမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။ လူတကာပဲ တစ်ခါမဟုတ် တစ်ခါ ပင်လယ်ခြားတဲ့အရပ်ကလူနဲ့ တွေ့ဆုံပြောဆိုရတယ်လို့ အိပ်မက်ဖူးပါလိမ့်မယ်။ သတင်းစကား ပါးလိုက်တာလည်း ခံခဲ့ရမယ်။ နိုးလာတော့လည်း ငါ့အိပ်မက်ထဲမှာ မှတ်စရာတစ်ခုတော့ ပါလေရဲ့လို့ သတိရမယ်။ တစ်ခါတလေလည်း ကွဲကွာနေ တဲ့ မိတ်ဆွေသားချင်းကိုတွေ့ပြီး သူနဲ့ အကျိုးအကြောင်းပြောရပြီး တယ်မကြာဘူး သူ့ဆီက စာရတာမျိုး ဖြစ်ဖူးမှာပေါ့။ ဒီအခါမျိုးမှာ ငါတော့ အထင်သားဟေ့။ သူ့ဆီက သတင်းစကား ရမယ်လို့ ငါ သူ့ကို အိပ်မက်မက်တာ သိပ်မကြာသေး ဘူးလို့ ပြောတတ်တယ်။ အဲဒါဟာ နာမ်ချင်းတွေ့ခဲ့ပြီးမှ ရုပ်က သတင်းရတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ အလေ့အကျင့် လုပ်မထားတဲ့လူတွေမှာတော့ နာမ်ရဲ့အတွေ့ အကြုံကို မှတ်သားမထားတတ်တာနဲ့ပဲ ပေါက်ကရဖြစ်ပြီး ဘီလူးစီးခံရတဲ့ အိပ်မက် မျိုးလည်း ဖြစ်သွားတတ်တယ်ပေါ့။

တိဗက်မှာ နာမ်ကို ဝေဟင်ခရီးလွှတ်တဲ့ အလေ့ရှိပါတယ်။ ဈာန်ရလို့ ပျံတာမျိုးနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး။ အဲဒီခရီးကို ကောင်းကောင်းသွားနိုင်အောင် လေ့ကျင့် ပေးနိုင်တယ်။ နာမ်ဟာ ရုပ်ကခွဲသွားပေတဲ့ ငွေကြိုးနဲ့ အဆက်ကတော့ ရှိသေး

တယ်။ လိုရာခရီးကို စိတ်ကူးရုံမျှနဲ့ ချက်ချင်းရောက်သွားမယ်။ လူတိုင်း ဒါကို လုပ်တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လေ့ကျင့်ထားတာ မဟုတ်တော့ အတွေ့အကြုံမရှိ တာနဲ့ ချောက်ချားတုန်လှုပ်တတ်ပါတယ်။ တစ်ခါတလေ လေထဲမှာ လွင့်ပါသွား သလို စိတ်မှာထင်ပြီး အိပ်ပျော်သွားပြီးတဲ့နောက် တုံ့ခနဲ ကြိုးနဲ့တုတ်ဆွဲခံရသလို ဖြစ်ပြီး လန့်နိုးတတ်တယ် မဟုတ်လား။ အဲဒါမျိုးဟာ ရုပ်က နာမ်ခွာထွက်ပုံ ကြမ်းလို့ ဖြစ်တာပါပဲ။ ဒီတော့ ငွေကြိုးက အလိုက်သင့်မပါဘဲ တုပ်သွားလို့ နာမ်ဟာ ရုပ်ဆီကို ပြန်ဆောင့်ကျလာတယ် ဆိုပါတော့။ နာမ်ဟာ ပျံထွက်ပြီး တော့ ရုပ်ဆီကိုပြန်တဲ့အခါမှာ အသံဗလံ ရုတ်တရက်ပေါ်လာတာနဲ့ ရုပ်ထဲကို ချက်ချင်း ထိုးဝင်လိုက်ရင်လည်း အတော်ပဲ အခံရခက်တာမျိုး ကြုံရမယ်။ ဥပမာ- ကြိုးနဲ့ကောင်းကင်ကို တင်လိုက်တဲ့ဘောလုံးလို့ပဲ။ ရုပ်အပေါ်မှာ ပေပေါင်းအများ က နေပြီး နာမ်ဟာ ဝဲနေမယ်။ အဲဒီလိုနေတုန်း ရုတ်ခနဲ အနှောင့်အယှက်ရှိလို့ နာမ်ဟာ ထိုးဆင်းလိုက်ရင်၊ အသည်းအေးပြီး တောင်ပေါ်က ချောက်ထဲထိုးကျ တယ်လို့ အိပ်မက်ပြီး၊ ကတုန်ကယင်နဲ့လန့်နိုးပြီး ပါးစပ်က အော်ဟစ်မိတာမျိုး တောင် ဖြစ်တတ်တယ်။

ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် နာမ်ကို ကောင်းကောင်း ထိန်းချုပ်ပြီးတော့ ဝေဟင်ခရီး လွှတ်နိုင်စွမ်းရှိပါတယ်။ အဆင့်ဆင့်တိုးပြီး လေ့ကျင့်ရင်ဖြစ်တယ်။ အရေးကြီးတာ က ဝေဟင်ခရီးလွှတ်တုန်းမှာ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဘယ်သူမှလာပြီး နှောင့်ယှက်တာကို မခံရဖို့ လိုပါတယ်။ စိတ်ပညာကျမ်း ရေးနေတာ မဟုတ်လေတော့ အဲဒီလေ့ကျင့်ခန်း ကို အသေးစိတ်ရေးပြဖို့ မလိုပါ။ ပြီးတော့ လေ့ကျင့်မယ်ဆိုရင်လည်း သင့်တော် တဲ့ဆရာမရှိဘဲ မစမ်းပါနဲ့။ စိတ်ပျက်သွားမယ်။ အန္တရာယ်တော့ မရှိနိုင်ပါ။ ဒါပေမဲ့ နာမ်ထွက်၊ နာမ်ဝင်မှာ လန့်တတ် တုန်လှုပ်တတ်တယ်။ နှလုံးရောဂါရှိတဲ့ လူများတော့ ဘယ်တော့မှ ဝေဟင်ခရီးကို မသွားသင့်ဘူး။ ခရီးသွားတာမှာတော့ စိုးရိမ်စရာမရှိပေမယ့်၊ နာမ်ခရီးသွားခိုက် ရုပ်ခန္ဓာကို နှောင့်ယှက်ခံရရင် နှလုံး ရောဂါသည်ဆိုရင်တော့ အသက်ကို ထိခိုက်မယ်။ မတော်တဆ သေသွားရင်၊ နောက်တစ်ဆင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ဖို့ တစ်ခါပြန်ပြီး လူအဖြစ်နဲ့ မွေးဖွားနေ ရဦးမယ်။

လူတို့လျှောကျခြင်းမတိုင်မီက ဘယ်သူမဆို ဝေဟင်ခရီးသွားလို့ရတယ်။ စက္ခုအမြင်ရတယ်။ မနောနဲ့ ပြောလို့လည်းရတယ်။ ဈာန်ပျံနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော် တို့တိဗက်က ယုံကြည်တယ်။ ဒီတန်ခိုးသတ္တိတွေကို လူသားတစ်ခုလုံးရဲ့ ကောင်းရာ ကောင်းကျိုးကို မလုပ်ဘဲ၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းကျိုးကိုသာ လုပ်ကြတဲ့အတွက် ဒီတန်ခိုး တွေ လျှောကျပျက်ပျက်ကုန်တယ်။ ဒီလိုအခါကဆိုရင် လူတွေဟာ ဘယ်သူနဲ့ မဆို အခက်အခဲမရှိဘဲ မနောနဲ့ မေးမြန်းပြောဆိုနိုင်တယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့

အသံထွက်ပြောနည်းမှာသာ ဘာသာစကားတူဖို့ လိုတယ်။ မနောစကားပြော နည်းက စိတ်ဓာတ်ချင်းပြောတာမို့ ဘာသာစကားနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ အမှန်ကတော့ မနောနဲ့ပြောဆိုခြင်း ပျောက်တော့မှ ဘာသာစကားရှုပ်ထွေးခြင်းပြဿနာ ကြီး မားလာတယ်လို့ ဆိုရမယ်။

ကျွန်တော်တို့မှာ ဥပုသ်နေ့ရယ်လို့ မရှိဘူး။ စင်ကြယ်နေလို့သာ ရှိတယ်။ တစ်လမှာ ရှစ်ရက်နေနဲ့ တစ်ဆယ့်ငါးရက်နေ့များမှာ ကျတယ်။ ဒီလိုနေ့မျိုးမှာ အထူး ဘုရားဝတ်ပြုရတယ်။ ဒီပြင် ဘာအလုပ်မျှ မလုပ်ကြဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ကျင်းပတဲ့ပွဲတွေဟာ ခရစ်ယာန်ပွဲတွေနဲ့ အများကြီးတိုက်ဆိုင်တယ်လို့ ပြောကြ ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်က ခရစ်ယာန်အကြောင်း သိပ်မသိတော့တာကို အကျယ်တဝင့် တိုက်ဆိုင်ပြီး မပြောတတ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ပွဲတွေ အကြောင်းတော့ ပြောပြပါမယ်။

ပထမလ (ဖေဖော်ဝါရီ)လဆန်းတစ်ရက်က သုံးရက်အထိ လောဂဆာပွဲ ကြုံတယ်။ နှစ်သစ်ကူးပွဲပေါ့။ သာသနာရေးအရ အရေးပါသလိုပဲ ပျော်ရွှင်ပွဲ တွေလည်း အများကြီးလုပ်ကြတယ်။ တစ်နှစ်လုံးမှာ အကြီးကျယ်ဆုံး ကျင်းပတာ ကတော့ လေးရက်က တစ်ဆယ့်ငါးရက်အတွင်း ဖြစ်တယ်။ အပြစ်ဟူသမျှ ပပျောက်အောင် ဆုတောင်းပွဲလို့ ခေါ်ရင်လည်း ရပါတယ်။ တိဗက်လိုတော့ မောင်လမ်ပွဲတော်ခေါ်တယ်။ သာသနာရေးအရရော လောကီရေးအရပါ နှစ်မျိုး စလုံးမှာ အရေးအပါဆုံးပွဲ ဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဆယ့်ငါးရက်နေ့ကျတော့ ဗုဒ္ဓ သန္ဓေ ယူတဲ့ရက် ဖြစ်တယ်။ ကစားပွဲ ပျော်ပွဲ မလုပ်ရဘူး။ ဘုရားဝတ်ပြုရတယ်။ ဗုဒ္ဓပေါ်လာတဲ့အတွက် ကျေးဇူးကြီးမားကြောင်း ရွတ်ဆိုကြရတယ်။ နှစ်ဆယ့် ခုနှစ်ရက်နေ့ကျတော့ သာသနာရေးတစ်ပိုင်း၊ လောကီရေးတစ်ပိုင်းဖြစ်တဲ့ ဝါးလှည့်ပွဲ လုပ်ကြတယ်။

ဒုတိယလ(မတ်) ပွဲလမ်းသဘင် ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မရှိ။ နှစ်ဆယ့်ကိုး ရက်နေ့မှာတော့ မကောင်းဆိုးဝါး တောထုတ်ပွဲ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။

တတိယလ (ဧပြီ) မှာလည်း ပွဲကြီးမရှိဘူး။ တစ်ဆယ့်ငါးရက်နေ့မှာတော့ ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူရက် ကြုံတယ်။

စတုတ္ထလ(မေ) ရှစ်ရက်ဟာ ဗုဒ္ဓတောထွက်တဲ့နေ့ပဲ။ ကျွန်တော်တို့အဖို့ အထူးခြီးခြံရတဲ့အခါဖြစ်တယ်။ တစ်ဆယ့်ငါးရက်ကျတော့ ဗုဒ္ဓ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုတဲ့နေ့ ဖြစ်ပြန်တယ်။ ဒီနေ့ကိုပဲ ကွယ်လွန်ပြီးသူအားလုံးအတွက် ဆုတောင်းတဲ့နေ့ရယ် လို့လည်း သတ်မှတ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာမြေမှာ တွယ်တာပြီး မခွာနိုင်ဘဲရှိနေတဲ့ တစ္ဆေ တွေအတွက် အမွှေးတိုင်ထွန်းပြီး လိုရာသွားအောင် လမ်းညွှန်တဲ့ပွဲ လုပ်ပါတယ်။

အခုပြောပြီးသမျှဟာ ပွဲကြီးတွေပဲပေါ့။ ပွဲကလေးတွေကတော့ အများကြီး

ရှိပါသေးတယ်။ သိပ်အရေးမကြီးတော့လို့ အသေးစိတ်မပြောတော့ဘူး။

ပဉ္စမလ(ဇွန်) ငါးရက်ဟာ ဆေးလားမားနေပေါ့။ ကျွန်တော်တို့က တခြား လာမားကျောင်းတော်မှာ လိုက်ပြီး အထူးပွဲကို ကျင်းပပေးရတယ်။ ဗုဒ္ဓကစပြီး ထူထောင်ခဲ့တဲ့ ဆေးကုရဟန်းတွေအတွက် ကျေးဇူးတင်ပွဲကို လုပ်ကြတာပဲပေါ့။ အဲဒီနေ့မှာ ကျွန်တော်တို့ ဘာလုပ်လုပ် ဗွေမယူဘူး။ ဒါပေမဲ့ လက်လွန်ရင်တော့ နောက်တစ်နေ့မှာ ဆရာတော်က ခေါ်ပြီး ဆုံးမလိမ့်မယ်။

ဆဋ္ဌမလ(ဇူလိုင်) လေးရက်ကတော့ ဗုဒ္ဓမွေးနေ့ကြုံတယ်။ အဲဒီရက်မှာပဲ တရားဦးဟောပွဲလည်း ကျင်းပကြပါတယ်။

အဋ္ဌမလ(အောက်တိုဘာ)ထဲမှာ ရှစ်ရှက်နေ့ဆိုရင် ကောက်သိမ်းပွဲ လုပ် တယ်။ တိဗက်မှာ မိုးမရှိသလောက်ပဲ။ ဒီတော့ မြစ်တွေကိုပဲ အားထားရတယ်။ ဒီကောက်သိမ်းပွဲနဲ့တွဲပြီး ရေသဘင်ပွဲလည်း ကျင်းပတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ မြစ်က ရေမရရင် ကောက်ပဲလည်း မစိုက်နိုင်ဘူး ဆိုတာကို ထင်ရှားစေချင်လို့ ကောက်သိမ်းပွဲနဲ့ ရေသဘင်ပွဲ ရောထားပါတယ်။

နဝမလ(နိုဝင်ဘာ) နှစ်ဆယ့်နှစ်ရက်ကို တာဝတိံသာဆင်းပွဲလို့ သတ်မှတ် ပါတယ်။

ဒဿမလ(ဒီဇင်ဘာ) နှစ်ဆယ့်ငါးရက်နေ့ဟာ မီးပဒေသာပွဲနေ့ ဖြစ်ပါ တယ်။

ဒွါဒဿမလ(ဇန်နဝါရီ)ရဲ့ နှစ်ဆယ့်ကိုးရက်နဲ့ သုံးဆယ်ရက်များမှာတော့ တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးတဲ့ သာသနာပွဲလုပ်တယ်။ နှစ်ဟောင်းချုပ်လို့ နှစ်သစ်ဖွားတဲ့အခါ ဖြစ်တယ်။

ပြက္ခဒိန်မှတ်သားခေါ်ဝေါ်ပုံကတော့ အနှစ်ခြောက်ဆယ်ကို တစ်တွဲ တွဲပြီး နှစ်အမည်ကို တိရစ္ဆာန် တစ်ဆယ့်နှစ်ကောင်အမည်တွေနဲ့ လှည့်ပြီး ခေါ်လေ့ရှိ ကြတယ်။ ဓာတ်ကြီး ငါးပါးအမည်များလည်း ပါရတယ်။ နှစ်သစ်ဟာ ဖေဖော်ဝါရီမှာ စ,ပါတယ်။ အခု သုံးဆယ်၊ အနှစ် ခြောက်ဆယ်တွဲကို ဖော်ပြရမယ်ဆိုရင် -

၁၉၂၇	ခု	မီး	-	ယုန်နှစ်
၁၉၂၈	ခု	မြေ	-	နဂါးနှစ်
၁၉၂၉	ခု	မြေ	-	မြွေနှစ်
၁၉၃၀	ပြည့်	သံ	-	မြင်းနှစ်
၁၉၃၁	ခု	သံ	-	သိုးနှစ်
၁၉၃၂	ခု	ရေ	-	မျောက်နှစ်
၁၉၃၃	ခု	ရေ	-	ငှက်နှစ်
၁၉၃၄	ခု	သစ်	-	ခွေးနှစ်

၁၉၃၅	ခု	သစ်	-	ဝက်နှစ်
၁၉၃၆	ခု	မီး	-	ကြွက်နှစ်
၁၉၃၇	ခု	မီး	-	နွားနှစ်
၁၉၃၈	ခု	မြေ	-	ကျားနှစ်
၁၉၃၉	ခု	မြေ	-	ယုန်နှစ်
၁၉၄၀	ပြည့်	သံ	-	နဂါးနှစ်
၁၉၄၁	ခု	သံ	-	မြွေနှစ်
၁၉၄၂	ခု	ရေ	-	မြင်းနှစ်
၁၉၄၃	ခု	ရေ	-	သိုးနှစ်
၁၉၄၄	ခု	သစ်	-	မျောက်နှစ်
၁၉၄၅	ခု	သစ်	-	ငှက်နှစ်
၁၉၄၆	ခု	မီး	-	ခွေးနှစ်
၁၉၄၇	ခု	မီး	-	ဝက်နှစ်
၁၉၄၈	ခု	မြေ	-	ကြွက်နှစ်
၁၉၄၉	ခု	မြေ	-	နွားနှစ်
၁၉၅၀	ပြည့်	သံ	-	ကျားနှစ်
၁၉၅၁	ခု	သံ	-	ယုန်နှစ်
၁၉၅၂	ခု	ရေ	-	နဂါးနှစ်
၁၉၅၃	ခု	ရေ	-	မြွေနှစ်
၁၉၅၄	ခု	သစ်	-	မြင်းနှစ်
၁၉၅၅	ခု	သစ်	-	သိုးနှစ်
၁၉၅၆	ခု	မီး	-	မျောက်နှစ်
၁၉၅၇	ခု	မီး	-	ငှက်နှစ်
၁၉၅၈	ခု	မြေ	-	ခွေးနှစ်
၁၉၅၉	ခု	မြေ	-	ဝက်နှစ်
၁၉၆၀	ပြည့်	သံ	-	ကြွက်နှစ်
၁၉၆၁	ခု	သံ	-	နွားနှစ်
၁၉၆၂	ခု	ရေ	-	ကျားနှစ်
၁၉၆၃	ခု	ရေ	-	ယုန်နှစ်
၁၉၆၄	ခု	သစ်	-	နဂါးနှစ်
၁၉၆၅	ခု	သစ်	-	မြွေနှစ်
၁၉၆၆	ခု	မီး	-	မြင်းနှစ်

အဲဒီလိုရေတွက်လေ့ ရှိပါတယ်။ ရှေ့ဖြစ်ကို ကြိုပြီးဟောနိုင်တယ်လို့လည်း ယုံတယ်။ ကျွန်တော်တို့အဖို့တော့ ဒီဗေဒင်ဟောနည်းဟာလည်း ကျွန်တော်တို့မှာ သိပုံပညာတစ်ခုပဲ။ တိကျပြတ်သားတယ်လို့ လက်ခံထားတယ်။ နက္ခတ်ပညာ ကိုလည်း ယုံတာပေါ့။ နက္ခတ်ရဲ့ ပြုပြင်လွှမ်းမိုးပုံဟာ အဆင်းရှိတဲ့ရောင်ခြည်ကို မှီပြီးဖြစ်လို့၊ မြေပေါ်က ရုပ်ဝတ္ထုကိုလာပြီး ရောင်ပြန်ဟပ်တဲ့အခါမှာ၊ ဒီကလည်း လိုက်ပြီး ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်းအမှန် ဖြစ်ပေါ်တယ်။ အခုအခါမှာ ကင်မရာရယ်၊ အလင်းရယ် ရှိရင် လိုချင်တဲ့ရုပ်ပုံကို ရိုက်ကူးယူလို့ရတယ် မဟုတ်လား။ ကင်မရာ ရဲ့မှန်ဘီလူးပေါ်က အဝါ၊အနီ စတဲ့ ရောင်ပြားအုပ်ရင် ရုပ်ပုံရဲ့ အတိမ်အနက်ကို လိုသလိုပြုပြင်နိုင်သေးတယ်။ ဒီလိုပဲ နက္ခတ်ရောင်က လူ့ရဲ့ဓာတ်သားနဲ့ လျှပ်စစ် အားကို လာပြီးပြုပြင်တယ်။

ဗုဒ္ဓက ကြယ်နက္ခတ်ကြည့်တာ၊ သင်္ကေတကို မှတ်ပြီး ကံအနိမ့်အမြင့်ကို တွက်တာ၊ မကောင်းကျိုးကို ချက်ချင်း မကျရောက်လေအောင် ရွှေ့ဆိုင်းပေး တာ အားလုံးမလုပ်ရလို့ တားမြစ်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ သာသနာ ကျမ်း တစ်စောင်က နောက်တိုးအမိန့်အနေနဲ့ လူတချို့မှာ အပင်ပန်းခံပြီး လေ့ ကျင့်လို့ သဘာဝအတိုင်းရလာတဲ့ တန်ခိုးသတ္တိကိုတော့ သုံးပါ။ မိမိကိုယ်ကျိုး အတွက် မသုံးသင့်၊ ကိုယ်တိုင် ကြီးကျယ်အောင်မြင်ဖို့ မသုံးသင့်၊ ဒီလိုတန်ခိုးသတ္တိ တကယ်ရှိကြောင်း ထင်ရှားအောင် ဖော်ထုတ်တဲ့အနေနဲ့ မသုံးသင့်။ ဒါမှ ဒီလို တန်ခိုးသတ္တိ မရှိတဲ့လူတွေ ချမ်းသာမယ်လို့၊ ပိုင်းခြားပြီး ခွင့်ပြုချက်ထားပါတယ်။ ထင်ရှားအောင် သာဓကဆောင်ရရင် ကျွန်တော့်မှာ(အပိုမျက်လုံး) တတိယမျက်လုံး ရဖို့ အင်မတန်ဆင်းရဲပင်ပန်းပါတယ်။ မွေးကတည်းက အကြားအမြင်ပေါက်ခဲ့သူ ဖြစ်တဲ့အပေါ်မှာ ဒီအပိုမျက်လုံးရလို့ ပိုပြီး ထူးချွန်လာရတယ်။ အဲဒီတန်ခိုးကို ကောင်းတဲ့ကိစ္စ ကိုယ်ကျိုးမပါတဲ့ကိစ္စမှာ ကျွန်တော် သုံးမယ်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တတိယ မျက်လုံးအကြောင်းကို နောက် တစ်ခန်းကျမှ ဆက်မယ်။ အခုတော့ နက္ခတ် ဗေဒင်ပဲ စုံအောင်ပြောပါရစေ။ နက္ခတ် ဗေဒင်မှန်ပြောင်းကို ကြုံတွေ့သွားကြတဲ့ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသား သုံးဦးကို နာမည်နဲ့တကွ ပြောချင်တယ်။

နက္ခတ်ပညာအရ ကြီးကျယ်တဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်တိုင်းကို တိစက်နိုင်က ၁၀၂၇ ခုကစပြီး လိုက်နာခဲ့တယ်။ ဗြိတိသျှက ၁၉၀၄ ခုမှာ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်လိမ့် မယ်လို့ နက္ခတ်ဗေဒင်အလိုအရ ကျွန်တော်တို့ သိထားပြီးဖြစ်တယ်။ မှတ်တမ်း လည်းရှိတယ်။ မှတ်တမ်းဘာသာပြန်ကတော့ သစ်-နဂါးနှစ်ရဲ့ ပထမတစ်ဝက် မှာ ဒလိုင်လားမားရဲ့လုံခြုံရေးကို ကာကွယ်ရမယ်။ ဓားပြလူဆိုးတို့ ချီတက် နှောင့်ယှက်လာလိမ့်မယ်။ ပြည်သူတို့ လက်နက်စွဲပြီး တိုက်ခိုက်ရမယ်။ ဘေး အန္တရာယ် အလွန်ကြီးတယ်။ သေကြေပျက်စီးကြလိမ့်မယ်။ နှစ်အဆုံးမှာ

စေ့စပ်ဖြန့်ဖြေလို့ အောင်မြင်မယ်။ အဲဒီလို ၁၈၅၀ ပြည့်နှစ်ကပဲ ရေးသားထား တဲ့မှတ်တမ်း ရှိတယ်။ ကာနယ် ယန်းဟာ့စဘင်းက ဗြိတိသျှတပ်ကို အချုပ်ပြု လာတယ်။ လာရှားရောက်တော့ သူ့ကိုယ်တိုင် ဗေဒင်အဟောကို တွေ့သွားရ တယ်။ ဗြိတိသျှတပ်က မစ္စတာ အဲလ်အေဝက်ဒယ်လည်း ၁၉၀၂ ခုက ပုံနှိပ်တဲ့ အဲဒီဟောကိန်းကို မြင်သွားရတယ်။ နောက်မှ ရောက်လာတဲ့ မစ္စတာ ချာလေဘဲ လည်း ဖတ်ရတယ်။ အဲဒီလိုလည်း အတိအကျ ဟောစာတမ်းမျိုးကြောင့် ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ် တရုတ်က စစ်ပြုလာရမယ်ဆိုတာရယ်၊ ၁၉၁၁ ခု တရုတ်တော်လှန်ရေး ပေါ်လို့ တိဗက်က တရုတ်တွေ ထွက်ခွာသွားမယ် ဆိုတာရယ်၊ ၁၉၁၄-၁၈ အင်္ဂလိပ် ဂျာမန်စစ်ကြီးဖြစ်မယ်ဆိုတာရယ်၊ ၁၉၃၃ ခုမှာ ဒလိုင်လားမား ပျံလွန်မယ် ဆိုတာရယ်၊ ၁၉၃၅ ခုမှာ ဒလိုင်လားမားအသစ် လူဝင်စားဘဝနဲ့ ရောက်လာမယ် ဆိုတာရယ်၊ ၁၉၅၀ မှာ တိဗက်ဟာ ကျူးကျော်နှောင့်ယှက်ခြင်း ခံရလိမ့်ဦးမယ် ဆိုတာရယ် အားလုံး ဟောကိန်းရှိထားတယ်။

နောင်အခါ ဆာ ချားလေဘဲ ဖြစ်လာမယ့် မစ္စတာဘဲဟာ ရှေးရှေးကပဲ လာဆာမှာ ဒီဟောကိန်းကို တွေ့သွားဖူးတယ်။ ကျွန်တော့် ကိုယ်ရေးရာဝင် မှာလည်း ဟောကိန်းအတိုင်း အားလုံးမှန်တယ်။ အထူးသဖြင့် ဒုက္ခတွေ့ရမယ် ဆိုတဲ့အပိုင်းက ပိုပြီးမှန်နေတယ်။

အခုရေးတဲ့စာအုပ်မျိုးမှာ ဗေဒင်ဟောကိန်းဇာတာလုပ်တဲ့ သိပ္ပံပညာအ ကြောင်းကို စုံအောင်ရေးလို့ မဖြစ်ပါ။ ဗေဒင်ကို တကယ်တမ်းမှန်တဲ့အတွက် သိပ္ပံပညာလို့ ခေါ်ပါတယ်။ ဇာတာလုပ်တယ်ဆိုတာ အချုပ်ကတော့ လူတစ်ယောက် မွေးတဲ့အချိန်မှာ ကောင်းကင်ဂြိုဟ်တွေရဲ့မြေပုံကို တိကျအောင်တွက်ပြီး ရေးဆွဲ ရတယ်။ မွေးတဲ့အချိန် တိကျရမယ်။ အဲဒီအချိန်ကို ကြယ်အချိန်နဲ့ ပြန်တွက်ရ တာဟာ အလွန်ခဲယဉ်းပါတယ်။ ကမ္ဘာရဲ့သွားနှုန်းဟာ တစ်စက္ကန့်ကို တစ်ဆယ့်ကိုး မိုင် ရှိလေတော့ ဂဏန်းကိုင် နည်းနည်းလွဲရင် အဖြေမှာ အများကြီးမှားနိုင်တယ်။ ကမ္ဘာ့အလယ်စက်ဖြစ်တဲ့ အီကွေတာမှာ ကမ္ဘာ့သွားနှုန်းဟာ တစ်နာရီကို မိုင် တစ်ထောင်လေးဆယ်ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာဟာ လှိမ့်ပြီး နည်းနည်း တစ်ဖက်စောင်း လည်တယ်။ ဒါကြောင့် ဆောင်းဦးအခါမှာ မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းဟာ တောင်ဝင်ရိုးစွန်း ထက် မိုင်ပေါင်း သုံးထောင်တစ်ရာ ရှေ့ရောက်နေမယ်။ နွေဦးပေါက်မှာ အဲဒါ လောက်ပဲ နောက်ကျမယ်ပေါ့။ ဒါကြောင့် လူတစ်ယောက်ဟာ ဘယ် လောင်တီတွင် မှာ မွေးသလဲဆိုတာလည်း ထည့်တွက်ရမယ်။

မြေပုံကို ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း တွက်ယူလို့ရပြီးရင် ကျွမ်းကျင်တဲ့လူက တစ်ခါ အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြနိုင်တယ်။ ဂြိုဟ်တစ်ခုနဲ့တစ်ခု အပူးအခွာဆိုတာကိုလည်း သတိပြုရမယ်။ အပူးအခွာကိုကြည့်ပြီး အဖြေတစ်မျိုးစီရမယ်။ ပဋိသန္ဓေ တည်ချိန်

မှာရှိတဲ့ နက္ခတ်အားကစပြီး တွက်ရတယ်။ မွေးချိန်ကို နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် လေ့လာရမယ်။ ရှေ့ဖြစ် ဖတ်ဖို့ကိုတော့ ဗေဒင်မေးချိန်မှာ တစ်ခါတွက်ပြီး သန္ဓေ ရက်ကပုံကို မွေးရက်ကပုံတို့နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရပြန်တယ်။ မေးစရာရှိပါတယ်။ အခု ညနေ ၂ နာရီခွဲမှာ ဘယ်သူနိုင်မလဲ၊ ပြောနိုင်မလား။ ဒါတော့ မပြောနိုင်ဘူးလို့ ဖြေမယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ တွက်လိုက်ရမယ့်ဇာတာတွေက မြင်းတွေ၊ မြင်းစီး တွေ၊ မြင်းပိုင်တွေ၊ မြင်းလောင်းတွေစုံလို့။ ဒီလိုနေရာမှာတော့ မြင်းစာရင်းကို ရှေ့မှာထား၊ မျက်စိမှိတ်ပြီး လက်နဲ့ ရမ်းထောက်၊ ကျရာမြင်း နိုင်မယ်ဆိုတာကမှ ရေးတေးတေး ရှိသေးတယ်။ ဒီလူမမာဟာ နာလန်ထဦးမလား၊ ကိုလှဟာ မမြနဲ့ တကယ်ရမလား၊ ဒါမျိုး တစ်ဦးချင်းကိစ္စကိုတော့ ကောင်းကောင်းပြောနိုင်တယ်။ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ် အမေရိကန်ဟာ ကွန်မြူနစ်နဲ့ သစ်-နဂါးနှစ်ဖြစ်တဲ့ ၁၉၆၄ ခုမှာ စစ်မက်မြင်တယ်။ ဒီလိုလည်း ဟောနိုင်တယ်။ ခရစ်နှစ် နှစ်ထောင်ပြည့်ရင် အင်္ဂါ ဂြိုဟ်ဖြစ်ဖြစ်၊ သောကြာဂြိုဟ်ဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်ဂြိုဟ်ဂြိုဟ်ပေါ်ကနေပြီး ကျွန်တော်တို့ ကမ္ဘာကထွက်တဲ့ မီးတောက်မီးလျှံတွေကို ပျော်ပျော်ပါးပါး ကြည့်ရမယ်လို့လည်း ဟောနိုင်တယ်။

အနောက်တိုင်းသားတို့အဖို့ ဘယ်လိုမှရှင်းမရတဲ့ကိစ္စက လူတစ်ယောက်ကို အရင်ဘဝက ဘာဖြစ်ခဲ့တယ်လို့ ပြောနိုင်တဲ့ကိစ္စပါပဲ။ နားမလည်တဲ့လူကတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးပဲ ပြောမယ်။ လုံးလုံးနားပင်းနေတဲ့လူက အသံကို ငါမကြား၊ ဒါကြောင့် အသံဆိုတာ မရှိတာကိုပြောတာလို့ဆိုရင် ခင်ဗျားတို့ လက်ခံမလား။ အရင်ဘဝ ကို ပြန်ပြီးသိချင်ရင် ဖြစ်ပါတယ်။ တွက်ရချက်ရတာတော့ အချိန် အများကြီး ကြာမယ်။ လေယာဉ်ပျံကွင်းမှာ လေယာဉ်ပျံအထွက်အဝင်ကို ဘယ်လို သိကြပါ လိမ့်မလဲလို့ ဖြစ်မိမယ်။ မှန်းဆလို့တော့ ရနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မျှော်စင်ပေါ်က၊ လူက သူ့မှာရှိတဲ့ကိရိယာတွေကြောင့် ဘယ်တော့ ဘယ်လေယာဉ်ပျံရောက်မယ် ဆိုတာကို အတပ်သိနိုင်တယ်။ လာကြည့်သူထဲကလည်း စာရင်းအင်းပေးထားရင် တွက်ယူလို့ရမယ်။ ဒီလိုပဲ ကျွန်တော်တို့လည်း လူ့ဘဝ အဆက်ဆက်ကို တွက် ယူလို့ ရပါတယ်။ ဘယ်လိုတွက်ပုံလဲ ဆိုတာတော့ အသေးစိတ် ဒီနေရာမှာ မဖော်ပြနိုင်သေးပါ။ ဒါပေမဲ့ နက္ခတ်ဗေဒင်နဲ့ ဘာတွေကို ကြိုပြီး သိနိုင်တယ် ဆိုတာတော့ ပြောပါမယ်။

နက္ခတ်အိမ် တစ်ဆယ့်နှစ်မှာ သင်္ကေတ တစ်ဆယ့်ကိုးမျိုး ရှိတယ်။ အဲဒီ သင်္ကေတတွေက -

- လူပုံပန်းနဲ့ ဝါသနာစူးစိုက်ပုံ
- ငွေကိန်း အရုံးအမြတ်
- ဆွေမျိုး၊ ခရီးတို့

စိတ်အားနဲ့ စာပေအရေးအသား
စီးပွားဥစ္စာနဲ့ သေဆုံးခါနီး အခြေအနေ
သားသမီးသာယာမှုနဲ့ မှန်းထားချက်
အနာရောဂါ၊ အလုပ်နဲ့ တိရစ္ဆာန်ငယ်များ
ပေါင်းစပ်တွဲဖက်ရမည့်သူ၊ အိမ်ထောင်ရေး
ရန်သူနဲ့ တရားအမှုအခင်း

အမွေ

ခရီးရှည်နဲ့ စိတ်တန်ခိုး
အသက်မွေးမှုနဲ့ ဂုဏ်ထူး
မိတ်သင်္ဂဟနဲ့ ကြီးပွားလိုစိတ်

ဒုက္ခ၊ ခြိုးခြံခြင်းနဲ့ လောကီဝမ်းနည်းစရာ

တို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်ကိစ္စဟာ ဘယ်အချိန် ဘယ်အခြေအနေမှာ ဖြစ်စရာရှိ
တယ်လို့လည်း ပြောနိုင်ပါတယ်။

ဥပမာ -

အချစ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လူမျိုးကို ဘယ်အချိန်တွေ့မယ်။

လက်ထပ်ရေးဟာ ဘယ်တော့ ဘယ်လိုကြုံမယ်။

ပြင်းထန်ပေါက်ကွဲတဲ့ စိတ်အာသာဆန္ဒ ဘယ်လိုပေါ်မယ်။

ဆုံးရှုံးပျက်စီးခြင်း ဘယ်တော့ ဖြစ်နိုင်စရာရှိမယ်။

သေလောက်တဲ့ဒဏ်ရာ ဘယ်လိုရမယ်။

ဘယ်တော့ ဘယ်လို သေဆုံးမယ်။

အဖမ်းအဆီး အချုပ်အနှောင်ခံရမယ်။

အိမ်ထောင်ရေး အပျက်အစီး၊ စီးပွားရေး အပျက်အစီး ဘယ်လိုကြုံမယ်။

စိတ်တန်ခိုး ဘယ်လိုပေါက်မြောက်မယ်။

ဆိုတာမျိုးတွေပေါ့။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် နက္ခတ်ဗေဒင်ကို လေ့လာပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ စိတ်တန်ခိုးနဲ့ကြည့်တာလို၊ သလင်းကျောက်နဲ့ ကြည့်တာလို မလွယ်ဘူး။
ဂဏန်းကိုင်ညွှန်ရင်လည်း ခက်ပြန်တယ်။ စိတ်တန်ခိုးနဲ့ ကြည့်တယ်ဆိုတာမှာ
တော့ ပစ္စည်းတစ်ခုကိုချပြီး ဒီပစ္စည်းကို ကိုင်တွယ်သွားတဲ့လူကို လိုက်ပြီး စုံစမ်း
ခြင်းကို ဆိုလိုပါတယ်။ ဘယ်သူမဆို ဒီတန်ခိုး အသင့်အတင့်ရှိပါတယ်။ ကျောင်း
တော်တစ်ခုကို ဝင်မိတဲ့အခါ ငါ့စိတ်ထဲမှာ အေးသွားတာပဲဟေ့လို့ ပြောတာ
ကြားဖူးကြမှာပေါ့။ စိတ်ရဲ့တည်ငြိမ်မှုကို ပေးနိုင်တဲ့နေရာလို့ အလိုလိုသိတယ်
လေ။ ပြီးတော့ လူသတ်ထားတဲ့နေရာ ရောက်တော့ ဘာမှန်းမသိဘူး။ ငါ့စိတ်ထဲ
မှာ တုန်လှုပ်တယ်ဟေ့လို့ ပြောမိတတ်တယ်။ ဒါဟာ နေရာပစ္စည်းနဲ့ စိတ်က

အသိ ဆက်စပ်ထိခိုက်တာပါပဲ။

သလင်းကျောက် ကြည့်တယ်ဆိုတာက တစ်မျိုးပါ။ အရင်ကပြောခဲ့ဖူးတဲ့
အတိုင်း ဒီအလုံးဟာ တတိယမျက်လုံးက စူးစိုက်ကြည့်စရာ ပစ္စည်းတစ်ခုပဲ ဖြစ်
တယ်။ ဓာတ်မှန်ကို ပိတ်ကားပေါ်ထိုးပြီး အရုပ်ထင်အောင်လုပ်တာနဲ့ တူပါတယ်။
ဒီနေရာမှာလည်း မှော်ပညာဆိုတာ နည်းနည်းမှမပါဘူး။ သဘာဝဥပဒေကို
အသုံးပြုခြင်းသက်သက်ပဲ ဖြစ်တယ်။

သဘာဝဥပဒေဆိုင်ရာ အထိမ်းအမှတ်တွေ တိဗက်မှာရှိပါတယ်။ အမြင့်
ငါးပေက ငါးဆယ်အထိရှိတဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျောတန်စေတီဟာ လက်ဝါးကပ်
တိုင်တို့လို သင်္ကေတဖြစ်တယ်။ တိဗက်အနှံ့အပြားမှာ တွေ့နိုင်ပါတယ်။ လာဆာ
မြို့တော်မှာပဲ အကြီးဆုံး ပါဂေါကလိင်ရယ်၊ နောက်လေးဆူရယ် အစုစု ငါးဆူ
ရှိတယ်။ ကျောတန်မှာ အမြဲသဖြင့် ခြောက်ပိုင်း ခွဲထားတယ်။ အောက်ဆုံးက
အုတ်ခုံ လေးထောင့် ခံတယ်။ အဲဒါက မြေကြီးအထုကို ရည်ညွှန်းတယ်။ အဲဒီ
အခြေခံကနေပြီး အားထုတ် ပေါက်မြောက်ခြင်း အဆင့်ဆင့်ကို ရည်ညွှန်းတဲ့
အနေနဲ့ ပစ္စယံအဆင့် လေးဆင့် တက်တယ်။ အပေါ်မှာ ရေထုကိုရည်ညွှန်းပြီး
ဘူးကြီး တင်တယ်။ ဘူးကြီးအထက်က ကြိုးစားခြင်း မီးလှုံဖောင်းရစ် တပ်တယ်။
ဖောင်းရစ်ပေါ်က လေထုအပြား ခံမယ်။ အဲဒီအပေါ်ကမှ စိတ်တန်ခိုးအညွှန်
တပ်ရတယ်။ ရုပ်လောက၊ က ထွက်မြောက်ခြင်းကို ရည်ညွှန်းတာပေါ့။ အဲဒီ
အဆင့်တွေကို တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် အကျင့်နဲ့တက်ခဲ့ရမယ်လို့ ဆိုလိုတယ်။
ကျောတန်တို့ ဒါကြောင့် တိဗက် ယုံကြည်မှုကိုပြတဲ့ သင်္ကေတလို့ ဆိုပါတယ်။
ကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ လူရယ်လို့ ဖြစ်လာရရင် ပေါက်မြောက်မှုကို အဆင့်ဆင့် အား
ထုတ်ရမယ်။ နောက်ဆုံး စိတ်တန်ခိုး ပေါက်မြောက်ခြင်းနဲ့ အဆုံးသတ်နိုင်ရင်
အောင်မြင်မှုဖြစ်တယ်။ သေပြီးတဲ့နောက် သင်ခန်းစာတစ်မျိုး ရယူဖို့အတွက်
လူပြန်ဖြစ်ရပြန်တယ်။ ဘဝရဟတ်ဆိုတာဟာ ဒါပါပဲ။ မွေးလိုက်၊ သေလိုက်၊
မွေးလိုက်နဲ့ လည်သွားတယ်။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ တိဗက်အကြောင်းကို လေ့လာ
ကြရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ရဟတ်မှာ ရေးဆွဲထားတဲ့ ငရဲခန်းကို တကယ်ယုံကြည်
တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ စာပေမတတ်သူအချို့ကတော့ ယုံပါလိမ့်မယ်။ ပေါက်
မြောက်ပြီးသူများကတော့ မယုံကြပါဘူး။ လူသေရင် စေတမန်က ဖမ်းပြီး နှိပ်စက်
တယ်။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ညဝတ်အင်္ကျီနဲ့ မိုးတိမ်ပေါ်မှာထိုင်ပြီး စောင်းတီး
ကျင့်ရတယ်ဆိုတာတွေကော ခရစ်ယာန်တိုင်း ယုံလို့လားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။
ကျွန်တော်တို့က ဒီကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ သင်ခန်းစာယူရမယ်။ ဒီမှာပဲ ဒုက္ခဝေဒနာ
ခံစားရင်း လွတ်မြောက်ရေးကို ကျင့်ရမယ်လို့ နားလည်တယ်။ သေရင် ရုပ်နဲ့နာမ်
ကွာတဲ့အခါ နာမ်တွေစုရာအရပ်ကို ရောက်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ဝါဒ

ကို နာမ်ဝါဒလို့လည်း ခေါ်လို့မဖြစ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ယုံတာက အိပ်တဲ့အခါ၊ သေတဲ့အခါ နာမ်ဟာ ဝေဟင်မှာလွင့်ပါးသွားတယ်။ အဲဒီလိုလွင့်ရာက နောက်ဆုံး လမ်းမှန်ကိုရရင် ရွှေရောင်ဒေသကို ရောက်တယ်လို့ ယူဆတယ်။ ဝေဟင်ထဲကို ရောက်ရင် ကျွန်တော်တို့နဲ့ အဆင်ပြေပြီးဖြစ်တဲ့ ချစ်ခင်သူတွေနဲ့ ဆုံစည်းရမယ်လို့ အသေအချာသိပါတယ်။ မနှစ်သက်သူနဲ့ မတွေ့ရဘူး။ တွေ့နေရင် ညီညွတ်မယ် မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ရွှေရောင်ဒေသမှာ မညီညွတ်မှု ဘာတစ်ခုမျှမရှိပါ။

ဒီအချက်တွေကို မှန်ကန်ကြောင်း နှစ်ပရိစ္ဆေဒများစွာကပဲ ကျွန်တော်တို့ သိခဲ့ပြီးပါပြီ။ အနောက်နိုင်ငံက ဒါတွေကို သံသယရှိကြတာဟာ ဝမ်းနည်းစရာ ဖြစ်တယ်။ ရုပ်ဝါဒက ချုပ်ချယ်လို့ ဒီသိပ္ပံပညာကို ဘယ်သူမျှ ဟန်ကျပန်ကျ လေ့လာခွင့်မရတာလည်း နာတယ်။ ဒါမဖြစ်နိုင်၊ဟိုဟာမဖြစ်နိုင်နဲ့ ရှုတ်ချတဲ့ အရာတွေပဲ။ အခု ဖြစ်၊ဖြစ်လာတာ မြင်ကြရပြီ မဟုတ်လား။ အနောက်နိုင်ငံမှာ အရင်က ရာဇဝင်ကြောင်းအရ တယ်လီဖုန်း၊ တယ်လီဗေးရှင်း၊ လေယာဉ်ပျံ ဆိုတာတွေကို ကြံစည်တဲ့လူဟာ အကဲ့ရဲ့ခံရပြီး၊ အခုတော့ ဒါတွေဖြစ်မြောက်လို့ အားလုံးအကျိုးရှိနေတာကို ဆိုလိုပါတယ်။

(၁၁)

တြပ္ပ

တြပ္ပဆိုတာ ကိုရင်ရဲ့ အထက်ကအဆင့်ကို ခေါ်ပါတယ်။ အဲဒီအဆင့်ကို ရဖို့ စာမေးပွဲဖြေရတယ်။ ကျွန်တော်က တစ်ကြိမ်တည်းနဲ့ ဒီစာမေးပွဲကို အောင် ရမယ်လို့ အာသီသထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် တစ်ဆယ့်နှစ်နှစ်မြောက် မွေးနေ့ ရောက်ခါနီးကျတော့၊ ကျွန်တော် စာပေအားထုတ်တာကို နည်းနည်း လျှော့လိုက်ပါတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ မွေးနေ့ရဲ့နောက်တစ်နေ့မှာ စာမေးပွဲ စ၊မှာဖြစ်လို့ပါပဲ။ ကုန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တွေက ပြင်းပြင်းထန်ထန် စာပေလေ့လာခဲ့ရ တယ်။ နက္ခတ်ပညာ၊ ဆေးဘက်ဝင် သစ်ရွက်၊ လူခန္ဓာအစိတ်အပိုင်း၊ သာသနာ့ အလေ့အလာ အယူအဆတွေက၊စပြီး အမွှေးတိုင်းကို အချိုးမှန် ပေါင်းစပ်နည်း အထိ လေ့လာခဲ့ရတယ်။ တိဗက်နဲ့ တရုတ် လက်ရေးလှလည်း အထူးဂရုပြုပြီး သင်ရတယ်။ ဂဏန်းသင်္ချာလည်းပါတာပေါ့။ ကစားခုန်စားဖို့ အချိန်မရသလောက် ပါပဲ။ ကစားတယ်ဆိုတာမှာလည်း သိုင်းကျင့်တာကို ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒါလည်း အသေအချာစစ်မေးတဲ့ဖြေဆိုပွဲ ရှိပါသေးတယ်။ အရင် သုံးလလောက်က လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က သင်ပြီးတဲ့အတတ်ပညာတွေကို တစ်ခါပြန်လုပ်တယ်ဆိုတာ ဦးနှောက်ထဲမှာ ရှုပ်ကုန်တတ်တယ်။ စိတ်အေးအေးထားလိုက်ရင် ပြန်ပြီး ပေါ် လာပါတယ်ကွယ့်လို့ သတိပေးပါတယ်။

နောက်ဆုံးတော့ စာမေးပွဲရက်ကို ရောက်လာပါပြီ။ မနက်ခြောက်နာရီမှာ ကျွန်တော်နဲ့ ကိုရင် တစ်ဆယ့်ငါးယောက်ဟာ စာမေးပွဲခန်းမကို ဝင်ကြပါတယ်။

ခပ်တိုတို ဘုရားဝတ်ပြုလိုက်ကြရတယ်။ ဒါမှ စာမေးပွဲဖြေနိုင်အောင် စိတ်ကြည်လင်မယ်။ ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတန်မဲ့ မတရားနည်းတွေ လုပ်နေဦးမှာစိုးလို့ ကိုယ်လုံးတီးချွတ်ပြီး အရှာခံရတယ်။ ပြန်ပြီးဝတ်ဖို့ ဝတ်ရုံအသစ်တွေ ထုတ်ပေးတယ်။ စာစစ်ဆရာတော်ချုပ်က တံခါးအလုပ်ပိတ်လို့ရတဲ့ ခြောက်ပေ၊ ဆယ်ပေနဲ့ အမြင့်ရှစ်ပေရှိတဲ့ အခန်းငယ်ကလေးတွေဆီ ခေါ်သွားပြီး၊ တစ်ယောက်တစ်ခန်း ထည့်ပြီး တံခါးပိတ် သော့ခတ် ချိပ်ပိတ်လုပ်ပါတယ်။ အခန်းတွေအပြင်က ဘုန်းကြီးရဲတွေ မပြတ်လျှောက်နေရတယ်။ နံရံအပေါက်ငယ်ကလေးက စာရေးကိရိယာနဲ့ မေးခွန်း ပထမတွဲကို ထိုးသွင်းပေးပါတယ်။ ထောပတ်၊ လက်ဖက်ရည်နဲ့ စမ္မာလည်း ရပါတယ်။ ပြီးတော့ စားစရာယူလာတဲ့ဘုန်းကြီးက မင်းတို့ စမ္မာ တစ်နေ့ သုံးကြိမ်ရမယ်။ လက်ဖက်ရည်က လိုသလောက်ပေးမယ်လို့ ပြောသွားတယ်။ ဒီနောက် မေးခွန်းလွှာ (၁) ကို စပြီး ဖြေပါတယ်။ တစ်နေ့ကို ဘာသာရပ် တစ်ခု ဖြေရတယ်။ ခြောက်ရက် ကြာတယ်။ မနက်လင်းကတည်းက စပြီး ဖြေတာ၊ ညနေ မမြင်ရတော့မှ ရပ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဝင်နေရတဲ့ ကျောက်ခန်းက အမိုးမရှိပါ။

စာမေးပွဲဖြေချိန်ရက်များမှာ ဘာကိစ္စရှိလို့မှ အပြင်မထွက်ရဘူး။ အလင်းရောင်ပျောက်ရင်၊ နံရံပေါက်ငယ်က ဘုန်းကြီးတစ်ပါးလာပြီး အဖြေစာရွက်ကို တောင်းသွားတယ်။ ပေးလိုက်ပြီးတော့ ကြမ်းမှာပဲ နောက်တစ်နေ့လင်းတဲ့အထိ လှဲအိပ်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံအရ ဘာသာရပ်တစ်ခုအတွက် မေးခွန်းလွှာတစ်ခုကို တစ်ဆယ့်လေးနာရီဖြေရုံနဲ့ စာဖြေသူရဲ့ ပညာအတိမ်အနက် ကုန်အောင် မစစ်နိုင်ပါဘူး။ သူ့စိတ်ဓာတ် ကြံ့ခိုင်ပုံကိုလည်း ဒါလောက်နဲ့ မသိနိုင်ပါဘူး။ ခြောက်ရက်မြောက်တဲ့ ညနေကျတော့ ရေးဖြေစာမေးပွဲ ပြီးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီည အခန်းထဲက မထွက်ရသေးဘူး။ အခန်းကို မနက်ကျတော့ ဆေးကြောတိုက်ချွတ်ပြီး သန့်ရှင်းအောင် လုပ်ပစ်ခဲ့ရဦးမယ်။ နောက်တစ်နေ့ သန့်ရှင်းရေးပြီးတော့ တစ်နေ့လုံး ကြိုက်သလိုနေနိုင်တယ်။ သုံးရက်ကြာတော့ အဖြေတွေကို စစ်ပြီးပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ညံ့တဲ့နေရာတွေကို မှတ်ပြီးပြီ။ ဒီတော့မှ စာစစ်ဆရာတော်တွေရှေ့ကို နှုတ်မေးပွဲဖြေရန် တစ်ယောက်စီ ဝင်ကြရတယ်။ ညံ့တဲ့အချက်တွေကိုသာ ထောက်ပြီး အမေးခံရတယ်။ ဒါနဲ့ တစ်နေ့ ကုန်တာပါပဲ။

နောက်တစ်နေ့တော့ အားလုံး တစ်ဆယ့်ခြောက်ယောက်စလုံး သိုင်းသင်တဲ့အခန်းကို သွားရတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ အစစ်ဆေးခံဖို့ပါပဲ။ အဖမ်းအချုပ်၊ အလှဲ၊ အထိုးအဖြစ်နဲ့ မိမိကိုယ်ကို ထိန်းနိုင်၊ မထိန်းနိုင် စုံအောင် စစ်တယ်။ သတ်ပုတ်တာကို ကာကွယ်ရတဲ့အခါ တစ်ယောက်ကို ကျန်သုံးယောက် ဝိုင်း

သတ်ရမယ်။ ရှုံးတဲ့လူ ထွက်ရတယ်။ နောက်ဆုံး တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် ပြုတ်သွားတာ၊ ကျွန်တော် တစ်ယောက်ပဲ ကျန်ပါတယ်။ အဲဒါ ငယ်ငယ်က တဇုကြီးရဲ့သင်ခန်းစာတွေကြောင့် ပဲဖြစ်ပါတယ်။ သိုင်းပညာမှာလည်း ကျွန်တော် ပထမရလိုက်တယ်။ ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်က အရင် အခံရှိလို့ ပထမရတာ ဆိုတော့ စိတ်ထဲမှာ ကျန်လူတွေအပေါ်မှာ ရက်စက်ရာကျတယ်။ မတရားဘူးလို့ ထင်မိတယ်။

တစ်ရက် နားရပြန်တယ်။ နောက်တစ်ရက်ကျတော့ အောင်စာရင်းကို သိရပါတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ လေးယောက်ပဲ အောင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကနေ့က စပြီး ကြံပွဲဆိုတဲ့ ဆေးဘုန်းကြီးဖြစ်ပါပြီ။ စာမေးပွဲရက်များမှာ မတွေ့ရတဲ့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒိက သူ့အခန်းကိုလာခဲ့ဖို့ အခေါ်လွှတ်တာနဲ့ လိုက်သွားရတယ်။ ကျွန်တော်ဝင်သွားတော့ သူက ပြုံးလို့။ “မင်းထိပ်က အောင်တယ်ကွယ့်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်က အထူးအစီရင်ခံစာရေးပြီး အတွင်းတော်ကြီးကို ပို့လိုက်ပြီ။ သူ့သဘောကတော့ မင်းကို အခုချက်ချင်း လားမားအဆင့်ပေးလိုတယ်။ ငါက ကန့်ကွက်ရတယ်”လို့ ပြောပါတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ အခံရခက်သလိုရှိတယ်။ ဒါကြောင့် သူက ဆက်ပြီးပြောပြန်တယ်။ “အဆင့်ဆင့် ကိုယ့်ကြိုးစားမှုနဲ့ တက်တာဟာ အကောင်းဆုံးကွယ့်။ အလေ့အကျင့် မရလိုက်ရင် မင်း တစ်နေ့ နောင်တရစရာဖြစ်မယ်။ မင်း ဘဝအတွေ့အကြုံ အလေ့အကျင့် အများကြီးလိုတယ်။ မင်း လားမားအဆင့်ကို စာမေးပွဲဖြေရတဲ့အခါမှာလည်း အောင်မှာပါပဲ။ ဒီတော့ အခုကတည်းက ငါ့အခန်းဘေးက အခန်းကို ရွှေ့နေပေတော့” လို့ အမိန့်ပေးပါတယ်။

တော်သေးတာပေါ့လို့ တွေးမိတယ်။ ကိုယ့်ဆရာရဲ့ အဆုံးအဖြတ်ကို အားလုံး ထောက်ခံလိုက်နာဖို့ အသင့်ရှိတယ်။ ကျွန်တော် အောင်မြင်တာလည်း သူ့အောင် မြင်တာပဲပေါ့လို့ တွေးမိပြီး ပီတိဖြစ်သွားတယ်။ ဘာသာရပ်တိုင်းမှာ သူ့တပည့်ဟာ ထိပ်ကနေပြီး အောင်လို့ သူလည်း ဂုဏ်ရှိတယ်။

အဲဒီသီတင်းပတ်မှာပဲ သေမတတ်၊ လျှာထွက်အောင် ပြေးဝင်လာတဲ့ (အနည်းဆုံး ဒီအတိုင်းမြင်ရပါတယ်) ဆက်သားတစ်ယောက်က အတွင်းတော်ကြီးက စာ ယူလာပါတယ်။ ဆက်သားတိုင်း ဒီလိုအပင်ပန်းခံပြီး သေမတတ် ပြေးလွှားသတင်း ပို့ရတယ်ဆိုတဲ့ပုံစံလိုလုပ်မြဲပါပဲ။ ပေါတလဆိုတာ ဒီက တစ်မိုင် လောက်သာရှိတော့ သူ တကယ်ပဲ အမူလွန်တယ်လို့ ကျွန်တော်ကတော့ မှတ်ချက်ချမိတယ်။

အတွင်းတော်ကြီးက ကျွန်တော့်ကို စာမေးပွဲအောင်တဲ့အတွက် အားရကြောင်း ပြောပြီးတော့၊ ကနေ့က စပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လားမားတစ်ယောက်

ဖြစ်ပြီလို့ ယူဆနိုင်ကြောင်း ပြောပါတယ်။ လားမားဝတ်ရုံကို ဝတ်ပြီး လားမားတို့ ခံစားထိုက်တဲ့ အခွင့်အရေးအားလုံး ရစေတဲ့။ ကျွန်တော့်ဆရာတော်ရဲ့ အလိုကို လည်း လိုက်ပြီး အသက်တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ် ပြည့်ရင်၊ စာမေးပွဲဖြေရမယ်လို့ လည်း ပြောပါတယ်။ ဒါမှ မင်းဟာ အချို့လေ့ကျင့်ခန်းတွေကို ပြန်လုပ်ပြီး အထုံ ပါရမီရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။

အခု လားမားဖြစ်ခဲ့ပြီဖြစ်လို့ စာသင်ခန်းကို မသွားဘဲ လေ့လာနိုင်ပါပြီ။ ပြီးတော့ ထူးချွန်တဲ့ ဘယ်သူ့ဆီမှာပဲဖြစ်ဖြစ် သွားပြီး သီးသန့်သင်တန်းယူနိုင်တယ်။ ကိုယ့်မှာ စွမ်းအားရှိသလောက် သင်ကြားရတယ်ဆိုပါတော့။ အတန်းနဲ့ ကန့်သတ် သင်ကြားတဲ့အဆင့်က လွတ်ပါတယ်။

အစောဆုံး လေ့ကျင့်ရမယ့်သင်ခန်းစာက စိတ်လျှော့အနားယူတဲ့ အတတ် ပါပဲ။ ဒါမတတ်ရင် စိတ်ပညာကို အထက်တန်းအထိ မပေါက်မြောက်နိုင်ပါဘူး။ တစ်နေ့တော့ အခန်းထဲမှာ ကျမ်းတစ်စောင်ဖတ်နေတုန်း လားမားမိန့်ကျာဒေါင်ဒုဒ် ရောက်လာပါတယ်။ “ဟေ့ မင်းကြည့်ရတာ စိတ်ကို သိပ်တင်းထားပုံရတယ်။ ငြိမ်ငြိမ်ကလေး ဝေဖန်တွေးတောရမယ့်နေရာမှာ ဒီလို စိတ်ဆောင်နေရင် မပေါက် မြောက်ဘူးကွယ်။ ဒီတော့ စိတ်ကိုလျှော့ပုံ ငါ သင်ပေးမယ်” လို့ဆိုပါတယ်။

အစမှာ ပက်လက်အိပ်ရပါတယ်။ ထိုင်လျက်၊ မတ်တတ်ရပ်လျက်လည်း စိတ်လျှော့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပထမအိပ်လျက် ကျင့်တာက ပိုပြီးနည်းလမ်းရလွယ် တယ်ပေါ့။ စိတ်ထဲမှာ မင်းရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ တောင်ထွတ်က ပြုတ်ကျသွားတယ်လို့ ထင်လိုက်စမ်း။ တောင်ခြေက မြေပြင်ကို မင်းရောက်သွားတော့ ကျိုးပဲ့နေတဲ့ မင်းခန္ဓာကိုယ်ဟာ လက်တွေ့ ခြေတွေ လှုပ်မရတော့ဘူး။ ပါးစပ်ကိုတောင် စေ့ထားလို့ မရဘူး။ အကြောတွေ၊ ကြွက်သားတွေအားလုံး ပြတ်သတ်ကုန်ပြီ။ အဲဒီလိုထင်အောင် တွေးပြီး အကြောတွေ၊ ကြွက်သားတွေကိုလည်း ဆန့်လိုက်လို့ အမိန့်ပေးပါတယ်။ ပြောတဲ့အတိုင်း ကြိုးစားရတော့တာပေါ့။ မင်းရဲ့လက်၊ခြေ တွေကို ထောင်ပေး မ၊ပေးမယ့် ကလေးလေးတွေရှိတယ်လို့ ထင်လိုက်စမ်း။ အဲဒီကလေးတွေကို သွားကြလို့နှင်လိုက်။ မင်းခြေထောက်ဟာ ဘယ်လိုမှ မလှုပ်နိုင် တော့ဘူး။ သေချာရဲ့လား။ ကြည့်ဦးလို့ ဆိုပြန်တယ်။ ပထမ ခြေဖျားကို မလှုပ်ရ ဘူး။ ပြီးတော့ ခြေထောက်တစ်ခုလုံးကို မလှုပ်ရဘူး။ မင်း မနက်က ခုန်တယ်။ အဲဒီတုန်းက အကြော သူငယ်လေးတွေဟာ ပင်ပန်းသွားတယ်။ သူတို့ကို အနား ပေးလိုက်တဲ့။ အားလုံးကို အနားယူခိုင်း၊ အနားယူမယူ စိတ်နဲ့လှည့်ကြည့်လို့ ပြောနေတယ်။ ဟေ့ . . . မင်းရဲ့ပေါင်သားမှာ အလုပ်သမားသူငယ်လေးတွေ ရှိနေသေးတယ်။ သူတို့ကိုလည်း နှင်လိုက်လေလို့ ဆိုပြန်တယ်။ ခြေထောက်တွေက ငြိမ်တော့ လက်တွေ့ကို ငြိမ်ခိုင်းပြန်တယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ်လုံးကြီးကို ငြိမ်ခိုင်း

ပြန်တယ်။ မင်းရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ လားမားကျောင်းတိုက်တစ်ခုနဲ့ တူတယ်။ ဘုန်းကြီး အလုပ်သမားတွေဟာ မပြတ်အလုပ်လုပ် နေကြတယ်။ သူတို့ကို နေ့အားပေး လိုက်၊ မောင်းထုတ်လိုက်၊ နားကြပါစေတဲ့။ ဒီတော့မှ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးဟာ ကြမ်းမှာပုံကျပြီး မင်းလည်း စိတ်ကော လူရော လျော့ကျသွားမယ်လို့ ပြောပါ တယ်။

ပြောတဲ့အတိုင်းလုပ်လို့ ဆရာတော် ကျေနပ်သွားပြီ။ ဒီတော့မှ ဆက်ပြော တာက လူမှာ ခေါင်းက အရေးအကြီးဆုံးကွယ်။ သူက စပြီး နားချင်ရတယ်။ မင်းရဲ့ ပါးစောင်နှစ်ဖက်ဟာ တင်းနေသေးတယ်။ လျှော့လိုက်ပါဦး။ မင်းစားတဲ့ အခါ၊ စကားပြောတဲ့အခါမှာသာ အဲဒီပါးစောင်က ကြွက်သားကို အလုပ်ပေးရမှာ။ အခု မင်း ဘာမှမပြော၊ ဘာမှမစားဘူး။ ဒီတော့ လျှော့ပစ်လိုက်။ မျက်လုံးကိုလည်း အသုံးချဖို့ မလိုဘူးလေ။ ဒီတော့ အတင်းမျက်စိမှိတ်တာမျိုးမဟုတ်ဘဲ လျှော့လျှော့ ကလေး မျက်ခွံကို ဖုံးလိုက်။ အေး . . . စိတ်လျှော့ပြီး အနားယူတဲ့နေရာမှာ၊ အပြင်က နေစာမှာ ထိုင်နေတဲ့ကြောင်ဟာ ဆရာပဲကွယ်။ ကြောင်နေစာလှူသလို နေပေတော့လို့ ပြောစကားကို အဆုံးသတ်လိုက်ပါတယ်။

စိတ်လျှော့ပုံကို စုံအောင်အများကြီး ရေးပြနေရတယ်။ ဖတ်ကြည့်တော့ လည်း ပင်ပန်းစရာကြီးလိုပဲ တွေ့မယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်တွေ့လုပ်ကြည့်တော့ အင်မတန်လွယ်တယ်လို့ သိမယ်။ စက္ကန့်ပိုင်းအတွင်း ဖြစ်မြောက်နိုင်တယ်။ ဒီလို လုပ်ရင် စိတ်လျှော့တာ အလွယ်ဆုံးပဲ။ နေ့စဉ်အလုပ်ကိစ္စကြောင့် စိတ်ဆောင် နေသူတွေ ဒီသင်ခန်းစာအတိုင်း ကိုယ်ကိုလျှော့ရမယ်။ ပြီးတော့မှ စိတ်ကို သင်ခန်း စာတစ်မျိုး ပေးရမယ်။ စိတ်သင်ခန်းစာကိုတော့ လားမားမိန့်ကျာဒေါင်ဒုဒ်က တစ်မျိုးပြောလာပြန်တယ်။ “စိတ်ဆောင်နေတဲ့အခါ လူပါ တောင့်တင်းနေတယ်။ ဒါကြောင့် လူကို အတောင့်ရပ်ပေးရတယ်။ လူကတော့ ခုလိုနေတော့ လျှော့သွား ပါပြီတဲ့။ စိတ်က တွေးတုန်း၊ ကြံတုန်းပဲ။ မလျော့သေးဘူး။ အဲဒီစိတ်ထဲက ကြံဆထားတာတွေကိုပဲ တစ်ခုစီ ပြန်ကောက်ပြီး ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်စမ်း။ ဒါ တွေဟာ ဘာမျှအရာမရောက်ဘူးလို့ ထင်လိုက်စမ်း။ အရာမရောက်တဲ့ဟာတွေကို ဘာပြုလို့ ဆက်စဉ်းစားရမှာလဲ။ ရပ်လိုက်။ ဘာမှမရှိတဲ့ အမည်းကွက်ကြီး တစ်ခု ကို မြင်လိုက်စမ်း။ အဲဒီ အမည်းကွက်ကြီးထဲမှာ မင်းအတွေးစလေးတွေဟာ ဟိုဘက်နှုတ်ခမ်းကူးလိုက်၊ ဒီဘက်နှုတ်ခမ်း ကူးလိုက် လုပ်နေကြတယ်။ သူတို့ကို အားလုံးဖမ်းပြီး အပြင်ကိုထုတ်လိုက်။ နောက်ဆုံး အမည်းကွက်ကြီးပဲ ကျန်နေလိမ့် မယ်။ ဘာမျှမကြိုးစားဘဲ အမည်းကွက်ပဲ ရှိနေရင် မင်းရဲ့စိတ်လည်း နားသွားပြီ ပေါ့။”

အခုတစ်ခါလည်း လက်တွေ့လုပ်တာထက် ပြောရတာက ကြာပါတယ်။

နည်းနည်းကျင့်ရင် ရတယ်။ လွယ်တယ်။ အဲဒီတော့ လူရော စိတ်ပါ လျှော့တတ် သွားရောပေါ့။ လူအတော်များများဟာ လူနားတောင် စိတ်မနားဘူး။ နေ့ရော ညပါ အလုပ်ပင်ပန်းရော။ မနေမနား လမ်းလျှောက်တဲ့လူဟာ တစ်ခါမှာတော့ ဘုံးဘုံးလဲမယ်။ ကျွန်တော်တို့က စိတ်ကို ပိုပြီး အလေ့အကျင့် ပေးချင်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းတတ်အောင် သိုင်းပညာ သင်ပေးထားတာလည်း စိတ်ထိန်း ဖို့ အခြေခံတစ်ခုပဲ။ သိုင်းဆရာဘုန်းကြီးဟာ လူ ဆယ်ယောက်ဝိုင်းပြီး သတ်တာ ကို တွန်းလှန်နိုင်တယ်။ အဲဒီဆရာဟာ သိုင်းကို သူတကာ စိတ်ပါဝင်စားအောင် သိပ်အားထုတ်တယ်။ အနောက်တိုင်းသားတွေက တချို့နည်းကို ရက်စက်တယ် ပြောမယ်။ မဟုတ်ပါဘူး။ လူတစ်ယောက်ကို လည်ပင်းနားမှာ ထောက်လိုက်ရုံနဲ့ ဘာမှမသိဘဲ သတိမေ့သွားမယ်။ ဦးနှောက်အာရုံကြော ရပ်သွားမယ်။ ဒါပေမဲ့ အန္တရာယ်မရှိပါဘူး။ တိဗက်မှာ ဆရာဝန်က မေ့ဆေးပေးဖို့ မလိုဘူး။ ဒီလိုပဲ မေ့အောင်လုပ်ပြီး သွားနုတ်တယ်။ ခွဲပြီး အရိုးဆက်တယ်။ ဝေဒနာရှင်ဟာ ဘာမျှ မသိလိုက်ဘူး။ ဒီနည်းကိုပဲ ဝေဟင်ခရီးသွားနည်း စ,သင်တဲ့လူသစ်တို့မှာ သုံးရ တယ်။

ဒီလေ့ကျင့်ခန်းတွေကြောင့် ချော်လဲတယ်၊ လိမ့်ကျတယ်ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်တို့မှာ ဒဏ်ရာအနာတရ မဖြစ်ဘူး။ သိုင်းမှာ မနာအောင် လဲနည်းဟာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ နောက်တော့ လေ့ကျင့်တဲ့အနေနဲ့ ဆယ်ပေ,ဆယ်ငါးပေ ရှိတဲ့နံရံက ခုန်ချကြတယ်။ ပျော်စရာသက်သက်ပဲ။

သိုင်းလေ့ကျင့်ခန်း မယူခင် နေ့တိုင်း၊ ဗုဒ္ဓဝါဒရဲ့အနှစ်ဖြစ်တဲ့ မဇ္ဈိမလမ်း တရားကို ရွတ်ရတယ်။

- သမ္မာဒိဋ္ဌိ - (ကောင်းစွာမြင်ခြင်း) လှည့်ဖြားတဲ့သဘော ကိုယ်ကျိုးရှိတဲ့ သဘောတို့က ကင်းလွတ်တဲ့ အယူအဆ အတွေးအခေါ် ရှိခြင်း။
- သမ္မာသင်္ကပ္ပော - (ကောင်းစွာကြံခြင်း) မြင့်မြတ်ကြီးကျယ်တဲ့ ရည်ရွယ်မှန်းထား ချက်နဲ့ အယူအဆရှိခြင်း။
- သမ္မာဝါစာ - (ကောင်းစွာပြောခြင်း) ကြင်နာခြင်း၊ စာနာခြင်းနဲ့ သစ္စာရှိခြင်း။
- သမ္မာကမ္မန္တော - (ကောင်းစွာပြုလုပ်ခြင်း) ငြိမ်းချမ်းမှုကို လိုလားပြီး ရိုးသားခြင်း၊ ကိုယ်ကျိုးမဲ့ခြင်း။
- သမ္မာအာဇီဝေါ - (ကောင်းစွာအသက်မွေးခြင်း) လူလူချင်းဖြစ်ဖြစ်၊ တိရစ္ဆာန် ကိုပဲဖြစ်ဖြစ် မနာမကျင်စေရအောင် ဆက်ဆံပြီး တိရစ္ဆာန် ကို အသက်အတိုင်း ခံစားနေထိုင်ခွင့် ပေးခြင်း။
- သမ္မာဝါယာမော - (ကောင်းစွာအားထုတ်ခြင်း) ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထိန်းပြီး အမြဲ

- လေ့ကျင့်အားထုတ်ခြင်း။
- သမ္မာသတိ - (ကောင်းစွာအောက်မေ့ခြင်း) မှန်တဲ့အတွေးရှိအောင် ကြိုးစား ပြီး အမှန်အတိုင်းလုပ်ခြင်း။
- သမ္မာသမာဓိ - (ကောင်းစွာတည်ကြည်ခြင်း)ဘဝသဘောအမှန်ကို အောက် မေ့ဆင်ခြင်ပြီး လူရဲ့အထက်ဘဝကို မျှော်မှန်းနားလည်ခြင်း က, ရတဲ့ ပီတိသဘော။

အဲဒီမဇ္ဈိမလမ်းစဉ်က တစ်ပါးပါးကို မလိုက်နာမိရင် ကျောင်းတော်ရဲ့ ဗဟိုအဝင်ဝမှာ မျက်နှာကိုမှောက်ပြီးလွဲနေရတယ်။ ဒီတော့ ဝင်လာတဲ့လူတိုင်းက အဲဒီလူကို နင်းသွားရမယ်ပေါ့။ အဲဒီလို မနက်အရုဏ်တက်က ညနေမှောင်တဲ့ အထိ မလှုပ်ဘဲနေရပြီး အစာရေစာလည်း မရဘူး။ ဒီအပြစ်ဟာ သိပ်ကြီးလေးတဲ့ အပြစ်မို့ ဒီလိုခံရမယ်တဲ့။

အခုအခါ ကျွန်တော်ဟာ လားမားဖြစ်လာပြီမို့ လက်ရွေးစင်ထဲက ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်ပေါ့။ မြတ်ကြီးတစ်ပါးလို့ ဆိုရမယ်။ ပြောလို့ ကြားလို့တော့ အရသာ ရှိပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ မသက်သာတဲ့အချက်တွေ ရှိသေးတယ်။ အစဦးဆုံး လန့်စရာ ကောင်းတဲ့ ရဟန်းကျင့်ဝတ် သုံးဆယ့်နှစ်ပါးကို ထိန်းရမယ်။ အဲဒါက အကျဉ်းရယ်၊ အကျယ်ရယ် နှစ်ရာငါးဆယ့်သုံးပါး ရှိတယ်။ ဆက်ပေါရိမှာ ပညာရှိလာမား အမည်ခံသူဟာ အဲဒီအထဲက တစ်ပါးကိုမှ မကျူးလွန်ရဘူး။ ကမ္ဘာမြေပြင်မှာ သင်စရာ,မှတ်စရာတွေလည်း များလိုက်တာ။ ခေါင်းခွံမဆန့်ဘဲ ကွဲထွက်မယ် တောင် ထင်မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အမြဲလည်း ဖတ်,မှတ် မနေနိုင်သေးဘူးပေါ့။ ကျောင်းအောက်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ဒလိုင်းလားမားဟာ ရတနာပန်းခြံ ဖြစ်တဲ့ နောရဗုလိင်ကို ကြွရောက်လာပုံဟာ တယ်ကြည့်ကောင်းတယ်။ ဘုန်း မြတ်ကြီးစွာကို ထင်ထင်လင်းလင်း မကြည့်ဝံ့ဘူး။ သူ့ကို အပေါ်မိုးပြီး ဘယ်သူမှ ကြည့်ခွင့် မရှိပါ။ သံတောင်ရဲ့တစ်ဖက်မှာလည်း ကြည့်လိုက်ရင် ခတိလင်္ဂ ဥယျာဉ်ရယ်၊ ကလိုင်ကျူချောင်းအလွန်မှာ ဒေါဒ ပါလိင်္ဂဥယျာဉ်ရယ်ရှိတယ်။ လိင်္ဂဟာဥယျာဉ်ကိုခေါ်တာပါ။ မြောက်ဘက်ကို လှမ်းမျှော်လိုက်ရင် အနောက် မုခ်နဲ့ ပါဂေါကလိင်ကို မြင်ရပြန်တယ်။ အဲဒီ ကျောင်း ကန် စေတီကြီးဟာ ခြေပုန်ဘက်က လာတဲ့ လမ်းတည့်တည့်မှာရှိပါတယ်။ ရှောရွာကိုဖြတ်ရင် မြို့တော် ရဲ့ဗဟိုချက်ကို ရောက်မယ်ပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ဆက်ပေါရိနဲ့ ကပ်နေတဲ့ ကျောတန် စေတီကတော့ ဗုဒ္ဓဝါဒရောက်ပြီး ငြိမ်းချမ်းမှုမရမီက၊ တိဗက်ရာဇဝင်မှာ သူရဲ ကောင်းရယ်လို့ ကျော်ကြားတဲ့ ဘုရင်ကေဆာကိုရည်းစူးပြီး တည်ထားတဲ့စေတီ ဖြစ်တယ်။

အလုပ်ဆိုတာကတော့ လက်နဲ့ပြတ်တယ် မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ပျော်စရာ

အကွက်ကလေးတွေလည်း ရှိပါရဲ့။ လားမားမိန်ကျဒေါင်ဒုဒ်လို ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ တတွဲတွဲ နေရတာ ပျော်စရာတွေ ပြည့်လုံသွားတယ်လို့တောင် ပြောရင်ဖြစ်တယ်။ ပတ်ဝန်း ကျင်ကလည်း ငြိမ်းချမ်းရေးသမားတွေ၊ ပရဟိတသမားတွေ၊ ဒီတော့ တောတောင် ရေမြေနဲ့ ဟပ်မိနေပါတယ်။ အလုပ်ပင်ပန်းရကျိုး နပ်တယ်။ သင်ပင်တွေက ဝေဝေဆာဆာ၊ တောင်ကျောက်လိုက်ပြီး စီးဆင်းတဲ့ ချောင်းတွေကလည်း တသွင် သွင်၊ ကျောတန်စေတီတွေက ရွှေပြောင်ပြောင်၊ ကျောင်းတွေ ဂူတွေကလည်း စည်စည်ကားကား၊ ပေါတလကလည်း သိပ်မကွာဘူး။ ရွှေရောင်အမိုးနဲ့ ကျောက်နံ ကျောင်းတော်က အရှေ့ ယွန်းယွန်းမှာ၊ ပင်ပန်းဖော် ပင်ပန်းဘက်တွေကလည်း ဂုဏ်အဆင့် အနိမ့်အမြင့်ရယ်လို့ သိပ်မခွဲခြားဘဲ ရင်းနှီးတယ်။ အမွှေးတိုင်နဲ့က လည်း သင်းတယ်။ ဒီဘဝဟာ နေပျော်တဲ့ဘဝပါပဲ။ ပင်ပန်းရကျိုးနပ်တယ်ဆိုတာ တကယ်ပါ။ နေရာတကာမှာ လူ့အန္တရာယ်တွေ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆက်ပေါ်ရိမှာ နည်းတယ်ခင်ဗျာ။

(၁၂)

ဆေးဖက်ဝင်သစ်ရွက်နဲ့ စွန်

နေ့ရက်တွေ ကုန်လွန်ခဲ့ပါပြီ။ လုပ်စရာအလုပ်၊ သင်စရာ သင်ခန်းစာ၊ စိစဉ်စရာအစီအစဉ် များလိုက်တာ။ လောကီပညာ တတ်မြောက်သထက် တတ် မြောက်အောင် အလေ့အကျင့်တွေကို စောက်ချပြီး လုပ်နိုင်ပါပြီ။ ဩဂုတ်လပိုင်း တစ်နေ့ မှာ ကျွန်တော့်ဆရာတော်က “ဒီနှစ်ဆေးဖက်ဝင် သစ်ပင် သစ်ရွက်တွေ အရှာထွက်ရင် မင်းနဲ့ငါနဲ့ အတူသွားမယ်။ အဲဒီဟာတွေ သဘာဝအတိုင်းနေတာ ကို မြင်ရမှတ်ရရင် မင်းမှာ အပုံကြီးဗဟုသုတဖြစ်ဦးမယ်။ ပြီးတော့ တကယ့် စွန်လွတ်တာကိုလည်း မင်း တွေ့ရရော” လို့ ပြောလာပါတယ်။ လူစေ့တက်စေ့ မနားရအောင် သီတင်း နှစ်ပတ်လောက် အလုပ်လုပ်ကြရတယ်။ သားရေအိတ် သစ် ချုပ်တယ်။ အိတ်ဟောင်းပြင်တယ်။ တဲထိုးစရာပစ္စည်း စုရတယ်။ ဝန်တင် တိရစ္ဆာန်တွေကို စစ်ဆေးပြီး ခရီးကြမ်း၊ ခရီးရှည် ခံနိုင်ရည်ရှိအောင် ကျွေးမွေးရ တယ်။ ခရီးသွားအဖွဲ့မှာ ဘုန်းကြီးအစုစု နှစ်ရာပါမယ်။ ကြွယာပါခေါ်တဲ့ ကျောင်း တိုက်အိုကြီးတစ်ခုမှာ စတည်းချပြီး အဝေးအနီး လူစုခွဲလွတ်ရမယ်။ ဩဂုတ်လ ကုန် ကျတော့ အော်ဟစ်နှုတ်ဆက်ရင်း ဆူဆူညံညံနဲ့ ခရီး စ၊ ထွက်ကြပါတယ်။ စွန်စားခန်းဆိုလည်း ဟုတ်ရဲ့။ ရက်အားယူပြီး အပျော်ခရီးထွက်တယ်ဆိုလည်း ဟုတ်ရဲ့။ ဒါမျိုးမှာ တို့များမပါရလေလို့ ဝမ်းနည်းပြီး ကျန်ရစ်သူတွေက နံရံမှိုပြီး ငေးလို့။ လားမားတစ်ပါးဖြစ်လာပြီမို့ ကျွန်တော်က မြင်းဖြူတစ်စီး စီးရပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ လူနည်းစုက ကြွယာပါကို စောပြီးရောက်နှင့်အောင် သွားရ မယ်။ မြင်းက တစ်နေ့ တစ်ဆယ့်ငါးမိုင် ကျော်၊ မိုင်နှစ်ဆယ်နီးပါး သွားတယ်။

ဝန်တင် ယက်နွားက ဆယ်မိုင်အများဆုံး သွားမယ်။ ဒီတော့ ကြိုရောက်မှာ သေချာပါတယ်။ ဒါတောင် ခရီးတွင်အောင် ဝန်စည်စလယ်ကို နည်းနည်းပဲယူခဲ့ ကြတယ်။ ယက်နွားတွေကတော့ တစ်ကောင်ဟာ အနည်းဆုံး ပေါင် တစ်ရာ ခုနစ်ဆယ်လောက် သယ်ရတယ်။

ရှေ့ပြေးအဖွဲ့က အစုစု နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ယောက် ပါပါတယ်။ သတ်မှတ် ထားတဲ့ ကျောင်းတိုက်ကို ရက်အတော်ကြာသွားပြီးမှ ရောက်တယ်။ ဝမ်းသာ လိုက်ကြတာ။ လမ်းကတော့ ကြမ်းတယ်။ မြင်းစီးညံ့တဲ့ ကျွန်တော့်အဖွဲ့ ပိုဆိုးတာ ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အခုတော့ ကဆုန်စိုင်းတတ်ပြီ။ ဒါထက်တော့ မပိုဘူး။ သူများတွေ လို ကုန်းနီးပေါ်မှာ မတ်တတ်ရပ်လိုက်တာ မျိုးတော့ ဝေးပါတယ်။ တောင်အောက် က ကျွန်တော်တို့ တက်လာတာမြင်ရင်ပဲ ဟိုကျောင်းတိုက်မှာ အမြဲနေကြတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေက ထောပတ်၊ လက်ဖက်ရည်၊ စမ္မာနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ အများ ကြီး အဆင်သင့်လုပ်ထားကြတယ်။ ရောက်လာတဲ့လူတွေအိမ်က လာဆာမြို့တော် သတင်းကိုလည်း ကြားချင်ကြတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း လက်ဆောင်ပါလာမြို့မို့ လည်း လိုချင်ကြတယ်။ တကယ်တော့ လိုချင်လောဘကြီးတယ်လို့ မဆိုသာပါ ဘူး။ ကျောင်းခေါင်မိုးအပြားပေါ်က မီးဖိုတွေနဲ့ရွှံ့ထားတဲ့ အမွှေးတိုင်တွေဟာလည်း အခိုးတလူလူလွင့်တက်ပြီး ကြိုဆိုနေပါတယ်။ ခရီးလမ်းဆုံးကို ရောက်ပြီဆိုတဲ့ အသိနဲ့ ပင်ပန်းလာပေမယ့် စောစောကထက် သွက်သွက်သွားကြတယ်။ အရင့် အရင်ရောက်ဖူးတဲ့ လားမားတွေကလည်း သိဟောင်း ကျွမ်းဟောင်းတွေနဲ့ အားရ ဝမ်းသာနှုတ်ဆက်ကြတယ်။ ဆီးကြိုသူတိုင်းဟာ လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကို တော့ သိတယ်။ ကျွန်တော် တစ်ယောက်ကိုတော့ ဘယ်သူမျှ အရေးမလုပ်ကြ တာနဲ့ စိတ်ထဲမှာ အားငယ်သလိုဖြစ်နေတုန်း 'လောင်ဆန် လာဟေ့'လို့ ဆရာတော် က လှမ်းခေါ်တော့ သူ့ကိုဝိုင်းနေတဲ့လူအုပ်က လမ်းဖယ်ပေးကြတယ်။ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်အိုအိုကြီးက "သူလားကွ။ ကြားဖူးနေတာကြာပြီ။ အေး . . . အေး . . . ငယ်ငယ်ပဲ ရှိသေးသကိုး" လို့ ပြောပါတယ်။

ထုံးစံအတိုင်း ဝမ်းဗိုက်ကိုဖြည့်ဖို့ပဲ ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားတယ်။ အားလုံး လည်း ဒီသဘောရှိတယ်။ ဆွမ်းစားကျောင်းသွားပြီး စကားမပြောအားဘူး။ စားကြ တယ်။ တကယ်တော့လည်း ဆက်ပေါ်ရိမှာ၊ အစားစားတုန်း စကားပြောခွင့် မရ ဘူး။ ပြီးတော့ ဒီတြယာပါကျောင်းက ဆက်ပေါ်ရိကို ခွဲထောင်တာလား၊ ဆက် ပေါ်ရိက တြယာပါကို ခွဲထောင်တာလားဆိုတာ ပြောဖို့ခက်ပါတယ်။ ကျောင်းတိုက် နှစ်တိုက်လုံးဟာ တိဗက်မှာ ရှေးအကျဆုံး ကျောင်းတိုက်တွေထဲမှာ အပါအဝင် ဖြစ်တယ်။ တြယာပါမှာ ဆေးဘက်ဝင် သစ်ပင်သစ်ရွက်တွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ရှေးကျမ်းကြီးတွေ စုဆောင်းထားလို့ နာမည်ကြီးလှတယ်။ အဲဒီကျမ်းတွေကို

ကျွန်တော် အခု ဖတ်ခွင့်ရတော့မယ်။ ပြီးတော့ ကျန်တန်ကုန်းမြင့်ကို ခက်ခက်ခဲခဲ စွန့်ပြီး ပထမဦးဆုံးသွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်ဦးရဲ့ အစီရင်ခံစာလည်း ရှိတယ်။ အဲဒါ တွေအပြင် ဒီတောင်ကြီးမှာ မြေပြန့်တစ်နေရာက စွန်လွတ်ကြတယ်ဆိုလို့ သိပ် ကျေနပ်နေပါတယ်။

ဒီနေရာရဲ့ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်ဟာ ဆန်းကြယ်တယ်။ တောင်ထွတ်ကြီး တွေ ရှိတယ်။ အဲဒီအထွတ်တွေရဲ့ခြေရင်းမှာ မြေပြန့်ရှိတတ်တယ်။ ခပ်လှမ်း လှမ်းက ကြည့်ရင် မြေပြန့်တွေဟာ အဆင့်ဆင့် မြင့်တက်သွားတဲ့ လှေကားထစ် တွေနဲ့ တူတယ်။ အဲဒီအထစ်တွေမှာ ဆေးဘက်ဝင်တဲ့ နွယ်မြက်သစ်ပင် ပေါ တယ်။ ဒီမှာတွေ့ရတဲ့ မှော်တစ်မျိုးဟာ အနာပြည်စုပ်ယူတဲ့နေရာမှာ သိပ်စွမ်း တယ်။ အသီးဝါလေးတွေသီးတဲ့ အပင်ငယ်လေးတစ်မျိုးက အနာကိုကဲခဲနေတာ ကို ချက်ချင်းသက်သာစေနိုင်တယ်။ ဘုန်းကြီးနဲ့တပည့်တွေက ဒီလိုအပင်မျိုးတွေ လိုက်စုပြီး ခြောက်သွားအောင် နေလှန်းရတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ လားမား ဖြစ်နေပြီမို့ သူတို့လုပ်တာတွေကို လိုက်ပြီးစစ်ဆေးရတယ်။ ပြီးတော့ လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် အပါအဝင် ဆေးဘက်ဝင်သစ်ပင်တွေကို အထူးနားလည်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပေးမယ့်လက်တွေ့ပညာကိုလည်း မှတ်သားရတယ်။ ဒါပေမဲ့ လောလောဆယ်ဆန္ဒကတော့ စွန်လွတ်ချင်လှပြီ။ ဒီမှာ လူတက်စီးနိုင်တဲ့ စွန်မျိုး ကို လွှတ်ကြပါတယ်။ ဒီကျောင်းတိုက်ထဲမှာ စွန်ကြီးတွေလုပ်ဖို့ တိဗက်မှာမရှိတဲ့ သစ်တစ်မျိုးကို အာသမ်က မှာယူပြီး ထားတာရှိတယ်။ သစ်လုံးတန်၊ သေးပေမယ့် မာတယ်။ အထူအရိုက်ခဲတယ်။ ပေါ့တယ်။ စွန်လွတ်ကစားပြီးတဲ့အခါ ဒီသစ်သား ကို နောက်တစ်ခါသုံးဖို့ သိမ်းထားပါတယ်။

ကျောင်းစည်းကမ်းဟာ ဒီလိုနေရာရောက်လို့ ပေါ့မသွားပါ။ ဘုရားဝတ် တက်ချိန် မှန်ရတယ်။ သန်းခေါင်ဘုရားဝတ်လည်း တက်ရသေးတာပဲ။ အမှန်က လည်း မလျော့တာပဲ ကောင်းပါတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ နောက် ပျင်းသွားမှာ စိုးရတယ်။ ဘုရားဝတ်တက်ချိန်ကလွဲရင် သစ်ပင်စု၊ စွန်လွတ် ဒီနှစ်မျိုးပဲ လုပ်ရ တယ်။

တောင်ပေါ်မြင့်မြင့်မှာ ကျောင်းတိုက်ကို ဆောက်ထားတော့ တောင်ခြေမှာ မှောင်သွားတာတောင် ကျွန်တော်တို့ နေရာ မမှောင်သေးဘူး။ ညဉ့်လေညင်း တောင်ခြေမှာ တိုက်ခတ်နေတာကို အပေါ်က စီးမြင်ရတာ သိပ်ကြည့်ကောင်းတယ်။ တောင်အောက်မှာလည်း လူနေအိမ်ခြေက မရှိလေတော့ မီးအလင်းရောင်လည်း မမြင်ရဘူး။ တောင်ခြေဟာ မည်းမှောင်နေတဲ့ ရေကန်ကြီးနဲ့ပဲ တူသေးတော့တယ်။ တောင်ခြေက လေဟာ တောင်ကြားကအပေါ်ကို လျှံတက်လာတဲ့အခါ ခရုသင်း ကြီးကြီးကို မှုတ်နေသလိုပဲ အသံပေါ်နေတယ်။ ဘုရားဝတ်ပြုဖို့ နှိုးဆော်တဲ့

ခရုသင်းသံနဲ့ပဲ တူလှတယ်။ နေပူရှိန်ကြောင့် ပူတဲ့ကျောက်တွေဟာ ဖြုန်းခနဲ အေးလိုက်တဲ့အခါ တဖြောက်ဖြောက် ကွဲအက်တဲ့အသံကိုလည်း ကြားရတယ်။ အထက်ကောင်းကင်မှာတော့ ကြယ်ကလေးတွေထွက်နေပါပြီ။ ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်က ခေါ်ယူတဲ့အခါ ကေဆာရဲ့တပ်သားတွေဟာ ကောင်းကင်ဘုံရဲ့ကြမ်းပြင်မှာ လှံတွေပစ်ချသွားကြတယ်။ အဲဒီလက်နက်တွေကြောင့် ကောင်းကင်ကြမ်းခင်းကွဲအက်ပြီး ကောင်းကင်ရဲ့အလင်းရောင်ဟာ အဲဒီအပေါက်အကွဲတွေက ထွက်နေလို့ လူ့ပြည်က ကြယ်ကလေးတွေအဖြစ်နဲ့ မြင်ရတယ်လို့ ရှေးလူကြီးတွေက ပြောပါတယ်။

အဲဒီသဘာဝအသံတွေ ကြားကပဲ ဖောက်ပြီး၊ ကျောင်းတော်ရဲ့ နေဝင်ချိန် တံပိုးသံကို ကြားရတယ်။ ကျောင်းမိုးပေါ်မှာ ဘုန်းကြီးတွေကို မှုန်မွှားမွှား မြင်နေရတယ်။ လေညှင်းငွေ့လို့ သူတို့ဝတ်ရုံတွေဟာလည်း လှုပ်ရှားနေပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အိပ်ဖို့ တံပိုးသံပေးနေပါပြီ။ ခန်းမကြီးတစ်လျှောက်မှာ ဘုန်းကြီးတွေဟာ အစုံလိုက် အစုံလိုက် စကားဝိုင်းဖွဲ့ပြီး ပြောနေကြတယ်။ လာဆာအကြောင်း၊ ကမ္ဘာအကြောင်း၊ ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာ ဒလိုင်လားမားအကြောင်းတွေပေါ့။ အခု အချက်ပေးသံကြောင့် အိပ်ဖို့ လူစုခွဲကြပြီ။ အားလုံးငြိမ်သွားတော့ ကျွန်တော်လည်း အိပ်နေလျက် ကောင်းကင်ကိုလှန်ပြီး ကြယ်တွေကိုကြည့်ရင်း ရှေ့ရေးကို တွေးနေမိတယ်။ ဗေဒင်ဟောကိန်းတွေကို ပြန်ပြီးစဉ်းစားတယ်။ ကိုယ့်ဟောကိန်းကလွန်ပြီး တိဗက်တစ်နိုင်ငံလုံးနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဟောကိန်းကိုလည်း တွေးမိပြန်တယ်။ ဒီလို ငြိမ်းချမ်းရေးလိုလားတဲ့နိုင်ငံ၊ သူများကို မချုပ်ချယ်ဘဲ စိတ်တန်ခိုးပေါက်မြောက်ဖို့ပဲ လိုလားတဲ့နိုင်ငံ၊ ဒီနေရာမျိုးကို ဘယ်လိုရန်သူလာပြီး နှောင့်ယှက်ရမှာလဲ၊ သူများဆီက ဘာမျှမယူချင်တဲ့နေရာက လူတွေဆီကကော အပြင်လူတွေက ဘာကိုလိုချင်ရမှာလဲ၊ ကိုယ့်ဘဝကိုယ့်လမ်း ကိုယ့်ကိစ္စကိုပဲ ကိုယ့်စိတ်ကြိုက် လုပ်နေပါရစေ၊ တို့များကို ရန်မူမယ့်လူတွေဆီကိုပဲ ကျွန်တော်က သွားပြီး လူတွေဆေးကု၊ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကျရောက်တဲ့လူတွေကို ကူညီ၊ ဆန်းတယ်နော်။ စစ်တောင်မဖြစ်သေးဘူး ကျွန်တော်က ဘယ်နေရာသွားပြီး စစ်မှုထမ်းရမယ်ဆိုတာ သိနေတယ်။ သွားလမ်းအတိုင်း မလွဲမဖယ်သွားရတဲ့ ဝန်တင်နွားလိုပဲ အဲဒီဟောကိန်းထဲမှာ ပါတဲ့လမ်းအတိုင်း ကျွန်တော်သွားရမယ်ပေါ့။ လမ်းတစ်လျှောက်မှာ ဘယ်ကွေ့မှာ ရန်ရှိတယ်၊ ဘယ်ကွေ့မှာ နားရမယ်။ အဲဒါတွေလည်း သိနေရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သွားသင့်တဲ့လမ်း၊ လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်တွေမို့ ဖြေသာပါတယ်။

စည်သံကြားတော့ လန့်နိုးတယ်။ အိပ်ပျော်သွားမှန်း မသိလိုက်ပါ။ ဘယ်မှာ ချက်ချင်း စိတ်ပါလက်ပါ ဖြစ်နိုင်မလဲ။ မလွဲသာတဲ့သဘောနဲ့ပဲ ချွတ်ထား

တဲ့ဝတ်ရုံကို လိုက်စမ်းရတယ်။ သန်းခေါင်ဝတ်တက် အသွားမှာ ခြေချော်ပြီး တောင်အောက်အထိ ကျသွားမှာတောင် စိုးရတယ်။ ချမ်းလိုက်တာလည်း လွန်ရော။ လားမားဆိုတာ သိက္ခာပုဒ် နှစ်ရာငါးဆယ့်သုံးပါး ထိန်းရတယ်လေ။ တစ်ခုတော့ ကျိုးပေါက်သွားပြီ။ ရုတ်တရက် လန့်နိုးတော့ စိတ်ကြမ်းဝင်သွားမိတာပေါ့။ တစ်နေ့လုံး ပင်ပန်းလာကြတဲ့လူတွေမို့ တခြားကိုယ်တော်တွေလည်း ငါလိုပဲရှိမယ်လို့လည်း တွေးမိတယ်။ အားလုံးပဲ ဝတ်ကျောင်းကို ဝင်ပြီး အပြန်အလှန်အချိအချ ရွတ်ဖတ်ကြပါတယ်။

ဘဝသွားလမ်းကို မြင်နေတယ်ဆိုရင် ဘေးဒုက္ခရောက်မယ့်နေရာကို ကွေ့မရှောင်နိုင်ဘူးလားလို့ မေးစရာရှိပါတယ်။ ရှောင်နိုင်တယ်ပဲထား၊ ဟောကိန်းလွဲမသွားပေဘူးလား။ တကယ်တော့ ဟောကိန်းဟာ ဖြစ်စရာအကြောင်း ရှိတယ်လို့ပဲ အဓိပ္ပာယ်ဆောင်တယ်။ မလွတ်စကောင်းလို့ မဆိုလိုဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဥပမာတစ်ခု ပြောမယ်။ ဒါဂျီလင်က ဝါရှင်တန်ကို သွားမယ်လို့ ခရီးစ၊ သူဟာ လမ်းအစနဲ့ လမ်းအဆုံးကို သိတယ်။ ဘယ်လမ်း ဘယ်စခန်းနဲ့သွားမယ် ဆိုတာလည်း သိတယ်။ မြေပုံကိုထောက်ပြီး လေ့လာရင် စုံအောင်သိတာပေါ့။ မကောင်းတဲ့နေရာ ကောင်းတဲ့နေရာကိုလည်း ခွဲနိုင်တယ်။ မကောင်းတဲ့နေရာကို မဝင်ချင်ဘူးဆိုပါတော့။ ကွေ့ရှောင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကွေ့ရှောင်တယ်ဆိုရင်ပဲ အချိန်ပိုကြာမယ်၊ ငွေပိုကုန်မယ်၊ ကောင်းတဲ့နေရာ တစ်ကွက်၊ နှစ်ကွက်ပါ တွဲပြီး လွတ်သွားမယ်။ ဒီတော့ အဆိုးကွက်ကို ကွေ့ရှောင်တိုင်း ကောင်းတယ်လို့ ဆိုမလား။ ဗုဒ္ဓဝါဒီဆိုတော့ လူဝင်စားဆိုတာကို ယုံတယ်။ ဒီဘဝ လူလာဖြစ်တာ ပါရမီဖြည့်ဖို့ ဖြစ်တယ်။ ကျောင်းမှာ စာသင်ရတာ ပင်ပန်းတယ်၊ အရိုက်အနှက်ခံရတယ်၊ ကစားချိန် သိပ်မရဘူး၊ သင်ခန်းစာတွေကလည်း အသုံးမကျပါဘူးလို့ ထင်မိတယ်။ ကျောင်းက ပြေးချင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျောင်းက ထွက်ရပြီဆိုတော့ ကုန်ခဲ့တဲ့အချိန်ကို ပြန်ကြည့်စမ်း။ ကုန်ရကျိုးနပ်တယ်။ ကျောင်းတံဆိပ်ကလေးကို ချိတ်ထားရတာ ဂုဏ်ယူတယ်။ လူ့ ဘဝဟာလည်း ကျောင်းသင်ခန်းစာပါပဲ။ သေရင် ခန္ဓာအဟောင်းကို စွန့်ရမယ်။ ပါရမီအထုံပါသွားရင် အခုထက်သာတဲ့ဘဝကို ရောက်မယ်။

မနက်လင်းတော့ အရှာအဖွေ လှည့်လည်လိုကြပြီ။ မနေ့က ခေတ္တခွဲရတဲ့ မိတ်ဆွေဟောင်းတွေ ပြန်ဆုံကြပြန်တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ လူစီးနိုင်တဲ့စွန်ကို တွေ့ချင်လှပြီ။ ပထမဆုံး ကျောင်းတိုက်ကိုလှည့်ပြပါတယ်။ ကျောင်းမိုးပေါ်က နေပြီးကြည့်ရင် ရွှံ့ရေနောက်နဲ့ ရေလျှံနေတဲ့ချောင်းငယ်ကို မြင်ရတယ်။ တဝေါဝေါ စီးဆင်းနေသံကိုလည်း ကြားရတယ်။ အိန္ဒိယရောက်ရင် ဒီချောင်းဟာ ဗြဟ္မပုတြမြစ်ကြီးပေါ့။ ဂင်္ဂါနဲ့ပေါင်းပြီး ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကို စီးဝင်ကြမယ်။

နေလည်း တောင်ကို ကျော်ပြီး ထွက်လာပြီ။ အေးစိမ့်စိမ့်လေ၊လည်း နွေးစပြုပြီ။ ကျွန်တော်အနားမှာ ရှိရှိကလေးရပ်ပြီး လာမားတစ်ပါးက ကြည့်စရာအကွက်တွေကို လက်ညှိုးညွှန်ပြီး ပြောပြနေပါတယ်။ သူ့ခမျာ ရှိရှိကလေးနေရတယ်လို့ ကျွန်တော် ကြွားလို၊လို့ ပြော တာ မဟုတ်ဘူး။ သူတို့အမြင်မှာ ကျွန်တော်ဟာ အများလေးစားတဲ့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ရဲ့ တပည့်ရင်း၊ တတိယမျက်လုံးရှင် (အရင်ဘဝကလည်း မြင့်မြတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးရဲ့လူဝင်စား) ကြုံလကု ခေါ် ဘဝရှင် ဖြစ်တယ်။

လူဝင်စားဖြစ်ကြောင်းကို ဘယ်လိုစစ်မလဲလို့ သိချင်ကြပေမယ်။ တိုတိုပဲ ရှင်းပြပါမယ်။ ကလေးတစ်ယောက်ဟာ အရွယ်နဲ့မလိုက်အောင် အပြုအမူ အပြောအဆို အသိပညာ ထူးခြားတာကို၊ ပထမဦးဆုံး ကလေးရဲ့မိဘက သတိထားမိမယ်။ ဒီကလေးက ထုံးစံသဘာဝအားဖြင့် မပြောနိုင်တာမျိုးကို 'မှတ်မိ'လို့ ပြောတယ်ဆို ပြီး ပြောနေမယ်။ မိဘက အနီးဆုံး လားမားကျောင်းတော်ကို သွားပြီး ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကို ကော်မရှင်ဖွဲ့ပြီး စစ်ဆေးပေးပါလို့ ပန်ကြားရတယ်။ ဒီတော့ ပထမဆုံး အရင်ဘဝအတွက် ဇာတာကို တွက်ယူရတယ်။ ပြီးတော့ အမှတ် တစ်စုံတစ်ရာ ပါ၊မပါ ကလေးကိုယ်မှာရှာရတယ်။ အမှတ်အသားတွေ ရင် အရင်ဘဝက ဘယ်သူ ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာ သဲလွန်စ၊ရတယ်ဆိုပါတော့။ ကျွန်တော့်ကိုတော့ လားမားဆရာတော်တစ်စုက တို့ရဲ့အပေါင်းအသင်း မည်သူပဲ လို့ စပြီးမှတ်မိတယ်။ မှတ်မိပြီဆိုရင် အဲဒီသေလွန်သွားတဲ့လူရဲ့ အသုံးအဆောင်တွေကိုယူပြီး တခြား အလားတူပစ္စည်းတွေနဲ့ရောပြီး ကလေးကိုပြမယ်။ ကလေးက အနည်းဆုံး အရင်ဘဝပစ္စည်းဟောင်း ကိုးခု ပြနိုင်ရမယ်။ အဲဒီစမ်းသပ်ပွဲကို ကလေး သုံးခါလည်အရွယ်မှာ လုပ်ပါတယ်။

သုံးနှစ်သားကို မိဘက အများကြီးသွန်သင်ထားလို့ ရတဲ့အရွယ် မဟုတ်သေးပါဘူး။ ဒီတော့ ကလေးကိုယ်တိုင်က ပြတတ်၊ပြောတတ်ရှိတာကို ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်တွေက အကဲခတ်ရ မေးရရင် အဖြေမှန်ကို သိနိုင်တော့တာပဲ။ ကလေးက သုံးနှစ်ထက်ငယ်ရင် သာတောင်ကောင်းသေးတယ်။ တကယ်တော့လည်း မိဘက သင်ပေးထားတယ်ဆိုတောင် မမှုလောက်ပါ။ ပစ္စည်းပြခိုင်းတဲ့အခါ အမျိုး သုံးဆယ်ထဲက ကိုးခုလောက်ပဲ ဆွဲထုတ်ရတယ်။ ကလေးမိဘ အနားမှာမရှိရဘူး။ နှစ်ခုဆက်ပြီးမှားရင် မဟုတ်လို့ပဲ။ မှားပြီလို့ပဲ ဆုံးဖြတ်တယ်။ မှန်ရင် ဒီကလေးဟာ 'ဘဝရှင်' ဖြစ်တယ်။ သူ့ကို ပညာဖိသင်ပေးရမယ်။ ပညာပါရမီ အထုံရှိပြီးမို့ တချို့ကို ကြားကာ၊မြင်ကာနဲ့ တတ်မယ်။ ဒီကလေး ခုနစ်နှစ်ပြည့်တော့ နက္ခတ်ဗေဒင်အလိုကိုညှိပြီး ရှေ့ရေးကိုဆုံးဖြတ်တယ်။ သူ့ကို ခုနစ်နှစ်သားဆိုပေမယ့် အရွယ်ရောက်ပြီး လူတစ်ယောက်လို့ပဲ သဘောထားပြီးဆက်ဆံတယ်။

ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်အနားလာပြီး ရှိရှိကလေးနေတဲ့လားမားဟာ ဒီအချက်တွေ သူသိပြီးဖြစ်လို့ ဒီလိုရှိသေမှုကို ပြတာပါပဲ။ သူက ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်အပင်မျိုး ပေါက်တယ်လို့လည်း ညွှန်းပါတယ်။ ညာဘက်ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ရေတံခွန်ရှိတယ်။ အဲဒီနေရာမှာ အသမာကြွက်နို့ရယ်၊ ဖျင်းနာ အသားဝါ ရောဂါရယ် နိုင်တယ်ဆိုတဲ့သစ်ရွက် ရနိုင်တယ်။ အဲဒီကလွန်ပြီး ရေကန်ရောက်တော့ ရေထဲမှာပေါက်တဲ့ ဆူးကလေးတွေနဲ့ ပန်းရောင်အပွင့် ပွင့်တဲ့အပင်ရှိတယ်။ သူ့ကိုတော့ ဒုလ္လာဆေးဖော်တဲ့အခါ သုံးတယ်။ ဝမ်းရောဂါအတွက် ဆေးမှာလည်း ထည့်တယ်။ ဒီပတ်ဝန်းကျင်မှာတော့ သာမညဆေးဘက်ဝင်တွေ ပေါ်တယ်။ ရှားတဲ့အပင်မျိုးကတော့ သိပ်မြင့်တဲ့ တောင်ပေါ်မှာမှ ရတယ်။ အပင်တချို့နဲ့ အသုံးဝင်ပုံကို ပြောပြပါမယ်။ သိပ္ပံပညာအရ လက်တင်လိုမည်ထားတဲ့ နာမည်တွေနဲ့ပဲ ဖော်ပြလိုက်ပါတယ်။

အလ္လီယမ် ဆတိဗမ် (Allium Sativum) ဟာ အနာကို မရင်းအောင် တားနိုင်တယ်။ ရင်ကျပ်နာစတဲ့ ရင်ဘတ်နဲ့ဆိုင်တဲ့ ဝေဒနာကို ကုစားနိုင်တယ်။ အနာကို မရင်းအောင် တားနိုင်တဲ့ နောက်တစ်မျိုးကတော့ ဗလစမောဒေန်ဒြောင် မိရရဟ(Balsamodendron Myrrha) ဖြစ်တယ်။ သလိပ်နာ၊ ခွဲနာနဲ့ ငန်းဖမ်းနာကို နိုင်တယ်။

အရည်ကို လိမ်းထားရင် ပိုးကောင်၊ မွှားကောင်၊ ခြင်၊ မှက် မကိုက်ဝံ့တဲ့ အပင်ရှည်ရှည် အရွက်ဝါကျင့်ကျင့်နဲ့ အပင်ကတော့ ဗက်ကောနိယာကော်ဒတ (Beconia Cordata) ဖြစ်တယ်။ မျက်စိအကြည်ဓာတ်ကို ပေးနိုင်တဲ့အပင်လည်း ရှိတယ်။ အက်ဖေဒြဆီနိကာ (Ephedra Sinica) ဟာ သွေးအားနည်းတဲ့ရောဂါနဲ့ ရင်ကျပ်နာကောင်းတယ်။ အမြစ်၊ အကိုင်းကို အခြောက်လှန်း၊ အမှုန့်ထောင်းပြီး သုံးတယ်။

အနာ အရိ အရွဲ မကောင်းတဲ့အနံ့ကို လိဂတ်စတီကမ် လေဗစ်တီကမ် (Ligusticum Levisticum) က ထိန်းတယ်။ ဟိဗစ်ကပ်စရောစဆီနင်ဆစ် (Hibicus Rosa-Sinensis) အပွင့်ဖတ်နဲ့ မျက်ခုံးမွေးအနက် ဆိုးလို့ရတယ်။ ဖိနပ်သားရေကိုလည်း အမည်းဆိုးနိုင်တယ်။ ဒီသစ်ပင်က အရွက်ကို ကြိုပြီး အပူကြီးတဲ့လူနာကို လိမ်းပေးရင် ကိုယ်အေးသွားနိုင်တယ်။ မီးယပ်ရောဂါအတွက် လီလီယမ် တီဂြိုနမ် (Lilium Tigrinum) ရှိတယ်။ အကြောတက် အကိုက်အခဲပြေတယ်။ ဖလကောရတိယာ အင်ဒီကာ(Flacourtial Indica) ရွက်ဟာလည်း မီးယပ်ရောဂါ အတော်များများ နိုင်တယ်။

စုမက်စရူစ (Sumachs Rhus) အစုမှာပါတဲ့ ဗာနီဒီဖေရ (Vernicifera) ဟာ တရုတ်ယွန်းလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးဝင်တယ်။ ဂလဗြ(Glabra)ဟာ ဆီးလွန်

ရောဂါကို နိုင်တယ်။ အရောမတိက (Aromatica) ကတော့ အရေပြားရောဂါနဲ့ ဆီးရောဂါ ကောင်းတယ်။ ဆီးအိမ်အနာဖြစ်ရင် အာစတက်တဖိလော့စ ဥဗာအာစိ (Arctestaphylos Uva Ueri) ကို သုံးတယ်။ တရုတ်ကတော့ ဝိဂနောနိယာဂရန်ဒီဖလော်ရာ (Bignonia Grandiflora) ကို သုံးတယ်။ စစ်သုံးပန်းစခန်းမှာ နောင်အခါနေရစဉ် ဝမ်းကိုက်ရောဂါအတွက် တွေ့တဲ့ဆေးကတော့ ပေါလီဂေါနမ်ဘစ်စတောရတ (Polygonum-Bistorta) ဖြစ်တယ်။

အချစ်နယ်ကျွဲလို့ လူရှေ့မထွက်ဝံ့တဲ့ အပျိုတွေအတွက်တော့ ပေါလီဂေါနမ်အီရက်တမ် (Polygonum Erectum) ကို အဖန်ရည်ထွက်အောင် ကြိုသုံးရမယ်။ စိတ်ချရတဲ့ သားဖျက်ဆေးပါပဲ။ မီးလောင်တဲ့လူကို လိမ်းပေးရတဲ့ ဆေးကောင်းလည်း ရှိတယ်။ ဆီဂေစဗက်ကီယ ဩရိယန်တလစ် (Sieges-Beckia Orientalis) အပင်က ရပါတယ်။ အပင်ကတော့ လေးပေလောက်မြင့်မယ်။ အပွင့်ဝါ ပွင့်တယ်။ အရည်ကို မီးလောင်နာမှာ လိမ်းမယ်။ သောက်ရင် ဆေးခါးကြီးလို့ သတ္တိရှိတယ်။ အနာ သွေးမတိတ်နိုင်ရင် ပိဖာအောဂတ်စတီပေါလီယမ် (Piper Augustifolium) ကို သုံး မယ်။ နှလုံးပုံရှိတဲ့အဲဒီအရွက်ကို သုံးရပါတယ်။ အဲဒီလို အရွက်တွေ အလွန်ပေါ့တယ်။ တချို့ လက်တင်နာမည် မရှိဘူး။ ဘာပြုလို့လဲ ဆိုတော့ အနောက်နိုင်ငံရဲ့ သိပ္ပံပညာရှင်တွေ မတွေ့ဖူး၊ မသုံးဖူးသေးလို့ပေါ့။ ဒီမှာတော့ နည်းနည်းပဲ ပြောပြနိုင်မယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဆေးဘက်ဝင် ပင်မြက်သီးပွင့်တွေကို သိပါတယ်လို့ ပြရုံပါပဲ။

အခု ကျွန်တော်ရပ်နေတဲ့အမြင့်ကနေပြီး နေရောင်ခြည်အောက်မှာ ထိန်လင်းလာတဲ့ လျှိုမြောင် ချောက်မြေပြန့်တခိုမှာ အဲဒီအပင်တွေကို မြင်နေရပါတယ်။ ဒီနေရာက လွန်သွားတော့ ဘာပင်မျှ မရှိသလောက် ဖြစ်သွားတယ်။ ဒီကျောင်းတိုက်ရဲ့တစ်ဖက် တောင်နံရံကတော့ သွေ့ခြောက်နေတဲ့နေရာပါပဲ။ နောက်ရက်တွေမှာ စွန်ပေါ်တက်လိုက်သွားတော့ အဲဒီဘက်ကိုလည်း မြင်ခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီမနက်ခင်းမှာပဲ ဆရာတော် လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ပြီး “စွန်လွတ်မယ့်နေရာကို သွားကြည့်ရအောင်။ ကနေတော့ မင်းအတွက် သိပ်အရေးပါတဲ့နေပေါ့ကွယ်” လို့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း သိပ်သွားချင်နေပါတယ်။ အဝင်ပေါက်နားမှာ ဝတ်ရုံနီနဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်စုက စောင့်နေကြတယ်။ သူတို့နဲ့အတူ လေအေးတိုက်နေတဲ့ မြေပြန့်ရှိရာကို သွားကြပါတယ်။

အဲဒီနေရာမှာ သစ်ပင်ရယ်လို့ ပြောပလောက်အောင် မရှိပါ။ ကျောက်မြေခဲမှာ မြေပြင်ဖြစ်အောင်ညှိထားတာကို တွေ့ပါတယ်။ ကျောက်ကမ်းပါးမှာ တော့ သစ်ပင်ပုအနည်းငယ် ချုံအနည်းငယ်ဟာ လိမ့်မကျအောင် အတင်း တွယ်ပေါက်နေကြတယ်။ ကျောင်းတိုက်အမိုးပေါ်က တံခွန်တွေ၊ အလံတွေကလည်း

လေထဲမှာ လွင့်နေကြပါတယ်။ တံခွန်တိုင်တွေကဖြင့် လေထဲမှာ ပြတ်လွင့်ပါမသွားအောင် တောင့်ထားကြရရှာမယ်။ ကိုရင်ငယ်တစ်ပါးက မြေပြင်ကို ခြေနဲ့ ရှုပ်ကန်နေတယ်။ သူကန်လို့ ထတဲ့ဖုန်ဟာ လေထဲမှာ မီးခိုးလို လွင့်ပါသွားသလိုပဲ မြင်ရတယ်။ မြေပြန့်အဆုံးအထိ လျှောက်ကြည့်ကြတယ်။ အဆုံးနေရာကစပြီး ကျောက်တောင် မြင့်တက်သွားပြန်တယ်။ လေက နောက်က တွန်းပို့နေတယ်။ ဝတ်ရုံတွေဟာလည်း ရှေ့က ပြေးသွားနေသလိုမြင်ရတယ်။ အစွန်းနား မရောက်ခင် မြေပြင်က ချိုင့်နေတဲ့ အကွက်တစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီအကွက်ထဲကို လေက လှိုက်ဝင်ပြီး ပင့်တင်တဲ့တွက် ခဲလုံးကလေးတွေဟာ သေနတ်ကျည်ဆန်လွင့်ထွက်သလို လွင့်စင်နေတယ်။ လေရှိန်ဟာ တောင်ကျဉ်းကျတော့ ထွက်ပေါက်မရှိတာနဲ့ အပေါ်ကို ပန်းထွက်ရတယ်။ အဲဒီ ထွက်လာတဲ့လေရဲ့အသံဟာ တစ်ခါတစ်ခါ ကြောက်စရာကောင်းအောင်ပဲ မြည်ဟိန်းလိုက်တယ်။ အသံနိမ့်လိုက်၊ မြင့်လိုက် ဖြစ်သွားတာကိုလည်း ကြားရတယ်။

ကနေ့မနက်တော့ လေဟာ သိပ်မထန်ပါဘူး။ မှန်မှန်ပဲ တိုက်နေပါတယ်။ ကလေးငယ်တွေဟာ တစ်ခါ၊တစ်ခါ လေထဲမြောက်ပါသွားပြီး ပေ နှစ်ထောင်စောက်တဲ့ ချောက်ထဲကျတယ်လို့ ပြောကြတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဒီနေရာက စွန်စ၊ လွတ်ဖို့ အသင့်ဆုံးပဲ။ လေအားကောင်းတော့ စွန်ဟာ တစ်ခါတည်း တန်းပြီး တည့်တည့်မြင့်တက်သွားနိုင်တယ်။ စွန်ငယ်ငယ်ကလေးကို လွတ်လိုက်တာတောင် စွန်တက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် စွန်အားနဲ့ လက်မောင်းပါ မြောက်သွားတာကို တွေ့ရတယ်။

အတူတူလျှောက်သွားရင်း ဒေသကို ကျွမ်းကျင်တဲ့လူတွေက တချို့နေရာရောက်ရင် ဒီနေရာမှာ သတိထား၊ တောင်အောက်က စုတ်လေ ပြင်းတယ်လို့လည်း သတိပေးပါတယ်။ စွန်ပေါ်ကို လူလိုက်ရင် လိုက်သူဟာ ကျောက်ခဲဆွဲထားတဲ့ ဆုတောင်းပဝါကိုယူသွားပြီး အထက်ရောက်ရင် လေနတ်ကို ဒီပဝါနဲ့ ပူဇော်ရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ အဲဒါမှ အန္တရာယ်ကင်းတယ်။ နတ်စောင့်ရှောက်မယ်၊ သူတို့နယ်ထဲကို ပျံတက်လာသူကို မနှောင့်ယှက်ဘဲနေမယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။

ကျောင်းတိုက်ပြန်ရောက်တော့ စွန်ကြီးတွေတပ်ဆင်တဲ့ အလုပ် စ၊ ပါတယ်။ အားလုံးပဲ လူစေ့ မနားရအောင် လုပ်ကြရတယ်။ သုံးမယ့်ပစ္စည်းတွေ ကောင်းမကောင်းလည်း အသေအချာစစ်ဆေးရတယ်။ သစ်လုံးတန်းတွေ တောင့်၊ မတောင့် အကွဲအအက် ကင်းမကင်း စစ်ဖို့ သိပ်လိုတယ်။ ကြမ်းပြင်သန့်သန့်မှာ စွန်လုပ်မယ့်ပိုးစကိုလည်း ဖြန့်ကြည့်ရတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေဟာ လေးဖက်တွားပြီး ပိုးစကို တစ်ကွက်မကျန် စစ်ဆေးကြတယ်။ စစ်ဆေးလို့ကျေနပ်မှ စွန်ကိုင်းတွေကို ဆင်ပါတယ်။ စွန်က သေတ္တာပုံပါပဲ။ အကျယ် ရှစ်ပေ၊ အမြင့် ရှစ်ပေ၊

အလျား ဆယ်ပေလောက်ရှိမယ်ပေါ့။ တောင်ပံ နှစ်ဖက်ဖြန့်ထားတယ်။ တောင်ပံ တစ်ခုဟာ ရှစ်ပေ, ကိုးပေ ရှည်မယ်။ အတောင်ဖျားမှာ အခဲကောင်းအောင် ဝါးခွေ တပ်ထားတယ်။ စွန်အိမ်ရဲ့ ကြမ်းမှာ ဝါးတစ်ချောင်း ထောင်စိုက်ထားတယ်။ အဲဒီဝါးရယ် ဘေးခွေတွေရယ်ကြောင့် စွန်အိမ်က ပိုးသားအပိတ်ဟာ စွန်ကို မြေမှာ ချထားပေမယ့်၊ မြေနဲ့မထိဘဲ ကွာနေတယ်။ ယက်နွားမွေးနဲ့ လုပ်တဲ့ စွန်ကြီးကို ကြည့်ပြီး မကျေနပ်သလို ဖြစ်မိတယ်။ မခိုင်ခံ့လှဘူးထင်တယ်။ စွန်ရဲ့ ဘေးတန်း နှစ်ခုမှာ ကြိုးကို နှစ်မြှာခွဲပြီး ချည်ပါတယ်။ ကြိုးခွဲမှာ ခြေနင်းဖို့ ကြိုးတန်း ပါတယ်။ ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးက ဒီစွန်ကို သယ်သွားပြီး မြေပြန့်အစွန်းမှာ သွားထားတယ်။ အပေါ်ကို ရုတ်တရက် လေနဲ့ပင့်ပြီး မပါသွားအောင် ဘုန်းကြီးအတော်များများ ပြေးသွားပြီး ကူညီရပါတယ်။

ပထမအစမ်းလွတ်မယ်။ ဒီအကြိမ်မှာတော့ ကြိုးကိုတောင့်ဆွဲဖို့ မြင်းမသုံး သေးဘူး။ ကျွန်တော်တို့ပဲ ဝိုင်းဆွဲရမယ်။ ကြိုးစကို ဘုန်းကြီးတွေ ကိုင်ထားတုန်း စွန်ဆရာတော်က လိုက်ပြီးစစ်ဆေးတယ်။ သူက အချက်ပြတော့ ကြိုးစကိုဆွဲပြီး လေဆန်ပြေးကြတယ်။ စွန်ဟာ အောက်ကပင့်တဲ့လေ မိတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ငှက်ကြီးလို ကောင်းကင်ကို မ,တက်သွားပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေဟာ အလေ့ အကျင့်ရပြီးပုဂ္ဂိုလ်တွေမို့ စွန်ကြီးကို ရှည်အောင်ထုတ်ပေးတာနဲ့အမျှ စွန်ဟာ လည်း မြင့်မြင့်တက်သွားတယ်။ အားလုံးက ကြိုးကိုတောင့်ထားတုန်းမှာ ဘုန်းကြီး တစ်ပါးက ဝတ်ရုံကို ခါးမှာ ခိုင်အောင်ပတ်ချိပြီး စွန်ရဲ့ဆွဲအား, မအားကို သိနိုင် အောင် ကြိုးပေါ်ကို ဆယ်ပေလောက် တက်ကြည့်တယ်။ နောက်တစ်ပါးက ထပ်တက်၊ ပြီးတော့ နောက်တစ်ပါး၊ ဒီတော့ စွန်ရဲ့ မ,နိုင်တဲ့အင်အားဟာ လူ သုံးယောက်ကိုတော့ မနိုင်သေးဘူး။ လူကြီး နှစ်ယောက်နဲ့ ကလေး တစ်ယောက် တော့ ရပြီ။ လိုသလောက် လေအား မရသေးဘူးလို့ စွန်ဆရာတော်က ယူဆတာနဲ့ စွန်ကို ပြန်သိမ်းတယ်။ ပြန်အချမှာ အောက်က အလိုလိုပင့်တက်နေတဲ့ လေ ကြောင်း လွတ်အောင် ရှောင်ရတယ်။ စွန်အကျမှာ ပြေးပြီးထိန်းမယ့် ဘုန်းကြီး နှစ်ပါးကလွဲလို့ အားလုံး ကျမယ့်နေရာက ဖယ်နေရတယ်။ စွန်ကြီးဟာ ကောင်းကင် မှာ ခုန်မြူးနေရာက ပြန်ခေါ်လို့ မလာချင်, လာချင်နဲ့ လာရပုံပေါ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မကြာခင်ပဲ ဘုန်းကြီး နှစ်ပါးက စွန်တောင်ပံ နှစ်ဖက်ကို ကိုင်ထိန်းပြီးသား ဖြစ် သွားပါတယ်။

စွန်ဆရာတော်ရဲ့ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ပိုးသားကို ဘောင်တွေမှာရှိတဲ့ သပ်နဲ့ ပြန်တင်းကြရတယ်။ တောင်ပံကိုဖြုတ်ပြီး နည်းနည်းပြင်တပ်တယ်။ ပြီးမှ စွန်ကို လွတ်ကြည့်ကြပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ လူသုံးယောက် လွယ်လွယ်ပဲ တက်ခိုလို့ ရပါတယ်။ ကလေးတစ်ယောက်လည်း ထပ်ခိုနိုင်သေးတယ်။

စွန်ဆရာတော်က ဒီတစ်ခါ ကျေနပ်လောက်ပြီ။ လူလောက်လေးတဲ့ ကျောက်ခဲ တင်ပြီး စမ်းကြည့်မယ်လို့ ဆိုပြန်တယ်။

ဘုန်းကြီးတွေဟာ ဒီတစ်ခါလည်း စွန်ကို ပင့်လေထဲမှာ ငြိမ်အောင် မနည်း ထိန်းကြရတယ်။ စပြီး, လွတ်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် လူလောက်လေးတဲ့ ကျောက်ခဲ ဟာ စွန်နဲ့အတူပါသွားပါတယ်။ လေက ကြမ်းလှတယ်။ စွန်ဟာလည်း ယိမ်းထိုး နေတယ်။ ငါကိုယ်တိုင် ပါသွားရင်လို့ တွေးပြီး အသည်းယားနေတယ်။ စွန်ကို ပြန်ချလိုက်ပြီး၊ တစ်ခါ ပြန်လွတ်ဖို့ အသင့်ပြင်ကြပြန်တယ်။ ကျွမ်းကျင်ပြီးသား လားမားတစ်ပါးက “ဒီတစ်ခါ ကျုပ်လိုက်သွားမယ်။ နောက်တစ်ခါတော့ ခင်ဗျား အလှည့်၊ ကျုပ်လိုက်ပုံကို ကြည့်ထား” လို့ ပြောလာတယ်။ သူခေါ်တာနဲ့ စွန် ထိအောင် လိုက်ကြည့်တယ်။ ဒီသစ်သားတန်းပေါ်မှာ ခြေကို ဒီလိုတင်ရတယ်လို့ ခြေထားပုံကို ပြတယ်။ နောက်က ကန့်လန့်ကာတန်းမှာ လက်နှစ်ဖက်စလုံးနဲ့ ဒီလိုကိုင်လို့လည်း ပြတယ်။ လေထဲရောက်တော့မှ အောက်ခွထဲ ကြိုးတန်းမှာ ဒီလိုထိုင်လို့ ပြတယ်။ စွန်ကို ပြန်ချတဲ့အခါ မြေနဲ့ ဆယ်ပေလောက်ရောက်ရင် ခုန်ဆင်း။ ဒါဟာ ဘေးအကင်းဆုံးနည်းပဲတဲ့။

ဒီတစ်ခါတော့ မြင်းတွေနဲ့ကြိုးကိုဆွဲဖို့ မြင်းအသင့်ပြင်ဆင်ကြတယ်။ လားမားက အချက်ပြတာနဲ့ မြင်းတွေကို ကဆုန်ချပြေးအောင် မောင်းထုတ် လိုက်တယ်။ စွန်ကြီးလည်း ရှေ့ကို နည်းနည်းပါလာပြီး အထက်လေအပင့်မှာ ထိုးတက်သွားတယ်။ ပေတစ်ရာလောက် တက်မိတော့(တောင်ခြေက ကျောက်တုံး ကျောက်ပြင်တွေနဲ့ဆိုရင် ပေနှစ်ထောင်ကျော်၊ သုံးထောင်လောက် မြင့်နေတဲ့ နေရာပေါ့) ပါသွားတဲ့ဘုန်းကြီးက စွန်အောက်ကြိုးခွက တန်းမှာ ဆင်းထိုင်လိုက် တာ မြင်ရတယ်။ စွန်ကြီးကို လျှော့ပေးတိုင်း စွန်ဟာ အထက်လှပြီး တက်နေ တာပဲ။ နောက် ပါသွားတဲ့လားမားက စွန်ကြီးကို ခြေနဲ့ကန်လိုက်တယ်။ ပြန်ချ တော့ဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။ ဒီလို အချက်ရတော့မှ စွန်ကြီးကိုဆွဲယူကြတယ်။ အောက် နိမ့်လာတော့ စွန်ဟာ ထုံးစံအတိုင်း ဘေးကိုဝေပြီး ထွက်လိုက်, ယိမ်းလိုက်နဲ့ နေတယ်။ မြေနဲ့ ပေနှစ်ဆယ်ကွာလောက်ရောက်တော့ လားမားက စွန်က, ထွက် ပြီး လက်နှစ်ဖက်နဲ့ တွဲလောင်းခိုတယ်။ ဆယ်ပေလောက်ရောက်တော့ လက် လွတ်ပြီး တစ်ပတ်ကျွမ်းထိုးတယ်။ မတ်တတ်ရပ်လျက်သား မြေကိုထိတယ်။ ဝတ်ရုံကိုပြင်ပြီး ကျွန်တော့်ကို “ကဲ ဒီတစ်ခါ လော့ ဝီဆန် အလှည့်ပဲ၊ အစွမ်းပြပါ ဦး” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

မျှော်လင့်ခဲ့တဲ့အချိန်ကို ရောက်ပါပြီ။ စွန်လွတ်တာ တစ်မျိုး၊ စွန်စီးတာ က တစ်မျိုး၊ စွန်စီးတာကို အရင်က သိပ်ပြီးကောင်းတဲ့အလုပ် မဟုတ်ဘူးလို့ ထင်ထားမိပါတယ်။ အန္တရာယ်ကြီးတယ်။ လုပ်စရာအလုပ် ဒါလောက် ရှား

သလား။ လူ့လောကမှာ ဆက်နေစရာ လိုသေးတယ်လို့လည်း တွေးမိတယ်။ ဒီတော့ ဆုတောင်းစာ ရွတ်မိပါတယ်။ ပြီးတော့ ငါ့ကို ဗေဒင်က လုပ်ရမယ့်အလုပ်တွေ ဟောထားသားပဲ။ စွန်ပေါ်ကကျပြီး သေမယ်လို့ မပါဘူးလို့လည်း တွေးမိတယ်။ အဟော မှားခဲ့ပါတယ်ပေါ့လေ။ စွန်ကိုလည်း နေရာအသင့်ချပြီးသား ဖြစ်ပြီမို့ စွန်ရှိရာကို လာခဲ့ပါတယ်။ သွားသာ သွားရတယ်။ ခြေကတော့ တယ် မခိုင်ချင်ဘူး။ အမှန်ကို ဝန်ခံရရင် ခြေတုန် လက်တုန် ဖြစ်နေပြီ။ စွန်ပေါ်မှာ တက်ပြီးရပ်၊ လက်က၊ ကိုင် အသင့်ဖြစ်ပြီလို့ ပြောတော့လည်း အသံတုန်နေပါတယ်။ “အသင့်ပဲဗျို့” လို့ ပါးစပ်က ပြောသာပြောတယ်။ အသင့်မဖြစ်ဆုံးအခါမှာဘဲ။ အချိန်စက္ကန့်ဟာ မလှုပ်ဘဲ ရပ်သွားတယ်လို့ ထင်မိတယ်။ မြင်းတွေ ကြိုးဆွဲပြီး ပြေးထွက်တာကို နှေးတယ်လို့ထင်မိတယ်။ စွန်တစ်ခုလုံး နည်းနည်းလှုပ်သွားသလိုဖြစ်ပြီး ထိုးတက်လိုက်တော့ ရင်ထဲမှာအေးသွားတယ်။ မြေပြင်က လွတ်ပြီလို့သိတာနဲ့ မျက်စိမှိတ်ထားမိတယ်။ စွန်ကြီးဟာ ယိမ်းထိုးနေတော့ တကယ့်ကိုပဲ အသည်းတုန် အူတုန်ဖြစ်နေတယ်။ ဝေဟင်အတက် တယ်ကြမ်းတယ်လို့လည်း တွေးမိရဲ့။ သတိထားပြီး မျက်စိဖွင့်ကြည့်တော့ လန့်တာနဲ့ ပြန်ပိတ်ရတယ်။ လေထဲမှာ ပေတစ်ရာကျော် မြောက်ပါနေပါပြီ။ အူတွေ အသည်းတွေ ဗလောင်ဆူပြီး ဒုက္ခရောက်တော့မယ့်ပုံ ပေါ်နေသလိုပဲ။ မျက်စိဖွင့်ပြီးကြည့်ဦးမှလို့ အားတင်းပြီး ဖွင့်ကြည့်တယ်။ မြင်ရတဲ့ရှုခင်းကတော့ နှိုင်းယှဉ်ပြောပြစရာ မရှိသလောက် ကောင်းတယ်။ တုန်လှုပ်တဲ့စိတ်ဟာ ရှုခင်းသာကြောင့် ငြိမ်သွားတယ်။ လှုပ်ရင်း ယိမ်းရင်း စွန်ဟာလည်း မြင့်သထက် မြင့်တက်တယ်။ တောင်ကုန်းကို ကျော်ပြီး ကြည့်တဲ့အခါ မြေပြင်ပေါ်မှာ ရေတိုက်စားလို့ လျှိုတွေ၊ မြောင်တွေ ဖြစ်နေတာကို ခြစ်ကြောင်းတွေလို တွေ့နေရတယ်။ ဓားနဲ့မွှန်းတဲ့ ကွဲကြောင်းတွေလိုပဲ။ တောင်ငိုး တချို့နေရာတွေမှာ ကျောက်ပဲပြီး ထွက်ကျသွားလို့ အနာရွတ်ကြီးလိုပဲ တွေ့ရတယ်။ အနာရွတ်ကို တစ်ပိုင်း၊ တစ်စ ဖုံးသလို သစ်ပင်တွေက မလုံတလုံ ဖုံးပေးထားတယ်။ အတော်လှမ်းတဲ့နေရာက ရေအိုင်ကို နေရောင်ခြည်စပ်လိုက်တော့ ရွှေရောင်ဖြစ်နေတယ်။ အပေါ်ကိုမော့ကြည့်ပြီးတော့ ကိုယ်တိုင် စွန်လှုပ်သလို လိုက်လှုပ်တာကိုမေ့ပြီး ကောင်းကင်ပြင်ကြီး မြူးထူး ခုန်ပေါက်နေပါကလားလို့ ထင်မိတယ်။ နတ်တွေပျော်ကြမယ်။ မြေမှာနေရတဲ့ တို့များသာ ပါရမီ ဖြည့်ကျင့်ဖို့ တယ်လည်းကြီးစားရပါကလား။ တယ်လည်း ဆင်းရဲဒုက္ခကြီးပါကလားလို့ တွေးမိတယ်။

ခပ်ကြမ်းကြမ်း ထိုးတက်လိုက်တော့ တောင်ထွတ်မှာပဲ အသည်းတွေ အူတွေ ချိတ်ကျန်ရစ်ပြီလို့ ထင်ပြန်တယ်။ ပထမဆုံးအကြိမ် ငုံ့ကြည့်မိတယ်။ အနီစက်ကလေးတွေဟာ ဘုန်းကြီးတွေပဲပေါ့။ သူတို့ကို ပိုပိုပြီး ထင်ထင်ရှားရှား

မြင်မြင်လာတယ်။ စွန်ကို ပြန်ချနေကြပြီပေါ့လို့ သတိရတယ်။ ပေ ထောင်ကျော် ကွာတဲ့ အောက်မှာတော့ စမ်းချောင်းက ရေယဉ်ဟာ တဟောဟောစီးဆင်းနေတာ မြင်တော့၊ မြေပြင်နဲ့ ငါဟာ ပေတစ်ထောင်ကျော်ကျော်တောင် ကွာနေပေါ့လား သတိထားမိတယ်။ ဒီချောင်းလေးဟာ ဆက်ပြီးစီးဦးမယ်၊ ကျယ်ကျယ်သွားမယ်၊ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ထဲကို ရေအားဖြည့်ဖို့ သွားနေရှာတယ်။ ဘုရားဖူးတွေက ဒီရေကိုသောက်မယ်၊ ငါကတော့ ဒီစမ်းချောင်း အဖျားခံရာအရပ်ကို အပေါ်စီး ကြည့်နေတယ်။ ငါလည်း နတ်တစ်ပါးနေရာမှာ ရောက်နေပါကလားလို့ တောင် ထင်မိတယ်။

စွန်က သိပ်ပြီးယိမ်းထိုးလို့ ငြိမ်အောင်ဆိုပြီး အမြန်ဆွဲချနေကြတယ်။ ဒီတော့မှ အောက်ကြိုးတန်းမှာ ဆင်းထိုင်ဖို့ ကျွန်တော်မေ့မိတာကို သတိရတယ်။ တန်းက လက်ကို ဖြုတ်ချထိုင်ရတယ်။ ပြီးတော့ ကြိုးတစ်စွယ်မှာ ဖက်တယ်၊ မြဲပြီဆိုမှ လျှောချတယ်။ ကြိုးတန်းကို ခပ်ပြင်းပြင်း သွားဆောင်မိတယ်။ မြေနဲ့လည်း ပေနှစ်ဆယ်လောက်ပဲ ကွာတော့တယ်။ အချိန်ဖြုန်းလို့ မဖြစ်တော့ဘူး။ စွန်ကြိုးကို လက်နဲ့မြဲမြဲဆုပ်ပြီး တွဲလောင်းခိုလိုက်တယ်။ မြေနဲ့ ရှစ်ပေတွာ လောက်မှာ ကြိုးကို လက်လွတ်လိုက်ပြီး တစ်ပတ်ကျွမ်းထိုးပြီး မြေမှာရပ်လိုက်တယ်။ စွန်ဆရာတော်က “ဟုတ်သဟေ၊ တော်တယ်” လို့ မှတ်ချက်ချတယ်။ အောက်မှာထိုင်မိပြီးမှ ခုန်ချတာ မှန်တယ်။ နို့မို့ရင် ခြေအကျိုးပဲ။ “ကဲ . . . နောက်တစ်ယောက်အလှည့် ပေးလိုက်ဦးမယ်။ ပြီးတော့မှ တစ်ခါတက်ပါဦး” လို့လည်း ဆက်ပြောပါတယ်။

ဘုန်းကြီးငယ်တစ်ပါး တက်ပါတယ်။ သူက ကျွန်တော့်ထက် တော်တယ်။ ချက်ချင်းပဲ ထိုင်ချဖို့သတိရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခုန်အဆင်းမှာတော့ မှောက်လျက်ကျပြီး မျက်နှာမှာ ညိုမည်းသွားတယ်။ အပေါ်မှာပဲ မူးလာခဲ့ပုံ ရတယ်။ တတိယဘုန်းကြီးကတော့ ‘ငါ လူတော်ကွ’လို့ ဟိတ်ဟန်ထုတ်တယ်။ သူ ကြားတတ်လွန်းလို့ အတူနေတဲ့ဘုန်းကြီးတွေက သူ့ကို မနှစ်သက်ကြဘူး။ သုံးနှစ်ဆက်ပြီး စွန်စီးတဲ့အကျင့် ရှိပြီးသားမို့ သူ့ထက်တော်တဲ့ စွန်စီးသူရဲကောင်း မရှိတော့ဘူးလို့ ယူဆနေတယ်။ ကောင်းကင်မှာ ပေငါးရာလောက် မြင့်တက်သွားပြီးတဲ့နောက် အောက်ကြိုးတန်းမှာ ဆင်းထိုင်ရမယ့်အစား အတွင်းဘက်ကို လှမ်းဝင်တော့ ခြေချော်ပြီး နောက်ပေါက်က ထွက်ကျပါလေရော။ နောက်တန်းကို လက်တစ်ဖက်တည်းမိပြီး တန်းလန်းဖြစ်နေတာကို တအောင့်လောက် မြင်နေရသေးတယ်။ နောက် လက်တစ်ဖက်က စွန်ကိုင်းကိုဖမ်းဆုပ်ဖို့ ကြိုးစားနေတာလည်း မြင်ရပါသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ စွန်ကလည်း ယိမ်းထိုးနေတော့ မူလ လက်တစ်ဖက်တောင် လွတ်ပြီး၊ ထွေးလုံးရစ်ပတ် လိမ့်လိမ့်သွားတာကို မြင်ကြရပါတယ်။ ဝတ်ရုံနီကတော့

ဖတ်လတ်၊ဖတ်လတ်နဲ့ နောက်က ဝဲလိုက်တယ်။ အနည်းဆုံး ပေ ငါးထောင်ကျပြီးမှ ကျောက်တောင်နဲ့ရိုက်မိတယ်။

ဒီလိုအဖြစ်အပျက်ကြုံလိုက်တာ ပျော်ပွဲဟာ နည်းနည်းတွန့်ဆုတ်သွားတာ ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ပွဲပျက်လောက်အောင် တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိကြပါ။ စွန်ကိုချလိုက်ပြီး အပျက်အစီးကို စစ်ဆေးပါတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော် တက်ပြန်တယ်။ ဒီတစ်ခါ တော့ စွန်ဟာ ပေတစ်ရာလောက် မြင့်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်တော် အောက်ကြီး တန်းကလေးမှာ ထိုင်ချလိုက်ပါတယ်။ ငုံ့ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ဘုန်းကြီးတစ်စုဟာ စောစောက ဘုန်းကြီးအလောင်းကို တောင်ဘေးမှာ ဆင်းကောက်နေကြတယ်။ အရိုး၊အသားကြေနေတဲ့ ဖွဲ့အိတ်လို ဖြစ်နေမှာပါပဲ။ ဝတ်ရုံအနီနဲ့ဆိုတော့ ကားကား ကြီး ဖြစ်နေတာကို ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းမြင်နေရတယ်။ စွန်ပေါ်မှာ လှုပ်သာရှားသာအောင်တော့ ပြုပြင်ပေးရမယ်လို့ သဘောရတယ်။ ပြီးတော့ စွန်အပေါ်တက်ပုံကိုလည်း နည်းနည်းပြင်ရမယ်လို့ ယူဆတယ်။ စွန်ကြီးကိုဆွဲပြီး သူများအိမ်မိုးပေါ် ရောက်သွားလို့ အရိုက်ခံရဖူးတာ သွားသတိရတယ်။ အဲဒီ တုန်းက စွန်ဟာ ဆွဲမ၊တဲ့အား သိပ်ကောင်းတယ်မဟုတ်လား။ အဲဒီဟာကို ကျွန်တော့် ဆရာနဲ့ တိုင်ပင်ဦးမယ်။

အဲဒီတစ်ခဏမှာပဲ လေပြတ်ပြီး၊ စွန်ဟာ အောက်ကို တစ်ရှိန်ထိုး ကျနေ တယ်။ မမျှော်လင့်ဘဲဖြစ်လို့ လန့်ပြီးခုန်ချမိမယ်တောင် ဖြစ်တယ်။ စွန်ကြီးကို လည်း ဘုန်းကြီးတွေက အမြန်ဆုံးဆွဲချနေတာလည်း မြင်ရတယ်။ ညနေစောင်းလို့ တောင်ကြားတွေ အေးလာတော့ လေတိုက်လည်း နည်းလာတယ်။ တောင်ခေါင်း က ပင့်တိုက်တဲ့လေဟာ မရှိသလောက်ဖြစ်သွားတယ်။ မြေနဲ့ ဆယ်ပေအကွာမှာ ကျွန်တော်လည်း ခုန်ချရော စွန်ဟာလည်း လေလုံးလုံးပြတ်ပြီး ကျွန်တော့်ခေါင်း ပေါ်မှာ လာပြီး စွပ်နေပါတယ်။ ကျွန်တော်က ချက်ချင်းမထဘဲ လူတွေက ကျွန်တော် ဒဏ်ရာရလို့ သတိမေ့နေသလားလို့ ထင်ကြတယ်။ လားမား မိန်ဂျာ ဒေါင်ဒုဒ် ရောက်လာတာနဲ့တစ်ခါတည်း၊ ကျွန်တော်က ဒီနေရာမှာဖြတ်ပြီး တန်း ခဲလိုက်ရင် ရပ်စရာလည်းရမယ်၊ စွန်ဟာ နည်းနည်းလည်းမော့သွားမယ်။ အတက် အားကောင်းအောင်လို့ အပေါ်တက်လိုက်တဲ့လူက ပြုပြင်ပေးနိုင်သေးတယ်လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ စွန်ဆရာတော်က ကြားတော့ “ဟုတ်မယ်. . ဟုတ်မယ်. .။ ဘယ်သူနဲ့ စမ်းရပါ့မလဲ” လို့ပြောရင်ပဲ။ “ကျွန်တော့်ဆရာ ခွင့်ပေးရင် ကျွန်တော်ပဲ စမ်းသပ်ပေးပါ့မယ်”လို့ ပြောပါတယ်။ “ကိုယ်ကိုယ်တိုင် လားမားဖြစ်နေပြီဟာ အခွင့်တောင်းဖို့ မလိုပါဘူး”လို့ နောက်တစ်ပါးက ဝင်ထောက်တယ်။ “ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ဆရာက အမြဲ ဆရာပဲ။ ပညာဟာလည်း သင်လို့ မကုန်ဆုံးနိုင်သေးပါဘူး” လို့ ဖြေလိုက်တယ်။

စွန်ကိုဖြုတ်တဲ့အခါ စွန်ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်တယ်။ ပြီးတော့မှ ကျွန်တော့်ကို သူ့အခန်းလိုက်ခဲ့ဖို့ ဖိတ်တယ်။ အခန်းထဲမှာ စွန်ပုံစံကလေးတွေ အများကြီးရှိတယ်။ တစ်ခုက ငှက်နဲ့တူတယ်။ ရှည်ရှည်ကြီးပဲ။ ဆရာတော်က အဲဒီပုံစံနဲ့ စွန်ကိုပြရင်း၊ လူပါတဲ့ ဒါမျိုးအကြီးတစ်ခုကို တောင်ထိပ်က ထိုးချဖူး တယ်။ မိုင် နှစ်ဆယ်လောက်ပျံဝဲပြီး တောင်နံရံနဲ့ ရိုက်ကျတယ်။ ဒီကတည်းက ထပ်ပြီးမစမ်းရသေးဘူးလို့ ပြောပါတယ်။ မင်းစောစောက ပြောတဲ့ပုံစံမျိုး စွန် ကတော့၊ ဒါပဲလို့ နောက်တစ်ခုကို ပြပြန်တယ်။ ဒီမှာတန်း၊ ဒီမှာလက်ကိုင်၊ ဒီပုံအတိုင်း အကြီးတစ်ခု လုပ်ထားပါတယ်။ လေထဲတက်ပြီး စမ်းသပ်မယ့်လူ မရှိသေးလို့ ဒီအတိုင်းထားရတယ်။ ကျုပ်ကတော့ နည်းနည်းဝနေလို့ မဖြစ်ဘူးလို့ ဆိုပါတယ်။ နည်းနည်း ဝတယ်လို့ပြောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ အလေးချိန် ပေါင် သုံးရာ ကျော်မယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် ကြွလာပြီး၊ ကနေ့ည ဗေဒင်တွက်ကြည့်ကြ တာပေါ့လို့ ဝင်ပြောပါတယ်။

သန်းခေါင်ဝတ်ပြုချိန်မို့ စည်တီးနေပါပြီ။ အမွှေးတိုင် တိမ်မီးခိုးထဲက ထွက်လာတဲ့တောင်ထွတ်ကြီးလို ဧရာမလူကြီးဖြစ်တဲ့ စွန်ဆရာတော်ဟာ ကျွန်တော့် ဘေးမှာ လာပြီးထိုင်ပါတယ်။ ဘယ်နှယ်လဲလို့ သူက တိုးတိုးမေးတော့ သန်ဘက်ခါ စီးမယ်လို့ ဖြေလိုက်တယ်။ “ကောင်းပြီ။ အသင့်ဖြစ်စေရမယ်”လို့ ကတိပြုပါတယ်။ ဘုရားဝတ်ကျောင်းမှာ ရုပ်တုတော်တွေကြည့်ပြီး စွန်ပေါ်ကကျတဲ့ ဘုန်းကြီးကို သတိရတယ်။ သူသာ လိမ့်မကျရင်၊ စွန်ထဲမှာရပ်ပြီး စွန်အတက်ကို ထိန်းပေးဖို့ ကျွန်တော် ဉာဏ်ရမယ် မဟုတ်ပေဘူး။

ဝတ်ကျောင်းထဲမှာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်နေကြတဲ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဗုဒ္ဓရှင် တော်မြတ်ရဲ့ အပွားတွေနဲ့ပဲတူနေပါတယ်။ ထိုင်ဖုံနှစ်ခုကို ထပ်ထိုင်ထားကြတော့ ကြမ်းက တစ်ပေလောက် မြင့်တက်နေတယ်။ မျက်နှာချင်းဆိုင် နှစ်တန်းစီပြီး ထိုင်နေကြပါတယ်။ ထုံးစံ ဝတ်ရွတ်စာကို ပထမဆိုကြတယ်။ ဝတ်ခေါင်းဆောင်က အသံဩကြီးနဲ့ သံတိုင်ပေးတယ်။ သူ့အသံဟာ စာတစ်ပိုဒ်အစမှာ မြင့်ပြီး၊ အချမှာ တိုးသွားတာဟာ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ထဲ လေပြတ်သွားတဲ့အထိပဲ။ ကျွန်တော်တို့က လိုက်ဆိုရင်း စည်နဲ့ ခေါင်းလောင်းနဲ့ စည်းချက်လိုက်တယ်။ ဒီလိုရွတ်ဆိုတဲ့အခါ အသံထွက်ပီသဖို့၊ အနွေး၊ အမြန်၊ အနိမ့်၊ အမြင့် စည်းကမ်းကျမှ အာနိသင်ရှိ တယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ သီချင်းသံကို စာရွက်မှာ အကောက်ကြောင်း အကြီး၊ အသေးနဲ့ မှတ်ထားတယ်။ ထုံးစံ ရွတ်မြဲစာ ကုန်တော့ ဆယ်မိနစ်နားရတယ်။ ပြီးတော့မှ ကနေ့ပျံလွန်တဲ့ ဘုန်းကြီးအတွက် ရွတ်ဖတ်ကြပြန်တယ်။

အားလုံးပြန်ထိုင်မိကြလို့ အချက်ပေးလိုက်ရင် ခေါင်းဆောင်က ဗာရဒေါ ထောဒေါ ခေါ်တဲ့ အသုဘကျမ်းက စာတစ်ပိုဒ်ကစပြီး ရွတ်ပါတယ်။ ကနေ့

ဒီကမ္ဘာ ဒီဘဝက ထွက်ကျသွားတဲ့ ကုန်ဖယ်လရဲ့ လှည့်လည်နေမယ့် နာမ်ဟာ တို့တစ်တွေရဲ့ဝန်းကျင်မှာ လှည့်လည်နေနေတော့၊ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ တို့ကို မင်းစွန့်သွားပြီး ဖြစ်တယ်။ မင်းအတွက်ရည်စူးပြီး ဒီအမွှေးတိုင်ကိုထွန်းမယ်။ ဒါမှ မင်းဟာ ကန္တာရလမ်းကိုလွန်မြောက်ပြီး ဘဝမှန်ကိုသွားတတ်မယ်။ တခြား လှည့်လည်နေမယ့် နာမ်တွေကိုလည်း လမ်းမှန်ရစေဖို့ ညွှန်ကြားပါသေးတယ်။ ဘုန်းကြီးအငယ်တွေက အသံမြင့်ပြီးရွတ်တယ်။ အကြီးတွေက အသံညံ့နဲ့ လိုက် တယ်။ လှည့်လည်နေတဲ့ နာမ်တွေ ကုသိုလ်အမျှရပြီး လမ်းမှန်ကိုမြင်နိုင်ဖို့ ဒီကို လာကြဖို့ ဖိတ်ရတယ်။ စာတစ်ပိုဒ်အချတိုင်း စည်သံ၊ ခေါင်းလောင်းသံ၊ တပိုးသံ ထွက်လာတယ်။ လူခေါင်းခွံခွက်ထဲမှာ ရေအနီရောင်ထည့်ထားတယ်။ အဲဒီခွက်ကို ဘုန်းကြီးတိုင်း လက်နှိုက်နိုင်အောင် လက်ဆင့်ကမ်းပေးတယ်။ မင်းရဲ့သွေးဟာ ကနေ့ မြေမှာကျတယ်။ တို့နဲ့ခွဲသွားရမယ်။ ဒီတော့ လမ်းမှန်ရဖို့ ဒီကိုလာလို့လည်း ထပ်ဖိတ်ပြန်တယ်။ ဘုန်းကြီးရဲ့နာမ်ဟာ ဘယ်အရပ်မှာရှိရှိ၊ အခုဖိတ်ကြား တာကိုသိအောင်လို့ ဆန္ဒဆိုးပြီးဆန်ကို အရပ်လေးမျက်နှာလှည့်ပြီး ပစ်ရတယ်။

လူရဲ့နှလုံးသွေး တစက်စက်ကျတာနဲ့ အကိုက်၊ စည်ကို တီးရတယ်။ အသက် ရှူတာ၊ အဆစ်တွေက မြည်တာ စတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးက အသံ မြည်ပုံတွေမျိုးဖြစ်အောင် တခြားတူရိယာတွေက လိုက်တီးရတယ်။ ပထမ တိုးတိုး သာသာကနေပြီး ဆူဆူညံညံဖြစ်တဲ့အထိ တီးရတယ်။ ပြီးတော့ အသက်ထွက် သွားပြီဆိုတာကို သရုပ်ပေါ်အောင် အသံအားလုံးကို တစ်ပြိုင်တည်း ရပ်လိုက် တယ်။ ခရီးစဉ်မသိဘဲ လှည့်လည်နေတဲ့နာမ်ဟာ ဘုန်းကြီးတွေရဲ့မနောက ပြောပြမယ့်လမ်းမှန်ကို နားထောင်လှည့်လို့ခေါ်ယူပြီး ဘဝသံသရာ အကြောင်း ကိုလည်း ပြောသေးတယ်။ သေခြင်းဆို တာ တကယ်မရှိဘူး။ နာမ်ရဲ့ခရီးလမ်း မဆုံးတာကို နားလည်ရဲ့လား။ သေတယ်ဆိုတာ မွေးဖို့ပဲ။ အဲဒီလိုလည်း ပြောပြ ရတယ်။

နှစ်တွေ ရာ၊ထောင်မက ရှေးပဝေဏီကပဲ တိဗက်အမျိုးသားတွေဟာ အသံနဲ့ဆိုင်တဲ့ သိပ္ပံပညာကို တတ်သိခဲ့ပါတယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့အသံတွေကိုလည်း တူအောင် လုပ်တတ်ပါတယ်။ အိပ်ပျော်မယ့်ဆဲဆဲမှာ ကိုယ့်နှလုံးက အသံ၊ ကိုယ့် အသည်းရဲ့အသံတွေကို သတိပြုမိဖူးကြပါသလား။ နိုင်ငံနတ်စင်မှာ နတ်ဝင်သည် ကို ဒီအသံမျိုးတွေနဲ့ပဲ လူ့စိတ်ကွာအောင်လုပ်ပြီး နတ်သွင်းရတယ်။ လာဆာကို ၁၉၀၄ ခုက လာတိုက်တဲ့ ဗြိတိသျှစစ်ခေါင်းဆောင် ယန်းဟက်စဘင်း၊ ဒီအသံနဲ့ နတ်ဝင်တာကို လေ့လာဖူးတယ်။

သေသူအတွက် ရွတ်ဖတ်ပြီးကြတဲ့အခါ အပြန်အိပ်ဖို့ ကိုယ့်နေရာကိုယ် ပြန်ကြတယ်။ စွန့်စီးရလို့ မောတာရယ်၊ လေထုပြောင်းလဲတာရယ်၊ ပေါင်းပြီး

အိပ်ပျော်ဆေး ဖော်လိုက်သလိုပဲ။ မတ်တတ်လျှောက်ရင်း အိပ်မိမတတ်ဖြစ်ရ တယ်။ မနက်လင်းတော့ စွန်ဆရာတော်က မနေ့ကပြောတဲ့ စွန်နဲ့လိုက်တဲ့လူက စွန်အတက်၊အကျကို ကြိုးကိုင်နိုင်မယ့်စွန်ကြီးကို စလုပ်နေပြီ။ လာကြည့်လှည့်လို့ အခေါ်လွှတ်တယ်။ ကျွန်တော့်ဆရာနဲ့ ကျွန်တော် သွားပါတယ်။ အခန်းထဲမှာ ခြေချစရာမရှိအောင် ပစ္စည်းတွေပြန်လို့၊ နံရံမှာလည်း ပုံစံတွေရေးလို့ အထူးစီမံ ထားတဲ့စွန်ကိုလည်း အမိုးမှာ တန်းလန်းဆွဲထားတယ်။ ကြိုးတစ်ချောင်းကို ဆွဲ လိုက်တော့ နမူနာစွန်ဟာ ကြမ်းကို ကျလာတယ်။ တက်စီးစမ်းသပ်ပါဆိုလို့ စွန်ပေါ်ကို ကျွန်တော် တက်ကြည့်တယ်။ အောက်ခုံမှာလည်း ခြေနင်းစရာတန်း တွေ ပါတယ်။ ခါးစောင်းလောက်မှာလည်း လက်ကိုင်စရာတန်းတွေ ရှိတယ်။ စွန်ကို တစ်လက်မ မကျန်ရအောင် စစ်ဆေးကြည့်ရှု ဝေဖန်ကြတယ်။ ပိုးသား အဟောင်းကိုခွာပြီး စွန်ဆရာတော်ကိုယ်တိုင် ကြပ်မတ်ကြီး အသစ်ကပ်ပေးမယ် လို့လည်း ပြောပါတယ်။ ဘေးတောင်ပံတွေဟာလည်း အရင်စွန်လို အတန်းလိုက် ဖြောင့်မနေဘဲ နည်းနည်းခုံးထားတယ်။ တောင်ပံ တစ်ဖက်၊တစ်ဖက်ဟာ ဆယ်ပေ လောက် ရှည်ပါတယ်။ အင်မတန်မှ အပေါ်သုတ်အားရှိမယ်လို့ ကျွန်တော် မှန်းဆမိတယ်။

နောက်တစ်နေ့ စွန်ကို လွတ်မယ့်ကွင်းကို ယူသွားတော့ အလိုလိုလေထဲ မြောက်ပါမသွားအောင် ဘုန်းကြီးတွေ ဝိုင်းထိန်းပေးရတယ်။ နေထားတကျရှိတဲ့ အခါ ကျွန်တော်ကလည်း အခုစမ်းသပ်ပွဲဟာ အရေးပါတယ်ဆိုတဲ့ အသိနဲ့ စွန်ပေါ်ကို တက်လိုက်တယ်။ ကြိုးကို မြင်းနဲ့ထိန်းမယ့်အစား ဘုန်းကြီးတွေ ဝိုင်းဆွဲဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။ အားလုံးအသင့်ဖြစ်ပြီလို့ ကျွန်တော်က အချက်ပေး လိုက်တာနဲ့ ဖြုန်းခနဲ ဆောင့်တက်သွားတယ်။ မြားတစ်စင်းကို ပစ်လွှတ်လိုက်တဲ့ အတိုင်းပါပဲ။ မြဲမြဲကိုင်ထားမိပေလို့ပဲ။ နို့မို့ရင် ညမှာ သူတို့ဟာ ကျွန်တော့်နာမ်ကို ခေါ်တဲ့ပွဲလုပ်ရမှာပဲလို့ တွေးမိတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း မသေချင်သေးပါဘူး။ လုပ်ဖို့တာဝန်တွေ အများကြီး ကျန်သေးတယ် မဟုတ်လား။ ဘုန်းကြီးတွေဟာ စွန်ကြိုးကိုင် အင်မတန်ကျွမ်းကျင်တယ်၊ စွန်ဟာလည်း မြင့်မြင့်လာတယ်။ နတ် သိကြားတွေအတွက် ဆုတောင်းစာချည်ထားတဲ့ ကျောက်ခဲကို ပစ်ချတော့ အောက်က ဘုန်းကြီးတစ်ပါးခေါင်းကို ထိမတတ်ပဲ။ သီသီပဲ လွဲတယ်။ ဒါပေမဲ့ တခြားလွင့်ပါမသွားတော့ ဒီပဝါစကို နောက်တစ်ခါသုံးနိုင်တာပေါ့။ စွန်ဆရာတော် ဟာ ဝမ်းသာလွန်းလို့ ခုန်ပေါက်နေတယ်။ ကျွန်တော်က စွန်ကို ထိန်းသိမ်း ပဲ့ကိုင်ပုံ ကို ကြည့်ချင်လှပြီပေါ့။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့အလို မြန်မြန်ပြည့်အောင် စွန်ကို အပေါ်မော့ပေးတယ်။ ပြန်ပြီး ဘန်းသွားအောင် လုပ်ပေးတယ်။

အောင်မြင်တာတွေတော့ နည်းနည်းဘဝင်မြင့်ပြီး သတိကင်းလွတ်သွား

သေးတယ်။ စွန်ရဲ့နောက်ဘက်ကို ကျွန်တော် နည်းနည်းဝင်လိုက်တယ်ဆိုရင် ကျောက်ခဲလိုပဲ စွန်ဟာ အောက်ကို ငြိမ်ခနဲဆင်းပါရော။ ကျွန်တော်လည်း စွန်အိမ်ထဲက ထွက်ကျပြီး တွဲလောင်းဖြစ်နေတယ်။ ဝတ်ရုံကလည်း လေထဲမှာ တဝုန်းဝုန်းလွင့်နေတယ်။ အင်မတန်ကို သတိကြီးကြီးထားပြီး အပေါ်ကို ပြန် တက်ယူရတယ်။ မူလနေရာကို ပြန်ရောက်တော့မှ စွန်ဟာ အကျရပ်တယ်။ ခေါင်းမှာ လာရစ်နေတဲ့ဝတ်ရုံကို ပြန်သိမ်းပြီး အောက်ကိုငုံ့ကြည့်ပါတယ်။ ကြောက်စရာပါပဲ။ မြေနဲ့ ပေနှစ်ရာလောက်ပဲ ကွာတော့တာကို ဒီအခါမှ သိရတယ်။ မြေအောက်ရောက်မှ သိရတာက၊ စွန်ဟာ မြေနဲ့ ပေငါးဆယ်ကွာလောက်အထိ ဆင်းသွားပြီးမှ ပြန်တက်တာလို့ သိရတယ်။

လက်တန်းကိုကိုင်ပြီး အတော်ကြာ မောနေမိတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ကို မိုင်ပေါင်းများစွာ မြင်ရပါတယ်။ အတော်ဝေးတဲ့နေရာမှာ အစက်အပြောက် ကလေးတွေ တန်းစီပြီး လှုပ်ရှားနေတာ တွေ့ရတယ်။ ချက်ချင်း ဘာတွေလဲလို့ မပြောတတ်ဘူး။ နောက်မှ သစ်ရွက်ရှာထွက်တဲ့လူစုပဲလို့ သတိရတယ်။ သူတို့ ရွှေလျားပုံဟာ အလွန်နှေးတယ်။ အောက်ရောက်တော့ တစ်ရက်၊နှစ်ရက်တွင်း မှာပဲ ခရီးထွက်သွားတဲ့ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ပြန်ရောက်မယ်လို့ ကျွန်တော် သတင်းပေး နိုင်ပါတယ်။

ကျောက်သားမည်းမည်း မြေစိုင့်နီနီကို ကောင်းကင်ကကြည့်ရတာ သိပ် ကောင်းတယ်။ ရေကန်ရေအိုင်တွေက အရောင်လက်နေတာလည်း သိပ်လှတယ်။ အအေးဒဏ်ကို သိပ်မခံရတဲ့ တောင်ကြားတွေမှာတော့ သစ်ပင် သီးနှံတွေနဲ့စိုလို့ အနီတစ်ကွက်၊ အဝါတစ်ကွက်၊ အစိမ်းတစ်ကွက် မြင်ရတာကြောင့် အဖေအခန်း ထဲက ကော်ဇောတွေကို သွားပြီးသတိရတယ်။ ညဘက်မှာ ရေအလျဉ်ရဲ့သီချင်း ဆိုသံကို ကြားရနေကျ စမ်းချောင်းငယ်ကိုလည်း မြင်ရတယ်။ အဖေကော်ဇော ပေါ်မှာ တစ်ခါတုန်းက ကျွန်တော် ရေကရားကို တိုက်လှဲမိလို့၊ ရေတွေ စီးဆင်း တာနဲ့ တူလိုက်တာ။ အဖေက တစ်ချက် လက်ဝါးစာကျွေးတာကိုလည်း ဘယ်မေ့ မလဲ။

လားမားကျောင်းတိုက်နောက်မှာတော့ တောင်တွေ အဆင့်ဆင့်တက်နေ တယ်။ ကောင်းကင်မှာ တောင်ထွက်တောင်ရိုးကို နောက်ခံနေရောင်နဲ့ အမည်း တန်းလို အတန်းလိုက် အမြင့်လိုက် မြင်ရတာပေါ့။ တိဗက်မှာ ကောင်းကင်ဟာ အမြဲကြည်လင်နေပါတယ်။ မိုးတိမ် မရှိသလောက်ဘဲ။ တောင်သာ ခံမနေရင် အဆုံး၊အစမရှိ မြင် ရတော့မယ်လို့ ထင်မိပါတယ်။ အပူရောင်မဟပ်လို့လည်း ဒီလို ရှင်းရှင်းမြင်ရတယ်လို့ ဆိုနိုင်တယ်။ မြင်ရတဲ့ရှုမျှော်ခင်းမှာ အောက်က ဘုန်းကြီးတွေနဲ့ အဝေးက လူးလွန်နေတဲ့လူတန်းကလွဲလို့ ဘာတစ်ခုမျှ လှုပ်ရှားတာ

မတွေ့ရဘူး။ ခရီးသည်တွေကလည်း ကျွန်တော့်ကို လှမ်းမြင်ကြမှာပဲထင်တယ်။ စွန်ဟာလည်း ဆောင့်၊ဆောင့်လှုပ်လာပါပြီ။ အောက်က ဘုန်းကြီးတွေက စွန် သိမ်းတော့မလို့ ကြိုးကိုဆွဲတာနဲ့ ဒီလိုဖြစ်ရတယ်လို့ ကျွန်တော် သတိထားမိတယ်။ အောက်အချမှာ အဖိုးတန် စွန်ကြီး ကျိုးပဲ့မသွားအောင် သူတို့လည်း သိပ်ဂရုစိုက် ပါတယ်။

မြေပြင်ရောက်တော့ စွန်ဆရာတော်က ဝမ်းသာအားရ ကျွန်တော်ကို လှမ်း ပြီး ပုတ်တယ်၊ ဖက်တယ်။ သူကတော့ အမှတ်မထင်လုပ်ပေမယ့် ကျွန်တော့်အရိုး တွေ ကျိုးကြေသွားမတတ် ခဲလိုက်ရတယ်။ ပြောလိုက်တဲ့စကားတွေဟာလည်း ဘယ်သူမှ ကြားဝင်မရအောင် များတယ်။ နှစ်တွေ၊လတွေ အများကြီးကပဲ စိတ်ကူး ထားတာ အခုမှ လက်တွေ့စမ်းရတော့တယ်။ အောင်မြင်တော့တယ်နဲ့ သိပ် ကျေနပ်နေတာပေါ့။ အသက်ရှူဖို့ သူ ခဏအရပ်မှာ ကျွန်တော်ကလည်း ဒီလို စမ်းသပ်အောင်မြင်လို့ သိပ်ဝမ်းသာတယ်လို့ ပြောလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ တန်းတွေ၊ တိုင်တွေကို ဘယ်လိုပြောင်းလိုက်ရင် ပိုကောင်းမယ်လို့၊ သူရော ကျွန်တော်ပါ လုပြောကြသေးတယ်။ အထဲကို အခုချက်ချင်း ယူသွားပြီး ပြင်ဆင်ကြမယ်လို့ ပြိုင်တူပြောကြတယ်။ တစ်စက္ကန့်မှ ငြီးငွေ့စရာ အချိန်မရဘူး။ ပြောလိုက်၊ ပြင် လိုက်နဲ့ အချိန်ကုန်တယ်။ ကျွန်တော်ကလွဲရင် ဘယ်သူမှ ဒီစွန်ကို မစီးရဘူးလို့ လည်း ပြောပါတယ်။ ပြင်ပြီးတော့ စီးကြည့်သေးတယ်။ အခါခါပေါ့။ နောက် တစ်ခါ နောက်ပေါက်က ထွက်မကျအောင် အတားထည့်တာဟာ အကောင်းဆုံး ပြင်ဆင်ချက်ပါပဲ။

စောစောကပြောတဲ့အဖွဲ့ ဝင်လာတော့ စုလာတဲ့သစ်ရွက်တွေကို ကြာကြာ ခံအောင် လုပ်ရတဲ့အလုပ်ကိုပဲ တစ်ရက်၊နှစ်ရက်လုပ်နေရလို့ စွန်မစီးရပြန်ဘူး။ နောက်တစ်စုကိုလည်း ခရီးတိုထွက်ဖို့ စီမံရတယ်။ အလေ့အကျင့်နည်းသူတွေကို ခရီးဝေးမလွှတ်ပါ။ အနီးအနားကပဲ ဆေးဖက်ဝင်သစ်ရွက် သုံးမျိုးလောက်ပဲ စုခိုင်း တယ်။ တစ်ခါထွက်ရင် အစုစု ခုနစ်ရက်ပဲကြာတယ်။ ရှစ်ရက်မြောက်မှာ ပြန် ရောက်ရင် ပါလာတဲ့အရွက်တွေကို သိုလှောင်ခန်းကြမ်းပြင်သန့်သန့်မှာ ဖြန့်ထား ရတယ်။ နားလည်တဲ့လားမားတွေက အရွက်တိုင်း တစ်ခုမကျန်စစ်ဆေးရတယ်။ အမျိုးမှန်ရဲ့လား၊ မှန်ပေမယ့်ကောင်းရဲ့လားဆိုတာ သူတို့ဆုံးဖြတ်တယ်။ တချို့ အပွင့်ကို အချပ်တွေခွာပြီးမှ အခြောက်လှန်းတယ်။ တချို့သစ်ပင်ကိုတော့ အမြစ်ပဲဖြတ်ယူတယ်။ တချို့ကိုတော့ ကြိတ်စက်ထဲထည့်ပြီး အရည်ညှစ်ယူ တယ်။ အရည်ကို ဘူးထဲထည့်ပြီး လေလုံပိတ်ရတယ်။ အစေ့၊ အရွက်၊ အရိုး၊ အဖတ် သန့်ပြီး သားရေအိတ်တွေနဲ့ထည့်ရတယ်။ အိတ်ကို စာရေး မှတ်သား ရတယ်။ သားရေအိတ်ကို ရေမဝင်နိုင်အောင် စည်းရတယ်။ ပြီးမှ အိတ်လိုက်

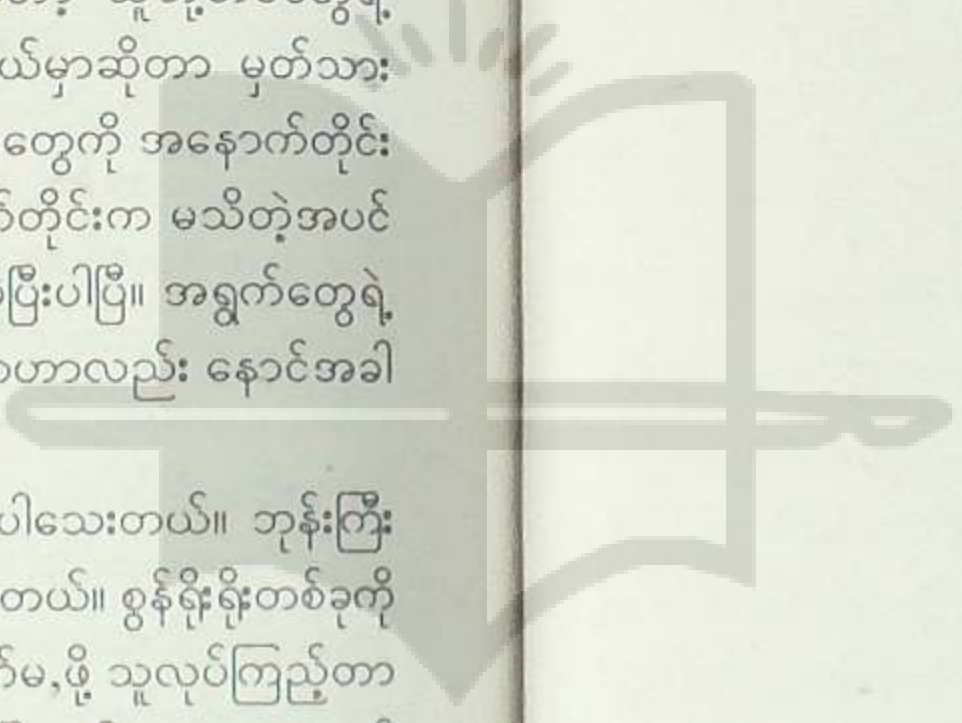
ရေမှာနှစ်ပြီး နေပူပူမှာလှန်းသေးတယ်။ တစ်နေလှန်းရုံနဲ့ သားရေဟာ သစ်သား လိုပဲ မာသွားတယ်။ အိတ်ကို ဖွင့်လို့မရနိုင်အောင် မာသွားတာပေါ့။ ဒါကြောင့် ဆေးကို လိုတဲ့အခါ အိတ်ဝကိုရိုက်ချိုးရတယ်။ ခြောက်သွေ့တဲ့တိဗက်မှာ ဒီလို သိမ်းထားတဲ့ဆေးအိတ်ဟာ နှစ်တွေအများကြီးကြာအောင် ခံပါတယ်။

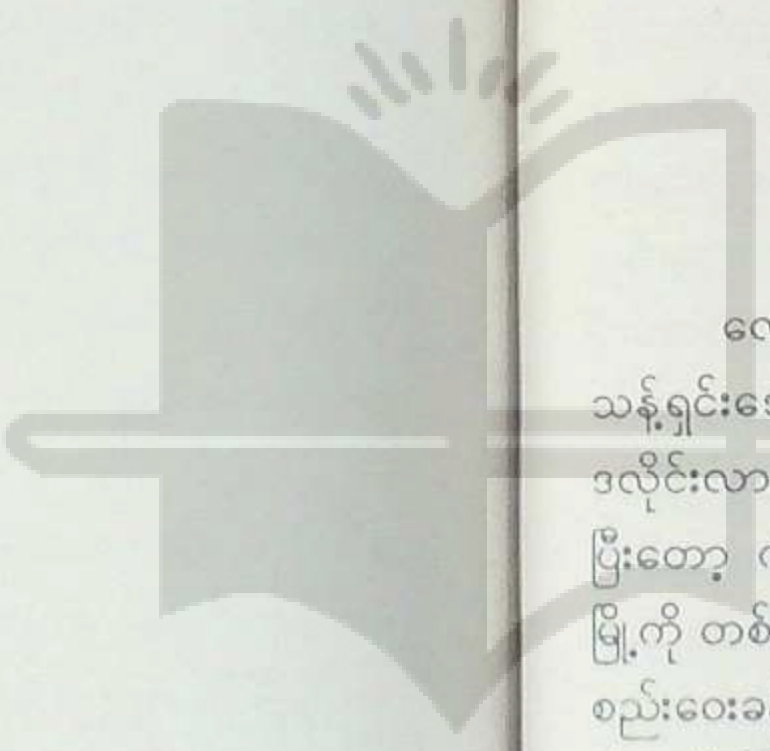
ဆေးရွက်စုတဲ့အလုပ်နဲ့ စွန်စီးတဲ့အလုပ်ကို ရက်ဝေးပြီးလုပ်ဖို့ စီစဉ်ရပါတယ်။ စွန်ဆရာတော်က ကျွန်တော့်နောင်ရေးမှာ ဆေးဘက်က ပါရဂူဖြစ်သလို စက်ကိရိယာလည်း ကျွမ်းကျင်မယ်လို့ ပါလေတော့ စွန်စီးတဲ့ပညာလည်း အရေးကြီးတယ်လို့ မှတ် ချက်ချတယ်။ ဒီတော့ ဆေးကိုပဲ ရက်ရှိသ၍ လုပ်မနေသင့်ဘူးလို့ ပြောတာကို ကျွန်တော့်ဆရာက ခွင့်ပြုပါတယ်။ ဒါနဲ့ သီတင်းတစ်ပတ်မှာ စွန်စီးရက် သုံးရက် ရပါတယ်။ ကျန်ရက်မှာ ဆေးစုတဲ့အဖွဲ့တွေကို မြင်းနဲ့လိုက်ကြည့်ရတယ်။ ဒါမှ ကျွန်တော်ဟာ ရက်ရှိသရွေ့ ဆေးစုသူတွေနဲ့လည်း အတူတူ လက်တွေ့ပညာရမယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ စွန်စီးတဲ့ခါမှာတော့ သူတို့တစ်တွေရဲ့ ယာယီတဲတွေကို ကောင်းကင်ကနေပြီး ဘယ်အစု ဘယ်မှာဆိုတာ မှတ်သားထားရတယ်။ ဆေးဘက်ဝင် အသီး၊ အမြစ်၊ အပွင့်၊ အတံတွေကို အနောက်တိုင်းက သိတာလည်းရှိမယ်၊ မသိတာလည်းရှိမယ်။ အနောက်တိုင်းက မသိတဲ့အပင်မှာတော့ လက်တင်နာမည်မရှိဘူးလို့ စောစောက ပြောခဲ့ပြီးပါပြီ။ အရွက်တွေရဲ့ ဗဟုသုတဟာ နောင်အခါ အသုံးဝင်သလို စွန်စီးတဲ့ပညာဟာလည်း နောင်အခါ အသုံးဝင်တာကို တွေ့ရပါတယ်။

နောက်ထပ် ဝမ်းနည်းစရာအဖြစ်တစ်ခု ပေါ်လာပါသေးတယ်။ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးဟာ ကျွန်တော် စွန်စီးတာကို အမြဲဂရုစိုက်လေ့လာတယ်။ စွန်ရိုးရိုးတစ်ခုကို သူတက်စီးရတဲ့အခါ ကျွန်တော်လုပ်သလို စွန်ကို အထက်မဖို့ သူလုပ်ကြည့်တာကို မြင်ရတယ်။ လုပ်ရင်းကိုင်ရင်းပဲ လူဟာ ဘေးကိုစင်ပြီး စွန်ဘေးက ဖောက်ထွက်သွားပါတယ်။ လူလုံးဟာ ချာလည်လည်တော့ သူဝတ်ရုံထဲက ခွက်၊ စားစရာ၊ စိပ် ပုတီးနဲ့ လက်ဖွဲ့တွေဟာ မိုးရွာချသလို ကျလာတယ်။ လက်ဖွဲ့တွေလည်း သူလိုတော့ မှာမှ မဟုတ်ပဲ။ ချောက်ဘက်ကိုကျတော့ ဆုံးအောင်မမြင်ရပေမယ့် ကျောက်သားပေါ်မှာ ပြေးဆောင့်တဲ့အသံကိုတော့ ကောင်းကောင်းကြားလိုက်ရပါတယ်။

အင်မတန်မှ ကျေနပ်စရာကောင်းတဲ့ အတွေ့အကြုံတိုင်းဟာ တွေ့လို့ ကြုံလို့မှ အားမရခင် ရပ်စဲရမြဲပဲလို့ ထင်စရာပေါ့။ သုံးလပြည့်လို့ ပြန်ရက်ကို ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ နောက်တော့ ဒီလိုခရီးအခေါက်ခေါက် ထွက်ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီတစ်ခါဟာ ပထမဆုံးအကြိမ်မို့ သိပ်ကျေနပ်တယ်။ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းရယ်လို့ သိပ်မပါပေမယ့်၊ အဲဒါတွေကိုထုပ်ရ၊ပိုးရတဲ့အခါ တယ်ပြီး သွက်သွက်မလုပ်ချင်

ဘူး။ စွန်ဆရာတော်က လူစီးစွန်ပုံအတိုင်း စွန်ငယ်ကလေးတစ်ခု သူကိုယ်တိုင် လုပ်ပြီး အမှတ်တရလက်ဆောင်အဖြစ် ပေးလိုက်ပါသေးတယ်။ ခရီး စ၊ထွက် ကြတဲ့အခါ အလာတုန်းကလိုပဲ ကျွန်တော်တို့တစ်စုက ရှေ့က အမြန်သွားပါတယ်။ သံတောင်ကို ပြန်ရောက်တာကိုလည်း ဝမ်းသာပါတယ်။ အင်မတန် ပျော်စရာကောင်းတဲ့ တောင်တက်ခရီးနဲ့ မိတ်ဆွေသစ်များကိုတော့ လွမ်းရက်ပါပဲ။

အိမ်ကို ပထမဆုံးပြန်သွားရပုံ

လော့စဂါဆိုတဲ့ နှစ်သစ်ကူးပွဲအမီ ပြန်ရောက်လာကြပါတယ်။ အားလုံး သန့်ရှင်းအောင် ဆေးကြောတိုက်ချွတ်ရတဲ့အခါပေါ့။ တစ်ဆယ့်ငါးရက်နေ့မှာ ဒလိုင်းလားမားကိုယ်တော်တိုင် ဝတ်ကျောင်းကြီးကိုလာပြီး ဝတ်ပြုတယ်။ ဝတ်ပြုပြီးတော့ ကိုယ်တော်မြတ်ဟာ နောက်ပါအခြေအရံတွေနဲ့ တင့်တင့်တယ်တယ် မြို့ကို တစ်ပတ်,ပတ်တယ်။ ဗာခေါ်မြို့ပတ်လမ်းဟာ ဇောကန်ဘုရားကျောင်းနဲ့ စည်းဝေးခန်းမကြီးကိုဖြတ်ပြီး ဈေးဘက်ကိုလည်းရောက်တယ်။ ဒီလို ထွက်တော်မူတဲ့အခါ ကြီးကျယ်ခမ်းနားတာနဲ့အမျှ ပျော်ရတယ်။ ပူဇော် ပ,သ,တာတွေကြောင့် နတ်သိကြားတွေဟာလည်း ကျေနပ်တယ်၊ အားရတယ်။ ဒါကြောင့် လူတွေ ပျော်ရတယ်လို့လည်း ဆိုလိုပါတယ်။ လမ်းတစ်လျှောက်မှာ ပေသုံးဆယ်, လေးဆယ် မြင့်တဲ့စင်တွေနဲ့ ရောင်စုံထောပတ်ရုပ်တုတွေကို တင်ထားကြတယ်။ စင်မှာလည်း ထောပတ်ကိုပဲ ဇာတ်တော် ထဲကပုံတွေကို ရုပ်ပြားလုပ်ပြီး ကပ်ထားသေးတယ်။ ဒလိုင်းလားမားကိုယ်တော်တိုင် ဒီအရုပ်တွေကို လှည့်ပြီးကြည့်တယ်။ အကောင်းဆုံး အရုပ်ထွက်တဲ့ကျောင်းတိုက်ဟာ အဲဒီနှစ်အတွက် ဂုဏ်ထူးတံဆိပ်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဆက်ပေါ်ရိက ဒီဂုဏ်ထူးကို မမက်ပါ။ ကလေးကလားနိုင်တယ်လို့ တောင် ထင်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲ လူစီးမပါတဲ့ မြင်းမြိုင်ပွဲကိုလည်း ကျွန်တော်တို့ စိတ်မဝင်စားပါ။ ကျွန်တော်တို့က တိဗက်ပုံပြင်ထဲက လူစွမ်းကောင်းရုပ်ကြီးတွေ လုပ်တာ တစ်ခုပဲ ပါဝင်လေ့ရှိပါတယ်။ ဒီလိုအရုပ်ကြီး တစ်ရုပ်လုပ်ဖို့ ပထမ

ကိုယ်ထည်အတွက် သစ်သားပေါ့ပေါ့ကို ငြမ်းလုပ်ရတယ်။ ကိုယ်နဲ့လိုက်အောင် ကြီးတဲ့ခေါင်းကိုလုပ်ပြီး တပ်ရတယ်။ မျက်လုံးပေါက်မှာတော့ ထောပတ်မီးခွက် ထွန်းပေးတယ်။ မီးညွှန်ယိမ်းတဲ့အခါ မျက်စိကစားသလို ထင်ရပါတယ်။ ခြေတံ ရှည်နဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက အရုပ်ထဲမှာဝင်ပြီး အရုပ်ကိုသယ်ရင်း လမ်းလျှောက် ရတယ်။ သူ့ အပြင်ကိုမြင်သာအောင် အရုပ်ခါးလောက်မှာ အပေါက်ငယ် ဖောက် ပေးထားတယ်။ ဒီအထဲကလူဟာ အတော်စွန့်စားရတဲ့လူပါပဲ။ ဘာပြုလို့လဲ ဆို တော့ ကျောက်လမ်းမှာ ခြေချော်နိုင်တယ်။ ချိုင့်ထဲကို ခြေတံရှည်က ခြေတစ် ဖက်ကျပြီး ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒီလိုအခါမျိုးမှာ ထောပတ်မီးတိုင်က ထောပတ်ပူပူ စီးကျတတ်တယ်။ အဆိုးဆုံးကတော့ ထောပတ်မီးတိုင်ကြောင့် အရုပ်ကြီးတစ်ခုလုံး မီးထလောင်တာပါပဲ။

တစ်ခါ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဗုဒ္ဓဆေးဘုရားရုပ်ထဲ ဝင်ဖူးပါတယ်။ ရုပ်တု က နှစ်ဆယ့်ငါးပေမြင့်တယ်။ ရုပ်တုရဲ့ဝတ်ရုံကြီးက ခြေတံရှည်မှာ လာလာပြီး ရစ်တယ်။ ဝတ်ရုံဟာ တစ်နှစ်မှတစ်ခါထုတ်ယူတဲ့ ဝတ်ရုံဆိုတော့ ပိုးမွှားတွေ ရှိနေတယ်။ အဲဒီအကောင်တွေကလည်း လူကို ဟိုကိုက်ဒီကိုက်နဲ့ နှိပ်စက်တယ်။ လမ်းလျှောက်တဲ့အခါကျတော့ လေထိုးတိုင်း ဖုန်တွေထွက်လာပြီး အသက်ရှူ ကျပ်အောင် မွန်တယ်။ ဒီတော့ ခဏ၊ခဏ ချီပါရော။ ချီတဲ့အတိုင်း မှောက်လဲမလို ဖြစ်ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီလိုဖြစ်တဲ့အခါတိုင်း ထောပတ်ပူ စီးကျတယ်။ ကျွန်တော့်ကတုံးပြောင်ပြောင်မှာ ဘယ်လောက်ပူမယ်ဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်ပေ တော့။ ထောပတ်မီးခွက်ဟာ မီးစာနားမှာသာ ဝိုက်ပြီး အရည်ပျော်တယ်ဆိုပေ မယ့် အခုလို လှုပ်နေတဲ့ခွက်ဆိုရင် တစ်ခွက်လုံး အရည်ပျော်လာပါတယ်။ ပိုဆိုး တာပေါ့။ အရုပ်ခါးလယ်က အပေါက်ဟာ ကျွန်တော့်မျက်စိနဲ့ သိပ်အဆင်မပြေ ဖြစ်နေလို့လည်း ခြေတံရှည်ကို ကိုင်တဲ့လက်က မလွှတ်ရဲတော့ မပြင်ဆင်နိုင်ဘူး။ အပြင်ကို ကောင်းကောင်းမမြင်ရဘူးဆိုပေမယ့် ရှေ့က သွားတဲ့ အရုပ်ထဲကလူ လည်း ကျွန်တော့်လိုပဲ ဒုက္ခရောက်နေတယ်ဆိုတာတော့ မြင်ပါသေးတယ်။ ဒလိုင်း လားမား ကိုယ်တော်မြတ်ကြည့်နေမယ်လို့ သိထားတော့ ဘာမျှ မလုပ်ဝံ့ဘူး။ ဆက်ပဲလျှောက်နေရတယ်။ ထောပတ်ပူရဲ့ဒဏ်ရယ်၊ စိတ်မာန်တင်းပြီး ကြိုးစား အားထုတ်ရတဲ့ဒဏ်ရယ်၊ နှစ်ခုပေါင်းလိုက်တော့ သေမတတ်ခံရတာပေါ့။ လားမားဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးက ညာဘက်ကျတော့ မင်းလုပ်ပုံမဆိုးဘူးကွ။ ရယ်ရတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ပြက်လုံးတမင်လုပ်တာမဟုတ်ပါလို့ ပြန်မဖြေ လိုက်ပါဘူး။ နောက်လည်း ဘယ်တော့မှ ရုပ်ကြီးသည်တဲ့အလုပ် မလုပ်တော့ပါ။

အဲဒီနောက် ငါးလ၊ခြောက်လလောက်ကြာတော့ ရုတ်တရက် လေမုန်တိုင်း ကျပါတယ်။ ကျွန်တော်က ပစ္စည်းသိုလှောင်တဲ့တိုက်တစ်ခု အမိုးပြင်နေတာကို

တက်ပြီး စီမံနေတုန်း မုန်တိုင်းမိတာပါပဲ။ လေထဲမှာ လူဟာ မြောက်ပါသွားပြီး ပေ နှစ်ဆယ်လောက်နိမ့်တဲ့ အမိုးတစ်ခုပေါ်မှာ သွားကျတယ်။ ပြီးတော့မှ လိမ့် ပြန်ပါသွားပြီး သံတောင်ခြေရင်း လင်ခေါ်လမ်းပေါ်ကိုရောက်သွားတယ်။ အားလုံး ပေသုံးရာငါးဆယ်လောက် ကျသွားမယ်ပေါ့။ ကျတဲ့မြေက ရေခပ်ကျင်းနဲ့မို့ တော် ပါသေးရဲ့။ တစ်ခုခုကျိုးသံ ကြားပါတယ်။ သစ်ကိုင်းပဲလို့ စိတ်ကထင်လိုက်ပေမယ့် ကျွန်တော် မတ်မတ်မရပ်နိုင်တော့ပါ။ ဘယ်ဘက်လက်နဲ့ ပခုံးဟာ သိပ်နာနေပြီ။ တွားပြီး ရေ ခြောက်တဲ့ဘက်ကို တက်ရတယ်။ ဘာတွေဘယ်လိုဖြစ်တယ်လို့ ကောင်းကောင်းလည်း အမှတ်မရဘူး။ စိတ်ကသာ ကိုယ့်ကျောင်းကို ပြန်ရောက် ဖို့ စောနေတယ်။ ဟိုတိုး ဒီခိုက်နဲ့ လမ်းတစ်ဝက်လောက်ရောက်အောင် တက် ပြီးတဲ့အခါကျမှ ကျွန်တော်နဲ့ ကလေးတစ်ယောက် လေထဲပါသွားတာကို လိုက် ကောက်ဖို့ ဆင်းပြေးလာတဲ့ ဘုန်းကြီးတစ်စုနဲ့ တွေ့ပါတယ်။ ဟိုကလေးကတော့ ကျောက်ပေါ်ကိုကျလို့ သေရှာပြီ။ ဘုန်းကြီးတွေက ကျွန်တော့်ကိုချီပွေ့ပြီး ကျွန်တော့် ဆရာရဲ့အခန်းကို ယူသွားကြတယ်။ ဆရာတော်က အကျိုးအပဲကို အသေအချာ စစ်ဆေးပါတယ်။ ဒီလို လေ ကြမ်းတဲ့အခါ အလုပ်မခိုင်းသင့်ဘူးလို့လည်း ပါးစပ် က တဖျစ်တောက်တောက် ပြောနေပါတယ်။ ပခုံးရိုးရော၊ လက်မောင်းရိုးရော ကျိုးတယ်။ သိပ်မနာအောင် လုပ်ပေးမယ်။ နာတော့နာမှာပေါ့ကွာလို့ ဆိုပါတယ်။

ပါးစပ်က ပြောရင်း ပခုံးရိုးက အကျိုးကို ပြန်ဖြောင့်လိုက်ပြီး ပတ်တည်း စည်းတယ်။ တယ်မနာလိုက်ဘူး။ လက်မောင်းရိုးကျတော့ သိပ်နာပါတယ်။ တစ်နေ့လုံး ဘာမျှမလုပ်နိုင်ပဲ လဲနေတယ်ပေါ့။ နောက်တစ်နေ့ကျတော့ လားမား မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်က “စာမသင်ဘဲနဲ့တော့ မနေနိုင်ဘူးကွ။ စာတွေနောက်ကျခံလို့ မဖြစ်ဘူး။ ဒီအခန်းထဲမှာပဲ သင်မယ်။ မင်းတို့ ငါတို့ဟာ စာသင်ရတာကို ပင်ပန်း တယ်ထင်ကြတာချည်းပဲ။ ဒီတော့ ညှို့ဓာတ်နဲ့စာသင်ပျင်းတာကို ကုမယ်” ဒီလို ပြောပြီး ပြတင်းတံခါး ကြက်လည်ဆန်ကိုပတ်လိုက်တယ်။ အခန်းထဲမှာ ဘုရားစင် က မီးရောင်မိန့်မိန့်လေးပဲ လင်းနေတယ်။ သေတ္တာငယ်ကလေးတစ်လုံး ယူလာ ပြီး၊ ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ ခုံနဲ့တင်လိုက်တယ်။ အရောင် အနီ၊ အဝါ၊ ပြောင်ပြောင် လက်လက် အတန်းလိုက် အမျှင်လိုက်မြင်ရပြီး၊ အသံမမြည်ဘဲ လင်းလင်းထိန် အောင် ပေါက်ကွဲသွားတယ်လို့ အဆုံးသတ် အမှတ်ရတယ်။

နာရီပေါင်းများစွာကြာမှ ကျွန်တော်နိုးတယ်။ ပြတင်းတံခါး ပြန်ဖွင့်ထား ပြီး ပါပြီ။ ဒါပေမဲ့ နေဝင်စပြုလို့ အမှောင်ရိပ်သန်းနေတယ်။ ပေါတလဘက်က မီးရောင် လက်လက်ကလေးတွေတောင် ပေါ်နေပြီ။ တံခါးပေါက်တွေကို လိုက်ပြီး ပိတ်နေတဲ့ ဘုန်းကြီးတွေလက်က ကိုင်စွဲလာတဲ့မီးရောင်တွေ ဖြစ်တယ်။ မြို့ဘက် ကိုကြည့်တော့လည်း ညလုပ်ငန်းတွေ စ၊ချိန်ဖြစ်တာ တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော့်

ဆရာတော် ဝင်လာပြီး မင်းပြန်လာပြီပေါ့။ ဟုတ်စ။ ဝေဟင်ခရီး ပျော်စရာ ကောင်းလို့ ဆက်ပြီးနေလေဦးမလားလို့ ထင်နေတာ။ ထုံးစံအတိုင်း အစားစားချင်ပြီ မဟုတ်လားလို့ တစ်ဆက်တည်းမေးလိုက်တယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဆာပြီ။ စားစရာ ရောက်လာတော့ ကျွန်တော် စားနေတုန်း သူက စကားဆက်ပြောတယ်။ “အမိုး ပေါ်က တောင်ခြေအထိ မင်းကျသွားပုံဟာ သေလောက်တယ်။ ဟိုကလေးဟာ ချက်ချင်းသေတာပဲ။ အခု သူ့အတွက် ရွတ်ဖတ်နေကြပြီ။ မင်းကတော့ ရှေ့နှစ် အတော်ကြာမှ ကုလားနီတွေနေတဲ့နေရာ(အမေရိကန်)မှာ သေရမယ်လို့ ကံရှိ လေတော့ အခု မသေဘူးပေါ့” အဲဒီလို ဆက်ပြောပါတယ်။

သေသူ ကံကောင်းလေစွာလို့ ကျွန်တော့်စိတ်မှာ ဖြစ်မိတယ်။ ဝေဟင်ခရီး ဟာ ပျော်စရာကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူ့ဘဝမှာ လူဖြစ်ရတာ ကျောင်းနေရ တာနဲ့ တူတယ်။ ကျောင်းမတက်ချင်တာ အမှန်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ပညာရဖို့ ကျောင်း တက်ရမယ်။ မတက်ရင် မဖြစ်ပါ။ ဒီလိုပဲ။ လူ့ဘဝဟာ ကျောင်းတစ်မျိုးပဲ။ ရှောင်မရဘူး။ ပြီးတော့ ပညာနဲ့ ပါရမီဖြည့်ကျင့်ရာလည်း ဖြစ်တယ်။ အရိုး နှစ်ချောင်း ကျိုးနေတာတောင် ပညာဆက်သင်နေရဦးမယ်တဲ့။

သီတင်း နှစ်ပတ်အတွင်းမှာ ခါတိုင်းထက်ပိုပြီး သင်ကြားရတယ်။ ကျိုးတဲ့ အရိုးတွေအကြောင်းကို တွေးမနေနဲ့လို့ သတိပေးတယ်။ တစ်ဆယ့်ငါးရက်ကြာ တော့ အရိုးက ပြန်ဆက်သွားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား သိပ်မလုပ်နိုင်ဘူး။ နာသေးတယ်။ တစ်မနက် အခန်းထဲဝင်တဲ့အခါ လားမားဒိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် စာ တစ်စောင် ဖတ်နေတာတွေ့ပါတယ်။ မော့ကြည့်ပြီး “မင့် မယ်တော်ကြီးအတွက် ဆေးရွက်အထုပ် တစ်ထုပ် ပို့စရာရှိတယ်။ မနက်ဖြန် မင်းသွားပို့ကွယ်။ ဟိုမှာ လည်း တစ်နေကုန်နေနိုင်တယ်” လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ “အဖေက ကျွန်တော့်ကို တွေ့ချင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ တစ်ခါက ပေါတလ အတက်၊ အဆင်းမှာ ရင်ဆိုင်တွေ့ လို့ နှုတ်ဆက်တာတောင် လှည့်မကြည့်ဘူး” လို့ ပြောမိတယ်။ “ဟုတ်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ ဒီအခါတုန်းက ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာထံတော်မှောက်က မင်း ပြန်ထွက် လာတယ်ဆိုတာ သူ အသိပါ။ မင်းကိုလည်း အထူးလိုလားနှစ်သက်တယ်လို့ သိတယ်။ ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာကိုယ်တော်တိုင်က မင်းကို ငါ့ဆီမှာ အန္တော့ဝါသီက လုပ်ထားတော့၊ ငါမပါဘဲ မင်းကို သူစကားမပြောနိုင်ဘူး” လို့ဖြေတယ်။ ကျွန်တော့် ကို ကြည့်ပြီး မျက်စိမှေးသွားတဲ့အထိ ရယ်တယ်။ “အေးလေ... ထားပါတော့။ မင်းအဖေလည်း မင်းတို့အိမ်မှာ မနက်ဖြန်ရှိမယ် မဟုတ်ပါဘူး။ ဂျန်ဆေကို သွားနေတာတောင် ရက်အတော်ကြာပြီ” လို့ ပြောပြပါတယ်။

မနက်ကျတော့ ဆရာတော်က ကျွန်တော့်ကို ခြေဆုံး ခေါင်းဆုံးကြည့်ပြီး “မင်းအသားတွေက ဖျော့တော့တော့ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်ပါ

တယ်။ မအေဆိုတာ သားသမီးကို ကြော့ကြော့ရှင်းရှင်း မြင်ချင်တာကွ။ ဒီမှာ လက်ဆောင်ပေးဖို့ ပဝါ။ အမေအိမ် သွားတယ်ဆိုပေမယ့် ထုံးစံအတိုင်း ပဝါကမ်း ရမယ်။ မင်းက လားမားတစ်ပါးဆိုတာကို မေ့လို့မဖြစ်ဘူး။ မင်း ဒီကျောင်းကို လာတဲ့အခါတုန်းက ခြေလျင်လာခဲ့ရတယ်။ အခု မင်း တို့မှာရှိတဲ့ အကောင်းဆုံး မြင်းဖြူကို စီးသွား။ ငါ့မြင်း ယူသွားပေါ့။ မြင်းကိုလည်း အညောင်းဆန်ပေးဖို့ လိုနေပြီ” လို့ ညွှန်ကြားတယ်။

ဆေးရွက်ထည့်တဲ့ သားရေအိတ်ကိုလည်း ရိုသေသမှုနဲ့ ပဝါပတ်ရသေး တယ်။ အဲဒီဟာကို ညစ်ပေမသွားရအောင် ငါ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ယူသွားရမလဲလို့ တွေးရသေးတယ်။ နောက်တော့မှ အကြံရတယ်။ ပဝါကို ပြန်ခေါက်ပြီး ဝတ်ရုံ ထဲမှာ ထည့်သွားမယ်။ အိမ်နားရောက်မှ ထုတ်ပတ်တာပေါ့။

မြင်းဖြူကြီးတစ်ကောင်စီးပြီး လှေကားထစ်တွေက ဆင်းခဲ့ပါတယ်။ လမ်း တစ်ဝက်မှာ မြင်းက ခေါင်းလှည့်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုကြည့်တယ်။ ကျွန်တော့်ကို အထင်ကြီးပုံမရဘူး။ တစ်ချက်ဟိုပြီး မြန်မြန်သွားစပြုတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း မြင်းကို မနှစ်သက်ပါ။ တိဗက်မှာ လားမားရဟန်းတော်တချို့ဟာ မြင်းကိုပဲ စီးတယ်။ မြည်းက အထီးလည်းမဟုတ် အမလည်းမဟုတ်လို့ ယူဆလို့ ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒီလို သီးသန့်စိတ်မရှိတဲ့ လားမားကတော့ မြင်းပုအထီးကို စီးတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ဖြစ်နိုင်ရင် ကုန်းကြောင်းပဲလျှောက်ချင်တယ်။ တောင်ခြေ ရောက်တော့ လက်ယာကို ချိုးရတယ်။ ကျွန်တော် သက်ပြင်းတစ်ချက် ချတယ်။ မြင်းကလည်း ညာဘက်ချိုးတာကို လက်ခံပုံပြတယ်။ သာသနာရေးကိစ္စ ဆောင် ရွက်ရင် လင်ခေါ်လမ်းကို အမြဲ လက်ယာရစ်ရစ်ပြီး ထွက်ရတဲ့ထုံးစံ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ညာဘက်ချိုးပြီး ခြေပုန်မြို့လမ်းကိုဖြတ်ပြီး လင်ခေါ် မြို့ပတ်လမ်း တစ်လျှောက်သွားကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဆက်ပေါ်ရိနဲ့ လှပပုံမှာ နှိုင်းစာမရနိုင်တဲ့ ပေါတလကို ကျော်လွန်ပြီးတော့ အိန္ဒိယလမ်းကိုဖြတ်၊ ကလင်ကျကို ဘယ်ဘက် ထား၊ မြွေကျောင်းတော်ကို ညာဘက်ထားပြီး ဆက်သွားတယ်။ ကျွန်တော် အရင်က နေခဲ့တဲ့အိမ်နား နီးလာတော့ အစေခံတွေက လှမ်းမြင်တယ်။ အဝင် တံခါးကြီးကို အသင့်ဖွင့်ထားကြပါတယ်။ နည်းနည်းဟန်လုပ်ပြီး မြင်းစီးဝင်သွား တယ်။ လိမ့်မကျအောင်လည်း သတိထားရသေးတယ်။ ကျွန်တော် ဆင်းမယ် လုပ်တော့ အစေခံတစ်ယောက်က မြင်းကို ကိုင်ပေးထားလို့ တော်သေးတယ်။

ဘဏ္ဍာစိုးနဲ့ကျွန်တော်က ထုံးစံရှိတဲ့အတိုင်း တည်ငြိမ်တဲ့ဣန္ဒြေနဲ့ ပဝါ အပြန်အလှန်ကမ်းကြတယ်။ “ဒီအိမ်နဲ့အိမ်သားအားလုံးအတွက် ဆေးဆရာတော် ဘုရားက ဆုတောင်းဆုမွန်ပေးပါဘုရား” လို့ လျှောက်တယ်။ “သဗ္ဗညုတရှင်တော် ဗုဒ္ဓရဲ့ မေတ္တာအာနုဘော်ကြောင့် ကျန်းမာချမ်းသာကြစေ” လို့ ကျွန်တော်က

ဆုပေးတယ်။ “ဆရာတော်သူမြတ်ကို အိမ်ကြီးအရှင်သခင်မက ပင့်ခဲ့ပါရန် တပည့်တော်ကို အမိန့်ပေးထားပြီးဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလမ်းအတိုင်းကြွပါ” လို့ ကျွန်တော့် အိမ်မှာ ကျွန်တော့်အမေအခန်း သွားဖို့ သူက လမ်းပြနေပါတယ်။ ဆေးအိတ်ကို ပဝါနဲ့ပြန်ပြီး သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပတ်ဖို့လည်း ကျွန်တော် ကြိုးစားရသေးတယ်။ အပေါ်ထပ်က အမေအကောင်းဆုံးအခန်းကို သွားရတယ်။ ဒီအခန်းထဲကို သား ဘဝတုန်းက တို့များမဝင်ရဘူးလို့ စိတ်ထဲက အောက်မေ့မိတယ်။ အခုလည်း မသွားချင်ဘူး။ စိတ်အလိုအတိုင်း လုပ်ခွင့်ရရင် လှည့်ပြေးမိမယ်။ တစ်ခန်းလုံး မိန်းမသားတွေကြီးပဲ။

ကျွန်တော် ဘာမျှမလုပ်ရခင် အမေက ဆီးကြိုပြီး ဦးညွတ်တယ်။ “သား တော်ကို ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာက ဘယ်လိုချီးမြှောက်တယ်ဆိုတာ အသေးစိတ် ကြား ချင်ကြလို့ မိတ်ဆွေတစ်စု ဝိုင်းပြီး စောင့်နေကြပါတယ်” လို့လည်း ပြောပါတယ်။ “ရဟန်းတို့ ကျင့်ဆောင်ရတဲ့ ဝိနည်းတော်အရ ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာနဲ့ တွေ့ဆုံပုံကို ပြန်ပြောခွင့်မရပါဘူး မယ်တော်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် အရှင်သူမြတ်က ဒီဆေးအိတ်ကို ဒီပဝါနဲ့ တကွ အပို့လွှတ်လို့လာရပါတယ်” လို့ ပြန်ကြားရတယ်။ “သားတော်အရှင်သူမြတ်ဘုရား ဒီဒကာမတွေဟာ ဝေးကွာလှတဲ့ခရီးကို တမင် လာပြီး အတွင်းတော်ကြီးအကြောင်းကို နားထောင်မယ်လို့ အာသီသပြင်းလှပါ တယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကလာတဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေကို ကိုယ်တော်ကြီးဘုရား တကယ် ဖတ်သလား။ အိမ်နံရံကိုပါ ဖောက်ထွင်းပြီး မြင်ရတဲ့ မှန်ပြောင်းတော် ရှိတာ မှန်သလား ဆိုတာလောက်မှ မပြောပြတော့ဘူးလား ဘုရား” လို့ မေးနေပြန်တယ်။ “တကာမကြီး ကျုပ်က အခုမှ တောင်ပေါ်က ဆေးရွက်စုပြီး ပြန်ရောက်စ ဆေးဘုန်းကြီးတစ်ပါးပါ။ သာသနာရဲ့အခေါင်အထွတ်ဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ် အကြောင်းကို သာမညရဟန်းတစ်ပါးက ပြောပြနိုင်ဖို့ခက်ပါတယ်။ ဒီနေ့ ဒီနေရာ ကို လာရတာဟာလည်း အပို့ဆက်သားအနေနဲ့ လာရပါတယ်” လို့ ထပ်ပြော လိုက်တယ်။ “ဘုရား ကျွန်မကိုမမှတ်မိတော့ဘူးလားလို့ မိန်းမပျိုတစ်ယောက်က မေးလိုက်တယ်”။ နှမအကြီး ယသော်ပေါ့။ အမှန်ကိုဝန်ခံရရင် သူက အပျိုကြီးဖားဖား ဖြစ်နေပြီ။ အလှအပ အဆင်တန်ဆာတွေကလည်း ဝေဆာလို့ဆိုတော့ ရုတ် တရက် မမှတ်မိတာအမှန်ပါပဲ။ ဒကာမအစုစု ရှစ်ယောက်၊ ကိုးယောက်ကို ကျေနပ်အောင်ဖြေနိုင်စွမ်း ရှိမယ်မဟုတ်ဘူးလို့လည်း တွက်မိပါတယ်။ လူ ယောက်ျားကိုတော့ ဆက်ဆံတတ်ပါတယ်။ လူမိန်းမက တစ်မျိုးမဟုတ်လား။ သူတို့ကလည်း စားတော့ဝါးတော့မယ့်အတိုင်း ဝိုင်းကြည့်နေကြတော့ အနေခက် လှတယ်။ မြန်မြန်စကားသိမ်းပြီး ပြေးဖို့ပဲ အဖြေရှိတော့တယ်။ ဒါကြောင့် “မယ်တော်ရယ် ပေးအပ်စရာ လည်း ပေးပြီးပါပြီ။ လုပ်ဖွယ်တာဝန်တွေလည်း

များပါတယ်။ အခုတလော ကျန်းမာရေးလည်း မကောင်းဘူး” လို့ ပြောပြီး ဦးညွတ် တယ်။ လှည့်ထွက်ခဲ့တယ်။ ကာယိန္ဒြေမပျက်ရုံလောက် သတိထားပြီး အမြန်ဆုံး လျှောက်ခဲ့တယ်။ ဘဏ္ဍာစိုးက ထွက်ပေါက်ကို ရောက်နှင့်နေပါပြီ။ မြင်းကိုလည်း အသင့်လုပ်ထားတယ်။ သိပ်မကြာသေးဘူး။ လက်ရိုးကျိုးလို့ မြင်းပေါ်ကို ကိုယ့် ဘာသာကောင်းကောင်း မတက်နိုင်သေးလို့ ကိုင်ပေးပါပြောပြီး တက်လိုက်တယ်။ ဖွင့်ပေးတဲ့တံခါးက ထွက်တော့ အိမ်ဆင်ဝင်က အမေ ဘာအော်ပြောနေသလဲ ဆိုတာတောင် သဲကွဲအောင်မကြားတော့ပါ။ မြင်းဖြူက ဘယ်ဘက်ကို လှည့် ထွက်တယ်။ ဒါမှ လက်ယာရစ် ဖြစ်မယ်ပေါ့။ ဖြည်းဖြည်းပဲ လာခဲ့ပါတယ်။ မြန်မြန်ပြန်မသွားချင်ပါ။ ဂျူပေါလိဂ်၊ မုရဂေါမပတို့ကို ဖြတ်ပြီး လက်ယာရစ် တစ်ပတ်စေ့တော့ ကျောင်းကို ပြန်ရောက်ပါတယ်။

သံတောင်ကျောင်းသာ ကျွန်တော့်အိမ်မဟုတ်လား။ လားမား မိန်ဂျာ ဒေါင်ဒုဒ်ဆီကို ချက်ချင်းဝင်တယ်။ “သရဲတစ္ဆေတွေရှိသမျှ မင်းကို ဝိုင်းလိုက် သလား။ မင်း ကြည့်ရတာ ကတုန်ကယင်ပါလားဟေ့” လို့ဆိုတယ်။ “တုန်ရပါ သော်ကော ဆရာတော်ရယ်။ အမေခန်းမှာ မိန်းမတွေ ဝိုင်းပြီး အတွင်းတော်ကြီး အကြောင်း မေးကြတယ်။ ရဟန်းဝိနည်းအရ မဖြေသာဘူးပြောပြီး သူတို့ ဝိုင်း ကြည့်နေကြတာကို ရှက်တာနဲ့ အတင်းပြန်လာရတယ်။” ဆရာတော်ဟာ တစ်ကိုယ်လုံး လှုပ်အောင် ရယ်နေတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း သူ့ကို အံ့ဩပြီး စိုက်ကြည့်လေ ရယ်လေပါပဲ။ “ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာက မင်းဟာ ရဟန်းဘဝမှာ ပျော် သလား။ အိမ်က အမေကို လွမ်းတုန်းပဲလားဆိုတာ သိချင်နေသကွ” လို့ ပြောပြန် တယ်။

“လားမားဘဝကိုရောက်မှ လူ့ဘဝနဲ့ ဘာဆိုင်မှာတုန်း။ အမျိုးသမီးကို ကြောက်စရာထင်တယ်။ (အခုလည်း ဒီအတိုင်းပဲ) အခုကျောင်းဟာ တပည့် တော်အတွက် ထာဝရနေစရာအရပ်ပါ ဘုရား။ အမေအိမ်ကို ပြန်နေဖို့ နည်းနည်း မှ စိတ်မကူးပါဘူး။ ဖြစ်လည်းမဖြစ်နိုင်ဘူး။ သူတို့အိမ်မှာ မိန်းမတွေက ပေါလှ တယ်။ အလှအပခြယ်ထားလိုက်တာကလည်း လွန်ရော။ သူတို့က သားသတ် သမားက သားကောင်ကိုကြည့်သလို တပည့်တော်ကို ဝိုင်းကြည့်ပါတယ်။ ပြောတဲ့ အသံတွေကလည်း ကြောင်စီစီနဲ့။ တိုးတိုးပြောပါရစေဘုရား။ သူတို့ကိုယ်ရောင် ကလည်း မနှစ်မြို့စရာ သိပ်ကောင်းတယ်။ ဆက်မပြောရင် ပိုကောင်းပါတယ်” လို့ ဖြေမိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်က သတိရတိုင်း စ,နေပါတယ်။ မိန်းမအုပ်စုကို လန့်ပြေးခဲ့တဲ့ဘုန်းကြီးပဲပေါ့။ “မင်းအမေအိမ်မှာ ကနေ ပွဲရှိတယ်။ ဖျော်ဖြေမယ့်လူ နည်းနေသကွ။ သွားပါဦး” လို့လည်းပြောတတ်တယ်။ သီတင်းတစ်ပတ်လောက်

ကြာပြန်တော့ ဘုန်းမြတ်ကြီးစွာက ကျွန်တော့်ကို ကိစ္စတစ်ခုနဲ့ အမေအိမ်ကို လွှတ်ဦးမယ်လို့ သတင်းရပြန်တယ်။ ကိုယ်တော်အရှင်မြတ်ရဲ့အမိန့် ဆိုတော့ မလွန်ဆန်နိုင်ဘူးမဟုတ်လား။ ဒီမြေပြင်လောကမှာ သူဟာ အခေါင်အထွတ် ဘုရားပဲ။ တကယ်လည်း ကြည်ညို လေးစားဖို့ ကောင်းတယ်။ နည်းနည်းတော့ စိတ်မြန်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဒီလိုပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံ့ဝန်ကို ထမ်းဆောင်တဲ့ နေရာမှာ အဂတိမလိုက်ဘူး။ စိတ်တိုတယ် ဆိုပေမယ့် ခဏပါ။ နိုင်ငံတော်နဲ့ သာသနာတော်ရဲ့အဓိပတိပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။

(၁၄)

တတိယမျက်လုံးအသုံးချပုံ

တစ်မနက် ကိုယ့်အတွေးနဲ့ကိုယ် လောကကို ကျေနပ်သာယာနေမိတယ်။ အလုပ်တာဝန်ရယ်လို့လည်း ဘာမျှမရှိဘဲ ဝတ်ပြုချိန် နာရီဝက်လောက်အလိုမှာ ဘာလုပ်ရပါ့မလဲလို့ စဉ်းစားနေဆဲ လားမားမိန်ကျာဒေါင်ဒုဒ် ကြွလာတယ်။ “လုပ် စရာလေး နည်းနည်းရှိသကွယ့်။ လမ်းလျှောက်ရင်းပြောမယ်၊ လာ...” လို့ ခေါ်သွားပါတယ်။ သူနဲ့နေရရင် ကျေနပ်မြဲမို့ ခုန်ထမိတယ်။ ကျောင်းတော်က အထွက် လမ်းမှာ ကြောင်တစ်ကောင် ထ,လာပြီး ပွတ်တိုက်နှုတ်ဆက်နေလို့ အချိန်အတော်ကြာအောင် ယုယနေလိုက်ရသေးတယ်။ ကြောင်က ထွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ တောင်တစ်ဝက်ရောက်အောင် ဆင်းလိုက်လာပါသေးတယ်။ ပြီးတော့မှ ကျောင်းတွင်းက ရတနာကျောက်မျက်တွေ စောင့်ရတဲ့တာဝန်ကို သတိ ရတာနဲ့ တူတယ်။ ပြန် ပြေးတက်သွားတယ်။

ကျောင်းတော်မှာ ကြောင်ကို အလှမွေးသက်သက် မဟုတ်ပါဘူး။ ဆင်းတု တော်တွေဝန်းကျင်မှာ ပက်ထားတဲ့ ရတနာကျောက်မျက်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ အိမ်တွေမှာ အိမ်လုံအောင်ဆိုပြီး လူကို ကိုက်လှဲနိုင်လောက်အောင် ကြီးတဲ့ ခွေးတွေမွေးတယ်။ ဒီခွေးမျိုးကိုတောင် ချောမြူရင် ရန်မမူဘဲနေအောင် လုပ်နိုင် မယ်။ ဒါပေမဲ့ ကြောင်ကိုတော့ ချောမရဘူး။ သူတို့က,စပြီး ရန်လုပ်ရင် သေမှပဲ ရပ်တယ်။ ယိုးဒယားကြောင် ဆိုတဲ့အကောင်မျိုးပေါ့။ တိဗက်ရာသီဥတုက အေး တော့ ဒီသတ္တဝါတွေဟာ အမည်းရောင် များတယ်။ အပူပိုင်းနိုင်ငံမှာတောင်

ကြောင်မွေးဟာ ဖြူတယ်လို့ ကြားဖူးတယ်။ မျက်လုံး ပြာတယ်။ နောက် ခြေထောက်ရှည်လို့ လမ်းသွားရင်၊ ကနွဲ့ကလျဖြစ်နေတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ ဟိုယိမ်း ဒီယိုင်ပေါ့။ အမြီးက ကြာပွတ်လိုပဲ။ အသံကဖြင့် သိပ်ကျယ်တယ်။ မယုံနိုင်လောက်အောင် ကျယ်တယ်။

ကျောင်းတော်တွင်းမှာ အစောင့်တာဝန်ကျဆဲမှာတော့ ကြောင်တွေဟာ သာသာကလေးနင်းပြီး လမ်းလျှောက်နေကြတယ်။ ရတနာကျောက်မျက်တွေကို တခြားအစောင့်မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် အဲဒီ ကျောက်တစ်လုံးကို ကောက်ယူမယ်ဆိုရင် ကြောင်က လက်မောင်းကို ခုန်ကိုက်တာပဲ။ ကျောက်ကို ချက်ချင်းလွှတ်မချရင် နောက်တစ်ကောင်က ကိုယ်ပေါ်ခုန်တက်ပြီး လည်ပင်းကို ကိုက်မယ်။ သူတို့လက်သည်းကလည်း အခြားကြောင်ထက် နှစ်ဆရှည်တယ်။ ကိုက်မိရင်လည်း မလွှတ်တော့ဘူး။ ခွေးကို ခြောက်လှန့်ပစ်နိုင်တယ်။ အဆိပ်ကျွေး သတ်နိုင်တယ်။ ကြောင်ကို ဒီနည်းမရဘူး။ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေဆဲမှာ သူတို့ အနားကို သူတို့သခင်လို့ အသိအမှတ်ပြုတဲ့လူကိုပဲ အကပ်ခံတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဆက်ပြီးလျှောက်ကြတယ်။ ပါကာကလိင်ကို ဖြတ်ဝင် တယ်။ ရှောရွာကို လွန်သွားတယ်။ လိပ်ခုံးတံတားကိုတက်ပြီး ဒေါရင်အိမ်ကြီး ဘက်ကို ပတ်လာတယ်။ ဒီနေရာမှာ သံရုံးတစ်ရုံး ရှိတယ်။ လမ်းလျှောက်ရင်း ဆရာတော်က “ဒီမှာ သံအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ ရောက်နေတယ်။ နည်းနည်း အကဲခတ်ရ အောင်ဟေ့” လို့ ဆိုပါတယ်။

ကျွန်တော်ကတော့ သူတို့ကို တွေ့တွေ့ချင်းမကြိုက်ပါ။ သံရုံးအထဲမှာ လူတွေဟာ မာန်မာနတလူလူနဲ့ လျှောက်သွားနေကြပြီး အထုပ်တွေကို ဖြေနေ ကြတယ်။ အထုပ်ဆိုပေမယ့်လည်း လက်ဆောင်ပစ္စည်းမျိုးကို ထုပ်ထားတာ မဟုတ်ပါဘူး။ လက်နက်တွေပါ။ စစ်တပ်တစ်တပ် သုံးလောက်အောင် များပြား တယ်။ လူကြီးအတွက် မလွယ်ကူ မတင့်တယ်ပေမယ့်၊ ကျွန်တော့်လို ခန္ဓာကိုယ် ငယ်ငယ်နဲ့လူငယ် ကတော့ ချောင်းကြည့်နိုင်တာပေါ့။ ခိုကပ်ပြီး ဖြည်းဖြည်း ကလေး ပြတင်းတံခါးက ချောင်းကြည့်ပါတယ်။ ကြည့်နေလို့ တော်တော်ကြာ တော့မှ လူတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို မြင်ပါလေရော။ ဆဲဆိုပြီး ပစ္စည်းတစ်ခုနဲ့ ကောက်ပေါက်မယ်အလုပ်မှာ ပြေးခဲ့တာပါပဲ။

လမ်းကျတော့ သူတို့ကိုယ်ရောင် နီရဲသွားပုံကို ဆရာတော်ကို ပြန်ပြောပြ တယ်။ ဓားတစ်ပျက် တုတ်တစ်ပျက် ရက်စက်မယ့်လူတွေပါပဲ။

ပြန်လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ဆရာတော် ငြိမ်ချက်သားကောင်းလှတယ်။ စားစရာ ထိုင်စားကြတော့မှ ဆရာတော်က “ဒီလူတွေအကြောင်း ငါ စဉ်းစားကြည့် တယ်။ မင်းရဲ့ပညာစွမ်းကိုအသုံးချပြီး ဒီလူတွေအကြောင်းလေ့လာဖို့ ဘုန်းမြတ်

ကြီးစွာကိုလျှောက်မယ်လို့ ငါ စိတ်ကူးထားတယ်။ ဖြစ်နိုင်မယ်ဆိုရင် ကန့်လန့်ကာ ကြားကနေပြီး သူတို့ အခစားဝင်တာကို ချောင်းကြည့်ရမယ်ပေါ့ကွာ။ ဖြစ်မလား” လို့ ကျွန်တော့်ကို မေးပါတယ်။

“ဆရာတော်က လုပ်နိုင်မယ်ထင်ရင် တပည့်တော်လုပ်မှာပေါ့” လို့ ဖြေ လိုက်တယ်။

နောက်တစ်နေ့ တစ်နေ့လုံး ဆရာတော်ကို မတွေ့ရဘူး။ နောက်တစ်ရက် ကျပြန်တော့ မနက်ခင်း ကျွန်တော့်ကို စာသင်တယ်။ နေ့လယ်စာ စားပြီးကျတော့ “တို့ လမ်းထွက်ကြဦးစို့ရဲ့။ ဒီမှာ နှုတ်ဆက်ပဝါတစ်ပိုင်၊ မင်းပညာစွမ်းနဲ့ ဘယ် ကိုသွားမယ်လို့ မှန်းဆနေဖို့ မလိုတော့ဘူးမဟုတ်လား။ အချိန် ဆယ်မိနစ်အတွင်း အသင့်လုပ်ထား။ ပြီးတော့ ငါ့အခန်းလာခေါ်၊ ငါ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်နဲ့ ဝင်တွေ့လိုက်ဦး မယ်” လို့ ပြောသွားပါတယ်။

တောင်ခြေကို ဆင်းခဲ့ကြရပြန်တယ်။ အနောက်တောင်ဘက်က ဖြတ်လမ်း လိုက်ခဲ့တယ်။ နည်းနည်းပဲသွားရတယ်။ နောရဗုလိင်ကိုရောက်ပါတယ်။ ဒလိင်း လားမားဟာ ဒီဥယျာဉ်ကို သိပ်နှစ်သက်လို့ အချိန်အား ရတိုင်း ဒီနေရာကိုလာ လေ့ရှိတယ်။ ပေါတလဟာ အပြင်ကသာ လှတာ၊ အတွင်းမှာတော့ လေဝင်၊ လေထွက်အပေါက်နည်းလို့ တစ်ကြောင်း၊ ထောပတ်မီးခွက် မပြတ်ထွန်းထားလို့ တစ်ကြောင်း၊ လှောင်ကြပ်နေတယ်။ ထောပတ်တွေလည်း ဖိတ်စင်ပြီး ကျနေ တတ်တယ်။ ဣန္ဒြေသိက္ခာတော်ကြီးတဲ့ ဆရာတော်များဟာ လှေကားအဆင်းမှာ ဖုန်အုပ်ပြီး မထင်မရှားဖြစ်နေတဲ့ ထောပတ်ခဲကိုနင်းမိလို့ ဈာန်ပျံတာ မကြာခဏ တွေ့ဖူးပါရဲ့။ ဒလိင်းလားမားကိုယ်တော်မြတ်ဟာ ဒါကြောင့် လေကောင်းလေသန့် ရပြီး သာယာတဲ့ နောရဗုလိင်ကို မကြာခဏဆိုသလိုကြွလာပြီး ဒီမှာပဲ စံမြန်း တော်မူလေ့ ရှိတယ်။

ဒီရတနာဥယျာဉ်ကို အမြင့် တစ်ဆယ့်နှစ်ပေရှိတဲ့ ကျောက်တံတိုင်း ဝိုင်းရံ ထားတယ်။ ဥယျာဉ်သက်ကတော့ အနှစ် တစ်ရာလောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ရွှေ ပြာသာဒ်နဲ့ ဆောင်မ သုံးဆောင်လည်း ရှိတယ်။ အတွင်းဥယျာဉ်ဆိုပြီး တံတိုင်း တစ်ထပ်နဲ့ သတ်မှတ်ထားတဲ့နေရာကတော့ ကိုယ်တော်မြတ်အတွက် သီးသန့် ဥယျာဉ်ပါပဲ။ တချို့စာရေးဆရာတွေက တိဗက်အကြောင်းရေးတဲ့အခါ ဒီ အတွင်းဥယျာဉ်တော်ကို တိဗက်အရာရှိတွေတောင် မဝင်ရဘူးလို့ ရေးလေ့ရှိပါ တယ်။ ဒီလိုမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနေရာမှာ အလုပ်တာဝန်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ခြင်းမပြုလို့သာ သတ်မှတ်တယ်။ ကျွန်တော်တော့ အခေါက်သုံးဆယ် ထက်မနည်း ရောက်ဖူးလို့၊ ဒီနေရာအကြောင်း ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။ အတွင်းမှာ ရေကန်နဲ့ ကျွန်း နှစ်ကျွန်းရှိတယ်။ ကျွန်းတွေပေါ်မှာ စံတော်ကွန်း

တွေလည်း ဆောက်ထားတယ်။ အနောက်မြောက်ဘက်က တံတားထိုးပြီးလည်း ရှိတယ်။ ဒီကျွန်းတစ်ကျွန်းပေါ်မှာ လာပြီး ဒလိုင်လားမားဟာ တရားအားထုတ် လေ့ရှိပါတယ်။ ဒီဥယျာဉ်ထဲမှာ သက်တော်စောင့်တပ်က စစ်သားငါးရာလောက် နေဖို့ စစ်တန်းလျားတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒီဥယျာဉ်ကို အခု ကျွန်တော်တို့ သွားရ ပါတယ်။ အဲဒီတစ်ခေါက်ကတော့ ကျွန်တော် ပထမဆုံးရောက်တဲ့ အခေါက် ပါပဲ။ လှပအောင် တန်ဆာဆင်ထားတဲ့လမ်းက ဝင်ခဲ့ပြီး၊ အတွင်းတံတိုင်းကို ရောက်တယ်။ ငှက်မျိုးစုံ အစာစားနေတာ အဝင်ဝမှာ မြင်ရတယ်။ ငှက်တွေဟာ ယဉ်နေတယ်။ လူကို မရှောင်ဘူး။ လူကသာ သူတို့ကိုရှောင်ရတယ်။ ရေကန် မျက်နှာပြင်ဟာလည်း ကြေးမုံအတိုင်းပဲ။ ကျောက်တံတားကို ဆေးဖြူသုတ်ပြီးစ၊ မို့ သိပ်လှတယ်။ တစ်ဖက်ကျွန်းကို ကူးသွားရတယ်။ အတွင်းတော်ကြီး ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်နေတယ်လို့လည်း သိရတယ်။ အပါးတော်ရောက်တော့ မော့ကြည့်ပြီး ပြုံး တယ်။ ထုံးစံအတိုင်း ဒူးထောက်ပြီး ပဝါဆက်တယ်။ သူ့ရှေ့တည့်တည့်မှာပဲ ထိုင်ကြဖို့ မိန့်တော်မူတယ်။ ခေါင်းလောင်းသံပေးပြီး စားစရာယူလာခိုင်းတယ်။ ထောပတ်လက်ဖက်ရည်မပါဘဲ စကားပြောလို့မဖြစ်ပါ။ စားရင်း ဥယျာဉ်တွင်း မှာ ရှိနေတဲ့ တိရစ္ဆာန်တွေ၊ ငှက်တွေ အကြောင်း ပြောပြတယ်။ ဒါတွေကို ရောက် တုန်းကြည့်သွားလို့လည်း ကျွန်တော့်ကို ပြောတယ်။

“မင်းက၊ အခုရောက်နေတဲ့ သံအဖွဲ့ဝင်တွေရဲ့ ကိုယ်ရောင်ဟာ၊ တယ်ပြီး နှစ်သက်စရာမဟုတ်ဘူးလို့ ပြောတယ်လို့၊ မင်းဆရာပြောတယ်၊ ဟုတ်လား။ သူတို့နဲ့အတူ လက်နက်တွေလည်း အများကြီးပါလာတယ်ဆို။ မင်းရဲ့ လောကီ ပညာတန်ခိုးကို တို့ စမ်းသပ်ဖူးသလောက် မှန်တာချည်းပဲ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဒီလူ တွေကို၊ မင်း ဘယ်လိုမြင်တယ်ဆိုတာ ထပ်ပြောပါဦး” လို့ အမိန့်ထားတော်မူတယ်။

ကျွန်တော်က ဒီကိုယ်ရောင်အကြောင်းကို ကိုယ့်ဆရာတော်ဖြစ်တဲ့ လားမားမိန့်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကလွဲရင် ဘယ်သူ့ကိုမှ ပြောမပြချင်ဘူး။ ဒါကြောင့် နှုတ်နှေး စိတ်လေး ဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်တော့်မှာရှိတဲ့အစွဲက ကိုယ်တိုင် မမြင် တတ်သူကို ဒီပညာနဲ့ရတဲ့အသိကို မပြောရဘူးလို့ပဲ ယူဆတယ်။ ဒါပေမဲ့ နိုင်ငံရဲ့ အဓိပတိကို ဒီလိုဖွင့်ပြောဖို့လည်း ခက်ပါတယ်။ အဓိပတိက အမြင်အကြားရသူ မဟုတ်ဘူးဆိုတာတော့ သိနေပါတယ်။

“ဘုန်းတော်ကြီးမြတ်တဲ့အရှင်ဘုရား၊ နိုင်ငံခြားသားရဲ့ ကိုယ်ရောင်ကို အလေ့ အလာမရှိခဲ့ဘူးလို့၊ ဒီနေရာမှာ ပြောဖို့ အင်မတန်ခက်ခဲနေပါတယ်” လို့ ဖြေချလိုက်တယ်။

ဒီလိုဖြေလို့ ရရိုးလား။ အတွင်းတော်ကြီးက မွေးကတည်းက ပါရမီလည်း ရှိတယ်။ ရှေးပညာထူးကိုလည်း ထပ်လောင်းပြီး သင်ပေးထားတယ်။ ဒီတော့

မြင်တာကိုပြောဖို့ တာဝန်ရှိတယ်။ ဒါအတွက် မျှော်မှန်းပြီး ပညာသင်ပေးခဲ့တယ် မဟုတ်လားလို့ ဆိုပြန်တယ်။

“ဒီလူတွေမှာ မကောင်းတဲ့ရည်ရွယ်ချက် အမှန်ရှိနေပါတယ် အရှင်သူမြတ် ဘုရား။ သူတို့ကိုယ်ရောင်ဟာ အကောက်ကြံနေကြကြောင်း ပြပါတယ်” လို့ ဖြေမိပါတယ်။

ဒလိုင်လားမားက ဒီတော့မှ ကျေနပ်သွားပါတယ်။ “အေး... မိန့်ဂျာကို ပြောတဲ့အတိုင်းပဲ မဟုတ်လား။ မနက်ဖြန် အဲဒီသံအဖွဲ့ ဒီကိုလာမယ်။ မင်းက ကန်လန်ကာနောက်ကွယ်က နေရမယ်။ မင်းကို သူတို့မမြင်စေရဘူး။ မင်းကသာ သူတို့ကို မြင်နိုင်ရမယ်။ အဲဒါ တို့အခုစမ်းသပ်ကြည့်ရအောင်” လို့ မိန့်တော်မူ တယ်။

အစေခံတွေကိုခေါ်ပြီး တရုတ်ခြင်္သေ့ရုပ်ကြီးတွေရဲ့ အနေအထားကိုလည်း နည်းနည်းပြင်ရတယ်။ ဒီတော့မှ ကျွန်တော်ပုန်းတဲ့နေရာဟာ လုံတယ်။ ပြီးတော့ သံအဖွဲ့အနေမျိုးနဲ့ လားမားဘုန်းကြီးတွေ ဝင်လာပြီး ထိုင်ကြတယ်။ သူတို့က ကျွန်တော်ပုန်းတဲ့နေရာကို ထိုင်လျက် မျက်စိနဲ့ကြည့်ပြီး ရှာကြတယ်။ ဇာစ်ယောက် က ‘အင်း... ရှာလို့တွေ့ရင် ငါရာထူးတိုးမယ်’ လို့ စိတ်မှာအကြံဖြစ်နေတယ်။ သူ့စိတ်အကြံကို သိတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူက ကျွန်တော်ရှိတဲ့ဘက်ကိုတောင် မမှန်းတတ်ပါဘူး။ ရာထူးတိုးဖို့ ဝေးပါရဲ့။ နောက်ဆုံး ရှာမရကြတော့မှ အတွင်း တော်ကြီးက ကျေနပ်ပြီး၊ ကျွန်တော့်ကို ခေါ်ထုတ်တယ်။ မနက်ဖြန်လာခဲ့ရန် အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ သံအဖွဲ့ဟာ မနက်ဖြန်ပဲ လာပြီး စာချုပ်တစ်ခုကို ချုပ်ဖို့ စကားကမ်းမယ်၊ အကြပ်ကိုင်မယ်ဆိုတဲ့သဘောလည်း ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လည်း ဗျာဒိတ်တော်မြတ်အတိုင်း နာခံဆောင်ရွက်ပါ့မယ်လို့ ဝန်ခံပြီး သံတောင်ကို ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

နောက်တစ်နေ့မနက် ဆယ့်တစ်နာရီမှာ ကျောင်းတိုက်က ဆင်းခဲ့ကြပြီး အတွင်းတော်ကို ဝင်တယ်။ ဒလိုင်လားမားက ပြုံးတော်မူပြီး “ပုန်းတဲ့နေရာမဝင်ခင် စားသောက်ဦးကွယ့်” လို့ စားစရာတွေ တည်ခင်းပေးပါသေးတယ်။ အိန္ဒိယက စည်သွတ် အများပေါ့။ နာမည်ဘယ်လိုခေါ်တဲ့ စားစရာတွေလည်းလို့ မပြော တတ်ပါ။ တပြောင်းတလဲမို့ ထောပတ်လက်ဖက်ရည်နဲ့ စမ္မာထက်တော့ ကောင်း တယ်။ ဝမ်းတောင့်သွားတော့ နာရီပေါင်းများစွာကြာအောင် မလှုပ်မယှက်နေရဖို့ တယ်ဝန်မလေးတော့ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။ လုံးဝ မလှုပ်မရွားနေဖို့ ကျွန်တော်တို့ အတွက် မခက်ပါ။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ထိုင်ကျင့် ရှိပြီးမို့ပါပဲ။ အသက် ခုနစ်နှစ်သားကပဲ ဒီလိုမလှုပ်ဘဲ ထိုင်ဖို့ အကျင့်ရှိပါတယ်။ ထိုင်တဲ့အခါ ထောပတ်မီးခွက်ကို ခေါင်းပေါ်မှာတင်ပြီး ထွန်းပေးထားတယ်။ ကြာပွင့်သဏ္ဍာန် တင်ပျဉ်ခွေ ထိုင်

နေလိုက်တာဟာ မီးခွက်ထဲက ထောပတ်ကုန်တဲ့အထိ နေရတယ်။ ဆီခန်းတဲ့ အထိ အနည်းဆုံး တစ်ဆယ့်နှစ်နာရီကြာမယ် ဆိုပါတော့။ အခု အများဆုံး သုံးလေးနာရီပဲ ကြာမှာပါ။

ကျွန်တော့်ရှေ့တည့်တည့်မှာ ခြောက်ပေမြင့်တဲ့ ပလ္လင်နဲ့ ဒလိုင်လားမား ထိုင်နေမယ်။ တင်ပျဉ်ခွေပဲ ထိုင်တယ်။ ကိုယ်တော်မြတ်လည်း မလှုပ်မရှားထိုင် တာပဲ။ အပြင်နံရံကို မြင်းနဲ့လူတွေ ဝင်လာသံ ကြားရပါပြီ။ ဝင်လာသူတွေရဲ့ ဝတ်ရုံဟာ ဖောင်းကြွနေလို့ လက်နက်ပါ၊မပါ အရှာခံကြရသေးတယ်။ ပြီးမှ အတွင်းတံတိုင်းကို ဝင်ခွင့်ပြုတယ်။ ကိုယ်ရံတော် အစောင့်တပ်က ရှေ့ဆောင်ပြီး သူတို့ကို တံတားက ကျွန်းပေါ်အရောက် ခေါ်ခဲ့တယ်။ ရာထူးအဆင့်မြင့်တဲ့ လားမားဆရာတော်ကြီး တစ်ပါးက ဆီးကြိုပြီး 'ဥ မနိပဒေဟံ' လို့ ရွတ်ဆိုတဲ့အခါ သံအဖွဲ့ကလည်း သူတို့ဘာသာနဲ့ ဂါထာတစ်ခုကို ရွတ်ပါတယ်။ အမိဒဗုဒ္ဓရှင်တော် ကြားပါလော့လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။

လုပ်ရမယ့်အလုပ်တာဝန်က မခက်ပါဘူး။ သူတို့အရောင်က ထင်ထင် ရှားရှားပဲလို့ တွေးမိတယ်။

ပုန်းတဲ့နေရာကနေ ကြည့်နေရင်း မြင်ရတဲ့သူတို့၊ ကိုယ်ရောင်ဟာ ဖြူ နောက်နောက် အရှိန်တက်နေတဲ့အထဲက နီညစ်ညစ်ပါနေတာကို တွေ့ရတယ်။ ဆက်ဆံရတဲ့လူတွေကို ရွံ့မုန်းတဲ့သဘောပါတယ်။ ကြည်လင်ပြတ်သားပြီး စင် ကြယ်တဲ့အရောင် မပါဘူး။ ချေမှုန်းဖျက်ဆီးလိုတဲ့သဘောကို ဆောင်တဲ့ အရောင် မျိုးပဲ ဖြစ်ရတယ်။ အပြောယဉ်ပေမယ့် အကောက်ကြံပါကွာလို့ ချက်ချင်းပြောနိုင် တဲ့ ကိုယ်ရောင်တွေပါပဲ။

ဒလိုင်လားမားရဲ့ ကိုယ်ရောင်ကိုလည်း သတိပြုမိတယ်။ ဝမ်းနည်းခြင်းကို ပြတယ်။ ဒီလူတွေနဲ့ နောက်ကြောင်းက ဆက်ဆံရပုံကို အမှတ်ရနေတဲ့ သဘော ပါတယ်။ အတွင်းတော်ကြီးမှာ ဘာတစ်ခုမျှ အပြစ်မတွေ့ဘူး။ တိဗက်မှာလည်း အကောင်းဆုံး မင်းတစ်ပါးဖြစ်တယ်။ စိတ်တိုတတ်တယ်။ ဒီအခါမှာတော့ ကိုယ်ရောင်က အနီတွေ ပန်းထွက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရာဇဝင်တစ်လျှောက်မှာ ကိုယ်တော်မြတ်လို တိုင်းပြည်နိုင်ငံကို ချစ်ခင်စုံမက်သူ မရှိကြောင်း ရာဇဝင်က သက်သေခံခဲ့ပြီးပါပြီ။ သူ့ကို ကျွန်တော်ဟာ ကျွန်တော့်ဆရာ လားမား မိန်ဂျာ ဒေါင်ဒုဒ်ကလွဲရင် အခင်ဆုံးပါပဲ။

ညီလာခံဟာလည်း အကျိုးမထင် အရာမရောက်ဘဲ ပြီးဆုံးသွားပါတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ လာသူတွေက စကတည်းက အကောက်ကြံပြီး လာကြတာ ကြောင့် ဖြစ်တယ်။ သူတို့လိုရာကိုပဲ ဆွဲပြီး ပြောနေကြတယ်။ နယ်မြေလိုချင်တယ်၊ တိဗက်ရဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးဝါဒကိုဝင်ပြီး ကြိုးကိုင်ခွင့်လိုချင်တယ်။ ရွှေလိုချင်တယ်။

ရှေးရှေးကပဲ ရွှေကို လိုချင်မက်မောလို့ တိဗက်ကို ဝင်ဖူးသူတွေပါပဲ။ ရွှေဟာ မြေကြီးထဲက တန်ခိုန်အများကြီး ရနိုင်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့က တူးဖော် ယူဖို့ အာသီသ မထားပါ။ အချို့နေရာမှာ ရေတိုက်စားပြီး ရွှေတုံး ရွှေခဲအလိုက် ကောက်ရနိုင်ပါတယ်။ ချန်တန်အရပ်မှာဆိုရင် ချောင်းဘေးမှာ သဲမှုန့်အစား ရွှေမှုန့်ရှိနေတာကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် မြင်ဖူးပါတယ်။ ဒီရွှေကို ကျွန်တော်တို့က ကျိုပြီး ဘုရားဆင်းတုနဲ့ နတ်ရုပ်ပဲ လုပ်တယ်။ အခြားအသုံးကို တယ်ပြီး မသုံးပါ ဘူး။ ထောပတ်မီးခွက်လည်း ရွှေပဲ။ ပျော့ပျောင်းလွန်းလို့ လက်ကောက်ပုစီး လုပ်လို့ တယ်မကောင်းဘူးလို့လည်း ယူဆတယ်။

တိဗက်ဟာ ဗြိတိသျှကျွန်းစုထက် ရှစ်ဆလောက် ကြီးတယ်။ နေရာ အတော်များများကို ဘယ်သူမှ မရောက်ဖူးဘဲ ဒီအတိုင်းပစ်ထားကြတယ်။ ဆရာတော်နဲ့ လှည့်လည်ဖူးလို့ နေရာတော်တော်များများမှာပဲ ရွှေ ငွေနဲ့ ယူရေ နီယမ်ရနိုင်တယ် ဆိုတာ ကျွန်တော် သိပါတယ်။ အနောက်တိုင်းသားတွေဟာ ဒါတွေကို အသေအချာသိရအောင် လေ့လာရေးအဖွဲ့တွေလွှတ်ရဖို့ ပူဆာကြ တယ်။ ခွင့်မပေးခဲ့ဘူး။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ 'အနောက်တိုင်းသားရောက်ရာ စစ်မက်ပါ' ဆိုတဲ့ ရှေးစကားကြောင့်ပါပဲ။ ရွှေတံပိုး၊ ရွှေခွက်၊ ရွှေရုပ်တုဆိုတာတွေ ရှိနေတော့ တိဗက်မှာ ရွှေမရှားဘူး။ ဒါပေမဲ့ အမွန်အမြတ်ကိစ္စမှာသာ သုံးတယ် လို့ သတိထားမိကြမှာပါပဲ။ တိဗက်ဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးကိုသာ ရှေ့ရှုတယ်။ ကမ္ဘာ နိုင်ငံတွေဟာ အားလုံးသင့်တင့်ညီညွတ်မယ်ဆိုရင် တိဗက်က ဒီပစ္စည်းတွေ ရမှာပေါ့။ အခုနည်းတွေနဲ့တော့ မရနိုင်ပါ။

တစ်နေ့မနက် ရှေးစာဟောင်းတစ်စောင်ကို ကျွန်တော် ကူးယူဆဲမှာ လားမားဒိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် ကြွလာတယ်။ "ဒါကို ခဏထားဦးကွယ့်။ မြတ်ကြီးစွာက အခေါ်တော်ရောက်တယ်။ နောရဗုလိင်္ဂကို အမှတ်မထင်သွားပြီး အနောက် တိုင်းသား သံတမန်တွေကို ကိုယ်ရောင်ကြည့်ရမယ်၊ မြန်မြန်ဟေ့။ တို့ကို ကိုယ် တော်မြတ်က အရင်တွေ့ချင်သေးတယ်။ အဆောင်အယောင်ပဝါတွေ ဘာတွေ လုပ်မနေနဲ့။ ချက်ချင်း လိုက်ခဲ့" လို့ ပြောပါတယ်။

"ဝတ်ရုံတော့ အသန့်နဲ့လဲပါရစေဦး" လို့ တောင်းပန်ရတယ်။ မကြာပါဘူး။ မိုင်ဝက်ခရီးကို ခြေလျင်ပဲ ထွက်ခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်လိမ့်ကျပြီး အရိုးကျိုးတဲ့ နေရာ ကျတော့ တံတားကူးရတယ်။ တံတားလွန်ရင် လင်ခေါ်လမ်းကို ရောက် ပါတယ်။ လမ်းကိုဖြတ်ရင် နောရဗုလိင်္ဂကို ဝင်ရော၊ အစောင့်တွေက တားမယ် ကြံပြီးမှ ဘယ်သူတွေဆိုတာသိလို့ ချက်ချင်း ရှေ့တော်မှောက်ကို သွင်းပေးကြ တယ်။ ထုံးစံ ပဝါ မပါတော့ တစ်မျိုးကြီးပေါ့။ ပြုံးပြီး အတွင်းတော်ကြီးက ထိုင်ကြ၊ ထိုင်ကြ။ ရေးကြီးသုတ်ပျာ လာခဲ့ရတယ်ကိုးလို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ထိုင်မိကြတော့လည်း စကား မပြောပြန်ဘူး။ အတော်ကြာအောင် တွေး
 တောဆင်ခြင်နေပုံရတယ်။ ပြီးမှ “လူရိုင်းတွေ(မြိတိသျှ) ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ပြီး
 တာတောင် အတော်ကြာပြီ။ ဒီနောက် အိန္ဒိယကိုသွားလည်တယ်။ အတော်နဲ့
 အောင် ရောက်ခဲ့ပါရဲ့။ မြိတိသျှပြီးတော့ တရုတ်ကလည်း (၁၉၁၀)မှာ ဝင်သေး
 တယ်။ အဲဒီတုန်းက အိန္ဒိယမှာတိမ်းရှောင်နေတုန်း တွေ့ခဲ့ရတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ယောက်
 ကနေ လာမယ်။ အဲဒီတုန်းက မိန်ဂျာကတော့ ငါနဲ့ပါတယ်။ မင်းကို ဒါတွေ
 ပြောပြနေတာက၊ မင်းက ဒီလူနဲ့ ငါနဲ့ အရင်က ဆက်သွယ်ပုံကို သိဖို့လိုလို့
 ပြောတာ။ အခု သူ လာတာမှာ စကားပြောပုံဟာ လျှာနှစ်ခွလားဆိုတာ၊ မင်း
 ကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရမယ်။ သူ ပြောတာကို မင်း ဘာမျှနားလည်မှာ မဟုတ်ဘူး။
 သူ့ဘာသာကို မင်း မတတ်လို့ပဲ။ သူ့ကိုယ်ရောင်ကိုသာ မင်း သတိထားရမယ်။
 မင်းနဲ့ နောက်တစ်ယောက်လည်း ကန့်လန့်ကာနောက်မှာရှိမယ်။ မိန်ဂျာ သူ့ကို
 နေရမယ့်နေရာ လိုက်ပြ”။ သူက လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကို ဒလိုင်းလားမားရဲ့
 အထက်ကလို့ ထင်ထားတဲ့လူကွယ်လို့ ပြောလိုက်သေးတယ်။

ကန့်လန့်ကာနောက်မှာနေရင်း ပတ်ဝန်းကျင်ကိုကြည့်မိတယ်။ ငှက်တွေ၊
 သစ်ပင်တွေ၊ ကြာတော့လည်း အဲဒါတွေမြင်ရတာကိုပဲ ပျင်းလာတယ်။ လူနဲ့
 တစ်ပါတည်း ပါလာတဲ့ စမ္မာကို နည်းနည်းယူပြီး စားသေးတယ်။ မိုးတိမ်တွေက
 လွင့်လို့ စွန်စီးနေရတာကို သတိရတယ်။ စီးချင်တယ်။ ငိုက်သွားရင်း စွန်ပေါ်က
 လိမ့်ကျသလို ထင်မိတယ်။ မဟုတ်ပါ။ အတွင်းတံခါးဖွင့်လိုက်ပြီး ရွှေဝတ်ရုံနဲ့
 လားမားတွေက ဧည့်သည်ကိုခေါ်လာပြီ။ မလှုပ်ရ၊ အသံမထွက်ရဆိုလို့သာပေါ့။
 အော်ဟစ်ပြီး ရယ်လိုက်ချင်တယ်။ လူပိန်ပိန်ရှည်ရှည်၊ ဆံပင်ဖြူ၊ မျက်ခုံးမွေးပါးပါး၊
 မျက်တွင်းနက်နက်၊ နှုတ်ခမ်းပါးပါးမာမာ၊ ဝတ်တဲ့အဝတ်က အပြာရောင်၊ ရှေ့မှာ
 အရောင်တောက်နေတဲ့ အဖုကလေးတွေ အတန်းလိုက် စီနေတယ်။ ဘာအဝတ်
 လဲ၊ ချုပ်ပေးတဲ့စက်သမားဟာ လူညံ့ဖြစ်မယ်။ အပေါ်ကော်လာဟာ ကြီးလွန်းလို့
 ခေါက်ထားရတယ်။ တခြားနေရာမှာတွေလည်း အကွက်အကွက် ဖာထေးထား
 သေးတယ်။ ဗုဒ္ဓရဟန်းတွေကို အဖာအထေးနဲ့သာ ဝတ်ရုံးထုံးစံကို တုတာလား။
 ဟိုတုန်းက ကော်လာခေါက်ထားတာရယ်၊ အင်္ကျီအိတ်ရယ် ဘာတွေလဲရယ်လို့
 သိမှမသိဘဲ။ တိဗက်မှာ အလုပ်ကြမ်းလုပ်ဖို့ မလိုတဲ့လူတွေဟာ အင်္ကျီလက်ဖား
 ကြီးတွေဝတ်လို့ လက်ဖျားကို မမြင်ရဘူး။ ဒီလူကတော့ လက်ဆစ်အထိပဲ အဝတ်
 ဖုံးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကူလီ တစ်ယောက်တော့ ဟုတ်ဟန်မတူပါ။ လက်တော့ နူးညံ့ပုံ
 ရတယ်။ အဝတ်အစားကို အချိုးကျအောင် မဝတ်တတ်လို့ပဲရှိမယ်လို့ တွေးမိ
 တယ်။ ပြီးတော့ သူ့ဝတ်ရုံကလည်း ခါးပဲရောက်တယ်။ ပေါင်တံ ပေါ်နေတာပေါ့။
 ညံ့လိုက်တဲ့အဝတ်။ ဘောင်းဘီကလည်း ကျပ်လို့။ ခြေထောက်ဖျားရောက်တော့

လှန်ပြီး ခေါက်ရသေးတယ်။ ဒီလိုအဝတ်နဲ့များ အတွင်းတော်ကြီးရှေ့ ဝင်ဝံ့တယ်။
 မရှက်ဘူးထင်ပဲ။ သူနဲ့ရွယ်တူ လူတစ်ယောက်က အဝတ်ငှားလိုက်ကြရင်၊
 ကောင်းမှာပဲလို့ တွေးမိရဲ့။ သူ့ခြေနင်းကို ကြည့်မိပြန်တယ်။ ဆန်းပြားလိုက်တာ။
 မည်းမည်းအိတ်ကြီး။ အရောင်ကတော့ တောက်လို့။ ရေခဲကပ်နေသလိုပဲ။
 တို့များစီးတဲ့ သက္ကလပ်ခြေနင်းပျော့ပျော့ မဟုတ်ပါလား။ ဒါထက် ဆန်းပြားတာကို
 တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးဘူးလို့ပဲ မှတ်ချက်ချတယ်။ သူ့ကိုယ်ရောင်ကို ရေးမှတ်ပြီး
 အဓိပ္ပာယ်ကောက်ကြည့်တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ တိဗက်ဘာသာပြောတယ်။ နိုင်ငံ
 ခြားသားတစ်ယောက်အနေနဲ့ မဆိုးလှဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘာသံတွေ ရောနှောထားတဲ့
 စကားသံလဲလို့ကို မသိရတဲ့ဘာသာကို အပြောများတယ်။ ဒလိုင်းလားမားက
 ပြီးတော့မှ ပြောပြလို့ အင်္ဂလိပ်စကားမှန်း သိရပါတယ်။

ဝတ်ရုံမှာ ဖာထားတဲ့အကွက်ထဲကို လက်နှိုက်ပြန်တော့ အံ့ဩရပြန်တယ်။
 အဲဒီအထဲက အဝတ်ဖြူဖြူတစ်စကို ထုတ်လိုက်ပြီး ပါးစပ်နဲ့နှာခေါင်းကို ဖုံးတယ်။
 တံပိုးငယ်ငယ်မှုတ်တဲ့အသံ ထွက်လာလို့ အံ့ဩရပြန်တယ်။ သူတို့လူမျိုးထုံးစံ
 နှုတ်ဆက်အရိုအသေပြုတာ ထင်ပါရဲ့လို့ ဆုံးဖြတ်တယ်။ နှုတ်ဆက် အထိမ်း
 အမှတ်ပြီးတော့ အဝတ်ဖြူစကို ဖာထားတဲ့အကွက်ထဲကို အသေအချာ ပြန်
 ထည့်တယ်။ တခြား အစုတ်ဖာတဲ့အကွက်တွေထဲကိုလည်း လိုက်နှိုက်နေပြန်တယ်။
 အရင်က ကျွန်တော် မမြင်ဖူးတဲ့ စာရွက်အစအနတွေ ထွက်လာပြန်တယ်။
 သူ့စက္ကူက ဖြူဖြူ ပါးပါး၊ ချောချော။ ကျွန်တော်တို့စက္ကူက မာမာ၊ ထူထူ၊
 ကြမ်းကြမ်း မဟုတ်လား။ ဒီလိုပျော့ဖတ်ပေါ်မှာ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး စာရေးမလဲလို့
 ကြည့်နေမိတယ်။ မျက်နှာပြင်ချောရင် ခဲသားရေးလို့ ထင်မှာမဟုတ်လို့လည်း
 တွေးမိတယ်။ သူ့အဖာကွက်တစ်ခုထဲက အရောင်နဲ့ အတံ တစ်တံ ထွက်လာ
 ပြန်တယ်။ အဲဒီအတံရဲ့အလယ်မှာ ကြပ်ခိုးပါမယ် ထင်တယ်။ အတံနဲ့ စက္ကူမှာ
 အကွေ့အကောက်တွေ ရေးခြစ်တော့တာပဲ။ စာမရေးတတ်ပါဘူး။ ရေးတတ်
 ချင်ယောင်ဆောင်တဲ့သဘောပဲလို့ ယူဆတယ်။ ကြပ်ခိုးနဲ့ရေးတာလည်း မတွေ့ဖူး
 ပါဘူး။ လေနဲ့မှုတ်ထုတ်ရင် ကြပ်ခိုးတွေ လွင့်ကုန်မှာပဲလေလို့ ထင်တယ်။

သူဟာ မစွမ်းမသန်တဲ့လူ ဖြစ်ရမယ်။ ထောက် လေးချောင်းတပ်တဲ့
 သစ်သားခုံမှာ တင်ပေးမှ သူ ထိုင်လို့ရတယ်။ ခြေတွဲလဲချထားသေးတယ်။ ခါးရိုး
 လည်း မကောင်းဘူး။ ခုနကပြောတဲ့ ထောက်လေးချောင်းအပြင် ကျောက်ပိဗို
 အတံ နှစ်တံ လုပ်ပေးရသေးတယ် မဟုတ်လားလို့ သနားစိတ်ဝင်လာတယ်။
 အဝတ်လည်း မကောင်းဘူး။ စာလည်း မရေးတတ်ဘူး။ အဝတ်အုပ်ပြီး တံပိုး
 ကလေးလည်း မှုတ်တယ်။ တင်ပျဉ်ခွေလည်း ထိုင်လို့မရလို့ ဒေါက်ထောက်ပေး
 ထားရတယ်ပေါ့။ ခြေတွဲလဲနေတော့ အငြိမ်လည်း ထိုင်မရဘူး။ ဒီဘက်လှည့်

ခြေချိတ်လိုက်၊ ဟိုဘက်လှည့်ချိတ်လိုက်နဲ့။ ဒါထက် တစ်ခါ၊နှစ်ခါပဲ ခြေဖျားကို ဖော့လိုက်တော့ ဒလိုင်းလားမားတည့်တည့်ကို ခြေဦးထောင်နေတယ်။ ဘယ် တိဗက်မှ ကိုယ်တော်အရှင်မြတ်ကို ဒီလိုမစော်ကားပါဘူး။ ရှိုင်းလိုက်လေလို့ ထင်မိတယ်။ တိဗက်အမျိုးသားဆိုရင် ဒဏ်ခံရတာမယ်လို့ ထင်တယ်။ ဒလိုင်း လားမားကတော့ သူ့ကို သိပ်ပြီးယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ဆက်ဆံတယ်။ ဂုဏ်လည်း ပြုတယ်။ ဘာပြုလို့လဲဆိုတော့ အဲဒီဧည့်သည်ထိုင်သလိုပဲ လိုက်ပြီး သူ တစ်ယောက် တည်း ရှက်မနေရအောင် သစ်သားထောက်ပေါ်မှာ ထိုင်ရှာတယ်။ သူ့နာမည်ကို လည်း ကြည့်ပါ။ အဓိပ္ပာယ်ပြန်တော့ မသံတူရိယာတဲ့။ နာမည်ရှေ့မှာ ဘွဲ့နှစ်မျိုး လည်းတပ်တယ်။ စိအောဘဲလ်လို့ ခေါ်သတဲ့။ သူ့ကိုယ်ရောင်အရ သူ့ကျန်းမာရေး အလွန်ညံ့တယ်။ ရာသီဥတုမကောင်းတဲ့နေရာမှာ နေရလို့ဖြစ်မယ်။ ကူညီလိုစိတ် အမှန်ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့အစိုးရကိုလန့်တယ်။ သူ့အငြိမ်းစားလခကို ထိခိုက်သွား မှာ စိုးတယ်။ သူက တစ်မျိုးတစ်ဖုံလုပ်ချင်ပေမယ့် သူ့အစိုးရက သဘောမတူဘူး။ ဒီတော့ သူ့အကြံဉာဏ် သူ့အယူအဆကို တစ်နေ့မှာ သူ့အစိုးရက လိုလားလာပါ လိမ့်မယ်လို့ မျှော်လင့်ရုံပဲ မျှော်လင့်နိုင်ပါတယ်။

ဒီ မစ္စတာဘဲလ်အကြောင်းကို ကျွန်တော် အများကြီးသိပါတယ်။ သူ မွေးရက်နဲ့ ဇာတာတွက်ပြီးထားပါတယ်။ နက္ခတ်ဗေဒင်အလိုနဲ့ ဟောစာတမ်းလည်း ရေးထားပါတယ်။ အရင်ဘဝက တိဗက်မှာ လူဖြစ်တယ်။ နောက်တစ်ဘဝမှာ အရှေ့တိုင်းနဲ့ အနောက်တိုင်းဆက်ဆံရေး ပြေပြစ်အောင် ကူညီလိုတဲ့ဆန္ဒနဲ့ အနောက်တိုင်းမှာသွားပြီး လူဖြစ်တယ်။ သူ့ရေးတဲ့စာအုပ်တစ်အုပ်မှာ ဒီအချက် တွေပါတယ်လို့ သိရတယ်။ သူပြောတဲ့အကြံဉာဏ်ကိုသာ သူ့အစိုးရက လိုက် လျောရင် တိဗက်မှာ ဘာဒုက္ခမှတွေ့စရာမရှိဘဲ နှစ်ဦးအကျိုးမယ်လို့ ကျွန်တော် တို့ မြင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိဗက်မှာ ဒုက္ခတွေ့စရာရှိတယ်လို့ တစ်ဖက်က အဟော ရှိပြန်တော့ သူ မအောင်မြင်နိုင်ဘူးပေါ့။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရကလည်း မသင်္ကာစိတ် သိပ်များတယ်။ ရုရှားနဲ့ တိဗက် သင့်မြတ်ကြတယ်။ စာချုပ် ချုပ်ပြီးပြီ။ ဒီလိုထင်တယ်။ အဲဒါကို သူတို့မကြိုက်ဘူး။ သူတို့ ကလည်း စာမချုပ်လိုဘူး။ သူများနဲ့ချုပ်ဆိုရင်လည်း မကြိုက်ဘူး။ ဒီတော့ သူတို့မှာသာ အခက်အခဲဖြစ်နေတာ။ ဆန်းကြယ်တဲ့ ကော်လာအောက်မှာ ချွေး ကျနေတယ်။ ဒီမှာရောက်နေတဲ့ မစ္စတာဘဲလ်ကတော့ တိဗက်ဟာ ဘယ်သူ ဘက်ကမှ မလိုက်ချင်ဘူး။ ကိုယ့်ဘာသာ အေးအေးပဲနေချင်တယ်လို့ ကောင်း ကောင်း သဘောပေါက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ကိုယ့်ဘာသာ ကိုယ့်စရိုက်နဲ့ပဲ နေမယ်။ နိုင်ငံခြားသားဟာ ကောင်းကျိုးမပေးဘူးဆိုတာ လက်တွေ့မဟုတ်လား။

မစ္စတာဘဲလ်ပြန်သွားတော့ ကျွန်တော့်အစီရင်ခံချက်ကို အတွင်းတော်ကြီး

က ကျေနပ်သဘောကျတယ်။ “ဟုတ်တယ်။ မင်းပြောတာ မှန်တယ်။ ဒါပေမဲ့ မင်းကို ဒါထက် အမြင်ပေါက်အောင် လုပ်ပေးရဦးမယ်။ ဒါမှ နိုင်ငံခြားကို မင်း ထွက်သွားတဲ့အခါ အသုံးဝင်မယ်။ မင်းကို ညှို့ဓာတ်နဲ့ ပညာတွေ လောင်းထည့် ပေးရမယ်” လို့ ဆိုတယ်။ ခေါင်းလောင်းတီးပြီး အခစားတစ်ယောက်ကို မိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ် သွင်းခဲ့လို့ ခိုင်းတယ်။ ဆရာတော်လည်း ဖြည်းဖြည်းပဲ ကြွလာ တယ်။ ဒလိုင်းလားမားကလည်း ပြေးခဲ့ရမယ်လို့ မဆိုပါဘူး။ ထောပတ် လက်ဖက်ရည်လည်း ရောက်လာတယ်။ အိန္ဒိယစားစရာလည်း ပါတာပေါ့။ “မိန်ဂျာ ပြောတာ မှန်တယ်။ ဒီသူငယ်ဟာ ပါရမီထူးတယ်။ အခုထက် တတ်အောင် သင်ပေးနိုင်သေးတယ်။ သင်ရမယ်။ အဲဒီလိုသင်ပေးရဖို့ အမြန်ဆုံးနဲ့ အကောင်း ဆုံး စီမံပါ။ အလိုရှိသမျှ အားလုံးရစေတယ်။ အားလုံးသိထားတဲ့အတိုင်း ဒီ တိုင်းပြည်မှာ ကပ်ဆိုက်တဲ့အခါ ရှေးပညာတွေကို သူလိုလူပဲ ထိန်းသိမ်းနိုင်မယ်” လို့ မိန်တော်မူလိုက်တယ်။

တိုင်းပြည်နိုင်ငံရေးလည်း ပိုပြီး ရှုပ်ထွေးလာပါတယ်။ မကြာခဏ ကိုယ်ရောင်ကြည့်ဖို့ အခစားဝင်ရတယ်။ ပြည်တွင်းပြည်ပ ပုဂ္ဂိုလ်စုံတယ်။ ပေါတလနဲ့ နေရဗုလိဂ်ကို အရောက်များလို့ ဟိုက လူတွေ မှတ်မိနေကြတယ်။ ပေါတလရောက်ရင် နက္ခတ်ကြည့်မှန်ပြောင်းကြီးနဲ့ ညဉ့်နက်နက်ခဲပြီး ကြယ်တွေ လတွေကြည့်ပါတယ်။

ကျွန်တော်နဲ့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ဟာ လာဆာမြို့ထဲကိုလည်း ဧည့်သည် တွေ ကြည့်ရအောင် ခဏ၊ခဏ သွားပါတယ်။ သူ့အတွေ့အကြုံ၊ သူ့ပညာနဲ့ ကျွန်တော့်ဟောပြောချက် မှန်မမှန် သူက စစ်ဆေးတယ်။ ထပ် နည်းပေးစရာမရှိ လည်း သင်ပေးပါတယ်။ ကုန်သည်တွေ ကိုယ့်ကုန် ဖွဲ့အောင် ပြောတာကို နားထောင် ရင် သူ ဘယ်လောက်လိမ်တယ်ဆိုတာကို လက်တွေ့သင်ခန်းစာယူရတယ်။ မှတ်ဉာဏ်ကိုလည်း ထက်သန်အောင်ကျင့်တယ်။ ခက်ခဲတဲ့စာပိုဒ်တွေ ဖတ်ပြ တာကို နာရီအကြာကြီးနားထောင်ပြီး ပြန်ရွတ်ပြနိုင်ရတယ်။ အဲဒါလည်း ကျင့် ရတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုညှို့ထားပြီး ရှေးကျမ်းတွေ ဖတ်ပြကြတယ်။

ယေတိတို့နေရာ မြောက်ဘက်လျှို့ဝှက်စခန်း

အဲဒီအချိန်ကပဲ တောင်မြင့်ဒေသ ကျွန်ဘန်ကိုရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီဒေသကို အသေးစိတ်ဖော်ပြစရာ နေရာမရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ တွေ့ခဲ့ရပုံတွေကို စာ တစ်အုပ်ရေးမှ ပြည့်စုံမယ်။ ဒလိုင်လားမား ကိုယ်တော်တိုင်၊ ခရီးထွက်မယ့် ကျွန်တော်တို့ တစ်ဆယ့်ငါးယောက်ကိုခေါ်ပြီး ဆုမွန်ကောင်းပေးလိုက်လို့၊ အား တက်ဝမ်းသာပြီး ခရီးထွက်ကြတယ်။ မြည်းစီးပြီး ထွက်ခဲ့တယ်။ မြည်းဟာ မြင်းမသွားနိုင်တဲ့နေရာကို သွားနိုင်တယ်လေ။ ခရီးကတော့ သိပ်မတွင်ဘူးပေါ့။ တင်ဂရီစောအတိုင်းသွားတော့ ဇိလင်နောရရေအိုင်ကြီးကို ရောက်တယ်။ မြောက် စူးစူးကိုပဲ ဆက်သွားပြန်တယ်။ တန်ဂလတောင်ရိုးကို ဖြည်းဖြည်းတက်ခဲ့တော့ အရင် ဘယ်အဖွဲ့မှ မရောက်ဖူးသေးတဲ့နေရာကို ရောက်လာကြတယ်။ ရက် ဘယ်လောက်ကြာတယ် ဆိုတာတောင် မှတ်မထားမိဘူး။ အချိန်ကိုလူပြီး သွား လာနေကြတဲ့လူတွေ မဟုတ်ဘဲကိုး။ မှန်မှန်အေးအေးပဲသွားတယ်။ ပင်ပန်းတဲ့ ခရီးမှာ ခွန်အားရှိဖို့လိုပါတယ်။ အားပြတ်သွားလို့ မဖြစ်ပါဘူး။

ကုန်းမြင့်ဘက်ကို ရောက်လေလေ၊ ပေါတလက မှန်ပြောင်းနဲ့မြင်ရတဲ့ လမျက်နှာပြင်ကို သတိရလေလေပါပဲ။ တောင်ထွတ်ကြီးတွေ၊ လျှို့ကြီးမြောင်ကြီး တွေဟာ လမှာမြင်ရတဲ့အတိုင်းပဲလို့ ထင်မိတယ်။ တောင်ကလည်း မော့ကြည့် လို့ မဆုံးဘူး။ ချိုင့်ဟာလည်း ငုံ့ကြည့်လို့ မဆုံးဘူး။ အသွားအလာလည်း ပိုမို ခက်ခဲလာတယ်။ နောက်ဆုံး မြည်းတွေတောင် ဆက်မသွားနိုင်တဲ့နေရာကို ရောက်ပါတယ်။ လေထု ပါးတော့ အားကုန်လွယ်တယ်။ သူတို့က ရှေ့က တက်

တယ်။ ကျွန်တော်တို့က နောက်က သားရေကြိုးဆွဲပြီး အားပြုလိုက်တယ်။ အခု သူတို့ မတက်နိုင်တော့ပါ။ အကာအကွယ် ကောင်းပေ့ဆိုတဲ့နေရာကို ရှာပြီး အားအနည်းဆုံး ငါးယောက်နဲ့ မြည်းတွေကို ထားခဲ့ရတယ်။ လေတဝှမ်းတိုက်လို့ ဘာပင်မှ မပေါက်တဲ့နေရာမှာ ခွေးစွယ်ကြီးလို ချွန်းထွက်နေတဲ့ ကျောက်စွန်း ကွယ်ပြီး သူတို့ကိုနေရာချခဲ့ပါတယ်။ ကျောက်စွန်းရဲ့ ခြေရင်းမှာလည်း ဂူတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီက နည်းနည်းဆင်းရင် တောင်ဝှမ်းကလေးမှာ သစ်ပင်နည်းနည်း ပေါက်တယ်။ မြည်းတွေ စားစရာရမယ်ပေါ့။ အောက် ပေ တစ်ထောင်ကျော် စီးဆင်းကျသွားတဲ့ရေတံခွန်လည်း အနားမှာရှိတယ်။ အောက်ခြေနဲ့ ဘယ်လောက် ဝေးသလဲဆိုရင် အောက်ကျောက်ခုံကို ရေသွားရိုက်တဲ့အသံကို အပေါ်က မကြား ရဘူး။

ဆက်ပြီးမတက်ခင် ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့လည်း နှစ်ရက်တောင် နားကြရသေးတယ်။ ကျောမှာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးလည်း လွယ်ရသေးလို့ ကျောနာ တယ်။ အသက် ရှူရတာ မဝလို့ အသည်းနှလုံးတွေ ကွဲပြတ်သွားမလားတောင် ထင်မိတယ်။ လျှို့တွေ ချောက်တွေ ကျော်ပြီး ဆက်တက်ကြတယ်။ သံကောက် တွေပါတဲ့ ကြိုးကို အပေါ်တောင်ဆင့်မှာ ပစ်ချိတ်ပြီးမှ ဆွဲတက်ရတဲ့ နေရာတွေ လည်း မနည်းဘူး။ လျှို့ကျတော့လည်း ဒီလိုပဲ တစ်ဖက်ကို သံချိတ်ဖောက်ပြီး ကြိုးတန်းရတယ်။ တစ်ခါ၊တစ်ခါ သံချိတ်ကို လှမ်းပြီးပေါက်လို့ မရောက်နိုင် လောက်အောင် ခရီးဝေးတယ်။ ဒီအခါမှာ ကျောက်စွန်းမှာ ကြိုးချည်ပြီး လူရဲ့ခါး မှာလည်း တစ်ဖက်စ၊ကိုချည်ပြီး လွှဲကူးယူရတယ်။ အဲဒါမျိုးကို အလှည့်ကျလုပ် ကြရတယ်။ ဒီလိုလုပ်ရင်း တစ်နေရာမှာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါး သေဆုံးတယ်။ လွှဲတဲ့ အခါ အရှိန်လွန်ပြီး တစ်ဖက်နံရံမှာရိုက်ပြီး ဦးနှောက်ထွက်သွားတယ်။ ကျောက် တောင်မို့ တူးပြီး မမြှုပ်နိုင်တော့ပါ။ ငှက်စာအဖြစ် ထားခဲ့ရပါတယ်။ တစ်ပါး သေပြီး ဒီအလုပ်ကိုဆက်လုပ်ဖို့ နောက်တစ်ပါးကို ချက်ချင်းရွေး မရနိုင်တော့ဘူး ပေါ့။ ဒီတော့ ကျွန်တော်ပဲ ထွက်ရတယ်။ ဗေဒင်ဟောကိန်းအရ ငါ့တာဝန်တွေ မပြီးပြတ်သေးဘဲ မသေတန်ရာလို့ ကျွန်တော် ထွက်ခြင်းပါပဲ။ မျှော်လင့်တဲ့အတိုင်း မသေခဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ သတိဝိရိယကောင်းလို့ မသေတာဆိုရင် ပိုကောင်းမယ်။ ဘာပြောပြော သေမတတ်ကြီးစားရပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာ တွယ်ကပ်ကုတ်ခြစ်ပြီး တက်ယူရတယ်။ တက်ပြီးတော့ ချက်ချင်းတောင် မလှုပ်ရှားနိုင်ဘူး။ ကြိုး နောက် တစ်စ၊ကို လွှဲပေးလိုက်ကြပြန်တယ်။ ကြိုးနှစ်စကို မြဲမြဲချည်ပြီးတော့ တစ်ယောက် စီ ကူးလာကြတယ်။ လေတိုက်နေလို့ ဝတ်ရုံလွင့်ပြီးနေတယ်။ လေသာ တိုက်တယ်။ အသက်ရှူလို့တော့ မဝဘူး။ လေက အနှောင့်အယှက်သာ ဖြစ်တယ်။ အကူအညီ မရဘူး။

တောင်ထွတ်ပေါ်မှာ လက်ဖက်ရည်တည်တယ်။ ရေဆူလွယ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လူနွေးသွားအောင် မပူဘူး။ အမောနည်းနည်းပြေတော့ ကိုယ့်အထုပ်ကိုထမ်းပြီး ခရီးဆက်ပြန်တယ်။ တကယ်ပဲ ကြောက်စရာအရပ်ဖြစ်ပါတယ်။ မကြာခင် ရေခဲ ပြင်နဲ့ တိုးတယ်။ အသွားရ ပိုခက်တယ်။ ရေခဲပြင်ခရီးအတွက် သံဆူးတပ်ဖိနပ် တို့၊ ပေါက်ချွန်းတို့ဆိုတဲ့ ရေခဲတောင်တက် ပစ္စည်းကိရိယာ မပါဘူးပေါ့။ သတ္တလပ် ဖိနပ်မှာ ခြေနှင်းအောက်ဘက်က အမွှေးပါတဲ့သားရေနဲ့ ချုပ်ထားလို့ ခြေနှင်းရ တာ နည်းနည်း အချောသက်သာတယ်။ ကြိုးပါတယ်။ ဒါပဲ။

တိဗက်ပုံပြင်မှာပါတဲ့ ငရဲအေးအကြောင်း ဖောက်ပြောရဦးမယ်။ ကျွန်တော် တို့နိုင်ငံမှာ အပူက ပျော်စရာ။ အအေးက ဆင်းရဲဒုက္ခလို့ မှတ်ကြပါတယ်။ ဒီတော့ ငရဲလည်း ငရဲအေးဆိုမှ တိဗက်ငရဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒီကုန်းမြင့်ရောက်တော့ အအေးဟာ ဘယ်လောက်ကြောက်စရာ ကောင်းတယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက် ပါတော့တယ်။

သုံးရက်ခရီး ရေခဲပြင်မှာ ခိုက်ခိုက်တုန် အအေးထဲ တက်ကြပြီးနောက် အဆင်းကို တွေ့ပါတယ်။ ဒီနေရာကို မလာမီရင် ကောင်းလေစွလို့ လူတိုင်းပဲ တွေးမိမှာပဲ။ ဆင်းတော့လည်း ချော်ပြီးအရှိန်နဲ့ အဆုံးအစ မမျှော်မှန်းနိုင်တဲ့ ချောက်ထဲရောက်သွားမှာ စိုးရတယ်။ အဲဒီလို မိုင်ပေါင်း အတော်သွားမိတော့ တောင်စွယ်တစ်ခုကို ချိုးကွေ့ရတယ်။ ရှေ့မှာ နှင်းတွေဝေနေလို့ ဘာမျှမမြင်ရ ဘူး။ နှင်းလား၊ တိမ်လားတောင် ခွဲမသိဘူး။ အဖြူမီးခိုးလိုဟာပဲ။ ကွက်လပ်မရှိ ဘူး။ အဲဒီအဖြူထဲ တိုးကြည့်တော့ နှင်းဆိုတာ သိရတယ်။

ဒီကို အရင်တစ်ခေါက်ရောက်ဖူးသူဆိုလို့ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ပဲ ရှိတယ်။ စိတ်မပျက်ကြပါနဲ့ကွာ။ ပျော်စရာနေရာကို နီးပါပြီလို့ အားပေးတယ်။

ဒါပေမဲ့ ပျော်စရာမမြင်ပါ။ နှင်းရယ်၊ ရေခဲရယ်၊ ခိုက်ခိုက်တုန်အောင် ချမ်းတာရယ်။ ဘယ်မှာလဲ ပျော်စရာ။ ကျောက်စွန်းနဲ့တိုက်မိတဲ့အခါ အသည်း ခိုက်အောင် နာသေးတယ်။ ပွန်းပဲ့တဲ့ဒဏ်ရာလည်း ထပ်နေပြီ။ ကိုယ့်ဆရာက ပျော်စရာတွေမယ် ဆိုတာတော့ ယုံပါတယ်။

နှင်းဝေနေတဲ့အထဲမှာပဲ ဆက်ပြီး သွားနေကြရသေးတယ်။ ဘယ်စခန်း ဆိုက်မလဲဆိုတာလည်း မမြင်ရ မသိရ။ နည်းနည်းများ ပိုနွေးသွားမလားလို့ ဝတ်ရုံ ကို ကျစ်ကျစ်ပါအောင် ထုပ်လိုက်တယ်။ အအေးထဲမှာ မောတယ်။ လျှောက်မြဲ လျှောက်တော့ ဖြုန်းခနဲ အံ့စရာ ကြောက်စရာ ပေါ်လာတယ်။ နှင်းဟာ နွေးနေ တယ်။ အံ့အားသင့်လို့ ရပ်နေမိတော့ နောက်ကလာတဲ့လူက ရှေ့လူကို ဝင်တိုက် တယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ရဲ့ ရယ်သံကြားမှ မှင်တက်အမိရပ်တယ်။ ရှေ့ကို လက်ဆန့်ပြီး ဟိုဒီရမ်းရမ်းနဲ့ တိုးတက်ခဲ့တယ်။ ခြေနဲ့နှင်းမိတဲ့ ကျောက်ခဲတွေ၊

ရေခဲပြင် မရှိတော့ပါ။ နှင်းထုလည်း ပါးလိုက်ပါပြီ။ အအေးဒဏ်နဲ့သေလို့ ဖြန်းခနဲ သာယာရွှေပြည်ကိုရောက်ခဲ့ပြီလို့ မှတ်ထင်မိတယ်။ မျက်လုံးကို ပွတ်ကြည့်တယ်။ လက်ဟာနွေးလို့။ ဘေးက ကျောက်နံရံကို လက်နဲ့ပွတ်ကြည့်မိပြန်တယ်။ ငါဟာ လူလား၊ တစ္ဆေလားလို့ ခွဲသိအောင်ပေါ့။ ဘေးကိုကြည့်တော့ အဖော်အပေါင်းအားလုံး ရှစ်ယောက်စလုံး ရှိနေတယ်။ သာယာရွှေပြည်ရောက်တယ်ဆိုရင် သေရစ်တဲ့ဘုန်းကြီးကိုလည်း တွေ့စရာကောင်းတယ်။ သူ့ကိုတော့ မမြင်ပါ။ တို့ ရှစ်ယောက်စလုံးကော သာယာရွှေပြည်နဲ့ တန်လို့လား။

ခုန၊ နှလုံးသွေး အခါသုံးဆယ် ခုန်လောက်တုန်းက ခိုက်ခိုက်တုန် ချမ်းတယ်။ နှင်းမှောင်ပိတ်တယ်။ အခု ပူလွန်းလို့လည်း သေတော့မယ်။ မြေပြင်က အခိုး ချောင်းချောင်းထွက်နေတယ်။ စမ်းချောင်းက ရေလည်း ပွက်ပွက်ဆူနေတယ်။ မြက်ခင်းက မြက်ဟာလည်း တွေ့ဖူးသမျှ အစိမ်းတကာထက် ပိုစိမ်းတယ်။ မြက်ပင်ဟာ ရွက်ဖားကြီးတွေနဲ့ ဒူးဆစ်လောက်မြင့်တယ်။ အံ့ဩတယ်။ ကြောက်တယ်။ မတွေ့ဖူး၊ မကြုံဖူးတဲ့ မှော်ပညာလားလို့တောင် ထင်မိတယ်။ ဆရာတော်လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒိက “ငါလည်း ဒီလိုပဲ။ ပထမရောက်တုန်းက အံ့ဩတာပဲ။ မင်းတို့အတိုင်းပဲ ဖြစ်မှာပဲ။ ဒီပုံစံဟာ ကြည့်ကောင်းသဟေ့။ ရေခဲနတ် ဖမ်းစားပြီလို့ ထင်နေကြသလား”လို့ မေးပါတယ်။

ဆက်လျှောက်ရမှာကိုပဲ ကြောက်လို့ ရပ်ပြီး၊ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်နေကြတယ်။ ဆရာတော်က “ချောင်းကို ခုန်ကူးကွယ်၊ ရေဆူနေတယ်၊ ခြေမချနဲ့။ ခုန်” လို့ အမိန့်ပေးတယ်။ ရှေ့ကို မိုင်နည်းနည်းဆက်သွားရင် နားနေနိုင်ဖို့ သာယာတဲ့နေရာကို ရောက်မယ်တဲ့။

ခါတိုင်းလိုပဲ ဆရာတော် ပြောရင် မှန်ပါတယ်။ သုံးမိုင်လောက်သွားပြီး မှော်ကလေးနုနုပေါက်တဲ့ မြေပြင်မှာ ပစ်လွဲပြီး နားကြတယ်။ ဝတ်ရုံတွေလည်း ချွတ်ပစ်ကြတယ်။ တစ်ခါမှ မမြင်ဖူးတဲ့သစ်ပင်တွေ ပေါက်နေတယ်။ နောက်လည်း ဒီအပင်မျိုး မြင်ရမယ်မဟုတ်ပါ။ သိပ်ပြီး အရောင်အဆင်းလှတဲ့ ပန်းပွင့်တွေနဲ့ ဝေလို့။ သစ်ပင်တိုင်းမှာ နွယ်ပင်တွေတက်နေတယ်။ ညာဘက်နားမှာ ရေအိုင်ကလေး ရှိတယ်။ ပိုပြီး သာယာတာပေါ့။ မှော်ပညာလို့လည်း ထင်ရကောင်းနိုး ဖြစ်နေသေး တယ်။ ဘာတွေ့တွေ့ကြုံနေရသလဲလို့ အခုအထိ သဘောမပေါက်သေးပါ။

နွယ်မြက်သစ်ပင်ထူထပ်တယ်။ အခုတော့ ကမ္ဘာမြေပြင်ကို လှည့်ပတ်ဖူးပြီမို့ ဟိုတုန်းကရောက်တဲ့နေရာဟာ အပူပိုင်းဇုန်လိုနေရာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဟိုမှာ မြင်ရတဲ့ ငှက်မျိုးကိုတော့ အခုအထိ ဘယ်မှာမှ မမြင်ရပါ။ အပူပိုင်းဇုန်နဲ့တူပေမယ့် တကယ်ကတော့ မီးတောင်ရဲ့သတ္တိကြောင့် ရေခဲပြင်မှာ ခွဲထွက်ပြီး ပူတဲ့နေရာပဲ

ဖြစ်တယ်။ ရေပူထဲက ကန့်နံ့ရတယ်။ ဆရာတော်က ဒီနေရာမျိုး ဒီကုန်းမြင့် တစ်ဝိုက်မှာ နှစ်နေရာပဲရှိတယ်လို့ ပြောပါတယ်။ ရှေ့က နှင်းထုကို တိုးခဲ့ကြရတာက ရေပူမှင်တက် ရေအေး စပ်တဲ့နေရာကထွက်တဲ့ နှင်းပေါ့။ ဒီနေရာမှာ အရိုးကြီးတွေပဲ တွေ့ဖူးသတဲ့။ အသက်ရှိစဉ်က အရပ် ပေနှစ်ဆယ်၊ သုံးဆယ် မြင့်တဲ့သတ္တဝါတွေ ဖြစ်မယ်လို့ဆိုတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း နောက်တော့ အဲဒီအရိုးစုမျိုးကို တွေ့ရပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ ယေတီကို ပထမဦးဆုံးတွေ့ရပါတယ်။ ဆေးဘက်ဝင် သစ်ရွက်ကို ကုန်းပြီးခူးနေတုန်း စိတ်ထဲမှာ မော့ကြည့်ချင်စိတ်ပေါ်လို့ မော့လိုက်တော့ ရှေ့ ဆယ်ကိုက်အက္ခာလောက်မှာ ပြောသံသာကြားပြီး၊ ဘယ်သူမှ အသေအချာမမြင်ဖူးတဲ့သတ္တဝါကို တွေ့ရတယ်။ အမေတွေက သားကလေးဆိုးရင် ‘နံ့ကို ယေတီဖမ်း လိမ့်မယ်’လို့ ခြောက်တဲ့အကောင်ပေါ့။ ကျွန်တော်ကလည်း ယေတီ ငါ့ကိုဖမ်းပြီလို့ပဲ ကြောက်မိတယ်။ မလှုပ်မယှက် တစ်ယောက်ကို တစ်ယောက် ငြိမ်ပြီးကြည့်နေကြတာ တစ်ကမ္ဘာ ကြာမယ်တောင်ထင်မိတယ်။ သူက လက်ညှိုးတစ်ဖက်ထိုးပြီး ကြောင်ငယ်မြည်တဲ့အသံမျိုး တိုးတိုးမြည်နေတယ်။ နဖူးမရှိသလောက် မျက်ခုံးထူထူကစပြီး နောက်လန်နေတယ်။ မေးစေ့လည်း မရှိသလောက်ပဲ။ သွားကြီးတွေက ကြီးကြီးတွေ။ ဒါပေမဲ့ ဦးနှောက်ဟာ လူလောက်ပဲ ကြီးနိုင်ပါတယ်။ လက်ခြေတွေက ကြီးကြီးကားကား၊ ခြေခွင်တယ်၊ လက်တံသိပ်ရှည်တယ်။ လမ်းလျှောက်ပုံကတော့ မျောက်နဲ့မတူဘူး။ လူနဲ့တူတယ်။

ကျွန်တော်က ပထမမတုန်မလှုပ်နေရာက လန်ခုန်ခုန်မိတာနဲ့ပဲ တူပါတယ်။ သူလည်း လန်ပြီး ခုန်တယ်။ ပြီးတော့ နောက်လှည့်ပြီး ပြေးသွားတယ်။ သူ ခုန်လိုက်တာဟာ အလွယ်နဲ့ပဲ အဝေးကြီးကို သွားကျတယ်။ ကျွန်တော်ကလည်း ဘယ် ဆက်ကြည့်နေပါ့မလဲ။ တစ်ဖက်လှည့် ပြေးတာပေါ့။ အပြေးအသန်ဆုံး လူရဲ့စံချိန်ကို ချိုးနိုင်ရဲ့လို့ တွေးမိပါတယ်။

နောက်တော့ ယေတီတွေကို ခပ်လှမ်းလှမ်းကပဲ မြင်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုမြင်ရင် သူတို့က ပုန်းတယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒိက ဒီယေတီတွေဟာ၊ တိရစ္ဆာန်ကနေ အဆင့်ဆင့်တိုးတက်ပြီး လူဖြစ်လာသလို၊ သူတို့လည်း အဆင့်ဆင့် တိုးတက်ခဲ့တဲ့ လက်စွဲတစ်ခုပဲတဲ့။ ဒီလို ဘယ်သူမှ မရောက်ပေါက်နိုင်တဲ့နေရာ ရောက်နေလို့ အတိုးအပွားနည်းတာ၊ လူမသိတာဖြစ်တယ်။ ယေတီက လူမိန်းမကို လာပြီး ခိုးယူပေါင်းသင်းတယ်ဆိုတာကို ခဏ၊ခဏ ကြားဖူးကြတယ်။ နောက် သီလရင်ကျောင်း တစ်ကျောင်းရောက်တော့၊ သူတို့နဲ့ သီတင်းသုံးဖော် သီလရင် တစ်ပါး အခိုးခံရဖူးတယ်လို့ ကျွန်တော့်ကို ပြောလိုက်ပါတယ်။ အသေးစိတ် ရေးပြဖို့ ကျွန်တော် မစွမ်းပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ယေတီ အကြီး၊အငယ်ကို

မြင်ဖူးတယ်။ သူတို့အလောင်း အရိုးစုလည်း တွေ့ဖူးတယ်။

တချို့က ယေတီအကြောင်း အခု ကျွန်တော်ပြောတာကို ယုံမယ် မဟုတ်ဘူး။ ဒီယေတီတွေရဲ့အကြောင်းကိုမှန်းဆပြီး စာအုပ်တွေရေးတာလည်း ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီစာရေးဆရာတွေထဲက မြင်ဖူးသူမရှိ၊ သူတို့ကိုယ်တိုင် ဝန်ခံတယ်။ ကျွန်တော်က မြင်ဖူးတဲ့လူပါ။ မာရကောနိက အတ္တလန်တစ် သမုဒ္ဒရာကိုဖြတ်ပြီး ရေဒီယိုသတင်းပို့မယ်လို့ ကြေညာတော့ ဝိုင်းရယ်ကြတယ်မဟုတ်လား။ အနောက်တိုင်းဆရာဝန်တွေက၊ လူဟာ တစ်နာရီကို မိုင်ငါးဆယ်နှုန်း ပို တက်ပြီး မြန်အောင် သွားရင် လေတိုးမခံနိုင်လို့ သေမယ်လို့ပြောဖူးတယ် မဟုတ်လား။ နှစ်ပေါင်း ကမ္ဘာကမ္ဘာက ပျောက် ကွယ်သွားပြီဆိုတဲ့ ငါးမျိုး၊ အခုရှာရင် တွေ့သေးတယ်ဆိုတော့ မယုံဘူး မဟုတ်လား။ အဲဒါတွေ အခု တကယ်ဖြစ်၊ တကယ်တွေ့ပါပဲ။ အနောက်တိုင်းသားတွေသာ ယေတီကိုဖမ်းရရင် ခွဲကြ၊စိတ်ကြ ဆေးရည်စိမ်ကြနဲ့လုပ်မယ်။ မတွေ့တာပဲ ကောင်းတယ်။ သူတို့ခမျာလည်း အလွန်မြင့်တဲ့ ကုန်းမြေအရပ်ကို ရှေ့ရှေ့ကပဲ အန္တရာယ်တွေများလို့ ပြေးဝင်ခဲ့အောင်းရတယ်လို့ ထင်တယ်။ ဒါကြောင့် တချို့က တိမ်ကောသွားတဲ့အမျိုးလို့ ယူဆနေကြတယ်။ ပထမမြင်ဖူးတော့ လန့်တယ်။ နောက်ထပ် ထပ်မြင်ရတော့ ကြင်နာသနားစိတ်ဖြစ်လာတယ်။ ခေတ်ဟောင်းရဲ့လူတွေဟာ ခေတ်သစ်ရဲ့ဒဏ်ကြောင့် တိမ်ကောကုန်မှာပဲလို့ ထင်မိတယ်။ ဆိုလိုတာက ဒီလူတွေဟာ ရန်ကြောက်လို့ ပြေးရင်း၊ပုန်းရင်း အနေအစားချို့တဲ့ပြီး ပျက်စီးမှာကို ပြောတာပါ။

တိဗက်မှာ ပြည်ရေးပြည်ရာ သာယာလို့ရှိရင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် တိဗက်ပြန်ပြီး မယုံကြည်သူတွေကိုစုပြီး ယေတီပြရအောင် ကုန်းမြင့်ကို ခေါ်သွားချင်ပါတယ်။ ဓနရှင်ကြီးတွေ သူတို့နားလည်တဲ့ လုပ်ငန်းနဲ့မဆိုင်တဲ့ အတွေ့အမြင်ကို ရလို့ အံ့ဩတဲ့မျက်နှာကို ကျွန်တော်က ကြည့်ချင်တယ်။ ခရီးကြမ်းရင် သူတို့ကို ထမ်းမယ့်လူတို့၊ အသက်ရှူချောင်အောင် အောက်ဆီဂျင်ဘူးတို့ ယူခဲ့ကြပေါ့။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘုန်းကြီးဝတ်ရုံပါရင် ပြီးတယ်။ ကင်မရာလည်း ပါရင် မြင်ရတာတွေကို သက်သေခံရတာပေါ့။ အဲဟိုအခါက ကျွန်တော်တို့ တိဗက်မှာ ကင်မရာမရှိ ပါ။

ပုံပြင်အရ တစ်ခါတုန်းက တိဗက်မှာ ပင်လယ်ကမ်းခြေရှိသတဲ့။ တိဗက်မြေလွှာမှာပဲ ပင်လယ်ဂဏန်း၊ ခရု၊ ငါးတွေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တွေ တွေ့နိုင်ပါသေးတယ်။ ပုံပြင်မှန်ကန်ကြောင်း ထောက်ခံတဲ့သက်သေပါပဲ။ တရုတ်မှာလည်း ဒီပုံမျိုးရှိတယ်။ ဟုပေ့နယ်ဟင်းတောင်က ကော်လော်တောင်ထွတ်ပေါ်မှာ အရင်က စိုက်ထူထားတဲ့ ယူကျောက်စာမှာ ယူမင်းကြီးဟာ ထိုအခါ (၂၂၇၈ ဘီစီ)က တရုတ်နိုင်ငံမှာ အမြင့်ဆုံးတောင်ကလွဲပြီး၊ အားလုံးရေမြုပ်နေလို့ ရေကို ဖောက်

ထုတ်ပြီးတော့၊ ဒီတောင်ထွတ်မှာ နားနေသွားတယ်လို့ မှတ်တမ်းတင်ပါတယ်။ မူလကျောက်တော့ မရှိဘူး။ ဆင့်ထိုးကျောက်စာပဲ။ ဟန်ကောင်အနီး ဝုခန်ဝုမှာ ရှိသေးတယ်။ နောက်ဆင့်ထိုး ကျောက်စာတစ်ခုဟာ ကျောက်ကိုင်က ရှောင်ယှင်အနီး ယုလင်ကျောင်းတော်မှာ ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ယုံကြည်ချက်ကလည်း တိဗက်ဟာ တစ်ခါက ပင်လယ်နဲ့ကပ်နေတဲ့ မြေနိမ့်လွင်ပြင်ဖြစ်တယ်။ ဘာကြောင့်ရယ်လို့တော့ သေသေချာချာမသိဘူး။ မြေပြင်အားလုံးဟာ တုန်လှုပ်ပြီး မြေလွှာတွေ တွန့်တက်တာတက်၊နိမ့်ဆင်းတာဆင်း ဖြစ်သွားတော့၊ တိဗက်ဟာ အခုလို တောင်တန်း၊တောင်ကုန်း ဖြစ်ကျန်ရစ်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

ကျန်တန်ကုန်းမြင့်မှာလည်း ရုပ်ကြွင်းကျောက်တွေ တွေ့တယ်။ တစ်ခါက ပင်လယ်အောက်မှာ ရှိခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သက်သေပဲ။ ခရုခွံကြီးတွေ၊ ကျောက်ရေမြှုပ်တွေ၊ သန္တာတန်းတွေ မကြာခဏတွေ့တယ်။ ကျောက်ခဲကို ကောက်ယူလို့ရသလိုပဲ၊ ရွှေခဲကိုလည်း ရတတ်တယ်။ မြေအောက်က ထွက်လာတဲ့ရေဟာလည်း အပူ၊ အအေး စုံတယ်။ ဆန့်ကျင်ဘက် ပေါတဲ့ဒေသလို့ဆိုရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါမှ မတွေ့ဖူးတဲ့ ပူပြီးစိုစွတ်တဲ့ရာသီဥတုကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ကိုက်အနည်းငယ် သွားလိုက်ရင် နှင်းဖုံးပြီး အေးလွန်းလို့၊ လူဟာ တောင့်ခဲပြီး မှန်သားလို ဆွဲချိုးရင် ကျိုးမယ့်အထိ ဆက်သွားမယ့်နေရာကို ရောက်နိုင်တယ်။ ရှာမှရှားဆိုတဲ့ ဆေးဘက် ဝင်သစ်ပင်တွေလည်း ပေါတယ်။ အဲဒါတွေခူးရအောင် ကျွန်တော်တို့ လာခဲ့ရတာပေါ့။ တစ်ခါမှ၊မစားဖူးတဲ့ သစ်သီးတွေလည်း ရှိတယ်။ စားကြည့်တော့ သိပ် အရသာရှိတယ်။ မစားဖူးတဲ့အသီးတွေမို့ ဝမ်းဗိုက်က၊လက်မခံဘူး။ အစာမကြေ ဖြစ်လို့ နောက် မစားပဲပါ။ ဆေးဘက်ဝင်သစ်ရွက်ကိုပဲ တစ်ညလုံးနဲ့ နောက်တစ်နေ့လုံး စုဆောင်းကြပါတယ်။

တစ်ကိုယ်နိုင်သလောက် ရတော့ အထုပ်ကိုပိုးပြီး၊ လာလမ်းအတိုင်း ပြန်ခဲ့ကြတယ်။ နှင်းပိတ်တဲ့နေရာကို အရင်ဝင်တိုးရတာပေါ့။ ကြောက်စရာကောင်းအောင် အေးတယ်။ လူတိုင်းပဲ လှည့်ပြန်ပြီး သာယာတဲ့ ဟိုနေရာမှာပဲ သွားနေချင်စိတ် ဖြစ်တယ်။ လားမားတစ်ပါးကတော့ အအေးဒဏ်မခံနိုင်တော့လို့ ခရီးမဆက်နိုင်ဘဲ၊ လဲနေပါတယ်။ သူ့ကိုပဲပြီး အဲဒီမှာပဲ စခန်းချကြတယ်။ သူ့ဘေးက လူနှစ်ဖက်ညှပ်ပြီး နွေးသွားအောင် ဆုပ်နယ်ပေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ညကျတော့ ဒီဘဝကိုစွန့်ပြီး သာယာရွှေ့ပြည်ကို ကြွသွားပါတော့တယ်။ သူ့သယ်ခဲ့တဲ့ ဆေးဘက်ဝင်အရွက်တွေကို မျှသယ်ကြရတယ်။ ရေခဲပြင်ပေါ်မှာ ခြေချလျှောက်ရတာလည်း သိပ်ဆင်းရဲတယ်။ အင်အားလည်း ကုန်ခန်းလုပ်။ စားစရာလည်း မလောက်မငဘဲ။ မြည်းထားခဲ့တဲ့ စခန်း မရောက်မီ နှစ်ရက် အစားမစားရဘူး။ လက်ဖက်ရည်မှ မသောက်ရပါ။

အခြေခံစခန်းကို ရောက်ဖို့ရာ မိုင်နည်းနည်းပဲအလိုမှာ ရှေ့ဆုံးလူ လဲပါတယ်။ မထတော့ပါ။ အအေးဒဏ်၊ အငတ်ဒဏ်နဲ့ ခရီးပန်းတဲ့ဒဏ်ကြောင့် တစ်ယောက်လျော့ရပြန်တယ်။ အခြေခံစခန်းမှာလည်း ဘုန်းကြီး လေးပါးသာ ကျန်တယ်။ တစ်ပါး မရှိတော့ဘူး။ ဘုန်းကြီး လေးပါးစလုံး စ၊မြင်တဲ့အရပ်ကို ပြေးလာပြီး ကြိုယူတယ်။ သေတယ်ဆိုတဲ့ တစ်ပါးက အပြင်အထွက်မှာ လေနဲ့လွင့်ပါသွားလို့ ချောက်ထဲကျသွားတာတဲ့။ ကမ်းပါးစွန်းကို ဝမ်းလျားမှောက်ပြီး သွားကြည့်တော့ ဝတ်ရုံအနီ သွေးတွေစွန်းလို့ သူ့အလောင်းကို မြင်ရပါသေးတယ်။

နောက် သုံးရက်နားရတယ်။ ခရီးပန်းတာလည်း တစ်ကြောင်း၊ လေထန်လွန်းလို့လည်း တစ်ကြောင်းပေါ့။ လမ်းသွား မရနိုင်လောက်အောင် ပြင်းထန်တယ်။ စမ်းချောင်းက ရေဟာ၊ လေထဲမှာ ပိုက်နဲ့မှုတ်ထုတ်သလို စင်ထွက်နေတယ်။ ညဘက်မှာ လေသံဟာ လူသားစားချင်လို့ အော်ဟစ်နေတဲ့ ဘီလူးသံနဲ့ တူတယ်။ တစ်ခါ၊တစ်ခါ ဝုန်းခဲကျသံ ကြားတယ်။ တောင်ကမ်းပါးတွေက ကျောက်တွေ လေဝှေ့လို ပဲ့ကျသံပေါ့။ ဒုတိယနေ့ အရုဏ်ဦးမှာ ကျွန်တော်တို့ ခိုနေတဲ့တောင်ထွတ်က ကျောက်သားအစိုင်အခဲကြီးတစ်ခု ပြုတ်ကျတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ကြောက်အားလန့်အားနဲ့ တစ်ဦးကိုတစ်ဦးဖက်ပြီး ပုနေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရှေ့က ကမ်းပါးယံကို ပြေးဆောင့်တဲ့အသံဟာ သိပ်ပြင်းထန်တယ်။ ကျောက်တွေလည်းကွဲပြိုပြီး ဘေးကိုစင်တယ်။ ကမ်းပါးလည်း ဆယ်ပေ၊ဆယ်နှစ်ပေ လောက်ပဲ့ပါသွားပါတယ်။ အချိန်အတော်ကြီးကြာမှ ချောက်ထဲမှာ ကျတဲ့အသံဟာ ပဲ့တင်ခတ်ပြီး ပြန်ကြားရတယ်။ ဘုန်းကြီးအလောင်းလည်း သဂြိုဟ်ပြီးသား ဖြစ်ကရော။

ရာသီဥတုဟာ ပိုပြီးဆိုးလာသေးတယ်။ နောက်တစ်နေ့တော့ အစောကြီး လေမထန်မီ ထပြီး၊ ရောက်သလောက်သွားကြမယ် ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။ သယ်စရာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကိုလည်း ပြန်ပြီးပြင်ဆင်ထုပ်ပိုးကြတယ်။ ကြီးတွေကိုလည်း စမ်းသပ်ရတယ်။ မြည်းတွေကိုလည်း စစ်ဆေးရတယ်။ နောက်တစ်နေ့ အရုဏ်ကျတော့ ရာသီဥတု ကောင်းပုံပဲ။ အိမ်ပြန်ရ ပါပကောလို့ ဝမ်းသာတယ်။ ပျော်ပျော်ကြီး ထွက်ခဲ့တုန်းက တစ်ဆယ့်ငါးယောက်။ အခု တစ်ဆယ့်တစ်ယောက်ပဲ ရှိတော့တယ်။ တစ်ရက်ပြီး တစ်ရက် ချီတက်ခဲ့တယ်။ ခြေတွေပေါက်၊ လူတွေလည်းပန်း။ မြည်းတွေကလည်း ဆေးဘက်ဝင်အရွက်တွေသယ်ရလို့ ပန်းတာပဲ။ ဖြည်းဖြည်းပဲ သွားကြတယ်။ အချိန်ကုန်ပါစေ။ အရင်မလို။ လူတွေဟာ ပင်ပန်းလွန်းလို့ လမ်းလျှောက်တယ်ဆိုရရုံ လျှောက်နေကြတော့တယ်။ စားစရာလည်း တဝ မစားရတာကြာပြီ။ အမြဲဝမ်းဟာနေကြတယ်။

နောက်ဆုံးတော့ ရေကန်ကြီးကိုမြင်ကြရပါပြီ။ ဝန်တင်ယက်နွားတွေ မြက်

စားနေတာလည်း တွေ့တယ်။ ကုန်သည်တွေက ဆီးကြိုတယ်၊ စားစရာတွေ အလှုံ့ပယ်ကျွေးတယ်။ လိုသမျှ အကူအညီပေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာတော့ စုတ်ပြတ်ပေကျလို့။ ဝတ်ရုံတွေဟာလည်း အစုတ်စုတ်ပေါ့။ ခြေထောက်တွေလည်း ဖူးဖူးရောင်နေတယ်။ သွေးထွက်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျန်တန်ကုန်းမြင့်ပြန် သူရဲကောင်းတွေ မဟုတ်လား။ ကျွန်တော့်ဆရာတော်ဆိုရင် နှစ်ခေါက်ပြန်ဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာမှာ ဒီခရီးကို နှစ်ခါသွားဖူးသူဟာ သူပဲရှိမယ်။

ကုန်သည်တွေက ယုယုယယ ပြုစုကြပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတွေ့အကြုံကို ညဘက် နွားချေးမီးဖိုမှာမီးလှုံရင်း ပြောပြတာကို တအံ့တဩ နားထောင်ကြတယ်။ သူတို့ရောက်ဖူးတဲ့ အိန္ဒိယအကြောင်း ပြောတော့လည်း ကျွန်တော်တို့ ကျေနပ်တာပဲ။ သူတို့ကို ခရီးမဆုံတာနဲ့ ထားခဲ့ပြီး ထွက်ခဲ့ရတော့ အောက်မေ့နေတယ်။ သူတို့က လာဆာက လာခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့က လာဆာကိုပြန်မယ်။ ဒါကြောင့် မနက်ကျတော့ နှုတ်ဆက်ပြီး ခွဲခဲ့ရတယ်။

ဘုန်းကြီးအများစုဟာ ကုန်သည်နဲ့ စကားလက်ဆုံကျတယ်လို့ မရှိဘူး။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကတော့ လူလူချင်းတန်းတူပဲဆိုပြီး အမျိုး၊ဘာသာ၊ အရောင်အဆင်း မခွဲဘဲဆက်ဆံတယ်။ လူတစ်ဦးချင်း အတွေးအခေါ်နဲ့ အလုပ်ပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ဆက်ဆံပါလို့လည်း ကျွန်တော်တို့ကို ဆုံးမတယ်။

အိမ်ပြန်ဖို့ အားရှိလာကြပြန်တယ်။ ခရီးတွင်လာတယ်။ တောတောင်လည်း ပိုမိုပြီးစိုပြည်လာတယ်။ ကောက်ပဲသီးနှံပျိုးခင်း စိုက်ခင်းတွေလည်း တွေ့ရပြီ။ နောက်ဆုံး ပေါတလနဲ့ ဆက်ပေါ်ရုံရဲ့ အမိုးရွှေ့ရောင်ပြောင်ပြောင်ကိုတောင် မြင်လာရပြီ။ မြည်းဟာလည်း လိမ္မာတဲ့သတ္တဝါပါပဲ။ အိမ်ရောက်မှာကို သိတယ်။ အသွားမြန်လွန်းလို့ မနည်းထိန်းရတယ်။ ကျန်တန်ကို သူတို့ပဲ ရောက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ မရောက်ဘူးလို့ ထင်ရတယ်။

သံတောင်လှေကားထစ်တွေကို တက်ကြပါပြီ။ ကျန်ဗလလို့ခေါ်တဲ့ မြောက်ပိုင်းရေခဲရပ်က မသေမပျောက်ပြန်ခဲ့သူတွေပေါ့။

ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်ပွဲတွေကို လှည့်စားရဦးမယ်။ ပထမဆုံး အတွင်းတော်ကြီး ထံတော်မှောက်ကို ဝင်ရမယ်။ ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင် သွားလိုတဲ့အရပ်၊ ကိုယ်တော်မြတ်ကိုယ်တိုင် ကြည့်လိုတဲ့အရာတွေကို မြင်ခဲ့ရသူတွေလို့ ချီးကျူးတယ်။ တန်ခိုးအကြီးဆုံးဆိုတဲ့နာမည်ခံပြီး သူက ဘယ်မှမသွားရဘဲ ပြည်သူ့ထောင်ကျနေရတယ်လို့လည်း ပြောသေးတယ်။ ရာထူးကြီးလေ မလွတ်လပ်လေပဲပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ရတဲ့ အခွင့်အရေးမျိုးရအောင် သူ့ရာထူးကို စွန့်လိုက်ချင်ပါရဲ့လို့လည်း မိန့်တော်မူရှာတယ်။

အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကို ဂုဏ်ထူးဆောင် ပဝါတစ်ပိုင်

ပေးတယ်။ အနီထုံး သုံးထုံးပါတယ်။ အငယ်ဆုံးအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်တယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော့် ကိုလည်း ဒီအတိုင်းဂုဏ်ပြုတယ်။ အစနဲ့အဆုံးမှာ ဂုဏ်ပြုရင် အလယ်က ဟာတွေ အားလုံးကျေတာပဲပေါ့။

လားမားကျောင်းတိုက်တွေကို ရက်ပေါင်းများစွာလှည့်ပြီး ခရီးသွားအတွေ့ အကြုံ ပြောရ၊ဟောရတယ်။ ဆေးဘက်ဝင်သစ်ရွက်တွေ ဝေရတယ်။ ဒေသန္တရ ဗဟုသုတလည်း ရတာပေါ့။ ပလ္လင်သုံးခန်း၊ ခြေပုန်၊ ဆေရ၊ ဂန်ဒင် ဆိုတဲ့ကျောင်း တွေ ရောက်ပါတယ်။ အဲဒီနေရာတွေက တစ်ဆင့် ဒေါ်ရလေသပ်၊ စမေ့နဲ့ မိုင် လေးဆယ်အကွာက စန်ပေါမြစ်ရိုးကိုလည်း ရောက်တယ်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာ ထက် ပေ တစ်သောင်းလေးထောင်မြင့်တဲ့ ဒုမေ့နဲ့ ယမ်ဒေါက်ရေအိုင်ကြီးတွေ အကြားက ဆမ်ဒင်ကျောင်းတိုက်ကိုလည်း သွားရတယ်။ ကျိကျမြစ်ရိုးကို စုန်၊ဆန် ရတာလည်း သိပ်သာယာတယ်။ ဒီမြစ်ကို မြစ်သာယာလို့ခေါ်စမှတ်ပြုတာ သိပ် မှန်တယ်။

ခရီးသွားရင်း၊ နားရင်း၊ ကျွန်တော့်ဆရာက ကျွန်တော့်ကို စာပေသင်မြဲ ပါပဲ။ လားမားစာမေးပွဲလည်း နီးလာပြီ။ ဒါကြောင့် ဆက်ပေါ်ရိကို အနှောင့် အယှက်ကင်းကင်း စာပေအားထုတ်ဖို့ ပြန်လှည့်ရပါတယ်။

(၁၆)

လားမားဘဝ

ဝေဟင်ခရီးသွား ပညာနဲ့ဆိုင်တဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းတွေကို စနစ်တကျ လုပ်ရပါ ပြီ။ ဝေဟင်ခရီးဆိုတာက ရုပ်ကနေပြီး နာမ်ကိုခွဲလွှတ်တဲ့ ကိစ္စပါပဲ။ ရုပ်နဲ့နာမ် ဟာ တစ်ခါတည်း ကွဲကွာမသွားအောင် ငွေကြိုးနဲ့တော့ ဆက်ထားသေးတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ ခရီးသွားလို့ရတယ်ဆိုတော့ ယုံချင်ကြမယ် မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ အိပ်ပျော် နေတဲ့အခါ လူတိုင်း ဝေဟင်ခရီး သွားပါတယ်။ အနောက်တိုင်းမှာတော့ မသိဘဲ သွားကြတယ်။ အရှေ့တိုင်းက လားမားတွေကတော့ သတိရလျက် ဝေဟင်ခရီး ထွက်တယ်။ ဒီတော့ ခရီးမှာကျဲတွေ့သမျှ မှတ်မိတယ်။ အနောက်နိုင်ငံမှာတော့ ဒီပညာကွယ်နေလို့ အိပ်ရာကနိုးတဲ့အခါ မထင်မရှားပဲ မှတ်မိတဲ့အခါ၊ ရှိသေး ရင်လည်း အိပ်မက်လို့ပဲ ကောက်ချက်ချလိုက်တယ်။

နိုင်ငံတိုင်းမှာ ဝေဟင်ခရီးအကြောင်း အမှတ်အသားရှိပါတယ်။ အင်္ဂလန် မှာ စုန်းမတွေ မိုးမှာပျံတယ်လို့ဆိုတယ်။ မဟုတ်ကို၊ အဟုတ်လုပ်ပြီး ပြောတယ် ဆိုတဲ့သဘောနဲ့ တံမြက်စည်းကိုစီးပြီးပျံတယ်လို့ ပြောလေ့ရှိကြတယ်။ ယူအက်စ်အေ မှာ လူနီတွေရဲ့နာမ်ဟာ ပျံတယ်လို့ဆိုတယ်။ ဘယ်တိုင်းပြည်မှာဖြစ်ဖြစ် မိုးပျံ တယ်ဆိုတာကို ငှေးက ယုံခဲ့တယ်ဆိုတာ ထင်ရှားတယ်။ ပုံပြင်တွေမှာ ပါနေတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ပျံနည်းသင်ပေးလို့ ပျံနိုင်တယ်။ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် သင်လိုရင် တတ် ပါတယ်။

မနောနဲ့စကားပြောတဲ့ နည်းဟာလည်း တတ်ဖို့လွယ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဇာတ်ခုံပေါ်က အထူးအဆန်းဖြစ်နဲ့ ကပြစားဖို့တော့ ဒီပညာကို သုံးလို့မဖြစ်ဘူး။ ဒီပညာကို အခုတော့ အနည်းအပါး အသိအမှတ်ပြုလာကြပါပြီ။ စိတ်ညှို့ပညာ

လည်း ရှိပါသေးတယ်။ လူကို စိတ်ညှို့ထားပြီး ပေါင်ဖြတ်တာလို ကြီးကျယ်တဲ့ ခွဲစိတ်ဖြတ်တောက်တာတွေကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် လုပ်ဖူးပါတယ်။ လူနာဟာ သူ့ကို ဘာတွေလုပ်နေကြတယ်လို့ လုံးဝမသိ၊ မနာ၊ ပြန်သတိရတော့ အကောင်း ပကတိပဲ။ မေ့ဆေးလို မူးမူးဝေဝေ ဖြစ်မကျန်ရစ်ဘူး။ အင်္ဂလန်မှာ ခုတော့ စိတ်ညှို့ ပညာကို နည်းနည်းပါးပါးသုံးပြုလို့ သိရပါတယ်။

ကိုယ်ပျောက်တယ်ဆိုတာက တစ်ထုံးပါ။ အင်မတိ အင်မတန်နည်းတဲ့ လူတစ်စုသာ ကိုယ်ပျောက်လို့ တော်သေးတယ်။ သဘောက နားလည်ဖို့ လွယ် တယ်။ ကျင့်တဲ့အခါသာ ခက်တယ်။ ဘယ်အရာမျိုးကို လူတွေဟာ သတိထားမိ လွယ်သလဲ၊ အသံလား၊ ဖြုန်းခနဲ လှုပ်ရှားတဲ့အမှုလား၊ ဝင်းခနဲ လက်ခနဲထွက်တဲ့ အရောင်လား။ အသံဖြစ်ဖြစ်၊ အလင်းရောင်ဖြစ်ဖြစ်၊ လှုပ်ရှားတာဖြစ်ဖြစ်၊ လူတွေ ဟာ ချက်ချင်း သတိထားမိတတ်တယ်။ မလှုပ်မရှားထိုင်နေရင် ရုတ်တရက် မမြင်တတ်ဘူး။ ဒီလိုပဲ မြင်ရနေကျလူကို မမြင်တတ်ဘူး။ ဥပမာ- စာပို့သမားကို မြင်နေကျမဟုတ်လား။ သူလာတာကို အမှတ်မထားမိလိုက်ဘဲနဲ့ စာတွေရောက် နေလို့ အံ့ဩတယ်လို့ပြောသံ မကြာခဏကြားရဖူးတယ်။ စာပို့တဲ့လူ၊ သတင်းစာ ဝေတဲ့လူတွေက ကိုယ်မပျောက်ဘူး။ ဒီကလူ ကသာ၊ သတိမထားမိလိုက်လို့ပဲ။ (ရဲသားကိုတော့ မမြင်လိုက်ဘူးရယ်လို့ မရှိ။ လူတိုင်းပဲ အပြစ်တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ စိတ်စောနေတတ်လို့ပဲ။) ဒီတော့ ကိုယ်ပျောက်ချင်ရင် စိတ်လှုပ်ရှားမှု၊ ကိုယ်လှုပ် ရှားမှုကို ရတတ်ရမယ်။ ဦးနှောက်အာရုံက တွေးတောနေရင်၊ မနောဓာတ်အရ အနားကလူကလည်း အဲဒီလှုပ်ရှားတာကို သိနေမယ်။ အသေအချာမသိတောင် တစ်ယောက်ယောက်ဟာ တစ်ခုခုတော့ပြောနေတယ်လို့ သူ့စိတ်မှာ ထင်လာမယ်။ ဒီလိုဆိုရင်၊ သူ ဒီလူ ဘယ်မှာလဲလို့ မော့ကြည့်မယ်၊ လှည့်ပတ်ကြည့်မယ်။ ကိုယ် မပျောက်နိုင်တော့ဘူး။ အလိုရှိတိုင်း ကိုယ်ဖျောက် နိုင်သူတွေ တိဗက်မှာရှိတယ်။ ဒီလူတွေဟာ စိတ်အာရုံကို ရပ်တတ်တဲ့လူတွေ ဖြစ်တယ်။ ဒီပညာတတ်သူ နည်း လို့ ကံကောင်းတယ်။

လူလုံးအတိုင်း ဈာန်ပျံတယ်ဆိုတာလည်း ဖြစ်တယ်။ အလေ့အကျင့်အနေ နဲ့ ဈာန်ပျံကြတာလည်း ရှိတယ်။ ကြိုးစားအားထုတ်ရတာ မလွယ်ဘူး။ နာမ်ကို ဝေဟင်ခရီးနဲ့ လွတ်ရတာက လွယ်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ကိုပဲ အသုံးများတယ်။ ဝေဟင်ခရီးသွားတတ်အောင် ကျင့်ဖို့လည်း လွယ်တယ်။ ဆရာကောင်းတော့ ရှိရမယ်။ ကျွန်တော့်ပါရမီနဲ့တောင် ကျွန်တော် ကိုယ်မပျောက်ဘူး။ မနှစ်သက် စရာတစ်ခုကို ကြုံတွေ့မနေရအောင် ကိုယ်ဖျောက်နိုင်ရင် ကောင်းမှာပေါ့။ ကျွန်တော် လုပ်လို့ မရပါ။ ကျွန်တော် သိချင်းဆိုလို့ မရသလိုပဲပေါ့။ ဒီလိုပဲ အတီးအမှုတ်လည်း လုပ်မရဘူး။ ချူကလေးကို ခါတာက၊ အစ၊ ဘေးက ဘုန်းကြီး

ထိပ်ကို ခေါက်မိရက်သား ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒီတော့ ဆရာတွေက မညာမတာ အကြားအမြင်ပညာနဲ့ ဆေးပညာပဲ မင်းလုပ်လို့ သတ်မှတ်ပေးထားကြပါတယ်။ အနောက်တိုင်းမှာ ယောဂလို့နားလည်တဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းကိုတော့ ကျွန်တော် တို့ အလေ့အကျင့်များတယ်။ ဒီပညာဟာလည်း သိပ္ပံနည်း အလွန်ကျတယ်။ လူကို မယုံနိုင်လောက်အောင် တိုးတက်ပြုပြင်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော့်အထင် ပြောရရင် ယောဂကို အတော်အတန်ပြုပြင်လိုက်မှ အနောက်တိုင်းသားတွေနဲ့ ဆီလျော်သွားမယ်။ ဒီပညာကို ကျွန်တော်တို့တတ်တာက နှစ်ပေါင်းရာထောင် ကျော်ပါပြီ။ အင်မတန်ကို ငယ်တဲ့အချိန်ကစပြီး၊ ယောဂပညာဆိုင်ရာ ကိုယ့် အနေအထားတွေကို ကျင့်ခဲ့ကြရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်လက်ကြွက်သား တွေဟာ ယောဂနဲ့အပ်စပ်တယ်။ အရွယ်အားဖြင့် လူလတ်ပိုင်းဆိုရမယ့် အနောက်တိုင်းသားတစ်ဦးအတွက် ယောဂထဲက တချို့ ကိုယ်အနေအထားကို ဖြုန်းခနဲကောက်လုပ်ရင် သူ့အတွက် ကောင်းကျိုးမဖြစ်ဘဲ အန္တရာယ်တွေ နိုင် တယ်။ ဒီတော့ အသင့်အတင့်ပြုပြင်ထားတဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းတချို့ကိုသာ လုပ်သင့် ပါတယ်။ ဒါ တိဗက်အမျိုးသားတစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်အယူအဆပါပဲ။ ပြီးတော့ ကိုယ့်လူမျိုးထဲကပဲ ဒီပညာလည်း တတ်မယ်။ လူယောက်ျား၊ လူမိန်းမရဲ့ အရိုးအနေအထားကို သိမယ်ဆိုတဲ့ ဆရာကောင်းလည်း ရှိရမယ်။ ကိုယ်အနေ အထားသာ ဒုက္ခပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ အသက်ရှူတဲ့ လေ့ကျင့်ခန်းကြောင့်လည်း ဒုက္ခရောက်နိုင်တယ်။

ပုံစံကျအောင်အသက်ရှူတာဟာ တိဗက်ပညာတွေမှာ အရေးကြီးတဲ့အချက် တစ်ခု ဖြစ်တယ်။ စောစောကပြောသလိုပဲ ဆရာကောင်းတော့ရှိရမယ်။ အချိုး မကျရင် မသေတောင် အန္တရာယ်တစ်ခုခုဖြစ်နိုင်တယ်။ ခရီးသည်မှတ်တမ်း တချို့မှာ တိဗက်လားမားတွေ အသွားမြန် ပြိုင်တာကို တွေ့ဖူးတယ်လို့ ရေးကြ တယ်။ ဈာန်ပျံတာနဲ့ မဆိုင်ဘူး။ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့အလေးချိန်ကို ထိန်းတတ်လို့ ကိုယ်ပေါ့တယ်။ မြေနဲ့ရှုပ်ပြီး နာရီပေါင်းများစွာ မပင်ပန်းဘဲ သိပ်မြန်မြန် သွား တယ်။ အလေ့အကျင့် သိပ်လိုတယ်။ ပြီးတော့ ဒီလိုသွားတဲ့လူမှာ အဲဒီအချိန်က ရိုးရိုးစိတ် ကင်းမဲ့နေမယ်။ သမာဓိဝင်နေမယ်ပေါ့။ ဒီသမာဓိစိတ်ကိုရဖို့ အားလုံး ငြိမ်သက်ပြီး အနှောင့်အယှက်ကင်းတဲ့ အခါ ရွေးရတယ်။ ညနေ နေဝင်ပိုင်းဟာ အကောင်းဆုံးပဲ။ ဒီလို အမြန်သွားသူဟာ အိပ်ပျော်လျက် လမ်းလျှောက်တဲ့လူနဲ့ အကောင်းဆုံးပဲ။ ဒီလို အမြန်သွားသူဟာ အိပ်ပျော်လျက် လမ်းလျှောက်တဲ့လူနဲ့ တူတယ်။ ရောက်ရမယ့်လမ်းဆုံးကို တတိယမျက်လုံးနဲ့ မပြတ် မြင်ထားပြီးတော့ ပါးစပ်က ဆီလျော်တဲ့မန္တာန်ကို မပြတ်ရွတ်ရတယ်။ လိုတဲ့အရပ် မရောက်မချင်း နာရီဘယ်လောက်ကြာကြာ မမောမပန်းဘဲ အမြန်ဆုံးလျှောက်သွားနေမှာပဲ။ ဒီနည်းက ဝေဟင်ခရီးထက်သာတာ တစ်ခုရှိတယ်။ သူက ဝတ္ထုပစ္စည်း သယ်

သွားလို့ရတယ်။ နာမ်သာသွားတဲ့လူက ဘာမျှယူသွားလို့ မရဘူး။ ဒီနည်းကို အရဇောပလို့ ခေါ်တယ်။ သူ့မှာလည်း ချွတ်ယွင်းချက် ရှိသေးတယ်။ အတား အဆီးရှိတဲ့ တချို့နေရာကို သွားမရဘူးပေါ့။ (ဥပမာ၊ ဝေဟင်ခရီးသွားက ဝင် ကြည့်နိုင်တဲ့ တံတိုင်းကာပြီး သော့ခတ်ထားတဲ့အထဲကို သူ မဝင်နိုင်ဘူး ဆိုပါ တော့။)

အသက်ရှူနည်းမှန်ရင် ရေခဲပြင်ပေါ်မှာ ကိုယ်လုံးတီးထိုင်နေလို့ရတယ်။ တိဗက်ဟာ ပင်လယ်ရေပြင်ထက် ပေ သောင်းခုနစ်ထောင်လောက် မြင့်တယ်။ အဲဒီမှာ ရေခဲပေါ်က လူဟာ အသက်ရှူရင်း ချွေးပြန်နေမယ်။ ဘေးက ရေခဲ အရည်ပျော်မယ်။

နည်းနည်းဖောက်ပြီး ပြောရဦးမယ်။ တစ်နေ့က ကျွန်တော်က ပင်လယ်ပြင် က ပေ တစ်သောင်းရှစ်ထောင်အမြင့်မှာ၊ ကျွန်တော်ဟာ ဒီလိုပဲ ရေခဲပြင်မှာ အသက်ရှူနေခဲ့ဖူးတယ်ဆိုတော့ နားထောင်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်က ပင်လယ် ရေမျက်နှာပြင်နဲ့ အကွာပေကို တွက်စစ်လိုတဲ့သဘောနဲ့ “ခင်ဗျားလုပ်တုန်းက ဒီတက်ချိန်လား ဒီကျချိန်လား” လို့ မေးပါတယ်။

အဆုတ်ထဲမှာ လေမရှိဘဲ ပစ္စည်းအလေးအလံတစ်ခုကို မ၊ဖူးလား။ စမ်း ကြည့်ပါ။ သိပ်လေးတယ်လို့ ထင်မယ်။ မ၊လို့ရချင်မှလည်း ရမယ်။ အဆုတ်ထဲ လေအများဆုံးရောက်အောင် အသက်ရှူသွင်း၊ အသက်အောင့်၊ ပြီးတော့ မ၊ရင် အလွယ်ကလေး မ၊လို့ရမယ်။ ကြောက်တဲ့အခါ၊ စိတ်ဆိုးတဲ့အခါ အသက်ပြင်းပြင်း ရှူသွင်းပြီး လေကို ပြန်မထုတ်ခင် ဆယ်စက္ကန့်လောက် အောင့်ထား။ ပြီးတော့မှ ဖြည်းဖြည်း ပြန်ထုတ်။ အဲဒါမျိုး သုံးခါလောက်လုပ်ရင် နှလုံးသွေးခုန်တာ နှေးပြီး စိတ်ငြိမ်သွားလိမ့်မယ်။ ဒါမျိုးကိုတော့ အန္တရာယ်မရှိဘဲ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် စမ်း သပ်နိုင်ပါတယ်။ အသက်ရှူနည်းအမှန်ကို တတ်ပေလို့၊ စစ်သုံးပန်းအဖြစ် ဂျပန် တွေရဲ့ နှိပ်စက်တာကို၊ ကျွန်တော် မသေမပျောက် ခံနိုင်ခဲ့တာပါပဲ။ ဂျပန်ထက် ဆိုးတဲ့လူ တွေနဲ့လည်း ကြုံခဲ့ရပါပြီ။

လားမားဖြစ် စာမေးပွဲကို ဝင်ဖြေဖို့ အချိန်ရောက်ပါပြီ။ စာမေးပွဲမဝင်ခင် ဒလိုင်းလားမားကိုယ်တော်တိုင် ဆုတောင်းဆုမွန်ပေးတာကို ခံရဦးမယ်။ ကိုယ်တော်တိုင် နှစ်တိုင်း ဘုန်းကြီးတစ်ပါးဆီကို ခေါ်ပြီး ဆုပေးမြဲဖြစ်တယ်။ ရောမက ပုပ်ရဟန်းလို့ လူတစ်စုလုံးကို ဆုပေးပုံမျိုး မဟုတ်ပါ။ အတွင်းတော်ကြီး ဟာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးစီကို ပန်းပွားတပ်တုတ်နဲ့ တို့တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကိုတော့ လက်တစ်ဖက်နဲ့ ခေါင်းကိုထိပြီး ဆုပေးတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုတော့ လက်နှစ်ဖက် စလုံးနဲ့ထိထားပြီး “တော်သထက် တော်အောင် ကြိုးစားပါ။ ဒါမှ တို့များ မင်းကို အားကိုးရကျိုးနပ်မယ်” လို့ မိန့်တော်မူလိုက်တယ်။

တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်သားမပြည့်မီ သုံးရက်အလိုမှာ၊ တခြားစာသင်သား တစ်ဆယ့်လေးယောက်နဲ့အတူ စာမေးပွဲဖြေရတယ်။ စာမေးပွဲဖြေတဲ့အခန်းဟာ ကျဉ်းသွားတယ် ထင်တယ်။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ကျွန်တော်က ကြီးသွားလို့ ဖြစ် တယ်။ ဒီဘက်နံရံမှာ ခြေထိပြီးလှဲလိုက်ရင် ဟိုဘက်နံရံကို လက်ထိတယ်။ လက် တောင် နည်းနည်းကွေးထားရသေးတယ်။ အဝင်ဘက်က နံရံဟာလည်း လက်ခုပ် တစ်ဖောင်ပဲ မြင့်မယ်။ နောက်ဘက်နံရံကတော့ ကျွန်တော့် နှစ်ရပ်လောက် မြင့် တယ်။ အပေါ်က အမိုးမဖုံးဘူး။ လေတော့ ဝဝရှူရပါရဲ့။ အခန်းထဲ မဝင်မီ အရှာခံရသေးတယ်။ ပြီးတော့မှ သစ်သားခွက်၊ စိပ်ပုတီးနဲ့ စာရေးကိရိယာယူပြီး အခန်းထဲဝင်ရတယ်။ တံခါးကိုပိတ်ပြီး တန်းထိုးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့မှ ကျောင်း ထိုင်ဆရာတော်ရယ်၊ စာစစ်ချုပ်ရယ် ကြွလာပြီး၊ တံခါးက တန်းကို ချိတ်ပိတ် လိုက်တယ်။ ခုနစ်လက်မပတ်လည်ရှိတဲ့ တံခါးပေါက်ကလေးတစ်ခုပဲ အပြင် လောကနဲ့ ဆက်သွယ်ဖို့ ဖွင့်ပေးထားတယ်။ အဲဒီအပေါက်က မနက်လင်းရင် မေးခွန်းစာရွက်တွေ သွင်းပေးတယ်။ ညမောင်တော့ အဖြေစာရွက်တွေ လာယူ တယ်။ စမ္မာကို တစ်နေ့တစ်ကြိမ်ပဲ ဒီအပေါက်က ထိုးသွင်းပေးတယ်။ ထောပတ် လက်ဖက်ရည်ကိုတော့ လိုသလောက်ရတယ်။ လက်ဖက်ရည်ယူခဲ့လို့ အော်ရ တယ်။ ဘာကိစ္စရှိလို့မှ အပြင်မထွက်ရဆိုတော့ သိပ်များများ မသောက်ဝံ့ဘူး။

စာမေးပွဲဖြေတဲ့အခန်းလေးထဲမှာ ကျွန်တော်က ဆယ်ရက်နေခဲ့ရတယ်။ ဆေးဘက်ဝင်တဲ့ နွယ်မြက်သစ်ပင်တွေအကြောင်းရယ်၊ ကိုယ်ခန္ဓာအရိုးတွေ အကြောင်းရယ်၊ အကြားအမြင်နဲ့ ရှေ့ဖြစ်နိမိတ်ဖတ်အကြောင်းရယ်၊ ဖြေရပါ တယ်။ အဲဒါတွေဖြေရတာက မနက်လင်းကတည်းက မှောင်တဲ့အထိ ငါး ရက်တိတိ ကြာပါတယ်။ ခြောက်ရက်မြောက်နေ့မှာ ရုတ်ရုတ်သဲသဲအသံကြားတယ်။ ကပ်လျက်အခန်းက အော်ဟစ်သံထွက်နေလို့ တံခါးဖွင့်သံ၊ ချော့မော့ပြောဆိုသံ၊ ပြီးတော့ ငြိမ်သွားပါတယ်။ တစ်ယောက်တော့ ဝဋ်ကျွတ်သွားပြီ။ ကျွန်တော်တို့က ဆက်ရဦးမယ်။ အဲဒီနေ့က မေးခွန်းဝေတာ တစ်နာရီနောက်ကျတာပေါ့။ စိတ် ပညာဆိုင်ရာတွေ မေးမယ်၊ ယောဂရဲ့အခန်း ကိုးခန်းလည်း ပါတယ်။ ဒါတွေ အကုန်အောင်ဖို့ လိုပါတယ်။

ယောဂရဲ့ ငါးခန်းကိုတော့ အနောက်တိုင်းသားတွေ သိကြပါလိမ့်မယ်။ ဟထယောဂက ခန္ဓာခေါ်တဲ့ယာဉ်နဲ့ သီးသန့်ဆိုင်တယ်။ ကုန္တလိနိယောဂ ဆိုတာ ကတော့ အကြားအမြင်ပေးနိုင်တယ်။ လယယောဂမှာ စိတ်ကို ထိန်းခြင်းနဲ့ ဆိုင် တယ်။ ဘယ်စာ ဘယ်ဂါထာဖြစ်ဖြစ် တစ်ခါကြားနဲ့ ပြန်ပြီးရွတ်ပြနိုင်ရမယ် ဆိုတာလည်း ပါတယ်။ ရာဇယောဂမှာ အသိမှန် အမြင်မှန်ကို ပေါက်အောင် ပေးတယ်။ သမာဓိယောဂကိုလုပ်ရင် ဒီဘဝက လွန်မြောက်တဲ့နောက် နောင်ဘဝ

တွေ့အတွက် လမ်းမှန်ကို ပို့ဆောင်နိုင်တယ်။ ဘဝသံသရာ ကျင်လည်ရတာကို လည်း ချုပ်ငြိမ်းနိုင်တယ်။ လူ့ သတ္တဝါတွေအတွက် ကောင်းကျိုးပြုဖို့ လူ့ဘဝကို ပြန်လာချင်သေးရင်လည်း ရတယ်။ တခြားယောဂတွေကိုတော့ ဒီလိုနေရာမှာ ဆက်ပြောလို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးထင်တယ်။ လူပြိန်းနားလည်အောင် အလွယ်စကား လုံးလည်း ရှာရဖို့ ခက်ပါတယ်။

ဒါနဲ့ နောက်ထပ် အခန်းလေးထဲမှာ ငါးရက်နေပြန်တယ်။ ကြက်ကျင်း ထဲက ကြက်မလိုပေါ့။ ဘယ်လောက်ပဲကြာကြာ၊ ဘယ်လောက်ပဲ ပင်ပန်းပင်ပန်း၊ ဆယ်ရက်ဆိုတာလည်း တစ်နေ့တော့ ကုန်ဆုံးပြီးမြောက်ရတာပဲ မဟုတ်လား။ ဆယ်ရက်မြောက်လို့ အဖြေစာရွက်လာသိမ်းတဲ့ လားမားကို၊ ကျွန်တော်ကပဲ ဝမ်းသာအားရ လှမ်းစကားပြောတယ်။ ခါတိုင်း စမ္မာပဲရတယ်။ ကနေ့ ဟင်းသီး ဟင်းရွက် ပိုလာတယ်။ အဲဒီညတော့ ကောင်းကောင်း အိပ်ပျော်ပါတယ်။ စာ မေးပွဲက အောင်မှာပါ။ အဆင့်အတန်းမြင့်ဖို့ပဲ စိတ်ပူရတယ်။ မနက်ကျတော့ ချိတ်ပိတ်တံခါးကို ဖွင့်ပေးတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း အခန်းကို ဝင်စ၊ တုန်းကလို သန့်ရှင်းအောင် ဆေးကြောသုတ်သင် ပေးခဲ့ရသေးတယ်။ စာမေးပွဲရဲ့ဒဏ်က နာလန်ထ၊ အောင် သီတင်းတစ်ပတ်လောက် အားမွေးယူရတယ်။ ပြီးတော့ သိုင်း ပညာကို နှစ်ရက် စစ်တယ်။ သူများ ဖမ်းချုပ်တာကို လွတ်အောင်ရုန်းနည်း အမျိုးမျိုးရယ်၊ မေ့မောသွားအောင် အကြောကိုင်နည်း အမျိုးမျိုးရယ် လုပ်ပြရ တယ်။ ပြီးတော့ အဖြေကို မူတည်ပြီး ဟိုတုန်းက ရှင်းအောင် မရေးတာတွေကိုပဲ ရွေးပြီးမေးတဲ့ နှုတ်မေးပွဲ နှစ်ရက် လာပြန်တယ်။ အစုစု လူအားလုံးကို နှစ်ရက်ပဲ မေးတယ် မထင်လိုက်ပါနဲ့။ တစ်ယောက်ကို နှစ်ရက်ပြည့်အောင် မေးတယ်။ နောက် သီတင်းတစ်ပတ် လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေနိုင်တယ်။ ပြီးတော့ အောင် စာရင်း ထွက်လာရော။ ကျွန်တော့်နာမည် ထိပ်က ထွက်တယ်။ ဆူညံသွား အောင် အော်ဟစ်ပြီး မြူးတူးမိတယ်။ ဒါလောက် ပျော်မိတာက အချက်နှစ်ချက် ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ပထမအချက်က လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်သာလျှင် အကောင်းဆုံးဆရာ ဖြစ်ကြောင်းထင်ရှားပြီ။ ဒုတိယအချက်ကတော့ ဒလိုင် လားမားကိုယ်တော်မြတ်ဟာ ဆရာရော တပည့်ကိုပါ ကျေနပ်နှစ်သက်သွားမယ် ဆိုတာပါပဲ။

ရက်အတော်ကြာတော့ ဆရာတပည့်နှစ်ယောက် သင်ကြားမှတ်ယူနေကြ တုန်း တံခါး ရုတ်တရက်ပွင့်လာပြီး၊ ပင်ပန်းလှိုက်ဖို့နေတဲ့ဆက်သားက လျှာ တန်းလန်းထွက်အောင် မောပန်းဟန်နဲ့ စာတစ်စောင်ပေးလာပါတယ်။ အတွင်း တော်ကြီးက အင်္ဂါသား လော့စ်ဆန်ရမ်ပါအမည်ခံ လေးမြတ်ကြည်ညိုဖွယ်ရှိတဲ့ ဆေးလားမားထံလို့ စာက ထိပ်စီးတပ်ထားတယ်။ နှုတ်ဆက် ပိုးပဝါလည်း ပါ

တယ်။ သေချင် သေပါစေဆိုပြီး မနားတမ်းပြေးခဲ့ပါတယ်လို့ပြောပြီး လာတာ ထက်မြန်အောင် ပြန်ထွက်သွားပါတယ်။

စာကိုဖွင့်မဖတ်ချင်၊ ထပ်ကြိုးစားဦးပြောမှာပဲ။ ဖွင့်မဖတ်ရသေးခင် ဘာခိုင်းသလဲ မသိရသေးလို့ မလုပ်ရသေးဘူးဆိုပြီး အချိန်ဆွဲလို့ကော မရတော့ ဘူးလား။ ဆရာတော်က အားပါးတရ ရယ်တယ်။ သူ့ကိုပဲ စာကို လှမ်းပေးလိုက် ပါတယ်။ ဆရာတော်က အိတ်ကိုဖွင့်လိုက်တော့ စာနှစ်စောင်ပါတယ်။ ကျွန်တော့် ကို စ၊ တဲ့သဘောနဲ့ ဖြည့်ဖြည်း တစ်လုံးချင်းဖတ်နေတယ်။ “အချုပ်ကကွယ်၊ ပေါတလကို အမြန်လာပြီး အခစားဝင်ရမယ်တဲ့။ အမြန်ဆိုတာ ခုပေါ့။ ငါ လည်း လိုက်ခဲ့ရမယ်” တဲ့။ မောင်းထုပြီး အစေခံကို ခေါ်တယ်။ မြင်းဖြူနှစ်စီး ပြင်ခိုင်းတယ်။ ဝတ်ရုံ လဲတယ်။ ပဝါနှစ်စ ထုတ်တယ်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကို အတွင်းတော်ကြီးက အခေါ်လွှတ်ကြောင်း ဝင်ပြီးသတင်းပို့တော့၊ “မနေ့ကပဲ နောရဗုလိဂ်မှာ။ ကနေ့ တောင်ထွတ်ကို ရောက်နေပလား။ အဲဒီနေရာက ပိုပြီးသင့်မြတ်တယ်”လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။

အသင့်ထားတဲ့ မြင်းနဲ့ တောင်ဆင်းလမ်းက ဆင်းခဲ့ကြတယ်။ မကြာဘူး။ နောက်တစ်တောင် ပြန်တက်နေပြီ။ မြင်း မပါတာကမှ မြန်ဦးမယ်။ ဟိုတောင်ထိပ် ရောက်အောင် မြင်းနဲ့ပဲတက်လို့ ရတယ်။ ဟိုမှာလည်း လာမယ်ဆိုတာသိလို့ မြင်းတွေကို ဆီးကြိုပြီး ကိုင်ပေးကြတယ်။ အတွင်းတော်ကြီးရဲ့ သီးသန့်ဆောင်ကို တန်းဝင်လိုက်ကြပါတယ်။ ပထမ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ဝင်ပြီး၊ ဝတ်ပြု နှုတ်ဆက်တယ်။

“ထိုင်ဟေ့။ ကျေနပ်တယ်။ မင်းဆရာအတွက်လည်း ကျေနပ်တယ်။ မင်း အဖြေစာရွက်တွေကို ငါကိုယ်တိုင် ဖတ်သေးတယ်” လို့ ဆီးပြောပါတယ်။

စိတ်ထဲမှာ တုန်လှုပ်သွားတယ်။ ကျွန်တော် စာမေးပွဲဖြေရင် တချို့အဖြေ ကို သရော်တော်တော် ရေးဖြေတတ်တယ်။ ကျွန်တော့်အတွေးကို ကိုယ်တော်မြတ် က ရိပ်မိတယ်။ “မင်းရဲ့ပြန်လုံးက နေရာမဟုတ်ဘူးကွယ်။” ဆက်မပြောသေးဘူး။ အကြာကြီးနားနေတော့ ဒုက္ခပါပဲလို့ စိတ်ထဲက ရွတ်ဆိုနေမိတယ်။ ပြီးမှ ဆက်ပြီး “အဲဒါတွေ၊ ငါ ဖတ်ရတာ အလုံးတိုင်း သဘောကျတယ်”တဲ့။

အတွင်းတော်ကြီးနဲ့ နှစ်နာရီကြာအောင် စကားပြောကြတယ်။ ပထမ တစ်နာရီ ကုန်တော့၊ ကျွန်တော့်ဆရာလည်း ဝင်လာတယ်။ ကျွန်တော့်ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှေ့အဖို့ ဆက်လက်သင်ကြားစရာ ရှိတာတွေကို ဆွေးနွေးကြတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ‘အသေလေး သေပွဲ’ဝင်ရမယ်လို့ ဆိုတယ်။ တခြား လားမား ကျောင်းတော်တွေကို၊ ဆရာ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်နဲ့အတူ လှည့်လည်ပြီး လေ့လာရမယ်။ သေလူကို ခုတ်ဖြတ် စိတ်မြှာသူတွေနဲ့သွားပြီး လေ့လာရမယ်။

လူဒီတွေက ဇာတ်နိမ့်လို့ သူတို့ နဲ့ ပူးတွဲနိုင်ခွင့်ကို ဒလိုင်းလာမားကိုယ်တိုင်က အမိန့်စာတော် ထုတ်ပေးရမယ်တဲ့။ လူသေကို ခုတ်ဖြတ်ခွဲခြမ်းပြီး၊ အတွင်းက အင်္ဂါကြီးငယ်ရဲ့အနေအထားကို နားလည်အောင်၊ ကျွန်တော့်ကို သူတို့က ပြသရမယ် လို့လည်း အမိန့်တော်ရေးပေးမယ်တဲ့။ လေ့လာချင်ရင် လူသေတစ်ကောင်လုံး ဖြစ်ဖြစ်၊ ဘယ်အစိတ်အပိုင်းဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော် ယူလာလို့လည်း ရ၊ ရမယ်တဲ့။

လူသေရင် အလောင်းကောင်ကို ခွဲစိတ်ဖြတ်တောက်တာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ တိဗက်ယုံကြည်ချက်ကို ရှင်းဖို့လိုပါတယ်။ အနောက်တိုင်း ယုံကြည်မှုမျိုးနဲ့တော့ နည်းနည်းမှ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ လူရဲ့ခန္ဓာကိုယ်ဆိုတာ နာမ်ကိန်းအောင်းဖို့ အိမ်၊ အခွံ၊ ခေါ်ချင်တာခေါ်။ ဒီအခွံဟာ သေရင် အဝတ်စုတ်၊ အဝတ်ဟောင်းလောက် တောင် တန်ဖိုးမရှိတော့ဘူးလို့ ယူဆတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ ရုတ်တရက် သေခြင်းဆိုးမဟုတ်ဘဲ သေရင်၊ ဪ... သူ့ခန္ဓာဟာညံ့လို့၊ ရောဂါနှိပ်စက်လို့၊ နာမ်နေချင်စရာ မကောင်းတော့လို့၊ ဒီရုပ်ကိုသုံးပြီး နာမ်ဟာ နောက်ထပ် သင်ခန်း စာ ယူစရာ မလိုတော့လို့၊ အဲဒီရုပ်ကို နာမ်ကစွန့်သွားပြီ။ နာမ်ဟာ တဖြည်းဖြည်း ခွာပြီး ထွက်လာပါပဲ။ အကြားအမြင်ရတဲ့ လောကီဈာန် သမာဓိရှိသူဟာ ရုပ်ကို သာမန်လူတွေမြင်သလို နာမ်ကိုလည်း မြင်ရပါတယ်။ ရုပ်ရဲ့သဏ္ဍာန်မျိုးပဲ နာမ်ကိုမြင်ရတယ်။ ခရစ်ယာန်သမ္မာကျမ်းမှာပါတဲ့ ငွေကြိုးဆိုတဲ့ကြိုးနဲ့ ရုပ်နဲ့ နာမ်ကိုတွဲထားတာ။ သေတော့ အဲဒီကြိုးပြတ်ပြီး နာမ်ဟာ လွတ်လပ်သွားတယ်။ ကလေးမွေးတော့ အမေနဲ့ဆက်တဲ့ချက်ကြိုးကို ဖြတ်ရသလိုပါပဲ။ သေရင် ခေါင်း မှာ ဝိုင်းနေတဲ့ ရောင်ခြည်လည်း ပျောက်သွားတယ်။ အသက်အား မီးတောက် လည်း ကုန်ခန်း သေပျောက်တယ်ပေါ့။ ခရစ်ယာန်သမ္မာကျမ်းမှာပါတဲ့ ရွှေဖလား ဖြစ်ပါတယ်။ အကြားအမြင်ရတဲ့လူတိုင်း မြင်ကြပါတယ်။ သမ္မာကျမ်းကို သိပ်ပြီး မလေ့လာဖူးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ တစ်နေရာမှာ ငွေကြိုးပြတ်ရင် ရွှေဖလားကွဲမှာစိုးလို့ ဆိုတာ ပါတယ်မဟုတ်လား။

လူသေဖို့အတွက် သုံးရက် အချိန်ကြာပါတယ်။ တဖြည်းဖြည်း မျှင်းပြီး ရုပ်နဲ့နာမ် ပြတ်စဲတယ်ဆိုပါတော့။ အသက်ရှိစဉ်က လူရဲ့ရုပ်ပုံသဏ္ဍာန်နဲ့တူတဲ့ ရုပ်ပုံမျိုး၊ နာမ်မှာလည်း တဖြည်းဖြည်းဖြစ်တယ်။ ဒီပုံတူဟာလည်း တစ္ဆေပေါ့။ သဘောက အင်မတန်လင်းတဲ့အလင်းကို ခဏစိုက်ကြည့်ပြီး တစ်ဖက်ကိုလှည့် လိုက်ရင်၊ အလင်းကို မြင်မြဲခဏတော့ မြင်နေမယ်။ ဒီသဘောပဲ။ လူရဲ့အသက် 'အား'ဟာ လျှပ်စစ်ဓာတ် တစ်မျိုးပဲလို့ ကျွန်တော်တို့ယုံတယ်။ သေသူရဲ့ ဒီ လျှပ်စစ် ဓာတ်အားကို သေပြီးမှ ကျန်လူတွေက မြင်ရရင်၊ ပင်ရင်းလျှပ်စစ်ဆွဲအား ကောင်းလို့ပဲ။ သာမန်လူတွေကတော့ တစ္ဆေခြောက်တယ်လို့ ဆိုမယ်။ ကပ်စေးနဲ့ တစ်ယောက် သေရင်၊ သူ့ထားရစ်တဲ့ငွေအိတ်ကို စွဲလမ်းပြီး သူ့ရုပ်ပုံ ပေါ်လာ

တတ်တယ်။ ငွေအိတ်အတွက် စွဲလမ်းစိတ် ပြင်းတော့၊ သေခါနီး သူ့နာမ်ရုပ်မှာ လျှပ်စစ်အား အသွင်းပိုသွားမယ်။ ငွေအိတ်ကို အမွေဆက်ခံသူဟာလည်း တစ် ယောက်တည်းနေရတဲ့ ညအခါမှာ စိတ်အားငယ်မယ်။ ငွေအိတ်ကို လာဆွဲမယ် ထင်တယ်။ သူ့အတွေး မှန်ပါတယ်။

ခန္ဓာကိုယ်ဟာလည်း သုံးမျိုးရှိတယ်။ အသားစုခန္ဓာဟာ နာမ်အတွက် ခက်ခဲတဲ့ သင်ခန်းစာကိုရဖို့ ဖြစ်တယ်။ သံလိုက်ရုပ်ကတော့ လူရဲ့လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တဏှာတွေကို လိုက်ပြီး ပုံပေါ်တယ်။ နာမ်ရုပ်ကတော့ နိစ္စ သဘောပဲရှိတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်တော်တို့လားမားဝါဒ ဖြစ်တယ်။ ရှေးကျတဲ့ ဗုဒ္ဓဝါဒနဲ့ အကုန်မကိုက်ညီဘူးဆိုတာ သတိထားမိမှာပေါ့။ ဒီတော့ သေတဲ့လူ ဟာ အဆင့် သုံးဆင့် ကူးပြောင်းရမယ်။ သူ့ ခန္ဓာကိုယ် အလောင်းကောင်ကို ဖျက်ဆီးပစ်ရမယ်။ သံလိုက်ရုပ်ကို ချေဖျက်ရမယ်။ နာမ်ရုပ်ကို နာမ်ကမ္ဘာကို သွားတတ်အောင် လမ်းညွှန်ပေးရမယ်။ ရှေးအီဂျစ်တိုင်းသားတွေလည်း သံလိုက်ရုပ်၊ နာမ်ရုပ်ကို လမ်းညွှန်တာနဲ့ နာမ်ကမ္ဘာရှိတယ်ဆိုတာ ယုံကြည် တယ်။ တိဗက်မှာတော့ မသေမီကလည်း သေမယ့်လူကို အသေဖြောင့် အောင် ကူညီမြဲဖြစ်တယ်။ အလေ့အကျင့်အထုံရှိသူကို ကူညီဖို့မလိုဘူး။ ဒါပေမဲ့ သာမန် လူယောက်ျား၊ လူမိန်းမနဲ့ ကိုရင်စတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုတော့ လမ်းညွှန်ရပါတယ်။ ဘယ်လို ဘယ်ပုံလုပ်တယ်ဆိုတာ ရှင်းပြပါမယ်။

တစ်နေ့တော့ မြတ်ကြီးစွာ အသုဘဆရာတော်က၊ ကျွန်တော့်ကို အခေါ် လွှတ်တယ်။ “နာမ်လွတ်ပွဲ လက်တွေ့လုပ်ပုံကို၊ မင်း လေ့လာရမယ်။ ဒီနေ့ ငါနဲ့ လိုက်ခွဲ”လို့ ပြောပါတယ်။

စင်္ကြံရှေ့ကြီးကိုလျှောက်ပြီး လှေကားထစ်တွေက ဆင်းခဲ့ရတယ်။ ချော်လဲ မှာလည်း သတိထားရတယ်။ ကိုရင်တွေနေတဲ့နေရာ ရောက်ရော၊ အဲဒီအနား မှာပဲ ဆေးကုခန်းရှိတယ်။ ဘုန်းကြီးအိုတစ်ပါးဟာ မရဏလမ်းကို ကြွမြန်းမယ့် ဆဲဆဲ တွေ့ရတယ်။ လေဖြတ်တဲ့ရောဂါ၊ လူကလည်း သိပ်အားနည်းနေပြီ။ သူ့ကိုယ်ရောင်လည်း မှိန်လိုက်ပြီလို့ ကျွန်တော်မြင်တယ်။ အသက် မထွက်မချင်း တော့ ပြုစုယုယ၊ ရပေဦးမယ်။ ကျွန်တော့်ကိုခေါ်လာတဲ့ ဆရာတော်က အဘိုးအိုလက်ကို ညင်ညင်သာသာကိုင်ပြီး၊ “ဒီဘဝ ဒီခန္ဓာကိုယ်ရဲ့တာဝန်တွေက လွတ်မြောက်တော့မယ်၊ လမ်းဖြောင့်အောင်သာ အားထုတ်ပါ။ ခြေဖျား လက်ဖျား အေးလာပြီ။ နောက်ဆုံး လွတ်မြောက်ရေးပဲ ကျန်တယ်။ စိတ်ကို ပညာနဲ့ယှဉ်ပြီး ငြိမ်ငြိမ်ထား၊ ကြောက်စရာမရှိဘူး။ ခြေထောက်ကတော့ ငြိမ်သွားပြီ။ မျက်စိမှာ လည်း ပသာဒ မရှိဘူး။ ခြေထောက်ကနေပြီး အပေါ်ကို တဖြည်းဖြည်း အေး တက်လာတယ်။ အဖြစ်မှန်ကြီးကို ကြုံရတော့မယ်။ မျက်လုံးမှာ အမှောင်ဓာတ်

ဖုံးလွှမ်းလာပြီ။ အသက်ထွက်ဖို့ လည်ချောင်းဝ ရောက်နေပြီ။ ဒီလောက၊ ဒီဘဝက လွတ်ပြီး၊ တမလွန်မှာ ပျော်ရွှင်ဖို့ပဲ ကျန်တော့တယ်။ စိတ်ကို ထိန်းပါ။ လွတ်မြောက်ရေးနိုးပြီ။” ဒီလိုပြောပါတယ်။

သေမယ့်လူရဲ့ ပခုံးရိုးက ခေါင်းကိုဆန့်ပြီး၊ လက်နဲ့ အပြန်ပြန်သပ်ပေးနေသေးတယ်။ ဒီနည်းသပ်ရင် နာမ်ဟာ ဝေဒနာမခံရဘဲ လွတ်မြောက်လွယ်တယ်။ လွတ်မြောက်ပြီးရင် တွေ့ရမယ့်အခက်အခဲတွေနဲ့ အဲဒါတွေကို ဘယ်လိုရှောင်ရမယ်လို့ ပြောပြနေတယ်။ သူ့သွားရမယ့်လမ်းကို အခု ကျွန်တော်တို့က ပြောတတ်တာက၊ မနောနဲ့ ပြောတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ တမလွန်ဘဝကနေပြီး မနောနဲ့ပဲ ပြန်ပြီး လမ်းညွှန်တာကို၊ ဒီက မနောနဲ့ ကြားတတ် ပြောတတ်သူတွေက ကြားနာပြီး၊ တစ်ဆင့် ပြန်ပြောပေးနေတာပေါ့။

“အခု မျက်စိက လုံးလုံးမမြင်ရတော့ဘူး မဟုတ်လား။ အသက်ရှူလည်း တိမ်လာပါပြီ။ ကိုယ်လုံးတောင် အေးလာပြီ၊ နားလည်း မကြားဘူး။ စိတ်ကို ငြိမ်ငြိမ်ထား။ သေခြင်းဆိုတာ ရောက်ပြီ။ ပြတဲ့လမ်းအတိုင်း လိုက်၊ ပျော်စရာ စိတ်အေးစရာကို တွေ့ရမယ်” လို့ ဆက်ပြောသေးတယ်။

အဘိုးအိုရဲ့ကိုယ်ရောင်ဟာ လုံးဝပျောက်သွားတဲ့အထိ စောစောက ပြောသလို သပ်ပေးနေပါတယ်။ ရှေးထုံးစံအတိုင်း ရုန်းကန်နေတဲ့နာမ်ကို ပိုပြီး လွယ်လွယ် လွတ်မြောက်သွားအောင်၊ လားမားက ရုတ်တရက် စူးစူးဝါးဝါး တစ်ချက်အော်လိုက်တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့အပေါ်မှာ မိုးတိမ်များဝဲသလို အဘိုးအိုရဲ့ အသက်အားဟာ ဝဲနေတယ်။ ပြီးတော့မှ အဘိုးအိုနဲ့တူတဲ့သဏ္ဍာန်မျိုး ခပ်ရေးရေးဖြစ်လာတယ်။ ခန္ဓာအဟောင်းနဲ့ ငွေကြိုးဆက်နေတုန်းပဲ။ တဖြည်းဖြည်း ကြိုးဟာ ပါးလိုက်တယ်။ အဘိုးအိုဟာ ဘဝသစ်ကိုသွားဖို့ ဒီကြိုးကို ဖြတ်ရမယ်။ မွေးစ၊ကလေးမှာ ချက်ကြိုးဖြတ်သလိုပါပဲ။ ကြိုးလည်းပြတ်ရော စောစောက ပြောတဲ့သဏ္ဍာန်ဟာ၊ အမွှေးတိုင်က အခိုးလိုပဲ ကောင်းကင်မှာ လွင့်တက်မော့ပါ သွားတယ်။ ဆရာတော်က မနောနဲ့ဆက်ပြောတယ်။ “ငါ့ရှင် သေပြီ၊ ဒီဘဝ ဇာတ်သိမ်းပဲ၊ ဒီရှုပ်နဲ့ မပတ်သက်တော့ဘူး၊ ဗောဒေါကို ရောက်သွားပြီ။ ကိုယ့် လမ်းကိုယ် ဖြောင့်ဖြောင့်သွားပါ။ ပြောခဲ့ပြီးတဲ့လမ်းပေါ့။ အတုအယောင် တွေ့နေသာရှိနေတဲ့ ဒီလောကကို စွန့်တော့၊ အဖြစ်မှန်ကြီးကို ဝင်တော့၊ ငါ့ရှင် သေပြီ၊ ရှေ့ကိုသာ ခရီးဆက်ပါ”။

အမွှေးတိုင်ခိုးတွေကလည်း အလုံးလိုက် လွင့်တက်နေတယ်။ ဒုက္ခကြုံရတဲ့ နေရာမှာ နှစ်သိမ့်ပေးမယ့် ငြိမ်းချမ်းရေးဓာတ်ကို ပေးနေရာရောက်တယ်။ ခပ်လှမ်းလှမ်းက စည်သံကိုလည်း အဆက်မပြတ်ကြားရတယ်။ ကျောင်းတော်ရဲ့ အမိုးပေါ်က တံပိုးသံကလည်း ဆူလာတယ်။ စကြိုမှာတော့ အသက်ပါတဲ့

လှုပ်ရှားသံတွေ ပေါ်နေတယ်။ သက္ကလပ်ဖိနပ်ရဲ့ တရှုပ်ရှုပ်အသံပေါ့။ ယက်နွား တစ်ကောင်ရဲ့ တွန်သံလည်း ပါတယ်။ ဒီအခန်းထဲမှာတော့ ငြိမ်လို့။ သေခြင်းရဲ့ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်းပါပဲ။ လားမားရဲ့ မနောနဲ့ပြောနေတဲ့အသံလှိုင်းပဲ လှုပ်ရှားတယ်။ အဘိုးအိုအတွက်တော့ ဘဝသံသရာမှာ တစ်ကွေ့တစ်ပိုင်း ခရီးဆုံးသွားပြီ။ ဒီဘဝက ကောင်းတဲ့သင်ခန်းစာတွေ ရသွားမှာပါပဲ။ အင်မတန်ကြာမြင့်အောင် ပါရမီဖြည့်ဆီးပြီးရင်၊ ဗုဒ္ဓအဖြစ်ပွင့်တဲ့အထိ သွားရပေဦးမယ်။

အလောင်းကောင်ကို ကြာပွင့်ထိုင် ပုံမှန်အောင်ထိုင်ပေးပြီး စဏ္ဍာလတွေကို အခေါ်ခိုင်းလိုက်တယ်။ မနောနဲ့ဆက်ပြီး ပြောဆိုတတ်သူများကိုလည်း ထပ်ခေါ်သေးတယ်။ သုံးရက်တိတိ လားမား တစ်ပါးပြီးတစ်ပါးလဲပြီး မနောနဲ့ ပြောပေးနေတယ်။ လေးရက်မြောက် မနက်ကျတော့ ရုဂျပ်တစ်ယောက် ပေါက်လာတယ်။ လူသေကောင်ကို ဖျက်ဆီးပေးရသူတွေထဲက တစ်ယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ လင်ခေါ်လမ်းက ဒေချဟင်ဒဇောင်ကို ခွဲထွက်တဲ့အရပ်မှာ အစုလိုက်နေတယ်။ သူ ရောက်လာမှပဲ မနောနဲ့ အပြောရပ်ပြီး၊ အလောင်းကို ဖျက်ဆီးဖို့ အဲဒီလူကိုပဲ အပ်ပါတယ်။ အလောင်းကို ကရွတ်ခွေခွေပြီး ပိတ်ဖြူနဲ့ထုပ်တယ်။ ခပ်လွယ်လွယ်ပဲ အဝတ်ဖြူထုပ်ကို ဝှေ့ပြီး ပခုံးပေါ်တင်ယူသွားတယ်။ အပြင်မှာ ယက်ဝန်တင် နွားတစ်ကောင် အသင့်ပါတယ်။ နွားကျောကုန်းမှာ အထုပ်ကိုတင်ပြီး ကြိုးတုပ်တယ်။ ပြီးတော့ နွားကိုမောင်းပြီး ထွက်သွားပါတယ်။ အလောင်းကို ပိုင်းဖြတ်ရတဲ့နေရာ ရောက်တော့၊ အဲဒီအလုပ်အတွက် စောင့်နေသူတွေရဲ့လက်ထဲကို အလောင်းအပ်ပါတယ်။ အဲဒီနေရာဟာ ဘယ်သူမှ တခြားကိစ္စအတွက် မသွားဘူး၊ လူရှင်းတယ်။ ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲကြီးတွေ အနှံ့အပြားရှိတယ်။ အလောင်းကောင်ကို တင်လောက်အောင်ကြီးတဲ့ ကျောက်ဖျာကြီးတစ်ချပ်လည်း ရှိတယ်။ ကျောက်ဖျာရဲ့ထောင့် လေးဘက်မှာ အပေါက်တွေဖောက်ပြီး၊ မြေမှာ သပ်ရိုက်ထားတယ်။ နောက် ကျောက်ပြားတစ်ခုကိုတော့ ခွက်ထွင်းထားတယ်။

အလောင်းကောင်ကိုတင်ပြီးတော့ အဝတ်အားလုံးခွာလိုက်တယ်။ လက်ခြေတွေကို ထောင့်လေးဖက်က တိုင်တွေမှာ ချည်ရတယ်။ ခေါင်းဆောင်လုပ်သူက ဓားရှည်နဲ့ ဗိုက်ကိုခွဲချတယ်။ အမြောင်းလိုက် အမြောင်းလိုက် ဆက်ခွဲသွားတယ်။ ဒါမှ အသားဖတ်ကို အတန်းလိုက်၊ အတန်းလိုက် ခွာယူဖို့လွယ်မယ်။ လက်ခြေတွေကိုလည်း တစ်ဖက်စီ ဖြတ်ထုတ်တယ်။ နောက်ဆုံး ခေါင်းကိုဖြတ်ပြီး ခွဲတယ်။

အလောင်းရောက်လာပြီ ဆိုကတည်းက လူသေကောက် လင်းတတွေ ပျံဝဲလာတယ်။ ကျောက်တုံး ကျောက်ခဲတွေမှာ လာနားကြတယ်။ လဟာပြင်ဇာတ်ခုံက ပွဲကြည့်ပရိသတ်နဲ့တူပါတယ်။ ဒီငှက်တွေမှာလည်း ရာထူး အနိမ့်

အမြင့် တန်းစီထုံးစံရှိတယ်။ ခေါင်းဆောင် အကြီး၊ အငယ်အလိုက် နေကြတယ်။ နေရာကျူးကျော်ရင် ဝိုင်းပြီး နှုတ်သီးနဲ့ထိုးတဲ့ဒဏ် ခံရမယ်။

အလောင်းရဲ့ ကိုယ်တွင်းက အူအသည်းတွေကို ဖွင့်ထုတ်ပါတော့မယ်။ လက်နှစ်ဖက်နဲ့ ကိုယ်တွင်းကိုနှိုက်ပြီး ပထမဆုံး နှလုံးကိုထုတ်တယ်။ အဲဒါကို မြင်တော့ ခေါင်းဆောင် လင်းတက တောင်ပံခတ်ပြီး သူနားနေတဲ့ ကျောက်တုံးပေါ်က ဆင်းတယ်။ စက္ကလလက်ထဲက အသည်းကိုလာယူပါတယ်။ ကျောက်တုံးပေါ် ပြန်သွားပြီးမှ စားတယ်။ နောက်တစ်ဆင့် ရာထူးရှိတဲ့ငှက်က ကျောက်ကပ်ကို လာယူတယ်။ အဲဒီနည်းနဲ့ သရက်ရွက် စတဲ့ပစ္စည်းတွေကို ဝေယူကြတယ်။ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းကုန်တော့မှ အသားမျှင်တွေကို အပိုင်းပိုင်း တစ်ပြီး ကျန်လင်းတတွေကို ပေးပါတယ်။ ပထမရသွားတဲ့ အသားတစ်ကုန်ရင် ဆင်းလာပြီး နောက်တစ်တုံးယူတယ်။ အခုပြောသလောက် မကြာခင် အသားအားလုံး ကုန်တယ်။ ကျောက်ဖျာပေါ်မှာ အရိုးပဲ ကျန်တော့တယ်။ ဒီတော့မှ ထင်းခွေသလို အရိုးကို အနေတော် ခုတ်ဖြတ်ကြပြန်တယ်။ ပြီးတော့ ကျောက်ခွက်တွေထဲမှာထည့်ပြီး အမှုန့်ဖြစ်အောင် ထောင်းတယ်။ ဒီအမှုန့်ကိုလည်း လင်းတစားတာပဲ။

အလောင်းကို ခွဲဖြတ်သူတွေဟာ သူတို့အလုပ်မှာ သူတို့သိပ်ကျွမ်းကျင်တယ်။ အလုပ်မှာလည်း ဂုဏ်ယူတယ်။ အလောင်းကိုခွဲပြီးတော့ ဘာကြောင့် သေသလဲဆိုတာ သိရအောင် နှလုံး၊ ကျောက်ကပ် စတဲ့ပစ္စည်းတွေကို လေ့လာတယ်။ အကျင့်ရနေတော့ လုပ်ပုံကိုင်ပုံဟာ လွယ်တယ်လို့ထင်ရတယ်။ ဘာကြောင့် သေသလဲလို့ သိဖို့ သူတို့တာဝန် မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုစုံစမ်းတာဟာ ထုံးစံဖြစ်နေတယ်။ လူတစ်ယောက်ဟာ အဆိပ်မိလို့ သေတယ်ဆိုပါတော့၊ သူတို့လက်ထဲရောက်ရင် ပေါ်တာပဲ။ ခေါင်းဆောင်က ဘေးကနေပြီး ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေကို ကျွန်တော် နားလည်အောင် ရှင်းပြတယ်။ ဒီလူဟာ နှလုံး သွေးကြောကို သွေးဝင်လမ်းပိတ်လို့ သေတာဘုရားလို့ ရှင်းပြတယ်။ ဒီမှာကြည့် ဒီအကြောမှာ သွေးအတောင့်လိုက် ခဲနေတယ်။ အဲဒီလို လွယ်လွယ်နဲ့ ထောက်ပြနိုင်တယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင်လည်း ဆရာတော်ဘုရား ဒီမိန်းမကို ကြည့်ပါ။ သူ့မျက်နှာကြည့်ပုံက ဆန်းတယ်။ ဒီနေရာမှာ အကြိတ်ရှိမယ်။ ခွဲလိုက်တော့ သူပြောတဲ့အတိုင်း အကြိတ်အလုံး ပေါ်လာတယ်။

ဒီအတိုင်းပဲ ကျွန်တော့်ကို ပညာပေးကြတယ်။ သင်ကြားရတဲ့လူတွေကလည်း ဒီလိုသင်ပေးရလို့ ကျေနပ်ဂုဏ်ယူတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အတွင်းတော်ကြီးက သူတို့ဆီကို တပည့်ခံရအောင် လွတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ပဲလို့လည်း သူတို့ သိတယ်။ အလောင်းတစ်ခုဟာ လေ့လာစရာအချက် ပါမယ်လို့သိရင် ကျွန်တော် ရောက်

လာတဲ့အထိ စောင့်ပြီးမှ ခွဲစိတ်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ပဲ အလောင်းပေါင်း ရာထောင်ကို လေ့လာပြီး ဖြစ်သွားတယ်။ နောင်တော့ လူနာကို ခွဲစိတ်တဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော် တော်တာဟာ ဒီသင်ခန်းစာတွေကြောင့်ပါပဲ။ ဆေးကောလိပ်မှာပေးတဲ့ အလေ့အကျင့်ထက် သာပါတယ်။ အင်တန် ပစ္စည်းကိရိယာပြည့်စုံတဲ့ ဆေးကောလိပ်မှာ နောင်အခါ နေရတော့တောင်၊ ဒီအလောင်းဖျက်တဲ့လူတွေဆီမှာ သင်ရတာလောက် ပညာမစုံဘူးဆိုတာ တွေ့ရတယ်။

တိဗက်မှာ အလောင်းကိုမြေမှာတူးပြီးမြှုပ်ဖို့ ခက်ပါတယ်။ မြေလွှာက ပါးပြီး ကျောက်ကြောပဲရှိတယ်။ မီးသဂြိုဟ်ဖို့ဟာလည်း ထင်းရှားတယ်။ သစ်ကို အိန္ဒိယက ဝန်တင်နွားနဲ့ တင်သွင်းရတယ်။ ငွေကြေးအဆမတန်ကုန်မှ အလောင်းပြာကျမယ်။ အလောင်းကို ရေမှာမျောရင် သောက်ရေသုံးရေ ထိခိုက်မယ်။ ဒီတော့ ငှက်စာကျွေး တဲ့နည်းပဲ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါတယ်။ အနောက်တိုင်းက နည်းတွေနဲ့ နှစ်မျိုးပဲ ကွာခြားတယ်။ အနောက်နိုင်ငံမှာ လူသေကို မြေမှာမြှုပ်မယ်ပေါ့။ ဒီတော့ ငှက်အစား ပိုးလောက်လန်း စားမယ်။ သူတို့ဆီမှာ လူတစ်ယောက် သေရင် ဆရာဝန်က ဘာကြောင့်သေရတယ်ဆိုတာ လက်မှတ်ထုတ်ပေးတယ်။ ဒီမှာ အလောင်းဖျက်သူတွေက ခွဲကြည့်ပြီး အသေအချာပြောတယ်။

တိဗက်မှာ လူသေရင် ဒီနည်းပဲ သဂြိုဟ်ပါတယ်။ ခြွင်းချက်တစ်ခုပဲ ရှိတယ်။ အင်မတန်မြင့်မြတ်တဲ့ လူဝင်စားဘဝရှင် လားမားရဲ့အလောင်းကိုတော့ မပုပ်မသိုးအောင် ဆေးစီရင်ပြီးတော့ မှန်ခေါင်းမှာထည့်ပြီး အများ မြင်တွေ့ဖူး မြော်ရအောင် ဘုရားကျောင်းမှာ ထားတယ်။ ဒါမှမဟုတ်လည်း ဆေးစီရင်ပြီးတဲ့ အလောင်းကို ရွှေ ချထားတယ်။ ရွှေချပုံဟာလည်း လေ့လာစရာကောင်းတယ်။ ကျွန်တော်လည်း လေ့လာခဲ့ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာ ရွှေအစစ်ကိုသုံးတယ်လို့ ကျွန်တော်က ပြောတော့ အမေရိကန်တစ်ယောက်က မယုံဘူး။ သူတို့လို သိပ္ပံပညာကျွမ်းကျင်သူတွေတောင် လူသေကို ရွှေမြှအောင် မချတတ်ဘူးဆိုပါတယ်။ တစ်ခု သတိထားရမှာက ကျွန်တော်တို့ကလည်း လူသေသမျှအားလုံး ရွှေချတာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ချတဲ့အလောင်းကိုတော့ ကိုယ့်နည်းနဲ့ကိုယ် အောင်မြင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အလုပ်သမားဟာ နာရီတစ်လုံးကို တစ်ဒေါ်လာနဲ့ ရောင်းစားဖို့ မလုပ်တတ်ဘူး။ အလောင်းကိုတော့ ရွှေချတတ်မယ်။

တစ်ညနေ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးက အခေါ်လွှတ်လို့ သွားရတယ်။ လူဝင်စားဘဝရှင်ကြီးတစ်ပါး ပျံလွန်ဖို့ နီးပြီ။ နှင်းဆီစည်းရိုးကျောင်းမှာတွယ်။ မင်းသွားပြီး အလောင်းကို ဆေးစီရင်တာ လေ့လာချေလို့ လွှတ်ပါတယ်။

မြင်းစီးရတဲ့ဒုက္ခ ကြုံရပြန်တာပေါ့။ ဆေရကိုမြင်းနဲ့သွားရတယ်။ ဟိုကျတော့ အသက်အရွယ်ကြီးတဲ့ ဆရာတော်ကြီးဆီကို ပထမဝင်ရတယ်။ ကိုယ်ရောင်

မှူးမှိန်စံပြုပြီ။ ကျွန်တော်ရောက်ပြီး တစ်နာရီအကြာမှာ သေဆုံးပါတယ်။ အလေ့အကျင့်မှာ ပေါက်မြောက်ပြီးသူဖြစ်လို့ သူ့နာမ်ကို လမ်းပြဖို့မလိုပါဘူး။ သုံးရက်စေ့အောင်လည်း မစောင့်ရဘူး။ တစ်ညပဲ အလောင်းကို ကြာပွင့်ထိုင်၊ ထိုင်ထားပြီး လားမားတွေစောင့်ကြတယ်။

မနက်လင်းတဲ့အခါ လားမားတွေတန်းစီပြီး လိုက်ဂူထဲသွားတဲ့ တံခါးဝှက်ဆီကို သွားရတယ်။ ရှေ့က ထမ်းစင်နဲ့ လားမားနှစ်ပါးက အလောင်းကို ထမ်းယူခဲ့တယ်။ အလောင်းဟာ တင်ယူခွင့်ရရှိရန်ပဲ။ နောက်ကလိုက်တဲ့လားမားတွေ စာတစ်ပိုဒ်ရွတ်လိုက် ခေါင်းလောင်းတီးလိုက် လုပ်လာကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ ဝတ်ရုံနီဝတ်ပြီး အပေါ်က, အဝါအပေါ်ဝတ် ဝတ်ပါတယ်။ ထောပတ်မီးခွက်နဲ့ မီးရှူးတိုင်တွေကြောင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့အရိပ်တွေဟာ နံရံပေါ်မှာလည်း လှုပ်ရှားနေတယ်။ လျှို့ဝှက်တဲ့ လိုက်ထဲကိုရောက်ကြပါပြီ။ အထဲကို လားမားအပါး ငါးဆယ်ကျော်, ခြောက်ဆယ်ဝင်တယ်။ အထဲမှာ ချိပ်ပိတ်ထားတဲ့ တံခါးတစ်ခုကို ဖွင့်ဝင်ကြပြန်တယ်။ အခန်းက သိပ်အေးပါတယ်။ အလောင်းကို အထဲမှာ ချတယ်။ လားမား သုံးပါးနဲ့ ကျွန်တော်ပဲ နေရစ်ပြီး ကျန်ကိုယ်တော်တွေ ပြန်ကြွသွားကြတယ်။ ထောပတ်မီးခွက်တွေ ရာကျော်လောက် ထွန်းပါတယ်။ အလောင်းက အဝတ်တွေခွာပြီး ရေချိုးပေးတယ်။ စအိုပေါက်ကနေပြီး အတွင်းက အူအသည်းတွေကို နှိုက်ထုတ်ယူတယ်။ အိုးတွေနဲ့ထည့်ပြီး ချိပ်ပိတ်တယ်။ ကိုယ်အတွင်းကို ပြီးတော့ ရေဆေးတယ်။ ရေစစ်တော့ သစ်စေးသရိုးရည် လောင်းထည့်တယ်။ ကိုယ်ထဲမှာ အမာခံရသွားအောင်လုပ်တာ ဖြစ်တယ်။ ဒါမှ အလောင်း ပုံမပျက်မယ်ပေါ့။ သစ်စေးခြောက်အောင် စောင့်ပြီးမှ အပေါက်ကို ပြန်ပြီးပိတ်ဆို့ရတယ်။ အလောင်းကို အပြင်ကလည်း သစ်စေးသရိုး ကိုင်ပါတယ်။ သစ်စေးခြောက်တော့ အချောရေလောင်းပြီး ပိုးပဝါပါးကပ်တယ်။ ပိုးပေါ်က တစ်ခါ သစ်စေးတစ်မျိုးကို လူးပေးပြန်တယ်။ တစ်နေ့နဲ့တစ်ည ဒီအတိုင်းထားခဲ့ရတယ်။ အဲဒီလောက် စောင့်ရင် ကြာပွင့်ပုံထိုင်ရက်အလောင်းဟာ မာသွားတယ်။ နောက်တစ်ခန်းကို လားမားတွေတန်းစီပြီး သယ်ရပြန်တယ်။ အဲဒီအခန်းကို အပြင်က မီးနဲ့အပူဓာတ်ပေးတယ်။

ကြမ်းပြင်မှာ အမှုန်တစ်မျိုးဖြူးပြီး အလောင်းကိုချခဲ့တယ်။ အခန်းထဲမှာ တန်ခိုးအာနိသင်တစ်မျိုးရှိတဲ့ ဆားတို့၊ သစ်ရွက်တို့၊ ဓာတ်သတ္တုတို့ အပြည့်ထည့်တယ်။ ပြီးတော့ အခန်းတံခါးကို အလုံပိတ်ပြီး ချိပ်တံဆိပ်ခပ်တယ်။ အပြင်က ထင်းနည်းနည်းကို ထောပတ်လောင်းပြီး မီးမွှေးတယ်။ မီးရှိုက်ရတော့ နွားချေးနဲ့ ထောပတ်အညှစ်ထည့်ပြီး မီးတောက်ကြီးအောင် လုပ်ပါတယ်။ ခုနစ်ရက် တစ်ပတ် မီးပေးထားရတယ်။ ခုနစ်ရက်စေ့တော့ မီးစာထပ်မထည့်ဘဲ မီးအေးတဲ့အထိ

စောင့်တယ်။ သုံးရက်စောင့်ရတယ်။ ဆယ့်တစ်ရက်မြောက်တဲ့နေ့မှာ အခန်းတံခါး ချိပ်ကို ခွဲပြီး အခန်းကိုဖွင့်ပါတယ်။ အထဲက ခဲနေတဲ့ပစ္စည်းတွေကို လက်နဲ့ကျုံးထုတ်တယ်။ အလောင်းကို ထိခိုက်မှာစိုးလို့ လက်နက်ကိရိယာမသုံးပါဘူး။ နှစ်ရက်ကြာတယ်။ အလောင်းပေါ်လာတော့ မ,ပြီး မီးထိန်ထိန်ထွန်းထားတဲ့ နောက်တစ်ခန်းကို သယ်ပါတယ်။

အဲဒီကျတော့ အပေါ်က အုပ်တဲ့ပိုးစကို ဖြည်းဖြည်းခွာချရတယ်။ အလောင်းဟာ အသားနည်းနည်းညိုသွားတာပဲ ပြောစရာရှိတယ်။ အိပ်နေသလိုပဲ။ အခုပဲ ထ,စကားပြောတော့မယ့်အတိုင်းပဲ။ ရှုံ့တွသွားတာ မရှိဘူး။ သစ်စေးသုတ်ပြီး ရွှေချနိုင်ပြီ။ ရွှေချသူတွေက အင်မတန်မှ ကျွမ်းကျင်တယ်။ စိတ်လည်းရှည်တယ်။ စေ့စပ်သေချာတယ်။ တိဗက်မှာသာ မဟုတ်ရင် သူတို့သုံးတဲ့ရွှေမျိုးကိုလည်း မရနိုင်ဘူး။ အဖိုးငွေလည်း သိပ်ကုန်မယ်ပေါ့။ သူတို့တော်တဲ့အတွက် ရွှေသားပုံတူရုပ်တု ဖြစ်သွားပါတယ်။ ပြီးတော့ တခြား ဒီလိုရွှေချထားတဲ့ အလောင်းတွေ ထားတဲ့အခန်းမှာရွှေပြီး ရွှေပလ္လင်ပေါ်မှာ တင်ထားလိုက်တယ်။ အလောင်းတွေကို လိုက်ကြည့်ရင် သိပ် ရှေးကျတာတွေတောင် ရှိတယ်ဆိုတာ တွေ့ရမယ်။ လူ့ဘဝအဆက်ဆက်ရဲ့ ဒုက္ခတွေကိုကြည့်ရှုပြီး တရားသံဝေဂရတဲ့ပုံ ပေါ်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း သေသူတွေကို မနှောင့်ယှက်မိအောင် တိုးတိုးပြောပြီး သာသာနင်းကြတယ်။ အလောင်း တစ်လောင်းရှေ့ရောက်တော့ ကျွန်တော် အသေအချာမကြည့်ဘဲ မနေနိုင်ဘူး။ တစ်ခုခုက ဆွဲထားလိုက်သလိုပဲ စိတ်မှာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီအလောင်းက အားလုံးသိတယ်ဆိုတဲ့ အပြုံးမျိုး ပြုံးနေတယ်လို့လည်း ထင်မိတယ်။ ကျွန်တော့်ဆရာတော်က ကျွန်တော့်ပခုံးကို လှမ်းကိုင်တယ်။ “အဲဒီအလောင်းဟာ မင်းရဲ့အရင်ဘဝက ရုပ်ပေါ့”လို့ ပြောတယ်။ နောက်တစ်လောင်းကို လက်ညှိုးထိုးပြီး “ဟိုအလောင်းက ငါပဲ”တဲ့။

နှစ်ယောက်သား စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးကြီးခံစားကြရတယ်။ အခန်းထဲက ဖြည်းဖြည်းပဲ ထွက်ခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီအခန်းကို နောက်တော့ အခါခါရောက်ပြီး အလောင်းတွေကို လေ့လာရတယ်။ တစ်ခါတလေလည်း အဲဒီအခန်းထဲမှာ ဝင်ထိုင်ပြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်တယ်။ အလောင်းတိုင်းမှ စာတန်းကမ္မည်း ရေးထားတာကိုလည်း ဖတ်တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးစီရဲ့ နောက်ကြောင်းရာဇဝင်နဲ့ ဆောင်ရွက်ချက်၊ စိတ်နေသဘောထားတွေ မှတ်ထားတယ်။ ဂုဏ်ထူးရှိသရွေ့ ဖော်ပြတယ်။ ဘယ်လိုသေဆုံးတယ်ဆိုတာလည်း ပါတယ်။

ကျွန်တော့်ဆရာ လားမားမိန့်ကျာဒေါင်ဒုဒ်ရဲ့ ရာဇဝင်၊ ကျွန်တော့်ရာဇဝင်၊ ဒါတွေလည်း အသေအချာဖတ်ပါတယ်။ အခန်းထဲမှာ အလောင်းအစုစု ကိုးဆယ့်

ရှစ်လောင်းရှိတယ်။ ဒီနည်းနဲ့ပဲ မြေအောက်ကျောက်လိုက်ရင်တော့ တိဗက် ရာဇဝင်ဟာ ရေးပြီးရှိနေတာပေါ့။ ဒါထက် ရှေးကျတဲ့ရာဇဝင်ကိုတော့ နောက် တစ်နေရာမှာ နောက်မှ တွေ့ရပြန်ပါတယ်။

(၁၇)

နောက်ဆုံးဂိုဏ်းအပ်ပွဲ

လားမားကျောင်းတော်တွေ လှည့်ပြီး ဆေးစီရင်ထားတဲ့ အလောင်းတွေကို လေ့လာပါသေးတယ်။ အဲဒီနောက် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်က ခေါ်ပြီး အတွင်း တော်ကြီးက ကျွန်တော့်ကို ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်အဆင့် ပေးအပ်ပွဲလုပ်ရမယ်လို့ အမိန့်တော်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ လားမားမိန့်ကျာဒေါင်ဒုဒ်လိုပဲ လားမားလို့ ဆက်ပြီး အခေါ်ခံလိုတယ်ဆိုရင်လည်း ဖြစ်ပါတယ်လို့ ပြောပါတယ်။

လူဝင်စား ဘဝရှင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အနေနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ဟိုအရင် အနှစ်ခြောက်ရာက ရာထူးဂုဏ်ထူးကို ပြန်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ သံသရာစက် တစ်ပတ်လည်တယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။

အချိန်နည်းနည်းကြာပြန်တော့ လားမားအိုကြီးတစ်ပါး ကျွန်တော့်အခန်း ကို ကြွလာတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အခု 'အသေလေးပွဲ'ကို ဆင်နွဲရမယ်တဲ့။ အများ ခေါ်တဲ့ သေခြင်းတံခါးကို ဖြတ်သွား၊ ဖြတ်ပြန်လုပ်ဖူးမှ တကယ်တော့ သေခြင်း မရှိပါကလားလို့ ဧကန်ဧကသဘောပေါက်မယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။ ဝေဟင်ခရီး သွားတတ်လို့ အရောက်အပေါက်များပြီပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီပွဲကိုဆင်နွဲရင် ဒါထက် ပိုပြီးရောက်မယ်။ အရင်ဘဝများစွာကို ပြန်ရောက်မယ်။ တို့တိုင်းပြည်ရဲ့ ရာဇဝင် ကိုပြန်တွေ့မယ်လို့လည်း ဆက်ပြောသေးတယ်။

ပြင်ဆင်တဲ့အလေ့အကျင့်ဟာ ပင်ပန်းတယ်။ အချိန်အကြာကြီး ကြာသေး တယ်။ သုံးလလုံးလုံး လူကြီးတွေက စောင့်ကြပ်ပြီး ခိုင်းသမျှ လုပ်နေရတယ်။ နေ့စဉ် စားတဲ့အခါထဲမှာလည်း အန်ချင်လောက်အောင် အနံ့အရသာ ဆိုးဝါးတဲ့ ဆေးဝါ အရွက်အမြက်တွေလည်း ပါသေးတယ်။ သန့်စင်မွန်မြတ်တာကိုပဲ မသွေ မဖည် စဉ်းစားနေရမယ်လို့လည်း ပြောထားတယ်။ လားမားကျောင်းတိုက်မှာ ဘာများဆန်းပြားပြီး လုပ်နိုင်သေးလို့လဲ မသိဘူး။ စမ္မာနဲ့ လက်ဖက်ရည်ကိုလည်း လျှော့သောက်ရသေးတယ်။ အနေအထိုင်အားလုံး ဆင်ခြင်ရတဲ့အပြင် အကြာကြီး၊ အကြာကြီး ကမ္မဋ္ဌာန်းထိုင်လိုက်ရပြန်တယ်။

သုံးလပြည့်သော် နက္ခတ်ဗေဒင်အလိုကျ အချိန်ကောင်းရပါပြီ။ နှစ်ဆယ့် လေးနာရီလုံးလုံး ဘာမျှမစားဘဲ နေလိုက်ရတယ်။ ပြီးတော့မှ လှေကားဝှက်က၊

နေပြီး ပေါတလအောက်က လိုဏ်ဂူထဲကိုခေါ်သွားကြတယ်။ ကျွန်တော်က ဘာမှ မသယ်ရဘူး။ ကျန်တဲ့လူတွေက မီးရှူးတိုင်တွေကိုင်ပြီး အနက်ကြီး ဆင်းခဲ့ကြရ တယ်။ တချို့နေရာတွေတော့ အရင်က ကျွန်တော်ရောက်ဖူးပြီးသားပါ။ အဆင်းလမ်း ဆုံးတော့ ကျောက်နံရံကိုပဲ တွေ့တယ်။ ကျွန်တော်တို့ရောက်သွားမှ ကျောက်တုံး ကြီးတစ်တုံးဟာ လည်ထွက်ပြီး လမ်းပွင့်သွားပါတယ်။ အတွင်းဘက်မှာ သွားလမ်း က ကျဉ်းတယ်။ ထိုင်းစိုပြီး လေသစ်မရှိလို့ ဟောင်းနွမ်းနေတဲ့အနံ့ ရတယ်။ အမွှေးတိုင်နဲ့လည်း ရှိတယ်။ ကိုက်အတော် သွားပြန်တော့ ရွှေပြားကြီးဖုံးထားတဲ့ တံခါးတစ်ခုကို တွေ့တယ်။ သူ့ကိုဖွင့်တော့ ကျိုးကျိုးကျည်ကျည် ကျယ်ကျယ် လောင်လောင်မြည်ပါတယ်။ ပဲ့တင်သံလည်း ညံသွားတယ်။ ဒီရောက်မှ မီးရှူးတိုင် တွေ ငြိမ်းသတ်ပြီး ထောပတ်မီးခွက်ကို ထွန်းတယ်။ မီးတောင်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ လိုဏ်ဂူထဲရောက်နေပါပြီ။ တစ်ခါက ချော်ရည်ပူပူသွက်သွက်စီးသွားတဲ့ လမ်း ကြောင်းကို၊ အခု မဖြစ်စလောက် လူသားတွေ လျှောက်နေပါတယ်။ အဲဒါနဲ့များ သူတို့က သူတို့ကိုယ်သူတို့ နတ်သိကြားလောက် အထင်ရောက်နေကြသေးတယ် လို့ တွေးမိပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ တခြားဟာတွေ မတွေးတော့ပါဘူး။ အခုလုပ်ရမယ့် အလုပ်ကိုပဲ တွေးမယ်။ အခုရောက်နေတဲ့လိုဏ်ကို ပညာဝှက်ကျောင်းတော်လို့ ခေါ်ပါတယ်။

ကျောင်းထိုင်အဆင့်ရှိတဲ့ ဆရာတော်ကြီးသုံးပါးက ကျွန်တော့်ကို ရှေ့ဆောင် ပြီး သွားတယ်။ ကျန်တဲ့လားမားတွေကတော့ အမှောင်ထုထဲမှာ ဘယ်ပျောက် ကုန်မှန်း မသိပါ။ ဆရာတော် သုံးပါးက လူအိုတွေပါ။ သာယာရွှေပြည် ပြန်ဖို့ နီးပါပြီ။ လောက်ပညာမှာ သူတို့နဲ့တူတာ လူမှာ မရှိဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပေါ့။ သူတို့က ကျွန်တော်တို့ကို ဂိုဏ်းရဲ့နောက်ဆုံးအဆင့် သွင်းပေးကြပါတော့မယ်။ သူတို့ရဲ့ ညာဘက်က မီးခွက်၊ ဘယ်လက်က မီးခိုးတလူလူနဲ့ အမွှေးတိုင်။ အေးလိုက်တာ လည်း လွန်ပါရော။ ဒီကမ္ဘာပေါ်မှာ မတွေ့ဖူးတဲ့အအေးမျိုးပါပဲ။ ဆိတ်ငြိမ်တာ လည်း လွန်ကဲတယ်။ အနည်းအပါး အသံထွက်ရင်လည်း အဲဒီဆိတ်ငြိမ်နေတာ ကို ပိုပြီးထင်ရှားစေတာလောက်ပဲ ဖြစ်တယ်။ သက္ကလပ်ခြေနင်းကြောင့် ခြေမချော် ပါ။ တစ္ဆေတွေ လေထဲမှာဝဲနေသလို သွားနေတယ်လို့ ထင်ရတယ်။ ဆရာတော်တွေ ရဲ့ ပိုးသက်န်းသံကိုတော့ နည်းနည်းကြားရတယ်။ ကျွန်တော်ကဖြင့် ကြက်သီး တဖြန်းဖြန်းထနေတယ်။ လက်ထဲမှာ ရောင်ခြည်သစ် တောက်လာတယ်။ ဆရာ တော်တွေမှာလည်း ကိုယ်ရောင် တောက်နေတာ မြင်ရတယ်။ လေက ခြောက် သွေ့နေလို့ လူလှုပ်ရှားရုံနဲ့ လူထဲက လျှပ်စစ်အားတက်နေတယ်လို့ ဆိုရမယ်။ ဆရာတော်တစ်ပါးက ရွှေကြိမ်လုံး တစ်လုံးကို ကျွန်တော့်လှမ်းပေးပြီး၊ “ဒါကို ဘယ်လက်က ကိုင်ပြီး နံရံကိုထိထားရင်း လျှောက်ကွယ်၊ မင်းစိတ်ထဲမှာ ပင်ပန်း

တာ ပျောက်လိမ့်မယ်” လို့ ဆိုပါတယ်။ ပြောတဲ့အတိုင်းပဲ လျှပ်စစ်အားလျော့ပြီး ငြိမ်သွားတယ်။

ဘယ်သူတွေက ထွန်းလိုက်မှန်းမသိဘူး။ ထောပတ်မီးခွက်တွေ အများကြီး လင်းလာတယ်။ သိပ်ကြီးမားတဲ့ ရွှေရုပ်တုကြီးတွေနဲ့ ရုပ်တုဝန်းကျင်မှာ ကျောက်သံ ပတ္တမြားတွေ ပုံနေတယ်။ တချို့ရုပ်တုဟာ ရတနာထဲမှာ ထက်ဝက်သောက် မြုပ်နေမယ်လို့ ထင်တယ်။ ဗုဒ္ဓရုပ်တုတော်တစ်ခုဟာ ကြီးလွန်းလို့ ခါးဆစ်တော် အထိပဲ မီးရောင်လင်းတယ်။ တဏှာ၊ရာဂ စတဲ့ သဘောတွေကို သရုပ်ဆောင် ထားတဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးရုပ်တွေလည်း ရှိတယ်။ အတ္တသဘောကို လူတွေ မတွေ့ ခင် ဒီအနှောင့်အယှက်တွေကို တွေ့ရမြဲပဲပေါ့။

နံရံမှာ ဘဝစက်ရဟတ်ပုံကို တစ်ဆယ့်ငါးပေလောက် ကြီးအောင် ရေး ထားတဲ့နေရာနားကို ကပ်ကြည့်ခိုင်းတယ်။ စက်ရဟတ်ဟာ လည်နေသလို ထင်ပါ တယ်။ အဲဒီနံရံကို တိုးတိုးကပ်သွားတော့ ရှေ့က ဆရာတော် ပျောက်သွားတယ်။ တကယ်ကတော့ အဲဒီမှာ တံခါးဝှက်ရှိတာပေါ့။ အဲဒီအပေါက်ကနေပြီး လမ်း ကျဉ်းကျဉ်းကို ဆင်းရပြန်တယ်။ လမ်းဆိုးတယ်။ ဖြည်းဖြည်းကလေး စမ်းသွား နေရတယ်။ လေထုဟာ လာကျပ်နေတယ်။ ကမ္ဘာမြေကြီးထုက ဖိထားတယ်လို့ ထင်နေပါတယ်။ ကမ္ဘာ့ဗဟိုချက် အရောက်များ သွားနေသလား မသိတော့။ ရှေ့ကို နည်းနည်းကွေ့ကောက် ဝင်တဲ့အခါ ရွှေတွေ ဝင်းဝင်းတောက်နေတဲ့ နံရံဂူကြီးကို ရောက်တယ်။ ရွှေတွေဟာ ကျောက်သားထဲမှာ ညပ်နေတဲ့ သဘာဝရွှေပါ။ ကျောက်တစ်ထပ် ရွှေတစ်ထပ် ဖြစ်နေတယ်။ နံရံမြင့်မြင့်မှာ ရွှေက မီးရောင်ကိုဟပ်တော့ ကောင်းကင်က ကြယ်တွေ မြင်ရတဲ့အတိုင်းပါပဲ။

လိုဏ်ရဲ့အလယ်မှာ သစ်သားအမည်းကို ပြောင်နေအောင်တိုက်ပြီး ဆောက်ထားတဲ့ အိမ်တစ်ဆောင် ရှိတယ်။ အိမ်နံရံမှာ အင်းကွက်တွေကို တွေ့ တယ်။ မြေတွင်းရေအိုင်ကို သွားတုန်းက တွေ့တဲ့အင်းမျိုးတွေပါပဲ။ အိမ်ထဲကို အဝင်တံခါးကြီးမှ ဝင်လိုက်ပါတယ်။ အထဲမှာ ဆန်းကြယ်တဲ့ တံဆိပ်အမှတ် အသားတွေနဲ့ ကျောက်မည်းမည်းခေါင်းကြီး သုံးခုရှိတယ်။ အဖုံးမရှိဘူး။ အထဲ ကို လှမ်းအကြည့်မှာ လန့်ပြီး ကျွန်တော် မေ့သွားပါတယ်။

ခေါင်းဆောင်ဆရာတော်က “ငါ့သားမကြောက်နဲ့၊ တို့နိုင်ငံဟာ တစ်ခါက တောင်မရှိတဲ့ ပင်လယ်ကမ်းစပ်က လွင်ပြင်ဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီအခါတုန်းက ဒီနိုင်ငံ မှာ မင်းမူသွားတဲ့ နတ်ကြီးတွေပေါ့။ ဂိုဏ်းဝင်မဟုတ်ရင် မကြည့်ရဘူး။ ဒီတော့ ငါ့သားကြည့်ပါ” လို့ ဆိုတယ်။

အံ့ဩတုန်လှုပ်မိပေမယ့် ကြည့်ရပြန်ပါတယ်။ အဝတ်အစားမရှိတဲ့ ရွှေရုပ် သုံးရုပ်ပါပဲ။ နှစ်ရုပ်က ယောက်ျား၊ တစ်ရုပ်က မိန်းမဖြစ်တယ်။ ရွှေဆိုပေမယ့်

အရေးအကြောင်းပုံသဏ္ဍာန် အားလုံးပေါ်တယ်။ ခန္ဓာကိုယ်ကတော့ ကြီးလှတယ်။ မိန်းမရုပ်က ဆယ်ပေရှည်မယ်။ ယောက်ျားရုပ်အကြီးက တစ်ဆယ့်ငါးပေထက် မလျော့ဘူး။ ခေါင်းက ထိပ်ချွန်းတယ်။ မေးရိုးသွယ်သွယ်၊ နှုတ်ခမ်းပါးပါး၊ နှာခေါင်းချွန်းချွန်းရှည်ရှည်၊ မျက်တွင်းနက်နက်ပါပဲ။ သေတယ်လို့ မထင်ရပါ။ အိပ်ပျော်နေကြတဲ့ပုံလို့ ယူဆနိုင်တယ်။ နိုးသွားမှာစိုးလို့ ဖြည်းဖြည်းသွား ဖြည်းဖြည်းပြောလုပ်ကြရသလိုပဲ။ ဘေးမှာချထားတဲ့ ခေါင်းဖုံးတွေမှာ ကောင်းကင်က ဂြိုဟ် နက္ခတ်တာရာတွေကို ရေးထားတယ်။ အခုအနေအထားနဲ့ လုံးဝမတူဘူး။ ကျွန်တော်က အမြင်နက္ခတ်ကို လေ့လာနေတော့ မတူတာကို ချက်ချင်းသိပါတယ်။

အကြီးဆုံးဆရာတော်က “ကဲ အခုက,စပြီး မင်းကို အတိတ်ကိုလည်း မြင်ရမယ်၊ အနာဂတ်ကိုလည်း မြင်ရမယ်ဆိုတဲ့ တို့ဂိုဏ်းဝင်တစ်ယောက်ဖြစ်ဖို့ မှော်သွင်းရမယ်။ လုပ်ငန်းစဉ်ကတော့ ပင်ပန်းမယ်။ အချို့ မှော်သွင်းရင်း သေသူလည်း ရှိရဲ့။ မအောင်မြင်သူလည်း ရှိရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီနေရာက မအောင်မြင်ရင် အသက်ရှင်ပြီး ပြန်ရတယ်လို့ ထုံးစံမရှိဘူးကွယ်။ မင်းကျေနပ်ရဲ့လား အသင့်ပြင်ဆင်ပြီးပြီလား” ဒီလိုပြောရင်း တစ်ခါတည်း မေးပါတယ်။

ကျွန်တော်ကလည်း “ကျေနပ်တယ်။ အသင့်ပဲ” လို့ ဖြေတယ်။ ဒီတော့ ခေါင်း နှစ်လုံးကြားက ကျောက်ဖျာပေါ်ကို ခေါ်သွားပါတယ်။ သူတို့ခိုင်းတဲ့အတိုင်း ကြာပွင့်ထိုင်,ထိုင်ရတယ်။ ကြာပွင့်ထိုင်ဆိုတာ တင်ပျဉ်ခွေပေါ်မှာ လက်ဝါးနှစ်ဖက်လှန်ပြီး ထပ်တင်ရတယ်။ ခါးကိုလည်း မတ်မတ်ထားရတယ်။

ခေါင်းသုံးခေါင်းမှာ အမွှေးတစ်တိုင်စီ ထွန်းတယ်။ ကျွန်တော်ထိုင်တဲ့ ကျောက်ဖျာမှာလည်း တစ်တိုင်။ ပြီးတော့ ထောပတ်မီးခွက်တွေကို တစ်ယောက်တစ်ခွက် ကောက်ကိုင်ပြီး သုံးပါးစလုံး အခန်းထဲက ထွက်သွားတယ်။ အခန်းတံခါးကြီးကိုလည်း ပိတ်ပစ်ခဲ့တယ်။ ရှေးအလောင်းကောင်ကြီး သုံးခုနဲ့ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းရယ်။ ကျွန်တော်က ကမ္ဘာဌာန်းရှုနေလိုက်ပါတယ်။ ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ ထောပတ်မီးခွက်မှာ ဆီကုန်ပြီး ငြိမ်းသွားတယ်။ မီးစာနီနည်းနည်းကို ခဏလောက် မြင်နေရပြီး အဝတ်ညော် နံတယ်။ ပြီးတော့ အားလုံးမှောင်သွားပါတယ်။

ကျောက်ဖျာပေါ်မှာ လှန်လှဲလိုက်ပြီး ထွက်သက် ဝင်သက်ရှုပါတယ်။ ရှုကျင့်ရပြီးသား ပါပဲ။ ငြိမ်နေတာက,တော့ ကြောက်မယ်ဆိုရင် တကယ် ကြောက်စရာကောင်းအောင် ငြိမ်နေပါတယ်။

ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ ကျွန်တော့်ကိုယ်ဟာ တောင့်ပြီး အေးစက်စက် ဖြစ်လာတယ်။ မြေပြင်အောက် ပေလေးရာအနက်မှာ အေးတောင့်ပြီး သေဖို့ပဲ။ အဲဒီလိုအခါမှာ သားရေအဆွေးတစ်ချပ်ကို ခွာပြီး ဖြန့်တဲ့အသံမျိုးကို ကြားတော့ ကျွန်တော် ဖြုန်းခနဲ တုန်လှုပ်သွားတယ်။ သင်္ချိုင်းဂူထဲမှာ လရောင်ပျော့ပျော့

ကျလာသလို ပြာလဲ့လဲ့အရောင် လင်းလာတယ်။ ကျွန်တော့်ခန္ဓာကိုယ်ဟာလည်း ဘယ်ညာယိမ်းသလို မြင့်ချည်နိမ့်ချည် ဖြစ်သလိုဖြစ်တယ်လို့ ထင်လာတယ်။ လေထဲမှာ ကြီးကစားတိုင်းလှုပ်တဲ့ စွန်လို့ပဲ၊ ကိုယ်တိုင် စွန်စီးရသလိုဆိုရင် ပိုမှန်မယ်။ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်က ကျွန်တော့်နာမ်ရုပ်ဟာ ခွာပြီးထနေပြီလို့ သတိထားမိတယ်။ သိမှုရှိတာနဲ့ လှုပ်ရှားမှုဟာ ပိုထင်ရှားလာတယ်။ လေပင့်တင်လို့ မီးခိုးလွင့်တက်သလို၊ ကျွန်တော်လည်း မြောက်တက်သွားပါပြီ။ ကျွန်တော့် ခေါင်းပေါ်မှာတော့ ရွှေရောင်စက်ဝန်းရှိတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့အလယ်ကနေပြီး ငွေကြိုး ပြာနှမ်းနှမ်း တစ်ချောင်း အောက်ကို သွယ်တန်းကျနေတယ်။ ကြိုးဟာလည်း အသက်ဓာတ်အားနဲ့ လင်းနေတယ်။

ကျွန်တော့်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို ငုံ့ကြည့်ပါတယ်။ အလောင်းတွေကြားမှာ အလောင်း တစ်လောင်းပါပဲ။ တစ်ခုပဲကွာတယ်။ ကျွန်တော့်အလောင်းက သေးငယ်လှတယ်။ ကနေလူနဲ့ ရှေးလူ အလုံးအရပ် တယ်ကွာပါကလားလို့လည်း ဆင်ခြင်မိတယ်။ အဲဒီလိုတွေ့နေတုန်း ငါတစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘူးလို့ သိလာတယ်။ စကားအသံမထွက်ပေမယ့် တစ်ခုခုပြောနေတယ်လို့ ကြားတယ်။ ပထမ ဘာပြောတယ်လို့ မသဲကွဲပါ။ မနောမှာ မထင်မရှားရုပ်ပုံတွေ မြင်သလိုရှိတယ်။ မပီသပါ။ ခေါင်းလောင်းကြီးတစ်ခုကို အဝေးကနေပြီး တီးခတ်နေသံကိုလည်း ကြားတယ်။ အသံဟာ နီးလာပြီး နားကွဲမတတ် ဆူနေပြီ။ မပြောတတ်အောင် ဆန်းပြားတဲ့ အရောင်တွေကိုလည်း ဝင်းခနဲ လက်ခနဲ ပေါ်တယ်။ ကျွန်တော့်နာမ်ရုပ်ဟာ ဆောင်းရာသီရဲ့ လေပြင်းမုန်တိုင်းထဲက သစ်ရွက်လိုဖြစ်နေပြီ။ မီးကျိုးနဲ့ထိုးသလို နာကျင်လာတယ်။ စကြာဝဠာကြီးတစ်ခွင်တစ်ပြင်လုံးမှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ကယ်မဲ့လူ မရှိ။ အဲဒီအခါမှာမှ ကျွန်တော့်ရုပ်ကို အမည်းလုံးကြီးလာပြီး ရစ်ပတ်လို့ ငြိမ်သွားတယ်။ ဒီကမ္ဘာမြေပြင်မှာ တွေ့ဖူးတဲ့ တည်ငြိမ်ပုံမျိုးမဟုတ်ပါ။

အမှောင်ထုဟာ တဖြည်းဖြည်း ပါးလာပြန်တယ်။ ကမ်းခြေကို လှိုင်းရိုက်ခတ်နေသံကို ကြားတယ်။ ပင်လယ်လေနဲ့ဆားနဲ့၊ ပင်လယ်သစ်တို့ မှော်တို့ အနံ့တွေ ရတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ နေရောင်ခြည်နဲ့ နွေးနေတဲ့ သဲသောင်ပေါ်မှာ ပေါ့။ ခနိပင်တွေကို စောင်းပြီး ကြည့်နေမိတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကို ကျွန်တော် ပြောမိတာက ငါ ဘယ်တုန်းက ပင်လယ်မြင်ဖူးလို့လဲ။ ခနိပင်ကို မြင်ဖူးလို့လဲ။ ခပ်လှမ်းလှမ်းက ချဲ့ထဲက ရယ်သံကြားတယ်။ နေရောင်ဝဝရလို့ အသားညိုနေတဲ့ လူတစ်စုထွက်လာတယ်။ အားလုံး ဧရာမလူကြီးတွေ။ ကျွန်တော်လည်း သူတို့လောက်ပဲ ကြီးမားနေပါတယ်။

အသိဉာဏ်ထဲမှာ ဒါဟာ ရှေးရှေးကမ္ဘာက အဖြစ်အပျက်လို့ ထင်မြင်လာတယ်။ ကမ္ဘာဟာ နေနဲ့ အခုထက်ပိုနီးတယ်။ အခု နေကို ကမ္ဘာက ဘယ်က

ညာကိုလှည့်ရင် ဟိုတုန်းက ပြောင်းပြန်ပေါ့။ နေ့တာတိုတယ်။ ပိုပြီးပူတယ်။ ကြီးကျယ်ပျံ့နှံ့တဲ့ယဉ်ကျေးမှုတွေ ထွန်းကားတယ်။ အခုလူတွေတတ်တဲ့ သိပ္ပံပညာတွေထက်ပိုတဲ့ အတတ်ပညာရှိကြတယ်။ အပြင်လဟာက ပြိုဟ်တစ်ခုဟာ ကမ္ဘာကို ဝန်းခနဲ ဝင်ဆောင့်တယ်။ ကမ္ဘာဟာ လွင့်စင်သွားပြီး အရင်လည်နေပုံနဲ့ မတူတဲ့လည်ပုံမျိုး လည်ပါတယ်။ လေပြင်းမုန်တိုင်းထလာပြီ။ လေထန်လို့ ရေလှိုင်းထတယ်။ နေရာတကာမှာ ရေလွှမ်းမိုးသွားတယ်။ မြေလျှင် အကြီးအကျယ် လှုပ်တယ်။ တချို့နေရာ မှာ မြေပြင်ဟာ ပင်လယ်အောက်ကို နိမ့်ဆင်းတယ်။ တချို့ မို့မောက်သွားတယ်။ တိဗက်ဟာ အရင်က ရာသီဥတုပူနွေးတဲ့ ပင်လယ်ကမ်းခြေဘဝက ကုန်းမြင့် ကုန်းတွင်းဒေသဖြစ်သွားပြီ။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်ထက် ပေပေါင်း သောင်းနှစ်ထောင် တောင်မှ ကုန်းတက်တယ်။ တောင်ကြီးတွေ ပေါ်တယ်။ မီးတောင်ထဲက ချော်ရည်တွေစီးဆင်းတယ်။ တိဗက်နဲ့ အတော်လှမ်းတဲ့ နေရာမှာ တောင်ကုန်းပြင်မြင့်တစ်ခုဟာ တခြားနေရာတွေနဲ့ အဆက်အသွယ် သွားလမ်း၊ လာလမ်းပိတ်ပြီး နဂိုအတိုင်းရှိနေတယ်။ အဲဒီမှာ ရှေးရှေးကပေါက်တဲ့ အပင်၊ ရှေးရှေးကရှိခဲ့တဲ့ သတ္တဝါတွေဟာ ပုံစံမပျက် ကျန်နေတယ်။ ဒါထက် ဆက်ပြီး ဒီနေရာမှာ မပြောသင့်တော့ဘူးလို့ ထင်ပါတယ်။

အချိန်အတော်ကြာတော့ ကျွန်တော့်အမြင်အကြားတွေဟာ မွှေးမွှိန်ပြီး အားလုံးမှောင်ကျသွားတယ်။ အသိအကြားအားလုံး ရပ်စဲသွားတယ်။ ဒီတော့မှ ငါဟာတစ်ယောက်တည်း ကျောက်ဖျာပေါ်မှာ ပက်လက်လဲနေပါလားလို့ သိတယ်။ အေးလိုက်တာ။ မနောနဲ့ပြောတဲ့ “အေး... အေး... မင်း ပြန်လာပါလား။ တို့လည်း ဝင်ခဲ့မယ်” လို့ ပြောတာကို ကြားတယ်။ ထောပတ်မီးခွက်ရောင်နဲ့အတူ ဆရာတော်ကြီးတွေ ရောက်လာကြပြီ။

“ငါ့သား အောင်ပြီ။ သုံးရက်တိတိ မင်း ဒီအထဲမှာသေနေတယ်။ အခု အသက်ရှင်ပြန်ပြီ” လို့ ပြောတယ်။

တစ်ကိုယ်လုံးတောင့်တင်းနေလို့ အားယူပြီး ထရတယ်။ အားနည်းပြီး ဆာလွန်းလို့ ကိုယ်ကို လဲပြိုမသွားအောင် အနိုင်နိုင်ထိန်းရပါတယ်။ တစ်သက်မှာ မမေ့နိုင်တဲ့ လိုက်ဂူထဲက ထွက်ပြီး အေးစိမ့်နေတဲ့လေထုကိုဖြတ်ပြီး လာလမ်း အတိုင်း ပြန်ခဲ့ကြတယ်။ ဆာလောင်တဲ့ဝေဒနာက တစ်မျိုး၊ မတွေ့ဖူး မကြုံဖူး တာတွေကြောင့် တစ်မျိုး၊ သိပ်မောတယ်။ စားသောက်ပြီး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်လိုက်ပါတယ်။ မကြာခင် မွေးရာဇာတိကိုစွန့်ပြီး ဝေးလံရပ်ခြားကို သွားရတော့မယ်လို့လည်း သိတယ်။ ဟောကိန်းအတိုင်းပေါ့။ အဲဒါတွေအားလုံးဟာ အတွေးထက်ဆန်းတဲ့ အဆန်းတွေပါပဲ။

(၁၈)

တိဗက်ကို နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ်

ကျွန်တော့်ဆရာနဲ့အတူတူ မြစ်သာယာဘေးမှာ ထိုင်နေတုန်း မြင်းစီးဆက်သားတစ်ယောက် မြင်းစိုင်းလာတာကိုမြင်ရတယ်။ လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ကို မြင်လိုက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် မြင်းကို ချက်ချင်းရပ်ပြီး အတွင်းတော်ကြီးက လားမား လော့ခ်ဆန်ရမ်ပ အတွက် အမိန့်တော်ပါတယ်လို့ ကြွေးကြော်တယ်။

အရင်က အလီလီမြင်ဖူးခဲ့တဲ့ ပိုးပဝါနဲ့ထုပ်တဲ့ စာအုပ်ရှည်မျိုးကိုထုတ်ပြီး ဦးသုံးကြိမ်တိုက်ပြီးမှ ပေးတယ်။ ချက်ချင်းပဲ ပြန်သွားတယ်။

ကျွန်တော်သိတယ်။ ပေါတလအောက်မှာ တွေ့ခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံပြီးမှ စိတ်လည်း ခါတိုင်းထက် တည်ငြိမ်တယ်။ အေးအေးသာသာ စာကိုဖွင့်ဖတ်ပြီး ဆရာလက်ထဲအရောက် ကမ်းလိုက်တယ်။

“ရတနာဥယျာဉ်ကို သွားရမယ်။ အတွင်းတော်ကြီးက တွေ့လိုတယ်။ ဆရာလည်း လိုက်ရမယ်။

ကိုယ်တော်မြတ်အလိုကို ကြံပြီး မပြောရလို့ ထုံးစံရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ မင်းကို တိုင်းတပါးလွတ်တော့မယ်ပေါ့။ တရုတ်နိုင်ငံကို အရင်သွားရလိမ့်မယ်။ မင်း ပြန်မရောက်ခင် ငါက သာယာရွှေပြည်ကို ပြန်ရမယ်။ အတူနေရတတ်သရွေ့ အချိန်ပိုင်းကလေးမှာ အကျိုးရှိအောင် နေကြရမယ့်ကွယ့်” လို့ ပြောပါတယ်။

မနက်ကျတော့ သွားနေကျလမ်းအတိုင်း ရတနာဥယျာဉ်ကို ဆင်းခဲ့တယ်။ ဆရာလည်း ပါတယ်။ ဒီလမ်းကို ဒီတစ်ကြိမ် အတူသွားရတာဟာ နောက်ဆုံးပဲလို့ သိနေကြတယ်။ “ခွဲခွာရတာဟာ ဒီလိုပဲကွယ်၊ ခက်ခဲတယ်။ တို့နိုင်ငံတစ်ခုလုံး ဒုက္ခရောက်ချိန်မှာ ငါကလည်း ထွက်ရဖို့ရှိတယ်။ သင့်၊မသင့် ငါလည်း ဝေခွဲလို့ မရဘူး။ နေလည်း တစ်ပြစ်၊ မနေလည်း တစ်ပြစ်ပေါ့ကွာ။ မင်းကတော့ သွားရမယ့် လမ်း ဖြူးတယ်လို့ဆိုရမယ်။ ဖြူးတယ်ဆိုတာ အစီအစဉ်ကိုပြောတာ။ အခက် အခဲတော့ အားကြီးတွေ့မှာပဲ။ မင်းသာ ဒီဒဏ်ကိုခံနိုင်မှာ။ တခြားလူ မခံနိုင် ပေဘူး။ လက်တွေ့ ကိုင်ကြည့် ခွဲကြည့်ဆိုမှ ယုံတတ်တဲ့လူတွေထဲမှာ စိတ်တန်ခိုး နာမ်တန်ခိုးတွေကို မင်း ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ထင်မြင်အောင် ပြောဟောမလဲ။ အဲဒီ အလုပ်ကို မင်း လုပ်ရမယ်လေ။ မင်း ဒီဘဝမှာ ဒီတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရမယ်။ နောက် ငါးရက်ကြာရင် မင်း တရုတ်နိုင်ငံကို သွားဖို့ ငါ စီစဉ်ပြီးပြီ”လို့ ဆရာက ပြောတယ်။

ငါးရက်၊ ငါးသီတင်းလောက်မှ မရဘူးလား။ အတွင်းတော်ကြီးက အပြန်မှာ ကိုယ့်အတွေးနဲ့ကိုယ်မို့ စကား ဆက်မပြောကြရတော့ပါ။
မင်းမိဘကို သွားနှုတ်ဆက်ဦး။ ဆက်သား အရင်လွတ်ကွယ်လို့ ပြောတယ်။
မိဘဆိုပေမယ့် လားမားမိန်ဂျာဒေါင်ဒုဒ်ပဲ မိဘမဟုတ်လား။ ကျွန်တော် ပြန်လာတော့ ဆရာက သေနှင့်မယ်။ လိုဏ်ဂူထဲမှာ ရွှေချထားတဲ့အရုပ်ပဲ ကျန် မယ်။

ငါးရက်အတွင်း သိပ်ကို အလုပ်များတယ်။ စောစောကပြောသလို ဆရာ၊ တပည့် အေးအေးမနေရပါ။ ပေါတလပြတိုက်က အနောက်တိုင်းသား ဝတ်စုံ တစ်စုံ ထုတ်ပြီး ဝတ်ကြည့်ရတယ်။ ဝတ်လို့ရသေးသရွေ့တော့ လာမားဝတ်ရုံပဲ ဝတ်မယ်။ ဒီတင်းကျပ်ကျပ် ဘောင်းဘီ၊ အင်္ကျီက မလွတ်လပ်ဘူး။ ကြာပွင့်ထိုင် လည်း ထိုင်မရဘူး။ လည်ပင်းမှာလည်း ကျပ်သွားအောင် ပိတ်တစ်စကို ချည်ရ သေးတယ်။ လည်ပင်းအင့်ပြီး သေမှာပဲလို့ထင်နေတယ်။ အင်္ကျီမှာလည်း အဖာ ထေးတွေနဲ့ ခြေထောက်ကိုစွပ်မယ့် မည်းမည်းပြောင်ပြောင်ဟာ သာပြီး စိတ်ပျက်ဖို့ ကောင်းတယ်။ ဒါမျိုးကို လေးဖက်တွား သူတောင်းစားတွေသုံးတာ တွေ့ဖူးတယ်။ ခြေကျိုးနေရင် ခရီးသွားရမယ် မဟုတ်။ ခြေကျိုးလိုက်စမ်းပါဟယ် လို့တောင် တ၊မိ တယ်။ မည်းမည်း ပန်းကန်လုံးလိုဟာလည်း ခေါင်းမှာ စွပ်ပေးသေးတယ်။ အဲဒါ အနောက်တိုင်းက လူကြီးလူကောင်းအဝတ်တဲ့။ ဒီလိုဝတ်ထားရင် ဘာမှ အဖိုးတန်တာ လုပ်လို့မရလို့ လူကြီးလူကောင်းဖြစ်သွားရတယ် ထင်ပါရဲ့။

တတိယနေ့မှာ အမေ အဖေအိမ်ကို သွားတယ်။ ပထမထွက်ခဲ့တုန်းကလိုပဲ တစ်ယောက်တည်း ခြေလျင်လျှောက်သွားတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ကျောင်းထိုင်ဆရာ

တော် အဆင့်ရှိတဲ့ လားမားပေါ့။ အဖေရော အမေပါ ကြိုတယ်။ ဂုဏ်ထူးဆောင် ဧည့်သည်ကိုး။ ညနေကျတော့ အဖေခန်းကိုသွားပြီး အမျိုးဆက်စာရင်း မှတ်တမ်း စာအုပ်ကြီးထဲမှာ ကျွန်တော့်နာမည်ရေးပြီး လက်မှတ်ထိုးတယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ့် နေရင်းဖြစ်တဲ့ ကျောင်းတိုက်ကို ခြေလျင်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

ကျန်နှစ်ရက်လည်း အကုန်မြန်တယ်။ နောက်ဆုံးနေ့မှာ ဒလိုင်လားမား ကို ဝင်ပြီးဖူးမြော်နှုတ်ဆက်ရင်း ဆုခံတယ်။ စိတ်က ခပ်လေးလေးပဲ။ နောက် တစ်ခါ ပြန်မတွေ့ရတော့ဘူး။ ကျွန်တော်ပြန်လာရင် သူ့သေနှင့်မယ်။

နောက်တစ်နေ့ ရောင်ခြည်သန်းရင် ခရီး စ၊ ထွက်ပါတယ်။ မသွားချင်။ ဖြည်းဖြည်းပဲထွက်တယ်။ နေစရာအိမ် မရှိပြန်ဘူး။ သိတဲ့လူလည်း မရှိပြန်ဘူး။ သူတစ်မိန်းတွေနဲ့ ပေါင်းသင်းရတော့မယ်။ တောင်ကြားကိုရောက်တော့ လာဆာကို ပြန်ကြည့်တယ်။ ပေါတလထိပ်မှာ စွန်တစ်ခုတည်း တင်ထားလို့ တလွန်လွန် ပျံဝဲနေတယ်။

သန်းထွန်း
၃၀-၃-၆၆
နံနက် ၂ နာရီ ၃၅ မိနစ်

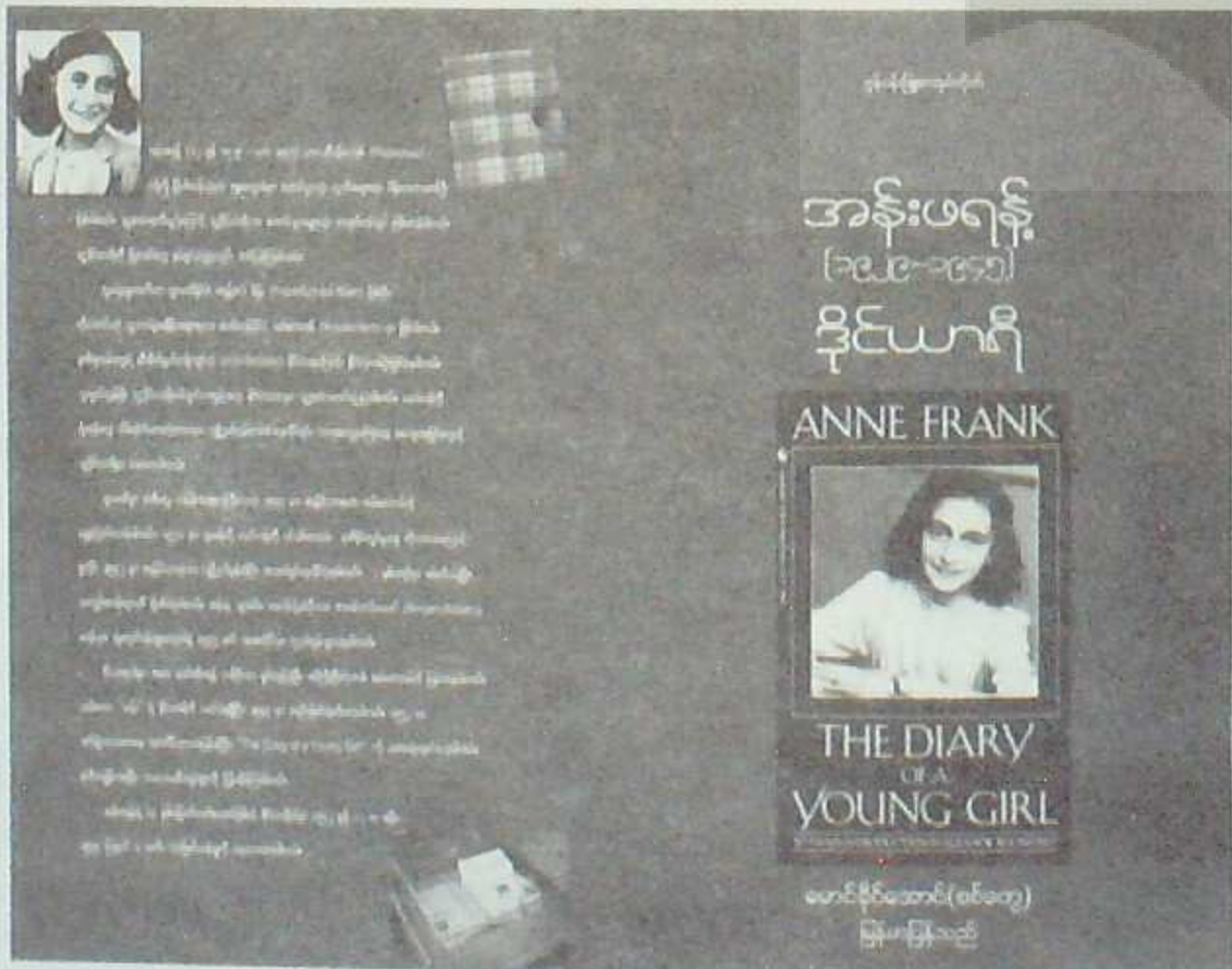
ငွန်ပန်းဖြူစာအုပ်တိုက် မှ
ထုတ်ဝေပြီး စာအုပ်များ
စာအုပ်အမှတ် (၁)

၃၁၀၁၆၆၀၈၁၁

စာအုပ်အမှတ် (၂)

၃၁၀၁၆၆၀၈၁၁

တတိယအကြိမ် တတိယမျက်လုံး

T. LOBSANG RAMPA; THE THIRD EYE ကို

သန်းထွန်း M.A., B.L., Ph.D., D.Lit. (London)

မြန်မာပြန်တယ်

Class No. _____
Acc. No. _____